İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İZLEME RAPORU

2020

1986

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlerine ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulardaki iddialara
ve
basına yansıyan haberlere dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

.

İçindekiler

GİRİŞ 2

HAPİSHANELERİN GENEL DURUMU 7

COVİD-19 SALGINI VE HAPİSHANELER 10

İNFAZ YASASI DEĞİŞİKLİĞİ 13

HASTA MAHPUSLAR 15

AÇLIK GREVLERİ 18

I. Grup Yorum Üyelerinin Eylemi 19

II. Çağdaş Hukukçular Derneği Üyelerinin Eylemi 20

III. Tecrit Uygulamalarına Karşı Açlık Grevi Eylemleri 21

KADINLAR - LGBTİ+ - ÇOCUKLAR 23

HAPİSHANELERDE 26

TEMEL HAKLARA ERİŞİM VE YAŞANAN HAK İHLALLERİ 26

I. Yaşam Hakkı 26

II. İşkence ve Kötü Muamele İddiaları 30

a. Çıplak Arama 30

b. Tecrit 33

c. Ayakta Sayım / Telefonda Tekmil 35

d. Sosyal Faaliyetler 35

III. Sağlık Hakkı ve Hasta Mahpuslar 36

IV. İletişim ve Haberleşme Hakkı 37

V. Bilgiye Erişim Hakkı 38

VI. Disiplin Soruşturmaları ve Cezaların İnfazı 39

VII. Sevk Talepleri ve Sürgün Sorunları 39

VIII. Adil Yargılanma Hakkı 40

IX. Diğer Baskılar 41

SONUÇ VE ÖNERİLER 42

EKLER 46

GİRİŞ

İnsan Hakları Derneği [İHD] kurulduğu 1986 yılından bugüne hapishaneler ve hapishanelerde yaşanan sorunları öncelikli çalışma alanlarından bir olarak tutmuştur. Biliyoruz ki hapishaneler Türkiye'de, suçla ilişkilenmiş insanların cezalarını çektiği cezaevi işlevinin çok ötesinde bir hapsetme ve ceza hukukunu aşacak biçimde bir cezalandırma mekanı işlevi görmektedirler. Bu nedenle de gerek ceza hukuku gerek ceza infaz sistemi içinde temel hak ve özgürlüklere erişim bakımından çok sayıda sorunla karşılaşılmaktadır.

İHD hem ilkeleri hem tüzüğü itibariyle hükümlü, tutuklu ve gözetim altında bulunanların insan onuruna yaraşır koşullar içerisinde yaşamaları için araştırmalar yapmak ve bu konularda kamuoyunu aydınlatmak ile kendisini mükellef görmektedir. Bu vesileyle yürüttüğü faaliyetler ve yayınladığı raporlar hem ulusal hem de uluslararası camiada ciddi bir şekilde takip edilmekte ve bu faaliyetler hak arama mücadelesine önemli katkılar sağlamaktadır. İHD'nin yürüttüğü bu katkılar temelini, yayınladığı yıllık, dönemlik ve özel raporlar ile yürüttüğü kamuoyu çalışmaları oluşturmaktadır. Yıllık hak ihlalleri raporlarında hapishanelerde yaşanan hak ihlallerine geniş yer verilmektedir. Yıllık insan hakları ihlalleri raporunun yanı sıra her yıl hapishanelerde yaşanan hak ihlalleri özelinde bir rapor yayınlamaktadır. Bunlara ek olarak, ihtiyaç durumunda özel vakalardan kaynaklı hak ihlallerine ilişkin de genel merkez ya da şubeler aracılığıyla özel raporlar yayınlamaktadır.

28 şube ve altı temsilcilikle insan hakları alanında faaliyet gösteren en yaygın ve kurumsal yapı olarak İHD'nin hapishaneler konusunda yıllık raporlarının yanı sıra üç aylık dönemlik ve özel raporları bulunmaktadır. 2020 yılı içerisinde ikisi bölgesel yıllık rapor, 13'ü üç aylık dönemlik rapor ve 19'u özel rapor olmak üzere toplam 34 rapor yayınlanmıştır. Bu raporların yanı sıra Covid-19 pandemisi sürecinde ÖHD, ÇHD ve MED TUHAD-FED ile birlikte beş adet COVİD-19 Hapishane İzleme Bülteni hazırlamıştır .

İHD, hapishanelerde yaşanan tüm olumsuzluğu, mahpusların karşı karşıya kaldıkları tüm haksızlıkları şube, bölge ve ülke düzeyinde izleyip raporlama gayreti içerisindedir. Bu çalışmalarını yürütürken bilgi ve veri toplamak için pek çok kaynaktan beslenir.

Diğer çalışma alanlarında olduğu gibi hapishaneler konusunda da İHD şubeleri ve genel merkezi çok sayıda başvuru almaktadır. Bu başvuruların bir bölümü doğrudan mahpuslar tarafından yapılırken bir bölümü de mahpus yakınları ya da avukatları tarafından yapılmaktadır. Başvurular, İHD internet sitesi üzerinden çevrimiçi olarak yapılabildiği gibi şubelere ve genel merkeze doğrudan da yapılabilmektedir. Ayrıca mahpuslar ve yakınları, mektup yoluyla da İHD'ye başvurmaktadırlar.

Derneğimize yapılan başvurular konusunda derneğimiz ilgili resmi kurumları ivedilikle bilgilendirmektedir. Adalet Bakanlığı, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, TBMM İnsan Hakları Komisyonu, Sağlık Bakanlığı, Kamu Denetçiliği Kurumu, TİHEK, TTB, İçişleri Bakanlığı Kolluk Gözetim Komisyonu, ilgili savcılıklar, ilgili cezaevi müdürlükleri, il sağlık müdürlükleri başta olmak ve başvuruya özel diğer kurumlara da yazılar yazmakta ve mevcut hak ihlallerinin ortadan kaldırılması için gerekli bilgilendirmeleri yapmaktadır. Bilgilendirme işlemleri sonrasında takipleri yapmakta ve ihtiyaç halinde mevcut imkanlar ölçüsünde mahpuslarla görüşme yapması için hapishanelere avukat göndermektedir. Bu işlemler sonrasında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla basın açıklamaları yapmakta ve raporlar düzenlemektedir.

2020 yılında yalnızca Derneğimiz Genel Merkezi'ne Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan hapishanelerde bulunan mahpuslardan toplam 266 mektup ulaşmıştır. Bu mektupların bir bölümü birden fazla mahpus tarafından yazılmıştır. Elimize ulaşan bu mektupların incelenmesi sonucunda derneğimize 266 mektup aracılığıyla toplam 1128 mahpusun yaşadıkları hak ihlali nedeniyle başvuruda bulunduğu görülmektedir. Ayrıca, 54 mahpus da aileleri, yakınları veya avukatları aracılığıyla derneğimize başvuru yapmıştır. Dolayısıyla, 2020 yılı içerisinde toplam 1182 mahpus hapishanelerde yaşadıkları hak ihlalleri nedeniyle derneğimize başvuruda bulunmuştur.

Başvurucuların cinsiyete göre dağılımına bakıldığında başvurucuların %93'ünün erkek başvuruculardan oluştuğu görülmektedir.[1] Başvuruların aylara göre dağılımına bakıldığında ise başvuruların Haziran ayında belirgin bir şekilde arttığı ve Ekim ayından itibaren de yeniden yükselişe geçtiği görülmektedir. Derneğimize yapılan başvuruların aylara göre dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

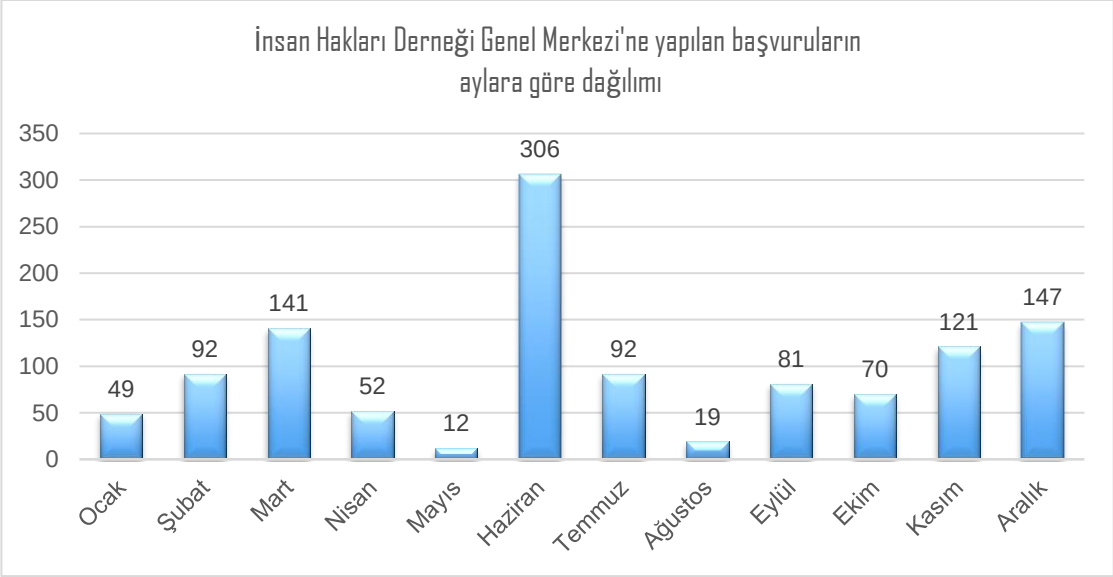

Derneğimize yapılan başvurular içeriklerine göre gruplandırıldığında ise, başvuruların çoğunlukla sağlık hakkı, işkence ve kötü muamele ve ayrımcılık gibi hak ihlalleri alanında yoğunlaştığı, mahpusların birçok farklı konuda derneğimizden hukuki destek talebinde bulunduğu görülmektedir. 2020 yılında bu konuların yanı sıra COVİD-19 pandemisinden kaynaklı hak ihlalleri nedeniyle de hapishanelerden çok sayıda başvuru yapılmıştır. Ayrıca, nakil isteklerinin yerine getirilmemesi nedeniyle yaşadıkları hak ihlalleri konusunda da derneğimize çok yoğun başvurular gelmektedir.

Derneğimize hapishanelerden yapılan başvurularda çoğunlukla birden fazla hak ihlali dile getirilmekte ve bu konuda derneğimizden yardım talep edilmektedir. Özellikle hasta mahpusların durumu, tecrit, çıplak arama, iletişim hakkının gaspı gibi birçok farklı konuda derneğimize ciddi oranda yapılmış başvuru mevcuttur. Türkiye hapishanelerinde kalan yabancı uyruklu mahpuslar da özellikle dil bariyeri nedeniyle çok fazla hak ihlaliyle karşılaşmaktadır. Yabancı uyruklu mahpuslar çoğunlukla adil yargılanma hakkından ve Türkçe bilmedikleri nedeniyle de iletişim hakkından yararlanamadıkları sebebiyle derneğimize başvuru yapmaktadır.

İHD'nin bu alandaki bir diğer kaynağı ise yaygın ve geniş avukat ağıdır. Mahpus avukatları, İHD ile temasa geçerek ve birlikte çalışarak bu verilerin toplanmasına katkı sağlamaktadırlar. İHD'nin hukuk ve hapishane komisyonlarına dahil olan avukatlar da hapishane ziyaretleri yaparak mahpuslarla yüzyüze görüşmeler yoluyla da veri toplamaktadır.

[1] Adalet Bakanlığı'nın en son verilerine göre hapishanelerdeki mevcut mahpusların yüzde 95,5'ini erkekler oluşturmaktadır. (https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/istatistik/istatistik-1.pdf)

İHD'nin yıllık, dönemsel ya da tematik raporlarının bir başka önemli kaynağı da medya taramasıdır. İHD, düzenli olarak medya taraması yaparak hapishaneler alanında medyaya yansıyan ya da gündeme gelen haberleri de toplamaktadır.

İHD yayınladığı raporlara ve yaptığı çalışmalara ek olarak hapishanelerde yaşanan hak ihlallerinin ortadan kaldırılması amacıyla resmi kurumlar ile de görüşmeler yapmaktadır. 2020 yılı içerisinde Adalet Bakanlığı ile iki kez Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile de iki kez görüşülmüştür.

Son olarak, hapishaneler ve mahpus hakları alanında çalışan Özgürlük İçin Hukukçular Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği, Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu, Türk Tabipler Birliği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı, tutuklu ve hükümlü aileleri dernekleri gibi diğer sivil toplum örgütleri ile ortak çalışmalar yürüttüğümüzü eklemeliyiz. Bu ortak çalışmaların ve eşgüdümün neticesinde de önemli bilgi ve verilere ulaşabilmekteyiz.

Elinizdeki bu rapor da yukarıda sayılan farklı bilgi kaynaklarından toplanan verilerin bir araya getirilmesi ile ortaya çıkmıştır. Omurgasını İHD şubelerinin ve bölge temsilciliklerinin hazırladığı düzenli hapishane raporları ile hapishane ziyaretlerinde elde edilen veriler oluşturmaktadır. Diğer kaynaklardan elde edilen verilerle de rapor desteklenmiştir.

Aşağıda yer alan haritadan ve verilen listeden de takip edilebileceği üzere neredeyse bütün Türkiye'yi kapsayacak geniş bir coğrafyadan veri toplandığı görülmektedir.

Başvuru Alınan ya da Ziyaret Edilen Hapishanelerin Coğrafi Dağılımı

Başvuru Alınan ya da Ziyaret Edilen Hapishanelerin İllere Göre Dağılımı

Adana
- Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi
- Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Afyonkarahisar
- Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Ağrı
- Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi

Aksaray
- Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

Ankara
- Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi
- Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi
- Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Sincan 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi
- Sincan T Tipi Kapalı Hapishanesi

Antalya
- Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Alanya L Tipi Kapalı Hapishanesi

Amasya
- Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi

Aydın
- Nazilli E Tipi Kapalı Hapishanesi

Balıkesir
- Bandırma 1 ve 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishaneleri
- Burhaniye T Tipi Kapalı Hapishanesi

Batman
- Batman M Tipi Kapalı Hapishanesi

Bayburt
- Bayburt M Tipi Kapalı Hapishanesi

Bitlis
- Bitlis E Tipi Kapalı Hapishanesi

Bolu
- Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi
- Bolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Bursa
- Bursa H Tipi Kapalı Hapishanesi

Çanakkale
- Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi

Çorum
- Çorum L Tipi Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır
- Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi
- Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi

Düzce
- Düzce T Tipi Kapalı Hapishanesi

Edirne
- Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi

Elazığ
- Elazığ 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi
- Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi
- Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Erzurum
- Narman Açık Hapishanesi

Eskişehir
- Eskişehir H Tipi Kapalı Hapishanesi

Gaziantep
- Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Islahiye T Tipi Kapalı Hapishanesi

Giresun
- Espiye L Tipi Kapalı Hapishanesi

Gümüşhane
- Gümüşhane E T Tipi Kapalı Hapishanesi

İstanbul

- Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi
- Metris R Tipi Kapalı Hapishanesi
- Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Silivri 9 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

İzmir
- İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi
- Buca Açık Hapishanesi
- Şakran 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi
- Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Şakran 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Kahramanmaraş
- Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
- Elbistan E Tipi Kapalı Hapishanesi

Karabük
- Karabük T Tipi Kapalı Hapishanesi

Karaman
- Karaman M Tipi Kapalı Hapishanesi
- Ermenek M Tipi Kapalı Hapishanesi

Kayseri
- Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi
- Gültepe Kapalı Hapishanesi

Kırıkkale
- Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi
- Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi

Kırşehir
- Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Kocaeli
- Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi
- Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi

Konya
- Ereğli T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Seydişehir T Tipi Kapalı Hapishanesi

Manisa
- Manisa T Tipi Kapalı Hapishanesi

Mardin
- Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi

Mersin
- Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Tarsus Kadın Kapalı Hapishanesi

Nevşehir
- Nevşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ordu
- Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi
- Akkuş Açık Hapishanesi

Osmaniye
- Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Rize
- Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi

Samsun
- Samsun M Tipi Kapalı Hapishanesi
- Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa
- Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Hilvan T Tipi Kapalı Hapishanesi

Sivas

- Sivas E Tipi Kapalı Hapishanesi
- Sivas Yarı Açık Hapishanesi

Tekirdağ

- Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Tokat

- Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi

Trabzon

- Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

Van

- Van F Tipi Kapalı Hapishanesi
- Van T Tipi Kapalı Hapishanesi
- Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Biliyoruz ki Türkiye hapishanelerinde yaşanan sorunlar, bu raporda ve eklerinde ele alınan sorunlar ile kayıt altına alınan örneklerin çok daha ötesindedir. Ancak Türkiye'de -başka pek çok hak alanında olduğu gibi- resmin tamamını ortaya koyacak bilgi ve veriye ulaşmak neredeyse imkansızdır. Bu nedenle bu raporda yer alan İHD'nin ulaşabildiği ve muhtemelen buzdağının sadece görünün kısmını teşkil eden sınırlı bir veridir. Yine de genel hapishane durumu ve mahpus sayısı gözönüne alındığında ulaştığı örneklem temsil gücü yüksek ve olan durumu betimlemeye yetecek bir resim çizmesine imkan vermektedir.

Belirli yöntemler ile kamuoyunun tutum, algı, beklenti ve ihtiyaçlarını belirlemeye çalışmak hem siyasal politikaların belirlenmesinde hem de kamuoyunun eksik olduğu alanların ve bu alanlara yönelik politikaların belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla, Türkiye'nin en temel insan hakları ihlallerinden biri olan tutuklu ve hükümlülere yönelik hak ihlallerine ilişkin algı ve tutumların tespit edilmesi ve mümkün olduğu durumlarda değiştirilmesi için gerekli araçların tespit edilip kullanılması da hapishaneler konusunda faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarının bu alandaki faaliyetlerini belirlemede yol gösterici olabilir.

Raporda başlıca hak ihalleri, Yaşam Hakkı, İşkence ve Kötü Muamele İddiaları, Sağlık Hakkı, İletişim ve Haberleşme Hakkı, Bilgiye Erişim hakkı Disiplin Soruşturmaları ve Cezaların İnfazı, Sevk Talepleri ve Sürgünler, Adil Yargılanma Hakkı ve Diğer Baskılar bölümlerinde ele alınmıştır. Hapishanelerde gerçekleşen açlık grevleri, kadın mahpusların durumu, COVİD-19 salgını, İnfaz Kanunu değişikliği ve hasta mahpuslara da özel olarak yer verilmiştir. Ancak raporun ekinde sunduğumuz ve yaklaşık 300 sayfayı bulan eklere bakılacak olursa hapishanelerde yaşanan ihlaller ve sorunların çok daha derin ve sistematik olduğu, pek çok başka hak alanına ilişkin veriler içerdiği görülecektir. Hatta çok boyutlu ihlal iddialarını içeren başvurularının kimi durumlarda birden çok bölüm altında tekrar ettiğini göreceksiniz.

Bu raporumuzda örnekleri sunduğumuz, ancak ayrıntılı olarak yer veremediğimiz yabancı mahpuslar, LGBTİ+ mahpuslar, çocuklu kadın mahpuslar ve çocuklar gibi alanlar ayrıca özel olarak ele almayı gerektirmektedir.

Hapishaneler konusunda faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşları genel olarak bu konunun muhatapları olan mahpuslar, mahpus yakınları veya resmi temsilciler ile irtibat halindedir. Buna karşın, demokratik toplumlarda kamuoyunun bir konudaki tutumu da siyasal iktidarların o alandaki faaliyetlerini ciddi bir biçimde etkileyebilmektedir. Özellikle, hapishaneler ve hapishanelerde yaşanan hak ihlallerinin farklı medya organlarında yeterince yer bulamayışı tutuklu ve hükümlülere yönelik kötü muamele ve işkencenin artan bir şekilde devam etmesine neden olmaktadır. Bu yüzden, kamuoyunun hapishaneler ve hapishanelerde yaşanan hak ihlallerine ilişkin tutum, algı ve beklentilerini ortaya çıkarmak, bu konuda bilgilendirilmelerini sağlamak, hapishanelerde yaşanan hak ihlallerinin etkin bir şekilde izlenmesi ve raporlaştırılması ile mümkün olacaktır. İHD'nin yürüttüğü hapishaneler faaliyetlerinin programlanmasında da yol gösterici olacaktır.

İHD, sürdürmekte olduğu hapishane çalışmaları ile hapishanelerde yaşanan hak ihlallerini daha görünür kılmaya ve kamuoyunun bilgisine sunmaya devam edecektir. Umuyoruz ki hapishanelerdeki mahpusların temel hak ve özgürlüklere erişiminde katkımız olacaktır.

HAPİSHANELERİN GENEL DURUMU

Türkiye'de hapishanelerin genel durumuna ilişkin istatistiki veriye ulaşmak oldukça güç. Diğer pek çok alanda olduğu gibi devlet, veri paylaşmak konusunda oldukça eli sıkı. Yayınlanan veriler ile istatistiklerin kötüye kullanıldığını ve bu yüzden yayınlamayacağını söyleyecek kadar da rahat. Ancak hapishaneler sözkonusu olduğunda durum biraz daha karışık. Zira, hapishanelerin kapasitesi ile mevcut mahpus sayısı arasındaki oran mahpusların sayısı bakımından açılmaya başladıkça bu türden istatistiklere ulaşma imkanı da azalıyor.

Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Türkiye'de 2 Şubat 2021 tarihi itibariyle 264 kapalı ceza infaz kurumu, 78 müstakil açık ceza infaz kurumu, 4 çocuk eğitimevi, 9 kadın kapalı, 7 kadın açık, 7 çocuk kapalı ceza infaz kurumu olmak üzere toplam 369 ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Bu kurumların toplam kapasitesi 244.896 kişidir. Ancak bu sayının artırılmış kapasite olduğunu da belirtmekte fayda vardır. Normal koşullar altında bu hapishanelerde verilen sayının 2/3'ü kadar mahpusun kalması gerekmektedir.

Bu noktada bir önemli bilgi de Türkiye'de son yılda yapılan 40'a yakın yeni hapishane ile kapasitenin resmi rakamlara göre 188.437 kişi arttırılmış olduğudur. Önümüzdeki yıllarda tamamlanacak hapishaneler ile kapasitenin 500 bin kişiye kadar artırılması planlanmaktadır. Bu da göstermektedir ki Türkiye insanları hapsetme üzerine bir gelecek öngörmektedir kendine. [2]

Aşağıda gördüğünüz iki grafik Türkiye hapishanelerinde kalan mahpus sayısını ve bu hapishanelerdeki doluluk oranını göstermektedir. Her iki grafikten de anlaşılacağı üzere Türkiye'deki mahpus sayısı ve hapishanelerin doluluk oranı ciddi bir artış eğilimi göstermektedir. 2019 yılı dahil son 7 yıl için verileri içeren bu tabloda 2020 yılı verileri özellikle değerlendirme dışı bırakılmıştır. Zira küresel COVİD-19 salgını bahane edilerek 7242 sayılı kanunla İnfaz Kanunu'nda yapılan değişiklik ile çıkarılan kısmi ve özel af sayesinde hapishanelerdeki bu yoğunluk "geçici" olarak azaltılmıştır.

Bu rakamların ne kadar çarpıcı olduğunu göstermesi bakımından bir kıyaslama yerinde olacaktır. Kamuoyunda "Rahşan Affı" olarak bilinen ve 19 Aralık Hayata Dönüş Operasyonu'nun hemen arkasından çıkarılan af öncesinde hapishanelerdeki toplam mahpus sayısı 70 bin civarında idi. Bugün hapishanelerde bunun yaklaşık 4 katı mahpus bulunmaktadır.

[2] https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cik-genel-bilgi

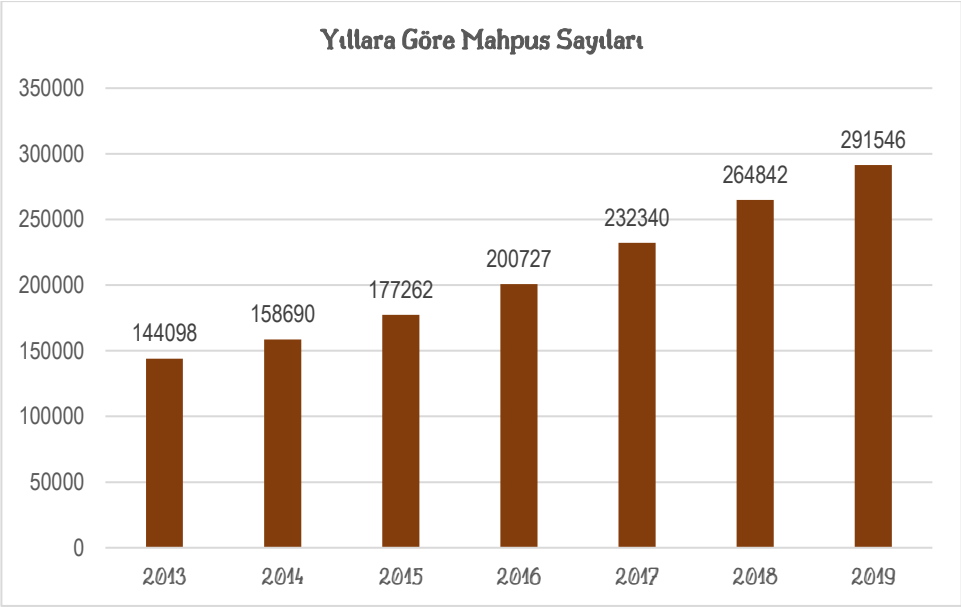

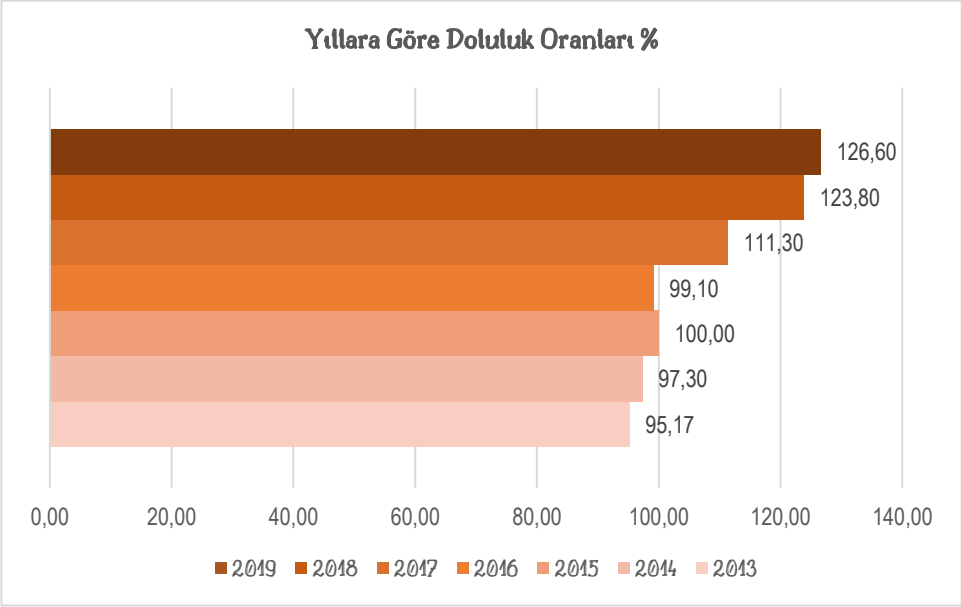

2018 ve 2019 yılı verilerine bakıldığında hapishanelerin doluluk oranın ciddi bir şekilde arttığı görülmektedir. Bu durumun mahpuslara keyfi sınırlamalar getirilmesi, işkence ve kötü muamele uygulamalarının artması gibi olumsuzluklar başta olmak üzere birçok insan hakkı ihlaline neden olduğu Avrupa Komisyonu 2020 yılı raporunda da vurgulanmaktadır.[3] Hapishanelerdeki mevcut durumun neden olduğu ihlaller İnsan Hakları Derneği'nin raporlarında da açıkça görülmektedir.[4,5 6 7]

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün yayınladığı resmi rakamlara göre 28 Şubat 2021 itibariyle hapishanelerde toplam 276.438 mahpus bulunuyor. Bu sayıya, COVİD-19 tedbirleri kapsamında

[3] https://www.ab.gov.tr/siteimages/trkiye_raporustrateji_belgesi_2020/turkey_report_30.10.2020.pdf
[4] https://www.ihd.org.tr/marmara-bolgesi-hapishaneleri-2020-yili-hak-ihlalleri-raporu/
[5] https://www.ihd.org.tr/ic-anadolu-bolgesi-hapishaneleri-uc-aylik-hak-ihlalleri-raporu-temmuz-agustos-eylul-2020/
https://www.ihd.org.tr/ic-anadolu-bolgesi-hapishaneleri-hak-ihlalleri-raporu-ekim-kasim-aralik-2020/
[6] https://www.ihd.org.tr/cukurova-bolge-hapishanelerinde-yasanan-hak-ihlallerine-iliskin-tespit-ve-degerlendirme-raporu/
[7] https://www.ihd.org.tr/dogu-ve-guneydogu-anadolu-bolgesi-2020-yili-insan-haklari-ihlalleri-raporu/

cezasının infazı durdurulan yaklaşık 50 bin mahpus da dahildir. Dolayısıyla, Türkiye hapishaneleri mahpus sayısı bakımından tarihinin en yoğun dönemini yaşamakta ve bu durum yoğun hak ihlallerini de beraberinde getirmektedir.

Ceza İnfaz Kurumlarında Bulunan Tutuklu ve Hükümlülerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımları 28/02/2021 Tarihi itibari ile									
Yaş Gruplarına Göre Dağılım	Hükümlü			Tutuklu			GENEL TOPLAM		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
12-18 Yaş Arası	487	10	497	1.077	41	1.118	1.564	51	1.615
18-40 Yaş Arası	143.621	5.456	149.077	28.605	1.410	30.015	172.226	6.866	179.092
40-65 Yaş Arası	78.628	3.367	81.995	8.615	541	9.156	87.243	3.908	91.151
65 Yaş ve Üzeri	4.061	145	4.206	363	11	374	4.424	156	4.580
GENEL TOPLAM	226.797	8.978	235.775	38.660	2.003	40.663	265.457	10.981	276.438

CEZA İNFAZ KURUMLARININ KURUM STATÜLERİNE GÖRE DAĞILIMI			
TARİH	KURUM STATÜSÜ		GENEL TOPLAM
	AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU	KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU	
31.01.2021	73.694	202.744	276.438

COVİD-19 SALGINI VE HAPİSHANELER

İlk olarak Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve 31 Aralık 2019 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü'ne (DSÖ) bildirilen yeni korona virüs hastalığı (COVİD-19), kısa sürede pek çok ülkeye yayıldı ve 12 Mart 2020 tarihinde DSÖ tarafından pandemi / küresel salgın bir hastalık olarak ilan edildi.

Türkiye'deki ilk COVİD-19 vakası 11 Mart 2020'de Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından açıklandı. İlk vakanın tespitinin ardından salgın hızla yayıldı ve bu yayılmaya paralel bir şekilde, ülke genelinde çok sayıda tedbir alındı. Tedbirlerin yoğun bir şekilde uygulandığı dönemde, çok sayıda insan hakları örgütünün raporladığı üzere hapishanelerde bilgi edinme hakkı, yaşam hakkı, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, işkence yasağı, ayrımcılık yasağı, sağlığa erişim hakkı, çalışma hakkı, sosyal güvenlik hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, barışçıl toplanma özgürlüğü, eğitim hakkı, bilgiye erişim hakkı gibi pek çok temel hak ve özgürlük ihlal edilmiştir.[8] İHD, salgının başladığı dönemde özel risk altında bulunan mahpuslar ile ilgili sorunlara dikkat çekmiş ve bu konuda basın açıklaması yapmış[9], ayrıca konuyla ilgili ortak açıklamalara katkıda bulunmuştur.[10] Bunların yanısıra "Birleşmiş Milletler'in COVİD-19 Müdahalesi Hakkında STK'lardan Ortak Açıklama"ya da imzacı olmuştur. Salgının başlaması ile birlikte, hapishanelerde durumu ve yaşanan sorunları hapishanelerden başvuru alarak çalışan hak ve hukuk örgütleri ile birlikte ortak çalışma yaparak takip etmeye çalışmış ve haftalık izleme bültenlerinin hazırlanmasına katkıda bulunmuştur.[11]

Kamusal bir yaklaşımla ve tüm toplumun katılımı ile uygulamaya sokulması gereken programlarda riskli gruplar da hiç kuşkusuz göz önünde bulundurulmalıdır Bu risk gruplarından birisi de özgürlüğünden alıkonulmuş kişilerin bulunduğu hapishaneler gibi mekanlardır. Hapishaneler kişisel alan ve hijyenin en sınırlı olduğu kapalı kurumlardır. Yoğun ve hareketli nüfus, hapishanelerin özellikleri ve organizasyonu bu tür salgınların yayılması için oldukça elverişli ortamlardır. Devletlerin, kriz planlarında mahpusları, hapishane personeli, ziyaretçileri ve tabii ki daha genel olarak toplumu korumak için alıkonulan kişilerin durumu üzerine ciddiyetle eğilmesi hayati önem taşımaktadır. Zira hapishanelerde özgürlüğünden alıkonulan istisnasız herkesin sağlık ve yaşam hakkının korunması ile güvence altına alınması devletlerin sorumluluğu altındadır.

Son olarak, tüm hapishanelere yönelik her düzeydeki önlemlerin hızla alınması gereğini ortadadır. Bu önlemlerin başında, hekimlerin temas ettiği tüm mahpuslar ve personelin en uygun koşullarda karantinaya alınması, testlerinin derhal yapılması ve Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamelenin veya Cezanın Önlenmesi Komitesi CPT'nin 20 Mart 2020 tarihli "Koronavirüs (COVİD-19) pandemisi

---

[8] Türkiye İnsan Hakları Vakfının "11 Mart-10 Mayıs 2020 tarihleri arasında COVİD-19 salgını ile ilişkili hak ihlalleri raporu için: https://tihv.org.tr/basin-aciklamalari/11-mart-10-mayis-2020-arasinda-covid-19-salgini-ile-iliskili-hak-ihlalleri-raporu-yayinlandi/

[9] https://www.ihd.org.tr/hasta-mahpuslar-ve-covid-19-salgini/

[10] https://www.ihd.org.tr/covid-19un-cezaevlerinde-onlenmesi-icin-acil-eylem-gerekiyor/
https://www.ihd.org.tr/covid-19-salgini-ve-hapishanelerde-acilen-alinmasi-gereken-onlemler/

[11] İHD web sitesinde yer alan "COVİD-19 Hapishane İzleme" bültenlerine başvurulabilir.

bağlamında özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yönelik muameleye ilişkin ilkeler bildirisi"nde yer alan (https://rm.coe.int/16809e09ec) önlemlerin en uygun şekilde sağlanması gelmektedir.

Ama daha da önemlisi, ülkemizdeki hapishanelerdeki mevcut durum göz önüne alındığında Türkiye'nin de üyesi olduğu ilgili tüm uluslararası organların önerdiği gibi başta ağır hastalar, çocuklar ve kadınlar ve paylaşılan bilgiler ışığında anılan salgın riskinin somutlanması nedeniyle tüm hapishanelerdeki nüfusun hızla azaltılması sağlanmalıdır. Bu kapsamda, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachelet'in 25 Mart 2020 tarihli açıklamasında yer verdiği "Hükümetler şimdi siyasi mahpuslar ve sadece eleştirel veya muhalif görüşlerini ifade ettiği için alıkonulanlar da dahil olmak üzere yeterli yasal dayanak olmadan alıkonulan herkesi serbest bırakmalı" şeklindeki önerisinin de gereğinin yapılması her geçen gün daha da önem arz etmektedir.

İnfaz sistemindeki sorunlar ve özellikle de 2005 yılında yürürlüğe giren "5275 Sayılı Ceza Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun"un insani olmayan bir yaklaşım üzerine kurulu olması; otoriteyi ve kuralları dayatan, yaşama hakkını ve özgürlükleri değil, güvenliği öne çıkaran bir anlayışla hazırlanması ve uygulamada yaşanan sıkıntılar sorunları artırmaktadır. Durum böyle olunca salgınla mücadele kapsamında alınan önlemler de mahpuslar üzerindeki baskıyı artırmanın, temel haklara erişimi engellemenin bir aracı haline gelmektedir.

Raporumuzun eklerinde de takip edilebileceği üzere salgın döneminde hapishanelerde toplam 17 mahpus COVİD-19'a bağlı gerekçelerle öldü. Çok sayıda hapishane personeli ve mahpus ise virüse yakalandı. Ne yazık ki kaç kişinin virüse yakalandığına ilişkin elimizde kesin bir veri bulunmuyor. Adalet Bakanlığı'nın 2020 Kasım ayı içerisinde açıkladığı verilere göre 368 ceza infaz kurumunun 117'sinde pozitif vakaya rastlanmış ve toplam 120 mahpusun testi pozitif çıkmıştır[12]. Buna karşın derneğimize 20 farklı hapishaneden yapılan başvurularda 489 mahpusun COVİD-19'a yakalandığı iddia edilmiştir. Üç hapishaneden yapılan başvuruda ise hapishane içerisinde pozitif vakalara rastlandığı iddia edilmiş fakat herhangi bir sayı belirtilmemiştir. Bununla birlikte, COVİD-19 belirtileri gösteren mahpusların muayene ve tedavi taleplerinin karşılanmadığına ya da geç cevap verildiğine ilişkin çok sayıda başvuru bulunuyor.

COVİD-19 ile mücadele kapsamında alınan tedbirlerin ise hak mahrumiyetine dönüştüğünü gözlemliyoruz. Ağır hasta ve hasta mahpusların düzenli kontrol ve tedavilerinin bu dönemde ciddi aksamalara uğradığını görüyoruz. Düzenli aralıklarla hekim görmesi gereken ya da düzenli kullandığı ilaç olan mahpuslar ne yazık ki ciddi sorunlarla karşılaşmışlardır.

Diğer taraftan zorunlu karantina uygulamaları adeta birer tecrit uygulamasına dönüşmüş durumda. Karantinaya alınan mahpusların bir başlarına bırakılarak 2 haftaya varan sürelerde tecrit hücrelerin de ya da karantina birimine dönüştürülmüş avukat görüş odası gibi mekanlarda tutulduğunu biliyoruz. Bu durum ağır hasta ve hasta mahpuslar için de geçerli bir durum. Özellikle sağlık durumları nedeniyle hastaneye sevkini talep eden mahpusların ceza olarak uzun süreli karantinada tutulduklarına ilişkin beyanlar mevcut.

Yine COVİD-19 ile mücadele adı altında mahpusların başta sosyal aktivite, spor, havalandırma gibi pek çok hakkının gasp edildiğine tanık oluyoruz. Bu hakların pek çok hapishanede kullandırılmadığı, kullandırılan hapishanelerde ise sürelerin oldukça kısaltıldığına dair mahpus aktarımlarını ekli dosyalarda bulabilirsiniz.

Salgın ile ilgili mahpusların en fazla üzerinde durdukları konulardan biri de hapishane personelinin hijyen ve mesafe kurallarına hiçbir biçimde uymamaları. Sayımlarda, aramalarda ya da başka ortamlarda neredeyse hiçbir önlem alınmaksızın aynı ortamda bulunmak zorunda kaldıklarını, maske ve eldiven kullanımında son derece ciddi sıkıntılar yaşandığını aktarmışlardır. Pek çok durumda temizlik ve önlem bahanesi ile koğuşlara sık sık girildiği iddia edilmiştir. Öyle ki ortam kullanım alanlarında düzenli ve nitelikli temizleme yapılmaz iken, sadece sınırlı sayıda insanın kullandığı koğuşlarda sık sık temizlik yapıldığı bildirilmiştir. Hapishane idarelerinin koğuşlarda temiz ve steril bir ortamın sağlanabilmesi için mahpusların

[12] https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/kovid-19-pandemi-surecinde-ceza-infaz-kurumlari08112020080948

talep ettikleri malzemeleri tedarik etmedikleri de bir başka şikayet konusu. Malzemelerin çoğunlukla verilmedi ya da yetersiz verildiği, ihtiyacı olanların da kantinden kendisinin tedarik etmesi yönünde telkin edildiği edinilen bilgiler arasında yer alıyor.

Son olarak salgın tedbirleri kapsamında pek çok hapishanede yer değiştirmelerin yaşandığını, hatta kullanılan koğuşlar arasındaki mesafeyi açmak amacıyla koğuşların birleştirilerek kapasitenin üstünde mahpusun kalmak zorunda bırakıldığını görüyoruz. Ayrıca tedbirler bahane edilerek çok sayıda mahpusun başka hapishanelere istekleri dışında sürgün edildiklerine ilişkin mahpus beyanları bulunuyor.

Bütün bu gelişmeler gözönüne alındığında İnfaz Kanunu değişikliğinin özünü oluşturan ayrımcı yaklaşımın hapishanelerde kalan mahpuslar üzerindeki uygulamalar eliyle devam ettirildiğini söyleyebiliriz. Bu nedenle ivedilikle adil ve kapsayıcı bir düzenlemenin yapılması, hapishanelerde mevzuata aykırı biçimde baskı ve ihlal mekanizmalarını işleten personel hakkında gerekli işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz.

İNFAZ YASASI DEĞİŞİKLİĞİ

Uzun yıllardır hükümetin gündeminde olan kısmi ve özel affın çıkarılması için küresel COVİD-19 salgını büyük bir fırsat yaratmıştır. Kamuoyunda, ilgili tarafların katılımı ile tartışılmadan, sadece belli saiklerle hazırlanan af tasarısı mümkün olan en hızlı şekilde kanunlaştırılmış ve hayata geçirilmiştir. Geçmişte de örneklerine rastladığımız üzere belli bir sorun alanı ile ilgili yapılan tavsiye ve uyarıları kendi gündemini hayata geçirecek şekilde uygulayan hükümet, esasen küresel salgının hapishaneler gibi kapalı mekanlardaki etkisini azaltmak yerine yıllardır çıkarmak için fırsat kolladığı kısmi ve özel af kanunu çıkartma yoluna gitmiştir.

AKP ve MHP Grup Başkan Vekilleri ve bir grup milletvekili tarafından 31 Mart 2020 günü TBMM Başkanlığı'na verilen "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Teklif" hakkında görüş ve önerilerimizi bir rapor haline getirerek 2 Nisan 2020 tarihinde TBMM Adalet Komisyonu başkanı ve üyelerinin yanı sıra kamuoyuyla da paylaştık.[13]

Öncelikle belirtmek gerekir ki COVİD-19 salgını nedeniyle hapishanelerde acilen alınması gereken önlemler bulunmaktaydı. Tutuklu veya hükümlü konumda bulunan mahpuslarla ilgili olarak bu ölümcül salgın nedeniyle, serbest bırakılmaları sağlanıncaya kadar gerekli hijyen ve sağlık koşullarının sağlanması beklenirdi. Bu konuda daha önceden yaptığımız açıklamalardaki önerilerimize bakılabilir.[14] Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri de COVİD-19'un muhtemel etkileri ve müdahale alanlarına ilişkin bir açıklama yapmış, siyasi mahpuslar ile sadece eleştirel veya muhalif görüşlerini açıkladıkları için tutuklananlar da dahil olmak üzere yeterli yasal temel olmaksızın tutuklanan herkesi serbest bırakmasını talep etmiştir. Küresel düzeyde insan hakları örgütleri de bu açıklamayı güçlendirecek bir ortak metin yayınlamışlardır.[15]

Bunun dışında alınması gereken önlemlerin başında, henüz yargılamaları devam eden ve haklarında kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı bulunmayan tutukluların durumu gelmekteydi. İnfaz teklifi, yalnızca hükümlülerle ilgili durumu düzenlemektedir. Tutuklularla ilgili herhangi bir düzenleme getirmemiştir.

İnfaz paketinde terör suçları ile örgütlü suçlar bakımından 3/4'lük koşullu salıverme oranında herhangi bir değişiklik yapılmayacağı, buna karşın mükerrerler ve buna bağlı olarak cinsel suçlar ve uyuşturucu ticareti suçları bakımından 3/4'lük koşullu salıverme oranının 2/3'e indirileceği düzenlenmiştir. Üstelik "terör suçları" ile ne kastedildiği de açıkça ortaya konulmamıştır. TCK'da "terör suçları" ismi ile herhangi bir suç türü bulunmamaktadır.

Kanunun çıkmasını takiben İHD olarak, CHP Grup Başkan Vekilleri ile birlikte 135 milletvekilinin 7242 sayılı İnfaz Kanunu'nda değişiklik yapan kanunun şekil ve esas bakımından iptali için Anayasa

[13] https://www.ihd.org.tr/infaz-kanunu-degisikligi-hakkinda-ihdnin-gorus-ve-onerileri/
[14] https://www.ihd.org.tr/covid-19-salgini-ve-hapishanelerde-acilen-alinmasi-gereken-onlemler/
[15] https://www.ihd.org.tr/birlesmis-milletlerin-covid-19-mudahalesi-hakkinda-stklardan-ortak-aciklama/

Mahkemesi'ne açtığı 2 ayrı davaya (2020/44 E ve 2020/53 E) mahkeme arkadaşı (Amicus Curiae) sıfatı ile 24 Haziran 2020 tarihinde hukuki mütalaamızı sunduk.[16]

Açılan iptal davasında 7242 sayılı kanunun sadece geçici 6. maddesinin değil, aynı zamanda geçici 9. maddesinin 6. fıkrasının da özel af niteliğinde olduğunu, bu şekilde yasalaşan bir kanunun aynı zamanda eylemli TBMM iç tüzük ihlali olduğu, kanunun tümünün iptali istendiğinden, gerekçe ile bağlı olunmaması kuralı gereği hukuki mütalaamızda belirttiğimiz maddelerin de mahkeme tarafından iptal konusu edilebileceğini ve yapılacak değerlendirmede iptal edilmesi gerektiğini vurguladık.

Kanun yürütme ve yürürlük maddeleri ile birlikte 69 maddedir. Yaptığımız incelemede 28 maddenin anayasa ve uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınan haklara aykırı olduğunu tespit ettik. Bunlardan 9 madde de İnfaz Hakimliği'nin görev ve yetkilerini genişleten ve buna karşın mahkemelerin yetkilerini daraltan içerikte olması, 1 madde de CMK'da kişi aleyhine değişikliğe gidildiği, 2 madde de Sulh Ceza Hakimliği'nin yetkilerini genişlettiği, 1 madde de 3713 sayılı TMK'da koşullu salıverme oranını yükselterek düzenlediği ve 15 maddede 5275 sayılı İnfaz kanununda eşitliğe, ölçülülük ilkesine, korunması gereken hukuki yarar ilkesine ve daha birçok temel ilkeye aykırılığı tespit edilmiştir. Ayrıca, kanunun geçici 6. maddesi ve geçici 9. maddesinin 6. fıkrasında yaptığı düzenlemeler özel af niteliğinde değerlendirdik.

Ne yazık ki Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, 17 Temmuz 2020 tarihinde gerçekleştirdiği gündem toplantısında başvuruyu esastan görüşerek karara bağladı. Genel Kurul, İnfaz Kanunu'yla ilgili "şekil yönünden" yapılan başvuruyu reddetti. Karar 7 üyenin karşı oyun ve 9 üyenin oy çokluğuyla alındı. Anayasa Mahkemesi üyelerinden 7'sinin düzenlemenin "af kapsamında olduğu" yönünde görüş bildirdiği, çoğunluğu oluşturan 9 üyenin ise düzenlemeyi "af değil, infaz düzenlemesi" olarak kabul ettiği öğrenildi.

Avrupa'da ise aynı dönemde COVİD-19 ile mücadele tedbirleri kapsamında pek çok düzenleme yapıldığını görüyoruz. Türkiye'nin de üyesi olduğu Avrupa Konseyi'ne istatistik aktaran 43 Avrupa ülkesinden 20'si salgının yayılmasını sınırlandırmak amacıyla; af, koşullu salıverilme veya alternatif yöntemlerle tutuklu serbest bıraktığını bildirdi. Bu ülkelerde Nisan 2020 itibariyle 118 bin mahpusun serbest bırakıldığı açıklandı.[17]

Avrupa Konseyi istatistiklerine göre Türkiye, çıkardığı af ile cezaevi nüfusunun yüzde 35'ini, yani 102 bin 944 tutukluyu serbest bıraktı. Ancak bu sayıya COVİD-19 tedbirleri kapsamında cezasının infazı durdurulan yaklaşık 50 bin mahpus da dahildir. Diğer Avrupa ülkelerinden örnek vermemiz gerekirse: Kıbrıs Cumhuriyeti (%16; 121 kişi), Slovenya (%16; 230 kişi), Portekiz (%15; bin 874 kişi), Norveç (%13; 401 kişi), İrlanda (%12; 476 kişi), İtalya (%9,4; 5 bin 739 kişi) ve İspanya (%7,4; 4 bin 356 kişi). Fransa da bu dönemde cezaevi nüfusunun %14'ünü (10 bin 188 kişi) serbest bıraktığını açıkladı. Ancak bu rakam COVID-19 önlemleri de dahil tüm salıverilenleri kapsıyor. Fransa'nın verileri de dikkate alındığında bu dönemde serbest bırakılan cezaevi nüfusu 128 bini buluyor. Bütün bu sayıları ve oranları dikkate aldığımızda Türkiye'de mahpus sayısının ne kadar yüksek olduğunu bir kere daha görmüş oluyoruz.

---

[16] https://www.ihd.org.tr/ihd-7242-sayili-infaz-kanunu-degisikligi-ile-ilgili-anayasa-mahkemesinde-acilan-davalara-basvuru-yapti/

[17] https://www.dw.com/tr/avrupa-cezaevleri-covid-19-i%C3%A7in-bo%C5%9Fald%C4%B1/a-53853849

HASTA MAHPUSLAR

Çin'in Wuhan kentinde 2019 yılı Aralık ayında ortaya çıkan korona virüs (COVİD- 19), kısa sürede dünyanın tamamına yayılmış ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel salgın (Pandemi) olduğu açıklanmıştır. 11 Mart 2020 tarihinde ise Sağlık Bakanı Fahrettin Koca Türkiye'deki ilk korona virüs vakasının tespit edildiğini açıklamıştır.

20 Mart 2020 tarihinde yaptığımız ortak açıklamada COVİD-19 salgını ve hapishanelerde acilen alınması gereken önlemleri kamuoyuna açıklamıştık.[18] Açıklamamızda belirttiğimiz acil önlemlerin alınmadığını ve durumun giderek daha vahim bir noktaya gittiğini belirtmek isteriz.

Tam da bu dönem Türkiye gündemini uzun zamandır meşgul eden ve bir türlü çözülemeyen hasta mahpusların tahliye edilmemesi sorunu, kendini daha görünür kılmıştır. Derneğimizin Merkezi Hapishane Komisyonu'nun çalışmaları sonucu hazırlanan "Ağır Hasta ve Hasta Mahpus Listesi" güncellenmiştir.

Buna göre derneğimize ulaşabilen ve tespit edebildiğimiz kadarı ile Türkiye hapishanelerinde halen 604'ü ağır hasta olmak üzere toplam 1605 hasta mahpus bulunmaktadır. Bu sayının çok daha yüksek olduğunu özellikle belirtmek isteriz.

Sağlık hakkı açısından hapishanelerde yaşanan temel sağlık sorunları şöyle sıralanabilir:

- Aşırı kalabalık koğuşlar
- Revire geç çıkarılma, revirlerden polikliniklere ve polikliniklerden 3. basamak sağlık hizmetlerine sevk işlemlerinde aylarca sıra beklenmesi
- Yoğunluğu kaldıracak nitelik ve kapasitede sağlık hizmeti koşullarının olmaması
- Revirlerde her zaman doktor olmaması
- Bazı hapishanelerde güvenlik görevlilerinin kelepçeleri açmadığı ve hekimlerin de açılmasını talep etmemesi
- Hastane sevklerinin ya geç yapılması ya da hiç yapılamaması
- Sevklerde arama baskısı ve (özellikle astım hastalarını kötü etkileyen) tek hücreli ring araçlarıyla sevk zorlaması
- Ağır hasta mahpusların, hastalıklarının son dönemlerine gelmelerine rağmen tahliye edilmemesi
- Gerek hapishane revirlerinde gerek hastanelerde, hasta mahpusların gerçekten tedavi edilmeyip (ağrı kesici gibi) geçici/belirtileri önleyici ilaçlarla baştan savılması

[18] https://www.ihd.org.tr/covid-19-salgini-ve-hapishanelerde-acilen-alinmasi-gereken-onlemler/

- Adli Tıp Kurumu'nun tahliye kararlarını siyasi tutum izleyerek vermemesi, hastane raporlarının Adli Tıp Kurumu tarafından kabul edilmemesi
- Atak geçirme riski bulunan ve/veya kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan mahpusların tek kişilik yerlerde tutulması
- Yetersiz iaşe bedelleri
- Isıtılmayan ve havalandırılmayan koğuşlar
- Mahpusların gün ışığından yeterince faydalandırılmaması
- Diyet yemeklerinin verilmemesi
- Temiz suya erişim sorunları

Ağır hasta mahpusların salgın hastalık durumunda ciddi risk grubunda bulunması nedeniyle serbest bırakılarak infazlarının ertelenmesini, tutuklu olanların derhal serbest bırakılmasını bir kez daha talep etmekteyiz.

İnfaz sistemindeki sorunlar ve özellikle de 2005 yılında yürürlüğe giren "5275 Sayılı Ceza Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun"un insani olmayan bir yaklaşım üzerine kurulu olması; otoriteyi ve kuralları dayatan, yaşama hakkını ve özgürlükleri değil, güvenliği öne çıkaran bir anlayışla hazırlanması ve uygulamada yaşanan sıkıntılar sorunları artırmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı tarafından 29 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik" mevcut infaz kanunun mahpus haklarına aykırı yanlarını olduğu gibi taşımış ve uygulamada yeni sorunların oluşmasına sebep olacaktır. Derneğimiz bu konuda hukuki ve meşru haklarını kullanmaya devam edecektir.

Uluslararası mevzuat devletlerce özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin yaşam hakkı konusunda devletlere pozitif yükümlülükler yüklemiştir. Devletler, özgürlüğünden yoksun bırakılmış kişilerin sağlığa erişim hakkı konusunda özgür bireylerle eşit şartlarda bulunmasını sağlamakla yükümlüdürler. 5275 sayılı infaz kanunu ve ilgili yönetmelik BM Mandela Kuralları'na ciddi oranda uyumsuzluk göstermektedir. Bu konudaki eleştir ve önerilerimizi ifade etmeye devam edeceğiz.

Siyasi iktidarın uzun zamandır gündeminde bulunan infaz kanunu değişikliği, COVİD-19 salgını da gözönüne alınarak infazda koşullu salıverme sürelerinin eşitliği ilkesine uygun yapılmalı. Hasta mahpuslar başta olmak üzere dezavantajlı grupların kısa sürede tahliyesini sağlayacak düzeyde düzenlemeler içermelidir.

Bunun yanısıra;

1. Halen hapishanelerde bulunan ağır hasta mahpusların tümü tam teşekkülü herhangi bir hastane raporuna istinaden derhâl salıverilmeli, tedavileri ailelerinin yanında sürdürülmeli ve sağlık sigortası devlet tarafından karşılanmalıdır;
2. Adli Tıp Kurumu sağlık sebebiyle infazın ertelenmesi raporlarında son ve tek merci olmaktan çıkarılmalıdır, resmi olmayan açıklamalara göre sadece 2020 yılında Adli Tıp Kurumu'nun 1330 kişiye hapishanede kalabilir raporu vermiştir;
3. Sağlık sebebiyle infazın ertelenmesi kararlarında cumhuriyet savcılarının takdir yetkisi kaldırılmalı, hastanelerin verdiği raporlar esas alınarak cezaların infazları ertelenmelidir;
4. Hasta mahpusların infaz ertelemesi önündeki "toplum güvenliği bakımından tehlike" kriteri kanundan çıkarılmalıdır;
5. Hasta mahpusların infaz ertelemesinin önündeki engel teşkil eden infaz kanununun 25. maddesindeki "infaza ara verilemeyeceği"ne dair düzenleme ile 107. maddenin 16 fıkrasındaki düzenleme kaldırılmalıdır;

6. AİHM'in Kaytan - Türkiye kararı uyarınca mahpusların müddetnamelerinde yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak tahliye olabilecekleri uygun bir tarih yer almalıdır;
7. AİHM'in Gülay Çetin - Türkiye kararında belirttiği hususlara uyulmalı, hasta mahpusların tahliye edilmemesinin AİHS'in 3. maddesinin ihlali olduğu hatırda tutulmalıdır;
8. Cumhurbaşkanının sağlık sebebi ile mahpusları af yetkisini düzenleyen genelgesi değiştirilmeli, Adli Tıp Kurumu tek belirleyici olmaktan çıkarılmalı, Cumhurbaşkanı ağır hasta mahpuslar ile ilgili yetkisini ayrım gözetmeksizin kullanmalıdır.

AÇLIK GREVLERİ

Türkiye'de hapishanelerdeki uygulamaları ya da sorunları, ceza infaz sistemindeki çarpıklıkları ya da bu sistemdeki sorunların suiistimalini protesto etmek için uzun yıllardır pek çok ölüm orucu, süresiz ve dönüşümsüz açlık grevi ya da açlık grevleri yapılagelmiştir. Bu türden eylemler, karşı karşıya olunan hukuksuzlukla mücadele için elde kalan son araç olarak ortaya çıkmaktadır. Ortaya çıkarabileceği sonuçlar bakımından da son derece ciddiyetle yaklaşılması gereken eylemlerdir. Mahpusların, sorunlara çözüm ararken başvurdukları yöntemler nedeniyle üzerlerindeki baskının daha da artması, sorunlara çözüm bulmak, yetkililere seslerini duyurabilmek için açlık grevi dışında bir yolun kalmadığını düşünerek yaşamlarını tehdit eden bu eyleme daha sıklıkla mecbur bırakılmaları/yönelmeleri, adli mahpuslar içinde de açlık grevinin giderek yaygınlaşması endişelerimizi artırmaktadır. Türkiye'de hapishanelerde yaşanan bütün bu sorunlara karşı dönem dönem bu türden eylemler yapılmaktadır. Yalnızca aşağıda özel olarak ele alınan örnekler değil, değişik hapishanelerde yaşanan pek çok tekil eylemlerle de karşılaşılmaktadır.

Türkiye hapishanelerinde uzun süredir hak ihlalleri yaşanmaktadır ve bu durum sürekli hale gelmiştir. Özellikle pandemi bahane edilerek çıkarılan 7242 sayılı İnfaz Kanunu değişikliği ile TMK kapsamındaki mahpuslar bakımından infaz koşulları ağırlaştırılmış ve aleyhlerine bir durum yaratılmıştır. Pandemi koşullarının eklenmesi ile ihlaller giderek artmıştır. Hapishanelerde her geçen gün daha da artan insan hakları ihlalleri de dahil çeşitli gerekçeler ile 8 Kasım 2018 tarihinden bu yana yaşanan açlık grevleri ülkenin özel bir gündemi haline gelmiştir. Yıl içinde insan hakları bağlamında ele alınabilecek farklı sorunların çözümü talepleriyle, hapishanelerde farklı sürelerde açlık grevlerine başvurulması sorunların mahpuslar açısından ne denli dayanılmaz hale geldiğinin bir göstergesidir. İnsanların açlık grevi yaparak yaşamlarını ortaya koymak zorunda bırakılmalarının sorumlusu esas olarak ülkeyi yönetenlerdir. Açlık grevlerinin insanı ve yaşamı esas alan bir şekilde çözüm yollarının bulunması son derece mümkün iken, siyasi iktidarın en hafif deyimi ile duyarsızlığının sonucu, insanların yaşamlarını yitirmesi toplum vicdanında onulmaz yaralara açmaktadır.

2020 yılı içinde bu raporun ekinde yer alan ve çeşitli baskı ve ihlallere karşı gerçekleştirilen diğer eylemlere ek olarak [Ek A: Hapishanelerde Eylemler - Açlık Grevleri] Türkiye hapishanelerinde 3 farklı süresiz ve dönüşümsüz açlık grevi ile açlık grevi eylemi yaşanmıştır. İlki uzun süredir çeşitli baskılara maruz kalan ve sanat faaliyetlerini sürdürmesi engellenen Grup Yorum üyelerinin bu haksızlıkları sonlandırmak amacıyla 2019 yılının farklı aylarından başladıkları ve 2020 yılında da devam eden eylemdir. İkinci eylem ise 3 Şubat 2020 tarihinde Çağdaş Hukukçular Derneği [ÇHD] Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı'nın da aralarında bulunduğu 8 avukatın "adil yargılanma talebi" ile başlattığı eylemdir. Son eylem ise Türkiye'deki hapishanelerde yaşanan insan hakları ihlallerinin sonlandırılması, ağırlaşan infaz koşullarının düzeltilmesi ve İmralı Hapishanesi'nde uzun zamandır sürdürülen ağır tecrit ve izolasyona son verilerek aileler ve avukatları ile görüşmelerin sağlanması talepli olarak 27 Kasım 2020 tarihinde pek çok hapishanede eşzamanlı olarak başlatılan süresiz ve dönüşümlü açlık grevi eylemidir.

Özgürce müzik yapabilmek ve adil yargılanma hakkı için 17 Mayıs 2019 tarihinde Grup Yorum üyelerinin başlattığı, hapishaneden salındıktan sonra da sürdükleri açlık grevleri sonucu Helin Bölek 3 Nisan 2020 tarihinde, açlık grevinin 288. gününde, İbrahim Gökçek ise 7 Mayıs 2019 tarihinde, açlık grevinin 323. gününde öldüler.

Yine adil yargılanma hakkını, keyfi ve yasadışı baskılar ile yasakların önlenmesini de içeren temel hakların korunmasını sağlamak amacıyla 3 Şubat 2020 tarihinde açlık grevine başlayan ÇHD üyesi avukat Ebru Timtik, 27 Ağustos 2020 tarihinde, açlık grevinin 238. gününde öldü.

Bu üç eylem dışında 11 Temmuz 2019 tarihinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan Mustafa Koçak da adil yargılanma hakkını, keyfi ve yasadışı baskılar ile yasakların önlenmesini de içeren temel haklarının korunmasını sağlamak amacıyla 3 Temmuz 2019 tarihinde açlık grevine başlamıştır. Mustafa Koçak, 24 Nisan 2020 tarihinde, açlık grevinin 297. gününde ölmüştür.

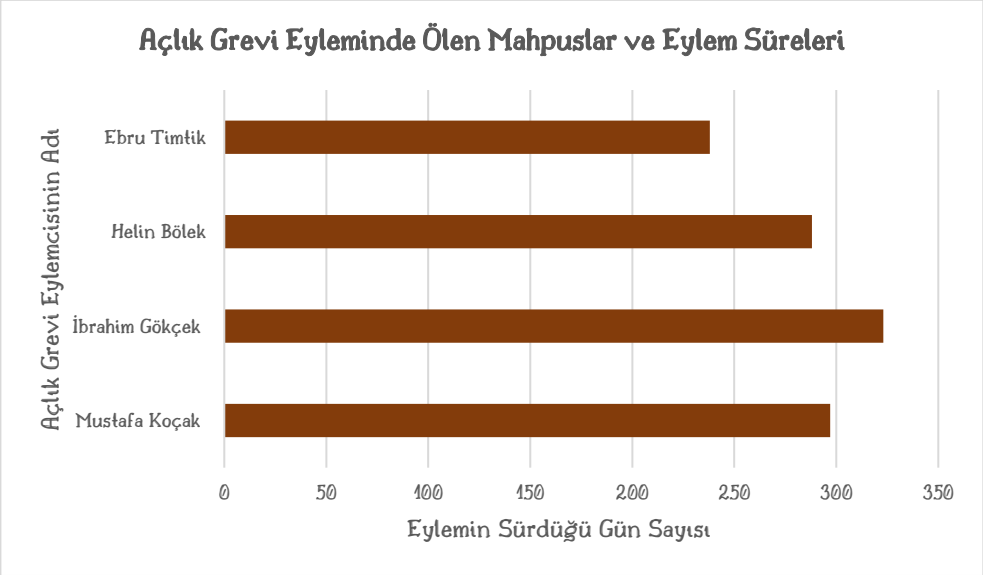

1. Grup Yorum Üyelerinin Eylemi

Kasım 2016'da İstanbul Emniyetinin Okmeydanı'nda bulunan İdil Kültür Merkezi'ne gerçekleştirdiği operasyonda Grup Yorum üyeleri gözaltına alınmıştı. Aralarında Ali Aracı, İnan Altın, Selma Altın, Sultan Gökçek, Fırat Kıl, Dilan Poyraz, Helin Bölek, Abdullah Özgün'ün de bulunduğu kişiler mahkemece "polise mukavemet ve hakaret etme, terör örgütü üyesi olma gerekçeleriyle tutuklanmıştı.

Yaklaşık 3 yıl devam eden sürecin ardından grubun tutuklanan üyelerinden Helin Bölek, Bahar Kurt, Barış Yüksel, İbrahim Gökçek ve Ali Aracı hapishaneden bir açıklama yapmış ve "yaşadıkları baskıların, uygulanan konser yasaklarının, kültür merkezlerine yapılan baskınların son bulması" talebiyle 17 Mayıs 2019 tarihinde süresiz açlık grevine başladıklarını duyurmuşlardır.

İbrahim Gökçek ve Helin Bölek, Adli Tıp Kurumu tarafından verilen "cezaevinde kalamaz" raporu üzerine 24 Şubat 2020 tarihinde tahliye edildiler. Hapishanelerde başlattıkları süresiz ve dönüşümsüz açlık grevlerini tahliye olmalarına rağmen evlerinde sürdürürken 11 Mart 2020 tarihinde İstanbul 18. Sulh Hukuk Mahkemesi kararı sonrasında polis zoru ile hastaneye kaldırıldılar. Kaldırıldıkları Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin 16 Mart 2020 tarihinde taburcu edilen İbrahim Gökçek ve Helin Bölek eylemlerine kaldıkları evde devam etme kararı almışlardır.

Zorla hastaneye götürülme ve alıkonma sürecinin İbrahim Gökçek ve Helin Bölek'in sağlıkları üzerindeki olumsuz etkileri konusunda insan hakları örgütleri olarak daha önce uyarılarda bulunmuştuk. Sonrasında

ise İbrahim Gökçek'te yatma yaraları oluşumu, Helin Bölek'in B1 (Thiamine) alımında zorluk yaşaması gibi olumsuz etkileri de kaygıyla gözlemledik.

Açlık grevi eyleminde bulunanların durumlarını görüşmek amacı ile İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi üzerinden İçişleri ve Adalet Bakanlıkları ile TBMM Başkanlığı ve AK Parti Başkanvekilliğinden randevu talep edilmiş, uzun bir aranın ardından İçişleri Bakan Yardımcılığı ile 17 Mart 2020 tarihinde bir görüşme gerçekleştirilmişti. Görüşme esnasında tüm açlık grevi eylemcilerinin talepleri dile getirilmiş, çözüm yolu bulunması için girişimlerde bulunulmuştu. Ne yazık ki iktidar ise zorla alıkoyma ile başlayan, "önce onlar bıraksın" tutumu ile süreci daha da gerginleştiren, 29 Mart 2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan ceza infazına ilişkin yeni yönetmelikle zorla müdahaleyi meşrulaştırma girişimine işaret eden güvenlikçi bakış açısını benimsemiştir.

Bütün bu gelişmelerin ardından Helin Bölek eyleminin 288. gününde 3 Nisan 2020 tarihinde ölmüştür. İbrahim Gökçek, insan hakları örgütleri ile yetkililer arasında yapılan görüşme üzerine 5 Mayıs 2020 tarihinde ölüm orucunu sonlandırdı. Hastaneye kaldırılarak yoğun bakımda tedavi altına alınan İbrahim Gökçek hastanede 7 Mayıs 2020 tarihinde öldü.

Bu süreçte İHD Açlık Grevi İzleme Heyeti, 13 Kasım 2019 tarihinde Silivri Hapishanesi'ni ziyaret ederek bu hapishanede tutulmakta olan Grup Yorum üyeleri İbrahim Gökçek, Barış Yüksel ve Ali Arabacı ile görüşmüş, sürdürdükleri açlık grevinin nedenleri, hapishanede karşılaştıkları sorunlar, ortaya çıkan sağlık sorunlarına dair bilgiler almıştır. Görüşmelerde edilen bilgiler, baskı ve yıldırma mekanizmalarının çok kapmanlı bir biçimde işlediği bir kere daha gözler önüne sermiştir.

İbrahim Gökçek; 18 Haziran 2019 tarihinde açlık grevine başladığını ve açlık grevine başlaması gerekçesi ile hakkında aynı gün açılan disiplin soruşturması sonucunda bir spor ve sohbet aktivitelerden men cezası aldığını açıklamıştır. Konuyla ilgili itirazlarının da reddedildiğini belirtmiştir. Ayrıca müteselsil disiplin soruşturmalarının da devam ettiğini söylemiştir. Açık görüş sırasında ve ailelerinin yanında idareden gelen memurlar ve sağlık görevlileri tarafından zorla revire götürülme, zorla müdahale ile tehdit edildiklerini, tepki verdiklerinde darp edildiklerini, sonrasında şiddet uygulayan görevliler hakkında şikayette bulunduklarını ancak bu şikayetlerine halen cevap verilmediğini, buna karşılık şiddet uygulayan görevlilerin haksız suçlamalarla karşı şikayette bulunduklarını vurgulamıştır.

Barış Yüksel ise benzer sağlık sorunları ve baskılar ile karşı karşıya olduğunu, idarenin psikolojik ve fiziki baskısının arttığını, açık görüşler sırasında zorla müdahale tehdidi ile karşılaştıklarını, şiddete ve haksız suçlamalarla soruşturmaya uğradıklarını, mektuplarının denilerek engellendiğini, avukatına dahi mektup yazmasına engel olunduğunu, faaliyetlerden men cezası aldığını, öncesinde açılan bir disiplin soruşturması sonucunda 8 gün hücre cezası ve 1 ay görüş yasağı verildiğini söylemiştir.

Ali Aracı arkadaşlarınınkine benzer sağlık sorunlarının baş gösterdiğini, disiplin soruşturmaları, hak gaspları, baskıların devam ettiğini vurgulamıştır. Mektupların 2 ay bekletilip sonra gönderildiğini ya da geri verildiği durumlar olduğunu, ancak yakın zamanda bu sorunun kısmen aşıldığını, kendilerine karşı yapılan haksızlıklara karşı yaptıkları açlık grevini bu sorunlar son bulana kadar sürdüreceklerini belirtmiştir.

II. Çağdaş Hukukçular Derneği Üyelerinin Eylemi

3 Şubat 2020 tarihinde ÇHD Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı ile; ÇHD üyesi avukatlar Aycan Çiçek, Aytaç Ünsal, Barkın Timtik, Ebru Timtik, Engin Gökoğlu, Ayşegül Çağatay ve Oya Aslan açlık grevi eylemine başlamışlardır. Bilindiği üzere ÇHD'li avukatlar, hukuksuzca, adil yargılanma hakkının tüm usul ve ilkeleri hiçe sayılarak toplamda 159 yıl gibi ağır bir cezaya çarptırılmıştır. Türkiye'de hep eleştirdiğimiz yargılama süreçlerinin uzunluğunun aksine bu kez süreç çok hızlı bir biçimde işletilmiştir. İstinaf mahkemesince mahkumiyet hükümleri onanmış ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2 hafta gibi kısa bir sürede tebliğname hazırlanarak dosya ilgili Yargıtay Ceza Dairesi'ne gönderilmiştir. Maddi, somut, denetlenebilir olmayan delillerle savunma makamının temsilcileri olan ÇHD'li avukatlar, insan hakları

literatüründe düşman ceza hukuku olarak tanımladığımız bir hukuki bakış açısı ve yaptırımı ile karşı karşıya kalmışlardır. ÇHD'li avukatların gerek uluslararası sözleşmelerde ve anayasada gerekse avukatlık kanununda güvence altına alınan mesleki faaliyetleri suç olarak tanımlanmıştır.

Demokratik bir hukuk sisteminin vazgeçilmez unsuru olan avukatlar bugün özgür değillerdir. Avukatların özgür olmadığı hiçbir hukuk sistemi, adil ve demokratik bir hukuk sistemi olamaz. Avukatların özgür olmaması, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen "Hukuk Devleti" olma ilkesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6/3. maddesinde belirtilen adil yargılanma hakkının ihlalidir.

Geçmişten bugüne devam eden ve bugün artık müesses nizam haline gelen olan hukuk dışılığa karşı, ÇHD'li avukatlar 1974 yılından beri yargının kurucu unsurlarından biri olan savunmayı bertaraf etmek isteyen anlayış ve devlet aklına karşı mağdurdan, ezilenden, adalet ve özgürlük mücadelesinden yana güçlü ve etkin bir duruş sergilemişlerdir.

Gerek müvekkillerinin gerekse de kendilerinin adil yargılanması talebi ile avukat Selçuk Kozağaçlı ve 7 avukat arkadaşı 3 Şubat 2020 tarihinde süresiz ve dönüşümsüz açlık grevi başlatmıştır. 10 Mart 2020 tarihinde 4 avukat açlık grevini sağlık nedeni ile bıraktılar. Barkın Timtik, Ebru Timtik, Oya Arslan ve Aytaç Ünsal açlık grevini sürdürmüşleridir. 5 Nisan 2020 tarihinde Silivri 9 Nolu Hapishanesi'nde Ebru Timtik ve Burhaniye T Tipi Hapishanesi'nde Aytaç Ünsal, açlık grevini ölüm orucuna çevirdikleri açıkladılar.

İstanbul Adli Tıp Kurumu, muayene sonucunda her iki avukat için "hapishanede kalamaz" raporu verdi. Rapor, tahliye taleplerini belirten dilekçelerle ilgili mahkemeye sunuldu, ne var ki İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi 30 Temmuz 2020 tarihinde tutukluluk hallerinin devam etmesine, tıbbi takip ve tedavilerinin ilgili hapishane idaresince sağlanmasına karar verdi. Mahkemenin kararının ardından Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal, İstanbul'da Dr. Sadi Konuk Hastanesi'ne kaldırıldılar.

Ebru Timtik, tutulduğu Dr. Sadi Konuk Hastanesi'nde 27 Ağustos 2020 tarihinde eyleminin 238. gününde öldü. Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal'ın avukatları Çiğdem Akbulut, 18 Ağustos 2020'de BBC Türkçe'ye verdiği demeçte, her iki müvekkilinin hastanelerde hapishanedekinden daha kötü koşulda tutulduklarını ve durumlarının hızla kötüleştiğini aktarmıştı.

Yargıtay 16. Ceza Dairesi 15 Eylül 2020 tarihinde, ÇHD davasında kararını verdi. Yargıtay kararında ölüm orucunda ölen Ebru Timtik ile ÇHD Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı, Barkın Timtik, Ezgi Çakır hakkındaki verilen cezanın bozulmasına hükmetti.

Yargıtay 16'ncı Ceza Dairesi'nin, "cezaevi şartlarında kalmasının hayati bakımından tehlike yaratacağı" gerekçesi ile infazın durdurulmasına karar vermesinin ardından hapishaneden tahliye edilen Aytaç Ünsal, 3 Eylül 2020 tarihinde eylemini sonlandırdı. Aytaç Ünsal, 10 Aralık 2020 tarihinde "yurtdışına çıkmaya çalıştığı" iddiasıyla Edirne'de gözaltına alındı. Gözaltı işlemi sırasında ve sonrasında işkence ve kötü muameleye maruz kalan Aytaç Ünsal'ın cezasının infazının ertelenmesi kararı "hapishanede kalamaz" raporu olmasına rağmen kaldırılmış ve tutuklanmıştır.

III. Tecrit Uygulamalarına Karşı Açlık Grevi Eylemleri

Demokratik Toplum Kongresi [DTK] Eş Başkanı ve Hakkari milletvekili Leyla Güven 8 Kasım 2018 tarihinde hapishanelerde yaşanan tecrit uygulamalarını ve hak ihlallerini protesto etmek amacıyla açlık grevi eylemine başlayacağını duyurmuştu. Eylem daha sonra 16 Aralık 2018 tarihinde Türkiye'deki diğer hapishanelere yayılarak geniş katılımlı bir eyleme dönüşmüştür. İHD'nin tespitlerine göre 1 Mart 2019 tarihi itibariyle eylem 90 hapishanede 3065 mahpus tarafından sürdürülmekteydi. 30 Nisan 2019 ve 10 Mayıs 2019 tarihlerinde 30 mahpus tarafından ölünceye kadar sürdürüleceği açıklanan açlık grevleri 26 Mayıs 2019 itibariyle sonlandırılmıştı.

Açlık grevcilerinin temel amacı hapishanelerdeki ve özelde de İmralı Hapishanesi'ndeki tecridin kaldırılmasıydı. Açlık grevlerinin sonucu olarak 2 ve 22 Mayıs 2019 da avukatlarıyla görüştürülen Abdullah Öcalan'ın çağrısıyla ve mahpusların iradesiyle açlık grevleri sonlandırılmıştı. Bu süreçte hapishanelerde

7 mahpusun ve yurtdışında 1 kişinin yaşamına son verme eylemi gerçekleştirmesi hepimizi derinden üzmüştür.

Zülküf Gezen	Tekirdağ Hapishanesi	17 Mart 2019
Aylen Beçet	Gebze Kadın Hapishanesi	23 Mart 2019
Zehra Sağlam	Oltu T Tipi Kapalı Hapishanesi	24 Mart 2019
Medya Çınar	Mardin E Tipi Kapalı	25 Mart 2019
Yonca Akici	Şakran Kapalı Hapishanesi	1 Nisan 2019
Siraç Yüksek	Osmaniye Hapishanesi	2 Nisan 2019
Mahsum Pamay	Elazığ Hapishanesi	5 Nisan 2019
Uğur Şakar	Krefeld / Almanya	22 Mart 2019

Ne yazık ki eylemin sona erdirilmesi sürecinde yaşanan normalleşme süreci kısa sürmüş ve koşullar eylemler öncesindeki durumuna geri dönmüştür. Abdullah Öcalan ve diğer 3 mahpus, avukatları ve aile bireyleri ile en son 7 Ağustos 2019 tarihinde görüşmüş ve o tarihten beri görüşmeler durdurulmuş, tecrit yeniden devreye konulmuştu. 2020 yılında İmralı Hapishanesi ile 3 Mart 2020 günü bir kez aile görüşü yaptırılmış, 26 Nisan 2020 günü ise telefonla görüşme yaptırılmıştır.

Türkiye'deki hapishanelerde yaşanan insan hakları ihlallerinin sonlandırılması, ağırlaşan infaz koşullarının düzeltilmesi ve İmralı Hapishanesi'nde uzun zamandır sürdürülen ağır tecrit ve izolasyona son verilerek aileler ve avukatları ile görüşmelerin sağlanması talepli olarak hapishanelerdeki mahpuslar tarafından 27 Kasım 2020 tarihinde bir kere daha süresiz ve dönüşümlü açlık grevi eylemine başladıkları kamuoyuna duyurulmuştur. 14 Ocak 2021 tarihi itibariyle eylem 107 hapishaneye yayılmıştır.

İmralı Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde tutulan mahpuslar için daha önce de açlık grevleri yapılmış, bu grevlerin etkisi ile tecrit geçici olarak kaldırılmış, ancak 7 Ağustos 2019 tarihinden beri görüş yasakları yeniden devreye girmiştir. Bu durum BM Mandela Kuralları'na, CPT tavsiyelerine ve 5275 sayılı İnfaz Kanunu'na aykırıdır. Adalet Bakanlığı tarafından bir an önce yasal olmayan bu uygulamaya son verilmeli ve gerek avukat gerekse aile görüşleri yaptırılmalıdır.

Açlık grevi yapan mahpusların kaldıkları hapishanelerde düzenli sağlık kontrollerinin yapılması, protokollere uygun beslenme ihtiyaçlarının karşılanması, tıbbi bakımlarının yapılması gerekmektedir. Daha önceki açlık grevi süreçlerinde de tıbbi olarak yapılacaklar ceza infaz kurumlarına iletilmiş olup bu prosedürlere uyulması sağlanmalıdır. Hapishanelerde süresiz ve dönüşümlü açlık grevi yapan mahpusların sağlıklarının tehlikeye girmemesi için ilgili kurumları hak ihlallerinin sonlandırılması ve tecridin kaldırılması için bir an önce adım atılması gerekmektedir.

KADINLAR - LGBTİ+ - ÇOCUKLAR

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Türkiye hapishanelerinde 28 Şubat 2021 tarihi itibariyle 8.968 hükümlü ve 1.963 tutuklu olmak üzere toplam 10.931 kadın mahpus bulunuyor. Bu mahpuslar 9 kadın kapalı ve 7 kadın açık hapishanesinde, ayrıca pek çok durumda diğer hapishanelerde kendilerine ayrılmış koğuşlarda kalıyorlar.

Türkiye'deki 4 çocuk eğitimevi ile 7 çocuk kapalı ceza infaz kurumunda ise 12 ile 18 yaş arasında 487'si erkek ve 10'u kadın toplam 497 hükümlü çocuk, 1.077'si erkek ve 41'i kadın toplam 1.118 tutuklu çocuk bulunmaktadır. Çocuk mahpusların genel toplamı ise 1.564 erkek ve 51 kadın olmak üzere 1.615 kişidir. Ancak bu sayının belirttiğimiz gibi 12-18 yaş arasındaki çocuk mahpusları kapsadığının bir kere daha altını çizmek isteriz. Aileleri ile hapishanede kalmak zorun olan daha küçük yaştaki çocuklar bu sayıya dahil değildir. Türkiye hapishanelerinde 600 ile 650 arasında 0-6 yaş aralığında çocuk bulunmaktadır. İHD'nin bu konudaki tutumu uzun yıllardır bellidir ve "Çocuk Cezaevleri Kapatılsın" sloganıyla çocuk hapishanelerinin kapatılmasından yanadır.

Türkiye BM Çocuk Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere; çocuk haklarıyla ilgili uluslararası sözleşmeye imza koymuş ve bu belgelerde ifade edilen hakların gereğinin iç hukukta yerine getirileceğini taahhüt etmiştir. Pekin Kuralları, Havana Kuralları ve Riyad İlkeleri Kanunla ihtilafa düşmüş çocuklarla ilgili uygulamaları düzenlemektedir. Kanunla ihtilafa düşen çocukların büyük çoğunluğu gözaltı aşamasından, yargılama aşamasına, cezaevlerine konma, cezanın infaz süreci ve infaz sonrasındaki yaşamlarına kadar hayatlarında onarılması zor özensiz uygulama ile muhatap olmaktadırlar. Hapishaneye konulan her çocuk özgürlüğünden yoksun bırakılmanın yanı sıra çocukluğunu yaşama hakkından da mahrum kalmaktadır. Eğitim ve sağlık olanaklarına erişimin zorlaşmasının yanı sıra sosyal ve kültürel olarak da kendini ifade etme olanakları azalan çocukların gelecek yaşamları ciddi psikolojik sorunların tehdidi altına girmektedir. Çocukların kaldığı hapishanelerde sıkça işkence ve kötü muamele iddialarının kamuoyuna yansıması hapishanelerin çocukların "topluma yeniden kazandırılmasında" bir işlev görmediği gibi onların yaşamlarında olumsuz anıların pekişmesine neden olduğunu da ortaya koymaktadır.

Türkiye hapishanelerinde kaç LGBTİ+ olduğunu ne yazık ki bilemiyoruz. Ancak LGBTİ+ mahpusların hapishanede ciddi ayrımcılık, transfobik ve homofobik tutumlara maruz kaldıklarını biliyoruz. Ne yazık ki İHD bu alanda önemli sayıda başvuru almamaktadır. Ancak avukat ağımızın takip ettiği belli davalar ve kişiler bulunmaktadır. Ancak, bu konuda özellikle CİSST'in 2019 yılında yayınladığı yıllık raporunun ilgili bölümüne bakılabilir.[19]

Türkiye hapishanelerinde LGBTİ+ mahpuslar, ikili cinsiyet sistemi esas alınarak inşa edilen yapılarda kalmak zorundadırlar. Bir trans kadın, cinsiyet geçiş

[19]http://cisst.org.tr/wp-content/uploads/2020/11/ceza-infaz-sisteminde-sivil-toplum-dernegi-cisst-yillik-rapor-2019.pdf
Ayrıca yine CİSST tarafından basılan Hilal Başak Demirtaş'ın 2016 tarihli "Türkiye'de LGBTİ Mahpus Olmak" kitabına da başvurulabilir: https://www.academia.edu/35219561/T%C3%9CRK%C4%B0YEDE_LGBT%C4%B0_MAHPUS_OLMAK

> sürecini tamamlayıp resmi kadın kimliğine sahip olmadığı sürece erkek hapishanesine; trans bir erkek, geçiş sürecini tamamlayıp resmi erkek kimliğine sahip olmadığı sürece kadın hapishanesine yerleştirilir. Erkek hapishanelerine götürülen trans kadınlar ve açık kimlikli eşcinsel erkekler, heteroseksüel erkeklerle aynı koğuşlara konulmaz. Hapishane bünyesinde bulunduğu durumlarda kendileri için oluşturulan özel koğuşlarda, sayının yetersiz olduğu durumlarda ise tek kişilik hücrelerde tutulurlar. Mahpuslar açık kimlikli değillerse, hapishanelere yerleştirilirken kimlik kartlarında yer alan atanmış kimlikleri esas alınır. Tutukluluk süreci başladıktan sonra idareye açılarak kendi cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerine uygun hapishanelere/koğuşlara yerleştirilmeyi talep edebilirler. CTE'nin verilerindeki açık kimlikli LGBTİ+ mahpusların çoğunluğunu trans kadınlar ve eşcinsel erkekler oluşturmaktadır. Bu durumun temel sebebi, hapishaneye giriş aşamasındaki yerleştirmeye de etki eden görünürlük ve mahpus beyanlarıdır. Bu nedenle lezbiyenlere, biseksüel kadın ve erkeklere, trans erkeklere mektuplaşma yoluyla da ulaşmak oldukça güçtür. [s. 46]

İlgili ekimizde de takip edebileceğiniz üzere İHD, kadın mahpuslardan çok sayıda başvuru almaktadır. Hapishaneler, kadınların şiddete, işkence ve kötü muameleye uğradığı alanlardan biri olarak öne çıkıyor. Gerek hapishanelerin içindeki görevliler tarafından gerekse hastane ve mahkemeye yapılan sevkleri esnasında kolluk tarafından fiziksel olarak işkenceye uğrayarak darp edilen kadın mahpuslar bulunmaktadır. Ancak şiddet uygulayan görevlilerin hiçbiri hakkında soruşturma başlatılmakta ve cezasızlık nedeniyle sorunlar artarak devam etmektedir.[20]

2020 yılı içinde İHD'nin tespit edebildiği kadarı ile 3 kadın mahpus hapishanede iken ölmüştür. Bu kadınlardan Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Aysel Koç ve Gebze Kadın Kapalı Hapsihanesi'nden Balıkesir Burhaniye Hapishanesi'ne isteği dışında sevk edilen Nurcan Bakır'ın intihar ettiği iddia edildi. Yine Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan B.Y.'nin ise hapishane idaresinin ihmallerini de içeren süreç sonunda mide kanaması geçirmesi nedeniyle öldüğü iddia edildi.

İHD'ye yapılan başvurularda çok sayıda işkence ve kötü muamele iddiası, sağlık hakkına erişim ihlali, iletişim ve haberleşme hakkının kullanılmasının engellenmesi, bilgiye erişim hakkının kullandırılmadığı, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları öne çıkıyor. Ayrıca disiplin soruşturmaları ve cezaların infazı ile ilgili sıkıntılar, sevk taleplerinin yerine getirilmemesi ya da sürgün uygulamaları, kalabalık koğuşlar, COVİD-19 tedbirlerinin suiistimali ve kısıtlamalar, aramalarda yaşanan sorunlar dile getirilmiştir.

İşkence ve kötü muamele iddialarının başında çıplak arama uygulamaları geliyor. Zorla yapılan çıplak aramaların fiziksel muayeneye varan örnekleri ile karşılaşıyoruz. Uygulamaya itiraz eden ya da direnen mahpusların da darp edildiği, şiddete uğradığı ya da ceza aldığı durumlar bulunuyor.

İşkence ve kötü muamele uygulamalarının bir diğer boyutu ise hapishaneler arası ya da hastane ve adliyeye sevkler sırasında yaşanan olayları içeriyor. Sevklerde mahpusların şiddete maruz kalmasının yanısıra sürekli kelepçeli olarak tutulmaları, ihtiyaçlarının karşılanmaması, ilaçlarının verilmemesi gibi

---

[20] Her ne kadar örneklemi Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi'nde kalan kadınlarla sınırlı olsa da Seçil Doğuç Ergin ile İpek Merçil tarafından 2020 yılında yayınlanan "Dört Duvar Kadına Ne Yapar?" kitabı kadın mahpuslar hakkında önemli tespitler içeriyor, kapsamlı bir veri analizi sunuyor ve Türkiye hapishanelerindeki kadın mahpusların içinde bulundukları koşullara ilişkin genel resme katkı sağlıyor: "Araştırma kapsamında kadın mahpusların mahpusluk öncesi yaşamları, cezaevine giriş süreçleri, onları cezaevine getiren sebepler, cezaevindeki gündelik hayatları, kurumla, kurum çalışanları ve diğer mahpuslar ile kurdukları ilişkiler, gelecek planları ve cezaevinin kadın mahpuslar üzerindeki etkileri gibi pek çok konuda Türkiye'de ilk kez veri oluşturulmuştur. Söz konusu veriler toplumsal cinsiyet bakış açısı dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Bu veriler değerlendirilirken kullanılan cezaevi sosyolojisinin temel kaynaklarının pek çoğu ilk kez Türk okuyucunun bilgisine sunulmuştur."

uygulamaların yaygın olduğu görülüyor. Küfür ve kaba muamele ise hapishanelerde vakayı adiyeden sayılıyor.

Sağlık hakkına erişim ile ilgili en önemli sorun, hasta ve ağır hasta mahpusların salıverilmemesi. Bu durumda olan, ihtiyaçlarını kendisi karşılayamayan mahpusların karantina adı altında tecritte tutulduklarına da tanık oluyoruz. Ancak bu mahpusların hapishanelerdeki ihtiyaçları da gerektiğince karşılanmıyor. Doktor görüşleri sınırlandırılıyor ya da engelleniyor, hastane sevkleri yapılmıyor, düzenli ya da ihtiyaca göre kullanılan ilaçların tedarikin de sıkıntılar yaşanıyor. Revir ya da hastanede muayeneler ve hatta ameliyatlar kelepçeli olarak yapılmaya devam ediliyor.

Mahpusların iletişim haklarının da çeşitli gerekçelerle engellendiğini ya da kısıtlandığını görüyoruz. Telefon görüşmelerinin tek numara ile sınırlandığına, görüşmelerin takip edilerek tutanak tutulduğuna, hapishane içinde iç posta ile iletişimin zorlaştırıldığına, dışarıya gönderilen mektup ve dilekçelere el konulduğuna dair çok sayıda başvuru bulunuyor. Ayrıca başta COVİD-19 salgını olmak üzere pek çok gerekçe ile etkinliklerin, görüşlerin sınırlandığına dair bildirimler var.

Hapishanelere alınacak gazete ve dergilere ilişkin İnfaz Kanunu değişiklikleriyle Basın İlan Kurumu tarafından ilan ve reklam verilmeyen tüm gazetelerin hapishaneye girişinin yasaklandığını görüyoruz. Ayrıca kantinde satılmayan hiçbir süreli yayın da tedarik edilmiyor. Koğuşlarda belirli sayıda kitap bulundurulmasına müsaade edilirken dışarıdan gelen kitapların da teslim edilmediği ya da geç teslim edildiği yönünde beyanlar bulunuyor.

Hapishanelerde yaşanan kısıtlama ve ihlallere karşı yapılan her türden itiraz ise soruşturma ve disiplin cezası verilmesi ile neticeleniyor. Bunun en önemli sonucu da mahpusların erken salıverilme haklarından mahrum bırakılması olarak ortaya çıkıyor. Sevk taleplerinin keyfi olarak reddedilmesi, pek çok durumda istek dışında zorunlu sürgün uygulamaları da önemli sorunlar arasında.

Sonuç olarak, kadın mahpusların karşılaştıkları sorunların ve maruz kaldıkları hak ihlallerinin diğer mahpusların karşılaştıkları ile pek çok noktada benzerlik gösterdiğini söyleyebiliriz.

HAPİSHANELERDE

TEMEL HAKLARA ERİŞİM VE YAŞANAN HAK İHLALLERİ

1. Yaşam Hakkı

Yaşam hakkı kutsaldır ve en temel haktır. İnsan yaşamının korunması, onun hem bedeninin hem de psikolojisinin korunması şeklinde gerçekleşmek zorundadır. Bu nedenle yaşam hakkı mutlak olarak koruma altındadır. Anayasa m.17/1, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2. maddesi ve Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi 6. maddesi yaşamın korunmasını hükme bağlar. Kişinin varlığını bedensel ve psikolojik olarak sağlıklı bir bütünlük içinde devam ettirmesine dair tüm haklar cezaevlerinde kalan her birey içinde mutlak olarak geçerlidir. Ancak kapatılmanın eza verici olmasının dışında da mahpuslar pek çok hak ihlaline uğrayarak biyolojik ve psikolojik olarak tahribata uğramakta ve yaşam hakları korunamamaktadır.

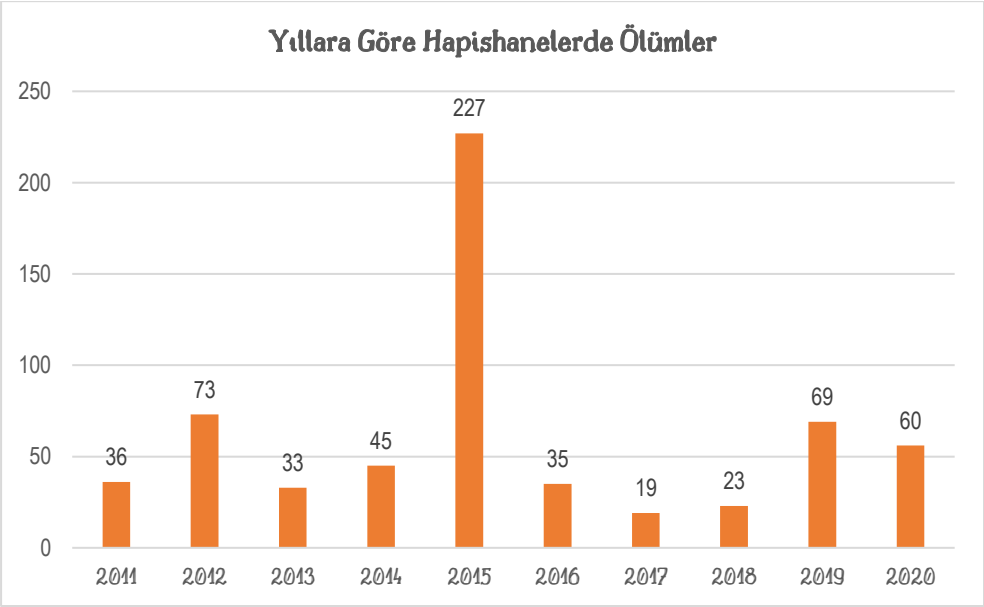

Hasta mahpusların yaşamış oldukları sorunlar gittikçe artmakta ve ne yazık ki sağlıklı bir çözüm üretilememektedir. 2020'de ayında yaptığımız açıklamada yalnızca tespit edebildiğimiz kadarıyla Türkiye hapishanelerinde 604'ü ağır olmak üzere 1605 hasta mahpus bulunmaktadır. Bugün tespitlerimize göre bu rakam artmıştır. Ancak hasta mahpus sayısının, bizim tespitlerimizin çok üzerinde olduğunu bilmekteyiz. Ne yazık ki Adalet Bakanlığı tarafından hasta mahpuslara dair herhangi bir veri paylaşılmamaktadır. Hasta mahpusların sağlığa erişimlerinin önünde pek çok engel bulunmaktadır. Bunlar; aşırı kalabalık koğuşlar, revire geç çıkarılmalar, hastane sevklerinin geç yapılması ya da hiç

yapılmaması, hastanelerde ve revirde kelepçeli muayene uygulaması, havalandırma hakkından yararlandırılamama, havalandırma kapılarının geç açılması ve erken kapatılması, hijyenik olmayan odalar, insanın hem sağlığını hem de psikolojisinin olumsuz yönde etkileyen tek kişilik bölmeli nakil araçlarıyla sevkler, ısıtılmayan ve nemli odalar, yetersiz beslenme, diyet yemeklerine erişememe, temiz su ve sıcak suya erişimde yaşanan sorunlar, hapishanelerde yeterli doktor ve sağlık personeli bulundurulmaması, tek başına yaşamını devam ettiremeyecek mahpusların tek kişilik yerlerde tutulması ve buna benzer çok fazla sorunla baş başa kalan mahpusların her gün durumları daha da ağırlaşmakta ve hastalıkları kronik ve çoklu hale gelmektedir. Hasta mahpusların büyük bir kısmı karantina koğuşlarında kalmak istemediklerinden dolayı hastanelere gidemiyorlar. Yaşamlarını tek başlarına devam ettiremeyecek durumda olmalarının yanı sıra bu karantina koğuşlarının kimi yerlerde idare tarafından hücre büyüklüğündeki odaların karantina odasına çevrildiğini, bu odaların hijyenik olmadığını, nefes alınamayacak kadar da dar ve basık olduğunu aktarılmaktadırlar. Hasta mahpusların hastaneden döndükten sonra 14 gün boyunca tutuldukları karantina koğuşlarının büyük bir tehlike yarattığı ortadadır. Bunların neticesinde de hapishanelerde ölümler yaşanmaktadır.

Türkiye hapishanelerinde 2020 yılı başından bu yana 60 mahpus yaşamını yitirmiştir. Ancak, hapishanelerdeki tüm hak ihlallerinde olduğu gibi yoğun bilgi/veri eksikliği nedeniyle gerçeğin bunun çok üzerinde olduğunu belirtmek zorundayız. Örnek vermek gerekirse, dönemin Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'nun bir soru önergesine 2017 yılında verdiği yanıtta , hapishanelerde 2009 yılında 242, 2010 yılında 260, 2011 yılında 285, 2012 yılında 286, 2013 yılında 265, 2014 yılında 312, 2015 yılında 373 kişinin öldüğünü açıkladı. İHD'nin raporlarında ise 2009 yılında 36, 2010 yılında 35, 2011 yılında 36, 2012 yılında 73, 2013 yılında 33, 2014 yılında 45, 2105 yılında ise (Adalet Bakanlığı verileri eklenerek) 227 kişinin öldüğü bilgisi yer alıyor.

2020 yılı içerisinde 18 mahpusun intihar ettiği iddia edilmiştir. Devletlerin, bazı özel koşullar altında, kişinin kendi eylemlerinden kaynaklanabilecek risklere karşı yaşamı korumak amacıyla gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü de bulunmaktadır. Dolayısıyla hapishanelerde intihar vakaları da temel itibariyle yaşam hakları ihlallerinden biri olarak ele alınmalıdır. Son yıllarda hapishanelerde yaşanan intihar vakalarının artması da hapishanelerde yaşanan hak ihlalleri ile çok yakından ilişkilidir. Derneğimize yapılan başvurularda da bu durum açıkça görülmektedir. Kaldıkları hapishanelerde intihar eden Kadir Kurt ve Serkan Tumay'ın aileleri tarafından derneğimize yapılan başvurularda Bunlarda Kadir Kurt'un hapishanede darp edildiği iddia edilmiştir. Serkan Tumay'ın da vücudunda darp izleri tespit edilmiş ve soruşturması devam etmektedir. Her iki mahpusunda yakınları tarafından kurumumuza başvuruları yapılmıştır. İsmi açıklanmayan 6 mahpusun Adalet Bakanlığı tarafından COVİD-19'dan kaynaklı olarak yaşamını yitirdiği aktarılmıştır. İHD olarak 6 mahpusun daha COVİD-19'a bağlı sebeplerden öldüğünü tespit etmiş bulunuyoruz. 1 mahpus yatağında ölü bulunmuştur. 1 mahpus ağır hastalıkları nedeniyle kaldırıldığı hastanede öldüğü gün tahliye edilmiştir. Tamamı kanser hastası en az 5 ağır hasta mahpus tahliyelerinden kısa bir süre sonra yaşamını yitirmiştir. 16 mahpus ağır hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirmiştir ve mahpuslardan 3'ü hastane dönüşü kaldıkları karantina koğuşlarında yaşamını yitirmiştir.

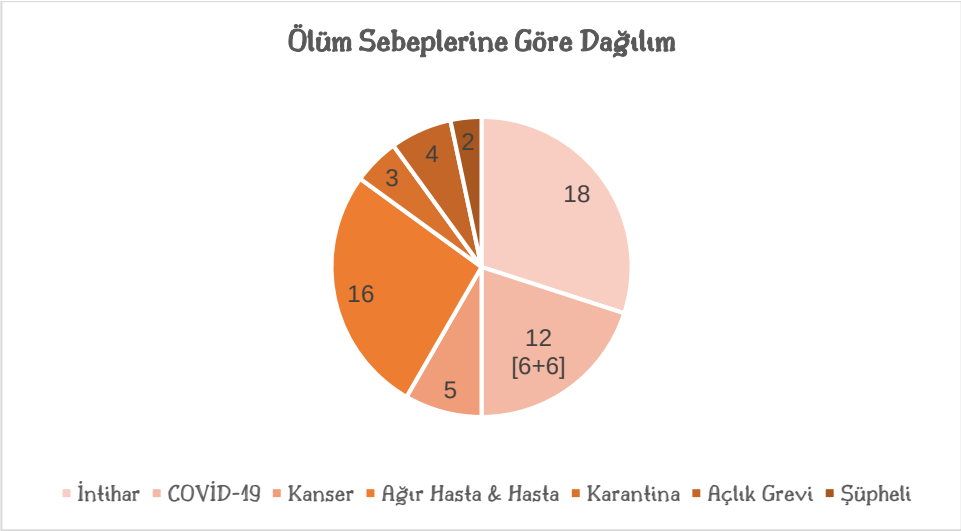

İntihar vakalarının oldukça fazla olması ve özellikle adli mahpuslar arasında yaygın olması bu mahpusların yaşamış oldukları hak ihlallerinin yoğunluğunu ve koşullarının da insan onuruna aykırılığını ortaya çıkmaktadır. Bu intihar vakalarında önleyici tedbirleri almak, intihara sürükleyen koşulları düzeltmek, şiddet vakalarına karışanlar hakkında soruşturma yürütmek ve sebepleri ortadan kaldırmak gerekmektedir. İntihara sürüklemek suçtur ve TCK madde 84/1 intihara yönlendirme suçunu düzenlemiştir. Ayrıca 3. kişiler bir insanın beden bütünlüğüne zarar vermek suretiyle o kişinin yararını bozacak bir eylemde bulunamaz ve bu suçtur (TCK Madde 81, 82,84 ve 87)

Tüm bu ölüm vakaları önlenebilir ölümlerdir. Gittikçe artan ve süreklileşen hapishanelerde ölüm vakaları için yeterli tedbir alınmalı, sağlığa erişim hakkı sağlanmalı, kişilerin bedensel psikolojik bütünlüklerinin korunması için insan onuruna yakışır tüm koşullar eksiksiz sağlanmalıdır. İnsan Hakları Derneği olarak gerek iç hukukta gerek uluslararası sözleşmelerle garanti altına alınmış olan yaşam hakkının ayrımsız olarak korunmasını ve bu konuda gerekli olan tüm tedbirleri almasını talep ediyoruz. Ayrıca Ceza İnfaz Kurumları sivil toplum kurumlarının denetimine açılmalıdır. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun, Kamu Denetçiliği Kurumunun ve Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun denetim mekanizmalarını daha etkin çalıştırmalarını, siyasi partilerin konuya dair daha çok inisiyatif almalarını da talep ediyoruz.

2020 Yılında Hapishane Ölenler [Toplam 60 Mahpus]

1 Mahpus
3+3 Mahpus
Adar Sarıbaş
Ahmet Kaplan
Ali Boçnak
Ali Erdoğan
Arif Yıldırım
Aysel Koç
B.Y.
Bahattin K.
Bahattin Kardaş
Bedri Bozkurt
Cengiz Karakurt
Ebru Timtik
Enver Yıldız
Ercüment A.
Erdinç Tülay
Erhan Fidan
Ersen Yıldız
Fatih Terzioğlu
H. H.
H. K.
Hakan Karakaş
Halit Refik Kertmen
Hüseyin Özen
Hüseyin Pektaş
Hüseyin Polat
İslam Kaya
İsmet Nice
Kadir Kurt
Kemal Polat
Medeni Arifoğlu
Mehmet E.
Mehmet Yeter
Mevlüt Öztaş
Muhammed Emir
Musa Erkiş
Mustafa Barış Avıalan
Mustafa Kabakçıoğlu
Mustafa Koçak
Müslüm Aslan
Nebi İlhan
Nurcan Bakır
Sabri Kaya
Sedat Gezer
Serkan Onur Özdemir
Serkan Tumay
Seyfettin Kurtçu
Sinan Gencer
Suat Aygün
Takiyettin Özkahraman
Ümit Erdinç
Vefa Kartal
Veysel Atasoy
Yunus Gökgöz

Ölenlerin Hapishanelere Göre Dağılımı

Açık Hapishanelerde
İsmi açıklanmayan 3 Mahpus
M.E
Aliağa Kapalı Hapishanesi
Enver Yıldız
Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi
Ersen Yıldız
Mehmet Yeter
Musa Erkiş
Bitlis E Tipi Kapalı Hapishanesi
Erdinç Tülay
Suat Aygün
Burhaniye T Tipi Kapalı Hapishanesi
Nurcan Bakır
Bursa H Tipi Kapalı Hapishanesi
Hüseyin Özen
Denizli T Tipi Kapalı Hapishanesi
Erhan Fidan
Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi
Bedri Bozkurt
Diyarbakır T Tipi Kapalı Hapishanesi
Bahattin Kardaş
Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi
Vefa Kartal
Elbistan E Tipi Kapalı Hapishanesi
Muhammed Emir
Ereğli T Tipi Kapalı Hapishanesi
Kadir Kurt
Ferizli L Tipi Kapalı Hapishanesi
H.K.
Giresun E Tipi Kapalı Hapishanesi
H.H.
Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi
Mustafa Kabakçıoğlu
Hastanede Mahpus Koğuşunda
Ebru Timtik
Hatay T Tipi Kapalı Hapishanesi
Hakan Karakaş
İskenderun T Tipi Kapalı Hapishanesi
Ahmet Kaplan
Kırıklar 1 Nolu Kapalı Hapishanesi
Mustafa Koçak
Kahramanmaraş Hapishanesi
Ümit Erdinç
Kapalı Hapishanelerde
İsmi açıklanmayan 3 mahpus
Fatih Terzioğlu
Mehmet E.
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi
Serkan Tumay
Kırıklar F Tipi Kapalı Hapishanesi
Yunus Gökgöz
Kilis L Tipi Kapalı Hapishanesi
Halit Refik Kertmen
Kütahya Tavşanlı Cezaevi
Veysel Atasoy
Malatya E Tipi Kapalı Hapishanesi
Medeni Arifoğlu
Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi
Kemal Polat
Müslüm Aslan
Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi
Sabri Kaya
Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesi
Ercüment A.
Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi
Takiyettin Özkahraman
Ali Boçnak
Siirt E Tipi Kapalı Hapishanesi
Cengiz Karakurt
Nebi İlhan
Silivri Hapishaneleri
İsmi Açıklanmadı

Adar Sarıbaş
Sedat Gezer
Sincan Hapishaneleri
Arif Yıldırım
Aysel Koç
B.Y.

Mevlüt Öztaş
Mustafa Barış Avıalan
Serkan Onur Özdemir
Şakran Açık Hapishanesi
İsmet Nice
Şakran Çocuk Hapishanesi
Ali Erdoğan
Tarsus Hapishanesi
Seyfettin Kurtçu

Tekirdağ F Tipi Kapalı Hapishanesi
Hüseyin Pektaş
Hüseyin Polat
Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi
Sinan Gencer
Van M Tipi Kapalı Hapishanesi
İslam Kaya
Vezirköprü M Tipi Kapalı Hapishanesi
Bahattin K.

II. İşkence ve Kötü Muamele İddiaları

Uluslararası mevzuat devletlere, özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin hakları konusunda yükümlülükler getirmektedir. Mahpusların insan haklarına saygılı muamele görmesi gerekliliği Türkiye'nin mevzuatında da yer almaktadır.

"Birleşmiş Milletler (BM) Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi"nin 10. maddesinde açık bir şekilde "Özgürlüğünden yoksun bırakılmış kişiler insani muamele ve insanın doğuştan kazandığı insan onuruna saygılı davranış görme hakkına sahiptir" denilmektedir. Yine "BM Mahpusların Islahı İçin Temel Prensipler"in 1. maddesinde; "Bütün mahpuslara doğuştan sahip oldukları insanlık onurunun ve değerin gerektirdiği saygıyla muamele yapılır" denilmektedir.

AİHS'in 3. maddesi uyarınca devlet, mahpusların "insan onuruyla bağdaşan koşullarda alıkonmasını, tedbirin infazına yönelik yol ve yöntemin kişiyi, alıkonmanın doğasında kaçınılmaz olarak bulunan sıkıntı düzeyini aşacak yoğunlukta ıstırap ve zorluğa maruz bırakmamasını, infazın pratik gerekliliklerini dikkate alarak, diğer şeylerin yanı sıra kişiye gerekli tıbbi yardımı sağlamak suretiyle, sağlık ve refahının yeterince sağlandığını güvence altına almakla" yükümlüdür.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin "Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararları"nın 72/1. maddesi ise "tüm mahpuslara insanca davranılması" ve hapishanelerin "insan onuruna saygı gösterme zorunluluğunu kabul eden etik koşullar çerçevesinde" yönetilmesini öngörür.

Anayasa'nın başlangıç bölümünde "her vatandaşın onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirmeye doğuştan hak sahibi olduğu", 17. maddesinde "kimsenin insan haysiyetiyle bağdaşmayan muameleye tabi tutulamayacağı" yazılıdır.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesi "Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz" hükmünü içermektedir.

"Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük " de "Arama ve sayımlar sırasında insan onuruna saygı esastır (46. madde 9. fıkra)" hükmünü içerir.

Uluslararası ve ulusal mevzuata karşın 15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe girişimini izleyen dönemde, insan hakları ve demokratik kazanımların tamamen yok edilmesinin amaçlandığını görüyoruz. 19 Temmuz 2018 tarihinde OHAL'in kaldırılmasının ardından, iktidarın tüm iddialarına karşın demokratikleşme açısından hiçbir adım atılmadığı gibi OHAL'in kalıcı hale getirilmesi amaçlanmıştır. Bu durum en ağır etkisini hapishanelerde göstermiştir.

Hapishanelerde OHAL döneminde yoğunlaşan hak ihlallerinde herhangi bir azalma görülmediğini söylemek yerinde olur. Bu çerçevede mahpusların (sağlık hizmetlerine erişimden yeterli ve dengeli beslenmeye kadar) sağlık, diğer mahpuslarla ve yakınlarıyla iletişim, haberleşme, kitap okuma/yazma hakları sistematik bir biçimde yok sayılmaktadır. Mahpuslar şiddet, hakaret ve kötü muameleye ve hak ihlallerine maruz kalmakta, hasta olanların tedavileri aksatılmakta, iletişim ve bilgi edinme hakları engellenmektedir.

Hapishanelerde sürekli ve yoğun bir biçimde yaşanan hak ihlalleri, mahpusların yaşamına ilişkin hemen her şeyin (haberleşme yasakları, hastane sevkleri, sohbet/spor haklarının kısıtlanması, temiz içme suyu ve sağlıklı/yeterli yemek verilmemesi gibi) işkence ve baskı aracı olarak kullanılması nedeniyle "işkenceye maruz kalan mahpusların" net bir sayısını vermenin olanağı bulunmuyor. Ancak, Türkiye'deki tutuklu ve hükümlü sayısı kadar "işkence gören" mahpus bulunduğu söylenebilir…

a. Çıplak Arama

AKP Grup Başkanvekili Özlem Zengin'in çıplak aramaya maruz kalmış kişileri hedef alan ve çıplak arama gerçeğini inkar eden açıklamalarının ardından konu Türkiye'nin gündeminde yeniden yer bulmuştur. İHD ve TİHV olarak 10 Aralık 2020 tarihinde İnsan Hakları Günü nedeniyle yapılan açıklamada 2020 yılında

da işkencenin ciddi bir sorun olarak devam ettiği, işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarının yeni bir boyut ve yoğunluk kazandığını vurgulamıştık.

Anayasa'nın ve Türkiye'nin de bir parçası olduğu evrensel hukukun mutlak olarak yasaklamasına ve insanlığa karşı bir suç olma vasfına rağmen işkence olgusu 2020 yılında da Türkiye'nin en başat insan hakları sorunu olmaya devam etmektedir. Yasa, kural ve norm denetiminden kaçınma, keyfilik, bilinçli ihmal gibi sebeplerle usul güvencelerinin ihlal edilmesi, gözaltı sürelerinin uzunluğu, izleme ve önleme mekanizmalarının işlevsiz kılınması ya da bağımsız izleme ve önlemenin hiç olmaması vb. nedenlerle resmi gözaltı merkezlerinde işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarında ciddi bir artış görülmektedir. Buna karşın devlet yetkilileri, rutin uygulama haline dönüştürülen işkence ve diğer kötü muamele eylemlerini inkâr etmekte ya da güvenlik stratejilerine, terör tehlikesi, salgın gibi kavramlara başvurarak işkence eylemlerini savunmaktadırlar.

İşkencenin giderek farklılaşan ve artan yeni uygulamalarına karşın doğasında bir değişiklik yaşanmamakta insan onurunu, kişi bütünlüğünü hedef alan, acı verici, aşağılayıcı, onur kırıcı fiiller olarak icra edilmeye devam edilmektedir. Yasal düzenlemelerde ancak çok özel koşullarda uygulanabileceği belirtilen çıplak arama gibi istisnai uygulamalar dahi son yıllarda mevzuat hükümleri gerekçe gösterilerek yaygınlaştırılmaktadır. Çıplak arama ve zorla soyma fiilleri kişinin mahremiyetini ihlal eden, moral değerlerini, sosyal kimliğini hedef alan, ruhsal bütünlüğüne zarar veren ve cinsel şiddet boyutlarına ulaşan işkence fiilleri olarak icra edilmektedir. Oysa "Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları"nda da (Nelson Mandela Kuralları) yer verildiği gibi "aramalar(ın), insanlık onuruna ve aranılanların mahremiyetine saygılı olacak şekilde ve aynı zamanda ölçülülük, yasallık ve gereklilik ilkeleri çerçevesinde yürütülmesi" gerektiği açıkça ifade edilmektedir.[21]

En son 2016 yılında gözden geçirilen "Mahkumlarda Beden Aramalarıyla ilgili Açıklaması" nda[22] Dünya Tabipleri Birliği (DTB) de "zorla aramanın etik açısından kabul edilemezliği"ni açıkça vurgulamıştır. Tüm hükümetlere ve kamu güvenliğinden sorumlu mercilere aşırı rahatsızlık yaratıcı aramaların kişi mahremiyetine ve onuruna yönelik ciddi ihlal anlamı taşıdığını, ayrıca fiziksel ve psikolojik hasar riskini de barındırdığını kabul etmeleri çağrısında bulunarak mahpusların rutin aranmasında ultrason ve diğer taramalar dahil alternatif yöntemler kullanılması, beden boşluğu aramalarına yalnızca son çare olarak başvurulması ve hekimlerin bu amaçla görevlendirilmesinin hasta ile hekim arasındaki güven ilişkisini sarsacağı önerisini vurgulamıştır.

Türkiye'de "çıplak arama" uygulamasının hukuki dayanakları için "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik"e başvurulabilir. Her ne kadar iktidar tarafından inkar edilse de yönetmelikteki 34'ncü madde, cezaevlerinde hangi koşullarda "çıplak arama" yapılabileceğini düzenliyor.

[21] https://tihv.org.tr/ozel-raporlar-ve-degerlendirmeler/nelson-mandela-kurallari-mahpuslara-muameleye-dair-birlesmis-milletler-asgari-standart-kurallari/

[22] https://www.wma.net/policies-post/wma-resolution-on-the-responsibility-of-physicians-in-the-documentation-and-denunciation-of-acts-of-torture-or-cruel-or-inhuman-or-degrading-treatment/

Arama, güvenlik Tatbikatı ve Sayım

Madde 34- (1) Kurumlarda, oda ve eklentilerinde, hükümlünün üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Kurumun tamamında her ay bir kez mutlaka arama yapılır. Oda ve eklentilerinde yapılacak aramalarda bir hükümlü hazır bulundurulur.

(2) Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, çıplak olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir:

a) Çıplak arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlâl etmeyecek şekilde ve kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir.

b) Arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkarttırılır, bedenin alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkarttırılır. Bu giysiler de mutlaka aranır.

c) Çıplak arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir. Aranan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle, hükümlüden madde veya eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir, aksi hâlde bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukurlarındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir.

ç) Çıplak olarak arama, mümkün olan en kısa süre içinde bitirilir.

Özellikle çıplak arama uygulamasının son dönemde işkence suçu kapsamında eril bir şiddet biçimi olarak ve başta kadınlara yönelen özelliği dikkate alındığında, özellikle işkence görenlerin maruz kaldıkları olaylarla mücadele edilmesi, yaşamak zorunda kaldıkları olumsuzlukların kabul edilemezliğinin önemle vurgulanması, toplumsal cinsiyete bağlı eşitsizlikleri şiddetlendiren bu tür uygulamaları da gözeterek kadınların, erkek egemen toplumda hakları gözetilmesi gereken bir grup olarak değerlendirilmesi de önem kazanmaktadır.

Devlet yetkililerinin her türlü yalanlamasına karşın TİHV'e başvuran kişilerin aktardığı bilgilerden "çıplak arama ve iç beden muayenesinin" son on yılda hem gözaltı hem de hapishanelerde bir işkence yöntemi olarak yeniden yaygınlaştığı görülmektedir. TİHV'e yapılan başvuruların, ülke çapında işkence ve diğer kötü muamele fiillerine maruz kalanların çok az bir bölümünü kapsadığı ve cinsel şiddet anlamına gelen fillerin daha zor aktarıldığı/paylaşıldığı dikkate alındığında durumun vahameti daha da açık olarak anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki grafikte -yıllara göre dağılımı da- görülebileceği gibi 2010 ile 2019 yılları arasında TİHV başvuran toplam 241 kişi gözaltında çıplak arama/soyma uygulamasına maruz kaldığını belirtmiştir. Ayrıca bu kişilerden 28'i vücut boşluklarında arama yapıldığını belirtmişlerdir. Bu veriler, gözaltına alma yönetmeliğinde çıplak aramaya yönelik bir düzenlemenin bulunmadığı da düşünüldüğünde söz konusu fiilin keyfi, yaygın bir uygulama ve sadece günümüzde değil uzun yıllardır var olan ciddi bir sorun olduğuna işaret etmektedir.

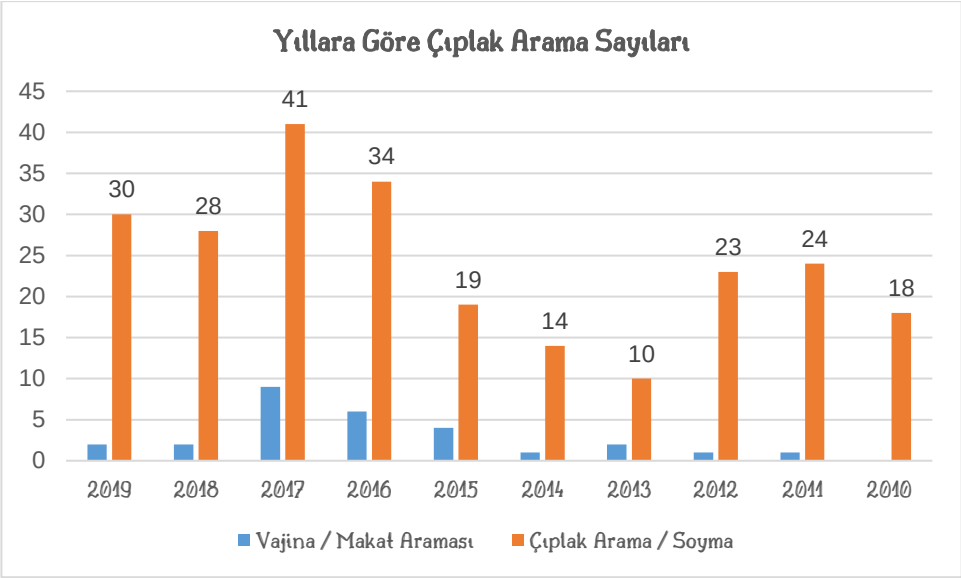

İHD Dokümantasyon Merkezi ve Merkezi Hapishaneler Komisyonu tarafından tespit edilebildiği kadarıyla 2020 yılında Türkiye hapishanelerinde çıplak aramaya direndiği için fiziksel şiddete maruz kaldığı veya çıplak aramaya zorla maruz bırakıldığı iddia edilen kişi sayısı ise en az 174'tür.

Sonuç olarak, çıplak arama ve zorla soyma fiilleri kişinin mahremiyetini ihlal eden, moral değerlerini, sosyal kimliğini hedef alan, ruhsal bütünlüğüne zarar veren ve cinsel şiddet boyutlarına ulaşan işkence ve diğer kötü muamele niteliğindedir. Elbette kolluk güçleri ve hapishane görevlileri gerekli ve zorunlu hallerde arama yapabilirler; ancak bu uygulamalar, insanlık onuruna ve üstü aranan kişilerin mahremiyetine saygılı olacak şekilde ve aynı zamanda ölçülülük, yasallık ve gereklilik ilkeleri çerçevesinde olmalıdır. İnsan hakları savunucuları olarak yıllarca ısrarla dile getirdiğimiz gibi çıplak arama ve soyma fiilleri Türkiye'de var olan sistematik işkence gerçekliğinin kaygı verici görünümlerinden biridir. Bugün yetkililer bir takım siyasal değerlendirmelerin ve suçlamaların arkasına sığınarak bu gerçekliği yok sayacaklarına, kendileri için de bağlayıcı olan evrensel hukuk açısından 'buyruk kural' niteliğindeki işkence yasağının gereklerini yerine getirmelidirler. Çünkü -duymak istemeyen kulaklar için bir kez daha tekrar etmek istiyoruz ki- işkence ne savaş ne olağanüstü hal vb. hiçbir gerekçe ileri sürülmeksizin mutlak olarak yasaktır.

Hapishanelerde karşılaştığımız örneklerde ise her ne gerekçe ile olursa olsun hapishane giriş ve çıkışlarında çıplak arama uygulamasının neredeyse bir rutine döndüğünü görüyoruz. Özellikle yeni sevklere hapishane idaresinin kendi otoritesini göstermenin bir aracı olarak uygulandığı örneklerin sayısı oldukça fazla. Adliye ya da hastane gidiş gelişleri sırasında da benzer uygulamalar oldukça yaygın. Çıplak aramanın mahpuslara dayatılmasında bir diğer önemli faktörün de mahpusların bu uygulamaya karşı çıkmaları neticesinde belli yaptırımlarla karşı karşıya bırakılmalarıdır. Çıplak aramaya karşı çıkan mahpuslar yalnızca zorla aramaya maruz kalmıyor, aynı zamanda darp ve şiddete de maruz kalıyorlar. Ancak asıl önemlisi haklarında işlem yapılması, disiplin soruşturması açılması ve netice itibariyle belli cezalar almaları nedeniyle İnfaz Kanunu'nda yer alan sevk ve şartlı salıverme haklarını kullanmaları da engellenmektedir.

b. Tecrit

Türkiye hapishanelerinde tecrit, çeşitli biçimlerde uygulanmaya devam ediyor. Başta İmralı Hapishanesi'nde uzun zamandır sürdürülen ağır tecrit ve izolasyon olmak üzere pek çok hapishanede tecrit bir cezalandırma yöntemi olarak varlığını sürdürüyor.

Türkiye Hapishanelerinde uzun süredir hak ihlalleri yaşanmaktadır ve bu durum sürekli hale gelmiştir. Özellikle pandemi bahane edilerek çıkarılan 7242 sayılı infaz kanunu değişikliği ile TMK kapsamındaki

mahpuslar bakımından infaz koşulları ağırlaştırılmış ve aleyhlerine bir durum yaratılmıştır. Pandemi koşullarının eklenmesi ile birlikte ihlaller giderek artmıştır.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan mahpuslar için daha önce de açlık grevleri yapılmış, bu grevlerin etkisi ile tecrit geçici olarak kaldırılmıştır. Ancak 7 Ağustos 2019 tarihinden beri görüş yasakları yeniden devreye girmiştir. Bu durum BM Mandela Kuralları'na, CPT tavsiyelerine ve 5275 sayılı İnfaz Kanunu'na aykırıdır. İmralı Hapishanesi'nde kalan mahpusların avukatları 25 Aralık 2020 tarihinde e-posta yoluyla İHD'ye başvurarak şu bilgileri vermişlerdir:

> İmralı F tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu / Abdullah Öcalan, Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş:
>
> İmralı F tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan müvekkillerimiz Sayın Abdullah Öcalan, Sayın Hamili Yıldırım, Sayın Ömer Hayri Konar ve Sayın Veysi Aktaş'ın hukuka aykırı tutulma koşulları konusunda bilgilendirme ve gereğinin yapılması talebini içerir Müvekkilimiz Sn. Abdullah Öcalan 15 Şubat 1999 tarihinden bu yana İmralı cezaevinde ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü statüsünde tutulmaktadır. Diğer üç müvekkilimiz ise Mart 2015 tarihinde farklıca cezaevlerinden İmralı cezaevine sevk edilmişlerdir. İmralı cezaevi ülke çapındaki tek ada cezaevi olmasının yanı sıra kara, hava, deniz 2. derece askeri yasak bölge kapsamındadır. Müvekkillerin yasalarda güvence altına alınan ziyaret hakkından yararlanmaları idarenin iznine tabi olup, idarenin gereken imkanları sağlamasıyla mümkün olmaktadır. Bu nedenlerle aile bireyleri ve avukatlar ziyaret haklarının kullanımı için Bursa Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunmak durumundadır. İdareye yasalara aykırı olarak keyfi bir hareket alanı tanıyan bu fiili durum nedeniyle, müvekkillerin dış dünya ile teması engellenmektedir. Mahpusların en temel haklarından olan aile ziyaret ve avukat ziyaret hakları ile haberleşme ve iletişim hakkının istisnai durumlar haricinde müvekkillerce kullanılmasına izin verilmemektedir. Ulusal mevzuat gereğince müvekkiller, 15 günde bir olmak üzere ayda iki defa aile ziyaret hakkı, benzer şekilde telefona erişim, yazışma ve avukatlarıyla görüşme haklarına sahiptir. Yasal düzenleme bu yönde olmasına rağmen başvuruculardan;
>
> Sayın Öcalan; 27 Temmuz 2011 tarihinden bugüne değin avukatlarıyla yalnızca 5 defa görüşme yapabilmiştir. Aile ziyareti kapsamında 6 Ekim 2014, 11 Eylül 2016, 12 Ocak 2019, 5 Haziran 2019, 12 Ağustos 2019 ve 3 Mart 2020 tarihlerinde olmak üzere uzun bir zaman dilimini kapsayan süre boyunca yalnızca altı görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise İmralı Cezaevinde tutulduğu 22 yıllık zaman dilimi içerisinde salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.

Diğer hapishanelerde ise tecridin çeşitli uygulamalarını İHD'ye yapılan başvurulardan takip etmek mümkün. Hapishane idarelerinin keyfi olarak benzer gerekçelerle hapishanede bulunan mahpuslara ayrımcı uygulamalarda bulunduğu, kimi mahpusların uzun süreli tecrit odalarında ya da tek kişilik hücrelerde tutulduğunu görüyoruz. Bu mahpuslar neredeyse hiçbir iletişim imkanına sahip olmaksızın ve çok az sayıda, genellikle bir kişi ile ortak faaliyetler gerçekleştirebilmektedirler ya da tek başlarına bırakılmaktadırlar. Kimi örneklerde bir yıla varan sürelerde tek başıma tutulan ve hiçbir sosyal, sportif, kültürel faaliyete katılmayan mahpuslarla karşılaşıyoruz.

Hakkında disiplin soruşturması olan pek çok mahpusun da bu süreç boyunca tecritte tutulduklarına dair başvurular bulunuyor. Müebbet ve ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri de benzer bir uygulamaya maruz kalmaktadırlar. Disiplin soruşturmaları sonucunda hücre cezaları da verilmektedir.

Tecritin bir başka uygulaması da -özellikle COVİD-19 ile mücadele tedbirleri adı altında- hastane ve adliyeye giden mahpusların uzun sürelerle tecrit karantina adı verilen tecrit odalarında tutulmalarıdır. Özellikle hasta ve ağır hasta mahpuslar bakımından bu uygulama ciddi hak ihlallerini ve sorunları beraberinde getirmektedir. Kimi durumlarda "tek başına kalamaz" ya da "cezaevinde kalamaz" raporu olan mahpuslar dahi 15 güne varan sürelerle karantinada tutulmaktadırlar.

c. Ayakta Sayım / Telefonda Tekmil

Ayakta sayım dayatması ve tekmil verme zorlaması, hapishanelerde idarenin otoritesini kabul ettirmenin bir aracı olduğu gibi hapishanelerde işkence ve kötü muamele uygulamalarının da başladığı noktalardan birisi olarak öne çıkıyor. Çoğunlukla hiçbir gerekçesi yokken, hiçbir ihtiyaca hizmet etmemesine karşın ayakta sayım dayatması ve tekmil verme zorlaması sistematik ve rutin olarak hapishanelerde uygulanmaya devam edilmektedir. Oysa sayım genel itibariyle hücre ve koğuş mevcutlarının tespitine yönelik bir uygulamadır. Güvenlik tedbirlerinin son derece yüksek olduğu ve kaçma imkanlarının neredeyse tamamen ortadan kalktığı günümüz koşullarında uygulanması için hiçbir makul sebep bulunmamaktadır.

Ayakta sayım dayatması, hücre mevcutlarının çok az olduğu durumlarda bile varlığını göstermektedir. Buna tek kişilik hücrelerde kalan mahpuslar da dahildir. Bir tür psikolojik baskının da aracı durumundadır. Pandemi döneminde bile hücre ve koğuş içine girmek suretiyle devam edildiği örnekler bulunmaktadır. Sayımlar sırasında hazırolda bekleme, kıyafetin önünü ilikleme, selam verme gibi durumlarla da karşılaşıyoruz. Hasta olduğu bilinen ya da fiziksel olarak ayağa kalkma veya ayakta durma zorluğu çeken mahpuslar bile ayakta sayıma zorlanmaktadırlar.

Ayakta sayım ve tekmil uygulamalarına itiraz eden ya da direnen mahpuslar ise her zaman olduğu gibi işkence ve kötü muamele ile tehdit edilmekte ve hatta maruz kalmakta, haklarında disiplin soruşturması açılmakta. Pek çok durumda hücre cezaları verilmekte ve infazlarını yakacak tedbirler alınmaktadır.

d. Sosyal Faaliyetler

Türkiye'deki hapishanelerde sosyal faaliyetlere ilişkin çeşitli uygulamalar bulunmaktadır. Pek çok hapishanede yasal haklar sınırlandırılarak ya da kısıtlanarak mahpuslara tanınmaktadır. Faaliyet sürelerinin kısaltıldığı, faaliyetlere katılacak mahpus sayısının sınırlandığı, mahpsuların sürekli aynı kişilerle faaliyete çıkmaya zorlandığı pek çok başvuru bulunuyor.

2020 yılı için ise sosyal faaliyetler bakımından yeni bir durum ise COVİD-19 küresel salgını nedeniyle alınan tedbirlerin yarattığı sorunlardır. Üstelik salgın sürecinde uygulanmaya konulan sıkılaştırma uygulamalarının normalleşme süreci ile rutin ve kalıcı hale dönme eğilimi olduğu yönünde bilgiler alıyoruz. Mahpusların aktarımlarına göre hobi, kurs, spor vb. etkinliklere çıkarılmıyorlar ya da kısaltılmış sürelerle bu haklarından faydalandırılıyorlar. Sözgelimi, Bandırma 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nden aldığımız bir başvuruda şu ifadeler yer almaktadır:

> Haftada 10 saat ortak alandan faydalanma hakkımız sadece bir saat 15 dakika olarak kullandırılıyor. Haftada 45 dakika spor, 30 dakika ise atölye hakkından faydalanabiliyoruz. Ortak alanda ise sadece kendi koğuşlarımızda bulunan kişilerle görüşmemize izin veriliyor. Diğer koğuşlardaki arkadaşları kesinlikle göremiyoruz. Yeni kurs ve ortak alan faaliyetlerine dönük taleplerimiz ise reddediliyor.

Aldığımız başvurulara göre sosyal faaliyetlere uzun sürelerle aralar verildiği ya da bu faaliyetlerin tamamen durdurulduğu, bu hakların hiçbir biçimde kullandırılmadığı hapishaneler de bulunuyor.

III. Sağlık Hakkı ve Hasta Mahpuslar

İHD'ye ulaşabilen ve tespit edebildiğimiz kadarı ile Türkiye hapishanelerinde halen 604'ü ağır hasta olmak üzere toplam 1605 hasta mahpus bulunmaktadır. Bu sayının çok daha yüksek olduğunu özellikle belirtmek isteriz.

İHD'ye gelen başvurular ve mahpuslar ile yapılan görüşmelerden göre sağlık hakkı açısından hapishanelerde yaşanan temel sağlık sorunları çok boyutlu ve çeşitli olduğunu görebiliyoruz. En başta aşırı kalabalık koğuşlar sağlık hakkı bakımından önemli bir sorun teşkil ediyor. Üstelik COVİD-19 sürecinde kalabalık koğuşların mevcudunun azaltılmadığı, pek çok örnekte hücre ve koğuş mevcutlarının artırıldığına tanık oluyoruz.

Hastaneye sevklerde kullanılan tek kişilik ve insanlık onuruna yakışmayan nakil araçları da sağlık hakkı bakımından ciddi sıkıntıları beraberinde getiriyor. Bu nakiller sırasında mahpusların temel ihtiyaçlarının dahi karşılanmamasına ek olarak, bu tek kişilik nakil araçlarını kullanmalarında ciddi sakıncalar bulunan hasta mahpuslar dahi bu araçlarla nakledilmeye devam ediliyor. Özellikle epilepsi ve astım başta olmak üzere akciğer hastalıklarını kötü etkileyen tek hücreli ring araçlarıyla sevk zorlama önemli hak ihlallerinden biri olarak öne çıkıyor. Sevklerde arama baskısını da buraya kaydetmeyi gerekli görüyoruz. Benzer biçimde atak geçirme riski bulunan ve/veya kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan mahpusların tek kişilik yerlerde tutulduklarını buraya kaydedelim.

Hasta mahpuslar ihtiyaçları olduğunda ve rahatsızlandıklarında ne yazık ki zamanında revire çıkarılmıyorlar. Revirlerden polikliniklere ve polikliniklerden 3. basamak sağlık hizmetlerine sevk işlemlerinde ise aylarca sırada bekletiliyorlar. Üstelik hapishanelerde yoğunluğu kaldıracak nitelik ve kapasitede sağlık hizmeti koşulları oluşturulmuş değil. Bu koşullar hapishanelerin normal kapasiteleri için bile yeterli değilken hapishane mevcutlarının kapasitenin çok üstünde olduğu mevcut durumda çok daha ihlallerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Gerek hapishane revirlerinde gerek hastanelerde, hasta mahpuslar gerçekten tedavi edilmek yerine ağrı kesici gibi geçici ve hastalık belirtilerini önleyici ya da ortadan kaldırıcı ilaçlarla baştan savılması da mahpuslar tarafından dile getirilen başka bir husustur. Ayrıca hapishane revirlerinde her zaman doktor bulunmuyor olması da önemli şikayet konularından bir tanesi oluşturmaktadır. Bazı hapishane doktorlarının kelepçeli muayene dayatması ve asgari özeni dahi göstermemesi de kayıtlarımızda bulunuyor.

Koğuş ve hücrelerin yeterince ısıtılmaması ve yeterince havalandırılmaması, mahpusların gün ışığından yeterince faydalanamamaması, iaşe bedellerinin yetersiz olması, temiz suya ve sıcak suya erişim imkanlarının kısıtlanması, diyet yemeklerinin tedarik edilmemesi diğer sorun alanlarını oluşturuyor.

Ne yazık ki ağır hasta mahpuslar, hastalıklarının son dönemlerine gelmelerine rağmen tahliye edilmiyorlar. Adli Tıp Kurumu'nun tahliye kararlarını siyasi tutum izleyerek vermesi, hastane raporlarının Adli Tıp Kurumu tarafından kabul edilmemesi ve verilen raporların ya da alınan kararların "güvenlik" gerekçesi ile uygulanmaması da ağır hasta ve hasta mahpusların durumlarının ciddiyetini artırmaktadır.

Ağır hasta mahpusların salgın hastalık durumunda ciddi risk grubunda bulunması nedeniyle serbest bırakılarak infazlarının ertelenmesini, tutuklu olanların derhal serbest bırakılmasını bir kez daha talep etmekteyiz.

İnfaz sistemindeki sorunlar ve özellikle de 2005 yılında yürürlüğe giren "5275 Sayılı Ceza Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun"un insani olmayan bir yaklaşım üzerine kurulu olması; otoriteyi ve kuralları dayatan, yaşama hakkını ve özgürlükleri değil, güvenliği öne çıkaran bir anlayışla hazırlanması ve uygulamada yaşanan sıkıntılar sorunları artırmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı tarafından 29 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik" mevcut infaz kanunun mahpus

haklarına aykırı yanlarını olduğu gibi taşımış ve uygulamada yeni sorunların oluşmasına sebep olacaktır. Derneğimiz bu konuda hukuki ve meşru haklarını kullanmaya devam edecektir.

Uluslararası mevzuat devletlerce özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin yaşam hakkı konusunda devletlere pozitif yükümlülükler yüklemiştir. Devletler, özgürlüğünden yoksun bırakılmış kişilerin sağlığa erişim hakkı konusunda özgür bireylerle eşit şartlarda bulunmasını sağlamakla yükümlüdürler. 5275 sayılı infaz kanunu ve ilgili yönetmelik BM Mandela Kuralları'na ciddi oranda uyumsuzluk göstermektedir. Bu konudaki eleştir ve önerilerimizi ifade etmeye devam edeceğiz.

Siyasi iktidarın uzun zamandır gündeminde bulunan ve hayata geçirilen İnfaz Kanunu değişikliği, COVİD-19 salgını da gözönüne alınarak infazda koşullu salıverme sürelerinin eşitliği ilkesine uygun olarak yeniden düzenlenmeli. Hasta mahpuslar başta olmak üzere dezavantajlı grupların kısa sürede tahliyesini sağlayacak düzeyde düzenlemeler içermelidir.

Bunun yanısıra;

1. Halen hapishanelerde bulunan ağır hasta mahpusların tümü tam teşekkülü herhangi bir hastane raporuna istinaden derhâl salıverilmeli, tedavileri ailelerinin yanında sürdürülmeli ve sağlık sigortası devlet tarafından karşılanmalıdır;
2. Adli Tıp Kurumu sağlık sebebiyle infazın ertelenmesi raporlarında son ve tek merci olmaktan çıkarılmalıdır;
3. Sağlık sebebiyle infazın ertelenmesi kararlarında cumhuriyet savcılarının takdir yetkisi kaldırılmalı, hastanelerin verdiği raporlar esas alınarak cezaların infazları ertelenmelidir;
4. Hasta mahpusların infaz ertelemesi önündeki "toplum güvenliği bakımından tehlike" kriteri kanundan çıkarılmalıdır;
5. Hasta mahpusların infaz ertelemesinin önündeki engel teşkil eden infaz kanununun 25. maddesindeki "infaza ara verilemeyeceği"ne dair düzenleme ile 107. maddenin 16 fıkrasındaki düzenleme kaldırılmalıdır;
6. AİHM'in Kaytan - Türkiye kararı uyarınca mahpusların müddetnamelerinde yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak tahliye olabilecekleri uygun bir tarih yer almalıdır;
7. AİHM'in Gülay Çetin - Türkiye kararında belirttiği hususlara uyulmalı, hasta mahpusların tahliye edilmemesinin AİHS'in 3. maddesinin ihlali olduğu hatırda tutulmalıdır;
8. Cumhurbaşkanının sağlık sebebi ile mahpusları af yetkisini düzenleyen genelgesi değiştirilmeli, Adli Tıp Kurumu tek belirleyici olmaktan çıkarılmalı, Cumhurbaşkanı ağır hasta mahpuslar ile ilgili yetkisini ayrım gözetmeksizin kullanmalıdır.

IV. İletişim ve Haberleşme Hakkı

Hapishanelerde zaten sorunlu olan açık ya da kapalı görüşler, COVİD-19 sonrası ya tamamen kısıtlanmış ya da çok kısaltılmış durumda. Bu durum telefon görüşmesi hakkının genişletilmesi ile ikame edilmişse de uygulamada dayatılan tek numarayı arama sınırlamalarla kullandırılmıyor.

Mahpusların hapishane idaresine, savcılığa, mahkemelere ve Anayasa Mahkemesi'ne yazdığı dilekçeler için kayıt numarası verilmedi, bu nedenle de mahpuslar tarafından bu dilekçelerinin akıbetinin bilinemediği

ve takibinin yapılamadığı beyanlar arasında oldukça fazla bir yekün tutuyor. Dilekçelerin kayıt numarası verilmediği gibi iadeli taahhütlü mektupların da iade koçanları mahpuslara teslim edilmiyor. Pullu mektuplar kaybolması da aldığımız şikayetler arasında.

Ailelerin gönderdiği kolilerin mahpuslara teslim edilmemesi de bir başka sorun alanı. Kolilerde sadece giysi yer alsa dahi bu kolilerin ya hiç teslim edilmediğini ya da çok geç teslim edildiğine dair pek çok idda mevcut. Başta yazma faaliyetleri için kullandıkları malzemeler olmak üzere pek çok malzemenin tedarik edilmesi için kantinin işaret edildiği ve bu nedenle kolilerin teslim edilmek istenmediği de gelen iddialar arasında.

Aynı hapishanede kalan mahpusların kendi aralarında haberleşmek için kullandıkları "iç posta" yolunun da kısıtlamalardan payını aldığını görüyoruz. Mektuplar bu yöntem ile çok uzun sürede gidip geldiği, diğer koridorda bulunan koğuşa gönderilen bir mektubun 60 gün sonra ulaştığı mahpus beyanlarında yer alıyor.

Dışarıya gönderilen mektup ve dilekçeler ise "hapishane koşullarını ve hapishane idaresini kötülediği", "yanlış bilgiler ve iftira içerdiği" gibi gerekçelerle geri çevriliyor.

Bütün bunların yanısıra mahpuslar yazdıkları mektup ve dilekçeler, baskı ve ihlallere itiraz etmeleri gibi gerekçelerle sürekli olarak disiplin soruşturmasına maruz kalıyorlar, iletişim ve haberleşme haklarından mahrum bırakılabiliyorlar. Kürtçe yazılmış mektuplar mahpuslara verilmiyor ya da bu mahpusların yazdıkları gönderilmiyor. Ayrıca başta Suriyeli mahpuslar olmak üzere yabancı mahpusların Türkçe bilmemesi nedeniyle tüm bu hakları kısıtlanmış durumda. Bu konularda da çok sayıda başvuru bulunuyor.

V. Bilgiye Erişim Hakkı

15 Nisan 2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile hapishanelere kabul edilecek yayınlara sınırlama getirilmiştir:

> Madde 32 – 5275 sayılı Kanunun 62nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
>
> (3) Kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.
>
> (4) Basın İlân Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazeteler, ceza infaz kurumuna kabul edilmez. Ancak ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli, bu hükmün dışındadır. Yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığı yetkilidir.

Bu değişikliği takiben mahpusların talep ettiği süreli yayınların hapishanelere alınmadığını görüyoruz. Aslında iki aşamalı çalışan bu engelleme girişimi, önce hükümete muhalif basın-yayın organlarının Basın İlân Kurumu'ndan resmi ilan ve reklam almasının engellenesini, daha sonra da bu engellemeye maruz kalan süreli yayınlara mahpusların erişiminin sınırlandırılması şeklinde işlemektedir.

Benzer bir durum hapishanelere alınan kitaplar için de geçerlidir. Ancak bu sefer uygulama tamamen keyfi gerekçelere dayandırılmaktadır. Hapishane idaresinin kendilerince sakıncalı ya da yasak bulduğu kitaplar mahpusların aileleri tarafından dahi gönderilse teslim edilmemektedir, duruma ilişkin sorular ise "onlar yasaklı yayın", "içerikleri yasak", kurum güvenliğini bozuyor" gibi yanıtlar verildiğini görüyoruz.

Türkçe dışındaki yayınlar, özellikle de Kürtçe yayınların da her zaman olduğu gibi "Kürtçe bilen memur yok, tercüman parası ödeyin ancak o zaman veririz" gibi dayatmalarla hapishanelere alınmıyor.

Dilekçe yazarak kendi durumları ya da daha önce yazdıkları mektup ya da dilekçelerin akıbetini öğrenmek isteyen mahpuslar da engellemelerle karşılaşıyorlar. Kimi durumlarda taleplerini iletmek ve bilgi almak için yapılan kağıt-kalem talepleri kesinlikle karşılanmıyor. Genel itibariyle yazı yazmaya yönelik pek çok talep hapishane idareleri tarafından karşılıksız bırakılıyor.

Koğuş ya da hücrelerde bulundurulabilecek kitap sayısı ise hapishaneden hapishaneye farklılık gösteriyor. Kimi hapishanelerde 8 kitaba kadar izin verilirken başka hapishanelerde bu sayı 3 kitap ile sınırlı. Bu kitapların ise uzun süre değiştirilmediği de ekli dosyalarda tespit edilmiş durumda. Talep edilen kitaplar, inceleme bahanesi ile uzun süre verilmeyebiliyor.

TV izleme ve radyo dinleme ile ilgili de çok ciddi baskılar olduğunu öğreniyoruz. TV'lerde cezaevi idaresinin makul kabul etmediği kanallar ne yazık ki izlenemiyor. Radyolar ise katinden alınmış olsalar bile aramalar sırasında toplatılıyor ve mahpuslara geri verilmiyor.

VI. Disiplin Soruşturmaları ve Cezaların İnfazı

Hapishanelerde her türlü hak talebine ya da ihlallere karşı verilen tepkilere hapishane idareleri tutanak tutarak ve disiplin soruşturması başlatarak karşılık veriyor. Üstelik bu uygulamalar mahpusların birbirleriyle selamlaşmaları ya da hal-hatır sormaları gibi son derece keyfi gerekçelere de dayanabiliyor. Hapishane yaşanan hak ihlallerini ve baskıları dışarıya bildirmek de disiplin soruşturmasına gerekçe olabiliyor.

Sosyal faaliyetler, revire çıkma, hapishaneye geliş ve gidişler, sayım ve aramalar sırasında darp ya da hakaret ederek, zaman zaman genel usulün dışına çıkarak mahpusların kışkırtıldığı, böylece haklarında disiplin soruşturması açıldığı mahpus beyanlarında yer alıyor. Keyfi ve usulsüz işlemlere uymayan herkese soruşturma açıldığı ve hücre cezası verildiği de gelen bilgiler arasında.

Bu disiplin soruşturmaları neticesinde mahpuslara haberleşme hakkı cezaları, hücre cezaları verilebilmektedir. Ancak daha önemlisi bu soruşturma ve cezalar bahane edilerek infazları yakılmaktadır. Zaten İnfaz Kanunu'ndan kaynaklanan haklar hapishane idarelerinin tercihlerine göre uygulanabilmektedir. Ağır hasta olan ve cezalarının son yılında olan mahpuslar, iyi hali olan mahpuslar dahi tahliye edilmemektedirler. Disiplin soruşturmaları ve cezalar nedeniyle iyi halden denetimli serbestlik hakkı zaten mahpuslara kullandırılmamaktadır.

VII. Sevk Talepleri ve Sürgün Sorunları

Son yıllarda hapishanelerde yaşanan hak ihlalleri raporları incelendiğinde en yoğun hak ihlali yaşanan başlıklarından birisinin de zorunlu sevkler yani sürgünler olduğu görülür. Şubelerimizden gelen raporlara göre pek çok hapishanede zorunlu sevklerin yaşandığını, sevkler sırasında çok sayıda hak ihlali yaşandığını görüyoruz.

Sevkler öncesi kısa sürede mahpusların bilgilendirilmesi, kimi durumlarda hiç haber verilmeden başka gerekçelerle koğuş ve hücrelerden çıkarılarak gerçekleştirilmesi önemli bir sorundur. Sevk edildikleri halde eşyaları verilmeyen, eşyalarının bir kısmı eski hapishanede bırakılan çok sayıda mahpus bulunmaktadır. Bu sevklere hasta mahpuslar da maruz kalmakta ve tedavileri önemli ölçüde aksamaktadır.

Sevklerin genellikle mahpusların ailelerinden oldukça uzak yerlere gerçekleştirlmesi de başka bir ihlal alanıdır. Ekonomik durum bakımından aileler için ciddi sorunlar yarattığı ve aile ile iletişimin tamamen koparıldığı gözlemlerimiz arasındadır.

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi 2 No'lu Genel Raporu'nda belirttiği görüşünü 2005 yılı Aralık ayında Türkiye'ye yaptığı ziyaret üzerine 2006 yılında yayınladığı raporunda da yinelemiştir. Raporun 22.

paragrafında ele aldığı üzere "Aile bağlarının kopmaması için özel çaba gösterilmelidir. Bu bağlamda mahpuslar, mümkün olduğu ölçüde ailelerinin ya da yakın akrabalarının bulunduğu yerlerin yakınında bulunan cezaevlerine yerleştirmelidir." denilmektedir.

Daha da önemlisi bu konuda AİHM kararı bulunmaktadır. AİHM, , Abdülkerim Avşar ve Abdülkerim Tekin adlı mahpusların istekleri dışında ailelerinden uzaktaki Kırıkkale Hapishanesi'ne nakledilmesi üzerine yaptıkları başvuruyu karara bağlayarak Türkiye'nin "aile hayatına saygı yükümlüğü"nü ihlal ettiği kararına varmıştır. Kararda özetle şu ifadelere yer verilmiştir:

> Mahkeme; cezaevlerindeki dağılım konusundaki Avrupa'daki düzenlemelerin ulusal yetkilileri, mahpusların -müebbet mahkumları da dahil olmak üzere- ailevi veya kişisel ilişkilerinin dağılmasını engellemekle ve mahpusların evlerine mümkün olduğunca yakın cezaevlerine yerleştirmekle yükümlü kıldığını vurgular. Mevcut dosyada Mahkeme, Hükümet'in dayandığı; mahpusun cezai profili, tehlikeliliği, suç fiillerinin soruşturulmasına dair tehlikeler, güvenlik ve hapishanenin aşırı kalabalıklaşması endişeleri gibi kriterler ile mahpusların cezaevlerine dağıtımının yapılmasının kendisinin keyfi olduğu yahut makul olmadığı söylenemeyecekse de, ailevi bağların korunmasının da dikkate alınacak bir kriter olması gerektiğinin altını çizmektedir.[23]

Türkiye bu karar uyarınca sağlık, uzaklık, görüş zorluğu gibi gerekçeleri gözönüne alarak sevk işlemlerini gerçekleştirmekle yükümlüdür.

Son olarak ikisi de hapishanede olan evli kişilerin ayrı hapishanelerde tutulması uygulamasına da dikkat çekmek isteriz. İHD'ye yapılan başvurulara göre çiftlerin aynı hapishane sevk edilmeleri talepleri de karşılık bulmuyor. Bu türden uygulamaların son bulması gerekmektedir.

VIII. Adil Yargılanma Hakkı

Türkiye hapishanelerinde ne yazık ki adil yargılanma hakkı kullandırılmayan pek çok mahpus bulunmaktadır. Bu mahpusların adil yargılanma hakkı tutuklu bulundukları dönemde engellendiği gibi daha sonraki dönemde de çabalarının önünün alınması şeklinde tezahür etmektedir.

Özellikle anadili Türkçe olmayan tutuklu ve hükümlüler ciddi sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Savunmalarının alınmasından hüküm kurulmasına kadar bütün süreç boyunca bu sorun uygulamada aşılamamaktadır.

Yargılama sırasında ya da sonrasında davanın seyrini değiştirebilecek DNA testi, tanık dinlenmesi, yeni delillerin değerlendirilmesi gibi konularda da önemli sorunlar yaşanmaktadır.

Uzun tutukluluk süreleri ve geciken iddianameler de mahpuslar bakımından önemli hak ihlallerine neden olmaktadır. Keyfi disiplin cezaları nedeniyle infaz yakma vakalarını da burada bir kere daha belirtmek gerekir.

Bir diğer önemli husus ise mahpusların yargılama sırasında mahkemelerde bulunamamasıdır. Zaten yargılandıkları yere uzak hapishanelere sevk edilen mahpusların duruşmalara gelip gitme imkanları ortadan kaldırılmaktadır. Ancak diğer durumlarda da SEGBİS üzerinden katılmalarının sağlanması yönünde bir temayül oluşmuştur. Bu durum adil yargılanma ve savunma hakkı üzerinde tahribata neden olmaktadır.

[23] https://anayasagundemi.com/2019/10/18/ihamin-avsar-ve-tekin-v-turkiye-kararinin-ozet-cevirisi-ailelerinden-uzak-cezaevlerine-nakledilen-mahpuslarin-daha-yakin-cezaevlerine-nakil-taleplerinin-reddi-ozel-hayata-ve-aile-hayatina-saygi/

IX. Diğer Baskılar

Hapishanelerde yaşanan sorunlar elbette yukarıdaki başlıklarla sınırlı değil. Ayrıca biliyoruz ki İHD ve hapishaneler alanında faaliyet yürüten örgütlerin tespitleri ancak buzdağının görünen kısmı olabilir. Ancak tespit edebildiğimiz diğer baskıları da özetle vermek arzusundayız.

Mahpusların temiz suya ve sıcak suya erişim ile igili sorunlar yaşadığını biliyoruz. Musluk sularının kalitesiz olduğu, temiz olmadığı, koktuğu pek çok durumla karşılaşıyoruz. Sıcak su ise mahpus sayıları gözetilmeden ve yetersiz bir biçimde veriliyor.

Kantinlerde son derece kalitesiz ürünlerin satıldığı, bunların da fahiş denilebilecek fiyatlara sunulduğu yönünde çok sayıda şikayet alıyoruz. Üstelik mahkumların talep ettiği ürünlerin de kantinlere getirilmediğini görüyoruz. Mahpusların bütün ihtiyaçlarını hapishane kantinlerinden tedarik etmeleri yönünde baskı gördüklerine ilişkin beyanlar da mevcut. Bu durumun maddi olarak mahpusları zorladığı aşikardır.

Yemeklerin yetersiz, pek çok durumda kötü olduğuna ilişkin iddialar da tespitlerimiz arasında yer alıyor. Hatta birkaç örnekte suların çamurlu aktığı, yemeklerden kıl, kurt böceği ve sinek çıktığı aktarılıyor. Bu nedenle yetersiz beslendiklerini, hatta kantinden alışveriş yapmak zorunda kaldıklarını beyan eden mahpuslar bulunuyor.

Mahpusların zaman zaman koğuşlarından alınarak polisle görüşmeye, hatta işbirliği yapmaya zorlandıkları vakalar da kayıtlarımızda yer alıyor. Mahpuslardan gelen bilgilere göre geceleri koğuş ışıklarının açık bırakılması, koğuşların yeterli ısıtılmaması, kıyafetler sınırlaması gibi uygulamalarla mahpuslara rahatsızlık verilmeye çalışıldığına ilişkin başvurular bulunuyor.

Kalabalık koğuşlar, yeterli temizliğin yapılmaması ve hijyen koşullarının sağlanmaması neredeyse bütün mahpusların ortak şikayetleri arasında yer alıyor.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye'de hapishaneler sorunu çok katmanlı ve çok boyutlu bir mesele. Ne yazık ki bu çerçevede yaşanan sorunların birkaç müdahale ile çözülmesi neredeyse imkânsız durumdadır. Ancak yine de belli değişikliklerle en azından mağduriyetlerin giderilmesi mümkündür.

Ulusal ve uluslararası insan hakları hukukunda; mahpusların hakları ile ilgili oldukça gelişmiş standartlar olmasına karşın mahpuslar, ilgili hakları ve düzenlemeleri doğrudan kullanamamakta, tutuldukları yerlerde bulunan yetkililer aracılığı ile ancak kullanabilmektedir. Hakların kullanımının, bir başka kişinin elinde/yetkisinde olması, bunların aynı zamanda keyfi biçimde kısıtlanmasını olanaklı kılmaktadır. Yetkililer, hapishane müdürleri, kaynağını uluslararası insan hakları sözleşmeleri ve Anayasa'dan alan yasal düzenlemelere aykırı işlemler ve uygulamalar yapmaktadır. Bu durum mahpuslarda, ailelerinde, avukatlarında ve biz insan hakları örgütlerinde hapishane sistemine ilişkin ciddi güvensizlikler oluşturmaktadır. Bir bütün olarak bu saptamalar, hapis cezalarının infazında özgürlüğünden yoksun bırakılmanın kendi başına yeterli bir ceza olduğu gerçeğinin göz ardı edildiği ve gerek hapishanenin fiziksel koşulları ve gerekse uygulanan rejimin, çekilmekte olan cezanın şiddetini daha da arttırdığını göstermektedir. Mahpusluğun bu "ağırlaştırılmış" koşullarını etkin biçimde denetleyecek bir mekanizma bulunmamaktadır. Mahpusun avukat görüşü, arkadaş görüşü ve aile görüşlerinden mahrum bırakılması, yine dışarıyla iletişim bağı olan telefon, faks ve mektup hakkının engellenmesi gibi uygulamalar insanlık onuruna aykırı uygulamalardır. Mahpusun işkence ve onur kırıcı ceza işlemlerine maruz bırakılması demektir. Bütün bunlarla baş etmek için infaz düzenlemelerinin BM Mandela Kuralları referans alınarak tekrardan gözden geçirilmesi bir zorunluluktur.

Öncelikli olarak Türkiye'nin insanları hapsetme üzerine kurulu zihniyetini değiştirmesi gerekmektedir. Sürekli olarak hapishane kapasitelerini artırmaya yönelik yatırımlar yapmak, artan hapishane mevcutları ile başa çıkabilmek için adaletsiz af kanunları çıkarmak, eşitlik ilkesi ile bağdaşmayan uygulamalarda ısrar etmek sorunu çözmekten çok içinden daha da çıkılmaz hale getirmektedir.

Türkiye cezaevlerinde hâlâ 300 bin civarında tutuklu veya hükümlü mahpus bulunmaktadır. Bu sayı ceza ve infaz kurumlarının mevcut kapasitelerinin oldukça üzerindedir. Bunun dışında denetimli serbestlik adı altında cezalarının (TMK kapsamındakiler hariç) son 3 yılı kalanlardan tahliye edilip infazları henüz tamamlanmamış on binlerce kişi olduğu bilinmektedir. Bu sayının yüz binin üzerinde olduğu da ifade edilmektedir.

Türkiye'de yaşanan bu adalet krizinin çözümü ancak ve ancak ceza mevzuatında yapılacak köklü değişikliklerle mümkündür. Bu değişikliklerin de Türkiye'nin tarafı olduğu uluslararası sözleşmeler, Avrupa

İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararları ve içtihadı, evrensel insan hakları değerleri ile uyumlu olacak bir biçimde yapılması zorunludur.[24]

Bize göre, tıpkı Birleşmiş Milletler Raportörü'nün[25] de işaret ettiği gibi, TMK'daki terör tanımı, suç ve cezaların yasallığı ilkesine ve yasaların da açık, net, belirgin, öngörülebilir ve hukukun üstünlüğüne uygun olması ilkesine aykırıdır. Bu tanım nedeniyle Türkiye'de, kişilere karşı hiçbir ağır ve ölümcül şiddet eylemine ya da rehin alma eylemine karışmamış insanlar, sırf siyasal iktidar ya da resmi görüş tarafından benimsenmeyen düşünceleri açıkladığı için terör suçu işlemiş kabul edilebilir, terörist olarak nitelenebilir ve buna özgü özel yargılama ve infaz rejimine tabi tutulabilir durumdadır. Ayrıca İnfaz Kanunu'ndaki eşitliksizlik de pek çok ayrımcı uygulamanın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Kanunun 16. maddesinde yer alan hasta mahpusların cezalarının infazının geriye bırakılması için "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı" önkoşulu da pek çok ihlali beraberinde getirmektedir. Ölene kadar devam edecek cezanın içinde ayrı bir ceza uygulaması niteliğinde olan bu infaz rejimi hakkında AİHM Öcalan, Gurban ve Kaytan kararlarında "tahliye umudunun bulunmaması" nedeniyle işkence ve kötü muamele sayıldığı gerekçesiyle ihlal kararları vermiştir. Özellikle hasta mahpusların bu rejime göre cezalarının infazı ölümlerine sebep olmakta, tedavisi uygun sürelerde ve koşullarda yapılmayan her hasta mahpus, her geçen gün ölüme sürüklenmektedir.

Hükümlünün hayatı açısından risk teşkil etmese bile hasta hükümlülerin cezasının infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunması gerekirken, hayati risk taşıyan hasta mahpusların cezalarının infazına ara verilmemesi yaşam hakkının ihlali niteliğindedir. Bu nedenlerle, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile ilgili yukarıda altında açıkladığımız koşullu salıverme değişiklikleriyle birlikte, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 25/1-ı. maddesindeki "infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi kaldırılmalı, hasta hükümlülerin tedavileri resmi sağlık kuruluşlarında yapılabilmeli, hastalık mahpusun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılmalıdır.

İnfaz Kanunu'nda yapılan değişiklik de benzer sorunlarla maluldür. Eşitlikçi ve kapsayıcı olmaktan uzak bu değişiklik ile pek çok mahpus mağdur edilmiştir. İvedilikle yeni bir düzenleme ile bu mağduriyetler ortadan kaldırılmalıdır.

Halen hapishanelerde bulunan ağır hasta mahpusların tümü tam teşekkülü herhangi bir hastane raporuna istinaden derhâl salıverilmeli, tedavileri ailelerinin yanında sürdürülmeli ve sağlık sigortası devlet tarafından karşılanmalıdır. Adli Tıp Kurumu sağlık sebebiyle infazın ertelenmesi raporlarında son ve tek merci olmaktan çıkarılmalıdır.

Hapishanelere bağımsız sağlık kurumlarının girmesine ve inceleme yapmasına izin verilmelidir. Hapishanelerin denetiminde başta meslek kuruluşları ve insan hakları örgütleri olmak üzere ilgili kuruluşların yer alacakları şekilde yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Açlık grevindeki mahpusların yanında refakatçi bulunmasının önündeki engeller kaldırılmalı, iaşe bedelleri karşılığında verilmesi gereken; tuz, şeker, karbonat, su ve çeşitli sıvı ihtiyaçları eksiksiz karşılanmalıdır. B1 vitaminin günlük 500 mg'ı karşılayacak şekilde açlık grevlerinin ilk günlerinden itibaren kesintisiz olarak verilmesi zorunludur. Açlık grevinde olan mahpuslara karşı disiplin cezaları uygulamaları, iletişim yasakları, gazetelerin verilmemesi gibi uygulamalara hemen son verilmeli, iletişim hakları sağlanmalıdır. Yine mahpusların ve avukatlarının görüşmelerinde yasal koşulların dışında uygulamalardan

---

[24] https://www.ihd.org.tr/ceza-mevzuatindaki-adaletsizlikleri-gidermeye-donuk-ihd-onerileri-raporu/

[25] https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G06/149/42/PDF/G0614942.pdf?OpenElement

vazgeçilmelidir. Açlık grevindeki mahpuslar ile avukat görüşlerinde kamerayla kayıt uygulaması yapılan hapishaneler bulunmaktadır. Bu uygulama varsa bir olumsuzluk ve şikâyeti mahpusun avukatına anlatmasına, avukat müvekkil görüşmesinin önünde engel teşkil etmektedir.

AİHM'in Kaytan - Türkiye kararı uyarınca mahpusların müddetnamelerinde yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak tahliye olabilecekleri uygun bir tarih yer almalıdır. Benzer biçimde AİHM'in Gülay Çetin - Türkiye kararında belirttiği hususlara uyulmalı, hasta mahpusların tahliye edilmemesinin AİHS'in 3. maddesinin ihlali olduğu hatırda tutulmalıdır.

Hapishanelerdeki sağlık personeli sayısı arttırılmalıdır. Hastaların havasız, kışın soğuk, yazın sıcak ringler ile hastaneye sevk edilmesi, hastane önlerinde ringler içerisinde saatlerce bekletilmesi uygulamalarına son verilmelidir. Ağır hastaların ring araçları ile değil ambulansla hastanelere sevki sağlanmalıdır. Tek kişilik ring aracı tamamen kaldırılmalıdır. Hastaların revire çıkarılmaları, hastaneye sevkleri hızlandırılmalıdır. Teşhis, tedavi ve kontrollerinin uzman hekimler tarafından yapılması sağlanmalıdır. Kelepçeli muayene ve tedavi yöntemi uygulamasından vazgeçilmelidir. Bu uygulama nedeniyle birçok hasta mahpusun tedavisi yapılamamaktadır. Her hasta mahpusun tıbbi etik gereği, her hastaya uygulanması gerektiği gibi, mahremiyetine saygı gösterilen bir ortamda, insan onuruna yakışır bir şekilde sağlık hizmeti alma hakkı vardır.

Hakkında yasaklama, toplatma kararı olmayan gazetelerin hapishanelere alınmasının önündeki engeller kaldırılmalı ve temini sağlanarak gazeteler mahpuslara verilmelidir. "Recep Bekik ve Diğerleri'nin" AYM'ye başvuruları (2016/12936): AYM, 27.03.2019 tarihinde ücreti ödenmiş, hakkında toplatma kararı olmayan süreli yayınların verilmemesinin Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan "ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini" karar vererek şikâyetçilere 500 TL tazminat ödenmesine hükmetmiştir.

Ailelerinden uzakta olan mahpusların, maddi koşullar ve hastalıklar nedeniyle gelemeyen ailelerine yakın cezaevlerine nakil talepleri kabul edilmelidir. AİHM, Abdulkerim Avşar (19302/09) ve Abdulkerim Tekin'in (49089/12) başvurularını inceleyerek 17 Eylül 2019 tarihinde, Türkiye'deki önemli sorunlardan biriyle ilgili ihlal kararı verdi. Ailelerinden uzak cezaevlerine nakledilen mahpusların hastalık sebebiyle ya da maddi sebeplerle kendilerini görmeye gelemeyen ailelerine yakın bir cezaevine nakledilme taleplerinin başvurucuların somut koşulları dikkate alınmadan reddedilmesi, Sözleşme'nin 8. maddesi altında özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlali olarak görüldü ve başvuruculara 6.000 Euro tazminat ödenmesine hükmedildi.

Cezaevlerinde son dönemlerde artış gösteren işkence, kötü muamele ve onur kırıcı davranışlara son verilmeli, sorumlu olan kişiler hakkında soruşturma açılmalı ve cezai yaptırımlar uygulanmalıdır. Hapishanelerde istisnai olarak uygulanması gereken çıplak aramanın genel kural haline getirilmesi insan onuruna aykırı olup bu uygulamaya karşı çıkanların darp edilmesi işkencedir. Hapishanelerde askeri nizamda ayakta sayım, kelepçeli muayene gibi insan onuruna aykırı uygulamalara son verilmelidir. Cezaevlerinde meydana gelen intihar vakalarının önüne geçmek için mahpusları ruh ve bedensel bütünlüklerine yönelik tehditler ortadan kaldırılmalı, insan onuruna yaraşır uygulamalar geliştirilmelidir. Gerekli önlemi almayan ve etkisi olan kişiler varsa etkin soruşturmalar yapılmalı ve yaptırımlar uygulanmalıdır. Yine işkencenin önlenmesinde etkili ve önemli bir araç olan 'Ulusal Önleme Mekanizması'nın işlevlerini yerine getirmek üzere yetkilendirilmiş olan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na (TİHEK) yönelik eleştirilerin zeminini oluşturan sorunlarda 2020 yılında da hiçbir değişiklik olmamıştır. Yapısal, işlevsel ve mali açılardan bağımsızlığı olmayan TİHEK'i OPCAT ve Paris Prensipleri ilkelerine uyumlu hale getirecek hiçbir adım atılmamıştır. Kurumun yayımladığı ziyaret raporlarında ise ilke ve yöntem hataları bulunmaktadır. COVİD-19 salgını sürecinde, kurumun web sitesine BM organlarının bazı açıklamalarından özetler koymak dışında, salgın nedeniyle son derece büyük riskler

barındıran cezaevlerine ve diğer alıkonulma mekanlarına dair somut olarak hiçbir girişimde bulunmamış olması TİHEK'in işlevsizliği bakımından önemli bir göstergedir.

Adalet Bakanlığı'nın 2021 yılının Mart ayı içerisinde açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı'nda[26] da yer aldığı gibi hapishanelere bağımsız sağlık kurumlarının girmesine ve inceleme yapmasına izin verilmelidir. Hapishanelerin denetiminde başta meslek kuruluşları ve insan hakları örgütleri olmak üzere ilgili kuruluşların yer alacakları şekilde yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Hapishanelerin infaz sistemi ve hukuk sistemi ile bir bütünlük içinde ele alınarak değerlendirilmeli, insan haklarına, evrensel hukuk ilkelerine uygun çözümler üretilmelidir.

2000 yılından bu yana uygulanmakta olan ve tutuklu ve hükümlülerin fiziksel ve psikolojik bütünlüklerinin ciddi şekilde zarar görmesine neden olan tek kişi ya da küçük grup izolasyon/tecrit uygulamaları çözülemeyen kronik bir soruna dönüşmüştür. Adalet Bakanlığı'nın 10 tutuklu ve hükümlünün haftada 10 saat bir araya gelerek sosyalleşmesini öngören 22 Ocak 2007 tarihli genelgesi (45/1) yürürlükte olmakla birlikte eksik uygulanmaktadır. Bu sorun COVİD-19 salgını kapsamında cezaevlerinde alınan tedbirler ile daha da derinleşmiştir. Bu nedenle bir kez daha Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi'nin (CPT) *"Tutukevlerindeki mahkumların günün makul bir kısmını (sekiz saat veya daha fazla) hücreleri dışında, belirli amacı olan ve değişen faaliyetler yaparak geçirmeleri hedeflenmelidir. Doğal olarak, hüküm giymiş mahkumların bulunduğu kurumlardaki programlar daha da uygun olmalıdır."* şeklinde ifade edilen standart ilkesini hatırlatmakta yarar olacaktır.

İzolasyon uygulamasının özel bir biçimi İmralı Cezaevi'nde yaşanmaktadır. 2011 yılından bu yana kesintisiz devam etmekte olan aile ve avukat görüş yasakları 2019 yılında üç kez, 2020 yılında bir kez (3 Mart 2020 tarihinde) yapılan aile ve 2019 yılında beş kez yapılan avukat görüşmelerine rağmen halen sürmektedir. CPT'nin Türkiye hapishanelerine 2017 ve 2019 yılı ziyaretleri sonucu açıkladığı raporlarındaki tavsiyelere uyulmadığı anlaşılmaktadır. Türkiye hapishanelerinde 27 Kasım 2020 günü İmralı Hapishanesinde tecritin kaldırılması için yeniden süresiz ve dönüşümlü açlık grevleri başlatılmıştır.

Hapishanelerde her geçen gün daha da artan insan hakları ihlalleri de dahil çeşitli gerekçeler ile 8 Kasım 2018 tarihinden bu yana yaşanan açlık grevleri ülkenin özel bir gündemi haline gelmiştir. Yıl içinde insan hakları bağlamında ele alınabilecek farklı sorunların çözümü talepleriyle, hapishanelerde farklı sürelerde açlık grevlerine başvurulması sorunların mahpuslar açısından ne denli dayanılmaz hale geldiğinin bir göstergesidir. İnsanların açlık grevi yaparak yaşamlarını ortaya koymak zorunda bırakılmalarının sorumlusu esas olarak ülkeyi yönetenlerdir. Açlık grevlerinin insanı ve yaşamı esas alan bir şekilde çözüm yollarının bulunması son derece mümkün iken, siyasi iktidarın en hafif deyimi ile duyarsızlığının sonucu, insanların yaşamlarını yitirmesi toplum vicdanında onulmaz yaralara açmaktadır.

[26] https://rayp.adalet.gov.tr/resimler/1/dosya/insan-haklari-ep02-03-202115-14.pdf

EKLER

Ek A - Hapishanelerde Açlık Grevleri

Ek B - Kadın Mahpusların Durumu

Ek 1 - Yaşam Hakkı İhlalleri / Hapishanelerde Ölümler

Ek 2 - İşkence ve Kötü Muamele İddiaları

Ek 3 - Sağlık Hakkı ve Hasta Mahpuslar

Ek 4 - İletişim ve Haberleşme Hakkı

Ek 5 - Bilgiye Erişim Hakkı

Ek 6 - Disiplin Soruşturmaları ve Cezaların İnfazı

Ek 7 - Sevk Talepleri ve Sürgünler

Ek 8 - Adil Yargılanma Hakkı

Ek 9 - Diğer Baskılar

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK A: HAPİSHANELERDE EYLEMLER - AÇLIK GREVLERİ

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

HAPİSHANELERDE EYLEMLER - AÇLIK GREVLERİ

Türkiye'de hapishanelerdeki uygulamaları ya da sorunları, ceza infaz sistemindeki çarpıklıkları ya da bu sistemdeki sorunların suiistimalini protesto etmek için uzun yıllardır pek çok ölüm orucu, süresiz ve dönüşümsüz açlık grevi ya da açlık grevleri yapılagelmiştir. Bu türden eylemler, karşı karşıya olunan hukuksuzlukla mücadele için elde kalan son araç olarak ortaya çıkmaktadır. Ortaya çıkarabileceği sonuçlar bakımından da son derece ciddiyetle yaklaşılması gereken eylemlerdir. Mahpusların, sorunlara çözüm ararken başvurdukları yöntemler nedeniyle üzerlerindeki baskının daha da artması, sorunlara çözüm bulmak, yetkililere seslerini duyurabilmek için açlık grevi dışında bir yolun kalmadığını düşünerek yaşamlarını tehdit eden bu eyleme daha sıklıkla mecbur bırakılmaları/yönelmeleri, adli mahpuslar içinde de açlık grevinin giderek yaygınlaşması endişelerimizi artırmaktadır. Türkiye'de hapishanelerde yaşanan bütün bu sorunlara karşı dönem dönem bu türden eylemler yapılmaktadır. Yalnızca aşağıda özel olarak ele alınan örnekler değil, değişik hapishanelerde yaşanan pek çok tekil eylemlerle de karşılaşılmaktadır. Türkiye hapishanelerinde uzun süredir hak ihlalleri yaşanmaktadır ve bu durum sürekli hale gelmiştir. Özellikle pandemi bahane edilerek çıkarılan 7242 sayılı İnfaz Kanunu değişikliği ile TMK kapsamındaki mahpuslar bakımından infaz koşulları ağırlaştırılmış ve aleyhlerine bir durum yaratılmıştır. Pandemi koşullarının eklenmesi ile ihlaller giderek artmıştır. Hapishanelerde her geçen gün daha da artan insan hakları ihlalleri de dahil çeşitli gerekçeler ile 8 Kasım 2018 tarihinden bu yana yaşanan açlık grevleri ülkenin özel bir gündemi haline gelmiştir. Yıl içinde insan hakları bağlamında ele alınabilecek farklı sorunların çözümü talepleriyle, hapishanelerde farklı sürelerde açlık grevlerine başvurulması sorunların mahpuslar açısından ne denli dayanılmaz hale geldiğinin bir göstergesidir. İnsanların açlık grevi yaparak yaşamlarını ortaya koymak zorunda bırakılmalarının sorumlusu esas olarak ülkeyi yönetenlerdir. Açlık grevlerinin insanı ve yaşamı esas alan bir şekilde çözüm yollarının bulunması son derece mümkün iken, siyasi iktidarın en hafif deyimi ile duyarsızlığının sonucu, insanların yaşamlarını yitirmesi toplum vicdanında onulmaz yaralara açmaktadır.

2020 yılı içinde çeşitli baskı ve ihlallere karşı gerçekleştirilen aşağıda sıralanan diğer eylemlere ek olarak Türkiye hapishanelerinde 3 farklı süresiz ve dönüşümsüz açlık grevi ile açlık grevi eylemi yaşanmıştır. İlki uzun süredir çeşitli baskılara maruz kalan ve sanat faaliyetlerini sürdürmesi engellenen Grup Yorum üyelerinin bu haksızlıkları sonlandırmak amacıyla 2019 yılının farklı aylarından başladıkları ve 2020 yılında da devam eden eylemdir. Grup Yorum üyelerinin başlattığı, hapishaneden salındıktan sonra da sürdükleri açlık grevleri sonucu Helin Bölek 3 Nisan 2020 tarihinde, açlık grevinin 288. gününde, İbrahim Gökçek ise 7 Mayıs 2019 tarihinde, açlık grevinin 323. gününde öldüler.

İkinci eylem ise 3 Şubat 2020 tarihinde Çağdaş Hukukçular Derneği [ÇHD] Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı'nın da aralarında bulunduğu 8 avukatın "adil yargılanma talebi" ile başlattığı eylemdir. Adil yargılanma hakkını, keyfi ve yasadışı baskılar ile yasakların önlenmesini de içeren temel hakların

korunmasını sağlamak amacıyla 3 Şubat 2020 tarihinde açlık grevine başlayan ÇHD üyesi avukat Ebru Timtik, 27 Ağustos 2020 tarihinde, açlık grevinin 238. gününde öldü.

Son eylem ise Türkiye'deki hapishanelerde yaşanan insan hakları ihlallerinin sonlandırılması, ağırlaşan infaz koşullarının düzeltilmesi ve İmralı Hapishanesi'nde uzun zamandır sürdürülen ağır tecrit ve izolasyona son verilerek aileler ve avukatları ile görüşmelerin sağlanması talepli olarak 27 Kasım 2020 tarihinde pek çok hapishanede eşzamanlı olarak başlatılan süresiz ve dönüşümlü açlık grevi eylemidir.

Bu üç eylem dışında 11 Temmuz 2019 tarihinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan Mustafa Koçak da adil yargılanma hakkını, keyfi ve yasadışı baskılar ile yasakların önlenmesini de içeren temel haklarının korunmasını sağlamak amacıyla 3 Temmuz 2019 tarihinde açlık grevine başlamıştır. Mustafa Koçak, 24 Nisan 2020 tarihinde, açlık grevinin 297. gününde ölmüştür.

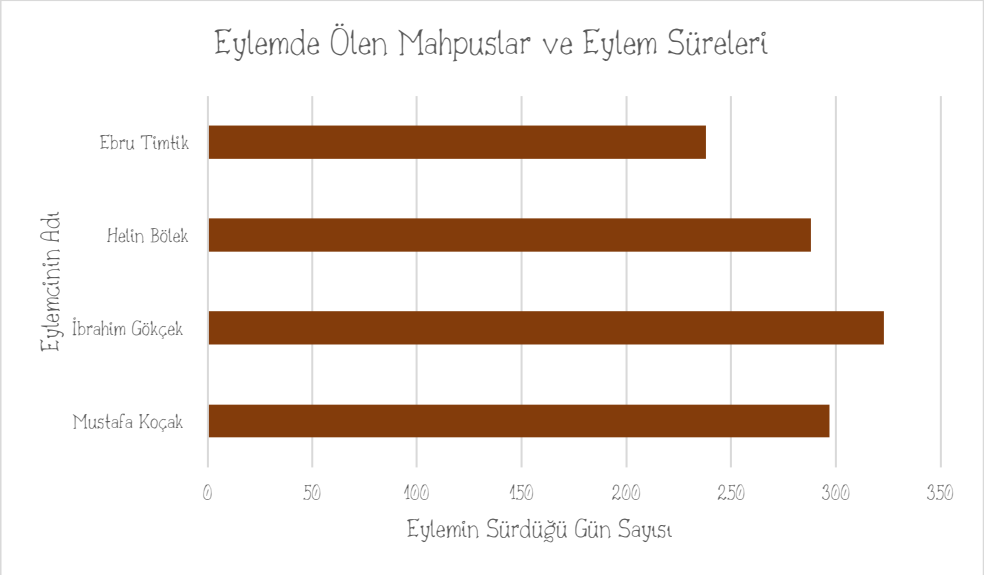

İmralı Hapishanesi'nde Devam Eden Ağır Tecrit ve İzolasyona, Diğer Baskılara Karşı Eylemler

Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan R.Ş. ile yapılan avukat görüşünde "tecrit" sorununun çözümü için Türkiye genelinde başlayan eylemler dahilinde koğuş arkadaşı Hikmet Çalağan ile birlikte 27 Kasım 2020 tarihinde 5 günlük dönüşümlü açlık grevi başlattıklarını öğrenilmiştir. R.Ş., açlık grevi sırasında talep ettikleri vitaminlerin doktor tarafından reçete yazılmasına rağmen verilmediğini aktarmıştır.

25 Aralık 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne Diyarbakır 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan Ş.Ç., özetle şu beyanlarda bulunmuştur:

> 1. İmralı Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Abdullah Öcalan üzerinde uygulanan tecritin kaldırılması amacıyla sivil toplum örgütlerinden duyarlı olmanızı istiyorum. Tecritin kaldırılması amacıyla mahpuslar 5'er günlük süreler ile açlık grevine başlamıştır. Tecritin kaldırılması gerekmektedir.
> 2. Kaldığımız hapishane yeni açılmıştır, dolayısıyla personel yetersizliğinden kaynaklı bazı sorunların yaşanması doğaldır. Ancak yaşadığımız sorunlar bu türden sorunlar değildir. Geldiğimiz günden beri mutlak bir tecrit uygulanmaktadır. Ortak etkinlikler yapmamız ve ortak kullanım alanlarına çıkmamız idare tarafından yasaklanmıştır. Geleneksel elbiselerimizin

giyilmesine izin verilmemektedir. Belirttiğimiz sorunlar hakkında gereken duyarlılığı göstermenizi istiyoruz."

Aralık 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne Diyarbakır 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan 15 Mahpus özetle şu beyanlarda bulunmuştur:

1. İmralı Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Abdullah Öcalan üzerinde uygulanan tecritin ortadan kaldırılması için sivil toplum kuruluşları ve derneğinizin girişimlerde bulunması ile bu konuda duyarlı olunmasını istiyoruz.
2. İmralı Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Abdullah Öcalan üzerinde uygulanan tecritin devam etmesi durumunda açlık grevine başlayacağız.
3. COVİD-19 salgını başladığından bu yana cezaevlerinde aktiviteler ve etkinlikler yasaklanmış, salgınla beraber haklarda kısıtlamalara gidilmiştir. Cezaevlerinde sabah ve akşam sayımlarında 8-10 gardiyan arama yapmak için koğuşlara girmekte ve odalarda ince arama yapmaktadırlar. Temasın en aza indirgenmesi gerekirken eşyalara tedbirsiz şekilde dokunulmakta ve eşyalar dağıtılmaktadır.
4. Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiğimizde, karantina gerekçesiyle yaklaşık 20 gün boyunca tek başıma bir odada tutuldum. Tekli odada tutulduğum süre boyunca hem bana hem de benimle birlikte getirilen mahpuslara defter, kitap, radyo, televizyon v.b araç ve gereçler uzun süre verilmedi. Bir buçuk aydır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na getirilmeme rağmen yanımda getirdiğim kitaplar tarafıma verilmedi. Yıllardır kullandığım battaniyeler çift kişilik battaniye verilemez gerekçesiyle uzunca bir süre verilmedi. Montlarımız "şişme", elbiselerimiz "renkli" gerekçesiyle tarafımıza verilmiyor. Defterlerimiz ise içeriğine bakılmaksızın "yasak" diye tarafımıza verilmemektedir. Tarafımıza verilmesini istediğimiz kalemler üç-dört adet ile sınırlandırılmaktadır. Kapalı görüşlerimiz 45 dakika ile sınırlandırılmıştır. Koğuşlarda hem alt kata hem de yukarı kısma yerleştirilen kameralar ile özel hayata saygı hakkımız ihlal edilmektedir. Tuvalet ve banyo tarafını gören yerlere dahi kameralar yerleştirilmiştir.
5. Hapishanede bulunan bazı mahpuslara ilaçları teker teker verilmekte ve hastalığı bulunan bazı mahpuslar bu nedenle ilaçlarını zamanında alamamaktadır. Birçok mahpusa sebepsiz disiplin cezaları verilmektedir."

İzmir Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Eda Ayna tarafından 17 Mart 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yapılan başvuruda; Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus Mustafa Koçak'ın adil yargılanma talebi ile ölüm orucunda olduğunu ve Mustafa Koçak'ın 30 kiloya düştüğünü belirtmiştir.

Başvuruda ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası aldığı için ölüm orucuna devam ettiği, ilgili cezaevi müdürü ve hastane başhekiminin Mustafa Koçak'ı 5 gün boyunca halat ile bağladıkları, tuvalete dahi gitmesine izin vermedikleri, tuvaletini yatağına yapmasına sebep oldukları, 70'i aşkın serumu zorla bağlamaya çalışıp damarlarını patlattıklarını, cop ile tecavüz emri verdikleri, Şakran 2 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu Müdürü ve Aliağa Hastanesi Başhekimi hakkında şikayetçi oldunduğu belirtmiştilmiştir.

Mustafa Koçak'ın avukatlarının basına verdiği demeçlerden de Mustafa Koçak'ın 255 gündür açlık grevinde olduğu, 12 Mart 2020 tarihinde kendi isteği ve iradesi dışında sandalyeye bağlanarak ve sürüklenerek Aliağa Ceza İnfaz Kurumları Kampüs Devlet Hastanesi Dahiliye Servisi'ne götürüldüğü öğrenilmiştir. Yapılan açıklamalar göre Mustafa Koçak'a zorla tıbbi müdahalede bulunulmuş, hareket edecemeyeceği biçimde yatağa bağlanmış, kollarına ve bacaklarına 8'er adet kelepçe takılmış, ağzı bağırmasını engellemek için kapatılmıştır.

Mustafa Koçak'ın 16 Mart 2020 tarihinde hastaneden çıkarıldığı ve Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na götürüldüğü öğrenilmiştir. Mustafa Koçak, 24 Nisan 2020 tarihinde, açlık grevinin 297. gününde öldü.

Van T Tipi Kapalı Hapishanesi

7 Ekim 2020 tarihinde İHD Van Şubesi'ne başvuruda bulunan R.K., şu beyanlarda bulundu:

> Z.K., Van T Tipi Kapalı cezaevinde, 16 gündür açlık grevindedir. Bize aktardığı bilgilere göre kendisine ait hakları gasp edilmektedir. Rahatsız olduğu halde doktora götürülmemektedir. Dilekçelerine cevap verilmemektedir. Adeta ölüme terk edilmiş bir vaziyette, memurlar tarafından kötü muamele görmektedir. Mahkuma "ölecekseniz ölün, bize ne" denilmektedir. Aylardır ilaçları verilmemektedir.
> COVİD-19 sürecinde hiçbir önlem alınmıyor. Mahpus sayısı olması gereken sayıdan fazla. 3 kişi kalınması gerekirken 16 mahpus birlikte kalmakta, 7-8 kişi yerde yatmak zorunda kalmaktadır. Temizlik ve barınma konularında sıkıntılar yaşanmaktadır. Koğuş dezenfektesi 2-3 aydır yapılmamakta ve günlerce aynı maske ve eldiven kullanma mecburiyetinde bırakılmışlardır.
> Açlık grevine iten sebeplerin ortadan kaldırılması ve sağlık koşullarının karşılanması ailesi olarak talebimizdir. Yetkililerin bir an önce bu konuda gerekli müdahaleleri elzemdir. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.

E.P., 27 Şubat 2020 tarihinde mektup yoluyla yaptığı başvuruda Manisa Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunduğunu, hapishanede çeşitli sorun ve sıkıntılar olduğunu, sorunlara dair adli makamlar ve insan hakları kurumlarına başvurular yapmak istediğini fakat cezaevi idaresi tarafından engellendiğini belirtmiştir. Sağlık konusunda ciddi bir ayrımcılığın söz konusu olduğunu, kendisinin 15 gündür açlık grevinde bulunduğunu söyleyen E.P., günlük iaşenin ve vitaminlerin verilmediğini, son kullanma tarihi geçmiş gıdaların verildiğini, hapishane idaresine belirtilen sorunları bildirdiğini fakat herhangi bir sonuç alamadığını aktarmıştır.

Ş.D., 7 Aralık 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan oğlu M.D. için yaptığı başvuruda şu beyanlarda bulunmuştur:

> Cezaevinin kötü koşullarını kabul etmedikleri ve haksızlıklara artık dayanamadıkları için açlık grevine girmişler. Grevi sonlandırdıkları halde hale kötü koşullar altında ve 8 ayı aşkın süredir hücrede tutulmaktalar. Hücrenin durumunun çok kötü, sıcak su sadece haftada 1 saat veriliyor, günde sadece 20 dakika havalandırmaya çıkıyorlar, kantinden yiyecek talepleri de karşılanmıyor.

İzmir Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi

18 Haziran 2020 tarihinde Z.A. derneğimize yaptığı başvurusunda, Şakran Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan kızı D.A.'nın 19 Şubat 2020 tarihinden itibaren ölüm orucunda olduğunu ve tek kişilik hücrede tutulduğunu bildirmiştir. Kızının her ay verdiği dilekçelerin kabul edilmediğini, günde sadece 1 saat havalandırmaya çıkabildiğini, arkadaşları ile sohbet hakkının olmadığını, toza alerjisi olmasına rağmen temizlik yapamadığını, ayaklarında şişlik ve kas ağrılarının başladığını beyan etmiştir.

İzmir Aliağa Şakran Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan D.A.'nın avukatlarının 10 Eylül 2020 tarihinde derneğimize yaptığı başvuruda ise D.A.'nın günlük havalandırma süresinin yeterli olmadığı ve bu sürenin 3 ya da 4 saate çıkarılması gerektiği, koğuşta yanına kendisinin sağlık sorunları ile ilgilenebilecek bir başka hükümlü ya da tutuklunun verilmesi ve şayet koşullar oluşursa ağırlaştırılmış müebbet infaz rejimi için tasarlanmış hücreleri bulunan Ankara Sincan Kadın Ceza İnfaz Kurumu'na naklini talep ettiği, bu taleplerinin karşılanması halinde açlık grevinden vaz geçeceğine dair bilgi verilmiştir.

İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

25 Haziran 2020 tarihinde avukat E.A. derneğimize yaptığı başvurusunda müvekkili Ö.K.'nın Şakran 1 nolu T Tipi Hapishanesi'nde kaldığını, 100 günü aşkın süredir ölüm orucunda olduğunu bildirmiştir. Ö.K.'nın 25 Haziran 2020 tarihinde hastaneye kaldırıldığını ve zorla müdahale tehlikesinin bulunduğunu beyan etmiştir.

Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi

25 Haziran 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde hücre cezaları ve yaşanan hak ihlallerine karşı açlık grevi eylemi başlatan 3 mahpus (E.D., R.S., M.E.) hakkında iki ayrı soruşturmadan açılan davanın, Mardin İnfaz Hakimliği'nde görülen duruşmasında, infaz savcılığının talebi doğrultusunda 3 tutukluya her bir soruşturmadan 7'şer gün hücre cezası verildi.

Sincan 2 Nolu L Tipi Hapishanesi

Sincan 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan Ç.H.'nin 9 Kasım 2020 tarihinde avukat görüşünde aktardıklarına göre:

> 15 gün boyunca açlık grevi yaptım. Dilekçelerimin ceza infaz kurumunun dışına çıkış yapmadığını öğrendim. Bunun sebebinin dilekçelerde ceza infaz kurumunu da şikayet ettiğim için olduğu söyledi. Dilekçeleri dışarı çıkarılmadığı için savunma hakkım kısıtlanıyor. İdare ile pazarlık yaparak savunma yapmak zorunda bırakılıyorum. İnfaz Hakimliği'ne ve Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermiş olduğum dilekçeler engelleniyor. 31 Ocak tarihinde cezaevine girişte dövüldüm, soyunma kabininde şiddet gördüm, gardiyanlar dövmesine E4 koğuşunda kalanlar şahit oldu. Açlık grevinde olduğum süreçte sürekli olarak taciz edildim. Hem memurların hem de diğer arkadaşların tacizine uğradım ve karşımda yemek yediler sürekli. Ceza infaz kurumunda çalışan memurları, koğuş arkadaşlarımı bana karşı kışkırtarak üzerime yolladılar. İnfaz koruma memurları ayrıca açlık grevinde olduğum süreçte her gün yapılan saat 8.00 sayımı haricinde de koğuşa girerek beni taciz ettiler. Dilekçelerimin çıkış yapmaması halinde açlık grevini tekrar düşünüyorum.

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.T. 20 Temmuz 2020'de Aksaray Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Ü.T. için yaptığı başvuruda; "Oğlunun 14 Temmuz'da kendisini aradığını, koğuşlarına baskın yapıldığını ve zorla yataktan çıkartılıp ayakta sayım yapıldığını, dövüldüklerini, yaralandıklarını ve revire götürülmediklerini, açlık grevine başladıklarını söylediğini" aktarmıştır.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK B: Kadın Mahpusların Durumu

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

KADIN MAHPUSLARIN DURUMU 1
HAPİSHANELERDE ÖLÜMLER 1
Aysel Koç 1
B.Y. 1
Nurcan Bakır 2
İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI 2
Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi 2
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 4
Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi 5
Sivas E Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Sivas Yarı Açık Hapishanesi 5
SAĞLIK HAKKI İHLALİ ve HASTA MAHPUSLAR 6
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 6
Tarsus Kadın Kapalı Hapishanesi 9
Bakırköy Kapalı Kadın Hapishanesi 10
Diyarbakır T Tipi Kapalı Hapishanesi 10
Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi 10
Sivas Yarı Açık Hapishanesi 11
İLETİŞİM VE HABERLEŞME HAKKI ENGELİ İDDİALARI 11
Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi 11
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 12
BİLGİYE ERİŞİM HAKKI 12

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi....12
DİSİPLİN SORUŞTURMALARI VE CEZALARIN İNFAZI....12
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi....12
SEVK TALEPLERİ VE SÜRGÜNLER....13
Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi....13
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi....13
Van T Tipi Kapalı Hapishanesi....14
Kars T Tipi Yarı Açık Hapishanesi....15
Mardin E Tipi Yarı Açık Hapishanesi....15
ADİL YARGILANMA HAKKI....15
İzmir Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi....15
Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi....15
DİĞER BASKILAR....15
Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi....15
Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi....16
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi....16
Sakarya/Hendek Açık Hapishanesi....17

KADIN MAHPUSLARIN DURUMU

HAPİSHANELERDE ÖLÜMLER

Aysel Koç

"Ağırlaştırılmış müebbet" cezası alan Aysel Koç'un, 3 Mart 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde intihar ettiği iddia edildi.

B.Y.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan B.Y. adlı mahpusun 5 Mayıs 2020 tarihinde mide kanaması geçirmesi nedeniyle öldüğü iddia edildi. B.Y.'nin ailesi sağlık durumu ile ilgili daha önce İHD'ye başvurmuştu.

20 Ekim 2020 tarihinde İHD Ankara Şubesi'ne gelerek annesi B.Y. ile ilgili başvuru yapan O.Y. şu ifadelere yer veri:

> Annem B.Y. 17 Eylül 2019 tarihinde tutuklanarak Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na konuldu., 24 Mayıs 2020 günü öldüğünü öğrendik. Hastanede tutulan tutanakta ve Dr. Nafiz Körez Sincan Devlet Hastanesi'nden alınan ölüm raporunda saat 17:10'da entübe olduğu ve 45 dk. kalp masajından sonra EX olduğunu yazıyordu.
> Ben de aynı dönem tutuklu idim, tahliye olduktan sonra annemin koğuş arkadaşları ile görüştüm ve annemin H. ve S. isimli anne-kız mahpuslardan baskı ve tehdit gördüğünü, bu kişiler yüzünden koğuş değişikliği talep ettiğini fakat kabul edilmediğini, ayrıca tedavi olmak için de dilekçeler verdiğini fakat ihmal edildiğini öğrendim. Annemin idarenin ihmalinden dolayı öldüğünü düşünüyorum. Annemin tutuklanmadan önce hiçbir hastalığı yoktu, bunun üzerine şüphelenip cezaevinden annesinin öldüğü güne dair görüntüleri aldım. Görüntüleri izlediğimde ve raporlar ile karşılaştırdığımda saatlerin uyuşmadığını, ayrıca görüntülerde annemin bir süre yerde yığılmış vaziyette bekletildiğini ve kimsenin müdahale etmediğini fark ettim.

Nurcan Bakır

Açlık grevi eyleminden sonra Gebze Kadın Kapalı Hapsihanesi'nden Balıkesir Burhaniye Hapishanesi'ne isteği dışında sevk edilen 28 yıldır hapishanede olan Nurcan Bakır, baskıları protesto ederek 7 Ocak 2020 tarihinde yaşamına son verdi

İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi

M.K.; "Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Cezaevi'nden Muş'a götürülürken tek kişilik ring aracına bindirildiğini, bu nedenle hareket edemediğini, yol boyunca ellerinin kelepçeli olduğunu, kapıyı açmadıklarını, defalara kapıyı yumruklamalarına rağmen ilaçlarını almak için yalvarmasına rağmen kapıyı açmadıklarını, saatlerce böyle götürüldüğünü, tuvalet ihtiyacı olduğunu ve ring aracında tuvaletini yapacağını söyleyince kapıyı açarak kendisini çıkardıklarını ve yolun ortasında bütün askerler kendisine bakarken oturarak kelepçeli halde tuvaletini yaptığını, hiçbir şekilde yemek ve su vermediklerini, şeker hastası olduğunu defalarca söylediğini ancak cevap vermediklerini, bilincinin kaybolduğunu, Muş Cezaevine nasıl gittiğini bilmediğini, Muş Cezaevine vardığında 1 gün boyunca kimseyi tanıyamadığını, eski cezaevindeki mahkum arkadaşlarının sürekli kendisini tanıttığını ancak onları tanıyamadığını, hiçbir şey yiyemediğini ve sürekli ellerinin titrediğini" aktarmıştır.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesinde bulunan 28 Ağustos 2020'de M.K. ile yapılan avukat görüşünde; "57 yaşında olduğunu, yüksek şeker, yüksek tansiyon hastası olduğunu, hastalıklarına dair raporlarının bulunduğunu, burnunda et olduğundan nefes almakta ve konuşmakta güçlük çektiğini, bel fıtığı olduğundan yürüme ve hareket etmekte sorunlar yaşadığını, ayaklarında çekilme olduğunu ve böbreklerinden de büyük sancılar çektiğini, astımının ilerlediğini, burnu ile ilgili 3 kere doktora gittiğini, doktorun hiçbir şey yapmadığını, burnundan ilaç almadan nefes alamadığını ve uyumaya çok korktuğunu, nefes alma güçlüğü nedeniyle 2 kez revire gittiğini, doktorun burnundan ameliyat olmasını ve revirde imkan olmadığını Kayseri'ye hastaneye gidilmesi gerektiğini söylediğini, 14 günlük karantinadan dolayı gitmek istemediğini, Muş Cezaevinde kendisiyle ilgilenildiğini, bu durumun Kayseri'de tam tersi olduğunu, bel fıtığı için acil ameliyat olmazsa felç kalabileceğinin söylendiğini, belinde kayma hem de sıkışma olduğunu, boynunda da fıtık olduğunu, bu hastalıklarının raporlarını mahkemeye sunduğunu, Muş Cezaevindeyken İstanbul Adli Tıp Kurumu'na sevk edildiğini ancak Adli Tıp Kurumu'nun hapishanede kalabilir raporu verdiğini, şekerinin 600-700 çıktığını, şekerin gözüne vurduğunu, doktorların acil göz ameliyat olması gerektiğini söylediğini ancak risk nedeniyle ameliyat olmak istemediğini, yüksek şekerin böbreklerine attığını ve şiddetli sancıları çektiğini, günlük 5 ağrı kesici ilaçkullandığını, idareden diyet istediğini ancak diyet verilmediğini, çok az yemek olduğunu bu nedenle mecburen yediğini, diyet yazdırmak için dahiliye polikliniğine sevk istediğini, ancak kabul edilmediğini, kendi imkanlarıyla diyet yapmak zorunda olduğunu, maddi imkanlarının elverişli olmadığını, kantinde diyet yiyeceklerin bulunmadığını, sağlıklı beslenemediği için çok güçsüz düştüğünü, ayağı kalkmakta ve durmakta zorluk çektiğini, psikolojisinin bozulduğunu, yüksek tansiyon nedeniyle burnundan günde 2 kez kan geldiğini, Kayseri Cezaevi'nde 1 yıl 3 aydır tedavilerinin tamamının kelepçeli yapıldığını ve kelepçesinin çıkarılmadığını" aktarmıştır.

Z.K. 11 Aralık 2020 tarihinde Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan annesi M.K. ile ilgili yaptığı başvuruda; "60 yaşında olan annesinin şeker, tansiyon, kolesterol ve astım gibi bir çok kronik rahatsızlığa sahip olduğunu, hastalıklarının cezaevine girmeden önce mevcut olduğunu ve hastalıklarının Devlet Hastanelerinde raporlanmış olduğunu, ayrıca hastalıklarının da üst düzeyde olduğunu; ayrıca burnunda sürekli üreyen et mevcut bu etlerin bir hayli büyümüş olmasından kaynaklı astımı da etkilediğini ve çok ciddi nefes alabilme sorunu yaşadığını, kendisini görmeye gittiklerinde büyüyen etleri göz ile de

görebildiklerini, solunum sıkıntısı yaşayan annesinin boğulma tehlikesi ile karşı karşıya olduğunu, bir an önce ameliyat edilmesi gerektiğini, hastaneye yaklaşık 3 hafta önce gittiğini ancak Covid-19 pandemisinin gerekçe gösterilerek ameliyatın yapılamayacağının söylendiğini, ancak durumunun çok acil olduğu ve neredeyse özellikle geceleri boğulma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığını" aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.C. ile yapılan avukat görüşünde şu bilgileri vermiştir:

> Hapishanede bulunan diş hekimini gidebildiğimizde, ancak diş hekimi kelepçeli muayene yapıyor. Pandemi sürecinde Adalet Bakanlığı'ndan genelge geldiği için diş polikiniğinde ve hapishanede diş hekimine götürülmüyoruz. Sözkonusu genelge nedeniyle acil müdahaleler dışında revire götürülmeyeceğimiz bildirildi. Mahpuslar arasında tek başına kalmaları riskli olanlar hastane dönüşünde 15 gün tek başına karantinada kalıyor. A.T. epilepsi hastası, tek başına kalamaz raporuna rağmen 13 gündür tek tutuluyor. Hastalara karantina koşulları sağlanmıyor. Ö.Y. adlı mahpus ayakta kalmakta zorluk çekiyor, ağzında ve çenesinde yaralar çıktı, hastaneden döner dönmez karantinaya alındı. Revire çıkarılıyoruz ancak hastaneye sevk edilmiyoruz. Hastaneye sevk yazıldığında bile ancak 6 ayda sıra geliyor.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.A. ile yapılan avukat görüşünde; "Revirde doktorun ilaçlar yazdığını ancak tahlil yapılmadığını, doktordan kan tahlil istediklerini ancak doktorun "hastaneye gittiğinizde tahlil yapabilirsiniz" dediğini; hastane sevklerinin en erken 6 ayı bulduğunu; Ö.Y.'nin 28 Eylül 2020'de karantinadan çıkarılarak koğuşa getirildiğini, durumunun kötü olduğunu, 2 kişi yardım etmeden ayakta duramadığını, başında ve çenesinde tedavi edilmesi gereken yaralar olduğunu, karantinadan önce ağzında çok kötü yaralar çıktığını ve tedavisinin yapılmadığını; A.T.'nin epilepsi hastası olduğunu, yalnız başına kalamaz raporu olmasına rağmen epilepsi krizi geçirdiği için hastaneye götürüldüğünü bu nedenle karantinada olduğunu" aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesinde S.O. ile yapılan avukat görüşünde; "Mayıs 2020'de Corona belirtileri olan N.S., M.A. ve kendisine test yapılmadığını, Ö.Y.'nin tansiyon, diyabet hastası olduğunu, yüzünden yaralı olmasına rağmen düzenli tedavi göremediğini bu yüzden dudaklarında dökülmeler olduğunu, düzgün beslenemediğini, karantinaya alınıp yalnız kalmak zorunda bırakıldığını ve yanına refakatçinin kabul edilmediğini, başka hasta mahpusların da kötü şartlarda olduğunu, H.B., Ş.Ç., Y.Ş., S.A:, A.B., M.P., J.A. ve M.K.'nin bu hastalardan olduğunu aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde Z.A. ile yapılan avukat görüşünde; "Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesinde bulunan "Nusaybin'de gözaltındayken ve sonra Şanlıurfa'dan Kayseri'ye sevk edilirken yaşadığı işkencelerden kaynaklı sol kolunu kullanamadığını, sol ayak bileğini düzeltemediğini, sol kolundaki sancıların çok acı verdiğini, sağ kolunun üzerine yatabildiğini, doktorun kendisine 'kol bitiminden sıvı alınacağını başka türlü bir çarenin olmadığını' söylediğini, fakat bunu kendisinin yaptırmadığını, ağrılar yüzünden iğneler yapıldığını fakat doktorun bu iğnelerin böbreğine zarar vereceğini söylediğini; Nusaybin'de iken yaşadığı işkenceden kaynaklı olarak gözlerinin iyi görmediğini, Kayseri'de iken gözlerinden ameliyat olduğunu" aktarmıştır.

Kayseri Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda A.T.'nin adlı epilepsi hastası olduğu, tek başına kalamaz raporu bulunduğunu, ancak 13 gündür tekli odada tutulduğu öğrenilmiştir.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde 20 Ağustos 2020'de A.B. mektupla yaptığı başvuruda; "5 aydır herhangi bir aktiviteye çıkarılmadıklarını, risk taşımamalarına rağmen ortak etkinliklerde bir araya

gelemediklerini, hiçbir şekilde koğuş dışına çıkamadıklarını, bunun insan doğasına ters olduğunu, bu konuda destek olunmasını istediğini" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

C.U. 11 Şubat günü avukat ile yapılan görüşmede; "Hastaneye erişim haklarının çok kısıtlı olduğunu, Cezaevinde vücudunun ön ve arka kısımları ve bacak arasının yandığını ve yanıklar nedeniyle çok acı çektiğini ancak sadece 1 defa revire götürüldüğünü, sonrasında koğuştaki hemşirenin kendisine baktığını, yanık nedeniyle hiçbir şekilde hastaneye sevk edilmediğini kendisinin en azından kampüsteki hastaneye sevk edilmeyi talep ettiğini, idarenin bu isteği kabul etmediğini, vücudunun yandığını yargılandığı mahkemede durumunu dile getirdiğini, mahkemenin de sağlık kuruluna sevk ettiğini ancak cezaevinin kendisini 1 ay sonra hastaneye sevk ettiğini, sağlık kurulu karşısına çıktığında da yanık izlerinin kaybolması nedeniyle sağlık kurulundan rapor alamadığını, belinin ranzadan düşmesi sebebiyle belden kuyruk sokumuna kadar 27 cm kırık olduğunu, belinin ayakta sayım sırasında sayıma geç kalmamak için ranzadan atladığı sırada kırıldığını, olayın nasıl olduğunun sorulması üzerine; " Cezaevinde sürekli ayakta sayım olduğunu, bebekli kadınların ve küçük çocukların bile sayımda hazır bulunması gerektiğini, ayakta sayım sırasında esas duruşta durulması gerektiği kameranın mahkumları görmesi gerektiğini belirterek mahkumların sıraya dizildiğini, sayım sırasında koğuştaki 1 kişi bile geç kaldığında gardiyanlardan herkesin azar işittiği, 1 kişi yüzünden herkesin tutanakla korkutulduğunu, özellikle memur…….'ın sürekli kendilerine hakaret ettiğini ve belinin kırıldığı gün sayımdan önce pencereden memur……..'ı gördüğünü, sayıma geç kaldığını düşünerek korkuyla ranzadan atladığını o sırada ayağını ters bastığını ve belinin kırıldığı söylemiştir. Belinin sabah 8:15 te kırıldığını ancak akşam 19:45'te hastaneye götürüldüğünü, belinin kırıldığı gün battaniye ile taşındığını, hiçbir şekilde kendisinin sabitlenmediğini, battaniye ile araca yüklendiğini, bu sırada kulağına demirin battığını ve kulağının kanadığını, Sincan'da boynu kırılmış denerek boynuna boyunluk takıldığını beli için hiçbir şey yapılmadığını, hastanede yoğun bakımda olduğu sırada bile kelepçenin kolundan çıkarılmadığını, bir elinde serum bir elinde kelepçe 5 gün boyunca yoğun bakımda tutulduğunu, hastanede doktorun görevlilere "kelepçeyi çıkarın, zaten büyük ihtimalle ömür boyu yürüyemez" dediğini memurların yine de kelepçeyi çıkarmadığını aktarmıştır. Kendisinin hiçbir işini yapamadığını, her işinin arkadaşları tarafından yapıldığını, tırnağını bile kesemediğini, klozet olmadığı için portatif sandalyede arkadaşlarının yardımı ile çöp poşetleri ile tuvalete çıkabildiğini, hiçbir şekilde koğuştaki arkadaşlarından ayrılamadığını, idare tarafından bu durumun bilinmesi sebebiyle idare tarafından kendisine; "hükümlü koğuşunda klozet var beğenmiyorsan oraya gidersin" denildiğini, Hastaneye tedavi için gidildiğinde kendisine hastalığı hakkında hiçbir bilgi verilmediğini, doktorların MR çekmediğini, düştükten 11 ay sonra kendisine hastalığı hakkında bilgi verildiğini, doktorların kendisinin yürüdüğünü gördüğünde iyileşmişsin diyerek ayakta muayene ettiğini, Cezaevinde çok fazla ağrıları olduğunu, sağ üst kısımlarda avuç içi şeklinde şişlikler olduğunu, sürekli ödemleri olduğunu ancak doktorların kendisine sürekli bu durumun normal olduğunu 15 yıllık bir süreç olduğunu söylediklerini ,durumunun çok kötü olmasına rağmen sağlık raporlarının sürekli çok iyi gelmesinin anlaşılır olmadığını, beli kırıldığında 5 günlük yoğun bakımı sırasında yüksek ateşi olduğunu 5 gün boyunca ateşinin düşürülemediğini ancak sağlık raporunun o zaman dahi iyi geldiğini ve koğuştakilerin o dönemki kan değerlerine baktığında çok kötü olduğunu söylediğini bu nedenle sağlık raporlarında usulsüzlük yapıldığını söylemiştir. Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesinde sağlık kurulu huzuruna çıkarıldığını sağlık kurulunun başındaki kadın doktorun kendisine "FETÖ'cü değil misin koğuşta bakarlar" dediğini, anılan hastanede Dr. …..'in sürekli kendisine iyisin hiçbir şeyin yok dediğini, eşinin İslahiye cezaevine nakledildiğini ve eşinin psikolojisinin bu ayrılık nedeniyle bozulduğunu, eşinin kendisine "her gün senin hakkında kötü haberler alıyorum, öldüğünü düşünüyorum" dediğini aktarmıştır.

F.S., 22 Aralık 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan eşi A.Ç. adına başvurusu üzerine A.Ç. ile yapılan avukat görüşünde yaşadıkların ailişkin aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> L tipi karantina cezaevinde 28 gün kaldım, burada ağır bir şekilde kaba muameleye tabi tutularak çıplak arama yapıldı. Giysilerin önce alt kısım ya da üst kısım olarak çıkarmayı istedim, ancak bu talebim dikkate alınmadan tamamen çıplak soyuldum. Bu şekilde 5-6 kez oturup kalkılarak ve ıkınma şeklinde arama yaptırıldı. Görevli ayrıca elle bedenimde arama yaptı, bu şekilde uygulamaya maruz kaldım. Bu uygulama karantina kısmından kadın cezaevine aktarıldığımda aynı şekilde tekrar uygulandı. İnfaz memurları bağırarak hakaret ederek, banave mahkumlara kaba davranıyorlar. Kaba uygulamalar normal işleyişe döndü. Zayıf, kimsesiz buldukları kadınlara aşağılayan hakaret eden tavırlarla davranıyorlar. Bu insanların çoğu kez şiddete maruz kaldıklarına tanık oldum, son bir ayda aynı koğuşta 4 kişi intihara kalkıştı ve yaralandı. Dilekçe talepleri sürekli olarak dilekçeler alınmayarak işleme konulmuyor. Tutuklandığım ilk 4 gün boyunca temiz su alamadım. Yakın zamanlı bir intihar girişimi vakasında kendini atacağını söyleyen kadın tutukluya infaz memurları "at kendini kurtul" diye söylemlerde bulundu. Başka bir kadının bayıltılana kadar infaz memurlarından dayak yediğine şahit oldum.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde G.A., 07 Ağustos 2020'de mektupla yaptığı başvuruda; "Corona nedeniyle koğuş değişikliği yapılmamasına rağmen sevklerin devam ettiğini; Mart ayından bu yana sosyal aktivitelere çıkarılmadıklarını, aylardır arkadaşlarıyla görüşemediklerini, kapalı görüş olarak yapılan görüşlere de sadece bir kişinin gelebildiğini, çoğunun ailesinin uzak şehirlerde yaşadığını, son uygulama ile arkadaş görüş haklarının (TC yok, adres yok, hakkında soruşturma var, örgütsel bilgi taşıyabileceği şüphesi gibi gerekçelerle) ellerinden alındığı için görüşlere de doğru düzgün çıkamadıklarını" aktarmıştır.

Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi

12 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan E.A., G.S., D.A., A.B., G.D., R.S., G.A., S.K., M.Ç., S.A., M.A., F.K., oda koğuş dışına çıkıldığında veya kuruma giriş yapıldığında çıplak arama dayatmasına maruz kaldıklarını söylemiştir.

Sivas E Tipi Kapalı Hapishanesi

A.G. 24 Aralık 2020 tarihinde yazdığı mektupla kurumumuza yaşadığı hak ihlalleri ile ilgili olarak yaptığı başvuruya göre " 19 Kasım 2020 tarihinde Sivas Açık Ceza İnfaz Kurumu'ndan Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini, M. adlı Baş İnfaz Koruma Memuru tarafından düzenlenen 'Zor Kullanma Tutanağı' ile 3 kadın İnfaz Koruma Memuru tarafından kendisine zorla çıplak arama yapıldığını, 22 EKim 2020 - 5 Kasım 2020 - 19 Kasım 2020 tarihlerinde ayrı ayrı PCR testi yapıldığını ve hepsinin sonucunun negatif çıktığını, 23 Kasım 2020 tarihinde ise Gözlem 2 adlı tek kişilik hücrede 4 gece tutulduğunu ancak kendisinden önce bu gözlem hücresinde PCR testi pozitif olan bir kadın mahpusun kaldığını ve odanın hiçbir şekilde ilaçlama ve dezenfekte işlemlerinin yapılmaması sebebiyle kendisinin bu odadan COVID-19 virüsünü kaptığını, 30 Kasım 2020 tarihinde kendisine yapılan PCR testinin de pozitif çıktığını, hapishane idaresinin özensiz ve sorumluluklarını yerine getirmemesi sebebiyle PCR testinin pozitif çıktığını, ailesi ile telefonla dahi görüşemediğini" aktarmıştır.

Sivas Yarı Açık Hapishanesi

E.G.E. 28 Ekim 2020 tarihinde Sivas Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan tanıdığı A.G. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre "1992 tarihli davası sebebiyle, tutuklanan gazeteci A.G.'nin 19 Aralık 2000'de yaralı halde tutulduktan bir süre sonra Wernicke Korsakoff hastalığı nedeni ile tahliye edildiğini, yıllar sonra, tahliye edilmiş olduğu davasından yeniden 2016 yılında tutuklanıp; sırayla Sincan,

Tarsus ve sonunda Kayseri cezaevlerinde yattığını, 21 Ekim 2020'de Kayseri cezaevi tarafından iyi hal raporu ile kalan son yılını denetimli serbestlik ile sonlandırmak üzere Sivas Yarı Açık cezaevine gönderildiğini, bir cezaevinden direk başka bir cezaevine nakledilen ve yalnızca giriş çıkış işlemleri ile serbest olması gereken A.G.'nin 22 Ekim Perşembe gecesi görevli memurların önce kötü muamelesine, sonrasında da "çıplak arama" uygulamasına maruz kaldığını, "çıplak aramanın neden gerektiği" sorusu sorulduğunda, "bu yasal prosedür, herkese bu arama yapılıyor; uyuşturucu taşıyıp taşımadığınızı bilemeyiz" dendiğini ve cezaevi müdürü ile görüşme talep ettiğinde görüştürülmediğini, çıplak arama" ile ilgili Adalet Bakanlığına dilekçe yazmak istediğini söyleyen A.G.'ye "Adalet Bakanı da, Devlet de biziz" denildiğini, A.G.'ye, kendilerinin tehdit edildiğine ve aramaya direndiğine dair tutanak tutulduğunu ve soruşturma açıldığını, A.G.'nin denetimli serbestlik talebi bu soruşturma ile birlikte reddedildiğini, tebliğ edilen ret cevabında, Sivas Yarıaçık Cezaevi Kurulunun, "Görevlilere hakaret veya tehditte bulunmak, aramaya karşı çıkmak" maddelerini belirttiğini, soruşturma kapsamında A.G.'nin savunmasında belirttiği "çıplak arama" dan bahsedilmediğini, aslında 3 kere arandığı halde aramaya karşı direndiğinin yazıldığını, kurum müdürü disiplin kurulu başkanı, idare memuru disiplin kurulu üyesi, disiplin kurulu üyesi psikolog, disiplin kurulu üyesi öğretmen, sorumlu infaz baş memuru disiplin kurulu üyesi tarafından verilen kararda 3 gün hücre cezası verildiğini, 4,5 yıldır iyi halli A.G.'nin, son kaldığı yerde "çıplak arama dayatması" sebebiyle özgür olacağı yerde şimdi hücre cezası ve denetimli serbestliğinin kötü hale dönüşmesi durumda elinden alınacağı kaygısı ile infaz mahkemesine çıkmayı beklediğini, A.G.'nin Sivas Yarı Açık cezaevinin ikinci müdürünün kendisine "çıplak arama" yaptırmadığına dair "bende orasını burasını göstermiyor, bekardır dedim kendi kendime" dediğini belirttiğini; kadın, erkek, bekar, evli veya çocuklu olsun olmasın bir insanın, vücut bütünlüğüne dair en temel hakkını savunması, suç ve aşağılamaya maruz kalmasına sebep olduğunu; A.G.'nin "Yarı Açık cezaevinde dışarıya giren çıkan memurlar, mahkumlar olduğu halde ne maske ne de temizlik açısından uygun bir ortam olmadığı, koca bir arazinin ortasında konteynırların içinde barındıklarını, banyonun gün içerisinde yalnızca Sivas'ın soğuğunda akşam 20:30 ve 22:00 arası kullanılabildiği, hem kıyafetlerin, hem de kendi temizliği için bu zamanın yetmediğini, yaşamsal ihtiyaçların karşılanmadığını" ifade ettiğini aktarmıştır.

SAĞLIK HAKKI İHLALİ ve HASTA MAHPUSLAR

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

23 Aralık 2020'de Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesinde M.K. ile yapılan avukat görüşünde; "Kuruma İ.S.T. adında kadın bir mahpusun sevk edildiğini, erkek koğuşunda tek başına kaldığını, İ.S.T. hakkında F tipinde kalamaz raporu verildiğini" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Hapishanesi'nde R.K.Ö. ile 11 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşünde; "Meme kanseri ve zehirli hipertiroid hastalığı olduğunu, doktora muayeneye gittiğinde panik atak olduğunu öğrendiğini, muayene olduğu doktorun kendisine Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) olabileceğini söylediğini" aktarmıştır.

C.U. 11 Şubat günü avukat ile yapılan görüşmede; "Hastaneye erişim haklarının çok kısıtlı olduğunu, Cezaevinde vücudunun ön ve arka kısımları ve bacak arasının yandığını ve yanıklar nedeniyle çok acı çektiğini ancak sadece 1 defa revire götürüldüğünü, sonrasında koğuştaki hemşirenin kendisine baktığını, yanık nedeniyle hiçbir şekilde hastaneye sevk edilmediğini kendisinin en azından kampüsteki hastaneye sevk edilmeyi talep ettiğini, idarenin bu isteği kabul etmediğini, vücudunun yandığını yargılandığı mahkemede durumunu dile getirdiğini, mahkemenin de sağlık kuruluna sevk ettiğini ancak cezaevinin kendisini 1 ay sonra hastaneye sevk ettiğini, sağlık kurulu karşısına çıktığında da yanık izlerinin kaybolması nedeniyle sağlık kurulundan rapor alamadığını, Belinin ranzadan düşmesi sebebiyle belden

kuyruk sokumuna kadar 27 cm kırık olduğunu, belinin ayakta sayım sırasında sayıma geç kalmamak için ranzadan atladığı sırada kırıldığını, olayın nasıl olduğunun sorulması üzerine; " Cezaevinde sürekli ayakta sayım olduğunu, bebekli kadınların ve küçük çocukların bile sayımda hazır bulunması gerektiğini, ayakta sayım sırasında esas duruşta durulması gerektiği kameranın mahkumları görmesi gerektiğini belirterek mahkumların sıraya dizildiğini, sayım sırasında koğuştaki 1 kişi bile geç kaldığında gardiyanlardan herkesin azar işittiği, 1 kişi yüzünden herkesin tutanakla korkutulduğunu, özellikle memur…….'ın sürekli kendilerine hakaret ettiğini ve belinin kırıldığı gün sayımdan önce pencereden memur……..'ı gördüğünü, sayıma geç kaldığını düşünerek korkuyla ranzadan atladığını o sırada ayağını ters bastığını ve belinin kırıldığı söylemiştir. Belinin sabah 8:15 te kırıldığını ancak akşam 19:45'te hastaneye götürüldüğünü, belinin kırıldığı gün battaniye ile taşındığını, hiçbir şekilde kendisinin sabitlenmediğini, battaniye ile araca yüklendiğini, bu sırada kulağına demirin battığını ve kulağının kanadığını, Sincan'da boynu kırılmış denerek boynuna boyunluk takıldığını beli için hiçbir şey yapılmadığını, hastanede yoğun bakımda olduğu sırada bile kelepçenin kolundan çıkarılmadığını, bir elinde serum bir elinde kelepçe 5 gün boyunca yoğun bakımda tutulduğunu, hastanede doktorun görevlilere "kelepçeyi çıkarın, zaten büyük ihtimalle ömür boyu yürüyemez" dediğini memurların yine de kelepçeyi çıkarmadığını, Kendisinin hiçbir işini yapamadığını, her işinin arkadaşları tarafından yapıldığını, tırnağını bile kesemediğini, klozet olmadığı için portatif sandalyede arkadaşlarının yardımı ile çöp poşetleri ile tuvalete çıkabildiğini, hiçbir şekilde koğuştaki arkadaşlarından ayrılamadığını, idare tarafından bu durumun bilinmesi sebebiyle idare tarafından kendisine; "hükümlü koğuşunda klozet var beğenmiyorsan oraya gidersin" denildiğini, Hastaneye tedavi için gidildiğinde kendisine hastalığı hakkında hiçbir bilgi verilmediğini, doktorların MR çekmediğini, düştükten 11 ay sonra kendisine hastalığı hakkında bilgi verildiğini, doktorların kendisinin yürüdüğünü gördüğünde iyileşmişsin diyerek ayakta muayene ettiğini, Cezaevinde çok fazla ağrıları olduğunu, sağ üst kısımlarda avuç içi şeklinde şişlikler olduğunu, sürekli ödemleri olduğunu ancak doktorların kendisine sürekli bu durumun normal olduğunu 15 yıllık bir süreç olduğunu söylediklerini ,durumunun çok kötü olmasına rağmen sağlık raporlarının sürekli çok iyi gelmesinin anlaşılır olmadığını, beli kırıldığında 5 günlük yoğun bakımı sırasında yüksek ateşi olduğunu 5 gün boyunca ateşinin düşürülemediğini ancak sağlık raporunun o zaman dahi iyi geldiğini ve koğuştakilerin o dönemki kan değerlerine baktığında çok kötü olduğunu söylediğini bu nedenle sağlık raporlarında usulsüzlük yapıldığını, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesinde sağlık kurulu huzuruna çıkarıldığını sağlık kurulunun başındaki kadın doktorun kendisine "FETÖ'cü değil misin koğuşta bakarlar" dediğini, anılan hastanede Dr. …..'in sürekli kendisine iyisin hiçbir şeyin yok dediğini, eşinin İslahiye cezaevine nakledildiğini ve eşinin psikolojisinin bu ayrılık nedeniyle bozulduğunu, eşinin kendisine "her gün senin hakkında kötü haberler alıyorum, öldüğünü düşünüyorum" dediğini aktarmıştır.

S.G. 14 Nisan 2020'de Sincan Kadın Kapalı Hapishanesinde kalan kardeşi için yaptığı başvuruda; "Kardeşi M.G. ve S.D., N.Ş., R.İ., J.A.'nın Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde kaldıklarını, aralarında üç mahpusun hasta olduğunu, hastalık belirtilerinin koronavirüs belirtilerine benzediğini; yüksek ateş, öksürük, baş ağrısı, halsizlik gibi belirtileri olduğunu, cezaevi idaresi ilgilenmediğini, sürekli talep etmelerine rağmen herhangi bir tıbbi müdahale yapılmadığını, infaz koruma memurlarının maskesiz, eldiven takmadan gidip geldiklerini, arkadaşlar ciddi kaygılı olduklarını" aktarmıştır. (Daha sonra tarafımıza; mahpusların gıda zehirlenmesi yaşadığı, 3 kadın mahpusun çok etkilendiğini ve hastaneye kaldırıldığı iletilmiştir.)

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesinde bulunan S.D. ile 09 Haziran 2020 günü avukat ile yapılan görüşünde; "Daha önce gıda zehirlenmesi geçiren tüm tutuklu ve hükümlülerin iyileştiğini ancak G.A.'nın romatizma hastalığı sebebiyle, diş etlerinde şişmelerin olduğunu, ağrıların ve rahatsızlıkların yaşandığını ve bu yüzden hastaneye sevk edildiğini, G.A.'nın hastane dönüşü on dört günlük karantinada tutulduğunu; 14 günlük karantinadan çekindikleri için hastaneye sevk almak istemediklerini" aktarmışlardır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesinde 19 Ağustos 2020'de P.T. tarafından mektup ile yapılan başvuruda; "Uzun süredir Covid-19 nedeniyle hastaneye gidemediklerini, beyninde araknoid kist ve migren rahatsızlıklarından dolayı sürekli kontrollere gitmesi gerektiğini, tek seferlik tedaviler olmadığı için gidiş ve gelişlerinin yoğun olduğunu, her hastaneye gidiş gelişinde 14 günlük karantina süreçlerinin ayları bulacağını, araknoid kiste bağlı olarak bayılmalar yaşadığını, karantina sürecinde dar ve kilitli bir da içerisinde kalmanın hastalıklarını daha da tetikleyeceğini, ayrıca karantina odasında yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığını, hastaneye gidiş ve gelişlerinin çok kirli olan ring araçları ile yapılmasının sağlık sorunlarını etkilediğini, cezaevinde tedavi olma imkanlarının gün geçtikçe daha da sıkıntılı olduğunu" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde G.A. 7 Ağustos 2020'de tarafından mektup ile yapılan başvuruda; "Kronik Anklikozan Spodilit (İltihaplı Eklem Romatizması) ve ülser gibi hastalıklarının olduğunu, hastalığı nedeniyle pandemi öncesinde düzenli olarak kontrollere gittiğini, pandemi sonrası tüm sevklerin kaldırıldığını, sadece kampüs içerisindeki, hastanelere gidebildiklerini, her gidişte karantinanın 14 gün boyunca hiç bir şekilde kapının açılmaması şeklinde uygulandığını, yanlarında kimse yoksa hiç bir ihtiyaçlarının karşılayamadıklarını, Mayıs ayı sonlarında nedeni hala anlaşılamayan bir hastalığın kendisi ve arkadaşlarında başladığını, durumun aciliyetinden kaynaklı karantinayı göze alarak hastaneye gittiğini, önce acil service sonrasında da dahiliyeye sevk edildiğini, yazılan ilaçların etkisinin olmadığını, rahatsızlıkları arttığı için tekrar hastaneye gitmek zorunda olduğunu, yaşadığı sağlık sorunlarının tetikleyicisi olarak bulunduğu koğuşunu değiştirmek istediğini, koğuşunun yeterince güneş almadığını ve aşırı derecede nemli olduğunu, bunun da eklem romatizmasını etkilediğini, ancak idaresinin pandemi nedeniyle değişiklik yapılmayacağını ve doktor raporu almasını söylediklerini, koğuş değişikliğinin yapılmadığını" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesinde 9 Kasım 2020'de E.Ç. ile yapılan avukat görüşünde; "5 yıldır Sincan'da tutulduğunu, uzun süredir karantinada kaldığını, bel fıtığı şikayeti ile revire baş vurduğunu ve Majezik verildiğini, bu ilacın midede sorun yarattığını, sonrasında bel fıtığından iki kez ameliyata alınmak istenmiş ancak değerleri düşük olduğundan yapılamadığını, 1 hafta boyunca mahkum koğuşunda değerlerinin düzelmesi için bekletildikten sonra ameliyat edildiğini, Pandemi süreci gerekçe gösterilerek ameliyattan yalnızca 10 saat sonra hastaneden taburcu edildiğini, hastaneye tekli ring aracında götürüldüğünü ve yol boyu çok büyük sıkıntı yaşadığını, yolun 1,5 saat sürmekte olmasından dolayı nefes darlığı yaşadığını, birçok kişinin bu yüzden hastaneye gidemediğini, ameliyat aşamasında bile kelepçeyle tutulduğunu, başında erkek askerlerin nöbet tuttuğunu, hastanede bulunduğu sürece telefon görüş hakkı kullandırılmadığını, hastaneye götürüldüğü gün Muş'tan kendisini ziyarete gelen kardeşiyle götürülmediğini, İdare tarafından randevu alınmadan hastaneye götürülebildiklerini, böyle zamanlarda tüm gün aç ve susuz hastane nezarethanesinde tüm gün beklemek zorunda kaldıkları ve hiçbir işlem yapılmadan döndüklerinin de olduğunu" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde 9 Kasım 2020'de R.K.Ö: ile yapılan avukat görüşünde; "Guatr ameliyatı olduğunu, bu hastalıktan kaynaklı olarak tek gözünde büyüme var olduğunu, panik atak hastası olduğunu, panik atak hastası olması sebebiyle hastaneye giderken kullanılan tek kişilik ringe binemediğini, talep etmesine rağmen başka araç sağlanmadığını, bundan dolayı tedavisinin aksadığını" aktarmıştır.

H.A. 5 Ekim 2020'de Sincan Kadın Kapalı Hapishanesinde bulunan kızı G:A. için yaptığı başvuruda; "G.A. adetin özellikle açlık grevleri döneminde ciddi sağlık sorunları yaşadığını, dayanılmaz boyun ve eklem ağrıları çektiğini ve ağrı kesici almak zorunda kaldığını, mide sorunu yaşadığını ve bunun için tedavi görmesi gerektiğini, önceden belirlenmiş randevusuna götürüldüğünü ve doktor olmadığından tekrar cezaevine geri getirilerek karantinaya alındığını, karantina süresi bittiğinde bile doktor muayenesinden geçmediği için hemen hücresine alınmadığını" aktarmıştır.

F.A., Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nden 24 Aralık 2020 tarihinde mektupla başvuruda bulunarak: Yaklaşık beş yıla varan süredir tutuklu bulunmaktayım. Uzun tutukluluğumun bile bir hak gaspı olması bir yana bu süreçte yaşadığım sağlığım ile ilgili sorunları sizinle de paylaşmak istiyorum. Duyarlılık göstereceğinize ve gereğini yapacağınıza inanıyorum. 2019 yılı Nisan ayında Ankara Numune Hastanesinde anal fistül ameliyatı geçirdim. Ameliyattan sonra hapishane idaresinin çıkışlarda parmak izi okutma dayatması ve insani olmayan tekli ring gibi sebeplerle aylarca doktoruma ulaşamadım ve kontrollerim gerçekleştirilemedi. Hapishanede gardiyandan aldığım tekme sonucu ameliyat bölgem açıldı. Daha önce ameliyat bölgesinde gelişen enfeksiyon arttı ve bacağımda uyuşmalar başladı. 2 yıldır ağrı kesici kremlerle ve haplarla antibiyotik kullanarak ayakta duruyorum. Tekrar eden fistüller için en az iki ameliyat daha geçirmem gerekiyor. Ayrıca kalbimde aort anevrizması oluşumu tespit edildi. Anemi hastasıyım. Tiroide bağlı nodülüm var. Astım hastasıyım. Midemde polip oluşumu ve pirinç, patates gibi besinlere alerjim var. Ceza ertelemesi için sağlık kuruluna sevk edildim. Ülkenin en büyük pandemi hastanesine defalarca gitmem gerekti. Aylardır karantinadayım. Sağlık kurulu ise (Ankara Şehir Hastanesi) beni dinlemeden dosyamı daha incelemeden hapishanede kalmama bir engel olmadığına karar verdi ve 3 ayda bir kontrolümün uygun olduğunu belirtti. Yani yine bir pandemi hastanesine haftalarca gitmem bekleniyor. Ankara'da Şehir Hastanesi ve Dışkapı Hastanesinde sağlık kurulları çok ağır hastalara dahi hapishanede kalamaz raporu vermiyor ve bu sebeple hayatını kaybeden tutsaklar var. Görevini yerine getirmeyen ve hayatımızı tehlikeye sokan, sağlık kurulunda görevli kurul başkanı ile başhekimden şikâyetçiyim. Tarafıma verilen sağlık kurulu raporu ile tahliyem engellendi ve Covid-19 sebebiyle 2 yıldır ertelenen ameliyatım tamamen askıya alındı. Geçici çözümler için gittiğim her hastane sonrası, hücrede kalamaz raporum olmasına rağmen daha ağır koşullarda karantina için hücreye kapatılıyorum. Son hastane sevkimden sonra kapatıldığım hücrede banyoda düşüp yaralandım ve arkadaşlarıma ulaşamadım. Ayrıca da kapalı ortamda ve hareketsizlikten astım ve eklem rahatsızlıklarım arttı. Bastonsuz yürüyemiyorum ve gelişen enfeksiyonlardan kaynaklı oturamıyorum. Tüm bunlara rağmen hapishane reviri doktoru ve kampüs hastanesinde verilen hücrede kalamaz raporuna rağmen karantina bahanesiyle hücreye kilitlendiğim yetmezmiş gibi şimdi de hapishane idaresi haklarımı talep ettiğim için verdiği hücre "cezalarını" görüş yasağına çevirmekten vazgeçti. Hem de salgının yükselişte olduğu bir süreçte revir ve kampüs doktorunu artık yeterli görmediğini söyleyen hapishane idaresi, sağlık kurulu raporu istiyor. Beni tüm tetkiklerimin yapıldığı hastane dışında bu hastaneye sevk ettiler. Şimdi başka bir pandemi hastanesine hücrede kalamayacağım anlaşılsın diye defalarca gitmem ve defalarca karantina için hücreye kapatılmam gerekiyor. Aylardır kabule dilen revir, kampüs raporlarının böyle bir süreçte kabul edilmemeye başlamasının sebebi belirtilmiyor. Tüm ameliyatlar durdurulurken, Covid öncesi bile kabul edilen raporun Covid sürecinde edilmemesi sağlığımızı tümden bozma kastı gütmektedir. Üstüne üstlük kaldığımız hücrelerin banyo tuvaletinin tavanından atık su akıyor ve defalarca enfeksiyon hastası olduğumu belirtmeme rağmen tadilat yapılmıyor. Alerjim olmasına rağmen patates ve pirinçsiz yemek verilmediği gün yok. Sağlık ve tedavi hakkımın engellenmesi konusunu önemseyeceğinize ve ilgileneceğinize olan inançla çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

Tarsus Kadın Kapalı Hapishanesi

N.N. 18 Temmuz 2020'de Tarsus Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan annesi D.Y. için yaptığı başvuruda; "Annesin hükümlü olduğunu, 3 sene önce başka bir suçtan açık ceza infaz kurumunda iken akciğer kanserinden cerrahi operasyon geçirdiğini ve şu an kanser hastası olduğunu, aynı zamanda annesinin 3. Derece KOAH hastası olduğunu, COVİD-19 salgınından dolayı hastaneye götürülmediğini fakat sürekli fenalaştığını ve durumunun kötüleştiğini" aktarmıştır.

Bakırköy Kapalı Kadın Hapishanesi

3 Aralık 2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M.G.: "6 yıldır Bakırköy Kapalı Kadın Hapishanesinde yatmakta olan ablam D.G. yaklaşık 2 yıldır bel fıtığı sorunu yaşıyordu. Son aylarda ciddi şekilde ağrı, güç kaybı yaşamaya başladı. Gittiği Bakırköy Devlet Hastanesinde tedavi gördü ve ameliyat olmasına karar verildi. Ablam D.G., pandemi önlemlerinden dolayı ameliyat olduktan sonra cezaevinde tek kişilik hücrede kalmayı reddetti ve ameliyat olmadı. Şu anda kendi kişisel ihtiyaçlarını arkadaşları karşılıyor. Ameliyatı reddettiği için şu anda durumu daha da ağırlaştı. Hastaneye gitmek istiyor ama pandemiden dolayı izin verilmiyor.

Diyarbakır T Tipi Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır T Tipi Kadın Hapishanesi'nde S.D.; "Yüksek tansiyon hastası, ileri derecede görme sorunu var ve yaralanmaya bağlı yaşadığı bağırsak sorunları nedeniyle yaşamını tek başına sürdüremez hale gelmiş bulunuyor. 2019 yılında yapılan bir ameliyatla tedavi amacıyla altı aylığına dışarı alınan bağırsaklarının içeriye alınması gerekiyor ama pandemi gerekçe gösterilerek bu ameliyatı yapılmıyor. S.D., tedavi, hijyen ve özel beslenme imkanları yetersiz hapishane koşullarında yaşamaya zorlanıyor.

Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi

Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan B.D., 15 Kasım 2020 tarihinde derneğimize mektup yoluyla yaptığı başvuruda şu beyanlarda bulunmuştur:

> Dokuz aydır Gaziantep L Tipi Cezaevi'nde tutuklu kalmaktayım. Kronik astım hastasıyım. Cezaevinde iki defa kalp spazmı geçirdim, ayrıca burada hipertansiyon hastası oldum. Burada Covid-19 virüsünden kaynaklı 15 gün karantinada tutulduğumuz için hayati tehlike oluşmadan kimse hastaneye gitmiyor. Bütün bunları göze alıp gittiğimizde de bazı görevli kişiler tarafından yetkilerini kötüye kullanarak tedavi olmamız engelleniyor. Benim yaşadığım durum da bunlardan sadece biri ve size kısaca aktarmaya çalışacağım. 27.09.2020 tarihinde cezaevi yetkilileri tarafından, cumhuriyet başsavcılığının talimatı doğrultusunda hastaneden heyet raporu almak için sabah saat 08.30'da koğuştan çıkarıldım. İlk başta Mücahitler Devlet Hastanesine daha sonra da Ersin Aslan Devlet Hastanesine götürüldüm. Kronik astım hastasıyım, rahatsız olduğumu söylememe rağmen ellerim kelepçeli olarak ringin içinde küçücük kapalı yerde saatlerce bekletildim. Tam fenalaştığım esnada evrakların hazırlanması için çıkarıldım. Tüm evraklarım hazırlandıktan sonra muayene için doktor kapısında yanımda bulunan kadın gardiyan ve yetkili askere elimdeki kelepçeyi açmaları için talepte bulundum. Çünkü daha önce defalarca hastaneye gittiğimde doktor kapısında kelepçem çıkarılarak muayene oluyordum. Tüm bunları izah etmeme rağmen daha sözüm bitmeden çekiştirilerek doktora dahi gösterilmeden beni hemen ringe koyup hemen cezaevine getirdiler. O gün heyet raporu almam için bana eşlik edip sadece can güvenliğimden sorumlu görevliler, keyfi biçimde tedavi olmamı engelleyerek heyet raporu almamamı sağladıkları gibi, cezaevine döndüğümde karantinadan dolayı hücreye atarak beni defalarca mağdur etmişlerdir. Hayati tehlikem olmasına rağmen bugünden itibaren yaşayacağım herhangi bir sağlık

sorununda tedavimi engelleyerek beni mağdur eden isimlerini bilmediğim bu görevliler birinci dereceden sorumludur. Derneğiniz olarak gereken hassasiyeti göstermeniz dileğiyle size başvuruda bulunuyorum.

Sivas Yarı Açık Hapishanesi

E.G.E.11 Aralık 2020 tarihinde Sivas Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan S.B. için yaptığı başvuruda; "Mahpusla yapılan telefon görüşmesinde, yaklaşık 30-40 kadar kadının COVİD-19'a yakalandığını, içlerinde infaz koruma memurlarının da olduğunu, Hafik hastanesinde tanıları konulduktan sonra koğuşlarına gönderildiklerini, sadece ilaç verildiğini, bunun dışında sıcak sularının olmadığını, ısınmada sıkıntılar yaşadıklarını, kantin alışverişi yapamadıklarını, hijyenin sağlanamadığını, beslenmenin COVİD-19 şartlarına uygun olmadığını, sebze ve meyve verilmediğini, çay verilmediğini, mahpusun kronik bronşit hastası olduğunu ve belirtiler gösterildiğinde doktor tarafından azarlandığını, tuvaletlerin ortak kullanıldığının" aktarmıştır.

İLETİŞİM VE HABERLEŞME HAKKI ENGELİ İDDİALARI

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi

Kayseri/BünyanKadın Kapalı Hapishanesi'nde G.A., 19 Ekim 2020 tarihinde mektupla yaptığı başvuruya göre; "Tedbir amaçlı sayımlar dış bahçede alınıyorken koğuş aramalarının 15'ten fazla personelle yapıldığını; aileleri ile tek iletişim olan telefon görüşmelerinin de sık sık tutanak tutularak engellendiğini, birçok arkadaşlarının tahliye olması gerekirken süreleri uzatılarak tahliyelerin engellendiğini, Korona öncesi cezaevlerinde kısıtlı olan sosyal aktivitelerin bu süreçte tamamen ortadan kaldırıldığını; haftada bir çıkarılması gereken ortak spor etkinliğinin 2 haftada bir yapıldığını, tecridin daha derinleştiğini, etkinlik, kurs vb. aktiviteler yapılmadığını, koğuş içinde kitap okuma faaliyeti yapabildiklerini, onun da kurum tarafından kota kısıtlaması uygulanarak engellendiğini" aktarmışlardır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.C. ile yapılan avukat görüşünde; "Sosyal ve kültürel aktivitelerinden yararlanamadıklarını, hapishanedeki diğer koğuşlarda arkadaşlarının olduğunu, onları 6 aydır göremediğini, görüşme talep ettiğinde idarece 'PTT' den posta pulu alarak mektup gönderebilirsiniz' şeklinde cevap verildiğini, iç posta sisteminin kalktığını; gerek savcı gerekse hapishane idaresiyle görüşmek istediklerinde sadece infaz koruma memurlarıyla muhatap olduklarını; 10 kişilik koğuşlarda kaldıklarını ancak pandemiden sonra sosyal faaliyetler spor atölye vb. etkinliklerin yasaklandığını, etkinlikler ve sohbet haklarının iptal edildiğini; pandemiden sonra odalarda rotasyon yapılmadığını, 10 kişilik koğuşta 7 aydan fazladır tutulduklarını; Ağustos ayında ağır hasta Ö.Y.'nin rotasyon talebinin reddedildiğini; mahkumlara psikolojik ve sözlü şiddetlerin arttığını, stresli hallerini sürekli mahkumlara yansıttıklarını; elektrik faturası alındığını; yemek porsiyonlarının çok küçük olduğunu, birkaç kişiye yetecek kadar yiyecek getirildiğini ve 10 kişilik koğuşa dağıtın denildiğini, bir dilim karpuzun 10 kişiye yeteceğinin söylendiğini, diyetlerin uygulanmadığını, yiyeceğin bazı mahpuslara yetmediğini bu nedenle diyeti talep edemediklerini; kantin fiyatlarının arttığını, en temel ihtiyaçların dahi satılamadığını, kişisel-kadın ihtiyaç ürünleri bulmakta zorluk çektiklerini; süreli yayınların verilmediğini, süreli yayın alınmayacağını, süreli yayınlar hakkında başvuru yaptıklarını ancak kendilerine verilen cevapta Bakanlığın genelgesi olduğunu, yeni kanuna göre süreli yayınların cezaevine alınmayacağı ve dış kantinde satılmayan hiçbir süreli yayının alınamayacağının söylendiğini, bulmaca dergilerinin bile kendilerine verilmediğini, Yeni Yaşam Gazetesinin verilmediğini, Evrensel gazetesinin de 2 aydır verilmediğini; 5 kitap kısıtlamasının devam ettiğini; Kürtçe mektuplar yazdığını ve kendisine Kürtçe mektuplar gönderildiğini bildiğini ancak bu mektuplarının gönderilmediği ve verilmesinin ayları bulduğunu bazen de hiç verilmediğini, idareye başvurduğunu, idarenin bu mektupları postaya tercümanlarının olmamasını gerekçesi ile vermediklerini; J.A.'nın mahpusun ağırlaştırılmış müebbet cezası aldığını ve

infazı nedeni ile tek kişilik koğuşta tutulduğunu ve Kayseri Cezaevinde onun statüsünde kimse olmadığını ve hiç kimse ile sohbet edemediğini, odasında mutfağı olmadığını, koşullarının çok yetersiz olduğunu, bu nedenlerle J.A.'nın başka bir hapishaneye sevk istediğini ancak bu talebinin idarece reddedildiğini," aktarmıştır.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesinde G.A., 19 Ekim 2020 tarihinde mektupla yaptığı başvuruya göre; "Tedbir amaçlı sayımlar dış bahçede alınıyorken koğuş aramalarının 15'ten fazla personelle yapıldığını; aileleri ile tek iletişim olan telefon görüşmelerinin de sık sık tutanak tutularak engellendiğini, birçok arkadaşlarının tahliye olması gerekirken süreleri uzatılarak tahliyelerin engellendiğini, Korona öncesi cezaevlerinde kısıtlı olan sosyal aktivitelerin bu süreçte tamamen ortadan kaldırıldığını; haftada bir çıkarılması gereken ortak spor etkinliğinin 2 haftada bir yapıldığını, tecridin daha derinleştiğini, etkinlik, kurs vb. aktiviteler yapılmadığını, koğuş içinde kitap okuma faaliyeti yapabildiklerini, onun da kurum tarafından kota kısıtlaması uygulanarak engellendiğini" aktarmışlardır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

D.R. 12 Şubat 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde yapılan avukat görüşmesinde; "İdarenin mahkumların görüşçüleri için yasadışı örgütlere üye olduğu iddiasıyla ret kararı verdiğini bu nedenle açık görüş yapamadıklarını, idarenin haklarında kovuşturma ve soruşturma olmayan görüşçüler içinde ret kararı verdiğini, örneğin bir mahpusun görüşçüsü için ret kararında "PKK propagandası yapabilir" şeklinde bir ret kararı verdiğini görüşlerin örgütle herhangi bir irtibatı olmamasına rağmen örgütle bağlantılı diyerek görüş yasağı koyduklarını" aktarmıştır.

D.H. 19 Şubat 2020'de gönderdiği faksta; "Ailesinin Van'da ikamet ettiğini, iki çocuğunun da öğrenci olduğunu, ailesinden binlerce kilometre uzakta bir kurumda olduğunu, defalarca sevk istemesine rağmen sözlü gerekçelerle sevk dilekçelerinin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne dahi iletilmediğini, uzakta olmalarının hem kendilerinin hem de ailelerinin mağduriyetine sebep olduğunu, uzak mesafeden kaynaklı olarak maddi ve manevi zorluk çektiklerini" aktarmıştır.

BİLGİYE ERİŞİM HAKKI

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

D.R. ile 12 Şubat 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde avukat görüşmesinde cezaevinde kapaklı kitapların kendilerine verilmediğini, sık sık arama yapıldığını ve aramalar sırasında kapaklı kitapların alındığını kapakların yırtıldığını aktarmıştır.

DİSİPLİN SORUŞTURMALARI VE CEZALARIN İNFAZI

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Hapishanesinde R.K.Ö. ile 11 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşünde hastaneye tekli ring araçları ile götürülmeye çalışıldığını, sadece raporlu olanların ring araçlarıyla hastaneye götürülebildiğini, ancak panik atağı olduğu için tekli ring aracı ile götürülmeye çalışıldığında binmeyi reddettiğini ve hastaneye gidemediğini, tekli ring aracına binemediği için kendisine soruşturma açıldığını ve hücre cezası aldığını, binmeyen herkese soruşturma açıldığı ve hücre cezası verildiğini aktarmıştır.

SEVK TALEPLERİ VE SÜRGÜNLER

Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi

Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi'nden R.V., 28 Mayıs 2020'de gönderdiği mektupta geçen yıl 8 yıl ceza aldığını, bir yıldır cezaevinde olduğunu, iki ağabeyinin de cezaevinde bulunduğunu bildirmiştir. M.V. isminde abisinin 2016 yılından bu yana Rize'de mahpus bulunduğunu, diğer abisi K.V.'nin de 2018'den bu yana Erzurum'da mahpus olduğunu, ailesinin ise Batman'da yaşadığını yazmıştır. Ailesinin üçünün ayrı cezaevlerinde olmalarından, maddi ve manevi olarak zorlandıklarından dolayı görüşlerine yetişemediklerini, anne babalarının hasta ve yaşlı olduğunu, uzun yolu kaldıramadıklarını, üç kardeşin de durumlarının göz önüne alınarak sevk talep ettiklerini aktamıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan R.K.Ö.; "Mevcut hastalıkları ve ailesinin Diyarbakır'da ikamet etmesinden kaynaklı olarak kendisini ziyarete gelememeleri, ayrıca %80 engelli bir çocuğunun bulunmasından kaynaklı olarak sevk talep etmektedir.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde 27 Şubat 2020'de A.Y. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda 4 yılı aşkın süredir Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunduğu, Siirtli olduğunu ve ailesinin Siirt ili Kurtalan ilçesinde yaşadığı, ailesinin maddi ve manevi açıdan cezaevi ziyaretine gelmesinin zor olduğu öğrenilmiştir:

> Annemin geçirdiği kazadan dolayı bacağında platin takılı, bu nedenle uzun yolu karayolu ile gelemiyor, havayolu kullanmak için maddi gücümüz yeterli değil. En son annemi ve babamı 2019 yılının Haziran ayında görebildim, daha önce birçok kez Diyarbakır T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na sevk talebinde bulunmama rağmen farklı gerekçelerle reddedildi. Bu gerekçelerden biri doluluktu, fakat Diyarbakır T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nun yeni açılan bir cezaevi olmasından dolayı dolu olmadığını biliyoruz.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nden M.Ş. 27 Şubat 2020'de yaptığı başvuruda "2,5 yıldır tutuklu yargılandığını, tutuklandığı günden bu yana Adalet Bakanlığı'ndan sevk talep ettiğini fakat kapasite üzerinde doluluk gerekçeleriyle taleplerinin olumsuz sonuçlandığını bildirmiştir. Ailesinin Şanlıurfa'nın Suruç ilinde yaşadığını, anne-babasının sağlık sorunları nedeniyle uzun yolculuk yapamadıklarını, bu nedenlerle kendisini ziyarete gelemediklerini belirterek ailesinin yaşadığı il olan Şanlıurfa'da bulunan bir ceza infaz kurumuna ya da yakın illerden Diyarbakır veya Gaziantep'te bulunan ceza infaz kurumlarından birine sevki konusunda tarafımızdan yardım istediğini" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan N.M. 24 Şubat 2020'de gönderdiği faksta "3 yıldır cezaevinde olduğunu, ailesinin Diyarbakır'da ikamet ettiğini, maddi açıdan ve anne ve babasının sağlık sorunlarından dolayı uzun yolculuklara çıkamadıklarını, ailesinin ancak yılda bir kez görüşüme gelebildiklerini, bu durumun ailesini hem maddi hem de manevi açıdan zorladığını, daha önce sevkinin yapılması için çoğu yere başvurduğunu fakat şimdiye kadar olumlu bir cevap alamadığını" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan P.T., 19 Şubat 2020'de gönderdiği mektupta şu bilgileri vermiştir:

> 3 yıldır kardeşim Ayten Tikit'in yanına gitmek için karşılıklı olarak sevk talebinde bulunuyoruz, her ikimize de "kapasite doludur" yanıtı veriliyor. Oysa her iki cezaevinde de her gün tutukluluklar ve sevkler olduğunu biliyoruz. Kardeşimin

> bulunduğu cezaevindeki kapasitenin 12 olmasına karşın 4 kişi kalıyorlar, ama "kapasite doludur ya da konumunuz uygun değildir" şeklinde yanıt veriliyor. Daha önce aynı cezaevinde idik, 3 yıl önce farklı cezaevlerine gönderdik. Bu durum, ailemiz için de zor. Yasal olan haklarımız ortadan kaldırıldı, Ankara'daki tedavi koşulları diğer yerlere nazaran daha iyi. Her iki cezaevi veya ikimizin bir arada olacağı başka bir cezaevine sevk istiyoruz. Hukuki olarak yazılması gereken her yere yazdık, hiçbir yerden olumlu dönüş yapılmadı.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde R.K.Ö.11 Şubat 2020'de avukat görüşmesinde "engelli, bakıma muhtaç bir oğlu olduğunu, 5 çocuk annesi olduğunu, ailesinin Diyarbakır'da olduğunu, nakil istediğini, kabul edilmediğini" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde R.K.19 Şubat 2020'de gönderdiği faksta; "3,5 yıla yakın bir süredir Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde olduğunu, ailesinin Diyarbakır'da ikamet ettiğini, bu nedenle ailesinin olduğu şehre ya da yakın bir cezaevine gitmek için yıllardır sevk talebinde bulunduğunu ve her seferinde reddedildiğini bildirmiştir. Bu durumun ailesini de mağdur ettiğini, kardeşlerinin de öğrenci olduğunu, ailesinin hem maddi hem manevi olarak zorlandığını, bu koşullarda kendilerine binlerce kilometre uzakta olan cezaevine gelme durumlarının olmadığını, ailesini görememenin bir hak ihlali olduğunu, sevk taleplerinin ise kapasite doluluğu gerekçesiyle kabul edilmediğini" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.İ., 19 Şubat 2020'de gönderdiği faksta hapishane koşulları ve içinde bulundupu durum ile ilgili olarak şu bilgileri vermiştir:

> "Ailem Kahramanmaraş/Elbistan'da oturuyor, maddi durumları uzak bir yere gelmeye uygun değil. Babam70 yaşını aştı, annem kalp ameliyatı geçirdi ve şu an kalp pili taklılı. Aynı zamanda yüksek tansiyon hastası ve neredeyse bir günü bulan yolculuğu kaldırabilecek durumda değişl. Hala 8 yıllık cezam var, her geçen yıl ailemi maddi ve manevi olarak olumsuz etkiliyor. Doluluk nedeniyle sevk talebimin reddedildiği Elbistan hapishanesinde yalnızca 3 kişi kalıyor, AİHM'in kararına rağmen sevk talebinin reddediliyor."

S.Ö., 16 Şubat 2020 tarihinde avukat görüşmesinde; "Hastaneye götürülürken sorun yaşamadığını ancak hastaların ring aracıyla hastaneye götürüldüğünü, 2 çocuğunun olduğunu, 4 ay boyunca kızıyla birlikte cezaevinde kaldığını, Sincan'da kızı ve oğlunun bir hafta kendisiyle birlikte kaldığını, çocuklu mahkumların olduğunu, örneğin B.K. adlı mahpusun kızıyla birlikte kaldığını, bazen koğuşta çocuk sayısının 6 ya kadar çıktığını ancak cezaevinde çocuk menüsünün olmadığını, cezaevinde çocuklar için eğitici dergiler ve oyuncaklar sokmanın mümkün olmadığını belirtmiştir. Suların sürekli paslı olduğunu, yemeklerden yağ aktığını, örneğin makarnayı yıkamadan yiyemediklerini, yemeklerden yağları süzdükleri için rögarların tıkandığını, cezaevinde hiçbir şekilde kepek ekmek olmadığını, sindirim sorunu yaşadıklarını, yoğurdun hiçbir şekilde cezaevine girmediğini, kalsiyum ihtiyaçları olduğunu ancak haftada iki kere veya daha az yumurta haşlaması geldiğini yemeklerin porsiyonlarının çok küçük olduğunu, kendilerine hastalıklarından dolayı diyet verildiğini ancak bunun hiçbir şekilde diyet menüsü olmadığını" aktarmıştır.

Van T Tipi Kapalı Hapishanesi

20 Aralık 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan 2 kadın mahpusun (T.B., E.Ş.) farklı cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Sevk gerekçesi ise öğrenilemedi.

Kars T Tipi Yarı Açık Hapishanesi

11 Kasım 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Kars T Tipi Yarı Açık Hapishanesi'nde bulunan 4 kadın mahpusun (görevden alınarak yerine kayyım atanan Kars Belediyesi Eşbaşkanı Şevin Alaca, belediye çalışanı Ş.E., TJA aktivisti M.T., H.A.) Diyarbakır Kadın ve Oltu T Tipi Cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi.

Mardin E Tipi Yarı Açık Hapishanesi

Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan 4 kadın mahpusun (E.D., M.E., R.S., HDP Midyat eski İlçe Eşbaşkanı Filiz Işık) gerekçe gösterilmeden 2 Ekim 2020 tarihinde Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

ADİL YARGILANMA HAKKI

İzmir Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi

12 Haziran 2020 tarihinde N.A. derneğimize yaptığı başvurusunda; "Kardeşi M.E.A.'nın Şakran Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, koğuşlarında bulunan bir kişinin çoklu kişilik bozukluğundan kaynaklı kardeşini ve diğer mahpusları tehdit ettiğini ve saldırdığını, bu durumdan kaynaklı kardeşinin hayatından endişe duyduğunu "beyan etmiştir.

Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi

30 Mayıs 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan kadın tutuklular hakkında, koğuş dışında sayım vermeyi kabul etmedikleri gerekçesiyle cezaevi idaresi tarafından disiplin soruşturması başlatıldı.

25 Haziran 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde hücre cezaları ve yaşanan hak ihlallerine karşı açlık grevi eylemi başlatan 3 mahpus (E.D., R.S., M.E.) hakkında iki ayrı soruşturmadan açılan davanın, Mardin İnfaz Hakimliği'nde görülen duruşmasında, infaz savcılığının talebi doğrultusunda 3 tutukluya her bir soruşturmadan 7'şer gün hücre cezası verildi.

DİĞER BASKILAR

Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi

Covid-19 belirtileri veya şüphesi olan mahpusların test yapılması taleplerinin reddedildiği, durumları ağır olan, tek başına kalması durumunda ihtiyaçlarını karşılayamayacak ve düzenli olarak hastaneye gitmesi gereken hasta mahpuslardan F.T., J.E., H.A., F.G., Ş.A.ve S.B'nin hastaneye giderek tedavi olma taleplerini reddedildiği veya hastane dönüşünde 14 gün hücrede karantinada kalma koşulu öne sürüldüğü, tek başına 14 gün boyunca hücrede kalmalarının mümkün olmaması nedeniyle hastaneye gidemedikleri, revire çıkma taleplerinde birçok sorun çıkartıldığı, mahpusların revire çıkma taleplerinin engellenmeye çalışıldığı, mahpusların çok geç ve zor koşullarda revire çıkabildikleri aktarılmıştır. Pandemi sürecinin başında haftalık olarak dezenfekte edilen koğuşların son zamanlarda hiç dezenfekte edilmediği aktarılmıştır.

Adalet Bakanlığının talimatıyla son zamanlarda artık bir öğünde verilen yemeklerin miktarının çok düşürüldüğü, özellikle kahvaltıda kişi başı 3 veya 4 zeytin ve bir tane üçgen peynir verildiği, bu durumun bazı mahpuslarda kilo kaybına neden olduğu, mahpuslar tarafından böylesi önemli bir süreçte bu tarz uygulamalara karşı yemeklerin düzenli bir şekilde verilmesinin talep edildiği ancak taleplerinin reddedildiği aktarılmıştır.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.O. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre; "Ağırlaştırılmış müebbet cezası alan J.A.'nın koşullarının epeyce ağır olduğunu, tek kişi kaldığını ve 4 saat olan havalandırma süresinin korona gerekçesiyle 1 saate düşürüldüğünü; kendilerine Kürtçe yazılmış hiçbir kitabın vermediğini, idarenin kitap vermemelerine ilişkin bir açıklama yapmadığı ve gerekçe sunmadığı gibi sadece istedikleri kitapları verdiklerini; kantinde çok az ürün çeşidi olduğu için düzgün beslenemediklerini; elektrik faturalarının çok yüksek miktarda 3 ayda bir toplam 1000-1500 TL arasında geldiğini" aktarmıştır.

29 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.A. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre; "10 kişilik koğuşlarda kaldıklarını, pandemi ile sosyal faaliyetler spor atölye vb. etkinliklerin yasaklandığını, sohbet haklarının iptal edildiğini; odalarda rotasyon (değişim) yapılmadığını, 10 kişilik koğuşta 7 aydan fazladır tutulduklarını; açık görüşlerin yasaklandığını ve kapalı görüşlerin 1 kişi ile sınırlandırıldığını, sadece bayramda kapalı görüşlerde 2 kişinin alındığını; mahpuslardan 650 TL elektrik faturası ücreti alındığını; yemek porsiyonlarının çok küçük olduğunu, diyetlerin hiçbir şekilde uygulanmadığını, çoğu yiyeceğin bayat halde geldiğini; kantin fiyatlarının arttığını, en temel ihtiyaçların dahi satılamadığını, kişisel-kadın ihtiyaçlarını bulmakta zorluk çektiklerini; 26 Ağustos 2020 tarihinde kendilerine bir metin verildiğini, metinde kitap, dergi vb. yayınların 2 ayda bir verileceğini, dergi gibi süreli yayınlar için abone olma zorunluluğu getirildiğini, tahliye olanların kitap, dergi, gazete gibi eşyalarını geride kalan mahpuslara veremeyeceklerini, istenildiği kadar kitap alınamayacağını, abone olunmadığı için dergilerin verilmediğini ve dışarıdan gönderilen dergilerin hapishaneye alınmayacağını; ne ihtiyaç olursa olsun pandemi bahane edilerek "koşullar yetersiz" denilip idarece reddedildiğini; rotasyon talep ettiklerinde idare ile yüz yüze görüşmede kabul edilebileceğinin söylendiğini daha sonra "örgütsel ihtiyaç" denilerek reddedildiğini; A.T.'nin başka bir dava dosyasının onaylanmasından sonra Yüksekova Emniyet Müdürlüğünden birilerinin ailesini aradığını, Kayseri/Bünyan Cezaevine giderek kızlarını alması gerektiğini söylediğini, ailenin cezaevine geldiğini ancak A.T.'nin dosyasının onayladığını öğrenerek cezaevinin önünde kaldıklarını ve kızlarını göremediklerini, mahkumların ailelerinin aranarak onlara yanlış bilgiler verildiğini" aktarmıştır

Aile başvuru üzerine 29 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.P. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre; "Cezaevine yapılan sevkler gerekçe gösterilerek 3 kişi ile birlikte 14 kişilik koğuşlardan alınarak geçici koğuşa alındığını ancak bu koğuşta mutfak ve havalandırma bulunmadığını, havalandırmaya çıkmaları için infaz koruma memurunun gelmesi ve kapının kilidini açması gerektiğini, havalandırma süresinin genellikle memurların keyfi kararına bağlı olarak değiştiğini, koğuşun pis ve fiziksel şartlarının kötü olduğunu, fotokopi şeklinde getirilmiş yayınları alamadığını ve kitapların sadece iki ayda bir kendisine iletildiğini aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan kadın Hapishanesinde olan R.K.Ö. yaşanan sorunlar hakkında bilgi vererek; sıcak suyun Pazartesi, Çarşamba ve Cuma Günü sadece 1 saat verildiğini bu nedenle duş almakta zorluk yaşadıklarını, sıcak su ile battaniye ve dezenfekte edilmesi gereken kirli yerleri temizleyemediklerini, suların kirli olduğunu ve cezaevindeki insanların hipertiroid hastası olduklarını, cezaevinde sık sık arama

yapıldığını, kalın kapaklı kitapların yırtıldığını, ajandaların toplatıldığını, cezaevinde yapmış oldukları küçük hediyelerin toplatıldığını, kendilerine gönderilen kalın kapaklı kitapların idare tarafından verilmeyip bekletildiği aktarmıştır.

Sakarya/Hendek Açık Hapishanesi

22 Aralık 2020 tarihinde Sakarya/Hendek Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan 3 kadın mahpus kurumumuzu arayarak yaşamış oldukları hak ihlallerini aktarmışlardır:

> "Ceza İnfaz Kurumu'nda bir firar olayının gerçekleşmesinden sonra sıkıntılar başladı. Firar öncesi gece saat 22.45'e kadar bahçede kalabilirken, şimdi ise akşam 17.00'da içeriye kapatılıyoruz. Nefes alamaz hale geldik, her şey yasaklandı. Psikolojilerimiz bozuldu; burunlarımızdaki hızma ve piercingleri çıkarmak için hasteneye götürülmeye çalışılıyoruz. Oysa normal hastalar bile hastaneye salgından dolayı gitmiyor. İnsanca yaşamak için yardıma ihtiyacımız var. Kötü muameleye maruz kalıyoruz. Cezaevinde tayt giyemiyoruz."

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK 1:

Yaşam Hakkı İhlalleri Hapishanelerde Ölümler

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ - HAPİSHANLERDE ÖLÜMLER 1
1 Mahpus 1
3+3 Mahpus 1
Adar Sarıbaş 1
Ahmet Kaplan 1
Ali Boçnak 2
Ali Erdoğan 2
Arif Yıldırım 2
Aysel Koç 2
B.Y. [Belgin Yandıataş] 2
Bahattin K. 3
Bahattin Kardaş 3
Bedri Bozkurt 3
Cengiz Karakurt 3
Ebru Timtik 3
Enver Yıldız 3
Ercüment A. 4
Erdinç Tülay 4
Erhan Fidan 4
Ersen Yıldız 4
Fatih Terzioğlu 4
H. H. 4
H. K. 4

Hakan Karakaş 4
Halit Refik Kertmen 4
Hüseyin Özen 5
Hüseyin Pektaş 5
Hüseyin Polat 5
İslam Kaya 5
İsmet Nice 5
Kadir Kurt 5
Kemal Polat 6
Medeni Arifoğlu 6
Mehmet E. 6
Mehmet Yeter 6
Mevlüt Öztaş 7
Muhammed Emir 7
Musa Erkiş 7
Mustafa Barış Avıalan 7
Mustafa Kabakçıoğlu 7
Mustafa Koçak 7
Müslüm Aslan 7
Nebi İlhan 7
Nurcan Bakır 8
Sabri Kaya 8
Serkan Onur Özdemir 8
Serkan Tumay 8
Seyfettin Kurtçu 9
Sinan Gencer 9
Suat Aygün 9
Takiyettin Özkahraman 10
Ümit Erdinç 10
Vefa Kartal 10
Veysel Atasoy 10
Yunus Gökgöz 10

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ - HAPİSHANLERDE ÖLÜMLER

1 Mahpus

Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı, Silivri 7 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalan bir tutuklunun COVİD-19 nedeniyle 21 Mayıs 2020 tarihinde öldüğünü duyurdu. Başsavcılık yaptığı açıklamada Silivri hapishanelerinde toplam 82 mahpusa COVİD-19 teşhisi konulduğu bilgisini paylaştı.

3+3 Mahpus

13 Nisan 2020 tarihinde Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, yaptığı açıklamada açık cezaevlerinde tutulan 3 mahpusun COVİD-19 salgını nedeniyle öldüğünü duyurdu. Adalet Bakanı yaptığı açıklamada, ayrıca 17 mahpusa ve 70 infaz koruma memuruna COVİD-19 teşhisi konduğunu belirtti.
Bakanlık tarafından 28 Nisan 2020 tarihinde bir başka açıklamada ise 3 mahpusun daha COVİD-19 nedeniyle öldüğü açıklandı.

Adar Sarıbaş

20 Haziran 2020 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 8 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde Adar Sarıbaş (23) isimli mahpusun bilinmeyen bir nedenden mide kanaması geçirdiği ve 50 gün tedavi gördükten sonra hastanede öldüğü öğrenildi. Haberde mide kanaması geçiren Adar Sarıbaş'ın saatler sonra hastaneye kaldırıldığı iddia edildi.

Adar Sarıbaş'ın ameliyat sonrasında COVİD-19 testi pozitif çıkan kişilerin tutulduğu bölüme konulduğunu iddia eden amcası Kemal Sarıbaş, basında yer alan açıklamasında şunları belirtti: Koydukları gün aynı bölümde bir kişi virüsten yaşamını yitirdi. Doktorlar başta virüs kaptığını söylediler. Ancak daha sonra virüs kapmadığını söylediler. Ayrıca hastanede enfeksiyon kaptığı için bir türlü iyileşmedi.

Ahmet Kaplan

İskenderun T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan Ahmet Kaplan isimli kanser hastası mahpusun 11 Kasım 2020 tarihinde öldüğü basında yer alan haberlerden öğrenildi. Sözkonusu haberlerde 4. aşama kanser hastası olan Ahmet Kaplan'ın İskenderun Devlet Hastanesi'nde yapılan tetkiklerinden sonra hasta koğuşu olmadığı için tekrar cezaevine gönderildiği iddia edildi.

Ali Boçnak

Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan 76 yaşındaki hasta mahpus Ali Boçnak 24 Eylül 2020 tarihinde öldü. Ali Boçnak'ın sağlık durumu nedeniyle tahliye edilmesi için Anayasa Mahkemesi'ne ve Adli Tıp Kurumu'na başvuru yapıldığı, ancak ATK tarafından Ali Boçnak hakkında "cezaevinde kalabilir" raporu verildiği öğrenildi.

Ali Erdoğan

Şakran Çocuk Kapalı Hapishanesi'nde bulunan 17 yaşındaki Ali Erdoğan'ın tutulduğu koğuşta 4 Nisan 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi. Erdoğan'ın amcasının oğlu Abdulkadir Erdoğan yaptığı açıklamada, kuzeninin vücudunda morluklar olduğunu belirtti.

Erdoğan'ın ailesi yaşananlara ilişkin İnsan Hakları Derneği (İHD) İzmir Şubesi'ne başvuruda bulundu. Ali Erdoğan'ın akrabası Abdülkadir Erdoğan başvurusunda 17 yaşındaki kuzeni Ali Erdoğan'ın Şakran Çocuk Hapishanesi'ndeyken Çiğli Bölge Hastanesi'nde kaldırıldığına dair bir memurun arayarak haber verdiğini belirtti. 07 Nisan 2020 tarihinde ise Ali Erdoğan'ın kendisini astığının bildirildğini söyledi. Kuzeninin daha öncesinde hapishanede kendisini rahatsız eden kişilerin olması ve hapishane psikoloğunun da durumunun iyi olduğunu söylemesi nedeniyle aile olarak Ali Erdoğan'ın ölümünün intihar olduğundan şüphe duyduklarını beyan etti.

Abdulkadir Erdoğan, basında yer alan açıklamasında da şunları belirtti:

> Morgda Ali'yi gördüğümüzde vücuduna morluklar vardı. Nedenini sorduk, kimse bir şey söylemedi. Ali'ye ne oldu, neden hayatını kaybetti, hiçbir şey bilmiyoruz. Cezaevi yönetimi de bize bilgi vermiyor.

Arif Yıldırım

Sincan Hapishanesi'nde tutulurken COVİD-19 nedeniyle hastaneye kaldırılan ve tedavisi yoğun bakım ünitesinde devam eden 70 yaşındaki Arif Yıldırım isimli mahpusun 14 Nisan 2021 tarihinde öldüğü öğrenildi. Arif Yıldırım, 23 Mart 2021'de hastaneye kaldırılmış ve 9 Nisan 2021'de de infazı ertelenerek tahliye edilmişti.

Aysel Koç

3 Mart 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde Maoist Komünist Partisi (MKP) davasından "ağırlaştırılmış müebbet" cezası alan Aysel Koç'un, intihar ettiği iddia edildi.

B.Y.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan B.Y. adlı mahpusun 5 Mayıs 2020 tarihinde mide kanaması geçirmesi nedeniyle öldüğü iddia edildi. B.Y.'nin ailesi sağlık durumu ile ilgili daha önce İHD'ye başvurmuştu.

20 Ekim 2020 tarihinde İHD Ankara Şubesi'ne gelerek annesi B.Y. ile ilgili başvuru yapan O.Y. şu ifadelere yer veri:

> Annem B.Y., 17 Eylül 2019 tarihinde tutuklanarak Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na konuldu., 24 Mayıs 2020 günü öldüğünü öğrendik. Hastanede

tutulan tutanakta ve Dr. Nafiz Körez Sincan Devlet Hastanesi'nden alınan ölüm raporunda saat 17:10'da entübe olduğu ve 45 dk. kalp masajından sonra EX olduğunu yazıyordu. Ben de aynı dönem tutuklu idim, tahliye olduktan sonra annemin koğuş arkadaşları ile görüştüm ve annemin Hanım ve Suna isimli anne-kız mahpuslardan baskı ve tehdit gördüğünü, bu kişiler yüzünden koğuş değişikliği talep ettiğini fakat kabul edilmediğini, ayrıca tedavi olmak için de dilekçeler verdiğini fakat ihmal edildiğini öğrendim. Annemin idarenin ihmalinden dolayı öldüğünü düşünüyorum. Annemin tutuklanmadan önce hiçbir hastalığı yoktu, bunun üzerine şüphelenip cezaevinden annesinin öldüğü güne dair görüntüleri aldım. Görüntüleri izlediğimde ve raporlar ile karşılaştırdığımda saatlerin uyuşmadığını, ayrıca görüntülerde annemin bir süre yerde yığılmış vaziyette bekletildiğini ve kimsenin müdahale etmediğini fark ettim.

Bahattin K.

Vezirköprü M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Bahattin K.'nın 11 Mayıs 2020 tarihinde yatağında ölü bulunduğu iddia edildi.

Bahattin Kardaş

Diyarbakır T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan 76 (80?) yaşındaki Bahattin Kardaş'ın 9 Eylül 2020 tarihinde merdivenlerden düşerek yaşamını yitirdiği iddia edildi. Bir başka iddiaya göre ise Bahattin Kardaş, tutulduğu karantina hücresinde ölü bulundu.

Bedri Bozkurt

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi'nde hükümlü olan 76 yaşındaki Bedri Bozkurt isimli mahpusun 22 Haziran 2020 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucu öldüğü öğrenildi.

Cengiz Karakurt

Siirt E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan Cengiz Karakurt'un14 Eylül 2020 tarihinde rahatsızlanıp hastaneye kaldırıldığı, ardından tekrar hapishaneye getirildiği öğrenildi. 15 Eylül 2020'de tek başına kaldığı koğuşta baygın bulunan Cengiz Karakurt'un 22 Eylül 2020 tarihinde yoğun bakımda öldüğü öğrenildi.

Ebru Timtik

Silivri 9 Nolu Hapishanesi'nde 3 Şubat 2020'de adil yargılanma talebiyle açlık grevine başlayan ve daha sonra eylemini ölüm orucuna çeviren avukat Ebru Timtik, eyleminin 238. gününde tutulduğu Bakırköy Sadi Konuk Hastanesi'nde 27 Ağustos 2020 tarihinde öldü.

Enver Yıldız

İzmir'in Torbalı ilçesinde İlçe Sağlık Müdürü Mehmet Park'ı ve bir doktorun eşini silahla öldüren, bir polisi de ağır yaralayan zanlı Enver Yıldız'ın 11 Ocak 2020 tarihinde Aliağa Kapalı Hapishanesi'nde intihar iddia edildi.

Ercüment A.

Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan Ercüment A.'nın 10 Haziran 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Erdinç Tülay

Bitlis E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutukluyken kanser olan ve Adli Tıp Kurumu'nun infazın ertelenmesi yönündeki kararına rağmen tahliye edilmeyerek ancak hastalığının son evresinde tahliye edilen 64 yaşındaki Erdinç Tülay 4 Temmuz 2020 tarihinde öldü.

Erhan Fidan

Denizli T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan Erhan Fidan isimli mahpusun 1 Mayıs 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Ersen Yıldız

Samsun Bafra T Tipi Hapishanesi'nde tutulan Ersen Yıldız adlı mahpusun 25 Nisan 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Fatih Terzioğlu

Kanser hastası Fatih Terzioğlu adlı mahpus, tahliye edildikten sonra 23 Ağustos 2020 tarihinde yaşamını yitirdi

H. H.

13 Kasım 2020'de basında yer alan haberlerde, Giresun E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan H. H. isimli mahpusun intihar ettiği iddia edildi.

H. K.

Ferizli L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan H. K.' adlı mahpusun 18 Temmuz 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Hakan Karakaş

Hatay T Tipi Hapishanesi'nde tutulan Hakan Karakaş (36) adlı mahpusun 23 Nisan 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Halit Refik Kertmen

Kilis L Tipi Hapishanesi'nde tutulan Halit Refik Kertmen (47) adlı mahpusun 25 Nisan 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Hüseyin Özen

Bursa H Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulurken COVİD-19 nedeniyle hastaneye kaldırılan ve tedavisi yoğun bakım ünitesinde devam eden Hüseyin Özen isimli mahpusun 15 Kasım 2020 tarihinde öldüğü basında yer alan haberlerden öğrenildi. Bursa Şehir Hastanesi'nde 15 gün yoğun bakımda kalan Hüseyin Özen'in iki ciğerinde de zatürre teşhis edildiği bildirildi.

Hüseyin Pektaş

11 Kasım 2020'de basında yer alan haberlerden, Tekirdağ F Tipi Hapishanesi'nde tutulan hasta mahpus Hüseyin Pektaş'ın mide kanaması geçirdiği ve kaldırıldığı Edirne Devlet Hastanesi'nde öldüğü öğrenildi.

Hüseyin Polat

Tekirdağ F Tipi Hapishanesi'nde mide kanaması geçiren Hüseyin Polat'ın, hastaneye sevk edildiği ve hastanede yer olmadığı gerekçesiyle tedavi edilmeden sadece bir iğne yapılarak hapishaneye geri götürüldüğü öğrenildi. Hapishaneye geri getirildikten sonra vücudunda şişlikler oluşmaya başladığı bildirilen Hüseyin Polat, 27 Ocak 2020'de hapishanede öldü.

İslam Kaya

Adli bir suçtan dolayı hakkında açılan dava kapsamında 16 Ağustos 2019 tarihinde tutuklanan İslam Kaya'nın Van M Tipi Kapalı Hapishanesi'ne sevk edildiği sırada rahatsızlandığı iddia edildi. Ardından hastaneye kaldırılan Kaya'nın, tedavisi burada devam ederken 27 Ağustos 2019 tarihinde bulunduğu odanın penceresinden atlayarak intihar ettiği iddia edildi.

İsmet Nice

Şakran Açık Hapishanesi'nde bulunan İsmet Nice'nin, COVİD-19 nedeniyle öldüğü Nisan ayında öğrenildi. İsmet Nice'nin ölüm raporunu 9 Nisan 2020 tarihinde paylaşan HDP Kocaeli Milletvekili Haluk Gergerlioğlu, 4 Nisan 2020 tarihinde düzenlenen belgede ölüm nedeni olarak "COVİD-19 Pnomanisi" yazdığını duyurdu.

Kadir Kurt

1 Eylül 2020 tarihinde basında yer alan haberlere göre Konya Ereğli T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan Kadir Kurt isimli mahpus, 23 Ağustos 2020 tarihinde intihar ettiği öğrenildi.

Ereğli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 25 Ağustos 2020'de yapılan açıklamada Kadir Kurt'un intihar ettiği belirtilirken, Kadir Kurt'un babası ise yaptığı açıklamada Kadir Kurt'un cezaevinde infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığını ve onlar tarafından tehdit edildiğini ifade etti. Babası şunları belirtti:

> Oğlum bana bir telefon görüşmemizde bu iki gardiyanın kendisini 25 dakika boyunca dövdüğünü hatta beni üzmemek için anlatmadığı daha başka şeylere maruz kaldığını söyledi. Kadir'i intihara iten sebepler gardiyanlar tarafından maruz kaldığı şiddet ve bunu bilen cezaevi idaresinin gereğini yapmamasıdır. Kadir bize defalarca bu iki gardiyanın kameraların görmediği bölgelerde kendisini dövdüğünü söyledi.

Kadir Kurt'un ölmeden önce Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'ne gönderdiği mektupta şunları belirttiği öğrenildi:

> 3 yıldır Ereğli T Tipi'ndeyim. (…) Aileme yazdığım fakslarım çıkış yapmıyor. Size yazdığım mektuplarım, dilekçelerim, fakslarım kurumdan çıkış yapmıyor. Öncelikle ivedi olarak sizinle iletişime geçmek istiyorum.

Kemal Polat

Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan hasta mahpus Kemal Polat'ın COVİD-19 nedeniyle tedavi gördüğü hastanede 12 Haziran 2020 tarihinde öldüğü iddia edildi.

Medeni Arifoğlu

Malatya E Tipi Hapishanesi'nde tutulan Medeni Arifoğlu, ihmaller neticesinde gecikmeli olarak tahliye edilmesinden hemen sonra öldü. Medeni Arifoğlu'nun %86 engelli raporu olduğu, daha önce karaciğer nakli geçirdiği ve böbrek yetmezliği olduğu öğrenildi.

Mehmet E.

Doğubayazıt'ta çocuğa cinsel istismarda bulunmaktan tutuklanan Mehmet E. 30 Nisan 2020 tarihinde kaldığı koğuşta ölü bulundu. Mehmet E.'nin intihar ettiği iddia edildi.

Mehmet Yeter

7 Nisan 2020'de basında yer alan haberlerden, Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan Mehmet Yeter isimli hasta mahpusun 16 Mart 2020 tarihinde sağlık sorunları nedeniyle Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldığı ve burada sol bacağının kesildikten sonra 26 Mart 2020 tarihinde taburcu edilerek Samsun T Tipi Hapishanesi'ne götürüldüğü öğrenildi.

Cezaevinde tekrar durumu kötüleşen Mehmet Yeter'in kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği bildirildi. Haberde Mehmet Yeter'in COVİD-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği ve ailesine haber verilmeden defnedildiği iddia edildi.

Basında yer alan haberlere göre, savcılık tarafından Samsun Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Müdürlüğü'ne gönderildiği belirtilen bir yazıda şu ifadelerin yer aldığı iddia edildi:

> Mehmet Yeter isimli hükümlü COVİD-19 hastalığına bağlı nedenlerden dolayı vefat etmiştir. Kişinin ailesine ulaşılamamıştır. Şahsın bulaşıcı salgın hastalık sebebiyle vefat etmiş olması sebebiyle morg gibi ortak sağlık kullanım alanlarında uzun süre bekletilmesinin toplum sağlığının riske sokması ve bulaşıcı hastalık yayılma riskinin artması sebebiyle gerekli önlemler alınarak bekletilmeden talimatın tarafınıza ulaşmasıyla kişinin defnedilmesi rica olunur.

Mehmet Yeter'in yaşamını yitirdiğini başka bir mahpusun onu araması ile öğrenen babası Ferhat Yeter ise açıklamasında şunları belirtti:

> Bacağının kesilmesinden sonra tekrar cezaevine götürülüyor. İnsanlarla temas ettikten sonra fenalaşıyor ve tekrar hastaneye sevk edildiğinde yaşamını

yitiriyor. Savcılığın yazısına karşın hastane görevlileri babama yapılan 3 testin negatif çıktığını söyledi.

Mevlüt Öztaş

Ankara Sincan F Tipi Hapishanesi'nde tutulan kanser hastası Mevlüt Öztaş, tahliye edildikten sonra 19 Ağustos 2020 tarihinde öldü.

Muhammed Emir

4 Ekim 2020'de basında yer alan haberlerden, Elbistan E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Muhammed Emir isimli mahpusun 2 Ekim 2020 tarihinde kaldırıldığı Elbistan Devlet Hastanesi'nde öldüğü öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, Muhammed Emir'in yaşamını COVİD-19 nedeniyle öldüğü iddia edildi.

Musa Erkiş

Bartın T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Musa Erkiş'in 24 Temmuz 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Mustafa Barış Avıalan

Hasta mahpus Mustafa Barış Avıalan'ın tutulduğu Ankara Sincan F Tipi Hapishanesi'nde 15 Ekim 2020 tarihinde öldüğü öğrenildi. Mustafa Barış Avıalan ile ilgili sağlık sorunları nedeniyle yapılan infaz erteleme başvurusunun 7 Ağustos 2020'de reddedildiği bildirildi.

Mustafa Kabakçıoğlu

10 Eylül 2020'de basında yer alan haberlerden, Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan Mustafa Kabakçıoğlu'nun konulduğu tek kişilik koğuşta 29 Ağustos 2020 tarihinde ölü bulunduğu öğrenildi. Mustafa Kabakçıoğlu'nun hasta olduğu iddia edildi.

Mustafa Koçak

İzmir Kırıklar 1 Nolu Kapalı Hapishanesi'nde "adil yargılanma" talebiyle 297 gündür ölüm orucunda olan Mustafa Koçak 24 Nisan 2020 tarihinde öldü.

Müslüm Aslan

Maraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde Müslüm Aslan'ın 11 Mayıs 2020 tarihinde intihar ettiği iddia edildi.

Nebi İlhan

Siyasi gerekçelerle yargılandığı davadan 6 yıl ceza alan ve Siirt E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan 74 yaşındaki hasta tutuklu Nebi İlhan 10 Ocak 2020 sabah saatlerinde tedavi gördüğü hastanede öldü. Bir aydır Siirt Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alınan İlhan'ın, iç organlarında oluşan tümörden kaynaklı iki gün önce ameliyat olduğu bildirildi. 8 Ocak 20220 tarihinde Siirt Devlet Hastanesi'nde ameliyat olduğu

belirtilen Nebi İlhan'ın, hapishaneye girmeden önce de 2 kez baypas ameliyatı geçirdiği ve hem şeker hem de tansiyon hastası olduğu öğrenildi.

Nurcan Bakır

Açlık grevi eyleminden sonra Gebze Kadın Kapalı Hapsihanesi'nden Balıkesir Burhaniye Hapishanesi'ne isteği dışında sevk edilen 28 yıldır hapishanede olan Nurcan Bakır, baskıları protesto ederek 7 Ocak 2020 tarihinde yaşamına son verdi.

Cezaevi yönetimi tarafından ailesine 15 Ocak 2020'de "odasında yaşamına son verdiği" bilgisi verilen Bakır'ın cenazesinin Adli Tıp Kurumu'na götürüldüğü öğrenildi.

Sabri Kaya

Ağır hasta tutuklu Sabri Kaya, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nden tahliye edildiği 22 Mayıs 2020 tarihinde Adana'da kaldırıldığı hastanede öldü. 25 Mart 2020'den bu yana birçok kez hastaneye kaldırılan Kaya, tedavisi tamamlanmadan hapishaneye götürülmüştü.

Sedat Gezer

Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 25 Ekim 2020 tarihinde kalp krizi geçirdiği iddia edilen Sedat Gezer'in öldüğü öğrenildi. Ne var ki 27 Ekim 2020 tarihinde İHD İstanbul Şubesi'ne başvuran ailesi, cenazede darp izleri olduğunu bildirdi. Sedat Gezer'in akrabası İ. E., Sedat Gezer için yaptığı başvuruda şu ifadelere yer vermiştir:

> "İki gün önce hapishane idaresi "kalp krizi sonucu öldü" dedi. Biz aile ve arkadaşları olarak G.O.P (Gaziosmanpaşa) Camii'nde cenaze namazına getirildiğinde baktığımızda yüzünde ve burnunda darp izleri gördük. Bunun normal bir ölüm olmadığından şüphelendiğimiz için derneğinizi tavsiye üzerine aradık. Sedat Gezer, 1979 Diyarbakır doğumludur. Sedat Gezer'in Kürt olması nedeniyle kasıt olduğunu düşünüyoruz. Cinayet olabileceğini düşünüyoruz. Bu durumdan hapishane idaresi ve gardiyanların sorumlu olduğunu düşünmekteyiz. Şimdi defin işlemleri için Diyarbakır'a gönderiyoruz. Bu durum araştırılmalı, ölüm nedeninin ne olduğu açığa çıkarılmalıdır."

Serkan Onur Özdemir

Halkların Demokratik Partisi (HDP) Kocaeli milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, sosyal medya üzerinden, Sincan 1 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde tutulan Serkan Onur Özdemir isimli bir mahpusun öldüğünü açıkladı. Cezaevi idaresinin Serkan Onur Özdemir'in kemeriyle kendini asarak intihar ettiğini iddia ettiği ve otopsisinin ailesine haber verilmeden yapıldığı öğrenildi.

Serkan Tumay

19 Ekim 2020'de basında yer alan haberlerden, Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde tutulan Serkan Tumay (27) isimli mahpusun 17 Ekim 2020 tarihinde öldüğü öğrenildi. Serkan Tumay'ın infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve bu nedenle yaşamını yitirdiği iddia edildi. İHD'ye de başvuran abisi H.T., açıklamasında şunları belirtti:

> Kardeşim ile daha önce konuştuğumuzda “Can güvenliğim yok” diyordu. En son yine Manisa Cumhuriyet Başsavcılığı’na şikâyette bulunduk ve bize “İlgileneceğiz” denildi.

H.T., 6 sene boyunca en az 6 kere cezaevindeki darp ve işkenceden dolayı cezaevi idaresi hakkında Manisa Cumhuriyet Başsavcılığı’na başvuruda bulunduklarını söyledi:

> 3 kişilik bir koğuşta 2 kişi kalıyorlardı. Koğuş arkadaşı bize en son “Gardiyanlar kardeşinizi darp ediyorlar, dövüyorlar” dedi. Kardeşimin darptan dolayı kolu kırılıyor ve vücudunun belirli bölgelerinde çatlaklar oluşuyor. Yaptığımız şikâyet sonucunda hastaneye götürüyorlar. Bundan sonra kardeşimin koğuş arkadaşını bize haber verdiği için ondan ayırdılar. Kardeşimi tek başına bir koğuşa koydular. Dün de cezaevi idaresi anneme haber veriyor ve “Gelin cenazenizi alın” diyor. Evrakta adli ölüm diyorlar.

Serkan Tumay’ın ölümüyle ilgili Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı ve cezaevinde bulunan kamera kayıtlarının incelenmesine karar verildiği öğrenildi. H.T. İHD’ye yaptığı başvuruda ise şu ifadelere yer vermiştir:

> Kardeşim Serkan Tumay, yaklaşık olarak 5 yıldır Kırıkkale F Tipi Kapalı cezaevinde kalmaktaydı. Orada yattığı sürece idare tarafından birçok kez darp edildi, vücudunda kalıcı hasarlar ve kırıklar oluştu, ailece şikayet etmemize rağmen hiçbir önlem alınmadı. En son 20 gün kadar önce telefon görüşüne kardeşim çıkarılmadı, yanında yatan arkadaşının annesi bizi aradı ve “Oğlunuz benim oğlum H.E. ile beraber bulundukları koğuşta darp edildi. Oğlum bana haber verdi. ‘Ben iyiyim iyi, ama Serkan Tumay’ı infaz koruma memurları darp etti, Serkan iyi değil. Kolu kırık, vücudunun her yerinde izler var, hastaneye götürülmesi lazım. Serkan’ın ailesine haber verin, Serkan’ı hastaneye götürsünler’ dedi. Biz de Manisa Savcılığı’na şikayette bulunduk, kardeşimin hastaneye götürülmesini istedik. Bunun sonucunda kardeşimin 3-5 gün belki de daha fazla süre sonra hastaneye götürüldüğünü öğrendik. Geçen hafta bizi aradı Kendisi hastaneye götürüldüğünü ama Hakan Ecevit’ten ayrı, başka bir koğuşa tek başıma tutulduğunu söyledi. Ne olduysa o koğuşta oldu, şikayet etmemize rağmen hiçbir şey yapılmadı.

Seyfettin Kurtçu

İki yıldır Mersin Tarsus Hapishanesi’nde tutuklu olan edebiyat öğretmeni Seyfettin Kurtçu (51), 24 Aralık 2020 gece saatlerinde koğuşta geçirdiği kalp krizi sonucu öldü.

Sinan Gencer

Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nde bulunan Sinan Gencer isimli mahpus 23 Eylül 2020 tarihinde öldü. Basında yer alan haberlerden Sinan Gencer’in 4 yıldır tek kişilik koğuşta tutulduğu ve hapishane yönetimi tarafından ailesine intihar sonucu öldüğünün bildirildiği öğrenildi.

Suat Aygün

Bitlis E Tipi Kapalı Hapishanesi’de bulunan Suat Aygün, tahliye edildikten kısa bir süre sonra öldü. Suat Aygün’e kanser teşhisi konulmuştu.

Takiyettin Özkahraman

Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde rahatsızlanarak Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Hastanesi'ne sevk edilen hasta mahpus Takiyettin Özkahraman (75) 19 Eylül 2020 tarihinde hastanenin yoğun bakım biriminde öldü. Basında yer alan haberlerden, Takiyettin Özkahraman'ın daha önce de rahatsızlandığı ancak COVİD-19 salgını gerekçesiyle hastaneye götürülmediği, tedavisinin ise yapılmadığı öğrenildi.

Ümit Erdinç

Kahramanmaraş Hapishanesi'nde bulunan Ümit Erdinç'in 2 Nisan 2020 tarihinde kalp krizi sonucu öldüğü öğrenildi.

Vefa Kartal

İnsan Hakları Derneği (İHD) Hapishaneler Komisyonu'nun ağır hasta mahpuslar listesinde yer alan Vefa Kartal, bulunduğu Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde geçirdiği kalp krizi nedeniyle 30 Mayıs 2020 tarihinde öldü.

Veysel Atasoy

Kütahya Tavşanlı Hapishanesi'nde bulunan Veysel Atasoy'un, COVİD-19 nedeniyle 12 Eylül 2020 tarihinde öldüğü öğrenildi. Veysel Atasoy'un herhangi bir kronik rahatsızlığının bulunmadığı ve COVİD-19'e bağlı rahatsızlıkları artınca hastaneye kaldırıldığı iddia edildi. Veysel Atasoy'un KHK ile görevinden atılan bir öğretmen olduğu öğrenildi.

Yunus Gökgöz

12 Ekim 2020'de basında yer alan haberlerde, İzmir Kırıklar F Tipi Hapishanesi'nde tutulan ve COVİD-19 testi pozitif çıkan Yunus Gökgöz isimli mahpusun durumunun ağırlaşmasına rağmen hastaneye götürülmediği için öldüğü iddia edildi.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK II: İşkence ve Kötü Muamele İddiaları

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu
Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI 1
Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Batman M Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Bolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 4
Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 4
Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 6
Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi 7
İzmir/Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 7
İzmir/Şakran 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 7

Kahramanmaraş/Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 7
Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 8
Kayseri/Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 9
Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 9
Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi 10
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 10
Kırıkkale/Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi 10
Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi 10
Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi 12
Nazilli E Tipi Kapalı Hapishanesi 12
Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 12
Ordu/Akkuş Açık Hapishanesi 13
Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi 13
Seydişehir T Tipi Kapalı Hapishanesi 16
Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 16
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 16
Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 18
Sincan 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 18
Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 20
Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 20
Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 21
Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi 21
Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 21
Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 22
Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 23
Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi 23
ÇIPLAK ARAMA 26
Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 26
Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 26
Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi 29
Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi 29
Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi 29
Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 30
Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi 30
Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi 31
Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi 31
Elazığ 1 Nolu Kapalı Hapishanesi 31

Elazığ 2 Nolu Kapalı Hapishanesi 31
Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 31
Kahramanmaraş 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 32
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 32
Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi 32
Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 33
Sivas E Tipi Kapalı Hapishanesi 34
Sivas Yarı Açık Hapishanesi 34
Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi 35
Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 36
Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi 36
Van T Tipi Kapalı Hapishanesi 37
TECRİT *38*
Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 38
Afyon 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 38
Aksaray Yüksek Güvenlikli T Tipi Kapalı Hapishanesi 38
Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 39
Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi 39
İmralı F Tipi Kapalı Hapishanesi 40
İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 41
Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi 41
Gümüşhane E T Tipi Kapalı Hapishanesi 42
Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi 42
Kırıkkale/Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi 42
Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi 43
Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 43
Silivri 9 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 43
Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 43
Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 44
Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi 44
AYAKTA SAYIM / TELEFONDA TEKMİL *45*
Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 45
Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 45
Ağrı/Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi 45
Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi 46
Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 46
Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 47

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi 47
SOSYAL FAALİYET KISITLAMALARI *48*
Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 48
Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 48
Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 48
Diyarbakır Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 49
İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 49
İzmir/Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 49
Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi 49
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 49
Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi 50
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 50
Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 51
Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 51

İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde H.K., N.Ç., M.E.V., S.C., N.Ö., E.A., M.B.K., H.A., A.Y.ve M.A.C. adlı mahpuslar mektup yoluyla başvuru yapılmışlardır. 5 Kasım 2020 tarihinde aldığımız başvuruda şu hususları belirtmişlerdir:

> İnfaz koruma memurlarının kuruma gelen mahpuslara karşı çıplak arama uygulaması dayatmaktadır. Bu durumun insan onuruna aykırı olduğunu belirterek uygulamayı kabul etmeyen mahpuslar ise infaz koruma memurları tarafından darp edilmekte, mahpuslar darp raporu almak istediklerinde kendilerine rapor verilmemektedir. İşkenceye bağlı yüzlerinde oluşan morluk ve ekimozlar düzelene kadar hastaneye sevkleri yapılmıyor, infaz koruma memurları, özellikle kurumda kamera bulunmayan yerlerde mahpuslara fiziki işkence uygulamaktalar, bu sebeple işkence ve kötü muameleye karşı hukuki yollara kullanıyoruz. Ellimizde kanıtlayacak herhangi bir resmi belge bulunmadığından çabalarımız sonuçsuz, işkencenin cezasız kalmaktadır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Y.B., İ.Ç., M.S.K. ve M.S.A. isimli mahpuslar; ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olmamalarına rağmen tek kişilik odada tutulmaktalar. Haklarında verilmiş olan cezalar çok daha hafif olsa da ağırlaştırılmış müebbet hapis koşulları uygulanmaktadır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan O.Ç. (17 Şubat 2020'de yapmış olduğu başvuruda):

> Kardeşim İ.Ç. Bandırma Cezaevi'nden Afyonkarahisar Cezaevi'ne sürgün edildi. Her gün çıplak soyulup dövülmekte, dayak sonucunda gözlerde görme kaybı meydana gelmiş, vücudunun her tarafında morluklar olduğunu ve can güvenliklerinin olmadığını ifade etmektedir.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde bulunan M.D. ile 20 Şubat 2020 günü yapılan avukat görüşmesinde kötü muamele gördüklerini, gardiyanların üzerine toplanıp kendisini dövdüğünü, müdürün daha sonra "arkadaşlar artık işkence serbesttir, dövün ama iz bırakmayın" dediğini, sonra elbiselerinin çıkarıldığını, çıplak halde işkenceyi çok fazla arttırdıklarını, işkence sırasında kuyruk sokumuna tekme atıldığını, kuyruk sokumunun yerinden çıktığını, oturup kalkmakta sorunlar yaşadığını ancak yine de ayakta sayım vermeye zorlandığını, 60 yaşında olduğunu, zor hareket ettiğini, işkenceden sonraki ilk

günün akşamı ve sonraki sabah ayağa kalkamadığı için işkence yapıldığını, sürekli "ayakta bekle! ellerini birleştir! duvara yaslan! yüzüme bakma!" dediklerini kendilerine "siz terörist misiniz? diyerek tacizler yapıldığını, bu tacizlerin sürekli devam ettiğini, gardiyanların hakaret ettiklerini kendisine "sen nesin!" diye sorulduğunu ve cevap beklediklerini, sonrasında "sen teröristin! Hainsin!" dediklerini, gardiyanların çok zalimce davrandığını, tekli hücrede tutulurken, sadece bir sabunun olduğunu, hücrenin çok kirli olduğunu, kendisinin bu hafta da kantine çıkamadığını, ailesinin kendisine para yatırdığını ancak baba adını yazdırmadıkları için paranın hesabına yatmadığını, kantine çıkamadığını bu nedenle bu hafta da temizlik malzemesi alamadığını, 16 gündür plastik kullan at tabakta yemek zorunda kaldığını plastik tabağın hiçbir şekilde yıkanmadığını, yıkandığında bile içindeki yağ lekelerinin çıkmadığını, 16 gündür hücrede hiçbir malzemesinin olmadığını, hücreden çıkarılan arkadaşları olduğunu ancak kendisinin hücreden çıkarılmadığını ve bir süre daha hücrede tutulacağını öğrendiğini, kantine çıkamadığı için şartlarının daha da ağırlaştığını, kendisine en azından bir çekpas verilmesini istediğini ancak verilmediğini, çoraplarını dahi yıkayamadığını, idareye ve diğer makamlara başvurular yaptığını ancak mektupların gidip gitmediğini bilmediğini, pencerelerde tellerin olduğunu dışarıyı ve güneşi görmediğini aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 28 Ağustos 2020'de Y.B. ile yapılan avukat görüşünde aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

> Adli mahkumların sürekli olarak işkence gördüğüne tanık oluyorum. Bu mahkumlardan S.T. isimli şahıs Gaziantep'teki IŞİD saldırısında bacağını ve iki abisini kaybetmiş. Bu kişi sürekli olarak dayağa maruz kalıyor. İdareye bu kişinin kanunlara göre gazi sayıldığını buna rağmen kötü müdahale gördüğünü söylesem de "biz biliriz o gazileri" denilerek tekrar tekrar dövülüyor. 23 Haziran 2020 tarihinde saat 14:00-15:00 arasında cezaevinde bulunan süngerli odaya alınarak dövüldü, bunun kamera görüntülerinde de görüleceğini düşünüyorum. Ayrıca isminin K.B. isimli adli mahkum da sürekli kötü muamele ve dayağa maruz bırakılıyor. Bu şahıs zihinsel engelli, bu şahısla ilgili olarak da idareye şikayette bulundum ancak "sen karışma, ilgilenme" denilerek tehdit edildim.
> Afyon cezaevinde 9 Suriye uyruklu tutuklu bulunuyor, bu şahıs Arap, Türkçe bilmiyorlar ve sürekli işkence görüyorlar.

23 Kasım 2020'de Afyon 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Y.B. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre; Şubat ayının başlarından beridir tek kişilik hücrede tutulduğunu, pandemi sürecinde içinde bulunduğu tecrit halinin daha da çekilmez hale geldiğini, kimse ile iletişimi olmadığını hiçbir faaliyete katılamadığını, kendisi gibi tek kişilik hücrede tutulan İ.Ç. ile havalandırmaya çıkabildiğini bunun dışında başkası ve dış dünyadan herhangi bir şekilde haber alma imkanının bulunmadığını, Adalet Bakanlığı'ndan bir heyetin 6 Ekim 2020 Tarihinde kendisiyle avukat görüşme odasında görüştüklerini, heyetin kendisine "biz hak ihlalleri ile ilgili taleplerini aldık rapor halinde sunacağız sana da sonucunu göndeririz" dediğini, bu görüşmenin sonucunu idareden istediğini ancak idarenin kendisine hiçbir şey vermediğini; 3 kişilik görüş kontenjan hakkı olduğunu, bu hakkının idare tarafından reddedildiğini ve engellendiğini, bu konu hakkında infaz hakimliğine başvurduğunu, talebinin infaz hakimliğince kabul edildiğini, yine de bu 3 kişiyle görüş hakkının idare tarafından uygulanmadığını; idarenin keyfi uygulamalarının sürekli devam ettiğini, gardiyanların durumuna göre kuralların sürekli değiştiğini, örneğin mont ve hırka üzerlerindeyken önünü açmanın yasak olması, saatle havalandırmaya çıkmanın yasak olması vb. uygulamaların olduğunu; bazı gardiyanların sürekli olarak tartışma ve gerginlik oluşması için provakatif eylemlerde bulunduğunu; havalandırmaya çıkarıldıklarında adli mahkumların kendilerine gelerek gardiyanlar tarafından sürekli falaka ve kaba dayağa maruz kaldıklarını, H. adında İzmirli bir mahkumun falakaya yatırıldığını, en son Ali adlı bir mahkumun gardiyanlar tarafından falakaya yatırıldığını ve bu nedenle Ali'nin açlık grevine başladığını, adli mahkumlar arasında kaba dayağın sürekli devam ettiğini aktarmıştır.

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.T., Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlu Ü.T. için 08 Haziran 2020'de yaptığı başvuruda "oğlu ile 05 Haziran 2020 tarihinde telefonla konuştuğunu, oğlunun kendisine 'kaba dayak atıldığını, tekli hücreye konulduğunu, telefonla görüşme kısıtlaması getirildiğini, tehdit ve hakaret edildiğini, hijyen malzemelerinin çok pahalı olarak verildiğini' söylediğini ve oğlunun 4 aydır tek olarak tutulduğunu" aktarmıştır.

Aksaray Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.T. 20 Temmuz 2020'de Ü.T. için yaptığı başvuruda; "oğlunun 14 Temmuz'da kendisini aradığını, koğuşlarına baskın yapıldığını ve zorla yataktan çıkartılıp ayakta sayım yapıldığını, dövüldüklerini, yaralandıklarını ve revire götürülmediklerini, açlık grevine başladıklarını söylediğini" aktarmıştır.

B.B.'nin ailesi 23 Temmuz 2020 yaptıkları başvuruda "B.B.'nin yaklaşık 5 aydır Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde kaldığını, 14 Temmuz 2020 tarihinde koğuşlarına yapılan aramada gardiyanlar tarafından 3 arkadaşı ile darp edilerek tekli odaya alındıklarını, oğlu ve iki arkadaşının açlık grevinde olduğunu, telefonlara dahi bakılmadığını, herhangi bir bilgi alamadıklarını, iletişim sorunu yaşadıklarını, can güvenliklerinden endişe duyduklarını" belirtmiştir.

Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi

N.Y. 5 Kasım 2020 tarihinde Samsun/Bafra T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan kardeşi L.Y. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre "Kardeşim L.Y.'nin Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Samsun/Bafra T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildiğini, bu cezaevine geldiğinde infaz koruma memurları tarafından darp ve işkenceye maruz kaldığını kendilerine anlattıktan sonra ziyaretine gidip bahsi geçen darp ve işkence izlerine bizzat şahit olduğunu, yapmış olduğu şikâyetlerin dikkate alınmadığını, her seferinde kardeşinin suçlu olduğunu, bu problemlerin kendisinden kaynaklandığını kendilerine belirttiklerini ve yaşananlardan kaynaklı olarak kardeşinin hayatından endişe ettiklerini" aktarmıştır.

Batman M Tipi Kapalı Hapishanesi

4 Nisan 2020 tarihinde Batman M Tipi Kapalı Cezaevi'nde ceza infaz düzenlemesine ilişkin tepki gösteren mahpuslar isyan çıkardı. Koğuşlara müdahale edildiği ve can kaybının yaşanmadığı öğrenildi. İsyanın ardından 439 mahpusun Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'ne sevk edildiği öğrenildi. Mahpusların, sevk sırasında ve götürüldükleri hapishanede kalabalık bir grup gardiyan tarafından darp edildikleri belirtildi.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

M.Y., İHD Genel Merkezi'ne 6 Mart 2020 tarihinde yaptığı başvuruda; "Kardeşi V.K.'nin Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, infaz koruma personeli ile sorun yaşadığını ve bundan sonra kardeşine işkence yapıldığını, günde 2 kere kaba dayağa maruz kaldığını, şuanda kardeşinin ölüm orucunda olduğunu, fiziki ve psikolojik durumunun iyi olmadığını, sağlık sorunları olduğunu, açık görüş yaptıkları esnada infaz koruma personelinden korktuğu için kendilerinden de sessiz olmalarını istediğini, aksi halde her şeyi bahane ederek kaba dayak uyguladıklarını, artık dayanamadığını ve hayatına son vermeyi düşündüğünü ifade ettiğini, cezaevi görevlileri tarafından kardeşinin süngerli odaya atıldığının söylendiğini, V.K.'nin mahkûm dahi olsa savunmasız bir insan olduğunu, derhal tedavi edilmesini ve

işkenceye son verilmesini istediklerini, kardeşi V.K.'nin başına gelecek herhangi bir durumdan Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nun sorumlu olduğunu" aktarmıştır.

Bolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

N.K. 17 Mayıs 2020 ve 8 Haziran 2020 tarihlerinde yaptığı başvuruda oğlu Ö.U.K. ilgili aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> Oğlum Ö.U.K. 14 yıldır mahpus, cezasının bitmesine 1 ay süre kaldı. Bolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakil olduktan sonra orada yaşanan çeşitli yolsuzluklara göz yummadığı ve işbirliği yapmadığı için gardiyanların hedefi haline geldi. Gardiyanlar ve onların kışkırttığı mahpuslar tarafından ölesiye darp edildi, hastaneye sevk edilmedi. 14 kez savcılığa suç duyurusunda bulundu, fakat hiç ifadesi alınmadı. Dilekçeleri hakkında işlem yapılmadı ya da yazdığı yere ulaştırılmadı, cezaevi idaresi ile görüşmesine dahi izin verilmedi. Haksız disiplin cezaları veriliyor, bundan dolayı yeni infaz yasasından da faydalanmadı. Can güvenliğinin tehlikede olduğunu düşünüyorum, kronik astım hastası olduğuna dair doktor raporları olmasına rağmen ısrarla sigara içilen ve "belalı" diye tabir edilen koğuşa yerleştirildi. Tahliye edilmesine bu kadar az bir zaman kala korku içinde yaşıyor, en son telefon görüşmesinde "anne beni öldürecekler, beni buradan sağ çıkarmayacaklarını söylüyorlar, buradan ölün çıkacak diyorlar" dedi.
> 8 Haziran günü cezaevine gidip görüş izni almaya çalıştım fakat oğlumun hastaneye götürüldüğü için 14 günlük karantina uygulaması nedeniyle karantina odasında bulunduğunu söylediler, görüşemedim. Neden hastaneye götürüldüğü hakkında bilgi alamadım fakat telefon görüşmesinden sonra hastaneye götürüldüğü için yine gardiyanlar ve diğer mahpuslar tarafından darp edildiğini düşünüyorum.
> 10 Haziran 2020 tarihinde telefon görüşmesi yaptık, darp edildiğini ve 5 gündür karantina odasında tek başına kaldığını, buna rağmen bir gardiyan ve S.A. ile T.S. isimli mahkûmların tehdit haberi gönderdiğini, burnunun kırık olduğunu söyledi. Acil bir şey yapılmazsa oğlumun hayatından olacağını korkuyorum.

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda A.T. adlı mahpusun darp edildiği yönündeki ailesinden gelen başvuru avukat görüşü yapılmış ve mahpusla görüşme esnasında boynunda ve bacağında darp izlerinin bulunduğu gözlemlenmiştir. Mahpus yaşamış olduğu kötü muamele ve işkencenin tespiti için revire çıkmak istemesine rağmen 17 Eylül 2020 tarihi itibariyle hala revire çıkarılmamış, hastane sevki de yapılmamıştır.

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde bulunan A.T. adlı mahpusun darp edildiği yönündeki ailesinden gelen başvuru üzerine 16 Eylül 2020 tarihinde yapılan görüşmede; "15 Eylül 2020 tarihinde 15.00 -16.00 saatleri arasında Diyarbakır 1 no'lu yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumuna getirildikten sonra yapılacak arama esnasında kendisine üzerinde bulunan şalvar ve tişörtünü çıkarmasını istediklerini, bu şekilde bir arama dayatıldığını, mahpusun bu şekliyle aramayı kabul etmemesi üzerine infaz koruma memurlarının müdürle görüşüp geldiklerini şalvarın yasak olduğunu onu çıkarmasının zorunlu olduğunu söylediklerini, mahpusun şalvarın yasak olmasını kabul etmemesi üzerine zorla kameraların olmadığı bir odaya alındığını, hakaret ve küfür edilerek bir pantolonun odaya fırlatıldığını ve kendisine '5 dakika içinde çıkartmaz isen biz çıkartmayı biliriz' dediklerini ve akabinde kendisi çıkarmayınca kalabalık bir grup

şeklinde infaz koruma memurlarının odaya girdiğini kendisine hakaret ve küfür ederek, darp ettiklerini, şalvarın zorla çıkarıldığını" aktarmıştır. Mahpusla görüşme esnasında boynunda ve bacağında darp izlerinin bulunduğu gözlenmiştir. Mahpus yaşamış olduğu kötü muamele ve işkencenin tespiti için revire çıkmak istemesine rağmen 17 Eylül 2020 tarihi itibariyle hâlâ revire çıkarılmamış, hastane sevki yapılmamıştır.

15 Aralık 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan A.G.K., şu beyanlarda bulundu:

> Kardeşim S.G. yaklaşık 27 yıldır cezaevindedir. Bu süre içerisinde birçok cezaevinde kaldı. Kardeşim tiroit kanseridir; 2009 yılında ameliyat oldu. Kardeşimin tedavisi halen devam etmektedir; ilaç kullanmaktadır. En son 2 yıl önce Trabzon E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevki yapıldı. Yaklaşık 1 yıl önce de Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevki yapıldı. Kardeşim Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yaklaşık 1 yılı aşkın süre kaldı. Kardeşimin en son 2 ay önce Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevki yapıldı. Kardeşim S.G. ile dün saat 15.00 sıralarında telefon görüşmesi gerçekleştirdim. Kardeşim telefonda bana; sevkinin yapıldığı cezaevine götürüldüğünde tek bir kıyafetin kendisine verildiğini, battaniyenin de kendisine tek adet verildiğini söyledi. Ayrıca kardeşim cezaevinde kendisine plastik çatal ve bıçak verildiğini belirtti. Kardeşim bana telefonda, telefon görüşünde şalvar giydiğini ancak infaz koruma memurlarının şalvarla seni telefon görüşmesine çıkarmayız dediğini aktardı. Kardeşim telefon görüşmesi yapmak için mecburen bu durumu kabul etmiş. Ayrıca yukarıda belirttiğim gibi kardeşim kanser hastasıdır; daha önce bulunduğu cezaevlerinde tedavisinde kullanılan ilaçlar kendisine kutu içerisinde veriliyordu; ancak şu anda bulunduğu Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda ilacı kendisine tek adet verilmektedir. Kardeşim kendisine verilen ilaçlar hakkında bilgi sahibi değildir; kutu içerisinde geldiğinde hangi ilaç olduğunu bilmekteydi. Ayrıca kardeşime verilen ilaçları kardeşimin aç karnına ve aynı saatte alması gerekiyor. İlaçlar kardeşime çok geç veriliyor. Kardeşim hastadır ve cezaevinde daha titizlikle kendisine davranılması gerekir. Anlattığım konularla ilgili derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.

Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Batman Cezaevinden Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na getirilen mahpuslar kötü muameleye maruz kaldıklarını ve şiddete uğradıklarını aileleri aracılığı ile aktarmışlardır.

E.A., 15 Haziran 2020'de yaptığı başvuruda "Oğlu İ.A.'nın 04 Nisan 2020 tarihinde Batman M Tipi Cezaevinde meydana gelen olaylar sonrasında başka mahpuslarla birlikte Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Hapishanesine götürüldüklerini, oğlu ile yapmış olduğu telefon görüşmelerinde yaşadığı sorunları aktardığını buna göre '15 koğuşun Diyarbakır'a gönderildiğini, açılan soruşturmadaki beyanların gerçeği yansıtmadığını, mahpusları suçlu olarak gösterdiğini, eşyalarını kendisinin topladığını ancak eşyalarının verilmediğini ve gönderilmediğini, bu eşyaların ailevi, şahsi ve manevi kıymeti de olduğunu, bununla ilgi olarak Batman Cumhuriyet Başsavcılığına dilekçe yazdığını, dilekçe numarasını istediğinde verilmediğini, dilekçelerinin işleme alınmadığını ve cevap verilmediğini, uzun süre üzerindeki elbiselerle kaldığını; ne bir televizyon, ne buzdolabı ne da radyolarının olmadığını, koğuşlarını temizlemek için süpürge dahi

olmadığını, eşyalarının kendisine verildiğine dair ailesine verilmiş olan bilginin doğru olmadığını, hiçbir şekilde eşyalarının verilmediğini, revire çıkamadıklarını; ayrıca eşi ile telefon görüşü yapmak için haftalardır vermiş olduğu dilekçelere rağmen bunun keyfi olarak yaptırılmadığını, müdürün izin vermediğini; ayrıca işlemediği bir suçtan dolayı disiplin cezası verildiğini, kendilerini havalandırmaya çıkarırken duvarın arkasına kendilerini çevirdiklerini, kafalarını yere eğdirdiklerini, geldikleri günden bu yana değişik muamelelere maruz kaldıklarını, psikolojik işkenceye uğradıklarını, can güvenliklerinin olmadığını, durum böyle devam ederse insanların kendilerine zarar verip intihar etmeyi düşünebileceklerini; 01 Haziran 2020 tarihinde Adalet Bakanlığına yazmış olduğu dilekçenin de numarasının kendisine verilmemiş olduğunu, dilekçenin gönderilmediğini düşündüğünü; Diyarbakır'a getirilirken insan haklarına aykırı bir şekilde darp edilerek getirildiklerini, dayakla şekil ve şemalarının değiştiğini; ayrıca 10 Haziran 2020 tarihinde saat 13.00-13.30 arasında Diyarbakır 4 Nolu cezaevinde 22, 23 ve 24 nolu odaların olduğu koridordaki kameraların izlendiğinde ve bu kamera kayıtlarında kendisinin infaz koruma memurlarınca ne şekilde çıkartıldığını ve baş memura ne şekilde götürüldüğünü ve getirildiğinin görülebileceğini, kendilerine haksızlık yapıldığını, insan haklarına aykırı davranıldığını, hakaretler edildiğini, tehdit edildiklerini ve can güvenliklerinin kalmadığını aktardığını'" belirtmiştir.

Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi

T.A. tarafından 8 Ocak 2020 tarihinde yapılan başvuruda; "Kardeşi K.A.'nın Edirne F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulduğunu, haftalık telefon görüşmelerinde ilettiği üzere; Ceza İnfaz Kurumu Müdürü tarafından fiziki ve psikolojik işkenceye maruz kaldığını, bu konular hakkında yaptıkları telefon görüşmelerinin hattının kesildiğini, gece geç saatlerde Ceza İnfaz Kurumu'nun üstünde drone araçlarının gezdiğini, kitaplarına ve kıyafetlerine el konulduğunu" aktarmıştır.

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan Fadıl Şenyaşar uzun süredir tek başına tutulmaktadır.

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 5 Ağustos 2020 tarihinde Ü.C. ve B.R.'nin bulunduğu koğuşa sabah sayımının ardından bir grup gardiyanın geldiği ve herhangi bir açıklama yapılmadan, Ü.C. ve B.R. isimli mahpusları darp ederek koğuştan çıkardıkları ve tek kişilik odalara götürüldükleri ve bu sırada da darp etmeye devam ettikleri ve mahpusların seslerinin diğer koğuşlardan duyulduğu bildirilmiştir. Mahpuslar 2 gün tekli odalarda kaldıktan sonra koğuşa geçtiği aktarılmıştır. Avukatlar ile yapılan görüşmede mahpusların darp edilmelerinin ardından iki gün geçmiş olduğu halde sağ kol dirsek arkasında 1 TL büyüklüğünde bir morluk ve şişlik olduğu, dudağında kabuklu yara olduğu, boynunda el büyüklüğünde tırnak izleri ve pembe izlerin olduğu, sol kol arkasında yeşil çürük renginde yüzük parmağı büyüklüğünde dikdörtgen şeklinde bir morluk olduğu, gövdesinin dalak kısmında tekme atılması sonucu kızarıklık ve morluk olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca infaz koruma memurları tarafından kötü muamele sırasında tişörtünü yırttıkları aktarılmıştır.

14 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne Elazığ 2 Nolu Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan M.K., özetle cezaevinde 03 Ekim 2019 tarihinde gardiyanlar tarafından (yaklaşık on gardiyan) kaldığı hücrede fiziksel olarak saldırıya uğrayıp göğüs ve kalbinden darbe almıştır. Revire geç götürülmüş ve omurgalarında çatlaklık söz konusu olduğu için hastaneye sevk edilmesi gerekmektedir. Fakat sevk edilmemiş. Geç bir saatte ambulans gelip hastaneye götürülmüştür. Daha sonra da kötü muameleler devam etmiş savcılığa yazılan 2 dilekçe de aleyhine sonuçlanmış ve hücre cezası verilmiştir.

Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi

P.P. 4 Kasım 2020 tarihinde Gaziantep L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan abisi R.Ç. ile ilgili olarak yapmış olduğu başvuruda; R.Ç.'nin kurum müdürleri O.ve E. (yalnızca isimlerini belirtmiştir), baş memurlardan ise A.K. ve İ.A. tarafından sağlığının ve hayatının tehlikeye atıldığını, COVİD teşhisi konulan kişilerle temas ettirdiklerini ve yemedikleri yemekleri abisine yedirmeye çalıştıklarını, abisinin bu konularla ilgili olarak 5 Ekim 2020 tarihinde Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunduğunu ve Başsavcılık makamına ifade vermeyi talep ettiğini fakat ifadeye çağıran olmadığını, belki de dilekçenin çıkışını yapmadıklarını, Sağlık Bakanlığı, TBMM veya Adalet Bakanlığı tarafından inceleme heyetinin abimle görüşmesini talep ettiklerini, abisine baskı, haksızlık ve zulüm yapıldığını, dilekçelerde ismi geçen kişilerden şikayetçi olduklarını; cezaevinde sıcak su verilmediğini, abisini kendine ve birilerine zarar vermesi için tahrik ettiklerini, abisinin can güvenliğinin olmadığını, abisinin 26 Ekim 2020 tarihinde idare hakkında Adalet Bakanlığı, CİMER'e, TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığına toplamda beş adet şikayet ve suç duyurusunda bulunduğunu, şikayet dilekçesinin çıkışını istediği halde yapmadıklarını, ayrıca cezaevinde abisini vurmakla ve öldürmekle tehdit ettiklerini, H.G. ve E.A'nın abisinin hasımları olduğunu, 5 Ekim 2020 tarihinde abisinin hasımlık dilekçesini verdiğini, abisine karşı kin ve düşmanlık beslediklerini, bunun için abisinin acil olarak sevkinin olmasını istediğini aktarmıştır.

İzmir/Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

5 Nisan 2020 tarihinde C.Ö. derneğimize yaptığı başvurusunda oğlu B.Ö.'nün 8 yıldır hapishanede olduğunu, şu an Şakran 3 nolu T Tipi hapishanesinde kaldığını, 1 Nisan 2020 tarihinde kendisiyle biraz yüksek sesle konuştuğu gerekçesiyle gardiyanlar tarafından darp edildiğini 5 Nisan 2020 tarihinde söylediğini, kafasının gözünün patladığını söylediğini, oğlunun hayatından endişe duyduğunu beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

11 Eylül 2020 tarihinde M.T. derneğimize yaptığı başvurusunda Şakran 4 nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan kardeşi B.T.'nin intihar ettiğini ve bu yüzden hapishanede baskı gördüğünü, hapishane yönetiminin kardeşine baskı uyguladığını ve kendisine zarar vermek istediğini söylediğini beyan etmiştir.

Kahramanmaraş/Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

R.G., 17 Temmuz 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; babası Ş:G.'nin 12 yıldır mahpus olduğunu, şuan Kahramanmaraş/Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, babasının can güvenliğinin bulunmadığını, başvuru günü telefon görüşü yaptığını, babası Ş.G.'nin cezaevinde şiddet gördüğünü beyan ettiğini, 16 Temmuz 2020 günü 15:00-17:00 saatleri arasında S. isimli bir infaz koruma memurunun babasına müdürün odasında fiziksel şiddet uyguladığını, diğer görevlilerin ise engellemediğini, şiddet uygulamasının nedeni olarak 'sen kafa sallayarak konuşuyorsun' dediğini, Babası Ş.G.'nin bundan bir yıl önce yine aynı infaz koruma memuru tarafından şiddete maruz kaldığını, babasının kamerasız bir yere götürüldüğü ve kaba dayağa maruz kaldığını, babasının dilekçe vermek için ya da başka konularda bir şey istemek için memurlara başvurduğunda aynı S. isimli görevli tarafından tehdit edildiğini, babasının en son telefon görüşmesinde 17 Temmuz 2020 tarihinde kendilerine şunları aktardığını belirtmişlerdir:

> Ben bu zamana kadar kimseden böyle hakaret ya da şiddet görmedim, karşısında insan olduğunu bilmeden konuşuyorlar, bu yaşıma geldim ilk defa bir cezaevinde işkence gördüm.2016'da benim kardeşim B.G. Elbistan E Tipi

> Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kendini öldürdü, benim sonum da onun gibi olur diye korkuyorum. Burada ruhsal bunalıma sokuyor o gardiyan. Bana dayak attıktan sonra ben de karnımın mideye yakın kısmını ve kollarımı kestim. 25 dikişim var ve de yaralarım çok derin. Burada yaşananlar kimsenin sineye çekeceği türden değil. Cezaevimin değişmesini istiyorum.

Kendilerinin de babalarının kaldığı yerin değişmesini istediklerini, fail infaz koruma memuru hakkında ise gereken işlemlerin yapılmasını talep ettiklerini belirterek derneğimizden yardım istemiştir.

Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda cezasını infaz eden 19 mahpus 14 Aralık 2020 tarihinde derneğimize mektup göndererek başvuru yapmıştır. Mahpuslar başvurularında yaşamış oldukları hak ihlallerine dair beyanlarda bulunarak derneğimizden yardım talep etmişlerdir. H.S., N.B., H.A. adlı mahpusların beyanlarına göre:

> 24 Kasım 2020 tarihinde infaz koruma memurları tarafından ayrıntılı oda ve üst aramasının yapılmasına rağmen 27 Kasım 2020 tarihinde sabah sayımından hemen sonra saat 08:50'de infaz koruma memurları tekrardan odamıza girdi. Arama sırasında mutfak araç gereçleri, ayakkabılar, elbiseler, buzdolabı, komodin, kendileri tarafından tutulan günlükler, defterler, kitaplar arandı. Arama esnasında kendimize ait özel eşyalar dağıtıldı ve yargılandığımız mahkemelere ait duruşma tutanakları, savunmalar, çizdiğimiz resimler, yazdığımız şiir, öykü ve makaleler de dahil tüm kağıt ve materyallere memurlar tarafından el konuldu. El konulma gerekçesine ilişkin herhangi bir mahkeme kararı tebliğ edilmedi.
> COVİD-19 pozitif vaka sayısının ülke genelinde yüksek olmasına rağmen dışarı ile temas halinde olan memurlar gerekli önlemleri almadan bu arama işlemlerini gerçekleştiriyor. Kurumda çalışan bazı infaz koruma memurlarının COVİD-19 testlerinin pozitif çıktı ve bu sebeple bir birimin kapatıldı. Bu duruma rağmen infaz koruma memurlarının hiçbir tedbir almadan, sosyal mesafe kuralını ihlal ederek arama işlemi yapıyor ve tüm eşyalara defalarca farklı kişiler tarafından elle dokunuluyor. Virüse yakalanma ihtimalimiz oldukça yüksek, bulunduğumuz odada kronik rahatsızlığı olması sebebiyle risk grubu içinde olan mahpuslar var.

Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda cezasını infaz eden 19 mahpus 14 Aralık 2020 tarihinde derneğimize mektup göndererek başvuru yapmıştır. Mahpuslar başvurularında yaşamış oldukları hak ihlallerine dair beyanlarda bulunarak derneğimizden yardım talep etmişlerdir. Buna göre E.O., Z.Ç., C.Ç., S.Y., S.Y., M.K., H.A., H.A., E.Ş., A.Ç., H.B., M.A., K.T., B.A., M.U.ve E.G. adlı mahpusların beyanlarına göre "27 Kasım 2020 tarihinde kalabalık gruplar halinde İnfaz Koruma Memurlarının odalarına girdiklerini ve Kocaeli 2 Nolu Sulh Ceza Hakimliği kararı doğrultusunda arama yapılacağının kendilerine sözlü olarak söylendiğini, mahkeme kararını görmek istediklerini belirtmelerine rağmen kararın kendilerine tebliğ edilmediğini; roman, şiir, öykü, kitap ve günlük, not defterleri dahil olmak üzere aile ve özel avukatlarının adres ve telefon bilgilerini içeren kağıtların toplandığını, mahkeme dosyaları ve savunmaya ilişkin her türlü belge ve evrakların el konulduğunu, odalarında bulunan ancak haklarında herhangi bir şekilde toplatılma kararı bulunmayan süreli ve süresiz yayınlara yine aynı şekilde el konulduğunu; arama esnasında İnfaz Koruma Memurlarının pandemi koşullarına rağmen sosyal mesafe kurallarını yok saydıklarını, gerekli hijyen önemlerin alınmadığını, koğuşlarda bulunan bir çok

mahpusun uzun yıllardır hükümlü olması sebeple vücut dirençlerinin oldukça güçsüz kaldığını, kronik hastalığı olan mahpuslar için yapılan aramanın ciddi ölçüde tehlike arz ettiğini" belirtmişlerdir.

Kayseri/Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Kırşehir'den Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipine götürülen 4 mahpus aileleri aracılığı ile; "Şiddete maruz kaldıklarını, darp raporu için hastaneye götürülmediklerini" aktarmışladır.

İ.G.15 Eylül 2020'de Kayseri/Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan F.G. için yaptığı başvuruda; "15 Eylül 2020 tarihinde yapmış oldukları telefon görüşmesinde 'Kırşehir Cezaevindeki gibi ayakta ve askeri nizamda arama dayatıldığını, bunun insanlık onuruna aykırı olduğunu söylediklerinde ise gardiyanlar tarafından şiddete maruz kaldıklarını' söylediğini" aktarmıştır.

Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

G.Y. 26 Kasım 2020 tarihinde yazdığı mektupla yaşadığı hak ihlalleri ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur.

> "2019 yılının Mart ayında Kayseri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na gönderildim, bir müddet sonra Yahyalı kaza cezaevine, oradan da Kayseri/Bünyan Açık Ceza İnfaz Kurumu'na gönderildim. Orada birkaç ay yattıktan sonra zorla çalıştırılmaya karşı çıktığım için Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na gönderildim. T2 cezaevinde konulduğum geçici koğuştan revire çıkarıldım. Orada revirden sorumlu baş gardiyan Ö. ve 6 gardiyan tarafından dövüldüm, yerlerde sürüklenerek tekmelendim, vardiya değiştikten sonra kapıdaki gardiyanlara dövüldüğümü ve iyi olmadığımı söyledim, darp raporu için doktora götürülmeyi talep ettim. Ancak küfür edilerek talebim geri çevrildi. Koğuşlara dağıtılırken bu talebimi ve olanları müdüre anlatıp yardım talebinde bulundum, ancak müdür de odadan kovdu.
> Gönderildiğim yeni koğuşta bazı mahkumlarla çıkan tartışmadan sonra mahkumlar koğuştan gitmemi istediklerini, aksi halde yüzümü jiletle keseceklerini söylediler. Durumu kapıdaki gardiyana ilettim, bana "kan çıkmadan odadan alamayacaklarını" bildirdi. Orada dövüldükten sonra koğuştan aldılar, yine darp raporu almak için revire çıkmak istedim ancak yine götürülmedim. Bu olaylar 4 kere tekrarlandı ve her seferinde savcılığa suç duyurusunda bulundum Cezaevinde yapılanları aktardım ancak sonuç alamadım. Cezaevinde iken "sen bizi mi şikayet ediyorsun" diyerek bir kere daha gardiyanlar tarafından dövüldüm. Ancak döven gardiyanlar ve mahkumlar hakkında yaptığım suç duyurularına bir cevap alamadım. Bir müddet sonra Niğde Açık Cezaevi'ne gönderildim, dışarıdan Bünyan'ın bağlı olduğu Kayseri Adliyesine giderek suç duyurularının ulaşıp ulaşmadığına baktırdım ve hiçbirinin savcılığa ulaşmadığını öğrendim. Ailemin dışarıdan şikayet etmesi üzerine Niğde Açık Cezaevi'ne sevk edildim."

S.E. 25 Aralık 2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan kardeşi Ş.E. için yaptığı başvuruda; "Ş.E.'nin 21 aydır hükümlü sıfatıyla kurumda bulunduğunu, Diyarbakırlı olduğu için kurumda ayrımcılığa maruz kaldığını, Baş infaz Koruma Memurunun başka bir Diyarbakırlı mahpusa fiziksel şiddet uygulayarak sonrasında başka bir kuruma sevk ettirdiğini, Baş infaz koruma memurunun ayrıca 'Bir tane Diyarbakırlı bile bırakmayacağım bu cezaevinde' şeklinde tehdit içerikli beyanlarda bulunduğunu, kardeşi Ş.E.'nin tüm bu söylemlerden manevi olarak derinden etkilendiğini ve can

güvenliğinden endişe duyduğunu aktardığını, ailesi olarak durumu idareye bildirdiklerini ancak hiç bir işlem yapılmadığını, tüm bu baskılar sonucunda kardeşinin intihar edebileceğinden ciddi endişe duyduklarını" aktarmıştır.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi

M.K.; "Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinden Muş'a götürülürken tek kişilik ring aracına bindirildiğini, bu nedenle hareket edemediğini, yol boyunca ellerinin kelepçeli olduğunu, kapıyı açmadıklarını, defalara kapıyı yumruklamalarına rağmen ilaçlarını almak için yalvarmasına rağmen kapıyı açmadıklarını, saatlerce böyle götürüldüğünü, tuvalet ihtiyacı olduğunu ve ring aracında tuvaletini yapacağını söyleyince kapıyı açarak kendisini çıkardıklarını ve yolun ortasında bütün askerler kendisine bakarken oturarak kelepçeli halde tuvaletini yaptığını, hiçbir şekilde yemek ve su vermediklerini, şeker hastası olduğunu defalarca söylediğini ancak cevap vermediklerini, bilincinin kaybolduğunu, Muş Cezaevine nasıl gittiğini bilmediğini, Muş Cezaevine vardığında 1 gün boyunca kimseyi tanıyamadığını, eski cezaevindeki mahkum arkadaşlarının sürekli kendisini tanıttığını ancak onları tanıyamadığını, hiçbir şey yiyemediğini ve sürekli ellerinin titrediğini" aktarmıştır.

Kayseri Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Z.A. Kayseri'ye sevk edilirken Hilvan'da cezaevinde şiddete uğradığını, darp edildiğini, sevk esnasında da yolda getirilirken hiçbir ihtiyacının giderilmediğini aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

21 Ekim 2020 tarihinde E.Y. yaptığı başvuruda "Oğlu Y.B.'nin Ankara F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta iken Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini, nakil edildiğinden bu yana ağır işkencelere maruz kaldığını, geçen hafta bunlara itiraz ettiği için hücre cezası aldığını, kendisinin kalp hastası olduğu için oğlunu ziyarete gidemediğini, zaten oğlunun da 1 yıldır mektup yazmadığını, telefon görüşlerinde ise "beni görmeye gelmeyin, bu halimi görmenizi istemiyorum" dediğini, oğlunun hayatından endişe ettiğini" aktarmıştır.

C.A. 17 Kasım 2020'de Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlu İsrafil Araz için yaptığı başvuruda "Oğlu ile 16 Kasım 2020 tarihinde saat 11.00 civarı görüşme yaptığını, görüşme esnasında İ.A.'nın kendisine gece geç saatlerinde bulunduğu koğuşun gardiyanlar tarafından basıldığını kendisine ve diğer mahpuslara infaz koruma memurlarınca sözlü olarak hakaret edildiğini, hapishane idaresine dilekçe yazdıkları halde cevap alamadıklarını" aktarmıştır.

Kırıkkale/Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi

Kırıkkale Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan H.U.'nun ailesi; H.U.'nun kötü muameleye maruz kaldığını ve darp edildiğini aktarmıştır.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

H.Y. 17 Eylül 2020 tarihinde İHD Mersin Şubesi'ne yaptığı başvuruda; "Kardeşi C.Y.'nin 3,5 yıldır Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunmaktayken, Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na 3 arkadaşıyla birlikte sevk edildiğini, götürüldükleri ceza infaz kurumunda çıplak aramaya maruz kaldıklarını, kabul etmedikleri için darp edildiklerini, kardeşinin bir süredir açlık grevinde olduğunu, aynı gün akşamında hakaret ve tehditlere maruz kaldıklarını, karşı geldiklerinde ise 30 adet infaz koruma memurunun koğuşa gelerek işkence uyguladıklarını, kıyafetlerinin verilmediğini" aktarmıştır.

İ.G. 16 Eylül 2020 tarihinde yaptığı başvuruda; "kardeşi F.G.'nin 15 Eylül 2020 günü Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiğini, 15 Haziran 2020 tarihinde kardeşi ile yaptığımı telefon görüşmesinde ayakta ve askeri nizamda sayım dayatıldığını, başkaca da insan onuruna aykırı muamele yapıldığını, itiraz ettiklerinde ise gardiyanlar tarafından şiddete maruz kaldığını şu an karantinada olduklarını" aktarmıştır.

F.B. 18 Eylül 2020 günü İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; "E.K.'nin 15 Eylül 2020 günü C.Y., F.G.ve A.S. ile birlikte Kırşehir E Tipi Ceza İnfaz Kurumu'ndaki koğuşlarından "sizi yan tarafa alacağız" denilerek çıkarıldığını ve Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiğini, bu sırada C.Y.'nin açlık grevinde olduğunu, kardeşi E.K.'nin Kırşehir'den çıkarılırken bir asker tarafından darp edildiğini, E.K.'nin boynuna ve kollarına sert bir şekilde vurulduğunu ve ters kelepçelendiğini, asker hakkında şikayette bulunulduğunu, Bünyan Cezaevinde çıplak arama yapıldığını ve darp edildiklerini, hakaret, küfür ve kaba sözlere maruz kaldıklarını, incelemeye alınma bahanesiyle özel eşyalarına el konulduğunu, kardeşinin ve diğer mahpusların sağlık durumlarından endişe ettiklerini" aktarmıştır.

Çeşitli tarihlerde Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde hak ihlallerine uğrayan, darp edilen mahpusların aileleri tarafından İHD Genel Merkezine gelen şikayet başvuruları neticesinde 1 Haziran 2020 tarihinde Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna heyet olarak ziyaret gerçekleştirilmiştir. N.Y., Ö.H., S.Ö., E.K., C.Y., F.G., M.K., M.D., Ç.Y.ve Ş.L. isimli mahpuslarla yapılan görüşmeler neticesinde ziyaret edilen kurumda temel hak ve hürriyetler ile işkence yasağının ihlal edildiği değerlendirilmiştir. Mahpus beyanlarına göre "Günlük askeri nizamda avluda ayakta sayımı reddettikleri için infaz koruma memurları tarafından sürüklenerek havalandırma alanına çıkarıldıklarını ve burada işkence ve kötü muameleye uğradıklarını, güvenlik kameralarının bulunmadığı yere götürülerek darp edildiklerini, baş ve bel bölgelerine kuvvet uygulanarak, kolları arkada ters kelepçeli imiş gibi bir duruma getirilerek kişi başı 5-6 memur düşecek şekilde darp edildiklerini, çıplak aramaya maruz kaldıklarını, sorumlu infaz koruma memurlarından birinin adının Ö. olduğunu bildikleri, Mahpusların işkenceye ilişkin suç duyuruları olmasına rağmen bu hususta bir soruşturma açılmadığını, şikâyet dilekçelerinin akıbetine ilişkin bilgi de verilmediğini, adli ve idari soruşturma yürütüldüğüne ilişkin hiçbir gösterge bulunmadığını, mahpusların ifadelerine başvurulmadığını, aksine işkenceye karşı slogan atan mahpuslara disiplin soruşturması açıldığını," aktarılmıştır.

Kırşehir E Tipi Hapishanesi'nde bulunan İ.G. 22 Mayıs 2020 yaptığı başvuruda; "Kardeşi F.G.'nin, 'cezaevi yönetiminin uyguladığı psikolojik baskı, hak gasplarından sonra hücre cezaları verildiğini, fiziksel güç kullanmaya başladıklarını, mektuplarının gönderilmediğini" söylediğini aktarmıştır.

Kırşehir E Tipi Hapishanesi'nde bulunan A.Y. 25 Mayıs 2020 tarihinde Ç.Y. adına başvuru yapmıştır. Kardeşinin aktarımlarına göre; Kırşehir E tipi cezaevinde bulunan 15 siyasi mahpus olarak 3 yıldır sürekli siyasi baskılara ve keyfi muameleler maruz kaldıklarını, en son 7 Mayıs 2020 tarihinde arkadaşlarının; baskıları, keyfi muameleleri ve ayakta sayım dayatmasını kabul etmedikleri için tek kişilik odalara konulduklarını; buna karşın 19 Mayıs'ta açlık grevine başladıklarını ve cezaevi yönetimi taleplerini kabul edene kadar açlık görevini sürdüreceklerini, açlık grevine 15 kişi olarak katıldıklarını" aktarmıştır.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde hak ihlallerine uğrayan, darp edilen mahpusların aileleri tarafından yapılan başvuruları neticesinde 01 Haziran 2020 tarihinde Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna heyet olarak ziyaret gerçekleştirilmiştir. N.Y., Ö.H., S.Ö., E.K., C.Y., F.G., M.K., M.D., Ç.Y.ve Ş.L. isimli mahpuslarla yapılan görüşmeler neticesinde ziyaret edilen kurumda temel hak ve hürriyetler ile işkence yasağının ihlal edildiği değerlendirilmiştir. Mahpuslar; "Hak ihlallerine uğradıklarını ve bu nedenle açlık grevine başladıklarını, bir kısmının müşahede odasında tutulduğunu, açlık grevinde olanlara iaşenin eksik verildiğini, müşahede odalarının çok kirli olduğunu, gerekli temizlik malzemelerinin ne idare tarafından verildiğini ne de kendilerinin almasına izin verildiğini, battaniyelerinin kendilerine getirildiğini ancak

nevresimlerinin verilmediğini, müşahede odasının çok soğuk olduğunu, hiç gün ışığı almadığı ve çok üşüdüklerini, gardiyanların hijyen kurallarına riayet etmediğini, maske - eldiven kullanımına özen göstermediğini, Havalandırmaya çıkarılmada sorun yaşadıklarını, bazı mahpusların 25 gündür toplam 4 kez 15'er dakikalık havalandırma hakkı kullanabildiğini, bunların akşam saatinde yaptırıldığını ve uzun süre boyunca güneş göremediklerini" aktarmışlardır.

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Ç.Y. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre; "E.K., Ö.H., M.D., C.Y., M.V.A., M.K., M.C:Y., İ.Buzi, A.S., F.A., Ö.B., S.Ö.ve F.G.'nin cezaevi çalışanlarının keyfi kötü muamelelerine karşı yaptıkları itiraz ve şikayetlerden sonuç alamayınca pasif direnişe geçmeye karar verdiklerini ve bunun üzerine 7 Mayıs 2020 günü hücre cezası aldıklarını, ayakta sayıma karşı koydukları için gardiyanlar tarafından tekme ile vurulmak suretiyle fiziksel şiddet gördüklerini ve şiddetin yanı sıra gardiyanlar tarafından "devletin gücünü göreceksiniz" ve bunun gibi benzeri başka şeyler söylenerek hücrelere alındıklarını, kendisi ve Ö.H., M.D:, E.K., M.C.Y., F.G. ve M.K.'nin süresiz açlık grevine başladıklarını, 12 Haziran 2020 günü 1 haftalık dönüşümlü açlık grevine çevirdiklerini, iletişim için bir kişi seçtiklerini, çeşitli gerekçelerle disiplin cezası vermeye başladıklarını, 1 haftalık açlık grevi nöbetini bitiren herkese dönüşüm sonunda bir disiplin cezası verildiğini, M.K. ve M.V.A.'ya durduk yerde hücre cezası verildiğini, hücreden koğuşa götürürken ikisine de tekrar ayakta sayım dayattıklarını, açlık grevine katılan mahpusların hepsine, 3 ay slogan atmak, 3 ay da ayakta sayıma direnmeden dolayı toplamda 6 ay görüş yasağı verildiğini, bununla beraber mahpuslar havalandırmaya düzenli olarak çıkamadıklarını, havalandırmaya çıkışlarının gardiyanların keyfine göre bazı günler 10 ile 15 dakika olacak şekilde kısıtlandığını, hem sürekli hem de dönüşümlü açlık grevi sırasında kendilerine 2 kere verilmesi gereken B6 ve B12 vitaminlerinin itirazlara rağmen günde sadece 1 kez verildiğini" aktarmışlardır.

Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi

1 Aralık 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'da 26 Haziran 2020 tarihinde evine yapılan baskında üç saat boyunca köpekli işkenceye maruz bırakılan ve götürüldüğü Mardin'de 12 günlük gözaltı süresinin ardından tutuklanan S.R.Ç.'nin tutulduğu Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tedavi edilmediği öğrenildi. Uzun süredir rahim kanseri tedavisi gördüğü belirtilen Çetin'in hastaneye götürülmediği ve ilaçlarının kendisine verilmediği öğrenildi.

Nazilli E Tipi Kapalı Hapishanesi

M.M. 27 Aralık 2020 tarihinde eşi U.M. ile ilgili olarak yaptığı başvuruda; "Eşi U.M.'nin Nazilli E Tipi Kapalı Cezaevinde kaldığını, yaklaşık 9 yıldır cezaevinde olduğunu, pandemiden dolayı açık görüş yapılmadığını, 26 Aralık 2020 tarihinde saat 15.30'da telefon görüşmesinde kendisine birtakım sıkıntı ve sorunlar yaşadığını, kendisi birçok dilekçelerle şikayetini bildirmesine rağmen dönüş sağlanmadığını, cezaevinde gardiyanlar tarafından kendisine sözlü şiddet ve işkence yapıldığını söylediğini, Adalet Bakanlığı'na eşinin orada can güvenliğinin olmadığını ve sevkini istediğini" aktarmıştır.

Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.Ö. 24 Aralık 2020 tarihinde kardeşi M.O.S.'nin Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda işkence gördüğü şikayetiyle kurumumuza e-posta aracılığı ile başvuru yapmıştır. Başvuruya göre "M.O.S.'nin 4 ay önce Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan 6 mahpus tarafından kendisine fiziksel şiddet uygulandığını, bu durumu idareye bildirmesi üzerine koğuş değişikliğinin yapıldığını ancak şiddet gördüğü 6 mahpusun tekrardan fiziki ve psikolojik şiddet uygulamaya başladığını, hapishane idaresinin bu durumu önleyecek yeterli düzeyde önlem almadığını, hatta İnfaz Koruma Memurları tarafından da M.O.S.'ye baskı yapılmaya başlandığını, 24 Aralık 2020

tarihinde kardeşinin anneleri ile yaptığı telefon görüşmesinde N. adında Baş İnfaz Koruma Memuru ve diğer infaz koruma memurlarının kardeşine fiziki şiddet uyguladıklarını öğrendiklerini, kardeşinin gördüğü fiziki ve psikolojik işkence sebebiyle mevcut sara ve epilepsi hastalıklarının tekrar nüksettiğini, alması gereken ilaçların idare tarafından kardeşine verilmediğini, kardeşi M.O.S.'nin can güvenliğinden ciddi endişe duyduklarını ve kardeşinin başka bir kuruma nakledilmesini talep ettiklerini" belirterek kurumumuzdan yardım talep etmiştir.

Ordu/Akkuş Açık Hapishanesi

E.P., 07 Ocak 2020 tarihinde Ordu Akkuş Açık Ceza İnfaz Kurumu'ndan İHD Genel Merkezi'ni telefonla arayarak "S. isimli bir infaz koruma memurunun devamlı olarak tutuklu ve hükümlülere hakaret ve küfrettiğini, dilekçe vermelerine rağmen dilekçelerinin yırtılıp atıldığını ve dilekçelerinin yerine ulaşmadığını'' aktarmıştır.

Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi

Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan K.Y. ile 10 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde yaşadığı hak ihlalleri ile ilgili olarak şu bilgileri aktarmıştır:

> Şanlıurfa Kapalı Cezaevi'nden 7 Ocak 2019 tarihinde yedi mahkumla birlikte Sivas'a götürüldük. O tarihte süresiz dönüşümsüz açlık grevinde idim, cezaevinden sevk edilirken sağlık raporu alamadım ve apar topar ring aracına bindirilerek Sivas'a doğru yola çıktık. Ancak açlık grevi iaşeleri verilmedi, Sivas'ta sadece tuz verildi.
> 8 Ocak 2019 tarihinde Trabzon Beşikdüzü Kapalı Cezaevi'ne yedi mahkumla birlikte götürüldük, 4 mahpus burada bırakıldı. M.B. ve O.C. ile birlikte Rize Kalkandere Cezaevi'ne sevk edileceğimizi öğrendik. Ancak Trabzon Beşikdüzü Kapalı Cezaevi'nde kayıt işlem odasına çağrıldım, diğer iki arkadaş koridorda tutuldu. Odaya girer girmez gardiyan küfretmeye başladı, "Teröristler, sizi burada gebertmemiz lazım!" dediler ve darp etmeye başladılar. Bu sırada slogan attım diğer iki arkadaşım da koridorda slogan atmaya başladı. Kayıt işlem odasından çıkarıldıktan sonra gözlerimin altı siyahlaştı ve burnumun üzerinde kesik ve yırtıklar vardı. Daha sonra koridora sürüklendim, beni getiren askere "Benim can güvenliğimden sen sorumlusun! Beni neden korumadın" diye sorduğumda, asker de "Ben bir şey yapamam!" dedi. Kayıt işlemi odasında ve koridorda askere seslenirken yüzümdeki işkence izleri görünüyordu, kameralar beni gördü. Daha sonra çıplak arama odasına götürüldüm, orada çıplak arama dayatıldı. Çıplak aramaya direndiğim için çok ağır bir şekilde işkenceye maruz bırakıldım. Hiçbir şekilde sağlık raporu aldırılmadı.
> 9 Ocak 2019'da Rize-Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevi'ne getirildiğimde yine çıplak arama dayatmasına maruz kaldım. Çıplak aramaya direnince de küfretmeye başlandı ve beş kaburgam kırıldı. Çok ağır yaralandım ve bu nedenle acil olarak revire götürüldüm. Revirde de müdahale edilemeyince hastaneye kaldırıldım. Burada sağlık raporlarım eksiksiz tamamlandı, ancak çok acı çekmeme rağmen o süreçte açlık grevinde olduğum için tedaviyi kabul etmedim. Hastanede iki gün kaldım, sağlık raporunda beş kaburgamın kırıldığı, akciğerimde sönme yaşandığı, hayati tehlike arz edecek şekilde yaralanmalarım olduğu yazılı.
> 11 Ocak 2019 tarihinde cezaevine döndüm ancak bu sefer de acılardan dolayı hareket edemeyince de açlık grevini sonlandırdım ve 12 Ocak 2019'da

hastaneye gittim. İki gün kaldıktan sonra 14 Ocak 2019'da taburcu oldum. Taburcu olur olmaz 15 Ocak 2019 tarihinde Adalet Bakanlığı'na gördüğüm işkencelerden dolayı soruşturma başlatılması için başvuruda bulundum. 16 Ocak 2019'da gördüğüm işkenceleri detaylı bir şekilde rapor yazarak İnsan Hakları Derneği'ne gönderdim, ancak bu başvurumun kuruma iletilmediğini öğrendim. Daha sonra bir başvuru daha yaptım, ancak bunun da kuruma ulaştırılmadığını öğrendim, sebebini sorduğunda da İnsan Hakları Derneği'ne gönderilen dilekçelerde "yalan beyanlarda bulunduğun için bu dilekçelerin verilmedi!" denildi.
Gördüğüm işkencelerden dolayı suç duyurularında bulundum. 19 Nisan 2019 tarihinde Adalet Bakanlığı tebligatta bulundu, tebligatta gördüğü işkencelerden dolayı Adalet Bakanlığı'nın konu hakkında soruşturma başlatılması için Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığı, Rize Cumhuriyet Başsavcılığı ve Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirimde bulunduğu yazılıydı. Adalet Bakanlığı'nın tebligatı geldikten sonra ifadem alındı. Soruşturmalara ilişkin onlarca başvuruda bulundum, Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığı'nın dosyayı yetkisizlikle Vakfıkebir Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdiğini, ancak Adalet Bakanlığı'nın tebligatı üzerine dosyanın Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığı'nda da açıldığını hatta Trabzon'da iki soruşturma kaydının olduğunu öğrendim.

Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan M.B. ile 10 Kasım 2020 tarihinde yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre" Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevinden Rize L Tipi Cezaevine sevk edildiğini, sevkin 3 gün sürdüğünü, sevk sırasında açlık grevinde olmasına rağmen temel hiç bir iaşenin su dahil verilmediğini; ring aracında toplam 7 kişinin olduklarını, yolculuk sırasında bazılarının ayakta bazılarının ise oturur vaziyette olduğu, ring aracında iken nefes dahi alamadıklarını, bir nedenle hava alabilmek için kış mevsiminde oldukları halde havalandırmanın açılmasını istediklerini, sevk edilirken önce Sivas sonra Trabzon ilinde kaldıklarını, Trabzon'da infaz koruma memurları tarafından işkence gördüklerini, çıplak aramaya maruz bırakıldıklarını, vücutlarının birçok yerinde özellikle de yüz kısmında ekimozlar oluştuğunu, Rize L Tipi Cezaevine getirildiklerinde yine işkence ve kötü muamele maruz kaldıklarını, darp raporu aldıklarını ve suç duyurusunda bulunduklarını; hastaneye gidiş ve gelişlerin kendileri için işkenceye dönüştüğünü, bu sebeple hastaneye ve revire gitmek istemediklerini" ifade etmiştir.

F.K. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Aynı koridorlarda adli ve diğer mahkumların yan yana kaldığını, bu durumun mahkumların görüşlerinden dolayı çok büyük problemlere neden olabileceğini; Pandemi ile tecrit koşullarının daha da ağırlaştırıldığını, Pandemi ilanından sonraki ilk iki hafta içerisinde maske, dezenfektanlar ve çamaşır suyunun verildiğini ancak ilk iki haftanın ardından ayda 1 kez 1 litre sıvı sabun ve 1 litreye yakın çamaşır suyu verildiğini, dağıtılan malzemelerinin çok yetersiz olduğunu, gardiyanların önlemlerine hiçbir şekilde dikkat etmediğini, bazen koğuşlara iki gardiyanın geldiğini, bazen 25 gardiyanın aynı anda koğuşa girip bir süre durduklarını, gardiyanların maskelerinin bazen başlarında bazen de ellerinde olduğunu; revire çıkışta büyük problemler yaşandığını, hastaneye sevklerin 6-7 ayı bulduğunu, bir yıldır hastaneye sevkinin yapılamadığını, diş polikliniklerinde ağır diş problemleri çeken hastaların doktora ulaşamadığını, diş rahatsızlıkları için 5-6 ay sonra ancak revire götürüldüklerini, "diş hekimi yok, imkanlarımız yetersiz" denilerek diş tedavilerinin ertelendiğini, bazen de "dişinizi kendiniz çekin" denildiğini; kantinden alınan eşyaların bile yasak denilerek toplatıldığını örneğin çek -paslara el konulduğunu, kantinden ücret karşılığında alınan çamaşır iplerinin yasak denilerek toplatıldığını, yine kantinden alınan radyoların yasak denilerek toplatıldığını; Pandemiden önce de spor, atölye sohbet vb. faaliyetlerin yasaklandığını, geçen ay 1 saat halı sahada spor yapma imkanı tanındığını, kapalı görüşlerin bir kişiyle sınırlandırıldığını ve dakika sınırı olmasından dolayı ailelerinin gelemediğini, Pandemi başlangıcında aileyle görüntülü görüşme imkanı olacağının söylendiğini ancak görüntülü

görüşme imkanından faydalandırılmadıklarını, aileler ve kendilerinin büyük sıkıntı yaşamamaları için ailelerine yakın cezaevlerine sevk istediklerini ancak taleplerinin karşılanmadığını; infazlarını tamamlanmasına çok kısa bir süre kalan mahpusların ilçe cezaevlerine sevk edilmediğini, beyan etmiştir.

Ş.Y. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Pandemi sürecinde tecrit koşullarının ağırlaştığını; sağlık açısından önlemlerinin uygulanmadığını, koğuşta maske verilmediğini, hijyen malzemelerinin yetersiz olduğunu, ilk 2 hafta boyunca yeterli miktarda maske ve hijyen malzemelerinin verildiğini ancak sonrasında koğuşlarda hiçbir önlemin alınmadığını; hastaneye sevklerin altı ayı bulduğunu, özellikle diş polikliniklerinde doktora ulaşamadığını; dış dünyayla tek bağlantılarının 20 dakikalık telefon görüşmesi olduğunu, pandemi süresince ailelerle görüntülü görüşme imkanı tanınacağı söylense de uygulanmadığını; Kürtçe mektuplar yazdığını ve Kürtçe mektuplar gönderildiğini ancak bu mektuplarının verilmediğini, gelen diğer mektuplarında çok uzun süre idarede tutulduğunu; 10 Temmuz - 7 Eylül 2019 tarihleri arasında 59 gün boyunca dönüşümsüz olarak ölüm orucunda kaldığını, ciğerlerinde kalıcı hasarların oluştuğunu, 42 kg verdiğini; 2019 yılında arkadaşı ile ölüm orucunda iken idarenin "Ölüm orucunu sonlandırın, sizi Elazığ'a göndereceğiz, Elazığ cezaevinde üç yıllık denetimli serbestlik ile hepiniz çıkacaksınız." dediklerini, Elazığ'a gönderilmediğini, diğer iki mahkumun infazlarını tamamladıkları için tahliye edildiğini, şimdi Kalkandere Cezaevi'nde bulunan M.Ö. adlı mahpusun da kendisi gibi adli suçlardan dolayı 2,5 yılın kaldığını ancak 1,5 gün yıl önce siyasi suçlardan dolayı yatan mahkûmlarla birlikte kaldıklarından dolayı terör örgütü üyeliği suçuyla aynı infaz rejimine tabi tutulmaya çalışıldıklarını, siyasi suçlarının 1,5 yıl önce infazının tamamlandığını, bu süreçte ölüm orucunda iken iki kez insan Hakları Derneği'ne başvurular yaptığını, anne ve babasının hasta olduğunu, kız kardeşinin onlara baktığını, tahliyesinin ailesi içinde çok önemli olduğunu, ölüm orucundayken savcılık ve idarenin "senin sorunu halledeceğiz sen eylemi bitir" dediğini, eylemin bitirildiğini ancak bu eylemden çok uzun süre sonra henüz çok yakın zamanlarda disiplin cezalarına maruz kaldığını yasaklama cezaları verildiğini, bu cezaların faaliyetleri engelleme cezaları olduğunu ancak kendisinin üç yıldır hiçbir faaliyet yapamadığını" beyan etmiştir.

U.S.K. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Koğuşta maske verilmediğini, sadece haftalık telefon görüşlerinde maske verildiğini, ilk 2 hafta boyunca yeterli sayılacak miktarda maske ve hijyen malzemelerinin verildiğini ancak sonrasında ayda bir 1 litre çamaşır suyu verildiğini ve aynı ölçülerde dezenfektan verildiğini, 25 kişinin ihtiyacını karşılanmada yetersiz olduğunu; Pandemi sürecinde hiç kimseyle iletişim kuramadıklarını, süreli yayınların verilmediğini, bundan sonra cezaevine süreli yayın alınmayacağını, Yeni Yaşam gazetesi başta olmak üzere süreli yayınların kendilerine ulaştırılmadığını, sadece Cumhuriyet Gazetesinin satıldığını ve TV'de iktidar yanlısı televizyon kanallarının izlenebildiğini; hastane sevklerin altı ayı bulduğunu; bağırsak ve mide ile ilgili çok büyük rahatsızlıkları olduğunu, hastaneye sevk edilmediği için tedavisi ile ilgili hiçbir şey yapılmadığını, diyet ile bu sorunla başa çıkmaya çalıştığını; Kürtçe mektupların kendilerine /verilmediğini; kimi zaman maltada ve koridorlarda gardiyanların kendilerine "tek sıra halinde yürüyün!" arama sırasında "kollarınızı tamamen açın!" söylemlerde bulunduklarını bazen hakaret ettiklerini; herhangi bir kitapta tek bir kelimenin bile kendilerince sakıncalı olması halinde kitapların verilmediğini, bir ay önce bir kitabın içinde bir cümle alıntı olduğu için kitapların kendilerine verilmediğini; kantin fiyatlarının çok yüksek olduğunu, sarımsağın 40 TL, muzun 20 TL, pilot kalemin 5 TL olmasının kendilerini zorladığını, kantin alışverişi yapamadıklarını; yemek çeşitlerinin çok sınırlı olup haftada 2-3 kez aynı yemeklerin verildiğini, örneğin beş yıldır Karadeniz'de olmasına rağmen sadece bir kez balık yiyebildiğini; H. C.'ın ilacının verilmediğini, kalp spazmı rahatsızlığı olduğunu ancak hastaneye sevk edilemediğinden dozunun ayarlanamadığını bu nedenle tedavisinin yapılamadığını" beyan etmiştir.

Seydişehir T Tipi Kapalı Hapishanesi

Kurumumuza yapılan başvurulara göre Seydişehir T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde M.A. ve C.D. ile yapılan avukat görüşü yapılmıştır. Buna göre; Seydişehir cezaevinde kalan mahpusların açlık grevi başlattığı ve şiddete maruz kaldıkları bilgiler üzerine Konya Temsilciliğimiz tarafından ziyaret gerçekleştirilmiştir. Buna göre; C.D., Y.U., Ş.F., M.A., Ö.K., R.E. isimli mahpusların açlık grevinde olduğu; cezaevi yönetiminin ayakta sayım noktasında ısrarcı olduğu, ayakta sayım vermek istemeyen mahpuslarla cezaevi personeli arasında baş gösteren tartışmalar sonucunda fiziksel müdahale gerçekleştiği ve halen sözlü taciz ve tehditlerin devam etmesi üzerine açlık grevi gitme kararı alındığı belirtilmiştir. Açlık grevine başladığı günün sabahında mahpuslardan Ş.F.ve Ö.K.'nin tek kişilik hücrelere alındığı ve buna ilişkin hiçbir resmi işlemin yapılmadığı ifade edilmiştir. Fiziksel müdahale sırasında cezaevi personelince Y.U.'nun burnuna yumrukla vurulduğu, M.A.'nın ise kollarında morluklar oluştuğu ifade edilmiştir. Sıvı ile beslendikleri cezaevi idaresince kendilerine düzenli aralıklarla limon ve şeker tedarik edildiğini, fakat B1 ve B12 vitamini ve karbonat verilmediğini" ifade etmişlerdir.

Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

F.Ş. 16 Temmuz 2020 tarihinde Silivri 5 Nolu L Tipinde kalmakta olan oğlu D.Ş. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre "Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi C-7 koğuşunda tutuklu bulunan oğluyla 14 Temmuz 2020 tarihinde yapmış olduğu telefon görüşmesinde; 10 Temmuz 2020 tarihinde yapmış oldukları kapalı görüş sonrası görevli memurların neden kendilerine bağırıp hakaret ettiklerini, yaşanan olayı sorduklarını, oğlunun önce anlatmak istemese de ısrarları karşısında anlatmak zorunda kaldığını ve infaz koruma memurlarının kötü muamelesine maruz kaldıklarını ve tehdit edildiklerini öğrendiğini; olayın kısaca 10.7.2020 tarihli kapalı görüş sonrası görevli memurlardan bir tanesi, kimseyi beklemek zorunda olmadığı gerekçesi ile onur zedeleyici hakaretler savurmaya başladığını, hızını alamayan memur bir tutuklunun boğazına yapışıp sıkmaya başladığını, ardından kafasını duvara vurduğunu, boğazından tutar pozisyonda kameraların olmadığı bir odaya zorla götürdüğünü, orada işkenceye varan fiziksel saldırılarda bulunduğunu, Baş memurun ise hiçbir mukavemet göstermeyen diğer tutuklara "Arkadaşınıza ne olduğunu merak ediyor musunuz? Merak eden varsa gelsin ona da gösterelim." şeklinde tehdit ettiğini; bu memurların daha sonra oradaki tutuklulara 'istediğiniz yere şikayet edin bize bir şey olmaz' şeklinde cümleler kurduklarını, tutukluların mukavemette bulunmamasına rağmen infaz koruma memurlarının orantısız güç kullandığını ve doğrudan doğruya cezalandırma kasti ile hareket edip işkenceye varan kötü muamelede bulunduklarını, söz konusu işkence mağduru tutuklunun revire dahi çıkarılmadığını, boynunda darp izleri mevcut olduğunu, memurların 'nasıl olsa cezalandırılmıyoruz' rahatlığı ile görevli memurlar hukuk dışına çıktıklarını, yaşanan bu olayın bir kısmının güvenlik kameraları önünde geçtiğini, tüm bu görüntü kayıtlarının incelenerek olayın soruşturulmasını, sorumlular hakkında hukuki işlem başlatılarak gerekli cezanın uygulanmasını talep ettiğini" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

C.U.11 Şubat günü avukat ile yapılan görüşmede; "Hastaneye erişim haklarının çok kısıtlı olduğunu, Cezaevinde vücudunun ön ve arka kısımları ve bacak arasının yandığını ve yanıklar nedeniyle çok acı çektiğini ancak sadece 1 defa revire götürüldüğünü, sonrasında koğuştaki hemşirenin kendisine baktığını, yanık nedeniyle hiçbir şekilde hastaneye sevk edilmediğini kendisinin en azından kampüsteki hastaneye sevk edilmeyi talep ettiğini, idarenin bu isteği kabul etmediğini, vücudunun yandığını yargılandığı mahkemede durumunu dile getirdiğini, mahkemenin de sağlık kuruluna sevk ettiğini ancak cezaevinin kendisini 1 ay sonra hastaneye sevk ettiğini, sağlık kurulu karşısına çıktığında da yanık izlerinin kaybolması nedeniyle sağlık kurulundan rapor alamadığını, belinin ranzadan düşmesi sebebiyle belden kuyruk sokumuna kadar 27 cm kırık olduğunu, belinin ayakta sayım sırasında sayıma geç kalmamak için ranzadan atladığı sırada kırıldığını, olayın nasıl olduğunun sorulması üzerine; " Cezaevinde sürekli ayakta

sayım olduğunu, bebekli kadınların ve küçük çocukların bile sayımda hazır bulunması gerektiğini, ayakta sayım sırasında esas duruşta durulması gerektiği kameranın mahkumları görmesi gerektiğini belirterek mahkumların sıraya dizildiğini, sayım sırasında koğuştaki 1 kişi bile geç kaldığında gardiyanlardan herkesin azar işittiği, 1 kişi yüzünden herkesin tutanakla korkutulduğunu, özellikle memur XX'ın sürekli kendilerine hakaret ettiğini ve belinin kırıldığı gün sayımdan önce pencereden memur XX'ı gördüğünü, sayıma geç kaldığını düşünerek korkuyla ranzadan atladığını o sırada ayağını ters bastığını ve belinin kırıldığı söylemiştir. Belinin sabah 8:15 te kırıldığını ancak akşam 19:45'te hastaneye götürüldüğünü, belinin kırıldığı gün battaniye ile taşındığını, hiçbir şekilde kendisinin sabitlenmediğini, battaniye ile araca yüklendiğini, bu sırada kulağına demirin battığını ve kulağının kanadığını, Sincan'da boynu kırılmış denerek boynuna boyunluk takıldığını beli için hiçbir şey yapılmadığını, hastanede yoğun bakımda olduğu sırada bile kelepçenin kolundan çıkarılmadığını, bir elinde serum bir elinde kelepçe 5 gün boyunca yoğun bakımda tutulduğunu, hastanede doktorun görevlilere "kelepçeyi çıkarın, zaten büyük ihtimalle ömür boyu yürüyemez" dediğini memurların yine de kelepçeyi çıkarmadığını aktarmıştır. Kendisinin hiçbir işini yapamadığını, her işinin arkadaşları tarafından yapıldığını, tırnağını bile kesemediğini, klozet olmadığı için portatif sandalyede arkadaşlarının yardımı ile çöp poşetleri ile tuvalete çıkabildiğini, hiçbir şekilde koğuştaki arkadaşlarından ayrılamadığını, idare tarafından bu durumun bilinmesi sebebiyle idare tarafından kendisine; "hükümlü koğuşunda klozet var beğenmiyorsan oraya gidersin" denildiğini, Hastaneye tedavi için gidildiğinde kendisine hastalığı hakkında hiçbir bilgi verilmediğini, doktorların MR çekmediğini, düştükten 11 ay sonra kendisine hastalığı hakkında bilgi verildiğini, doktorların kendisinin yürüdüğünü gördüğünde iyileşmişsin diyerek ayakta muayene ettiğini, Cezaevinde çok fazla ağrıları olduğunu, sağ üst kısımlarda avuç içi şeklinde şişlikler olduğunu, sürekli ödemleri olduğunu ancak doktorların kendisine sürekli bu durumun normal olduğunu 15 yıllık bir süreç olduğunu söylediklerini ,durumunun çok kötü olmasına rağmen sağlık raporlarının sürekli çok iyi gelmesinin anlaşılır olmadığını, beli kırıldığında 5 günlük yoğun bakımı sırasında yüksek ateşi olduğunu 5 gün boyunca ateşinin düşürülemediğini ancak sağlık raporunun o zaman dahi iyi geldiğini ve koğuştakilerin o dönemki kan değerlerine baktığında çok kötü olduğunu söylediğini bu nedenle sağlık raporlarında usulsüzlük yapıldığını söylemiştir. Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesinde sağlık kurulu huzuruna çıkarıldığını sağlık kurulunun başındaki kadın doktorun kendisine "FETÖ'cü değil misin koğuşta bakarlar" dediğini, anılan hastanede Dr. XX'in sürekli kendisine iyisin hiçbir şeyin yok dediğini, eşinin İslahiye cezaevine nakledildiğini ve eşinin psikolojisinin bu ayrılık nedeniyle bozulduğunu, eşinin kendisine "her gün senin hakkında kötü haberler alıyorum, öldüğünü düşünüyorum" dediğini aktarmıştır.

F.S., 22 Aralık 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan eşi A.Ç. adına başvurusu üzerine A.Ç. ile yapılan avukat görüşünde kendisi hapishanedeki koşullar ve karşılaştıkları ihlallere ilişkin aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> L tipi karantina cezaevinde 28 gün kaldım, burada ağır bir şekilde kaba muameleye tabi tutularak çıplak arama yapıldı. Giysileri önce alt kısım ya da üst kısmı olarak çıkarmayı istedim ancak bu talebim dikkate alınmadan tamamen çıplak soyuldum. Bu şekilde 5-6 kez oturup kalkılarak ve ıkınma şeklinde arama yaptırıldı. Yine görevlinin elle bedenimde arama yaptı, bu şekilde uygulamaya maruz kaldım. Bu uygulama karantina kısmından kadın cezaevine aktarıldığımda aynı şekilde tekrar uygulandı. İnfaz memurları bağırarak, hakaret ederek, bana ve mahkumlara kaba davranıyor. Kaba uygulamalar normal işleyişe döndü, zayıf kimsesiz buldukları kadınlara aşağılayan hakaret eden tavırlarla davranıyorlar. Bu insanların çoğu kez şiddete maruz kaldıklarına tanık oluyorum, son bir ayda aynı koğuşta 4 kişi intihara kalkıştı ve yaralandı. Dilekçe talepleri dikkate alınmıyor, sürekli olarak dilekçeler alınmayarak işleme konulmuyor. Tutuklandığım ilk 4 gün boyunca temiz su alamadım, yakın zamanlı bir intihar girişimi vakasında kendini

atacağını söyleyen kadın tutukluya infaz memurları "at kendini kurtul" diye söylemlerde bulunduğuna tanık oldum. Başka bir kadının da bayıltılana kadar infaz memurlarından dayak yediğine şahit oldum.

Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

S.Ç. 11 Şubat 2020'de Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlu V.K.B. için yaptığı başvuruda; "Oğlunun İHD aracılığıyla ceza infaz kurumu idaresine ve ilgili kamu kurumlarına başvuru yapması nedeniyle cezaevi idaresi ve personelinin oğlu ile inatlaştıklarını ve bundan dolayı kötü muamelede bulunduklarını, oğlunu intihar etmesi yönünde kışkırttıklarını, 'buradan ölün çıkacak' gibi cümleler ile tehdit ettiklerini, en son 7 Şubat 2020 tarihinde bacağına pimaş borusu ile vurduklarını, başka bir zaman da oğlunu darp ettikleri için kolunun alçıya alındığını, oğlunun başını belaya sokmaya çalıştıklarını ve mavi oda denilen hücreye konulduğunu" aktarmıştır.

Sincan 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

N.Ç., 9 Haziran 2020'de yaptığı başvuruda "13 Mart 2020 tarihinde, saat 16.00-17.-00 sularında Sincan 2 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevine girdiğini, cezaevine girdiği sırada kayıt alan infaz koruma memurunun 'ibne misin, sende bir kırıklık var mı?' diye söylemesi üzerine eşcinsel olduğunu kabul ettiğini ve kendisine çizgisiz bir kağıda 'koğuşlarda herhangi bir olaya sebebiyet vermemek için kendi isteğimle tekli hücrede kalmayı kabul ediyorum' şeklinde bir yazı yazıp imzalattıklarını, bunlara şahit olan ve isminin M. olduğunu öğrendiği infaz koruma memurunun 'şimdi seninle ilgileneceğim' diyerek yanına geldiğini ve bir kabinde soyunmasını söylediğini, soyunduğu sırada koluna yumruk atmaya başladığını, daha sonra sesini duyan kağıt imzalatan memurun 'yeter' diyerek kendisini oradan çıkarttıklarını, o sırada M. adlı memurun tekme attığını, eşyalarına bakıldığını, X-ray cihazından geçerken tekrar vurduğunu, koğuşa yine Metehan isimli memurun götürdüğünü, koğuşa yaklaştıklarında iki memurun yanında durduklarını, bu sıra diğerlerine 'bir ibne daha geldi' dediğini, daha sonra duvar dibinde duran süpürgeyi alıp sigara izmaritlerini temizlemesini söylediklerini, koğuşa götürdüklerini, 32 gün boyunca dilekçe vermesine rağmen 2 kere avluya çıkardıklarını, kendisinin B-9 numaralı yerde kaldığını, bu sırada B-9 üstte de bir eşcinsel arkadaşının sesini duyduğunu ve oraya geçmek için de dilekçe yazdığını fakat bu talebinin kabul edilmediğini, cezaevinde kaldığı sürede tanık olduğu olayın kendisini daha çok korkuttuğunu '20 Mart Cuma günü A.T. isminde 68 yaşında yaşlı bir adamı B-9 alt 3 numaralı hücreye getirdiklerini, kişinin Parkinson hastası olduğunu ve ilacının çok geç getirildiğini, sürekli acil butonuna basarak 'beni buradan çıkarın' diye bağırdığı için gardiyanların gelip dövdüklerini ve soyarak başta bulunan karanlık odaya attıklarını, kamera kayıtları incelendiğinde hepsinin görüleceğini' kendisi odada otururken mazgalın açıldığını, mazgalı açanın M. isimli memur olduğunu ve bu kişinin 'bir sorun mu var, içeriye gireyim mi? sen buradan çıksan bile adresin burada, seni bulurum' şeklinde gözdağı verdiğini, kendisinin hiç sesini çıkarmadığını, 14 Nisan Salı günü öğlen saatlerinde bir memurun geldiğini ve 'segbise' dediğini, segbis odasına doğru yürümeye başladıklarını ve M. isimli memurun yine orada olduğunu ve kendisini durdurduğunu, 'canım de bana lan' dediğini, kendisinin bunu söylemediğini, tekrar söyletmeye çalıştığını ve yine söylemediğini, segbis odasına çıktığını, çıktığında M. isimli memurun sorduğunu ve tahliye olduğunu söylediğini, kendisine kinayeli bir şekilde 'seni buradan çıkartacak olan da benim canım' dediğini, akşam 20.00 sularında tahliye olduğunu, kağıt imzalarken de yine M. isimli kişinin oraya geldiğini ve kendisine 'rahat-hazır ol' şeklinde beyanlarda bulunurken müdürün geldiğini, müdür gittikten sonra 'kadir gecesinde doğmuşsun' dediğini ve çıkışa yöneldiklerini, çıkışta 'senin iyiliğin için dövdüm seni, buranın cezaevi olduğunu anla diye" dediğini ve çıktığını" aktarmıştır.

O.Y. 20 Ekim 2020 tarihinde İHD Ankara Şubesi'ne gelerek yaptığı başvuruda; 17 Eylül 2019 tarihinde tutuklanarak Ankara 2 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na gönderildiğini, cezaevi girişinden itibaren hak ihlaline maruz kaldığını, girişte bir süre bekledikten sonra kendisiyle beraber yaklaşık 20 kişinin kamerasız

bir odaya alındıklarını, soyunmalarının istendiğini, ağır küfürler edildiğini, daha sonra gardiyanlar tarafından dövüldüğünü, adının Köksal olduğunu hatırladığı bir gardiyan tarafından kemerle dövüldüğünü, neden dövdüklerini sorduğunda "burada soru sormak yok" cevabını aldığını, daha sonra üstünü giydiğini, çok korktuğunu ve nefes almakta dahi zorlandığını, giriş kaydı yapıldıktan sonra tecrit denilen bir odaya götürüldüğünü, ertesi gün psikolog ve doktora götürüldüğünü, doktora darp edildiğini söylemesine rağmen doktorun ilgilenmediğini, fotoğraf çekilmek üzere götürüldüğünde de gardiyanlar tarafında tokat atılmak suretiyle küfüler edilerek darp edildiğini, baş memur denilen bir kişinin yanına götürüldüğünü, baş memurun kendisine "nerelisin" diye sorduğunu, kendisinin cevap verirken "abi" diye hitap etmesi üzerine sinirlendiğini ve "burada abi yok, başkanım diyeceksin" diyerek tokat atmaya başladığını, yanındaki diğer gardiyanların da dövdüğünü, artık "dayak yemekten yorulduğunu" ilerleyen günlerde ise bir gün avukatının ziyarete geldiğini, avukat görüş odasına götürülürken gardiyanların hakaret ettiğini, E. isimli bir gardiyana hasta olduğunu söylediğini, "kardeşim misin, yoksa akrabam mısın? Seni revire götüremem" cevabını aldığını ve koğuşa götürüldüğünü, birkaç saat sonra fenalaştığını, koğuştaki diğer mahpusların butona basarak gardiyan çağırdığını ve revire götürüldüğünü, revirden dönüşte gardiyanın neden butona bastıklarını sorduğunu, "butona acil işler için basılıyor, ölüm kalım olmadıkça butona basmayın, bizi rahatsız etmeyin, sizle mi uğraşacağım" dediğini, kantinden radyo satın aldıklarında içinde hoparlörün olmadığını, radyoların hoparlörünün gardiyanlar tarafından 13-14 paket sigara karşılığında satıldığını, koğuş araması yapıldığında ise radyoların içinden idare tarafından hoparlörün geri alındığını, cezaevi doktorlarının her ikisinin de mahpuslara kötü davrandığını, tekerlekli sandalye ile gelen bir mahpusa "sen yine mi geldin" dediğini, küfür ettiğini ve tokat attığını, yine başka bir gün kendisinin belinin ağrıdığı için revire gittiğini, ince yapılı, gözlüklü ve 35-40 yaşlarındaki doktorun kendisine hakaretler ettiğini, cezaevindeki koğuş sayımlarının yağmur yağsa dahi dışarda yapıldığını, şiddetli yağış olan bir gün koğuşta sayım yapmak istediklerini söyledikleri için azarlandıklarını, kendisinin 1 yıl tutuklu kaldıktan sonra 28 Eylül 2020 tarihinde tahliye olduğunu, annesinin de aynı tarihlerde Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, 24 Mayıs 2020 tarihinde annesinin cezaevinde vefat ettiğini, kendisine 2 gün sonra haber verildiğini, annesinin cenazesine katılma talebinin reddedildiğini, tahliye olmadan iki hafta kadar önce de koğuş aramasında hoparlör buldukları için bir koğuş arkadaşını dövdüklerini, hâlbuki hoparlörlerin gardiyanlar tarafından kendilerine satılmış olduğunu, yaşadıkları nedeniyle ciddi ruhsal problemler meydana geldiğini" aktarmıştır.

Sincan 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan Ç.H.'nin 9 Kasım 2020 tarihinde avukat görüşünde aktardıklarına göre:

> 15 gün boyunca açlık grevi yaptım. Dilekçelerimin ceza infaz kurumunun dışına çıkış yapmadığını öğrendim. Bunun sebebinin dilekçelerde ceza infaz kurumunu da şikayet ettiğim için olduğu söyledi. Dilekçeleri dışarı çıkarılmadığı için savunma hakkım kısıtlanıyor. İdare ile pazarlık yaparak savunma yapmak zorunda bırakılıyorum. İnfaz Hakimliği'ne ve Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermiş olduğum dilekçeler engelleniyor. 31 Ocak tarihinde cezaevine girişte dövüldüm, soyunma kabininde şiddet gördüm, gardiyanlar dövmesine E4 koğuşunda kalanlar şahit oldu. Açlık grevinde olduğum süreçte sürekli olarak taciz edildim. Hem memurların hem de diğer arkadaşların tacizine uğradım ve karşımda yemek yediler sürekli. Ceza infaz kurumunda çalışan memurları, koğuş arkadaşlarımı bana karşı kışkırtarak üzerime yolladılar. İnfaz koruma memurları ayrıca açlık grevinde olduğum süreçte her gün yapılan saat 8.00 sayımı haricinde de koğuşa girerek beni taciz ettiler. Dilekçelerimin çıkış yapmaması halinde açlık grevini tekrar düşünüyorum.

Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.Ş. ile 19 Eylül 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde aktardıklarına göre; "Gözaltı sürecinde işkence ve kötü muamele gördüğünü; Düzce'den Ankara'ya geldiklerinde, kendisiyle birlikte gelen kadın polis hakaret etiğini ve başka bir erkek polisle beraber kollarından sürükleyerek bir odaya götürdüklerini, odada sırt üstü yere yatırıldığını, kadın polisin üzerine oturduğunu, başka kadın polisin de ayağına oturması söylenerek hareketsiz kalmasının sağlandığını, bu vaziyette iç çamaşırlarının içine el sokmak suretiyle karıştırılırken, kapıda bekleyen erkek polislerce durumun izlendiğini, sürekli küfür ve hakarete maruz kaldığını, aynı kadın polis tarafından saçlarından tutularak gözaltı odasına götürüldüğünü, bu esnada saçlarının tutamlar halinde koparıldığını, gözaltında bulunduğu sürece taciz, dayak ve hakarete maruz kaldığını, cezaevinde ise kaba arama yapıldığını ve üzerini çıkarmaya zorlandığını, yine cezaevinde kendisiyle beraber tutuklanan A.K.'nin, üzerinin çıkarılarak gayri insani bir uygulamayla aramaya maruz kaldığını" beyan etmiştir.

Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.D. ile 23 Ağustos 2020'de yapılan avukat görüşünde aktardıklarına göre; "Sincan L3 cezaevinde 29 Ağustos 2020'de şiddetli diş ağrısı sebebiyle revir talebinin olduğunu, araya hafta sonu girdiği gerekçesiyle revire çıkarılmadığını, ağrı kesici ilaç istediğini, ilacın verilmemesi üzerine tartışma çıktığını, memurunun M.D.'yi tehdit ettikten sonra 20 infaz koruma memuruyla koğuşa gelip kendisini sürükleyerek götürdüklerini, on beş dakika boyunca dayağa maruz kaldığını ve sonrasında başparmağı ve sol kolunun tutmadığını, kaburgalarına aldığı darbelerden nefes almada zorlandığını" beyan etmiştir.

Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.K. 24 Eylül 2020'de mektubu yoluyla yaptığı başvuruda; "Sincan'da hapishane girişinde çıplak aramaya maruz bırakıldığını, aramayı yapan iki infaz koruma memurunun olmasına rağmen kendisini getiren bir polisin de girdiğini ve onlara talimat verdiğini, onur kırıcı aramaya maruz kaldığını" aktarmıştır.

Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan S.D., M.Ş.K., Ö.F., A.B., M.S., D.B., M.Ö., S.Ç., C.K., B.A., S.M., O.F., İ:K., M.K., M.E.T., M.D.K., H.O., İ.T., Y.A.H, C.B., M.G., S.O., Ş.Ç., M.A:, Y.A., C.C., A.O., N.S., Ş.A., H.O., M.İ., S.Ç., H.B., M.V., M.A., T.D., A.N., N.Y., C.Z., S.B., C.Y., H.E., İ.K., Ö.A., M.A., U.T., M.B., H.A., M.A.A., M.E.K., F:K., S.D., İ.K., İ.D., A.B., C:Ö.ve E.B.'nin 10 Şubat 2020 tarihinde mektup yoluyla yapmış oldukları başvuruda; "Yeni tutuklanan kişilerin ceza infaz kurumu idaresi tarafından tehdit edilerek bağımsız koğuşa alındıklarını, YPG üyeliği sebebiyle tutuklanan arkadaşlarının da ayrı tutulduğunu ve itirafçılığa zorlandığını, hastane ve adliyeye gidişlerde görevli askerlerin provokatif yaklaşımlarıyla karşılaştıklarını ve ring aracı içinde tahrik edici müzikler çalarak hakaret ve küfür ettiklerini, görevli askerleri uyardıklarında ise 'Türk'ün gücünü göreceksiniz' gibi provokatif şekilde cevaplar aldıklarını, hastaneye giderken plastik kelepçe takıldığını ve tedavilerin de kelepçe ile yapıldığını, açık görüş için gelen ailelerinin mevsim koşullarına rağmen saatlerce kapıda bekletildiğini" aktarmışlardır.

2 Nisan 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa Hilvan 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan Ö.Ö., haftalık telefon görüşmesinde cezaevinde maruz kaldıkları hak ihlallerini annesi Z.Ö.'yle paylaştı. Ö.Ö. cezaevinde maruz kaldıkları hak ihlallerini şu şekilde aktardı: "Bir koğuşta 18 kişi olarak kalıyoruz. 4 arkadaşımızda yerde yatırıyor. Cezaevi idaresi bize temizlik ve hijyen malzemesi vermeyip, bize; 'parayla satın alın' diyorlar. Bir el yıkama sabununun fiyatı 50 TL. İdare koğuşlarımızı dezenfekte etmedi. Sadece zemin katını dezenfekte etti. Gardiyanlar ne maske ne de eldiven takmıyorlar. Bu şekilde koğuşlarımıza gelip, eşyalarımıza dokunuyorlar. Cezaevinde salgına karşı önlem adına bir şey yok. Zaten kitap ve radyolarımızda elimizden alınmış, durumda."

Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan A.E:, M.A.K., M.K., M.K:, A.E., V.F., İ.B., C.S., M.B., A.K., M.B., M.S.B., B.A., A.O., B.Y., M.B., Y.D., O.A., C.E., O.K., E.G., H.T., A.D., H.K., H.Y., Y.D., F.Y., H.D., A.Y., H.K., A.G., H.E., Z.K., M.E:P., A.Y.,Ş.T., A.C., E.K., Y.R., A.E., Z.T., S.C., İ:Y:, M.T., M.A., Ö.K., C.İ. ve İ.G. adlı mahpuslar tarafından derneğimize mektup yoluyla yapmış oldukları başvuruda; "Kurumda Radikal İslam ideolojisine sahip mahpusların olduğunu ve bu mahpusların idarenin ve kamu personelinin gözetimi altında özellikle adli mahpusları örgütleyecek ve Radikal İslam düşüncesini yayacak eğitimler düzenlediğini, akşamları yan koğuşlardan çok net ve gür bir şekilde tekbir (Allah-u Ekber) seslerini duyduklarını, yakın zamanda kurum müdürü tarafından görevlendirilen bir personelin havalandırma kapılarının olduğu koridordaki bir odanın mazgalını açarak tekbir diye bağırdığını ve odada bulunanların ise Allah-u Ekber diye karşılık verdiğini, bu şekilde karşılıklı bağrışmanın bir kaç kere daha tekrarlandığını, bu duruma ilişkin ayrıntılı tarife elverişli yer ve kişi bilgilerini içerecek şekilde Savcılığa suç duyurusunda bulunduklarını" belirtmişlerdir.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şırnak T Tipi Hapishanesi'nden sürgün ile sevk edilen mahpuslar N.K., M.Ş:E., A.A. ile yapılan görüşmede; "Sevk edilen mahpuslardan M.Ş.E., aynı şekilde sağ kolunun sakat olmasına rağmen gardiyanların sürekli olarak o bölgeyi hedef alarak işkence ettiklerini, ölümle tehdit edildiğini, ayrıca tedavi olmak istemesine rağmen idarenin tedaviye yanaşmadığını, bunun yerine kendisine sürekli olarak uyutan haplar verildiğini, verilen hapların fiziksel ve psikolojik olarak kendisini kötü hissetmesine yol açtığını, 25 Eylül 2020 tarihinden beri sakat olan sağ kolunun ağrısından dolayı uyuyamadığını ve tedavi olmak istediğini ifade etmiştir. N.K.; Çölyak hastası olduğunu, daha önce verilen diyetin dilekçeden sonra kesildiğini, sistematik olarak sözlü ve fiziki şiddete maruz kaldığını, işkence sırasında ceza infaz memurlarından iki kişinin ellerini tutarak diğer infaz koruma memurlarının kendisini darp ettiğini, kafa, sırt ve karın bölgesine birçok darbe aldığını anlatmıştır. Mahpuslardan A.A.; işkence edildiğini ve bu sırada ağza alınmayacak küfür ve hakaretlere maruz kaldığını, ceza infaz kurumu memurlarınca darp edilirken sürekli olarak "Size devletin gücünü göstereceğiz." şeklinde tehdit edildiğini ve eşinin hala Şırnak cezaevinde olduğu için hayatından endişe ettiğini beyan etmiştir.

Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

S.D. isimli mahpusun Tarsus T1 veya T2'den, T3'e sevki sırasında görevlilerce dövülerek sağ kaburgasının kırıldığı, yüzünün ve gözünün şiştiği, burnunun zarar gördüğü, yüzünde ve gözünde darp izlerinin çıplak gözle açıkça hala belli olduğu, ayrıca burnunun hala zaman zaman kanadığı, darp olayından sonra yapılan muayenesinde cezaevi doktoruna darp edildiğini söylemesine rağmen, doktorun bedenindeki darp izlerini görmezden gelerek herhangi bir darp izine rastlanmadığına ilişkin rapor hazırlandığı, cezaevi doktoru tarafından hastaneye sevkinin yapılmadığı, kendisi tarafından şikayet dilekçesinin savcılığa gönderilmek üzere idareye verildiği, ancak akıbetini bilmediği, dilekçesiyle ilgili tarih ve sayı talep ettiğinde kendisine cevap verilmediği avukat görüşünde öğrenilmiştir.

M.Ö.B.; 16 Eylül 2020 tarihinde Kırşehir Kapalı Cezaevi'nden Tarsus T Tipi Cezaevi'ne sürgün edildiklerini, sevkten önce Ö. isimli bir gardiyanın hücrede iken çök-kalk şeklinde verdiği komutlarla kendisine işkence yaptığını, art arda yapılan hukuksuzlukların kesilmesi adına cezaevinde dönüşümlü açlık grevine girdiklerini, açlık grevi esnasında alınması gereken gıdaların ve vitamin haplarının cezaevi idaresince karşılanmadığını, sürgün edildikleri tarihe kadar tek kişilik hücrede kaldıklarını, hücrede günde sadece yarım saat su aktığını, havalandırma olmadığını" beyan etmiştir.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpus Y.Y. 14 Aralık 2020 tarihinde mektup aracılığıyla yaptığı başvuruda; "Kurumda bulunan kronik hastalığı olan mahpusların düzenli kontrolleri yapılması gerekirken hastane sevklerinin uzun aralıklarla yapıldığını, bu sebeple mahpusların tedavilerinin aksadığını" aktarmıştır.

M.T.Ö. ve K.K. adlı iki mahpusun Temmuz ayı başında Hilvan Hapishanesi'nden Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesine sevk edildiği, sürgün sırasında 2 gün boyunca kendilerine yemek verilmediği, sadece 1 şişe su verildiği, hapishane girişinde çıplak arama ve işkenceye maruz kaldıkları, K.K.'nin ağır hasta olduğu, kalbinin %35 olarak çalıştığı, yine Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde yeni tutuklanarak getirilen 6 mahpusun daha hapishane girişinde çıplak arama ve işkenceye maruz kaldığı öğrenilmiştir.

07 Ekim 2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan H. T., oğlu hakkında aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> Oğlum 2014'ten bu yana hapiste. 22 yıl 30 ay hapis cezası aldı. Hüküm kesinleşti. Gasptan dolayı ceza verdiler. Oğlum madde bağımlısıydı, psikolojisi yerinde değildi. Haksız yere ceza verdiler. Psikolojisi daha da bozuldu. Cezaevine düşmeden evvel Bakırköy ve Zeytinburnu'nda psikolojik tedavi için hastaneye yatırmıştım. Oğlum askere gitti. Oradaki komutanlarına da ben durumunu anlattım. Ona silah vermediler. Askerden gelince yine madde içmeye başladı. Cezaevinde hep sorun yaşıyor. Psikolojisi bozuk, küfrediyor, kavga ediyor ama elinde değil. Cezaevinde cumhurbaşkanına küfretmiş. 1 yıl 8 ay ceza vermişler. Gardiyanlar da kötü davranıyor. Kırklareli daha iyi, Vize'de daha kötüydü. Bir görüşte gözü mor, ayakta duramayacak durumdaydı. Ben sordum ne oldu diye. Bülent, anne sorma daha kötü olacak dedi. Bana çık dediler çıkmadım, oğlumu zorla alıp götürdüler. Müdür geldi, ben ona anlattım. Bana, buranın hâkimi benim dedi. Kırklareli'nde de darp edilmiş. Beni Çakal isimli bir gardiyan dövdü dedi. Müdüre çıktım, bana, biz sahip çıkıyoruz dedi. Maddi durumum yok, avukat tutamadım. Oğlumun psikolojisi çok kötü. Üstü başı pis, dişleri dökülmüş, ne dediğini bilmiyor, hatırlamıyor, zaman zaman beni tanımıyor. Savcıya gittim, sevk talep ettim. Savcı, hastaneye sevk edeceğim dedi.

6 Kasım 2020 tarihinde P. K., Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Ceza infaz Kurumu'nda bulunan babası ve müvekkili A.K. ile ilgili derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunmuştur:

> 3 Ağustos Pazartesi yaptığım telefon görüşmesinde kendisinden aldığım bilgiye istinaden derneğinizi bilgilendirme gereği duyuyorum. Kendisinden aldığım bilgiye göre aşağıda isimlerini belirteceğim Tekirdağ 2 No'lu A Blokta bulunan 5 arkadaşın, kurum tarafından 3 gün için alıp telli kafesli bir odaya konulduğu, fakat yaklaşık bir aydır oradan çıkarılmadıkları ve bir aya yakın süredir bu 5 kişinin açlık grevine başladıklarını belirtmiş olup konunun sivil toplum örgütleri ve ilgili kurumlara iletilmesi istenmiş ve bu konuda bir araştırma yapılması talep edilmiştir. Bu kişilerin aileleri ile herhangi bir irtibat sağlanmış mıdır veya konuyla ilgili bilginiz var mıdır? Araştırmalarınız değerli olup bilgilendirme yapmanız mümkünse çok seviniriz.

Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

27 Ekim 2020 tarihinde derneğimize telefon yoluyla başvuruda bulunan R.Ç. Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde bulunan kardeşi K.Ç. için başvuru yapmıştır:

> Ben K.'nin kardeşiyim, kardeşim 20 Ekim 2020 tarihinde gardiyanların ağır işkencesine uğramış ve linç edilmiştir. Ölümden zor kurtulan Kerim, bir kadına tecavüz davasından haksız ceza almıştır ve böyle bir durumun aleyhine verilen iftira sonucu olmuştur. Ancak gardiyanların bu tür vakalara karşı linç ile öldürme amaçlı hep baskı ve işkence uyguladıklarını biliyoruz. Vasisi kardeşim M., sürekli ziyaretlerine giden kişidir. Bir de sevk talebi istediği için ona kızıyorlar, 1000 lira paralı sevk yatırmamıza rağmen İstanbul yakınlarında bir yere sevki engellediler. Dolayısıyla kardeşimde onlara karşı şikâyetçi olduğu için gardiyanlar ve hapishane idaresi kinlenmişler. Bu konuda Adalet Bakanlığı'na, savcılığa, cezaevleri sorumlularına ve her yere dilekçe verip şikâyet yazıldı. Aslında tüm bunların sonucu işkence ederek, işkence yapmayı kendilerine hak sayarak ihlalde bulunmaktadırlar. İnsan hakları derneğine de yazarak eksikliğimizi tamamlamış olduk. Sizlerden işkenceye karşı yapılacak girişimlerin ve kardeşimin bir an önce bu zulümden kurtulmasını, yakınımızda bir yere İstanbul çevresine sevk edilerek görüşüne gidip gelebilmeyi istiyoruz.

08 Kasım 2020 tarihinde derneğimiz Hapishane Komisyonu'na e-mail yoluyla başvuruda bulunan G. K., Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan babası Kasım Karataş için başvuruda bulunmuştur: Başvuruda Kasım Karataş ile diğer mahpusların 14 Temmuz 2020 tarihinde Hilvan 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nden Bolu ve Tekirdağ cezaevlerine sürgün edildikleri belirtilmiştir. 14 günlük karantinadan sonra en son 31 Temmuz 2020 tarihinde babasıyla yaptığı telefon görüşmesinde kedisine şu bilgileri verdiğini aktarmıştır:

> Bu yolculuk canımıza kasıttı, 2 gün yemek su verilmedi. Birçok rahatsızlığım bulunmakta 2016 yılında açık kalp ameliyatı oldum, kalbim şu an yüzde 35 çalışıyor. Mide, tansiyon, şeker, bel- boyun fıtığı gibi birçok kronik rahatsızlığım 1500 km'lik yolculuğu kaldıramadı. Karantinadan sonra revire çıkmak için dilekçe verdim, ancak bayram tatili var denilerek kabul edilmedi.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan Ö.G. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde "KOAH hastası olduğunu, tüberküloz geçirdiğini, akciğerinde Bronşektazi oluştuğunu bu hastalığın açlık grevine bağlı olabileceğini ve ilerlemesi durumunda ameliyat olması gerektiğini; Tekirdağ'dan Trabzon'a kendisiyle birlikte sevk edilen mahpusların işkence ve kötü muameleye uğradıklarını, yaklaşık 50 infaz koruma memuru tarafından darp edildiklerini, falakaya çekildiklerini, 7-8 aydır hapishane yönetiminin değiştiğini, yeni yönetimle birlikte kötü muamele ve işkencenin uygulanmadığını, yeni hapishane yönetimi engellemeye çalışsa da kuruma yeni alınan yeni infaz koruma memurlarının göreve başladıklarında kendilerine ideolojik yaklaştığını, kendilerinin daha sağ duyulu davrandıklarını;" beyan etmiştir.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan İ.B. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde "Trabzon'a sevk edildiğinde kuruma girer girmez çıplak aramaya maruz bırakıldığını, çıplak aramayı kabul etmemesi üzerine infaz koruma memurlarının boğazından tutup sıkmaya başladığını, yüz bölgesinde tırnak izleri ve ekimozlar meydana geldiğini, darp raporu almak için doktora

gittiğini ancak doktorun 5 metre öteden "kalk, dön" şeklinde komutlarla ayakta muayene etmeye çalıştığını, darp raporu vermediğini; kuruma ilk geldiğinde ağırlaştırılmış müebbet cezası koşullarında 96 gün boyunca tek başına tutulduğunu, şimdi 15 kişilik koğuşta kaldığını, son süreçte fiziksel işkence uygulanmadığını ancak yoğun psikolojik işkenceye maruz bırakıldığını, açlık grevinde olduğu süre zarfında hücrede tutulduğunu, geceleri gizlice kamera kaydına alındığını, mahpusların rehabiliteleri için gerekli olan sosyal aktivitelere çıkarılmadıklarını" beyan etmiştir.

H.B. 1 Aralık 2020 tarihinde, kardeşi G.B'nin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı yönünde başvuru yapmıştır. Beyana göre; "Kardeşinin Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu olarak bulunduğunu, kurumda bulunan mahpus ve İnfaz Koruma Memurları tarafından kardeşine şiddet uygulandığını, 3 haftadır kardeşinin telefonda ağlayarak kendisine nasıl şiddet gördüğünü anlattığını, Gökhan Bahar'ın işkence ve kötü muameleye ilişkin beyanlarını telefon aracılığı ile kurum idaresine bildirdiklerini ancak idarenin sadece "biz hallederiz sorun yok" şeklinde sözler söyleyerek olayı kapatmaya çalıştıklarını, 1 Aralık 2020 tarihinde saat 15:00'da yine kardeşi G.B. ile telefonda görüştüklerini, kardeşinin telefonda parası ile aldığı ve koğuşunda bulunan televizyonun infaz koruma memurlarınca zorla alınmaya çalışıldığını, bu esnada memurlar tarafından şiddete maruz kaldığını, yaklaşık 20 gündür kardeşinin yemek yemediğini, G.B.'nin anlatımına göre infaz koruma memurlarının kendisine düşman gibi baktığını, can güvenliğinden endişe duyduğunu, bir an önce başka bir kuruma sevki yapılmazsa infaz koruma memurlarının canına kast edeceklerini ya da kendi canına kıyacağını ailesine telefonla bildirdiğini" aktarmıştır.

25 Aralık 2020 tarihinde Y.Y. tarafından kendilerine faks gönderilen arkadaşları kurumumuza ulaşarak arkadaşlarının cezaevinde darp edildiğini, hakarete uğradıklarını ve ayrı tekli koğuşlara alındıklarını ve kurumumuza başvuru yapılmasının talep edildiğini belirterek ulaşmışlardır. 28 Aralık 2020 tarihinde Y.Y. ve D.T.E. ile avukat görüşü gerçekleştirilmiş olup, mahpuslar yaşadıklarını aktarmışlardır. Beyanlarına göre; "Sincan 1 Nolu F T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda birlikte kaldıklarını, 19 Aralık tarihinde sayım için infaz koruma memurlarının geldiğini, odanın alt kısmında camdan rahatlıkla kendilerini görebilecek şekilde oturarak sayım verdiklerini ancak infaz koruma memurlarının askeri düzende ayakta tek sıra halinde sayım vermelerini istediklerini, bu durumun insan onuruna aykırı olduğunu düşündükleri için oturarak sayım vermek istediklerini, ancak infaz koruma memurlarının kendilerine sinkaflı küfürler ettiğini ve 'siz göreceksiniz' şeklinde tehdit ettiğini, 20 Aralık günü sabah sayım için tekrar geldiklerini, kendilerinin yine kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde oturarak sayım verdiğini ve bu duruma infaz koruma memurlarına bir şey demediğini; aynı gün saat 14.00 civarı ise yaklaşık 10 kişilik infaz koruma memurunun arama adı altında odaya girdiğini ve kendilerini havalandırmaya çıkarttıklarını, üst araması yaptıklarını, sonrasında ise oda araması yapmaya başladıklarını, aramaya T.E.'nin nezaret ettiğini, oda ve üst arama sırasında ve sonrasında herhangi bir suç unsuru teşkil eden eşya bulamadıklarını, kendilerine sürekli sinkaflı küfürler edildiğini ve bu duruma sözlü olarak tepki gösterdiklerini, sonrasında baş infaz koruma memuru olduğunu düşündükleri bir memurun odaya girdiğini, oda içerisinde yaklaşık 10 infaz koruma memurunun kendilerini çembere aldıklarını, baş infaz koruma memurunun Y.Y.'yi boynundan tuttuğunu, D.T.E.'nin araya girmeye çalışmasıyla birlikte odada bulunan tüm infaz koruma memurlarının kendilerine tekme tokat şeklinde, adeta üzerlerine çullandıklarını, sonrasında yüzleri yere gelecek şekilde yere düşürüldüklerini ve ellerinin arkadan birleştirilmesi sebebiyle hiç bir şekilde hareket edemediklerini, yerde yüzü koyun yatmalarına rağmen yüz bölgelerine tekmeler atıldığını, sonrasında ellerindeki demir dedektör ile ayak bölgelerine hızlıca vurmaya başladıklarını, iki infaz koruma memurunun D.T.E.'nin ellerinden tutarak kaldırdığını ve üçüncü kişi infaz koruma memurunun yüz bölgesine defalarca yumruk atmaya başladığını bu durumun aynı şekilde Y.Y.'ye da uygulandığını, sonrasında infaz koruma memurlarının el ve ayaklarını tutarak karga tulumba şekilde kendilerini koridordan çıkarttıklarını, koridordan çıkarılma esnasında aldığı darbeler sebebiyle D.T.E.'nin istifra ettiğini, koridor kısmında bulunan kameralardan bu durumun net şekilde tespit edilebileceğini, B7/30-31 numaralı ve yumuşak oda diye tabir edilen bir yere ayrı ayrı getirildiklerini, çıplak arama yapacaklarını ve

bu sebeple üstlerini çıkarmaları söylendiğini ancak üst aramasını odaya girdiklerinde ve yumuşak odaya götürdüklerinde yaptıklarını çıplak arama yapmak için geçerli bir nedenlerinin olmadığını ve insan onuruna aykırı yapıldığı gerekçesiyle kabul etmediklerini, bunun üzerine infaz koruma memurlarının üstlerini parçalar şekilde çıkarmaya çalıştığını ve çıkarttıklarını, bu sırada da fiziki şiddet gördüklerini, Baş İnfaz Koruma Memuru'nun Y.Y.'ye küfür ettiğini ve burada da Y.Y.'ye yoğun şekilde fiziki şiddet uygulandığını, 1,5 saat çıplak şekilde beklediklerini, sonrasında robocop olarak tabir edilen memurların geldiğini ve üstlerini vererek kampüs hastanesine götürdüklerini, yoğun şekilde işkence izleri vücutlarında olmasına rağmen doktorun bir kaç dakika içinde muayeneyi bitirdiğini, darp izlerini Y.Y.'nin geçirdiğini ancak darp raporu alamadıklarını, D.T.E.'nin ise darp izlerini tutanağa geçirip geçirilmediği bilgisine sahip olmadığını bu sıralar darp izlerinin yanı sıra yoğun baş ağrısı yaşadığını, hastane dönüşü geldiklerinde ayrı ayrı odalara konulduğunu, hiçbir şekilde iletişim kuramadıklarını, 28 Aralık günü sabah saatlerinde ayrı ayrı ifadelerinin alındığını ve haklarında idari soruşturma başlatıldığını öğrendiklerini " beyan etmişlerdir. Y.Y. avukat görüş odasına geldiğinde sağ gözaltında morluk, sağ kaşın alt kısmında ekimoz, elmacık kemiklerinde şişlik, gözaltı kısmında ise morluk olduğu, ayrıca sol bacağının kaval kemiği kısmında sıyrık ve yaklaşık 3 cm genişliğinde morluk bulunduğu görülmüştür. Sağ boyun bölgesi ense arasındaki kısımda da morluk olduğu ancak süre içerisinde geçtiği mahpus tarafından beyan edilmiştir. D.T:E. avukat görüş odasına geldiğinde sol gözünün içinde yoğun derecede kanlanma, ayrıca kişinin sağ göz kapağında ekimoz, sol omzunda bir avuç içi büyüklüğünde ekimoz, sağ ve sol elmacık kemiğinde düzelmekte olan ve siyah renge sahip morluklar bulunduğu gözlenmiştir. Bunların İnfaz Koruma memurlarının yüzüne attığı tekme sonucu oluştuğu mahpus tarafından beyan edilmiştir.

ÇIPLAK ARAMA

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

25 Ağustos 2020 günü Adana Kürkçüler F Tipi Ceza infaz Kurumu'ndan Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna sevk edilen İ.A., sevk edildikten bir hafta sonra ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde, cezaevine girişi sırasında çıplak aramaya maruz bırakıldığını ve bu sırada işkence gördüğünü belirtmiştir. Avukat ziyareti sırasında, İ.A.'nın boynunda izler olduğu ve sağ gözünün alt kısmında morluk olduğu tespit edilmiştir. Yapılan görüşmede şu bilgileri beyan etmiştir:

> 25 Ağustos günü Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'na getirildim. Giriş sırasında 25-30 gardiyanın beni beklediği gördüm ve soyunmamı istediler. Bunu kabul etmeyince üzerimdeki kıyafetleri parçalanarak çıkarttılar ve darp etmeye başladılar. "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek" şeklinde slogan atınca gardiyanlar tarafından "yaşasın işkence" şeklinde karşılık verildi.
> Kendisini cezaevi müdürü olarak tanıtan ve başgardiyan olarak tanıtan kişilerin bizzat işkencesine maruz kaldım. "25 Ağustos gününü hatırlayacaksın bu daha başlangıç" şeklinde tehdit edildim.
> Cezaevine girdikten 4 gün sonra kâğıt, kalem ve kıyafetlerim verildi. Ayrıca ailemle yaptığım telefon görüşü sırasında görüşme içeriği gerekçe gösterilerek, kanunda böyle bir disiplin cezası yer almadığı halde, cezaevi hakkında yalan haber yaymak gerekçesiyle disiplin cezası verilmek üzere savunmam istendi. Cezaevinde tek başıma kalıyorum, bu sebeple de can güvenliğim yok.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan B.B. 17 Şubat 2020'de yapmış olduğu başvuruda; "Kardeşi K.B.'nin yaklaşık 4 yıldır Bandırma Cezaevinde olduğunu, 12 Şubat 2020 tarihinde 26 arkadaşıyla birlikte ailelere haber verilmeden Afyon Cezaevine getirildiklerini, nakilleri yapılmadan önce haftalık telefon görüşmeleri yaptırılmadığını, 17 Şubat 2020 Afyon Cezaevini aradığını fakat görüşemediğini, idarenin "yoğunluk olduğunu, bundan sebeple görüştüremeyeceklerini" söylediklerini, kardeşi ile nakil olan E.O.'nun ailesine "kendilerine çıplak arama yaptıklarını" kabul etmedikleri için darp edildiklerini söylediğini aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan A.B. tarafından 20 Mart 2020'de yollanan faksta "Afyon T Tipi Cezaevine geldiğinden itibaren insan onurunu ve haysiyetini ayaklar altına alan birçok baskı ve şiddete maruz kaldığını, giriş anında çıplak arama dayatıldığını, koğuşta sayım gerekçesiyle fiziki müdahalede bulunulduğunu, ağza alınamayacak küfürlere maruz kaldığını" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan D.N.İ. ile 20 Şubat 2020 günü avukat görüşmesinde aşağıdaki bilgiler alınmıştır:

> Bandırma'dan ring araçlarıyla 18 kişi birlikte Afyon'a getirildik. Giriş kapısından bekleme salonuna tek tek alındık, müdür bize "elbiselerinizi çıkaracaksınız, çıkarmazsanız siz bilirsiniz" dedi. Daha sonra da "arkadaşlar artık işkence yapmanız serbesttir, işkence yapın ama iz bırakmayın" dedi. Elbiselerin zorla çıkarılmaması için direndik, elbise üzerimizdeyken işkence yapılmaya başlandı. Elbiseler zorla çıkartıldı, daha sonra tek kişilik hücrelere konulduk.
> Gardiyanlar bizi görür görmez hakaret ediyor, sürekli "Duvara yaslan! Elini bağla! Düzgün dur! Başını yere eğ! Yüzüme bakma! Dik dur!" diyorlar. İşkence esnasında attığımız sloganlar nedeniyle soruşturma açılıyor,
> 10 gündür bu cezaevindeyiz, ancak hiçbir şekilde revire çıkarılmadık. Darptan kaynaklı olarak vücudumda sağ bacağımın arka kısmında iki tane yara izi var.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan 20 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşmesinde; "Bandırmadan ring aracıyla getirildiklerini, ring aracında herhangi bir sorun yaşamadıklarını, Afyon Cezaevine giriş kapısında arkadaşlarından ayırıldığını, bekleme odasına alındığını, gardiyanların soyunun dediklerini, kendisinin de çıplak aramaya direndiğini, o sırada gardiyanların dövmeye başladığını, üzerindeki elbiselerin çıkartıldığını, yırtıldığını, çıplak soyulduktan sonra işkencenin çok daha fazla arttığını, Bandırma'dan getirdikleri eşyaların ve paraların kendilerine verilmediğini, sadece 3 parça elbisenin verildiğini, işkenceden sonra K.B. ve kendisinin çağrılarak, darp raporu alınacak denildiğini, doktora götürüldüklerini, doktorun kendilerine baktığını, doktorun yanından çıktıktan sonra gardiyanların bir anda K.B. ve kendisinin üzerine toplanarak soyunun dediklerini, soyunmayınca da dövmeye başladıklarını öncekilerden daha fazla işkence gördüklerini, gardiyanların hortumu getirerek kendisi ve Kerem'i beş gardiyanın falakaya yatırdığını, falaka sırasında sürekli küfürler ve hakaretler ettiklerini, falakadan sonra tek kişilik hücrelere kapatıldıklarını, 5 gün boyunca kalem ve kağıt verilmediğini, sonraki sabah gardiyanların sayım için ayağa kalkmasını söylediklerini, kendisinin de "biz tek kişilik hücrede kalıyoruz, hazırız, yatağımız düzenli, ayrıca hastayız ve ayağa kalkamıyoruz" dediğini, gardiyanların "buraya devlet gelmiş, devlet varken kalkacaksınız, bunu size öğreteceğiz," dediğini, sayım için ayağa kalkmayınca önceki işkencelerden daha fazla dövmeye başladıklarını bu şekilde iki kez sayım için işkence gördüğünü, iki kez işkence gördükten sonra ayağa kalktığını ve hala ayakta sayım için kapının önüne gelmeleri gerektiğini, kendisini ayakta sayım vermeye zorladıklarını, gardiyanların birbirlerine "dövün ama iz bırakmayın" dediklerini" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan E.O. ile 20 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşmesinde; "Bandırma Cezaevinden ring araçlarıyla Afyon'a getirildiklerini, giriş kapısından bekleme salonuna teker teker alındıklarında arkadaşlarından ayrıldığını ve elbiselerinin soyulmasının söylendiğini, kendisi de elbiselerini soymayacağını söylediğinde, müdürün " zor kullanırsanız zor kullanırız, çabuk soyun" dediğini, gardiyanların üzerine toplanıp kendisini dövdüğünü, müdürün daha sonra "arkadaşlar artık işkence serbesttir, dövün ama iz bırakmayın" dediğini, sonra elbiselerinin çıkarıldığını, çıplak halde işkenceyi daha fazla arttırdıklarını, işkence sırasında kafasını defalarca duvara vurduklarını, gözünde kanama olduğunu ve günlerce göremediğini, işkenceden sonra tekli hücreye alındıklarını, burada sık sık burun kanaması yaşadığını, tekli hücrede tutulurken, sadece bir sabunun olduğunu, hücrenin çok kirli olduğunu, günde iki kez ayakta sayım için zorlandığını işkenceden sonraki ilk günün akşamı ve sonraki sabah ayağa kalkamadığı için işkence yapıldığını, hücrede iken gardiyanların kendisine saldırarak sakalını bıyığını ve saçını zorla kestiğini, gardiyanlar sayıma gelirken ve giderken sürekli "ayakta bekle! ellerini birleştir! duvara yaslan! Yüzüme bakma!" dediklerini, kendilerine "siz terörist misiniz? diyerek tacizler yapıldığını, bu tacizlerin sürekli devam ettiğini" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan Y.E. ile 20 Şubat 2020 'de yapılan avukat görüşmesinde; "Afyon E Tipi Cezaevinden, Afyon T1 Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevine nakledildiklerinde giriş kapısında tutulduklarını, sonra kamera olmayan altı tane bekleme odasına alındıklarını, odaya girdikten sonra soyunması gerektiğinin söylendiğini, soyunmayı kabul etmeyince de dövüldüğünü, elbiselerinin yırtılarak çıkarıldığını, zorla sandalyeye oturtulduğunu ve işkenceye başlanıldığını, gardiyanların birbirine "iz bırakıyorsun, doğru vur, iz bırakma öylece döv" dediklerini, elbiselerin yırtıldığını, çıplak bırakıldığını, tutuklu koğuşu denilen bir koğuşta tutulduğunu, koğuşlarda kamera olduğu için işkence yapılamadığını, gardiyanların sürekli "Duvara Yaslan! Bana Bakma! Yere Bak! Ellerini Birleştir! dediklerini, telefon görüş günü herkesin sıraya girdiğini, sırada iken bile gardiyanların sürekli kendilerine hakaret ettiklerini, gardiyanların kendi arasında konuşarak "terörist bunlar" dediklerini, mektupların gidip gitmediğini bilmediklerini, mektup alamadıklarını, sorduğunda 'cezaevinde komisyonların henüz kurulmadığını, yeni bir düzene geçtiklerini, birimlerin oluşturulmaya başlanmadığının' söylediğini aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan A.A. 28 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşmesinde; "26 Aralık 2019'da ring aracıyla 4 kişi, Osmaniye Cezaevi'nden Afyon'a getirildiklerini, giriş kapısından bekleme salonuna teker teker alındıklarını, müdürün kendisine "elbiselerinizi çıkaracaksınız, çıkarmazsanız, siz bilirsiniz" dediğini, daha sonra da "arkadaşlar artık işkence serbesttir, işkence yapın ama iz bırakmayın" dediğini, elbiselerinin zorla çıkarılmaması için direndiğini, elbise üzerindeyken işkence yapılmaya başlandığını, zorla elbiselerinin üzerlerinden çıkartıldığını, sonra işkencenin şiddetle bir şekilde devam ettiğini, işkenceden sonra kendilerinin koğuşa koyulduklarını, 12 kez karnından ameliyat olduğunu, hasta olduğunu, 2. Müdüre çıktığını ancak 2. Müdürün kendisini sürekli tehdit ettiğini sürekli "canın sıkılıyorsa yine hücreye atalım seni" dediğini, Afyon Cezaevinin çok stresli olduğunu, hastalığının giderek çekilmez hale geldiğini, ayağa kalkamadığını ancak ayakta sayıma zorlandıklarını, ayağa kalkamayınca da küfür edildiğini" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde K.B. ile 28 Şubat 2020 günü yapılan avukat görüşmesinde; "Bandırmadan getirildiklerini, ring aracında herhangi bir sorun yaşamadıklarını, Afyon Cezaevine girerken giriş kapısından bekleme salonuna alındığını, gardiyanların "soyunun" dediklerini, kendilerini de çıplak aramaya direndiğini, o sırada gardiyanlar kendisini dövmeye başladığını ve üzerindeki elbiselerin tek tek çıkarıldığını ve yırtıldığını, çıplak soyulduktan sonra işkencenin çok daha fazla arttığını, işkenceden sonra talepleri olmamasına rağmen İsmail Çevik ve kendisinin çağrılarak, darp raporu alınacak denildiğini, doktora götürüldüklerini, doktorun yanından çıktıktan sonra gardiyanların bir anda kendisinin üzerine toplanarak soyunun dediklerini, soyunmayınca da dövmeye başladıklarını öncekilerden daha fazla işkence gördüklerini, kaba dayak sırasında kendisine sürekli küfürler ve hakaretler ettiklerini, işkenceden sonra gözünün kanlandığını, bir hafta boyunca gözünün kanlı şekilde kaldığını, darp raporunun olmadığını ancak çıplak aramadan sonra fotoğraflarının çekildiğini, bunun delil olabileceğini, işkenceden sonra tek kişilik hücreye kapatıldıklarını, 5 gün boyunca kalem ve kağıt vermediklerini, 14 Şubat'ta tek kişilik hücrede yine ayakta sayım istediklerini, ayağa kalkmayınca öncekilerden daha fazla dövmeye başladıklarını, gardiyanların birbirlerine " dövün ama iz bırakmayın" dediklerini aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nden Y.B. 20 Mart 2020'de yolladığı faksta; "12 Şubat 2020'de Bandırma'dan Afyon'a sürgün edildiklerini, yaşadıkları sorunların daha da derinleştiğini, şu an hücrelerde 3 kişi kaldıklarını, diğer arkadaşlarının koğuşlara alındığını, kendilerine de "siz burada kalacaksınız, yüksek güvenlikli odalarda, neden burada kaldığınızı da resmi yazı ile size bildireceğiz dediklerini, diğer arkadaşlarına "sizleri götürmeyeceğiz" dediklerini ancak koğuşlara götürdüklerini, henüz yazıyı almadıklarını, aldıklarında gerekçeleri öğreneceklerini, 3 arkadaş günde 2-3 saat havalandırmaya çıkarıldıklarını, normal müebbet hükümlü olduklarından gün boyu çıkarılmaları gerekmesine rağmen

çıkarılmadıklarını, dilekçelerin işleme konulmadığını, mektuplarının gönderilmediğini, Savcı ile görüşme taleplerine yanıt verilmediğini" aktarmıştır.

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

A.B. 24 Mart 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda, kardeşi M.F.B.'nin Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, çıplak arama uygulamasına maruz kaldığını, başvuruyu yaptığı sırada hücrede tutulduğunu, idare tarafından COVİD-19 hastalığına yakalanmış kişilerle aynı hücrede kalmak zorunda bırakılacağı yönünde tehdit edildiğini belirterek derneğimizden yardım talep etmiştir.

Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi

17 Kasım 2020 Tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan L.O. ile yapılan görüşmede mahpus, cezaevi girişinde çıplak aramaya maruz kaldığını, daha sonraki süreçte, cezaevinde fiziksel bir kötü muameleye ve işkence maruz kalmadığını dile getirmiştir.

Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi

Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan L.Y. ile 13 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır:

> 22 Eylül 2020 tarihinde cezaevine girer girmez elbiselerimiz çıkartıldı ve çırılçıplak bırakıldık. 4 gardiyan bana doğru gelerek yumruk attı. Ensemden tutarak çırılçıplak halde duvara dayadılar, başımı sürekli duvara vurdular. Revire götürdüklerinde doktora işkence gördüğümü söyledim, doktor da bana "arkadaşlar sana hoş geldin demişler, bunu hoş geldin partisi gibi düşün" dedi. Doktora epilepsi hastası olduğumu söyledim, sağlık raporuna bu geçirilmedi. Kelepçelerin olduğu yerde eziklik vardı raporda yer aldı.
> Revirden çıkar çıkmaz baş memurun odasına ters kelepçeli olarak girer girmez 10 gardiyan etrafımda toplandı. Baş memurun "sen iki yıl önce Manisa'da bir memura yumruk atmışsın" diyerek tokat attı, 10 gardiyan beni yere yatırdı, iki gardiyan diz kapaklarıyla sırtıma bastırdı. Geride kalan diğer gardiyanlar da başıma ve ayağıma bastırdı.
> Babam Manisa'da bana mektup yazmış, Gözetim Komisyonu tarafından bu mektuplara el konulduğunu ve sistemde "terör propagandası yapıyor, olay çıkarabilir" şeklinde bir ibare olduğunu öğrendim. Bu bana işkence sırasında hatırlatıldı ve "burada olay çıkarırsan seni gebertiriz, gördüğümüz her yerde hesabını sorarız" dediler.
> İşkenceden sonra üst katta avukat görüş odasına götürdüler, buraya karantina odası diyorlar. Odanın içinde sadece çok küçük bir yatak bulunuyor. Oda çok pis.
> Her gün revire çıkmak için dilekçeler yazdım, ancak revire çıkarılmadım. Epilepsi hastası olduğum için ilaçlarımı düzenli olarak kullanmak zorundayım. Ancak karantina odasında iken hiçbir şey verilmedi. Odaya alındığımda yazdığım hiçbir dilekçe cezaevinden çıkarılmadı, bu konu hakkında cezaevinde savcıyla görüştüm. Savcının bana "senin dilekçen elime geldi" dedi.
> Bafra Cezaevinde mahpuslar arasında ayrımcılık yapılıyor. 15 gün önce bir mahpus ile birlikte revire gittik. O mahpus hastaneye sevk edildikten iki gün

sonra hastaneye götürüldü, ancak ben bu hafta içi hastaneye sevk edildiğim halde hastaneye ne zaman gideceğim belli değil.
Eşyalarımın hiçbiri verilmedi. Pandemi önlemlerine uyulmuyor. Maske, dezenfektan, eldiven gibi temizlik malzemeleri de bulunmuyor. Çamaşır suyu verilmiyor, temizlik malzemeleri kantinde satılıyor. Memurlar da önlem almıyor. Telefon hakkının kullandırıldığı hafta kapalı görüşe denk gelirse hakkından feragat etmiş sayılıyorsun. Gözlem odası olarak tabir edilen süngerli odada ve avukat görüş odalarında işkence yapılıyor. Avukat görüş odaları karantina odası olarak belirlendi. Karantinada olanlar tuvalete çıkmak istediklerinde mahkumlara pet şişe veriliyor. Büyük tuvaletler için de "oraya yapın" deniliyor. Ancak bu durum da mahkuma göre değişiyor. Bazı mahpuslar cezaevi idaresi tarafından karantina odalarında iken de tuvalete götürülüyor, onlar havalandırmadan faydalanabiliyor. Ancak diğer mahpusların karantina odasından çıkması mümkün değil.
Havanın soğuk olmasından dolayı patik ve hırka gibi elbiselerini giydiğimde yasak denilerek üzerimden çıkartıldı. Ancak koğuşa girdiğimde herkesin üzerinde hırka ve patik gördüm.
Çok yakın bir zamanda cezaevinden gönderilen F.S. adlı mahpus jiletle ve bıçakla birkaç kişinin yüzünü kesti. Hapishane girişinde işkence gören insanların idare ile mücadele etmesi halinde mahkumlar iki koğuşa götürülüyor. Bu koğuşlarda kalan mahpuslara talimat veriliyor ve buraya konulan mahpuslara bu koğuşlarda kalan mahpuslar tarafından işkence yapılıyor. Manisalı A. adlı bir mahpus, sigara içilmeyen odada kalıyordu. Rotasyon istediği için 15 memur tarafından ters kelepçe yapılarak dövüldü. Daha sonra işkence yapan iki koğuştan birine konuldu. Bu koğuşlarda A.'nın kolu kırıldı.
Sıcak suyu sadece 1,5 saat veriliyor. İmkanı olanlar parasıyla su alıyor. Ancak imkanı olmayanlar depo suyu içiyor. Bu suyu çok paslı bir su. Kantinde satılan bazı ürünlerin tarihi geçmiş. Avukat görüş odaları sadece karantina odası olarak kullanılmıyor, aynı zamanda sorun çıkaran mahkumlar da bu odaya konuluyor. Bu odalarda işkence yapılıyor, hükümlü D.K. burada işkence gördü.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Bandırma T2 numaralı Hapishanesi'nde bulunan H. T. ile yapılan görüşmede; "14 Ekim'de Ordu Hapishanesi'nden gönderildiğini, Bandırma'ya getirildiğimde çıplak arama dayatıldığını ama kabul etmeyince ısrarcı olunmadığını, 14 gün karantinada kaldığını, cezaevine girmeden önce geçirdiği bir trafik kazası nedeniyle sol bacağında 3,5 yıldır iltihap akıntısı olduğunu, ileri seviyede kemik enfeksiyonu teşhisi konulduğunu, 2 yıl önce mutlaka bir kemik hastanesine gitmesi gerektiği, aksi halde bacağımı kaybedebileceğim yönünde hekimlerin görüş bildirdiğini, buna rağmen bir kemik hastanesine sevkinin mümkün olmadığını, günlük olarak pansuman malzemesi verilmesi gerektiği halde unutma ve aksamalar yaşandığını, Ordu Eğitim Araştırma Hastanesi'nin 29 Haziran 2020 tarihli raporu ve Samsun Bölge Hastanesi'nin onayı ile Adalet Bakanlığı'na Cerrahpaşa Hastanesi'nde tedavi olabilmem için 6-7 ay önce yazı yazıldığını ancak hala bir dönüş alamadığını" aktarmıştır.

Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi

Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde R.Y. ile yapılan avukat görüşmesinde; "Hapishaneye girişte tamamen soyunmasını isteyerek arama yaptıklarını" aktarmıştır.

Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi

12 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan E.A., G.S., D.A., A.B., G.D., R.S., G.A., S.K., M.Ç., S.A., M.A., F.K., oda koğuş dışına çıkıldığında veya kuruma giriş yapıldığında çıplak arama dayatmasına maruz kaldıklarını söylemiştir.

Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi

22 Aralık 2020 tarihinde derneğimize e-mail yoluyla başvuruda bulunan U.T.: aşağıdaki şeklinde beyanda bulunmuştur:

> Merhabalar bugün abim Edirne F Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumundan aradı. İki gün önce M.B. ve Z.O. adlı iki arkadaş mahkemeye götürülmüş. Mahkeme sonrası ceza evine getirilirken gardiyanlar bu arkadaşları çıplak arama yapmak istemiş. Bunu kabul etmeyen M.B. ve Z.Ö. işkenceye maruz kalmışlar. Bunu İHD'ye iletmemi istediler.

Elazığ 1 Nolu Kapalı Hapishanesi

17 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Elazığ 1 no'lu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan E.B. ile M.T., F.A., H.A., F.G., M.K., A.A., M.A., N.A., M.G., E.T., cezaevi koşullarına yönelik sorunlar dile getirilmiştir, bu sorunlardan birinin de sevklerden sonra yapılan çıplak aramalar olduğunu beyan etmişlerdir.

Elazığ 2 Nolu Kapalı Hapishanesi

12 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne Elazığ 2 Nolu Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan H.Ö., M.D., M.E.T., özetle cezaevi koşullarına yönelik gerçekleşen hukuksuz uygulamalardan bahsetmiştir. Bu uygulamalar; oda koğuş dışına çıkıldığında veya kuruma giriş yapıldığında çıplak arama dayatması, buna karşı çıkıldığında tutanak tutulması

Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı hapishanesinde bulunan S.E ile yapılan avukat görüşünde tüm bu baskı ve diğer sorunlara ilişkin cezaevi müdürüyle ve savcısıyla görüşme yapmak istediklerini ancak görüşemediklerini ve sorunların çözülmediğini dile getirmiştir. Diğer yandan cezaevine ve bakanlık gibi ilgili birimlere yazdıkları dilekçelerin çoğu Cezaevi yönetimi tarafından işleme koyulmadığını, işleme koyulan dilekçelerin birçoğuna da cevap verilmediğini beyan etmiştir.

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı hapishanesinde bulunan A.N. ile yapılan avukat görüşünde, cezaevi idaresinin kendilerine sıcak su için semaver vermediğini hatta kendilerinin olan televizyonu dahi kendilerine verilmediğini dile getirmiştir. Diğer yandan koğuşlarının çok küçük olduğunu 6 kişilik koğuşta 17 kişi kaldıklarını yer olmadığı için kendisiyle birlikte 5 mahpusun koridorda kaldığını beyan etmiştir. Bu konu ile ilgili idare ile yapılan görüşmelerden sonuç alınamadığını, idarenin COVİD-19 salgınından sonra yeniden değerlendiririz diye, konuyu geçiştirdiğini dile getirmiştir.

Kahramanmaraş 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan C.İ. ile yapılan avukat görüşmesinde; "Kuruma girişte çıplak arama yapıldığını" belirtmiştir.

Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan R.Ş. ile avukat görüşünde mahpusun beyanlarına göre; "Cezaevine sevki sırasında zorla çıplak arama yaptırıldığını ve tek kişilik koğuşta 3 ay boyunca kimseyle görüştürülmeden bekletildiğini, ailesinin yabancı kimlikli olduğu için gelen resmi evraklardaki eksiklikler sebebiyle telefon görüşü yapamadığını, budan dolayı büyük sıkıntı yaşadığını ,tek kişilik koğuşta kaldığı süre boyunca infaz koruma memurlarından kötü muamele gördüğünü, personellerin kavga yaşanması için tahrik edici davranışlar gösterdiklerini, aramalar veya sayımlar sırasında ayakkabılarını alıp ikiye bükerek zarar verdiklerini" aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Aralık 2020'de M.K. ile yapılan avukat görüşünde; "Kronik venöz hastalığı olduğunu, ileri derecede varis hastalığı, bel fıtığı, varikosel hastalığı olduğunu, sol kulak zarında çökme olduğunu, kilit alerjisi olduğunu; mahpusların genel olarak diş problemi olduğunu, implant tedavisi gören bir mahpusun pandemi sebebiyle diş doktoruna götürülmediğini bu sebeple tedavisinin yarıda kaldığını, kendisine ise protez takılması gerektiğinin revir doktoru tarafından dile getirildiğini ancak hastaneye gidemediğini, gitseler dahi kelepçeli şekilde muayene edilmeye çalışıldıkları bunu kabul etmemeleri sebebiyle de tedavilerinin yarıda kaldığını, kuruma yeni sevk edilen mahpuslara çıplak arama dayatıldığını" aktarmıştır.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.S. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre; "29 Mayıs'ta cezaevinde fiziksel şiddete uğradığını ve zorla çıplak olarak arandığını, bu nedenle aynı gün açlık grevine başladığını; bunun yanı sıra gardiyanların kendi başlarına mahpuslara keyfi kurallar dayattığını, bazılarının asker gibi davranıp mahpuslara hakaret ettiklerini, her havalandırmaya çıktıklarında farklı havalandırma kurallarına uymak zorunda kaldıklarını, her infaz koruma memurunun kendi belirlediği farklı kurallar olduğunu, üstelik beğenmedikleri bir durum olunca küfür ettiklerini" aktarmıştır.

Mahpus Ö.H yapılan görüşmede; avukat görüşü yapmaya gelirken, notlarını yazdığı kağıdının "Biz inceleyeceğiz." denilerek elinden alındığını belirtmiştir. 6 Mayıs 2020 tarihinde; askeri nizamda ayakta sayımı reddettikleri için dilekçe verdiklerini, öncesinde her gün zorla avluya çıkarılarak hizalı askeri nizamda sayım yaptırıldığını, akabinde 7 Mayıs 2020 tarihinde koğuşların dağıtıldığını, bu sırada darp edildiklerini, kollarından sürüklenerek müşahedeye götürüldüklerini, kameraların olmadığı yerlere sürüklenerek, kafa ve sırtlarına olacak surette darp edildiklerini, darp sırasında dahi gardiyanların maskesi eldiveni olmadığını, müşahedede çıplak aramaya maruz bırakıldıklarını, gardiyanların isimlerini bilmediğini, ancak teşhis edebileceklerini, aynı tarihte 7 Mayıs 2020'de doktor kontrolü yapıldığını, doktora darp edildiklerini ifade etmelerine rağmen bu yönde rapor tutulup tutulmadığını ifade etmiştir.

Mahpus S.Ö yapılan görüşmede; 27 Mayıs 2020 tarihinde ayakta sayım vermeyeceklerini ifade eden bir dilekçe verdiklerini, bu dilekçe işlem görmeyince 28 Mayıs 2020 tarihinde tekrar dilekçe verdiklerini ve bu dilekçelerinin işleme alındığını, 29 Mayıs 2020 tarihinde, baş memur ile birlikte 30-40 kadar kişinin sayıma geldiğini; koğuşta kalanlarının tamamı olan 5 kişinin de bu sırada masada oturduklarını, memurlara sayımı bu şekilde alabileceklerini söylediklerini, memurların "Kalkın ayağa ve dışarda sayım verin." dediklerini, akabinde kendilerini sürükleyerek dışarı çıkardıklarını söyledi. Bu durumda dahi sayım vermeyeceklerini

söylediklerinde ise sürükleyerek hücrelere götürülmeye çalışıldıklarını, baş ve bel bölgelerine kuvvet uygulanarak, kolları arkada ters kelepçeli imiş gibi bir duruma getirilerek darp edildiklerini, çok fazla memur olduğunu, kişi başı 5-6 memur düştüğünü ve darp edildiklerini, İ.B 'nin sırtına basıldığını, F.A'nın da sırtına 5 kişinin ayakları ile bastığını, kendisine de kafasını kaldırmaması için elleri ile tazyik uyguladıklarını, hücreye getirildiklerinde; hücre kapısında zorla çıplak arama yapmaya çalıştıklarını, buna karşı sert çıktıklarında ise "Soyunun." dediklerini, soyunduktan sonra hücreye alındıklarını ve hücre içinde de kendilerine çök – kalk yaptırıldığını, bazı arkadaşlarına da çıplak aramadan sonra çoraplarının vs. verilmediğini ancak istediklerinde verildiğini, aynı gün saat 10.00 civarı doktorun geldiğini, hiçbir muayene yapmadığını, elleri, kolları ve bellerinin vs. ağrıdığını söylemelerine rağmen doktorun muayene etmeden gittiğini, aynı gün kendileri hakkında disiplin soruşturması açılmış olduğunu, bu disiplin soruşturması ile ilgili savunma verdiklerini, yeteri kadar kâğıtları bulunmadığından, Salı günü kâğıt alıp şikâyet dilekçelerini Çarşamba günü vereceklerini, şu an tek kişilik hücrede kaldıklarından oturarak sayımı memurların kendilerinin aldıklarını, F.A'nın 1 Haziran 2020 tarihinde açlık grevi hususunda dilekçe verdiğini ve 02 Haziran 2020 tarihinde açlık grevine başlayacağını; Ö.B'nin bu hafta Perşembe günü 04 Haziran 2020 tarihinde dilekçe verip, Cuma günü 5 Haziran 2020 tarihinde açlık grevine başlayacağını; İ.B'nin ise haftaya pazartesi günü 8 Haziran 2020 tarihinde dilekçe verip, 09 Haziran 2020 tarihinde açlık grevine başlayacağını ifade etti. Kendisinin şeker hastalığı olduğu için greve girmeyeceğini ve diğer arkadaşları olan A.S'nin da şu aşamada greve girmeyeceğini, müşahedelerin kirli olduğunu ve su sıkıntısı yaşadıklarını ifade etti.

Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

25 Aralık 2020 tarihinde Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan Y.Y. tarafından kendilerine faks gönderilen arkadaşları kurumumuza ulaşarak arkadaşlarının cezaevinde darp edildiğini, hakarete uğradıklarını ve ayrı tekli koğuşlara alındıklarını ve kurumumuza başvuru yapılmasının talep edildiğini belirterek ulaşmışlardır. 28 Aralık 2020 tarihinde Y.Y. ve D.T.E. ile avukat görüşü gerçekleştirilmiş olup, mahpuslar yaşadıklarını aktarmışlardır. Beyanlarına göre; Sincan 1 Nolu F T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda birlikte kaldıklarını, 19 Aralık tarihinde sayım için infaz koruma memurlarının geldiğini, odanın alt kısmında infaz koruma memurlarının camdan rahatlıkla kendilerini görebilecek şekilde oturarak sayım verdiklerini ancak infaz koruma memurlarının askeri düzende ayakta tek sıra halinde sayım vermelerini istediklerini, bu durumun insan onuruna aykırı olduğunu düşündükleri için oturarak sayım vermek istediklerini ancak infaz koruma memurlarının kendilerine sinkaflı küfürler ettiğini ve 'siz göreceksiniz' şeklinde tehdit ettiğini, 20 Aralık günü sabah infaz koruma memurların sayım için tekrar geldiğini, kendilerinin yine kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde oturarak sayım verdiğini ve bu duruma infaz koruma memurlarına bir şey demediğini, aynı gün saat 14.00 civarı ise yaklaşık 10 kişilik infaz koruma memurunun arama adı altında odaya girdiğini ve kendilerini havalandırmaya çıkarttıklarını, üst araması yaptıklarını, sonrasında ise oda aramaya yapmaya başladıklarını, aramaya D.T.E.'nin nezaret ettiğini, oda ve üst arama sırasında ve sonrasında herhangi bir suç unsuru teşkil eden eşya bulamadıklarını, kendilerine sürekli sinkaflı küfürler edildiğini ve bu duruma sözlü olarak tepki gösterdiklerini, sonrasında baş infaz koruma memuru olduğunu düşündükleri bir memurun odaya girdiğini, oda içerisinde yaklaşık 10 infaz koruma memurunun kendilerini çembere aldıklarını, baş infaz koruma memurunun Y.Y.'yi boynundan tuttuğunu, D.T.E.'nin araya girmeye çalışmasıyla birlikte odada bulunan tüm infaz koruma memurlarının kendilerine tekme tokat şeklinde, adeta üzerlerine çullandıklarını, sonrasında yüzleri yere gelecek şekilde yere düşürüldüklerini ve ellerinin arkadan birleştirilmesi sebebiyle hiç bir şekilde hareket edemediklerini, yerde yüzü koyun yatmalarına rağmen yüz bölgelerine tekmeler atıldığını, sonrasında ellerindeki demir dedektör ile ayak bölgelerine hızlıca vurmaya başladıklarını, iki infaz koruma memurunun T.E.'nin ellerinden tutarak kaldırdığını ve üçüncü kişi infaz koruma memurunun yüz bölgesine defalarca yumruk atmaya başladığını bu durumun aynı şekilde Y.Y.'ye da uygulandığını, sonrasında infaz koruma memurlarının el ve ayaklarını tutarak karga tulumba şekilde kendilerini koridordan çıkarttıklarını, koridordan çıkarılma esnasında aldığı darbeler

sebebiyle T.E.'nin istifra ettiğini (kustuğunu) koridor kısmında bulunan kameralardan bu durumun net şekilde tespit edilebileceğini, B7/30-31 numaralı ve yumuşak oda diye tabir edilen bir yere ayrı ayrı getirildiklerini, çıplak arama yapacaklarını ve bu sebeple üstlerini çıkarmaları söylendiğini ancak üst aramasını odaya girdiklerinde ve yumuşak odaya götürdüklerinde yaptıklarını çıplak arama yapmak için geçerli bir nedenlerinin olmadığını ve insan onuruna aykırı yapıldığı gerekçesiyle kabul etmediklerini, bunun üzerine infaz koruma memurlarının üstlerini parçalar şekilde çıkarmaya çalıştığını ve çıkarttıklarını, bu sırada da fiziki şiddet gördüklerini, Baş İnfaz koruma memurunun Y.Y.'ye küfür ettiğini ve burada da Yücel Yavuz'a yoğun şekilde fiziki şiddet uygulandığını, 1,5 saat çıplak şekilde beklediklerini, sonrasında robocop olarak tabir edilen memurların geldiğini ve üstlerini vererek kampüs hastanesine götürdüklerini, yoğun şekilde işkence izleri vücutlarında olmasına rağmen doktorun bir kaç dakika içinde muayeneyi bitirdiğini, darp izlerini Y.Y.'nin geçirdiğini ancak darp raporu alamadıklarını, T.E.'nin ise darp izlerini tutanağa geçirip geçirilmediği bilgisine sahip olmadığını bu sıralar darp izlerinin yanı sıra yoğun baş ağrısı yaşadığını, hastane dönüşü geldiklerinde ayrı ayrı odalara konulduğunu, hiçbir şekilde iletişim kuramadıklarını, 28 Aralık günü sabah saatlerinde ayrı ayrı ifadelerinin alındığını ve haklarında idari soruşturma başlatıldığını öğrendiklerini " beyan etmişlerdir. Y.Y. avukat görüş odasına geldiğinde sağ gözaltında morluk, sağ kaşın alt kısmında ekimoz, elmacık kemiklerinde şişlik, gözaltı kısmında ise morluk olduğu, ayrıca sol bacağının kaval kemiği kısmında sıyrık ve yaklaşık 3 cm genişliğinde morluk bulunduğu görülmüştür. Sağ boyun bölgesi ense arasındaki kısımda da morluk olduğu ancak süre içerisinde geçtiği mahpus tarafından beyan edilmiştir. D.T.E. avukat görüş odasına geldiğinde sol gözünün içinde yoğun derecede kanlanma, ayrıca kişinin sağ göz kapağında ekimoz, sol omzunda bir avuç içi büyüklüğünde ekimoz, sağ ve sol elmacık kemiğinde düzelmekte olan ve siyah renge sahip morluklar bulunduğu gözlenmiştir. Bunların İnfaz Koruma memurlarının yüzüne attığı tekme sonucu oluştuğu mahpus tarafından beyan edilmiştir.

Sivas E Tipi Kapalı Hapishanesi

A.G. 24 Aralık 2020 tarihinde yazdığı mektupla kurumumuza yaşadığı hak ihlalleri ile ilgili olarak yaptığı başvuruya göre " 19 Kasım 2020 tarihinde Sivas Açık Ceza İnfaz Kurumu'ndan Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini, M. adlı Baş İnfaz Koruma Memuru tarafından düzenlenen "Zor Kullanma Tutanağı" ile 3 kadın İnfaz Koruma Memuru tarafından kendisine zorla çıplak arama yapıldığını, 22 Ekim 2020- 5 Kasım 2020- 19 Kasım 2020 tarihlerinde ayrı ayrı PCR testi yapıldığını ve hepsinin sonucunun negatif çıktığını, 23 Kasım 2020 tarihinde ise Gözlem 2 adlı tek kişilik hücrede 4 gece tutulduğunu ancak kendisinden önce bu gözlem hücresinde PCR testi pozitif olan bir kadın mahpusun kaldığını ve odanın hiçbir şekilde ilaçlama ve dezenfekte işlemlerinin yapılmaması sebebiyle kendisinin bu odadan COVID-19 virüsünü kaptığını, 30 Kasım 2020 tarihinde kendisine yapılan PCR testinin de pozitif çıktığını, hapishane idaresinin özensiz ve sorumluluklarını yerine getirmemesi sebebiyle PCR testinin pozitif çıktığını, ailesi ile telefonla dahi görüşemediğini" aktarmıştır.

Sivas Yarı Açık Hapishanesi

E.G.E. 28 Ekim 2020 tarihinde Sivas Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan tanıdığı A.G. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre "1992 tarihli davası sebebiyle, tutuklanan gazeteci A.G.'nin 19 Aralık 2000'de yaralı halde tutulduktan bir süre sonra Wernicke Korsakoff hastalığı nedeni ile tahliye edildiğini, yıllar sonra, tahliye edilmiş olduğu davasından yeniden 2016 yılında tutuklanıp; sırayla Sincan, Tarsus ve sonunda Kayseri cezaevlerinde yattığını, 21 Ekim 2020'de Kayseri cezaevi tarafından iyi hal raporu ile kalan son yılını denetimli serbestlik ile sonlandırmak üzere Sivas Yarı Açık cezaevine gönderildiğini, bir cezaevinden direk başka bir cezaevine nakledilen ve yalnızca giriş çıkış işlemleri ile serbest olması gereken A.G.'nin 22 Ekim Perşembe gecesi görevli memurların önce kötü muamelesine, sonrasında da "çıplak arama" uygulamasına maruz kaldığını, "çıplak aramanın neden gerektiği" sorusu sorulduğunda, "bu yasal prosedür, herkese bu arama yapılıyor; uyuşturucu taşıyıp taşımadığınızı

bilemeyiz" dendiğini ve cezaevi müdürü ile görüşme talep ettiğinde görüştürülmediğini, çıplak arama" ile ilgili Adalet Bakanlığına dilekçe yazmak istediğini söyleyen A.G.'ye, "Adalet Bakanı da, Devlet de biziz" denildiğini, A.G.'ye, kendilerinin tehdit edildiğine ve aramaya direndiğine dair tutanak tutulduğunu ve soruşturma açıldığını, A.G.'nin denetimli serbestlik talebi bu soruşturma ile birlikte reddedildiğini, tebliğ edilen ret cevabında, Sivas Yarıaçık Cezaevi Kurulunun, "Görevlilere hakaret veya tehditte bulunmak, aramaya karşı çıkmak" maddelerini belirttiğini, soruşturma kapsamında A.G.'nin savunmasında belirttiği "çıplak arama" dan bahsedilmediğini, aslında 3 kere arandığı halde aramaya karşı direndiğinin yazıldığını, kurum müdürü disiplin kurulu başkanı E.Ö., İdare Memuru Disiplin Kurulu üyesi M.Y., Disiplin Kurulu üyesi psikolog M.Ç., Disiplin Kurulu Üyesi öğretmen T.E.Y:, Sorumlu İnfaz Baş Memuru Disiplin Kurulu üyesi Ş:K.tarafından verilen kararda 3 gün hücre cezası verildiğini, 4,5 yıldır iyi halli A.G.'nin, son kaldığı yerde "çıplak arama dayatması" sebebiyle özgür olacağı yerde şimdi hücre cezası ve denetimli serbestliğinin kötü hale dönüşmesi durumda elinden alınacağı kaygısı ile infaz mahkemesine çıkmayı beklediğini, A.G.'nin Sivas Yarı Açık cezaevinin ikinci müdürünün kendisine "çıplak arama" yaptırmadığına dair "bende orasını burasını göstermiyor, bekardır dedim kendi kendime" dediğini belirttiğini; kadın, erkek, bekar, evli veya çocuklu olsun olmasın bir insanın, vücut bütünlüğüne dair en temel hakkını savunması, suç ve aşağılamaya maruz kalmasına sebep olduğunu; A.G.'nin "Yarı Açık cezaevinde dışarıya giren çıkan memurlar, mahkumlar olduğu halde ne maske ne de temizlik açısından uygun bir ortam olmadığı, koca bir arazinin ortasında konteynırların içinde barındıklarını, banyonun gün içerisinde yalnızca Sivas'ın soğuğunda akşam 20:30 ve 22:00 arası kullanılabildiği, hem kıyafetlerin, hem de kendi temizliği için bu zamanın yetmediğini, yaşamsal ihtiyaçların karşılanmadığını" ifade ettiğini aktarmıştır.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 25 Eylül 2020 tarihinde mahpusların talepleri dışında farklı cezaevlerine sevk edildikleri, bu sevkler sırasında sevk edilen mahpuslara karşı kötü muamele iddiaları ile sevk sırasında diğer mahpuslara kötü muamelede bulunulduğu bilgisi üzerine avukat görüşü gerçekleştirilmiştir. Buna göre şu bilgiler edinilmiştir:

> Sevkler/sürgünler gece saat 21.00 civarında başladığı,15 civarı infaz koruma memuru ve sivil giyimli (İdareden yetkili kimseler olduğu tahmin edilen) kişiler eşliğinde gerçekleştiği, İnfaz koruma memuru tarafından "Bakanlık Genelgesi var, genelgede isimlerini okunanlar sevk edilecek" denildiği, sevk edilecek kişilerin toparlanma ve vedalaşma için 10-15 süre talebi reddedilerek sevk edilecek kişilerin zorlanarak apar topar çıkarıldığını, mahpusların eşyaları olmaksızın sadece ayakkabılarının giyilmesinin istendiğini, sevkler/sürgünlerin yapıldığı esnada mahpuslara ait eşyaların (elbise, şampuan, diş fırçası, kitap, kişisel mektupları, televizyon, saat, semaver vb. herhangi bir yasal engel olmamasına rağmen kendilerine verilmediğini, 30 Eylül 2020 tarihinde eşyalarının diğer oda arkadaşları tarafından toplatılarak kargolandığı, sevk esnasında sevkin gerçekleştiği hiçbir odada (B2, B7, B9, B12, B11 vd.) taleplerine rağmen diğer arkadaşlarıyla vedalaşmalarına izin verilmediğini, bu vedalaşma talebinin reddi sonrasında infaz koruma memurlarının itekleyerek sevk yapılacak mahpusu ve diğer mahpusları darp ettiklerini; görüşülen C.İ. adlı mahpusun, sevki gerçekleşen M.K.'nin arkadaşlarıyla vedalaşmak istemesi üzerinde hapishane personelince kollarından tutularak çıkarılmak istendiğini, ardından da yerde sürüklenerek yaka paça çıkarıldığı, odalarına gelinmeden önce koridorda bağrışmalar duyduklarını, acil buton ziline bastıklarını ancak çalışmadığını, ayrıca safra kesesinde taş bulunduğunu ayda bir bazen daha fazla aralıklarla sancılandığını, tedavisinin geçici çözümlerle yapıldığını bu nedenle iyileşemediğini; görüşme gerçekleştirilen F.E. adlı mahpus, B7

odasına baskın yaparcasına girildiğini, sevk yapılacak arkadaşlarına hızlı olmalarının söylendiğini, hazırlanıp eşya alınmasına izin verilmediğini, vedalaşmalarına izin verilmediğini, vedalaşmak istendiğinde koğuş arkadaşları ve kendisinin itildiği duvara vurulduğunu, kendisinin de yerde sürüklendiğini, tüm oda arkadaşlarının yere yatırıldıklarını, sevk edilen arkadaşlarının götürülene kadar bu şekilde yere yatırılmış vaziyette bekletildiklerini, sağ kolunun yerinden çıktığını sol kolunda darp edilmekten kaynaklı morluklar olduğunu, İnfaz koruma memurunun kendisini yere yatırdığı esnada "Devletin gücünü göreceksiniz" dediğini, Hapishane Müdür Yardımcısı olduğu kendilerine söylenilen sivil giyimli kişinin B7 odasındaki sevk esnasında odada kalan mahpuslara dönük "siz rahat durmazsanız sizi buradan teker teker göndereceğim" ifadeleriyle kendisi ve odadaki diğer mahpusları sürgün etmekle tehdit ettiğini, bu son hususun aynı odada yer alan diğer mahpuslarca da ifade edildiği, mahpusun yaşadığı, kötü muamele ve işkencenin tespiti için revire çıkmak istemesine rağmen 30 Eylül 2020 tarihi itibariyle hala revire çıkarılmadığı, hastane sevkinin de yapılmadığı, kendisinin bu durum nedeniyle sözlü ve yazılı dilekçe ile 3 kez revire çıkma taleplerinin ise Hapishane İdaresi tarafından cevapsız bırakıldığını, talebine cevap verilmeyerek revire çıkamadığı için yerinden çıktığını düşündükleri sağ kolunun oda arkadaşları tarafından yerine konulmak zorunda kaldığı.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpus Y.Y. 14 Aralık 2020 tarihinde mektup aracılığıyla yaptığı başvuruda; "Kuruma sevk edilen mahpuslara çıplak arama yapıldığı, bunu kabul etmeyen mahpusların işkence gördüğünü, Kurum idaresinin mahpusların oda değişim taleplerini konusunda açıkça mahpuslar arasında ayrımcılık yaptığını, tüm sosyal aktivitelerin pandemi süreciyle birlikte yasaklandığını, süreli ve süresiz yayınların keyfi gerekçelerle mahpuslara verilmeyerek ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini, aileleri tarafından kendilerine gönderilen kitapların 2 ay bekletildiğini, 20 kitap hakkı dolan mahpusa kargo ile gelen kitabın hiç haber verilmeden alıcıya geri gönderildiğini, kitap değişim yapmalarının bu şekilde engellendiğini, bu durumun maddi ve manevi açıdan mağduriyet yarattığını, aileleri tarafından kargo yoluyla gelen dergilerin ise infaz hakimliğinin 12 Nisan 2020 tarih 2020/490 E. ve 2020/ 726 K. sayılı kararına rağmen verilmediğini" belirtmiştir.

V.K. ile yapılan görüşmede yaşadıkları sağlık sorunlarını aktarmıştır. "Uzun yıllardır cezaevinde olduğunu; mektuplarının verilmediğini, faks gönderdiğinde 6 ay sonra gittiğini; Kürtçe kitapların cezaevine sokulmadığını, üç ayrı blokta aynı davadan yargılandığı arkadaşlarıyla ayrı ayrı tutulduklarını; ilk nakil olduklarında dayağa maruz kaldıklarını, çıplak aramaya zorlandıklarını; ailesine yakın bir yere sevk istediğini ancak kabul edilmediğini" beyan etmiştir.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.S.Ö.'nün 3 Ocak 2020 tarihinde yaptığı başvuruda; "Oğlu Ş. Ö.'nün en son Kayseri/Bünyan Ceza İnfaz Kurumu'nda iken Trabzon Beşikdüzü Ceza İnfaz Kurumu'na isteği dışında sevk edildiğini,, Trabzon Beşikdüzü Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na girişte infaz koruma memurları tarafından çıplak arama yapılmak istendiğini, oğlunun kabul etmemesi üzerine, infaz koruma memurlarının zor kullanarak elbiselerini çıkardığını ve bu esnada hakaret ve küfür ettiklerini, devamla tek kişilik hücreye atıldığını, hücrede kaldığı ilk üç gün ekmek ve su dışında yemek verilmediğini, telefon görüşmesini yaptığı 2 Ocak 2020 tarihinde halen tek kişilik hücrede tutulduğunu ve ne kadar süre hücrede tutulacağı hakkında bilgi verilmediğini, hakaret, küfür ve kötü muamelenin devam ettiğini," belirtmiştir.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan F.Ç. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde "Trabzon'a 7 Ocak 2020 tarihinde 3 mahpusla birlikte sürgün olarak getirildiğini, hapishanenin girişinde çıplak aramanın dayatıldığını, bunu kabul etmeyince işkenceler yapıldığını, kaba dayak atıldığını, sonrasında sürgün edilen 4 kişinin hücrede tutulduğunu, Ocak ayında kendilerine ayakkabılarının, kıyafetlerinin ve battaniyenin verilmediğini, 1 gün boyunca bu şekilde soğuk hücrelerde bekletildiklerini" belirtmiştir.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan N.Ç. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde "Siyasi koğuşların ayrı koridorlarda, adli koğuşlarla aynı koridorda tutulduğunu; koğuşlar arasında değişiklik taleplerinin reddedildiğini; iç postanın yasaklanması nedeniyle, diğer mahpuslardan haber alamadıklarını; cezaevine 7 Ocak 2020 tarihinde V.K. ile birlikte getirildiğini, hapishanenin girişinde çıplak aramanın dayatıldığını, kabul etmeyince işkenceler yapıldığını, işkence sonrasında ayakkabısız ve çıplak bir şekilde bekletildiklerini, gardiyanların vurmaya başlarken "vurun ama iz bırakmayın" dediklerini, işkencelere ilişkin darp raporu almak için gittiklerinde iz olmadığı için darp raporu verilmediğini, suç duyurularının sonuçsuz kaldığını" belirtmiştir.

İ.B. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır:

> Bana anemi ve bronşit tanısı konuldu. İklim koşulları sağlığımı etkiliyor, nemli havalarda nefes almakta zorluk çekiyorum. Daha kuru bir havaya sahip bir yere yere nakledilmek için başvuru yaptım. Tekirdağ hapishanesinden Patnos hapishanesine sevk edildim. Ancak daha sonra rızam dışında nemli iklime sahip Trabzon Beşikdüzü'ne sevk edildim. Sağlık sorunlarım hâlâ devam ediyor. Havası kuru olan Diyarbakır, Batman, Ağrı veya Muş'ta bulunan hapishanelere sevk edilmek istiyorum.
> Trabzon'a sevk edildiğimde kuruma girer girmez çıplak aramaya maruz bırakıldım. Çıplak aramayı kabul etmemem üzerine infaz koruma memurları boğazımdan tutup sıkmaya başladı. Yüz bölgesinde tırnak izleri ve ekimozlar meydana geldi. Darp raporu almak için doktora gittim, ancak doktor 5 metre öteden "kalk, dön" şeklinde komutlarla ayakta muayene etmeye çalıştı. Darp raporu vermedi. Kuruma ilk geldiğimde ağırlaştırılmış müebbet cezası koşullarında 96 gün boyunca tek başıma tutuldum. Şimdi 15 kişilik koğuşta kalıyorum. Son süreçte fiziksel işkence uygulanmadı, ancak yoğun psikolojik işkenceye maruz kaldım. Açlık grevinde olduğum süre zarfında hücrede tutuldum. Geceleri gizlice kamera kaydına alınıyor, mahpuslar rehabiliteleri için gerekli olan sosyal aktivitelere çıkarılıyor.

Van T Tipi Kapalı Hapishanesi

11 Ocak 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Hakkâri Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan M.D. isimli mahpusun, 6 Ocak 2020 tarihinde Van T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği ve çıplak arama dayatmasına maruz kaldığı, bu istemi reddeden mahpusun infaz koruma memurları tarafından darp edildiği öğrenildi. Revir ve hastaneye götürülmeyen M.D:'nin 2 gün boyunca tek kişilik koğuşta bekletildiği ifade edildi.

TECRİT

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.O ile yapılan avukat görüşünde; "B.K.'nin ise aylardır tek başına üstü tel kafesli bir odada tutulduğunu, aynı suç grubunda olmalarına rağmen yanlarına verilmediğini, bu uygulamalardan dolayı 2 gün yemek almama eylemi yaptıklarını, ancak cezaevinin düzenini bozdukları gerekçesiyle soruşturmalar açıldığını, her birinin ayrı ayrı disiplin cezalarına çarptırıldıklarını, denetimli serbestlikten serbest bırakılması gerekirken disiplin cezalarından ötürü iyi halli olma tarihinin ileri tarihlerde gerçekleşeceğinden infazının yakıldığını, hala hapishanede tutulmaya devam edildiğini" aktarmıştır.

Afyon 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Kasım 2020'de İ.Ç. ile yapılan avukat görüşünde hapishanede yaşanan hak ihlalleri ve sorunlara ilişkin aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

> Şubat ayının başlarından beridir tek kişilik hücrede tutuluyorum. Pandemi sürecinde içinde bulunduğum tecrit hali daha da çekilmez hale geldi. Hücrede hiç kimse ile iletişimim yok, hiçbir faaliyete katılamıyorum. Benim gibi tek kişilik hücrede tutulan Y.B. ile havalandırmaya çıkabiliyorum. Bunun dışında başkası ile görüşmüyorum ve dış dünyadan herhangi bir şekilde haber alma imkanım bulunmuyor. Havalandırmaya çıkarıldığımızda adli olarak tabir edilen mahkumlar bize gelerek gardiyanlar tarafından sürekli falaka ve kaba dayağa maruz kaldıklarını anlatıyor. En son A. adlı bir mahkum ile diğer 2 mahkumun gardiyanlar tarafından falakaya yatırıldığını söylediler.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 6 Temmuz 2020'de M.S.A. faks yoluyla yaptığı başvuruda;"17 Haziran tarihinde soruşturma için odasından alındığını, tek kişilik yere konulduğunu, ilk soruşturmanın 30 Haziran 2020' de tamamlandığını ve 2 ay etkinlik cezası verildiğini; ikinci soruşturmanın ise 16 Temmuz 2020 tarihinde tamamlandığını ve infaz hakimliğinin kovuşturmaya yer olmadığına karar verdiğini ve disiplin cezası ile tedbirleri kaldırdığını, fakat odasına götürülmeyip hala tek başına tutulduğunu ve kimseyle görüştürülmediğini, havalandırmaya bile tek başına çıktığını, kendisine bu konuda bildirimde bulunulmadığını" aktarmıştır.

Aksaray Yüksek Güvenlikli T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.T., 9 Mart 2020'de yaptığı başvuruda; "Ü.T.'nin 2,5 yıldır tutuklu olduğunu, Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta iken 3 hafta önce Aksaray Yüksek Güvenlikli T Tipi Kapalı Ceza İnfaz

Kurumu'na sevk edildiğini, halası ile yaptığı görüşte ve kendisinin de telefon görüşünde sevk edildiği günden beri hücrede tutulduğunu, kendisi gibi hücrede tutulan 6 kişi bulunduğunu, telefon görüşlerinde sorun yaşadıklarını ve haftada 3 kere ölümüne kaba dayağa maruz kaldıklarını, birbirleriyle de haberleşemediklerini bildirdiğini, Ü.T.'nin hayatından endişe ettiğini aktarmıştır.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

12 Ocak 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan Ö.A., 12 Ocak 2020 tarihinde şube e-mail adresine yolladığı iletide "25 Aralık 2019 akşam sayımında abim darp edilmiş, hastaneye götürülmesine rağmen muayene edilmemiş, kendisine darp raporu verilmemiş." Ayrıca "Uzun zamandan beri tek başına hücrede tutulmaktadır" beyanlarında bulunmuştur. 13 Ocak 2020 tarihinde şube yetkilileri tarafından telefon ile aranan başvurucu, şu beyanlarda bulunmuştur. "Ağabeyim yaklaşık 3 yıl önce tutuklanarak Ağrı Cezaevine gönderildi. İki yıldır Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmaktadır. Abim, Elazığ'da bulunduğu süre boyunca tek başına hücrede tutulmaktadır. Kendisi tutuklu olup uzak bir şehirde olduğu için görüşlere çok sık gelemiyoruz. Ailesi olarak neden sürekli hücrede tutulduğunu bilmiyoruz. Bu sebeple derneğinizden abimi ziyaret etmenizi ve yasalarda yazılı haklarına erişmesi için gereken işlemleri yapmanızı talep ederim."

3 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne Elazığ 1 no'lu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan A.O., şu beyanlarda bulundu:

> Bulunduğum cezaevinde maruz kaldığım kimi uygulamaları sizlere aktarmak ve mümkünse hukuki destekte bulunmanızı talep etmek için yazıyorum. Ben yaklaşık üç yıldır cezaevindeyim. Yaşım yirmi bir. Bir yıldır Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunmaktayım. İsteğim dışında Batman M Tipi cezaevinden buraya getirildim. Burada bulunduğum bir yıl süresince tek başıma tutuluyorum ve hiçbir sosyal, sportif, kültürel faaliyete katılamadım. Katı bir tecrit ve izolasyon koşullarında bulunmaktayım. Birçok defa üçlü odalara geçmek için dilekçe yazdım ancak olumlu bir cevap verilmedi. Bunun yanında arkadaşlarla birlikte spor yapmak ve sohbete çıkmak için defalarca yazmama rağmen bu talebime de olumlu bir cevap verilmedi. Yasalara ve genelgelere göre, haftada on kişi ile on saat sohbete ve spora çıkmamız gerektiği açık iken, ben bir yıldır hiçbir insani sohbet ve spora çıkabilmiş değilim. Bu konuda infaz hakimliğine ya da farklı kurumlara dilekçe yazdığım zaman, cezaevi idaresi bulunduğum koşulların Avrupa Birliği standartlarında olduğunu, üç kişilik odalarda kalanlarla aynı imkanlara sahip olduğumu söylüyorlar. Oysa ben bir yıl içinde hiç kimseyle yüz yüze gelmemiş, sohbet etmiş değilim.

Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi

H.A., 04 Mart 2020 tarihinde kardeşi H.A. için yaptığı başvuruda; "Kardeşinin 5 yıldır tutuklu olduğunu, Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda iken 2 yılı aşkın süredir Gümüşhane E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini, kardeşiyle en son 2019 yılı Ağustos ayında görüş yaptıklarını, 12 Şubat 2020 tarihinde telefon görüşmesinde sesinin titrek ve korku içinde geldiğini, 1 haftadır 3 arkadaşıyla birlikte kaldıkları odalarına infaz koruma memurları tarafından gece baskınlar yapıldığını, bunların sonucunda her birini ayrı ayrı hücreye koyduklarını, hücrede hiçbir ihtiyaçlarının karşılanmadığını, revire götürülmediklerini, sadece telefon haklarını kullanabildiklerini, daha ne kadar hücrede kalacaklarını bilmediklerini belirttiğini, Gümüşhane E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğinden bu yana kardeşinin çok haksızlığa maruz kaldığını belirttiğini, maddi imkânları elvermediği için ziyarete gidemediklerini, hücreye konulmadan önce de kaldıkları koğuşun şartlarının çok kötü olduğunu, büyük

kalorifer ve su borularının koğuşun içinden geçtiğini, seslerden uyuyamadıklarını, birden fazla kez infaz koruma memurlarının fiziki saldırısına maruz kaldıklarını, defalarca ailesi olarak ve kardeşinin de yakın bir ceza infaz kurumuna naklini talep eden dilekçeler verdiklerini fakat müspet sonuç alamadıklarını, 04 Mart 2020 tarihi itibariyle 4 haftadır tek kişilik hücrede tutulduğunu, kardeşinin can güvenliğinden endişe duyduklarını, ailece tedirgin olduklarını" aktarmıştır.

İmralı F Tipi Kapalı Hapishanesi

25 Aralık 2020 tarihinde derneğimize e-posta yoluyla başvuruda bulunan avukat C.Y., avukat R.Ö. şu bilgileri vermişlerdir:

> İmralı F tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu: Abdullah Öcalan, Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş: İmralı F tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan müvekkillerimiz Sayın Abdullah Öcalan, Sayın Hamili Yıldırım, Sayın Ömer Hayri Konar ve Sayın Veysi Aktaş'ın hukuka aykırı tutulma koşulları konusunda bilgilendirme ve gereğinin yapılması talebini içerir Müvekkilimiz Sn. Abdullah Öcalan 15 Şubat 1999 tarihinden bu yana İmralı cezaevinde ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü statüsünde tutulmaktadır. Diğer üç müvekkilimiz ise Mart 2015 tarihinde farklıca cezaevlerinden İmralı cezaevine sevk edilmişlerdir. İmralı cezaevi ülke çapındaki tek ada cezaevi olmasının yanı sıra kara, hava, deniz 2. derece askeri yasak bölge kapsamındadır. Müvekkillerin yasalarda güvence altına alınan ziyaret hakkından yararlanmaları idarenin iznine tabi olup, idarenin gereken imkanları sağlamasıyla mümkün olmaktadır. Bu nedenlerle aile bireyleri ve avukatlar ziyaret haklarının kullanımı için Bursa Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunmak durumundadır. İdareye yasalara aykırı olarak keyfi bir hareket alanı tanıyan bu fiili durum nedeniyle, müvekkillerin dış dünya ile teması engellenmektedir. Mahpusların en temel haklarından olan aile ziyaret ve avukat ziyaret hakları ile haberleşme ve iletişim hakkının istisnai durumlar haricinde müvekkillerce kullanılmasına izin verilmemektedir. Ulusal mevzuat gereğince müvekkiller, 15 günde bir olmak üzere ayda iki defa aile ziyaret hakkı, benzer şekilde telefona erişim, yazışma ve avukatlarıyla görüşme haklarına sahiptir. Yasal düzenleme bu yönde olmasına rağmen başvuruculardan;
> Sayın Öcalan;
> 27 Temmuz 2011 tarihinden bugüne değin avukatlarıyla yalnızca 5 defa görüşme yapabilmiştir. Aile ziyareti kapsamında 6 Ekim 2014, 11 Eylül 2016, 12 Ocak 2019, 5 Haziran 2019, 12 Ağustos 2019 ve 3 Mart 2020 tarihlerinde olmak üzere uzun bir zaman dilimini kapsayan süre boyunca yalnızca altı görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise İmralı Cezaevinde tutulduğu 22 yıllık zaman dilimi içerisinde salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.
> - Sayın Yıldırım İmralı cezaevine sevk tarihi olan Mart 2015 tarihinden bu yana; bütün girişim ve taleplere rağmen avukatlarıyla hiçbir görüşme gerçekleştiremezken aile ziyareti kapsamında 5 Haziran 2019 ve 12 Ağustos 2019 tarihlerinde olmak üzere yalnızca 2 görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.

- Sayın Konar İmralı cezaevine sevk tarihi olan Mart 2015 tarihinden bu yana; bütün girişim ve taleplere rağmen avukatlarıyla hiçbir görüşme gerçekleştiremezken aile ziyareti kapsamında 5 Haziran 2019, 12 Ağustos 2019 ve 3 Mart 2020 tarihlerinde olmak üzere yalnızca 3 görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.
- Sayın Aktaş İmralı Cezaevine sevk tarihi olan Mart 2015 tarihinden bu yana; bütün girişim ve taleplere rağmen avukatlarıyla hiçbir görüşme gerçekleştiremezken aile ziyareti kapsamında 5 Haziran 2019, 12 Ağustos 2019 ve 3 Mart 2020 tarihlerinde olmak üzere yalnızca 3 görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.

Müvekkillerin dış dünya ile teması çeşitli gerekçelerle sistematik olarak engellenmektedir. Bu politika kararının gereği olarak müvekkiller hakkında disiplin cezası bulunduğu gerekçesiyle 7 Eylül 2020 tarihinde telefon ile görüşme yasağı, 23 Eylül 2020 tarihinde avukat ziyaret yasağı ve 30 Eylül 2020 tarihinde de aile ziyaret yasağı getirilmiştir. Etkili bir savunmanın geliştirilmesi ve de itiraz prosedürlerinin işletilmesi için dosya ve karar suretlerinin tarafımıza verilmesi talepleri reddedilerek, ilgili kararlar avukatlardan saklanmak suretiyle kesinleştirilmiştir.

Ayrıca yüksek can kayıplarına ve tahribatlara sebep olan koronavirüs salgın hastalığı sebebiyle 5275 sayılı İnfaz Yasasının 66/3 maddesi gereğince müvekkillerin yakın akrabalarıyla telefonla görüştürülmesi talebi de kabul edilmemiştir.

Yasaya aykırı olarak müvekkillerin dış dünya ile temasını sağlayacak asgari bir iletişim kanalı mevcut değildir. Müvekkiller ile 27 Nisan 2020 tarihinde gerçekleşen istisnai telefon görüşmesi kendileriyle kurulan son temas niteliğindedir. Bu tarihten sonra müvekkillerin tutulma koşulları ve sağlık durumları hakkında bilgiye erişmek mümkün olmamıştır. Ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmeler ile evrensel değerler uyarınca kötü muamele yasağının ihlalini oluşturan bu durum bizleri ciddi kaygılara sevk etmektedir.

Talep : Müvekkillerin tutulma koşulları, maruz kaldıkları hukuksal işlemler ve buna ilişkin gerçekleştirilen girişimleri konu alan ekte sunulu kapsamlı rapor ve yukarıda izah edilen hususları bilginize sunarız. Müvekkillerin maruz kaldığı insan hak ve özgürlüklerine aykırı bu durumun aşılması için gereken girişimlerde bulunmanızı talep ederiz.

İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

11 Aralık 2020 tarihinde T.S. derneğimize yaptığı başvurusunda oğlu B.S.'nin Kırıklar 1 nolu F Tipi hapishanesinde kalmakta olduğunu ve müebbet hükümlüsü olduğunu, 2-3 ay öncesine kadar arkadaşlarıyla aynı odada kalmasına rağmen E.P. ismindeki ağırlaştırılmış hükümlüyle birlikte tek kişilik hücreye atıldıklarını beyan etmiştir.

Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi

G.D. 13 Haziran 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; "kardeşi H.A.D.'nin Gaziantep L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, tek kişilik odada kaldığını ve sürekli odasının

değiştirildiğini, temiz suya ulaşamadığını, kirli odalarda ve hijyenik olmayan koşullarda barınmaya zorlandığını, psikolojik baskı gördüğünü, telefon görüşlerinde kardeşinin bunlardan yakındığını" belirterek derneğimizden yardım talep etmiştir.

Gümüşhane E T Tipi Kapalı Hapishanesi

A.İ., 4 Mart 2020'de oğlu R.İ. için yaptığı başvuruda; "Oğlunun 5 yıldır hapishanede olduğunu, tutuklandıktan sonra ilk 2 yıl Şırnak T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını fakat sonra Gümüşhane E Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini, 12 Şubat 2020 tarihinde haftalık telefon görüşünde 1 haftadır tek kişili hücrede kaldığını, hiçbir ihtiyaçlarının karşılanmadığını, sadece telefon hakkını kullanabildiğini, kantin ya da yıkanma gibi temel ihtiyaçlarına dahi ulaşamadığını, havalandırmaya çıkarılmadığını belirttiğini, en son 04 Mart 2020 günü telefon görüşmesi yaptığını ve 1 aydan fazla süredir aynı kıyafetlerle durduğunu, hiç yıkanamadığını, hücreden sadece telefon için çıkarıldığını, durumunun kötü olduğunu belirttiğini, kendisinin ise dayanamayıp ağladığını ve konuşmaya devam edemediğini, 1 yıldan fazla süredir maddi imkansızlıktan dolayı görüşe gidemediğini, daha önce kendisi ve oğlunun defalarca Adalet Bakanlığı'na nakil için dilekçeler yazdıklarını fakat olumlu sonuç alamadıklarını, 3 yıldır Gümüşhane E Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlunun üzerinde sürekli bir baskı olduğunu, oğluna kargo yoluyla gönderdiği eşyaları vermediklerini ve depoya attıklarını, en son 1 yıldan fazla süre önce oğlunun açık görüşüne gittiğinde infaz koruma personeli tarafından oğlu ile yan yana oturmasına izin verilmediğini, aralarında büyük bir masa olacak şekilde karşılıklı oturtulduklarını, oğlunun iki böbreğinde kum olduğunu, ağrıları olduğunu fakat hastaneye götürülmediğini, koğuşların soğuk olduğunu, sıcak ve soğuk suyun çok az miktarda verildiğini, suyun keyfi olarak kesildiğini" aktarmıştır.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi

Kayseri Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda A.T. adlı mahpusun epilepsi hastası olduğu, tek başına kalamaz raporu bulunduğunu, ancak 13 gündür tekli odada tutulduğu öğrenilmiştir.

Kırıkkale/Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi

D.U. 16 Temmuz 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; babası H.U.'nun 18 Temmuz 2016 tarihinde gözaltına alınıp tutuklandığını, 3 ay sonra 9 Ekim 2016 tarihinde Keskin Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini, o tarihten beridir (3 yıl 9 aydır) tek kişilik odada kaldığını, 28 Şubat 2019 tarihinde ''FETÖ üyeliği'' suçlamasından 10.5 yıl hapis cezasına mahkum edildiğini, cezaevinde sıcak su, yemek, kalorifer ve dilekçe konularında kısıtlamalar yapıldığını, Ocak ayında dahi kaloriferlerin odayı ısıtacak ısıyı vermediğini, sıcak su ve hatta normal suyu bile 'Su kuyudan çekiliyor, yetmiyor'' gerekçesi ile verilmediğini, dilekçelerin kayıt altına alınmadığını, yazılan dilekçelerin akıbeti sorulduğunda ''önemliyse fotokopisini çekseydin'' cevabı verildiğini, "M.B. isimli tüberküloz hastası tutuklunun gardiyanların kaba dayağına maruz kaldığını, babasının ise bu işkenceye şahit olduğunu, H.U.'nun 25 yıllık (99 senesine kadar savcı, 99-2011 arası Yargıtay'da tetkik hakimliği, 2011-2016 seneler arasında Yargıtay üyesi) hukukçu geçmişinin bulunduğunu, bahsettiği uygulamalara karşı suç duyurusunda bulunduğunu, sonuç alamadığı için Cezaevi Savcısı ile görüşmek istediğini, görüşme taleplerinin reddedildiğini, bu nedenle H.U.'nun kendisinden bu konuları sosyal medya üzerinden duyurmasını istediğini, kendisinin ise babasının bu isteğini yerine getirdiğini, devamında TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'nun cezaevine inceleme için gittiğini, bazı haberlerde de kendisinin bu sosyal medya paylaşımlarının kaynak gösterilerek haber yapıldığını, bir süre sonra Cezaevi müdürü ve müdür yardımcısının H.U.'ya bu haberleri gösterip ''kızın kendisine dikkat etsin onun yüzünden başımız belaya giriyor, biz ona yapacağımızı biliyoruz, takibimiz altında, yılanın başı sizsiniz, sana savaş açtık, kızına söyle buraya da gelmesin'' gibi cümlelerle tehdit ettiklerini, tüm bunlara rağmen cezaevi savcısı ile görüşme taleplerinin reddedildiğini, bu kez Savcılığa dilekçe yazarak savcının da bu suça ortak olduğunu

belirttiğini, bunun üzerine, Başgardiyan tarafından 17 Şubat 2020 tarihinde talebi olmaksızın görüşmeye çağırıldığını, kamerasız ve küçük bir odaya götürüldüğünü, Başmemur ve 4 gardiyan tarafından H.U.'ya sorular yöneltildiğini, ''Savcı benim ön görüşme yapmamı istedi'', ''Bizi mi şikayet edeceksin? Savcıyı da şikâyet etmişsin'', ''Sen neyden hüküm giymiştin?'' gibi soruların ardından gardiyanların babasının üzerine yürüdüğünü, başmemurun eli ile babasının yüzünü kavrayıp sıkarak sinkaflı küfürler ile tehdit ettiğini, devamında yaklaşık 1 saat boyunca tehdit ve küfürler eşliğinde darp ettiklerini, jop ile ayakaltlarına vurarak falaka işkencesi uyguladıklarını, ''Buradan cesedin çıkacak'' gibi tehditlerde bulunulduğunu, ardından sahte bir tutanak ile babasının gardiyanlara saldırdığı iddia edildiğini ve bir gardiyan hakkında sahte darp raporu alındığını; Babası H.U. ise muayene olmak istese de cezaevi hekimi tarafından rapor verilmediğini, diğer mahpusların babasının yüzünde yer alan darp izlerini gördüğünü, tutulan sahte tutanak nedeniyle babasına 2 aylık görüş yasağı cezası verildiğini, itiraz üzerine İnfaz Hakimliği tarafından bu cezanın kaldırıldığını, ancak tüm nakil ve şikayet dilekçelerine, suç duyurularına rağmen işkenceciler hakkında bir soruşturma başlatılmadığını; 2019 Ekim ayından bu yana babasının mektuplarına el konulduğunu, ''Bu cezaevinde yaşanılanları yazsam mektuba el konulur size ulaşmaz o yüzden anlatamıyorum'' deyip cezaevinde olanları yazmadığı mektuba bile el koyarak gizleme çabalarının ortada olduğunu, Babası H.U.'nun telefon görüşmelerinde ''Kayda geçsin diye söylüyorum akıl sağlığım yerinde intiharı düşünmüyorum. Başıma bir şey gelirse müsebbibi bunlardır'' diyecek kadar can güvenliğinden endişe ettiğini belirterek öncelikle babasının nakli konusunda yardım istediğini beyan etmiştir.

Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi

25 Haziran 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde hücre cezaları ve yaşanan hak ihlallerine karşı açlık grevi eylemi başlatan 3 mahpusun (E.D., R.S., M.E.) hakkında iki ayrı soruşturmadan açılan davanın, Mardin İnfaz Hakimliği'nde görülen duruşmasında, infaz savcılığının talebi doğrultusunda 3 tutukluya her bir soruşturmadan 7'şer gün hücre cezası verdi.

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.B ile yapılan avukat görüşmesinde: "Yaklaşık olarak 5 yıldır Osmaniye 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde kaldığını, kimse ile görüştürmediklerini, diğer koğuşlara vermediklerini, spora, sohbete, kütüphaneye çıkarılmadığını, neden tek kişilik hücrede kaldığımı sorduğunda ise nedenini söylemediklerini, cezaevinde herhangi bir olaya karışmadığı halde tehlikeli mahpus olarak baktıklarını, revir doktoruna çıkarılmadığını, tek kişi olmasına rağmen ayakta sayım dayatıldığını" aktarmıştır.

Silivri 9 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

V.A.2 7 Mayıs 2020'de yaptığı başvuruda; "kardeşi ve müvekkili S.A.'nın 2018 yılı Nisan ayından bu yana Silivri 9 No'lu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tek kişilik bir odada hücre koşullarında ve dış dünyadan tamamen izole bir şekilde tutulduğunu, Silivri 9 No'lu F tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunduğu süre boyunca "özel" bir muameleye tabi tutulduğunu" aktarmıştır.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan O.U., Ü.G.ve İ.Y.'nin tek kişilik hücrelerde tutuldukları, kendileri ile herhangi bir şekilde iletişim kurulamadığı, tam bir izolasyon ve tecrit uygulandığı öğrenilmiştir. Cezaevine ilk kabulde ve sevkler sırasında mahpusların çıplak aramaya maruz kaldıkları, itiraz edenlerin darp edildiği, onur kırıcı davranışlara maruz kaldığı, sorumluların cezalandırılmaması sebebi ile bu uygulamaların geçmiş raporlarımıza da yansıdığı şekliyle halen devam ettiği öğrenilmiştir.

Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Y.A. 16 Kasım 2020'de Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda olan kardeşi M.D. için yaptığı başvuruda "Kardeşinin 4 yıldır cezaevinde olduğunu, tutuklamanın ardından önce Kırklareli'ne ardından Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildiğini, naklinin ardından bulunduğu 3 kişilik odalardan telefon için gidiş gelişlerinde fiziksel saldırıya uğradığını, Tekirdağ'dan Tokat'a duruşmaya katılmak için gidiş-gelişlerinde ters kelepçe uygulandığını, dövüldüğünü, elbiselerinin yırtıldığını ve hakarete maruz kaldığını, yaşanan bu hak ihlalleri karşısında yaptığı başvuru ve girişimlerin sonuçsuz kaldığını, bu soruşturmalar sonucunda pek çok kez disiplin cezası aldığını, bu cezalar nedeniyle görüş hakkının, haberleşme hakkının ve diğer haklarının ortadan kalktığını, tüm bu uygulamaların ardından yakın zamanda tamamlamış olduğu hücre cezasının ardından odaya çıkması gerekirken hiçbir haklı gerekçe olmadan tekli yerde hala tutulduğunu, hücrede kalması sebebiyle havalandırmaya çıkma, televizyon ve pek çok hakkının elinden alındığını, hakkında hukuksuz bir şekilde tek başına ne kadar kalacağına dair idare tarafından bir açıklama yapılmadığını, bu durumun kendisini fiziksel ve psikolojik olarak ciddi bir şekilde etkilediğini" aktarmıştır.

Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 11 Kasım 2020'de S.H. ile yapılan avukat görüşünde; "11 ay önce Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan sevk edildiğini, sevk tarihinden itibaren 11 aydır tek başına bir odada ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan mahsuslarla aynı koşullarda barındırıldığını, örneğin günde sadece 1 saat ve tak başına olacak şekilde havalandırmaya çıkarıldığını, bu havalandırmanın ise kendisinden farklı suç türünden ceza alan mahpusların kullandığı havalandırma yeri olduğunu, kuruma girdiği tarihten itibaren 3 ayın sonunda tekli hücreden çoklu koğuşa sevk edilmemesine ilişkin hukuki gerekçenin kendisine tebliğ edilmesini istediğini ancak kendisine hiçbir kararın tebliğ edilmediğini, sonrasında Trabzon Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunduğunu, suç duyurusunun ardından kurum gözetim kurulunca kendisine gerekçesiz bir şekilde sadece yasa ve yönetmelik çerçevesinde mahpusun tek başına barındırmaya idarece yetkilerinin olduğunu belirten kararın verildiğini, 11 ay süresince hiç bir sakıncalı ve kurum güvenliğine tehlike arz edecek bir davranışının olmadığını hatta hakkında herhangi bir disiplin cezasının dahi mevcut olmadığını, tekli hücrede kaldığı 11 ay boyunca her saat infaz koruma memurlarının dışarıdan odasının ışığını sesli şekilde açıp kapattığını bu durumun gece vakti dahi devam ettiğini, ışığın açıp kapama sesi sebebiyle geceleri uyumakta güçlük çektiğini bu durumun açıkça kötü muamele teşkil ettiğini" aktarmıştır.

AYAKTA SAYIM / TELEFONDA TEKMİL

Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

28 Ekim 2020 tarihinde K.Ş. Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı CİK'te bulunan İ.Ö., H.C.H., E.U. adına mektupla başvuru yapılmış ve hapse yeni getirilen mahpuslara ayakta sayım dayatıldığı ve psikolojik olarak baskı yapıldığı ifade edilmiştir.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 12 Kasım 2020'de K.B. ile yapılan avukat görüşünde;; "Pandemi sürecinden bu yana gardiyanların içeri girmediğini, mazgaldan bakarak sayım yaptıklarını ancak her seferinde ayakta sayımın dayatıldığını, ayakta sayım dayatmasına direnince de içeri girildiğini, bu konuda çok büyük sorunlar yaşandığını, hapishanede kaba dayak ve darp etmenin devam ettiğini, gardiyanlar ve diğer memurların hukuk tanımadığını, sürekli keyfi uygulamalar olduğunu, gardiyanların pervasız davranışları olduğunu, sürekli hakaret etmeye çalıştıklarını, bu durumun giderek çekilmez bir hal aldığını" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 22 Temmuz 2020'de C.O. ile yapılan avukat görüşünde; "Pandemi gerekçesiyle mazgal penceresi açılarak kapı arkasından sayım yapıldığı halde ayağa kalkmaya zorlandıkları, içeriye bağırarak sayım yapıldığını, onur kırıcı muameleye maruz kaldığını; ilaç veya koğuşa herhangi bir şey verilirken kapıya ve mazgallara özellikle çok sert bir şekilde vurulduğunu, uyuyan ya da kitap okuyanları rahatsız etmek amacıyla tavır sergilendiğini; avukat görüşü ya da başka bir sebeple odadan çıkarken üzerlerinin taciz düzeyinde arandığını" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 28 Ağustos 2020'de K.B. ile yapılan avukat görüşünde; "Ayakta sayım dayatması yapıldığını, sayım alınırken zorla ayağa kaldırıldıklarını, tamamen keyfi bu uygulamayla kendilerine işkence uygulandığını, bu uygulamaya karşı geldiklerinde işkence ile tehdit edildiklerini" aktarmıştır.

Ağrı/Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi

31 Ocak 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne telefonla başvuruda bulunan E.B., şu beyanlarda bulundu:

> Oğlum Ş.T. 2012 yılından bu yana hapishanededir. Oğlum 3 yıldan bu yana da Patnos L Tipi kapalı ceza infaz kurumundadır. Oğlum ile 28 Ocak 2020 tarihinde telefonla yaptığım görüşmede bana "Hapishanede kendisine baskı yapıldığını, ayakta sayım dayatıldığını ve kendilerine gönderilen elbise ile

kargoların tarafına verilmediğini" belirtti. Oğlum Patnos hapishanesinde bulunduğundan görüşüne özellikle kış aylarında gidemiyoruz. Yol şartları çok kötü ve karlı olduğundan önceki görüşüne de gidemedik. Derneğinizden hem anlattığım hapishane koşullarının düzeltilmesi için hukuki girişimlerde bulunulmasını hem de oğlumun Diyarbakır ilinde bulunan hapishanelerden birine naklinin sağlanması için destek sunmanızı talep ediyoruz.

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 24 Kasım 2020'de S.D., B.Ç., M.B.ve İ.T. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre; "İnfaz koruma memurlarının ırk, din, mezhep ayrımı gözeterek mahpuslar arasında ayrımcılık yapıldığını, koğuşlarda az sayıda mahpus bulunmasına rağmen infaz koruma memurları tarafından yapılan rutin aramalarda askeri düzende ve ayakta sayım vermeleri istenildiğini, kurum güvenliğini tehlikeye düşürücü herhangi bir eylem olmamasına ve odada rahatlıkla sayılabilecek kadar mahpus olmasına rağmen ayağa kalkmayan mahpusların infaz koruma memurları tarafından darp edildiklerini, ayakta sayım vermedikleri için haklarında disiplin soruşturmaları başlatıldığını, memurlardan birinin kendilerine karşı "ben devlet memuruyum, ben içeri girdiğimde ayakta esas duruşta olacaksınız" dediğini, görüş-revir-telefon görüşü sebebiyle koridora her çıktıklarında infaz koruma memurlarının kendilerine "ceketlerinizi önümüzde ilikleyeceksiniz" şeklinde ithamlarda bulunduğunu aktarmışlardır.

M.T. 20 Temmuz 2020'de Aksaray Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Ü.T. için yaptığı başvuruda; "Oğlunun 14 Temmuz'da kendisini aradığını, koğuşlarına baskın yapıldığını ve zorla yataktan çıkartılıp ayakta sayım yapıldığını, dövüldüklerini, yaralandıklarını ve revire götürülmediklerini, açlık grevine başladıklarını söylediğini" aktarmıştır.

M.Ç. 27 Temmuz 2020'de Aksaray Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan B.Ç. için yaptığı başvuruda; "Kardeşinin babası ile yaptığı telefon görüşmesinde 'ayakta sayım uygulandığını, kantin ihtiyaçlarının karşılanmadığını, keyfi muameleye tabi tutulduklarını, bu nedenlerden dolayı açlık grevine başlayacaklarını' söylediğini" aktarmıştır.

> Kardeşim B.Ç. Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Geçen Perşembe günü babamla yaptığı telefon görüşmesinde "Pandemi sürecinden sonra cezaevi idaresi ve gardiyanlarca kendi koğuşlarına baskının arttığını belirtmiştir. Ayakta sayım, kantin ihtiyaçlarının karşılanmaması ve türlü keyfi muamelelere tabi tutulduklarını belirtmiştir. Koğuşlarından bazı arkadaşlarının bu duruma karşı açlık grevine başladıklarını, kendisinin de içinde bulunduğu bir grubun ise yarın(geçen cuma günü) başlayacaklarını ifade etmiştir." Kardeşimin cezaevi koşullarından endişe etmekteyiz. Bu konuda derneğinizin ilgili cezaevine bir heyet göndermek başta olmak üzere girişimlerde bulunmasını istemekteyiz. Bu hususta derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 12 Ağustos 2020'de Z.M. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "14 Temmuz 2020 tarihinde sabah sayımından hemen sonra Urfa 1 Nolu T Tipi Cezaevine nakledilecekleri söylenerek 8 arkadaşı ile birlikte koğuşlarından alınarak rutin işlemlerin ardından ring aracına bindirildiklerini, ring aracının kendisini Bolu F Tipi Kapalı Cezaevine götürdüğünü, Bolu F Tipinde zorla çıplak aramaya maruz bırakıldığını, ilgili prosedüre göre yasadışı bir materyal bulundurma şüphesi

varsa kişiden bunu gidermesi isteneceğini, kişi bunu kabul etmez ise tutanak tutularak doktor gözetiminde kişinin rencide olmaması için önce üst elbiselerinin alınacağını, arama bittikten sonra giyinmesinin sağlanacağını, sonra alt elbiselerinin alınacağını, ancak tüm ısrarlarına rağmen bu prosedürlerin hiç birinin uygulanmadığını, tutanak tutulmadığını, elbiselerinin zorla çıkarılarak çıplak bırakıldığını, onurunun kırıldığını ve rencide edildiğini" aktarmıştır.

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde yapılan avukat görüşünde; "17 Eylül 2020 tarihi itibariyle 46 mahpusun Diyarbakır D tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nden Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesine sevk edildiklerini, mahpusların tek kişilik hücrelerde kalmalarına rağmen sayım yapılırken kendilerine ayakta durma zorunluluğu getirilerek bu şekilde sayım yapılmaya çalışıldığı, Pandemi süreci olmasına rağmen sayım esnasında mahpusların bulundukları tek kişilik hücrelere yaklaşık 9-10 kişi olacak şekilde infaz koruma memurunun girdiğini" aktarmışlardır.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 27 Ağustos 2020'de S.Ö. ile yapılan avukat görüşünde; "7 Şubat 2018'de çıkartılan bir genelgeye dayanarak sayımın dayatıldığını, bu uygulamayı kabul etmediklerini, bunun üzerine gardiyanların zorla koğuşlardan çıkartarak saymaya çalıştıklarını, direnenleri ise hücreye kapatarak cezalandırdıklarını, hücrelere sokarlarken sırtlarına elleri ve ayaklarıyla baskı uygulayarak yere yakın yürümeye zorladıklarını, 29 Mayıs'ta sabah 08.00'dan sonra hücrenin tam önünde kendisi ve diğer tutuklu ve hükümlüleri çırılçıplak halde soyunmaya zorladıklarını, ardından çıplak halde yaklaşık 2 dakika şekilde çök kalk yaptırdıklarını, o sırada elektriklerin kesik olduğunu, bu olay üzerine dönüşümlü açlık grevi başlattıklarını, kötü muamele, ayakta sayım ve çıplak aramaya karşı koyan 13 kişi ve kendisinin 29 Mayıs'tan 27 Ağustos'a kadar tek kişilik hücreler tutulduğunu, bu kişilerin S.Ö. gibi hücrede tutulan diğer tutuklu ve/veya hükümlüler Ç.Y., İ.B., A.S., F.A., E.K., Ö.B., Ö.H., M.D., C.Y., M.V.A., M.K., M.C.Y., F.G. olduğunu" aktarmıştır.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde hak ihlallerine uğrayan, darp edilen mahpusların aileleri tarafından yapılan başvuruları neticesinde 1 Haziran 2020 tarihinde Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na heyet olarak ziyaret gerçekleştirilmiştir. N.Y., Ö.H., S.Ö., E.K., C.Y., F.G., M.K., M.D., Ç.Y.ve Ş.L.isimli mahpuslarla avukat görüşünde; "Pandemi sürecinde Bakanlığın açıkladığı önlemler doğrultusunda teması azaltmak için koğuş ve odalara girmeden, mazgaldan bakarak sayım yapılmasına rağmen Kırşehir'de maskesiz ve eldivensiz bir şekilde odalara girerek mahpusların zorla avluya çıkarılarak askeri sayım yapıldığı, bunu kabul etmeyenleri de zorla avluya çıkardıkları" aktarılmıştır.

Mahpus N.Y yapılan görüşmede; B-12 koğuşunda kaldığını, koğuşta 4 kişi olduklarını, kendirlerine dayatılan askeri nizamda ayakta sayımı reddettikleri için dilekçe verdiklerini ve bundan sonra 7 Mayıs 2020 tarihinde gardiyanlarca gelinerek bir kısım arkadaşlarının sürüklenerek koğuştan çıkarıldıklarını, kendisinin ise birkaç arkadaşı ile birlikte koğuşta bırakıldığını; 08 Mayıs 2020'den sonra askeri nizamda ayakta sayım, darp, hakaret gibi durumların yaşanmadığını, kendisinin ve aynı koğuşta olanların açlık grevinde olmadığını, sağlık durumlarının iyi olduğunu, Perşembe günleri odalarının dezenfekte edildiğini, ancak maske, eldiven ve benzeri ekipmanları kullanmaksızın; hijyen kurallarına dikkat etmeyerek odaya giren gardiyanlar olduğunu ifade etmiştir.

SOSYAL FAALİYET KISITLAMALARI

Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

28 Ekim 2020 tarihinde Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı CİK'te bulunan S.U.,E.A., A.B. tarafından mektupla başvuru yapılmış ve pandemi bahanesiyle sosyal haklarının kısıtlandığını, spor yapamadıklarını ve diledikleri gazete ve dergilere ulaşamadıklarını ifade etmişlerdir.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 15 Haziran 2020'de E.S., A.B., L.B., M.K., R.A., Ş.A., A.C., N.S., F.T., İ.O:, K.G., K.Ç., H.Y., A.K., F.A., E.B., İ.C., S.S., S.D., Y.S., Ş.G., O.B., R.A., K.K., Ş.A., Ö.K., C.B. tarafından mektup yoluyla yaptıkları başvura göre; "Normalleşmenin söylenmesine rağmen hala aileleriyle görüşme yapamadıklarını, mevcut durumun kalıcı hale getirilmeye çalışıldığını; muhalif gazete ve dergilerin verilmediğini; hobi, kurs, spor vb. etkinliklere rutin bir biçimde çıkarılmadıklarını" aktarmışlardır.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 15 Haziran 2020 'de D.M., N.M., M.M., M.A., S.B:, M.M., M.A.T., E.G., V.K., T.İ., U.B., İ.D., M.İ., M.E.T., S.Y., F.K., H.U., E.T., O.Ş. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Pandemi sürecinde 20 kişilik koğuşta tutulduklarını, tek banyo ve tuvaletin olduğunu, 8-10 metrelik bir havalandırmanın olduğunu ve yerde yatarak yaşadıklarını, hijyenin ve sosyal mesafenin sağlanamadığını; yemeklerin çok kötü ve kimi zaman yenemeyecek durumda verildiğini; 20 kişiye birkaç kişilik yer verildiğini, spor, atölye, hobi kurslarına katılamadıklarını" aktarmışlardır.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'ndan 12 Şubat 2020'de C.S. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Yasaklanmamış olmasına rağmen pek çok yayını organını alamadıklarını, radyolarının bir mahkeme kararı olmadan toplatıldığını, haftada 10 saat ortak alandan faydalanma haklarının sadece bir saat 15 dakika olarak kullandırıldığını, haftada 45 dakika spor, 30 dakika ise atölye hakkından faydalandıklarını, ortak alanda ise sadece kendi koğuşlarında bulunan kişilerle görüşebildiklerini, diğer koğuşlardaki arkadaşlarını kesinlikle göremediklerini, yeni kurs ve ortak alan faaliyetlerine dönük taleplerinin reddedildiğini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 23 Ağustos 2020'de D.Ş. ile yapılan avukat görüşünde; "Pandemi gerekçesiyle ortak faaliyetin yasaklandığını, spor yaptırılmadığını, sohbet yasağının getirildiğini, havalandırma kapılarının pandemi olmasına rağmen saat 18:30 da kapatıldığını ve temiz hava sıkıntısı yaşadıklarını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de Ş.E., M.Z.E., A.G. adlı mahpuslar tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Spor ve sohbet etkinliklerinin asgari düzeye indirildiğini, bu etkinliklere hangi odalarla çıkacaklarının kendi tercihleri olmadığını, idarenin belirlediği odalarla çıkmak zorunda olduklarını, beraberce etkinliğe çıkarıldıkları grupların 6 ay ya da 1 yıl boyunca hiç değiştirilmediğini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 15 Haziran 2020'de A.S., M.Z.O., S.G. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Spor ve sohbet gibi aktivitelere sadece aynı odada kalan 3 kişi ile çıkarıldıklarını, ortak alan faaliyetlerine bu dönemde çıkarılmadıklarını, oda değişim taleplerinin kabul edilmediğini" aktarmışlardır.

Diyarbakır Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde bulunan mahpuslarla yapılan avukat görüşünde, Hapishane idaresinden ve görüşülen mahpusların beyanlarından edinilen bilgilere göre; "17 Eylül 2020 tarihi itibariyle 46 mahpusun Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nden Diyarbakır 1 ve 2 Nolu yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarına sevk edildiği, mahpusların normal şartlarda yapması gereken tüm sosyal aktivitelerin kaldırıldığı, bu spor faaliyetlerinin idare tarafından yasaklandığı" aktarılmıştır.

İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

İzmir/Kırıklar 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan F.Y. adlı mahpus 17 Haziran 2020 tarihinde mektup yazarak durumlarını iletmiştir. Buna göre; "Sosyal haklarının kısıtlandığını, kurum içinde arkadaşlarıyla spor ve sohbet gibi aktivitelerin yaptırılmadığını; Adalet Bakanlığı tarafından kamuoyuna 1 saatlik görüş yerine 30 dakikalık telefon görüşmesinin yapılacağının açıklandığını ancak bunun yerine verilen 10 dakikalık telefon görüşünün yetersiz olduğunu" belirtmiştir.

İzmir/Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.K. İzmir 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 24 Aralık 2020'de mektup yoluyla yaptığı başvuruda; "Pandemi süreciyle birlikte kültürel ve sportif faaliyetlere yaklaşık 1 ay ara verildiğini, temiz havadan yeteri kadar yararlanamadıklarını, sabahları koğuşunun kapıları geç açıldığını aksamları ise hava kararmadan önce kapatıldığını, bu durumun kendilerini manevi olarak zorladığını" aktarmıştır.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nden 20 Ağustos 2020'de A.B. mektupla yaptığı başvuruda; "5 aydır herhangi bir aktiviteye çıkarılmadıklarını, risk taşımamalarına rağmen ortak etkinliklerde bir araya gelemediklerini, hiçbir şekilde koğuş dışına çıkamadıklarını, bunun insan doğasına ters olduğunu, bu konuda destek olunmasını istediğini" aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nden E.Y., K.A., B.D., M.A.B. 31 Ağustos 2020'de; S.G., F.M., H.S., E.İ. 1 Eylül 2020'de; M.Ş.N., S.D., M.D:, İ.A., S.A., S.H., H.Ç., S.A., S.G., H.B., B.Ö., H.P., M.D., A.D., H.İ.V., İ.Ç., K.K., H.Z. 2 Eylül 2020'de; F.K., R.N. 4 Eylül 2020'de, mektup yoluyla yaptıkları başvuruda; "Sohbetlerinin iptal edildiğini, atölyelere çıkarılmadıklarını, haftada bir saat spora çıkarıldıklarını ve onun da oda olarak çıkarıldıklarından yeterli olmadığını; iletişim cezaları olmadığı halde mektupların, faksların verildiğini, anadilleri ile yazdıkları mektupların gönderilmediğini, yasaklama kararı olmayan gazeteleri

alamadıklarını, koli yoluyla ailelerinin kendilerine yolladıkları kitapların ya çok gecikmeli verildiğini ya eksik verildiğini ya da Kürtçe oldukları için hiç verilmediğini, dışarıdan dergi alamadıklarını ve gerekçe olarak abone olmalarının istendiğini ancak mevcut koşullarda abone olma imkanlarının ortadan kaldırıldığını" aktarmışlardır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan M.Ş.N., S.D., M.D. isimli mahpuslar, 2 Eylül 2020'de; F.K., R.N., isimli mahpuslar, 4 Eylül 2020'de yazarak gönderdikleri mektupta hapishane koşulları ve karşılaşılan ihlallere ilişkin aşağıdaki bilgileri aktarmışlardır:

> Birçok arkadaşımızın hastane randevuları iptal ediliyor, tedavi olması gereken hatta ameliyat olması gerekenlerin bile randevuları iptal edilmiş durumda. Rutin kontrol olması gerekenler kontrole götürülmüyor. Sağlık sorunları yaşayanlar gecikmeli olarak revire çıkarılıyor, haftalarca ve hatta aylarca revire çıkma imkanı olmayan ve ilaç alamayanlar var. Kronik hastalıkları olanlara ilaçlar ya verilmemekte ya da çok geç verilmekte. Birçok arkadaşın diş implant tedavileri yarım kaldı. İşlem yapılmış olanların, dişleri çekilmiş halde kalması çürümelere ve sağlık sorunlarına yol açıyor.
> Korona Virüs karantinasıyla birlikte sohbetler iptal edildi, atölyelere çıkartılmıyoruz. Haftada bir saat spora çıkabiliyoruz ve onun da oda olarak yapabiliyoruz. Elbette yeterli değil.
> İletişim cezaları olmadığı halde mektup ve fakslar geç gönderiliyor/verilmiyor. Anadilimizde yazdığımız mektuplar da gönderilmiyor/verilmiyor. Hakkında yasaklama kararı olmayan ve çıkan gazeteleri alamıyoruz. Gerek koli yoluyla gönderilen gerekse ailelerin bize yolladığı kitaplar ya çok gecikmeli veriliyor ya eksik veriliyor ya da Kürtçe oldukları için hiç verilmiyor. Dışarıdan dergi alamıyoruz ve gerekçe olarak abone olmamız isteniyor. Ancak mevcut koşullarda abone olma imkanları ortadan kaldırılmış durumda.

Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde 23 Aralık 2020 tarihinde Avukat görüşünde İ.A. sosyal aktivitenin hiç olmamasından şikayetçi olduklarını, tecrit altındayken pandemi bahane edilerek ikinci bir tecride maruz kaldıklarını belirtti. H.İ.V. sosyal aktivite olmamasından ve bunun cezaevinin keyfiyetinden ileri geldiğini belirtti.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.S. ile yapılan avukat görüşünde; "Spor ve kurs gibi aktivitelere katılamadığını, cezaevi yönetiminin yargılanması bitmemesine rağmen terör suçlusu olduğunu söyleyerek bu tür aktivitelere katılmasına izin verilmeyeceğini bildirdiğini ve yine terör suçlusu olduğu gerekçesiyle koğuşta ya da açık görüşte fotoğraf çekilmesine de izin verilmediğini" aktarmıştır.

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde Ç.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "Kantin alışverişlerinde meyve ve sebze gibi bozulmaya elverişli gıdaların kendilerine en son getirildiğini ve bu yüzden satın almak istediklerinde kalmadığı gerekçesiyle sürekli kendilerine verilmediğini" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde G.A., 7 Ağustos 2020'de mektupla yaptığı başvuruda; "Corona nedeniyle koğuş değişikliği yapılmamasına rağmen sevklerin devam ettiğini; Mart ayından bu yana sosyal

aktivitelere çıkarılmadıklarını, aylardır arkadaşlarıyla görüşemediklerini, kapalı görüş olarak yapılan görüşlere de sadece bir kişinin gelebildiğini, çoğunun ailesinin uzak şehirlerde yaşadığını, son uygulama ile arkadaş görüş haklarının (TC yok, adres yok, hakkında soruşturma var, örgütsel bilgi taşıyabileceği şüphesi gibi gerekçelerle) ellerinden alındığı için görüşlere de doğru düzgün çıkamadıklarını" aktarmıştır.

Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan tarafımıza iletilmek üzere A.E., M.A.K., M.K., M.K., A.E., V.F., İ.B., C.S., M.B., A.K., M.B., M.S.B., B.A., A.O., B.Y., M.B., Y.D., O.A., C.E., O.K., E.G., H.T., A.D., H.K., H.Y., Y.D., F.Y., H.D., A.Y:, H.K., A.G., H.E., Z.K., M.E.P., A.Y., Ş.T., A.C:, E.K., Y.R., A.E., Z.T., S.C., İ.Y:, M.T., M.A., Ö.K., C.İ.ve İ.G. adlı mahpuslar tarafından derneğimize mektup gönderilmiş ve bu yolla başvuru yapmışlardır. Mahpusların başvurusu 24-26 Kasım 2020 tarihinde tarafımıza ulaşmış olup, şikayet yer almaktadır. Buna göre; "pandemi sürecinden önce de spor hariç hiçbir sosyal ve kültürel haktan yararlanmadıklarını ancak infaz koruma memurlarının akşam geç saatlerde dahi mahpusların uyumalarına engel olacak ölçüde bağırıp çağırarak mahpuslar için tahsis edilmiş spor alanını kullandıklarını" aktarmışlardır.

Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

A.B. 28 Eylül 2020 tarihinde Tekirdağ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektup yoluyla kurumumuza başvuru yapmıştır. Beyanına göre; "Salgın öncesinde kısıtlı olan sosyal faaliyetlerin (spor, sohbet kütüphane faaliyetlerinin) salgınla birlikte tamamen kaldırıldığını, 2016 yılından bu yana hiçbir şekilde doğru-düzgün sosyal faaliyetlere çıkarılmadıklarını; 2016 yılından bu yana oda değişim taleplerinin kabul edilmediğini, yırtılmış ve işlev görmeyen yataklarının değiştirilmediğini; odalarda 6 kişi kaldıklarını ve 6 kişiye 2-3 kişilik yemek verildiğini; revir ve hastaneye çıkarılmadıklarını; havalandırma kapılarının çok erken ve dışarıda daha en az bir saatlik güneş varken kapatıldığını; buna benzer sorunların yaşandığını" belirtmiştir.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK III:

Sağlık Hakkı ve Hasta Mahpuslar

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

SAĞLIK HAKKI İHLALİ ve HASTA MAHPUSLAR 1
Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi 8
Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi 8
Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi 9
Aydın/Söke T Tipi Kapalı Hapishanesi 11
Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi 11
Bakırköy Kapalı Kadın Hapishanesi 14
Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 14
Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 15
Bayburt M Tipi Kapalı Hapishanesi 15
Bitlis E Tipi Kapalı Hapishanesi 16
Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 16
Buca Açık Hapishanesi 22
Bursa H Tipi Kapalı Hapishanesi 22
Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi 23
Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi 24
Çorum L Tipi Kapalı Hapishanesi 24

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi 24
Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 24
Diyarbakır T Tipi Kapalı Hapishanesi 25
Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi 25
Düzce T Tipi Kapalı Hapishanesi 26
Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi 27
Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 28
Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 29
Elazığ Kadın Kapalı Hapishanesi 29
Ermenek M Tipi Kapalı Hapishanesi 29
Eskişehir L Tipi Kapalı Hapishanesi 30
Erzurum H Tipi Kapalı Hapishanesi 30
Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi 31
Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Hapishanesi 31
Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi 32
İzmir/Kırıklar 1 Nolu F Kapalı Hapishanesi 32
İzmir/Buca Kapalı Hapishanesi 32
İzmir/Menemen R Tipi Açık Hapishanesi 32
İzmir/Menemen T Tipi Kapalı Hapishanesi 33
İzmir/Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi 33
İzmir/Şakran 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 34
İzmir/Şakran 2 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 34
İzmir/Şakran 3 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 35
İzmir/Şakran 4 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 36
Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 37
Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 38
Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 38
Karabük T Tipi Kapalı Hapishanesi 39
Karaman M Tipi Kapalı Hapishanesi 39
Kayseri Kadın Kapalı Hapishanesi 39
Kayseri 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 41
Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 42
Kayseri/Gültepe Kapalı Hapishanesi 43
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 43
Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi 45
Kırıkkale/Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi 46
Kırklareli E Tipi Kapalı Hapishanesi 47

Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 47
Maltepe 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 48
Manisa T Tipi Kapalı Hapishanesi 48
Manisa/Akhisar T Tipi Kapalı Hapishanesi 48
Metris R Tipi Kapalı Hapishanesi 49
Narman Açık Ceza İnfaz Kurumu 49
Nevşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi 49
Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi 50
Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 50
Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesi 52
Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi 53
Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi 55
Samsun M Tipi Kapalı Hapishanesi 57
Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 57
Silivri 6 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 58
Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 58
Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 59
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 60
Sincan T Tipi Kapalı Hapishanesi 63
Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 64
Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 65
Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 66
Sivas Açık Hapishanesi 66
Siverek T Tipi Kapalı Hapishanesi 67
Şanlıurfa 2 No'lu T Tipi Kapalı Hapishanesi 67
Şanlıurfa/Hilvan T Tipi Kapalı Hapishanesi 68
Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi 68
Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 69
Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 70
Tarsus Kadın Kapalı Hapishanesi 70
Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 71
Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 72
Trabzon E Tipi Kapalı Hapishanesi 73
Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi 73
Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi 75
Uşak E Tipi Kapalı Hapishanesi 76
Van T Tipi Kapalı Hapishanesi 76

SAĞLIK HAKKI İHLALİ ve HASTA MAHPUSLAR

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 5 Kasım 2020'de H.K., N.Ç., M.E.V., S.C., N.Ö., E.A., M.B.K., H.A., A.Y. ve M.A.C. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda "Hastaneye sevk sırasında genel aramanın dışında insan onuruna yakışmayacak ölçüde ağız içi araması denilen ayrı bir arama usulünün uygulandığını, bu uygulamaya karşı çıkılması durumunda hasta mahpusların hastaneye sevk işlemlerinin durdurulduğunu, diş tedavisi görmesi gereken mahpusların tedavilerinin yapılmadığını" aktarmışlardır.

E.A., 24 Kasım 2020 tarihinde Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlu F.Ö.A. için yaptığı başvuruda şu bilgileri aktardı:

> "Oğlum 3 yıldır cezaevinde. Crohn hastalığı var ve son günlerde yine hastalığının nüksettiğini söyledi. Kolonoskopi sonrası tedavi olması gerekiyordu ancak bu hapishane şartlarında çok zor. Her hafta kan tahlili yapılması gerekirken şartlardan dolayı 19 gün geçti ve çok kötü bir duruma geldi. İlacını [kortizon verilmiş ve bundan kaynaklı sıkıntı olmuş] bırakmak zorunda kaldı. Bu hastalığın tedavisi zor ve uzun süren bir süreç."

Adana F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 30 Ekim 2020'de M.A:C. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Suriye'nin Amude kentinden Suriye İç Savaşından sonra zorunlu olarak göç ettiğini, 67 yaşında olduğunu, kalp hastası olduğunu, nefes darlığı çektiğini, bel ağrısından kaynaklı 5 dakika dahi yürüyemediğini, yaşının ilerlemiş olmasından dolayı genel bir sağlık kontrolünden geçmesi gerektiğini, cezaevinde tek başına yaşamını idame ettiremediğini, ailesinin ve yakınlarının Adana'da olmaması ve İstanbul'da bulunması nedeniyle maddi olarak sıkıntılardan kaynaklı olarak görüşlerinde gelemediklerini, cezaevine girdiği günden bu yana rahatsızlıklarının arttığını, gözlerinde gittikçe artan görme kaybı yaşadığını, ağır hastalıklardan kaynaklı olarak cezaevinde kalamayacağını ve tedavi edilmesi gerektiğini" aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 4 Kasım 2020'de S.Ş. ve M.S.U. adlı mahpuslar tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Kurum tarafından karşılanan yatak, yastık gibi malzemelerin kullanımdan kaynaklı çok eskimiş olmasına rağmen yenilerinin kendilerine verilmediği, bu sebeple çeşitli bel ve boyun ağrıları gibi fiziksel rahatsızlıklar yaşadıklarını; kurumda kronik rahatsızlığı bulunan mahpusların olduğu ancak tedavilerinin eksik ve yetersiz ölçüde yapıldığını, hastaneye sevk sırasında genel aramanın dışında insan onuruna yakışmayacak ölçüde ağız içi araması denilen ayrı bir arama usulünün uygulandığını, bu uygulamaya karşı çıkılması durumunda hasta mahpusların hastaneye

sevk işlemlerinin durdurulduğunu, diş tedavisi görmesi gereken mahpusların tedavilerinin yapılmadığını" aktarmışlardır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan K.Ö ile yapılan avukat görüşünde; ''Uzun süredir hapishane şartlarından kaynaklı ciddi sağlık problemlerim söz konusudur. En son 15 gün önce (Ekim ayının sonlarında) bağırsaklarında oluşan sürekli sancıdan dolayı bağırsak ameliyatı olduğunu, ameliyattan sonra ise hapishane yönetimine diyet yemek verilmesi yönünde dilekçe verdiğini ancak talebinin kabul görmediğini, bunun dışında yaşımdan ve uzun süre kalmış olduğum hapishane koşullarından kaynaklı diğer sağlık problemlerinin halen devam ettiğini, gözleri ve kulaklarında gittikçe görme ve işitme kaybı yaşadığını, bağırsak ve sırt ağrılarının devam ettiğini, idrarımda yanma ve koku oluştuğunu, vücudum asla ısınmadığını, elinin ayağının buz gibi ve sürekli üşüyüp titreme nöbetleri geçirdiğini" aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.G ile yapılan Avukat görüşünde: ''N.Ö ve A.A arkadaşlarının diş problemleri yaşadığını, diş için sevk edildiklerinde dışarda jandarmanın her defasında ağız içi oyuk araması yapacaklarını söylediğinden arkadaşlarının da böylesi bir uygulamayı kabul etmediklerinden aylarca diş tedavilerinin gerçekleşmediğini, özellikle hastaneye sevklerde yaşanan problemler, yeni gelen mahpuslara uygulanan saldırılar, tüm faaliyetlerin durmuş olması vs. nedenleriyle 3-4 Kasım tarihlerinde 2 günlük uyarı amaçlı açlık grevi yaptıklarını, ancak söz konusu uygulamaların devam etmesi halinde bu grevi sürekli hale getirmeyi düşündüklerini" aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.O ile yapılan avukat görüşünde; E.B. ve M.Z.Ş. son zamanlarda sağlık problemleri yaşamaya başladığını, beyinlerinde tomurcuklar oluştuğunu, ancak tam teşhis konulamadığını, bu şartlarda ve buradaki hastanelerde gerekli ve yeterli sağlık hizmetlerinden faydalanamadıklarını" aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde avukat görüşü yapmak için giden heyetin gözlemlerine göre; cezaevine girişte ateş ölçüldüğü ancak eldiven verilmediği, içerideki gardiyanların ise maskelerinin ya olmadığı ya da çenelerinde olduğu, ayrıca avukat görüş yerinin sadece iki tane olması nedeniyle saatlerce aynı ortamda beklemek zorunda kalıp, pandemi koşullarında tedbirlere yeterince uyulmadığı sonucuna varılmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.U ile yapılan avukat görüşünde; "Koğuşa belli adet kullanmaları için maske bırakmadıklarını, verdiklerinde paketten elleriyle çıkarıp tek tek öyle verdiklerini, her istedikleri zaman onu da alamadıklarını, örneğin kendisinin 1 aydır aynı maskeyi taktığını, avukat görüşüne çıktığında pandemi koşullarından dolayı hijyen açısından eldiven olmasına ve istemelerine rağmen eldiven dahi alamadıklarını" aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.O ile yapılan avukat görüşünde; "Temizlik materyali olarak yalnızca sıvı sabun verildiğini, onun dışında haftada bir gün bir bardak çamaşır suyu verildiğini, maskeyi ise her istediklerinde alamadıklarını, maske veren gardiyan ikinci kere istediklerinde vermediğini, sırf maske almak için gardiyanların devirlerinin değişmesini ve yeni gardiyanların gelmesini beklediklerini" aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan K.Ö ile yapılan avukat görüşünde; "Ameliyattan önce hastaneye tahliller için götürülüp getirildikten sonra 14 günlük karantina süresinden dolayı kendisini koydukları odanın kir, pas içinde, sineklerle dolu olduğunu, tuvaletin kapağının olmadığını tuvalet bölümünün de tamamen hijyenden uzak olduğunu, yatağın da hiç temizlenmemiş olduğunu, kendi imkanlarıyla bir bezi ıslatıp odadaki sinekleri öldürmeye çalıştığını, sonrasında da yorgun düşüp pisliğin içinde direk uyuyakaldığını aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.G ile yapılan avukat görüşünde sağlık durumu ve hapishane koşullarına ilişkin beyanda bulunmuştur:

> Pandemi döneminden önce odalarda 3 kişi kalırken şimdi 4 kişi kalıyoruz. Karantinadan dolayı belli bir süre tek kalması gereken mahpuslar olduğu için oda sayısının sınırlı olduğu bahane ediliyor. Aslında amaçları oda sayısını arttırmayarak odaların birbirine yakın olmasını engellemek. Bundan dolayı bir arkadaşımız yerde yatmak zorunda kalıyor. Buranın yeri ise beton, nemli ve küflü, sağlıklı koşullarına sahip değil.
> Tüm faaliyetler ve aktiviteler pandemi gerekçe gösterilerek durduruldu. Maske çok nadir veriliyor, "koğuştan her çıktığınızda size ayrı maske veremeyiz, tek kullanımlık maskeyi yıkayın, kurutun, tekrar kullanın" deniyor. Telefona çıkarken dahi gardiyanın yan tarafında maske dururken istemiş olmama rağmen maskeyi vermedi. Maske almadan telefon görüşü yapamam dediğimde 4-5 saat boyunca telefon görüşü için bekletildim. Bu durumu dahi cezalandırmak amacıyla kullanıyorlar.
> Dezenfektan, kolonya, ıslak mendil koğuşumuza verilmedi, yalnızca telefon görüşüne vs. çıktığımız zaman ellerimize dezenfektan sıkılıyor. Temizlik malzemesi olarak bazen sıvı sabun verildi, onun dışında bütün temizlik materyallerini kendi imkanlarımızla kurum kantininden aldık.

Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 5 Kasım 2020'de H.K., N.Ç., M.E.V., S.C., N.Ö., E.A., M.B.K., H.A., A.Y.ve M.A.C. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Dünyanın her yerine hızla yayılan COVID-19 salgın hastalığına rağmen kurum içinde gerekli hijyen ve temizliğin yapılmadığını, maske ve eldivenin sınırlı sayıda kendilerine verildiğini, kullanmış oldukları maske gibi hijyen malzemelerini tekrar tekrar yıkayıp kullanmaları beklenildiğini" aktarmışlardır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalan H.N.; "Maltepe Cezaevinde iken kampüs hastanesinde hem mide hem de bağırsak endoskopisi olduğunu, fakat sonuçların olumsuz olduğunu ve Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edildiğini ve orada tahlillerinin temiz çıkmadığının iletildiğini, kendisine gün verildiğini, 15 Mart'ta tedavisinin başlatılacağını, kendisi tedavi sürecini beklerken 9 Mart tarihinde zorunluk olarak Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevine getirildiğini, bu cezaevine geldikten sonra tedavisinin burada olacağının söylendiğini, fakat pandemiden kaynaklı hastaneye götürülmediğini, hastalığının ağırlaşarak devam ettiğini" aktarmıştır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalan S.Y.; "Gözlerinden %79 görme engelli olduğunu, gözbebekleri olmadığını, Maltepe'de iken tetkik ve tedavilerinin yapılacağını aktarmıştır ancak Afyon'a sevkinden kaynaklı tedavisinin yapılamadığını" aktarmıştır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.B.tarafından 03 Nisan 2020 tarihinde yolladığı mektup ve 20 Nisan .2020 tarihinde yolladığı faksta; "Korona virüs nedeniyle can güvenliğinin kalmadığını; depresyon, anti sosyal kişilik bozukluğu gibi psikolojik rahatsızlıkları yanı sıra karaciğerde kist-iltihaplanma, kafatasında çatlaklık, sinir sistemi sorunları, damar sertleşmesi gibi ciddi sorunları olduğunu, İstanbul'da tedavi olması gerekirken ve tedavisi Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde devam ediyorken ve Erenköy Ruh ve Sinir hastalıkları hastanesinde heyete çıkacakken isteği dışında 09 Mart .2020 tarihinde İstanbul Maltepe 1 Nolu L Tipi Cezaevinden Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevine gönderildiğini ve cezaevi yetkilileri ile görüştüğünde, tedavisinin orada olamayacağına dair bilgi iletildiğini

ve korona virüs nedeniyle şu anda hiçbir yere nakil ve sevklerin yapılmadığını, kendisini geri göndereceklerini ilettiklerini, ayrıca beraberindeki F.C., M.K., H.N.'nin hastalık ve sorunlarının devam ettiğini, buna rağmen tedavilerinin aksatılarak getirildiklerini, H.N.'nin da Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesinde mide ve bağırsak endoskopilerinin yapıldığını ve tahlillerinin temiz çıkmadığını, doktorları tarafından bir an önce tedaviye başlanması gerektiğinin söylendiği ve tedavisine Mart ayında başlanacağının netleşmesine karşın Afyon'a getirilerek tedavisinin sekteye uğratıldığını, bu tahlil süreçlerinin özellikle uzun bir zamana yayılmasından dolayı yeniden İstanbul'a sevk yapılmasını istediklerini, iç hastalıkları olan F.C. ve akciğer hastası olan M.K.'nin da mağduriyetle karşı karşıya kaldığını" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde olan A.A. 28 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşmesinde; "12 kez ameliyat olduğunu, bağırsağının alındığını, bir süre bağırsağının dışarıda olduğunu öyle gezdiğini, karnının başka bir insandan alınan et parçalarıyla dikildiğini, karnındaki yaralar nedeniyle sık sık enfeksiyon oluştuğunu, karnının sağ tarafının açık olduğunu ve ameliyat edilemediğini, Afyon T1 cezaevinde revire çıktığını, revirde pansuman yapılmasını istediğini ancak pansuman malzemesi olmadığını, hatta revirde hiçbir şey olmadığından pansuman yapılamadığını kendisine antibiyotik önerdiklerini, ancak antibiyotik işe yaramadığı için kullanmadığını" aktarmıştır.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde bulunan 23 Mart 2020'de Ş.B. tarafından mektup yoluyla yaptığı başvuruda; "Yıllardır yaşadığı mide ülser rahatsızlığı, bağırsak sorunları olduğunu, içten kanamalı hemoroid, baş ağrısı, sinüzit, yüksek tansiyon, gül dökümü hastalığı, alerjisi olduğunu; 2018'de aynı yıl içerisinde 2 kez kalp krizi geçirdiğini, 3 kez kalp anjiyosu olduğunu, başta ana damar olmak üzere dört (4) kalp damarına stend takıldığını, kalp damarlarında %45 oranında daralma olduğunu, sol tarafının büyük oranda ağrılı ve uyuşuk halde olduğunu, kansızlık ve nefes alışverişinde büyük zorluk çektiğini; sağlık sorunlarının ciddi ve ağır bir düzeye geldiğini, özellikle kalp ve yüksek tansiyonun kendisini ciddi olarak zorladığını, arkadaşlarının desteğiyle yaşam ihtiyaçlarını karşılayabildiğini" aktarmıştır

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 11 Mayıs 2020'de M.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "İlaçlara karşı çok dirençli kronik resistan Akciğer TBC'si olduğunu; sol akciğerinin 3/2'sinin ameliyatla alındığını, aynı akciğerinde tehlikeli mantar enfeksiyonunun mevcut olduğunu, yine aynı akciğerinde leke tespit edildiğini, Marmara Araştırma ve Kartal Göğüs Hastalıkları Hastanesinde yapılan muayene sonucunda akciğerinden parça alınıp biyopsi yapılması gerektiğinin ve bunun da ancak Yedikule Göğüs Hastalıkları hastanesi tarafından yapılması gerektiğini, zaten Silivri Devlet Hastanesi sevkinin Metris R Tipi Cezaevine yapılması gerektiğine ve Yedikule Göğüs Hastalıkları Hastanesinin ileri tetkik ve tedavisinin yapılması gerektiğine dair sağlık kurulu raporunun bulunduğunu; ileri derecede kronik Astım ve Koah hastalığının olduğunu ve solunum cihazıyla yaşamımı idame ettirmek zorunda kaldığını; diğer akciğerinde tüberküloz hastalığı nedeniyle ciddi tahribat oluştuğunu; sol bacağında kronik tümör olduğunu; kronik mide reflüsü ve kronik faranjitinin olduğunu; İstanbul Kartal Devlet Hastanesinin vermiş olduğu raporunda ve yine Marmara Eğitim ve Araştırma Hastanesinin vermiş olduğu raporda hastalığının nüks etme ve tüberküloz şüphesi olduğu ve denetim altında tutulması gerektiğine dair bilgilerin sağlık kurulu raporlarında da olduğunu ancak buna rağmen hiçbir tedbir alınmadığını ve toplu bir ortamda kalmak zorunda bırakıldığını, bu durumun hem kendi açısından hem de birlikte kaldığı arkadaşları açısından yaşamsal bir risk taşıdığını, bünyesinin çok zayıf olduğundan dolayı her an için farklı hastalıkları ve enfeksiyonları kapma riskinin çok yüksek olduğunu; son süreçte aşırı derecede öksürme ve boğazından kan gelme, aşırı derecede sırt ağrısı, terleme, sürekli kusma, halsizlik, vücudumda uyuşma, şişkinlik gibi artarak devam eden ciddi rahatsızlıklarının olduğunu belirterek hastalıklarını anlatmıştır. Ayrıca tedavisinin Türkiye'de ancak üç ilde olabileceğine dair Sağlık Kurulu Raporunun olduğunu, bu rapor olduğu için bugüne kadar farklı illere isteği ve talebi dışında gönderildiyse de götürüldüğü farklı illerde tedavisinin yapılmayarak ya İstanbul ya da Ankara ve İzmir'e geri gönderildiğini, Afyon'da yetkililer ve doktorlarla konuştuğunu, bu ilde tedavisinin olamayacağına ve neden getirildiğini sorduklarını, yaklaşık

2 aydır Afyon'da olduğunu, yıllardır diyet hastası ve diyet kullandığını, hiçbir cezaevinde diyet konusunda pek sıkıntı yaşamadığını, ancak burada 2 aydır diyet yemek verilmediğini, bu konuda defalarca hem dilekçe yazmasına hem de sözlü olarak kurum yetkililerine iletmesine rağmen hiçbir gelişme olmadığını, ayrıca gerek akciğerinde mantar enfeksiyonundan kaynaklı gerek diğer hastalıklarından kaynaklı plastik hiçbir malzeme kullanamadığını ve bu hastalıklarından dolayı çelik tabak kullandığını ve her cezaevinde de kantinlerinde bu tabakların satıldığını, kaldığı tüm cezaevlerinde de hiçbir sorun yaşamadığını, çelik tabaklar verildiğini, ancak bu cezaevinde hastalığının bilinmesine rağmen tabakların verilmediğini, Tüberküloz hastası olduğu için arkadaşlarının kullandığı malzemeleri kullanamadığını, ayrı kullandığını, kullandığı plastik malzemelerin hastalığının ilerlemesine kötüleşmesine neden olduğunu, yine ileri derecede bel ve boyun fıtıkları olduğunu, boyunluk kullandığını, tedavisi için ya İstanbul Metris R Tipi ya da T Tipi cezaevine gönderilmesi ve Yedikule Göğüs Hastalıkları Hastanesinde tedavisinin başlatılması ya da İzmir Menemen R Tipi veya İzmir Menemen T Tipi ya da Ankara'da bulunan bir cezaevine sevkinin yapılıp, tedavisinin başlatılmasını istediğini" aktarmıştır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 11 Mayıs 2020'de H.N. tarafından gönderilen mektupta sağlık durumuna ve karşılaştığı sorunları beyan etmiştir:

> Maltepe Cezaevinde iken kampüs hastanesinde hem mide hem de bağırsak endoskopisi oldum. Fakat sonuçlar olumsuz çıktı, Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildim. Orada tahlillerimin temiz çıkmadığı iletildi, gün verildi. 15 Mart'ta tedavisinin başlatılacağı söylendi, tedavi sürecini beklerken 9 Mart tarihinde zorunluk olarak Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevi'ne getirildim. Bu cezaevine geldikten sonra tedavimin burada olacağı söylendi. Fakat pandemiden kaynaklı hastaneye götürülmedim, hastalığım ağırlaşarak devam etti. Gecikmelerin ciddi risk oluşturabileceğini düşünüyorum, kontrollerim yapılırken ailede bağırsak kanseri geçirenlerin olup olmadığını sordular. Ailemde bu yönlü hastalık geçirenler var, bundan dolayı randevuyu erkene alıp erken tedavi etmek istediler.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 13 Mayıs 2020'de S.Y. tarafından yollanan mektupta; "Gözlerinden %79 görme engelli olduğunu, isteği dışında Afyon 1 Nolu T Tipi Cezaevine sevk edildiği için tedavisinin durduğunu, 30 Temmuz 2018'de Maltepe 1 Nolu L Tipi Cezaevine konulduktan bir süre sonra gözlerinin görme mesafesinde sıkıntı yaşadığından Marmara Araştırma Hastanesine sevk edildiğini, ilgili Araştırma Hastanesinin göz doktorunun muayenesi sonrası "gözlerinin durumunun iyi olmadığını, görme sıkıntısının aktif hale geldiğini ve doğuştan gözbebeklerin ve göz retinası olmadığı için ameliyat olması gerektiğini ancak bu ameliyatın çok riskli ve Türkiye'de bu ameliyatı yapabilecek yeteri düzeyde tecrübeli bir doktorun bulunmadığını, ancak gözlerinin görme noksanlığının ilerleyişini durdurabilmek için kendisini ameliyat edeceğini ve gözlerindeki kataraktı da bu ameliyatla alıp gözüne mercek takacağını" söyleyerek 6. Ayın 20'sine (20 Haziran 2020) mercek ölçümü için sevkini yaptığını ancak 9 Mart 2020 tarihinde isteği dışında; bu ameliyatı yapabilecek doktor ve ilgili Marmara Araştırma Hastanesinden çok uzak olan Afyon'a getirilerek mağduriyet yaşadığını, 7 aylık cezama dayanarak İstanbul'daki hastaneye yakın bir ilçe cezaevine sevk istemesine rağmen ilçe cezaevine sevk edilmeyerek ayrı bir mağduriyet yaşadığını, mağduriyetini gidermek için tedavisini olabileceği hastaneye yakın (İstanbul Marmara veya Ankara Numune) bir ilçe cezaevine nakil olmak istediğini, tedavi olmazsa kaybetmekte karşı karşıya olduğu gözlerinin engellilik halinin gözlerinin tedavisinin Afyon'da imkansız olduğunu, gözlerindeki rahatsızlığın normal bir göz problemi olmadığını, tehlikeli olan ve sağlık durumumu tehlikeye koyan ve ameliyat durumunu zorlaştıran, Dünyada milyonda bir görülen bir hastalık olduğunu, çünkü gözbebekleri yani göz mercekleri ve yine gözlerinin iç kısmındaki göz retinasının olmadığını, tedavisinin ve sağlığına kavuşmasının tek çaresinin tecrübeli hekimlerin elinde olduğunu, bu nedenle gözlerimi kaybetmeden,

tedavilerini üstlenen Marmara Araştırma Hastanesine yakın bir cezaevine veya Ankara'ya veya İzmir'de gelişmiş hastanelere yakın cezaevlerine sevkinin yapılmasını istediğini" aktarmıştır.

22 Temmuz .2020'de Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan C.O. ile yapılan avukat görüşünde; "Aynı odada sekiz kişinin kaldıklarını, altısının kronik ağır hastalıklarının olduğunu; banyo, tuvalet ve lavabonun iç içe olmasından kaynaklı hijyen açısından elverişli olmadığını, pandemiden önce daha geniş bir odaya geçmek istedikleri için Adalet Bakanlığına dilekçe yolladıklarını, Adalet Bakanlığının üç ay önce geniş odaya alınmaları için talimat verdiğini ancak idaresinin pandemiyi gerekçesi ile değişim yapmadığını; her odadan çıkışta aramalarda sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uyulmadığını; ağır rahatsızlığı olanlar için yollanan maskelerin içeri alınmadığını, doktor raporu olan hastaların dış kantinde sınırlı sayıda ve para karşılığı maske almalarına izin verildiğini; Hayrettin Yılmaz'ın verem, akciğer kanseri ve troid gibi birden fazla ağır kronik hastalığının olduğunu, TMK kapsamında almış olduğu cezanın infazını tamamladığını, TCK kapsamında almış olduğu cezaların ise yeni infaz düzenlemesinde denetimli serbestlikten faydalanmasını gerektirmesine rağmen tutulmaya devam edildiğini, tedavi uygulanmadığını, hastalığının kötüleşmesinden kaygı duyduğunu" aktarmıştır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 16 Kasım .2020'de A.O., mektupla yaptığı başvuruda; "Glokom hastalığının ilerlemiş olduğunu, bir yıldan fazla süredir sağ gözünde de başladığını, tedavi olarak sadece damla verildiğini; astım ve reflü hastası olduğunu; solunum yolunda daralma, yanma ve enfeksiyon olduğunu; bel ve boyun fıtığını olduğunu, kulaklarda sinirlerin ölümünden kaynaklı işitme kaybı bulunduğunu ve tedavi edilebilir bir hastalık olduğunu ve işitme cihazı kullanarak idare ettiğini, doktorların riskli olması sebebiyle ameliyat etmek istemediklerini, bu soruna paralel olarak orta kulakta Vertigo benzeri sorun yaşadığını, tedavisinin şu anda yalnızca ilaçla yapıldığını; korona sürecinde kronik hastalıklarından kaynaklı olarak cezasının ertelenmesi yönünde başvuru yaptığını ancak reddedildiğini" aktarmıştır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Kasım .2020 günü N.D. ile yapılan avukat görüşünde "56 yaşında olduğunu ve 26 yıldır cezaevinde kaldığını, vücudunun çok fazla yıprandığını; Afyon Cezaevinin ilk açıldığı günlerde inşaat halinde olduğunu, hapishaneye giriş sırasında çok fazla işkence gördüğünü sonrasında kendisine ayakkabıları ve battaniye verilmeden harç ve betonlar üstünde tutulduğunu, bu işkenceler nedeniyle böbreklerinde çok büyük sorunlar yaşadığını; prostat kanseri olduğunu, 4 yıldır kolon kanseri olduğunu bu nedenle torbayla yaşamak zorunda olduğunu, kolon kanseri tedavisi için yalnızca 1 hap aldığını, gözünün takma olduğunu görmekte çok büyük güçlük çektiğini, ancak yine de gardiyanlar tarafından revire çıkarılmadığını, revire çıkmanın gardiyanın keyfine ve inisiyatifine bırakıldığını, gardiyanların yatalak mahkumları dahi mazgala kadar yürütmek zorunda bıraktıklarını bazen bilinçli olarak hasta mahkumlara "senin bir şeyin yok iyisin" diyerek revire çıkarmadıklarını, hastaneye sevk edilmediklerini; mahkumlardan H.Y.'nin 65 yaşında olduğunu, verem hastası olduğunu, hiçbir yemeği ve başka yiyecekleri yiyemediğini, çok fazla hastalığı olduğunu, 29 yıldır hapiste tutulduğunu; Ş:B.'nin kalp krizi geçirdiğini kalp rahatsızlıkları olduğunu; M.K.'nin ciğerlerinde çok büyük rahatsızlıkları olduğu, ciğerlerindeki sorunlar nedeniyle nefes alamadığını; S. adlı bir mahpusun sırtındaki rahatsızlıklar nedeniyle ayakta durmakta ve yürümekte güçlük çektiğini, Maltepe Hapishanesi'nden sevk edilen C. adlı mahpusun hapishaneden önceki yaşantısında çok aşırı doz uyuşturucu kullandığını, uyuşturucular nedeniyle sürekli bayıldığını, bu baygınlıkların bazen ayaktayken bir anda olduğunu ve yere düştüğünü bazen çok ağır yaralandığını, ayağa kalkamadığını, mahpusların C'nin revire götürülmesini talep ettiklerini, gardiyanın "mazgalın önüne getirin bakacağım dediğini" 5-6 mahkumun battaniye ile canı mazgala kadar getirdiklerini ancak gardiyanın yine de kendisini revire çıkarmadığını, sayım sırasında da yine aynı sorunların yaşandığını, C.'nin sayım sırasında mazgalın önüne gelip "ayakta sayım" verilmesini istediklerini. Mahkumların aynı şekilde sayım için C. adlı mahkumu battaniye ile mazgalın önüne doğru taşıdıklarını" aktarmıştır.

23 Kasım .2020'de Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde Y.B. ile yapılan avukat görüşünde; "Revir için başvurularda bulunduğunu ancak revire çıkarılmadığını, 9 ay içerisinde 6 kez revire çıkmak istediğini detaylı olarak yazıp başvuruda bulunduğunu ancak bir defa revire çıkarıldığını" aktarmıştır.

12 Kasım .2020 günü Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde K.B. ile avukat görüşünde aşağıdaki bilgileri aktarmışıtr:

> "Bize sadece revire çıkarılırken maske veriliyor, dezenfektan verilmiyor, ara sıra odaya biraz çamaşır suyu bırakılıyor. Bunun dışında hijyen malzemeleri verilmiyor. Pandemi sürecinde yeterli tedbirler alınmadı, revire çıkarılmıyoruz, hastaneye sevk yapılmıyor. Revire çıkmak için mahkumların taleplerini ve hastalıklarını ayrıntılı olarak yazması isteniyor. Sonrasında da memur gelip mazgaldan bakarak ciddi görürse revire çıkılmasına izin veriyor. Ciddi bir sorun olduğunu düşünmezse revire çıkarılmıyoruz. Kronik rahatsızlığı olanların ilaçları veriliyor, diş hekimi sadece diş çekimi yapıyor ve bunun dışından ciddi diş problemlerinde dahi tedavi yapılmıyor. İlaçları yazdırırken sıkıntı çıkarıyorlar, revire çıkmak için mazgaldan bakan memura yetki verildiği için revire çıkmak isteyen mahkuma iyisin diyerek revire çıkartmadıklarına ilaç da yazılmıyor. Mahkumlardan S.T.'nin, Antep'teki IŞİD saldırısında ayağı kopmuş. Yakınlarını kaybetmiş. Epilepsi hastalığı var, Tarsus Hapishanesi'nden Afyon Hapishanesi'ne geldiğinde tek başına hücrede tutuldu. Bu hücrede tutulma kendisine çok büyük zararlar verdi, son hali çok ağır . Mahpuslardan F.A.'nın şizofreni hastalığı var, susmadan kendi kendine sürekli konuşuyor. Kimseyi dinlemiyor, hastalığı nedeniyle de hiç kimsenin onunla iletişim kurması mümkün değil."

A.İ. 12 Ekim .2020 tarihinde yazarak kurumumuza gönderdiği mektupla yaşadığı sağlık sorunlarını iletmiştir. "Kronik Reflü, Gastrit ve Bağırsak sağlık sorunları olduğundan dolayı 7-8 yıldır Baklagil Diyeti uyguladığını, Afyon'a geldikten sonra revire çıktığını ve durumunu anlatarak baklagil diyeti rapor yazılmasını istediğini, sağlık dosyasını inceleyen revir doktorunun raporu yazdığını, doktorun yazdığı rapor ile birlikte mutfağın bulunduğu Açık Cezaevi Müdürlüğüne diyetin uygulanması için dilekçe yazdığını, ancak baklagil diyeti değil, yağsız-tuzsuz yemek diyeti uygulamaya başlandığını, defalarca Açık Cezaevi Müdürlüğüne yanlış diyet uyguladıklarını belirtmesine rağmen baklagil diyetinin uygulanmadığını, bu sorun için 01 Eylül .2020 tarihinde Adalet Bakanlığına ve Afyon Cumhuriyet Başsavcılığına dilekçe yazdığını ancak durumun değişmediğini" aktarmıştır.

R.K., Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan yazarak tarafımıza gönderdiği ve 24 Aralık 2020'de elimize ulaşan mektubunda sağlık durumunu iletmiştir. "68 yaşında olduğunu, ilk olarak karın ağrısı ile başlayan şikayeti tüm vücudunu ağrı ile kaplayınca 112 Acil Servis tarafından muayenesinin cezaevinde yapıldığını ve ilk önce Dinar Devlet Hastanesi'ne, oradan da Denizli Devlet Hastanesi'ne sevk edildiğini, Denizli'den önce Afyon ve Isparta Hastanesi'ne götürülmek istendiğini ancak Afyon ve Isparta Hastanelerinin kabul etmediğini, Denizli'de anjiyo olduğunu ancak tıkanıklık açılmayınca kalp ameliyatına karar verildiğini, ameliyat olunca 15 gün Denizli Devlet Hastanesi'nde kaldığını, şu an hala ara ara ağrılarının olduğunu, kontrole tekrar gidemediğini, hastaneye giderse en az 14 gün tek kişilik odada kalması gerektiğini, daha önce 1 kez tekli odada kaldığını ve bunun kendisi için çok zor olduğunu, kendi işini kendisinin göremediğini ve aynı zamanda uyku apnesi rahatsızlığı olduğundan tekrar tekli odada kalmaktan çekindiği için gitmekten korktuğunu, cezaevi şartlarında hele pandemi zamanında bu hastalıkla yaşamak çok zor olduğunu, hastaneye ceza ertelemesi için rapor başvurusu yaptığında olumsuz sonuç aldığını, bu nedenle Adli Tıp'a başvurduğunu ancak bu başvurunun UYAP üzerinden

yapılmadığı için kabul edilmediğini ve daha sonra Covid-19 çıkınca öylece kaldığını, bu şartlarda burada kalmak çok zor olduğunu ve durumunun her geçen gün daha da kötüleştiğini" aktarmıştır.

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 21 Aralık .2020'de M.A.Ö. tarafından yazılmış mektupta; "65 yaşında olduğunu, bu yaş grubu için alınması gereken tedbirlerin cezaevinde kendisi için zor olduğunu; 2003 yılından beri tansiyon rahatsızlığı yaşamakta olduğunu, 2018 yılında Konya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumunda iken kullanmış olduğum Cozaar 50 miligram isimli ilacının yetersiz gelmesi nedeniyle kardiyoloji doktorunun önerisi ile 100 miligram olarak değiştirildiğini, hala aynı ilacı kullandığını, fakat son iki üç aydır bu ilacın da yetersiz kaldığı kanaatinde olduğunu, çünkü yapmış olduğu tansiyon ölçümlerinde yüksek çıktığını, ölçümü bu süre içerisinde baş ağrıları baş dönmeleri ve göz kararlarının artmış olması nedeniyle yaptırdığını; 2014 yılından bu yana prostat rahatsızlığı yaşadığını, o yıldan beri Tampros MR 0.4 miligram ve bazı ilaçlar kullandığını, 2019 yılında Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumunda iken yaptırmış olduğu kan tahlili sonucunda prostat değerlerinin yüksek çıktığından önce Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi'ne, oradan da Ankara Dışkapı Hastanesi'ne sevk edildiğini, bu hastanede üroloji doktoru tarafından yapılan muayene ve tetkikler sonucunda prostat değerlerinin artmaya devam ettiğinin görüldüğünü, bunun üzerine doktor tarafından biyopsi yapılmasının istendiğini, kitlenin kötü huylu ve kanser riski olduğu, dolayısıyla biyopsi sonucuna göre ameliyat olmanın gerekeceğinin doktor tarafından söylendiğini ancak bugüne kadar süreçte hem biyopsinin hem de ile ilgili herhangi bir farklı uygulama yapılmadığını, faydasının olup olmadığını bilmeden ilaç kullanmaya devam ettiğini, hastalıklarıyla ilgili bütün bilgiler sağlık dosyasında bulunduğunu, şu an itibarı ile tedavi ile ilgili başka bir gelişme olmadığını, ayrıca dışarıda hastalığı ilgili ameliyat dışında farklı tedavi yöntemleri (lazer ile tedavi gibi) mevcutken içinde bulunduğum cezaevi şartlarında bu imkanlardan yararlanma imkanı bulunmadığını; 2017 yılından beri diş ve diş eti rahatsızlığı yaşadığını, sol alt azı dişleri olmadığından 4 yıldır bütün yeme faaliyetlerini sağ tarafla yapabildiğini, fakat sağ üst azı dişlerinde de ağrı başladığını, bunun üzerine hem diş ağrıları hem de diş eti rahatsızlığı nedeniyle Keskin T Tipi Ceza İnfaz Kurumunca Kırıkkale Ağız ve Diş Sağlığı Merkezine sevk edildiğini, doktor tarafından yapılan muayene sonucunda sağ üstteki kaplamanın sökülerek tedaviye başlanması gerektiği, bunun da uzun süreceği, diş eti tedavisi için de diş hekimliği fakültesine gitmesi gerektiğinin söylendiğini, ancak yine cezaevi şartları nedeniyle bu tedavileri de yaptıramadığını; bunların dışında da kronik göz rahatsızlığı olduğunu; kalça kemiği (sağ) ve diz kapaklarında yaşamış olduğu sıkıntıların mevcut olduğunu, kalça kemiğindeki rahatsızlık nedeniyle Nöroloji doktoru tarafından MR çekilmesinin istendiğini fakat MR çektirme işleminin de çeşitli nedenlerle sonuçsuz kaldığını; yaşadığı bütün sıkıntıların kişisel bir takım ihtiyaçlarını ancak koğuş arkadaşlarının yardımıyla yapmak durumunda bıraktığını" aktarmıştır.

Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi

Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ekim .2020'de F.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "H.A.'nın tansiyon vb. kronik hastalıkları olduğunu, ayda bir kez revire çıkarıldıklarını, hastaneye sevk edilmediklerini, revir için belirlenen 1 aylık dönemden önce talepte bulunduklarında; idare tarafından "gününüz gelmemiş, bir ayınız var, burada çok fazla mahkum var, o yüzden ilgilenemiyoruz, doktorun mesaisi bitti, doktor kurumda değil" şeklinde cevaplar verildiğini; bazı memurların sosyal mesafeye dikkat etmediklerini, uyarmalarına rağmen "bir şey olmaz" dediklerini, hapishane hoparlörlerinde sık sık uyarı yapmalarına rağmen memurların sosyal mesafeyi hiçe saydıklarını; pandeminin ilan edildiği dönemlerde haftada bir kez dezenfektan verildiğini, normalleşme duyurusu ile birlikte önlemlerin gevşetildiğini, şuan 2 haftada bir kez çamaşır suyu verildiğini, başkaca bir önlem alınmadığını; cezaevinin çok eski olduğunu, bu nedenle sürekli rutubet aldığını ve duvarların düştüğünü, içerisinin her zaman kirli olduğunu, hapishanede onarım ve boyamanın 2 yıldır yapılmadığını, hapishanenin fiziki yapısı itibariyle imkanların çok kısıtlı olduğunu, haşereler için ilaçlama yapıldığını ancak ilaçlamanın sonuçsuz kaldığını" aktarmıştır.

Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 17 Aralık .2020'de F.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "Kurumda bulunan İ.S. adlı mahpusun ciddi sağlık problemi yaşadığını, şeker ve tansiyon hastası olduğunu; pandemiden kaynaklı hastane sevklerinin durma seviyesine geldiğini, hastaneye gidiş geliş süreçlerinden sonra 14 gün karantina uygulandığını, karantina koğuşlarının hücre şeklinde ve oldukça küçük olduğunu, ranzanın bile zar zor sığdığını, karantina koğuşu sebebiyle mahpusların da hayati tehlike olmadıkça hastaneye sevk edilmek istemediklerini; kurumda pozitif vakalarının olduğunu duyduklarını" aktarmıştır.

Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi

A.O. 06 Kasım .2020 tarihinde ve 20 Kasım .2020 tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan eşi L.O. ile ilgili yaptığı başvurularda "Eşinin 22 Eylül 2020 tarihinde Emniyet tarafından gözaltına alındığını ve 29 Eylül'de tutuklanarak Antalya L tipi cezaevine konulduğunu, eşinin çok ciddi ve tedavisi elzem kronik sağlık sorunları bulunduğunu, safra kesesi taşları sebebiyle diyet olmadığı için ağrılarının artmaya ve dayanılmaz olmaya başladığını, lenf bezlerin şişmesiyle mevcut olan kronik hastalıklarından olan ve devamlı olarak tedavisini gören "Orta kulak iltihap" hastalığının ilerlediğini ve şimdi ise dayanılmaz ağrılara sebep olduğunu, bir aydan fazla tedavi yapılmadan ve en azından muayeneye alınmayarak ceza evinde tutulduğunu, bütün yapılan çabalarından sonra cezaevindeki doktorun muayenesini yaptığını ancak maalesef gerektiği branşta bilgisi olmadığı için tedavisine etkin olmayacağını belirttiğini, anladıklarına göre gerekli tedaviyi cezaevinde göremeyeceğinin ortada olduğunu, şuan pandemiden dolayı tutukluların hastanelere sevk edilmediğini, eşinin suçsuz değil ve gereksiz yere cezaevinde tutulduğunu, din bilgilerini arttırmak merakıyla yasal olan derneklere yada dergilere uğramak veya yasal olan kitaplara merak duymasının Türkiye'de bir suç olmadığını, kesinlikle ve kesinlikle yasal olmayan ve özellikle cebir şiddet kullanan ortamlardan her zaman uzak durduğunu ve kınadığını, hastalıklarını tedavi etmek için gerekli tıp kurumlarda tedavi olmasının şart olduğunu, gerekli tedaviyi görmek için eşinin tahliye edilmesine yada kendi memleketine gitmesi için ve orada tedavi olmasına bize yardımcı olunmasını" belirterek kurumumuzdan yardım talebinde bulunmuştur. Ailenin başvurusu üzerine 17 Kasım'da mahpusla yapılan avukat görüşmesinde de mahpus; "Ukrayna vatandaşı olduğunu, 22 Eylül 2020'den bu yana ceza evinde olduğunu, sağlık sebepleri nedeniyle problemler yaşadığını cezaevi idaresinin tedavi hususunda üzerine düşen yükümlülüğü yerine getirmediğini, safra kesesinde kanser riski taşıyan polip bulunduğunu, cezaevine girmeden önce doktorun acil ameliyat olması gerektiğini belirttiğini fakat tutuklanması nedeniyle ameliyat olamadığını, ayrıca midesinde gastrit olduğunu, lenf bezlerinde şişme ve ağrı olduğunu, orta kulak iltihabı ve kulakta sürekli rahatsız edici çınlama olduğunu, bu hastalıkları nedeniyle özel hastanede tedavi görmek ve bu anlamda hastaneye sevkinin yapılmasını talep ettiğini, bu mümkün değilse memleketi Ukrayna'da tedavi görmek dolayısıyla Ukrayna'ya gönderilmeye talep ettiğini, tutuklanması ile birlikte bakmakla yükümlü olduğu kanser hastası babası ve 5 çocuğu ve eşinin sıkıntıya girdiğini" aktarmıştır.

A.A., 02 Ekim 2020'de Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan babası O.A. ile ilgili yaptığı başvuruda; "Babasının 21. 07.2017 tarihinde gözaltına alındığı günden beri sonda taktığını, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde tek kişilik odada tutulduğunu fakat pandemiden dolayı 40 kişilik kalabalık bir koğuşa alındığını, cezaevine girmeden önce de mevcut olan rahatsızlıklarının, özellikle kalp rahatsızlığı ve prostat rahatsızlığının cezaevi şartlarında iyice ağırlaştığını, hastalıklarının artması neticesinde yaptığı başvurular üzerine Antalya Eğitim Araştırma Hastanesi'ne sevkinin gerçekleştirildiğini, yapılan tetkiklerde sağ gözünde sarı nokta tespit edildiğini ve %80 görme kaybı başladığını, acil ameliyat olması gerektiğini fakat pandemiden dolayı ameliyatının ertelendiğini, tarih verilmediğini, bu şekilde giderse sağ gözünü kaybedeceğini, aynı zamanda prostat hastalığının ileri derece olduğunu, Eğitim Araştırma Hastanesi'nde yapılan tetkikler neticesinde prostat büyüklüğünün çok fazla olduğunun tespit edildiğini, doktor raporlarında acilen ameliyat olması gerektiğinin beyan edildiğini, ancak cezaevi koşullarından dolayı 3 yılı geçkin süredir sondayla yaşadığını ve ameliyat olamadığını, alınan patoloji sonuçlarında böbreğinde kist

olduğunu ve hemoroid tespit edildiğini, bunların yanında 2009 yılından bu yana kalp rahatsızlığı olduğunu da gerek cezaevi görevlilerine gerekse de mahkeme heyetine aktardığını, 2009 yılında yaptırmış olduğu anjiyo raporlarını sunduğunu, 2012 yılında Antalya Medical Park Hastanesinde kalp kontrolü yaptırdığını, Koroner Arter hastalığı teşhisi konularak rapor çıkartıldığını ve ilaç tedavisinin başladığını, bu süre zarfında da cezaevinde 2 defa fenalaşarak kardiyolojiye sevk edildiğini, sonda kullanıldığından dolayı da diğer kişileri rahatsız etmemek için ve ciddi enfeksiyon riski taşıdığından dolayı cezaevinin isteği üzerine kendisi de kabul ederek tek kişilik odaya yerleştirildiğini, 3 yıldır bu şekilde kaldığını, fakat şimdi Pandemiden dolayı babasının C9 koğuşuna alındığını, babasının kanamalı hemoroit hastası olmasından kaynaklı kanamaları olduğunu ve bundan dolayı klozette uzun süre oturması gerektiğini fakat koğuşta tuvalet sırası olduğundan dolayı kalın bağırsağını rahatlatamadığını ve kanamalarının arttığını, aynı zamanda sondanın koku yaptığını ve mikrop saçtığını, bu durumdan koğuştakilerin de rahatsız olduğunu, yemeklerini kimseyi rahatsız etmemek için yalnız yediğini fakat ortak alanı koğuştakiler ile paylaştığını, bazı geceler sondanın ucunun çıktığını ve yatağının ıslandığını bunun da odada kokuya sebep olduğunu ve 61 yaşındaki insanın onuruna dokunduğunu, babasının bir an önce ameliyat edilmesini ve tekrardan tek kişilik koğuşa alınmasının gerektiğini, aksi halde babasının yaşamının tehlikeye gireceğini" aktarmıştır.

M.S. 28 Kasım 2020'de Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan eşi M.S. için yaptığı başvuruda eşinin durumu ile ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> "Eşimin kronik kalp rahatsızlığı var. COVİD-19 pandemi sürecinden önce belli sürelerde doktor kontrolüne gidiyordu. Ancak COVİD-19 virüsü sebebiyle tedavisi düzenli yapılamadı. Kendisi de virüs bulaşır endişesiyle hastaneye gitmek istemiyor. Eşim Koronadan bir nebze de olsa korunabilmesi için grip ve zatüre aşısı olmak istiyor. Ancak bu aşılar kurum idaresi tarafından temin edilmiyor. Bildiğim ve duyduğum kadarıyla eşim kuruma girdiğinden beri 2 kez acil olarak hastaneye kaldırıldı, eşimin sağlığından endişe duyuyoruz."

17 Kasım .2020 Tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda C-9 koğuşunda bulunan O.A. ileri düzeyde prostat hastası olduğunu, gözaltına alındığından beri sonda taktığını, 2012 yılında kalbinden anjiyo olduğunu, bu nedenle fiziksel aktivite yapamadığını, sürekli kalın bağırsak kanamasının olduğunu ve bu nedenle kanser ihtimaline karşı yılda üç defa kolonoskopi yapıldığını, ama 1 yıla yakın kontrol ve tedavisinin aksadığını beyan etmiştir. Boyun fıtığının da bulunduğunu belirten mahpus doktorun iki yıl önce ameliyat olunması gerektiğini belirtmesine rağmen henüz ameliyat olamadığını, cezaevinde olduğu için boyun fıtığı ileri aşamaya geldiğini ve felç riskinin bulunduğunu belirtmiştir. Ayrıca kasık fıtığının olduğunu, bu nedenle oturup kalkamadığını, gözlerinde görme kaybının bulunduğunu, 2020 Şubat ayında yapılan muayenede gözlerinde sarı nokta tespit edildiğini ve doktorlar tarafından acil ameliyat olması gerektiği söylenmesine rağmen, virüs vakaları ile birlikte ameliyatın ertelendiğini, fakat yeni bir ameliyat gününün de verilmediğini belirtmiştir. Mahpusta ayrıca böbrek kistinin bulunduğu tespit edilmiş, fakat doktorlar tarafından önce prostat ameliyatı olması gerektiği söylenmiştir. Hasta mahpus sonda takılı olduğu için, önceden tekli hücrede kaldığını, (müebbet/ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olmamasına rağmen hücrede klozet bulunması ve kasık fıtığı, bağırsak kanamaları ve sonda nedeniyle kolaylık sağladığını ve bu nedenle kendi isteğiyle hücrede kaldığını) beyan etmiştir. Fakat pandemi nedeniyle tekli hücrelerin cezaevi tarafından covid pozitif kişilere ayrılması nedeniyle, şu an normal koğuşta 41 kişi ile birlikte kaldığını, sonda nedeniyle idrar kokusu yayıldığı için insanları rahatsız ettiğini düşündüğünü ve bu nedenle kendini psikolojik olarak çok rahatsız hissettiğini bildirmiştir.. 20 günde bir sonda değişmesi gerekirken 2,5 aydır değiştirilmediği, hastaneye götürülmediği, revire çıkarılmadığı öğrenilmiştir. 2017 yılı sonunda, cezaevinde kalamayacağını ilişkin rapor istendiğini, fakat raporda tüm sıkıntılara rağmen sadece hemoroit olduğu belirtilmiş ve ceza evinde kalabilir denildiğini anlatmıştır. Yapılan şikayet üzerine tekrar inceleme yapılmış ve yeni verilen raporda diğer hastalıkları eklenmiş, fakat 'cezaevi şartlarının

doktorlarca bilinmemesi gerekçesiyle, cezaevinde kalıp kalamayacağımı hususu değerlendirilememiştir' şeklinde bir sonuç beyanı yazılması nedeniyle, halen cezaevinde olduğunu beyan etmiştir.

17 Kasım .2020 Tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan L.O. ile yapılan görüşmede mahpus, safra kesesinde kanser riski taşıyan büyük poliplerin bulunduğu, tutuklanmadan önce ameliyat hazırlığı içerisinde olduğunu, tutuklanması nedeniyle tedavisinin aksadığını, ayrıca iç kulak rahatsızlığının bulunduğunu, bu rahatsızlık nedeniyle sürekli kulağında çınlama meydana geldiğini, geceleri uyuyamadığını beyan etmiştir. Safra kesesinde kanser riski bulunduğunu, midesinde ayrıca gastrit bulunduğunu, lenf bezlerinde şişme olduğunu, orta kulak iltihabının bulunduğunu dile getiren mahpus, hastane sevkinin yapılamadığını, karantinadan dolayı tedavi sürecinde sıkıntılar yaşadığını, memleketi Ukrayna'da tedavi görmek veya burada özel hastanede tedavi olmak istediğini belirtmiştir.

K.S. 18 Kasım .2020 tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan eşi Ö.S. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre "Kronik hastalığı olan eşinin tiroid modüllerinin biyopsi sonucu kötü huylu çıktığını, kansere çevirme riskinin çok büyük olduğunu, ayrıca hipertansiyon, şeker hastalıklarına sahip olduğunu, eşinin özellikle pandemi döneminde yaşadığı ortamın sağlık durumuna uygun olmadığını" belirterek kurumumuzdan yardım talebinde bulunmuştur.

Aydın/Söke T Tipi Kapalı Hapishanesi

P.Y. 18 Şubat 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda kardeşi Y.Ö.'nün yaklaşık 5 yıldır MS hastası olduğunu ve tedavi görmekte iken kesinleşmiş hapis cezası olduğunu öğrendiğini fakat hastalığından dolayı yürüyemeyecek kadar kötü durumda olduğundan teslim olamadığını, kardeşinin 1 hafta bile cezaevinde kalamayacak kadar hasta olduğunu, konuyla ilgili çeşitli kamu kurumlarına başvuru yaptıklarını fakat çözüme ulaşamadıklarını, 14 Şubat 2020 tarihinde kardeşi ile birlikte hastaneden dönerken kimlik yenileme işlemleri yaptıkları sırada kolluk görevlileri tarafından yaka paça yakalanan ve yürüyemeyen kardeşinin cezaevine götürüldüğünü, kardeşinin sol ayağının tamamen işlevsiz, sağ ayağının kayıplar meydana gelmiş ve ellerinde de tutamama mevcut olduğunu, ayrıca MS hastalığı nedeniyle bağışıklık sisteminin çökmüş olduğunu, yakalama sonrası kardeşi Y.Ö.'nün Aydın Söke T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na götürüldüğünü, cezaevinde tedavisinin mümkün olmadığını, MS hastalığının geriletici hiçbir etkeni olmadığını aksine gün geçtikçe ilerlediğini, cezaevi koşullarında ihtiyacı olan beslenme, sıcaklık ve psikolojik desteğe ulaşamayacağını, sağlık raporlarının da hastalığın boyutunu gösterdiğini, kardeşinin cezaevine girdikten sonra durumunun kötüleştiğini, öncesinde destek ile zor da olsa yürüyen kardeşinin şuan tekerlekli sandalyeye mahkûm olduğunu, konuşamayacak halde olduğunu bildirmiş ve kardeşinin tahliyesi için tarafımızdan yardım talep etmiştir.

Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi

Samsun/Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde O.O. ile 13 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde; "Kurumda tek başına barındırıldığını, zaman zaman tansiyon sorunu yaşadığını, astım hastası olduğunu, bağırsak düğümlenmesine bağlı olarak bağırsaklarında yırtılma olduğunu, ameliyatta bağırsaklarını yerine koyduklarını, 4 ay boyunca torba ile gezdiğini, 2016 yılında göbek fıtığı ameliyatı olduğunu, durumunun iyi olduğunu ancak idrarından açık renkte kan geldiğini, doktorların kan gelmesini hemoroid hastalığına bağladığını, 2 yıl önce başarısı şikayetiyle hastaneye gittiğini, kendisine sol sinüslerinde 1 mm büyüklüğünde kist olduğu ayrıca beyninde de leke olduğunun söylendiğini, leke için MR çekilmesi gerektiğini, 6 ay önce randevu verildiğini ancak pandemi sebebiyle gidemediğini, psikolojik rahatsızlığının bulunduğunu, düzenli ağır psikolojik ilaçlar kullandığını, doktorun her ay kullandığı psikolojik ilaçlarını değiştirdiğini ancak her ilaç değişiminde ruh gibi olduğunu" aktarmıştır.

Samsun/Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde E.A. ile 13 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "49 yaşında ve 28 yıldır cezaevinde olduğunu, cezaevine girmeden önce omurilik kanseri geçirdiğini, 4 kez ameliyat olduğunu, kanser dolayısıyla 3 yıl felç kaldığını, omurilik bölgesinin zarar gördüğünü, yürümekte güçlük, boyun, bel ağrısı çektiğini, özellikle gece ağrıların arttığını, kol ve bacaklarda, göğüs bölgesinde uyuşma; el, kol ve bacaklarda kuvvet kaybı olduğunu, 10 yıldır çok zor hareket edebildiğini, Rize Devlet Hastanesinde ameliyat için gittiğinde doktorun "biz teröristlere bakmıyoruz" diyerek tedavi etmediğini, Bafra Devlet Hastanesi'nde bir doktorun kendisini tedavi ettiğini, MR çektiklerini ve 1 yıla yakındır tedavi edildiğini, vücudunda çok fazla sorun tespit ettiklerini, ameliyat edilirse bir daha ayağa kalkamayacağının söylendiğini; tüberküloz ve zatürre geçirdiğini, 6 kez akciğerlerinden ameliyat olduğunu, ciğer zarını aldıklarını, solunumda güçlük çektiğini, nefes almakta zorlandığını; hastaneye sevk edilirken kelepçeli bir şekilde tekli ring araçlarıyla götürüldüklerini hastanede de kelepçeleri çıkarmadıklarını, bu nedenle kendisi ve diğer mahkumların tedavi olamadığını; en büyük sorununun ayakları olduğunu, hareket etmekte zorluk çektiğini, infazının tamamlanmasına 1 yıl 7 ay kaldığını öncelikle infazının geri kalan kısmını ailesine yakın bir cezaevinde ve denetimli serbestlikten faydalanarak şartlı tahliye edilmek istediğini" aktarmıştır.

Samsun Bafra Hapishanesi'nde bulunan A.D. ile 13 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde; "Sol gözünde katarak olduğunu ve %10 gördüğünü, sağ gözünün ağrımaya başladığını, göz sorunu sebebiyle revire veya hastaneye sevk edilmek istediğini ancak "2 hafta bekle" denildiğini, 2 haftada 1 defa revire çıkma izni verildiğini, mahpusların durumlarının çok aciliyet arz etmesi durumunda bu sürenin kısaltılabildiğini; bacak varislerinde büyüme olduğunu, doktorun kendisine spor yapmasını yasakladığını, varis tedavisi için krem verdiğini ancak işe yaramadığını; bel fıtığının olduğunu; E. G. adında mahpusun kulak zarının incelmesine bağlı iltihaplanmanın olduğunu, ameliyat olması gerektiğini ve hastaneye sevkinin yapıldığını, tedavi sırasında kelepçe açılmadığı için ameliyat olmadan kuruma geri döndüğünü" aktarmıştır.

Samsun Bafra Hapishanesi'nde M.T. ile 13 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde sağlık durumu ve hapishane koşullarına ilişkin beyanda bulunmuştur:

> Hayata Dönüş Operasyonu'nda kafama aldığım darbeler sebebiyle göz retinam yırtıldı, retina/sinir yırtılması önce sol gözümde meydana geldi ve sonrasında ise sağ gözümde oluştu. Sol gözümde sadece ışık görüyorum, görüntü yok. Sağ gözüm ise sadece %10 görüyor. 2001 ve 2003 yılları arasında Cerrahpaşa Hastanesi'nde göz merceğinden iki kere ameliyat oldum. Sağ göz merceğinde ameliyata bağlı tahribat oluştu. 2015 yılında hastaneye sevkim yapıldı ve kurumda tek başına kalamaz raporu verildi. Bu sebeple 2 yıl ceza ertelemesi talebiyle ATK'ya müracat ettim. ATK ise kol hizasında da olsa görebiliyor diyerek talebi reddetti.
> 2019 yılının Mart ayında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kontrole gittim. Sağ gözümde organik bozulma başladığına dair rapor verildi ve raporda 2001-2003 yılında oluşan tahribat da yer aldı. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi hakkımda süresiz cezanın ertelenmesi gerektiğine ilişkin rapor verdi. Ayrıca psikiyatri kurulana çıkarıldım, kurul tarafından hakkımnda depresif bozukluk tanısı konuldu.
> Gözlerimin görmemesinden kaynaklı kişisel ihtiyaçlarımı karşılayamıyorum, temel ihtiyaçlarımı gidermek için üçüncü kişilere bağımlı durumdayım. 2019 Ağustos ayında tekrar ATK'ya başvurdum, ATK "raporda yer alan tıbbi tanılar her ne kadar doğru olsa da kişi tek başına hayatını idame ettirebilir" diyerek talebi reddetti. Bu duruma ilişkin AYM'ye bireysel başvuru yaptım.

Talep ettiği dergiler önceden veriliyordu, şu an ise para ile satın almak zorunda kalıyorum. Kitap yazıyorum. Gözlerimin görmemesinden kaynaklı kurum idaresinin kararıyla bilgisayar odasını kullanıyordum. Yazıları bilgisayarda büyük puntolu halde yazıyordum, ancak pandemi sebebiyle bilgisayar odasına çıkarılmıyorum.

Samsun Bafra Hapishanesi'nde bulunan A.D ile 13 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "Karantinada kalan kişilerin tek kişi ise lavabo-tuvaleti bile olmayan küçük odalarda kaldığını, tuvaleti gelen mahpusların gardiyanları çağırarak ortak alanlarda bulunan tuvalet ve banyoyu kullanabildiklerini ancak karantinada kalan kişi sayısı 2 veya daha fazla ise içinde lavabo ve tuvaleti olan nispeten daha büyük odalarda karantina uygulandığını, hapishane idaresinin spor dahil tüm sosyal ve fiziksel aktiviteleri yasakladığını, koğuşta toplam 10-14 civarı mahpusun bulunduğunu ve bazı mahpusların sırayla grip şeklinde semptomlar gösterdiğini ve bazılarının kas ağrısı yaşadığını, kendisinin de bu semptomları gösterdiğini, semptomlar sebebiyle testi olmak istediklerini ancak idarenin test yapmadığını ve sadece 14 gün beklemelerini söylediklerini" aktarmıştır.

Samsun Bafra Hapishanesi'nde bulunan M.D. ile 13 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. . " Sağ elinin baş, işaret ve orta parmak olmak üzere üç parmağının eklem bölgesinden itibaren kopmuş olduğunu, Malatya'da tutuklu iken Keratokonus tanısı konulduğunu, Samsun'da ise böyle bir hastalığının olmadığını söylediklerini, göz bebeğinde küçülme olduğunu, aşırı ışıktan rahatsız olduğunu, gün ışığının dahi kendisini rahatsız ettiğini, göz ağrısından kaynaklı baş ağrısı çektiğini, bu durumun okumasını güçleştirdiğini, televizyon seyredemediğini; kaldığı koğuşta toplam 10-14 civarı mahpus olduğunu ve bazı mahpusların grip şeklinde semptomlar gösterdiğini, ateşlerinin olduğunu, bir kaç gün içinde hastalanan mahpusların ise iyileştiğini, hastalanan mahpusların pozitif olup olmadığı hakkında bilgilerinin olmadığını, bu kişilere test yapılmadığını, başka koğuşlarda pozitif olanları duyduklarını, pandemiden kaynaklı rutin koğuş aramalarının günde bir defaya düşürdüğünü, pandemi sebebiyle spor, sosyal ve kültürel aktivitelerin kaldırıldığını; mektupların geç gittiğini ve kendilerine de geç ulaştığını, bazı mektupların ise hiç ulaşmadığını, mektupların içerisinde Kürtçe veya siyasi jargon geçmesi halinde geri iade edildiğini" beyan etmiştir.

Samsun Bafra Hapishanesi'nde bulunan B.A. ile 13 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. " Uzun yıllardır psikolojik rahatsızlıklarının olduğunu, ayrı tarihlerde dört hastanede yattığını, psikolojik rahatsızlıklarının devam ettiğini, kendisine bipolar duygu durum bozukluğu tanısı konulduğunu, ayrıca guatr hastası olduğunu, Ordu Cezaevinde kaldığı süre içerisinde ruhsal bunalım yaşadığını, idare tarafından tek başına tutulduğunu ancak psikiyatri doktorunun "intihara eğilimi olması sebebiyle tek başına odada kalamaz" raporu vermesi üzerine Ordu'dan Bafra T Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildiğini, düzenli olarak kırmızı reçeteli ilaçlar aldığını, 3 ayda 1 olmak üzere kan tahlili yapıldığını ve tahlil sonuçlarına göre verilen ilaçların değiştirildiğini; ailesinden hiç kimse ile görüş yapamadığı, hiç avukat görüşüne çıkmadığını, ailesinin Ağrı'da yaşaması ve görüşe ekonomik ve yaşlı olmaları sebebiyle gelemediğini, ailesi ile görüşememesinin hastalığını daha da kötüleştirdiğini, bu sebeple ailesine yakın bir kuruma sevk edilmek istediğini" beyan etmiştir.

Samsun Bafra Hapishanesi'nde bulunan O.O ile 13 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Kurumda tek başına barındırıldığını, zaman zaman tansiyon sorunu yaşadığını, astım hastası olduğunu, bağırsak düğümlenmesine bağlı olarak bağırsaklarında yırtılma olduğunu, ameliyatta bağırsaklarını yerine koyduklarını, 4 ay boyunca torba ile gezdiğini, 2016 yılında göbek fıtığı ameliyatı olduğunu, durumunun iyi olduğunu ancak idrarından açık renkte kan geldiğini, doktorların kan gelmesini hemoroid hastalığına bağladığını, 2 sene önce başarısı şikayetiyle hastaneye gittiğini, kendisine sol sinüslerinde 1 mm büyüklüğünde kist olduğu ayrıca beyninde de leke olduğunun söylendiğini, leke için MR çekilmesi gerektini, 6 ay önce randevu verildiğini ancak pandemi sebebiyle

gidemediğini, psikolojik rahatsızlığının bulunduğunu, düzenli ağır psikolojik ilaçlar kullandığını, doktorun her ay kullandığı psikolojik ilaçlarını değiştirdiğini ancak her ilaç değişiminde ruh gibi olduğunu" beyan etmiştir.

Ö.Ç. tarafından 24 Mart .2020 tarihinde Bafra T Tipi Kapalı Cezaevinden yazdığı ve İHD Genel Merkezi'ne göndermiş olduğu mektubunda; Prostat ve hemoroid, karaciğerde kitle ve damar örülmesi, boğazda tiroid bezi iltihaplanması ve lenf, boyun ve bel fitiği, aynı zamanda sol ayak ve elde uyuşmalar, kronik bronşit, varis, akciğerde iki yerde leke olduğu bildirilmiş ancak teşhisi konulamamış, mide ülseri ve reflü, kalın bağırsakta 10'dan fazla sertlikleri kesilmiş yaralar gibi hastalıkları olduğunu, bu hastalıklarının nefes ve solunuma kadar kendisini zorladığını, sürekli doktor kontrolünde olması gerektiğinin kendisine belirtildiğini, 28 yıldır cezaevinde olduğunu ve 29. Yıla girdiğini, Korona Virüs nedeniyle tedavi imkanının da ortadan kalktığını, 1 yıl cezasının kaldığını ve tedavi olanaklarının dışarıda mümkün olacağını, tahliye olmak istediğini belirtmiştir.

Bakırköy Kapalı Kadın Hapishanesi

3 Aralık .2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan M. G.: "6 yıldır Bakırköy Kapalı Kadın Hapishanesi'nde yatmakta olan ablam D.G. yaklaşık 2 yıldır bel fıtığı sorunu yaşıyordu. Son aylarda ciddi şekilde ağrı, güç kaybı yaşamaya başladı. Gittiği Bakırköy Devlet Hastanesinde tedavi gördü ve ameliyat olmasına karar verildi. Ablam D.G., pandemi önlemlerinden dolayı ameliyat olduktan sonra cezaevinde tek kişilik hücrede kalmayı reddetti ve ameliyat olmadı. Şu anda kendi kişisel ihtiyaçlarını arkadaşları karşılıyor. Ameliyatı reddettiği için şu anda durumu daha da ağırlaştı. Hastaneye gitmek istiyor ama pandemiden dolayı izin verilmiyor." Şeklinde beyanda bulunmuştur.

Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan K.E. ile yapılan avukat görüşünde; 21-22 yıldır hapishanede olduğu, genetik bir hastalığının bulunduğu, vücudunda ağır ve çok acı verici kasılmalar yaşandığı, bu durumun kalbini ve beynini de etkilediği, son günlerde kasılmaların arttığı, Bursa'ya sevkin salgın nedeniyle ertelendiği" öğrenilmiştir.

Bandırma T1 numaralı Hapishanesi'nde bulunan A.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "Sağ ayak 13 kez ameliyat edildiği, omuriliğinde platin olduğu, ayağında kemik erimesi ve iltihaplanma bulunduğu, yürüyemediği, tuvalet ve banyo ihtiyaçlarını yardımla giderebildiği, Balıkesir Devlet Hastanesi'nden emekliliği için heyet raporu alınabilmiş ancak emekli olması için gereken engellilik oranı tespit edilmediği için emekli olamadığı" öğrenilmiştir.

Bandırma T1 numaralı Hapishanesi'nde bulunan M.B. ile yapılan avukat görüşünde; "Bel fıtığı, kalpte ritm bozukluğu olduğu, son iki aydır sık sık hastaneye gittiği, Hepatit B ile ilgili net tanı konulmadığını, bulaşıcı değil ancak durumunun ağır olmadığı" öğrenilmiştir.

Bandırma T1 numaralı Hapishanesi'nde bulunan F.Y. ile yapılan görüşmede; "Mahpus'un akli dengesi yerinde olmadığından ve gerçeklik bağlantısı epey zayıf olduğundan çok zor iletişim kurulabilmiştir. Mahpus sürekli kendisine kötü davranıldığını, küfür ve ağır hakaret edildiğini belirtmektedir. Koğuşun çok kalabalık olduğunu, tek kalmak istediğini söylemektedir. Sürekli çamaşır-bulaşık yıkandığından şikayet etmektedir. Kendisine zorla bu işlerin yaptırılıp yaptırılmadığı sorulmuş ise de yanıt alınamamıştır. İlaç almakta olduğunu, bıraktığını, sonra doktorun yine kendisine ilaç verdiğini belirmiştir. Bitirirken yine bu kadar çamaşır, bulaşığa gerek yok demiştir. Maalesef düzgün ve net bir iletişim kurulamamıştır ancak diğer mahpuslardan kötü muamele gördüğü, kendisini koruyabilecek ya da tek başına hayatını idame ettirebilecek durumda olmadığı anlaşılmaktadır." şeklinde beyan etmiştir.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Bandırma 2 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'ndan 12 Şubat .2020'de C.S. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Revire çok geç çıkabildiklerini, hastaneye sevk yapıldığında da aynı gerekçe ile haftalarca bekletildiklerini, 1 yıldan uzun süredir diş rahatsızlığından mustarip olan bir arkadaşlarının henüz hastaneye götürülmediğini, bu gecikmelerin var olan hastalıkların daha da ciddileşmesine sebep olduğunu, üstelik hastanelerde muayene ve tedavinin kelepçeli yapıldığını, kelepçeli muayene olmayı kabul etmeyenlerin tedavi olamadan geri getirildiğini, hastaneye götüren askeri personelin hakaret ve kötü muameleye varan davranışlarda bulunduğunu" aktarmışlardır.

Bandırma T2 numaralı Hapishanesi'nde bulunan H. T. ile yapılan görüşmede; "14 Ekim'de Ordu Hapishanesi'nden gönderildiğini, Bandırma'ya getirildiğimde çıplak arama dayatıldığını ama kabul etmeyince ısrarcı olunmadığını, 14 gün karantinada kaldığını, cezaevine girmeden önce geçirdiği bir trafik kazası nedeniyle sol bacağında 3,5 yıldır iltihap akıntısı olduğunu, ileri seviyede kemik enfeksiyonu teşhisi konulduğunu, 2 yıl önce mutlaka bir kemik hastanesine gitmesi gerektiği, aksi halde bacağımı kaybedebileceğim yönünde hekimlerin görüş bildirdiğini, buna rağmen bir kemik hastanesine sevkinin mümkün olmadığını, günlük olarak pansuman malzemesi verilmesi gerektiği halde unutma ve aksamalar yaşandığını, Ordu Eğitim Araştırma Hastanesi'nin 29 Haziran .2020 tarihli raporu ve Samsun Bölge Hastanesi'nin onayı ile Adalet Bakanlığı'na Cerrahpaşa Hastanesi'nde tedavi olabilmem için 6-7 ay önce yazı yazıldığını ancak hala bir dönüş alamadığını" aktarmıştır.

Bayburt M Tipi Kapalı Hapishanesi

Bayburt M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 27 Mart 2020'de Ö.T. tarafından gönderilen dilekçede aşağıdaki hususları aktarmıştır:

> 32 aydır Bayburt M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümözlü olarak bulunuyorum. Sosyal mesafenin korunmasının imkansız olduğu cezaevlerinde yapabilecekler sınırlı, kurum ise gayretlerini arttırmıyor. Bunu birkaç örnekle vermek gerekirse: Kurumun çamaşır yıkama ve kurutma imkanları olduğu halde elektik tasarrufu gerekçesi ile çamaşırlar ıslak olarak koğuşa getiriliyor. Bayburt yağışlı olduğu için dışarıda kurutma imkanı da bulunmuyor. Koğuşta her yerde çamaşır var ve yoğun nemim meydana geliyor, nefes almakta zorluk çekiyoruz. Sabah tüm koğuş öksürerek uyanıyor. Yakın zamanda hepimiz akciğer kaynaklı hastalığa yakalanabiliriz. Ayrıca cezaevi koridorları tazyikli sularla 22 Mart günü yıkandı ve pis su gideri olarak koğuşlar kullanıldı. Tüm koridorun pisliği kapıların altından koğuşlara doldu.

Bayburt M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 17 Mart 2020'de S.D., Z.E., B.G., N.D., F.B., F.Y., H.A., D.R.E., N.Ç. ve Y.Y. tarafından yazılan mektupta; "Bulundukları kurumda maske, dezenfektan, ıslak mendil vs. talebinde bulunduklarını, fakat kurumun kendilerine cevabının "kendi imkanlarınızla alın" şeklinde olduğunu, kendilerinin sabit bir gelirlerinin olmadığını, bu süreçte birçok insanın işsiz kaldığını veya ücretsiz izne tabi olduğunu, ailelerinin de bunlarının içerisinde olduğunu, bu tarz ihtiyaçların karşılanmasının cezaevinin sorumluluğunda olduğunu, yaşanan salgından kaynaklı, bu ürünlerin keyfi değil, temel ihtiyaç olduğunu, kurumun bu şekilde yaklaşmasının "parası olan alır, parası olmayan ölümle yüz yüze kalır" şeklinde olduğunu, bu yaklaşımın vicdani ve etik olmadığını, bulundukları odaların sadece bir defa dezenfekte edildiğini ve başkaca yapılmadığını, sıvı sabun ve çamaşır suyu (çamaşır suyunun suyla karıştırılmış olduğunu belirtmekteler) verildiğini, kamu personellerinin; sayım, kapı kapatma, üst

araması esnasında maske takmadıklarını ve toplu olarak odalara girip çıktıklarını, bu durumun sosyal mesafe kuralını engellediğini" aktarmışlardır.

Bitlis E Tipi Kapalı Hapishanesi

Bitlis E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan ağır hasta mahpuslardan S.A. için avukatı tarafından yapılan başvuruda; "Suat Aygün'ün 8 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırıldığını, son zamanlarda geçirmiş olduğu hastalıkların önem arz ettiğini ve hayati riskinin bulunduğunu, müvekkilinin ailesi ile yapmış olduğu telefon görüşmelerinde durumunun ciddi olduğunu ve cezaevindeki sağlık birimleri tarafından kendisine beyin kanaması geçirme riskinin yüksek olduğunun ve ayrıca beyninde tümör oluştuğunun söylendiğini, müdafisi olarak kendisi ile cezaevinde görüşme taleplerinin sözlü olarak reddedilmesinden dolayı son durumu hakkında net bir bilgi alamadıklarını, ancak müvekkilin 19 Mayıs .2020 tarihinde Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkinin yapıldığı ve aynı gün acil olarak ameliyat edildiğini, bir kaç gün yoğun bakımda kalmasını müteakip bilincinin açılması üzerine yeniden taburcu edilerek Bitlis E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna getirildiği bilgisinin alındığı, E-nabız sistemi üzerinden yapmış oldukları sorgulamalar neticesinde geçirmiş olduğu ameliyata ve sağlık durumuna ilişkin ekte sunulan epikrizlere ve tedavi evraklarına ulaşıldığını, hastane doktoru ile yapılan şifahi görüşmelerde de durumunun ciddiyetini koruduğu bilgisinin alındığını, tutuklunun bu şartlar altında cezaevinde tutulmasının hayati riskini son derece arttırmakta ve ölüm gibi ağır bir sonuçla karşılaşma ihtimali ile baş başa bıraktığını, ağır bir sonucun engellenmesi için Bitlis Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmasının elzem olduğunu, müvekkilin yargılanmakta olduğu dosya kapsamında halen tutuklu olduğunu, karar henüz kesinleşmediğini, müvekkilin söz konusu yargılama kapsamında 3 yıla yakın bir süredir tutuklu olduğunu, cezanın büyük kısmını infazda geçirmiş durumda olduğunu" aktarmıştır. Ne yazık ki mahpus tahliye edildikten kısa bir süre sonra yaşamını yitirmiştir.

E.T. 18 Ağustos 2020'de yaptığı başvuruda "Bitlis E Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan A.T.'nin şeker hastası olduğunu, belinin ve kollarının ağrıdığını ancak hastaneye götürülmediğini, sadece revirde bir ilaç verildiğini, cezaevinde korona tespit edildiğini, A.T.'nin sağlığından endişe ettiklerini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de F.R.T., D.Ç., S.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Revire çıkarılmadıklarını, ilaçların düzenli ve zamanında verilmediğin, ortak faaliyet alanlarına çıkarılmadıklarını, birçok hak ihlali ve kısıtlama yaşadıklarını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 1 Ocak 2020'de A.G. mektup yoluyla yaptığı başvuruda; "Dört aydır diş doktorunun olmadığını, çok acil olmadıkça hastaneye götürülmediklerini, ayrıca hastane sevklerinin geciktirildiğini, hastaneye götürüldüklerinde de kelepçeli tedavi edildiklerini, kabul etmediklerinde de tedavi edilmeden cezaevine geri getirildiklerini, rahatsızlananların acilen hastaneye kaldırılması gerekirken saatlerce bekletildiklerini, Uzun süreli açlık grevine girmiş olanların çok ağır sağlık sorunlarının başladığını ve tedavi edilmediklerini, Daha önce haftada bir revire çıkarıldıklarını ancak 3 yıldan fazla bir süredir ayda bir kez revire çıkarıldıklarını, periyodik olarak kullandığı ilaçların olduğunu, migren ve mide ilaçlarını revirden yazdırabildiğini; kol ve baş ağrısı için sağlık sorunlarını dile getirdiğinde "kollarında kireçlenme vardır" denilip bir merhem (jel) verilip ya da ağrı kesici yazılmaktan öteye gidilmediğini, tedavi edilmediklerini çünkü hastalıklarını tam tespit edilmeden ağrı kesici ilaçlar yazıldığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 10 Ocak 2020'de A.G. tarafından yollanan mektupta "1 yıldır Hipoglisemi hastası olduğunu, düşük tansiyon problemi olduğunu ancak tansiyon ölçüm aleti talebinin karşılanmadığını, 15 yıldır iyi huylu prostat büyümesi olduğunu ve Bolu'ya gelmeden önce altı ayda bir kontrollerinin yapıldığını ancak Bolu'da iki yıl içinde yalnız bir kez doktora gidebildiğini, 20 yılı aşkın süredir

prostat hastası olduğunu ve 2 yıldır sevkinin yapılmadığını, 30 yıldır Hemoroid ve anal fistül hastası olduğunu ve sevke götürülmediğini, böbreklerinde taş ve kum olduğunu, akciğer rahatsızlıkları olduğunu, kalpte sıkışma ve ağrı yaşadığını bunun üzerine kontrole gittiğinde kolesterol ilacı yazıldığını ancak bu sorunlar için de 2 yıldır kontrole götürülmediğini, geçmişte yaşadığı işkencelerden kaynaklı omuz, dirsek ve bileklerde iyileşmeyen kalıcı sorunlar ve ağrıların olduğunu, göz ve diş problemleri yaşadığını, revire çıkışlarının uzun zamanları bulduğunu, sürekli olarak tek kişilik ring araçları ile hastaneye götürülmek istendiğini, kabul etmediğinde tutanak tuttuklarını, bu nedenle 2 yıldır hastaneye gidemediğini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 6 Ocak 2020'de N.Y. tarafından yollanan mektupta; "Rahatsızlıklarının giderek arttığını, OHAL öncesinde beyin cerrahinin öngördüğü 6 ayda bir yapılan MR kontrolüyle denetimde tutulduğunu, bunun yanı sıra Nöroloji, Gastroloji bölümlerinin de takibi ve kontrolü olduğunu ancak bunların artık kesintiye uğradığını, mevcut durumda, revire çıkartılmalarının bile neredeyse olanaksız hale geldiğini, ilaç lazım olduğundan ilaç talebinin karşılanmadığını, bir sancılanma, soğuk algınlığı, diş ağrısı vb. hastalıklar için revire çıkartılmalarının sıraya bağlı olduğunu ve bir aydan erken revire çıkartılmadıklarını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de K.R.B., M.A., A:Ş. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Çoğunun birçok fiziki hastalığı olmasına rağmen hastaneye götürüp tedavi edilmediklerini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de D.U., M.A., D.E. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Hastaneye ve revire gidemediklerini, hasta olan arkadaşlarının ilaçlarının verilmediğini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 17 Nisan 2020'de A.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Talep ettikleri halde odalarının dezenfekte edilmediğini, salgınla bağlantılı olarak sadece bir şişe çamaşır suyu verildiğini, sağlık imkanlarından yararlanamadıklarını; kalp, tansiyon, kolesterol, astım, ülserotif kolit, reflü, gastrit, boğazda nodül gibi çok sayıda kronik rahatsızlığı olduğunu, buna rağmen kendisini daha çok korumak için en ufak bir tedbir imkanının yaratılmadığını, bunu talep ettiğini ve reddedildiğini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de B.S: tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Beyin ameliyatı geçiren biri olduğunu, ilaçları için üç ayda bir kontrollere gitmesi gerekirken iki yıldır kontrol yüzü görmediğini, bu dönemde ilaçlarının ya getirilmediğini ya da başka ilaçlarla değiştirilip getirildiğini, 20 yıldır kullandığı ilacını kimin değiştirdiğini bilmediğini, onlarca seferdir revire çıkma taleplerinin olduğunu ancak hiçbirinin yerine getirilmediğini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de İ.İ., M.Ç.Ç., M.S.B. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Cezaevi doktoru gelmediği için revire çıkamadıklarını, ilaç alamadıklarını ve tedavi edilmediklerini, hastane sevklerinin yapılmadığını, yapıldığında da 15 gün karantinada kaldıklarını ancak karantinada ihtiyaçlarının doğru düzgün karşılanmadığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 19 Haziran 2020'de F.R.T., D.Ç., S.K.tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Revire çıkarılmadıklarını, ilaçların düzenli ve zamanında verilmediğin" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de S.K., E.A., S.D. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre; "Ağır ve kronik hastalıkları bulunan arkadaşlarının tedavi edilmediğini, hastaneye gidiş ve gelişlerin bir işkence halini aldığını, revirin yetersiz olduğunu, revire çıkmak için bazen haflarca beklemek zorunda kaldıklarını, sevki yapılanların kelepçeyle muayene olduklarını, kelepçeleri açılmadığı için muayene olmadan geri cezaevine götürüldüklerini, pandemi sürecinde sağlık imkânlarından yeterince

yararlanamadıklarını, ilaçlarının zamanında verilmediğini, bazı mahpusların tek başına yaşamını devam ettiremeyecek düzeyde olduklarını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 18 Haziran 2020'de M.Y., H.B., C.B.tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre:

> Sağlık konusunda sıkıntılar yaşıyoruz. Dilekçe yazmamıza rağmen ayda bir kere revire çıkarılıyoruz. Yatağa düşmedikçe revire bir ay dolmadan çıkamıyoruz. Hastalıklar derinleşti ve ilaçlı tedavi yetersiz hale geldi. Hastaneye sevk ettiklerinde kelepçeli muayene yapılıyor. İtiraz ettiğimizde tedaviler yapılmıyor. Sonraki muayene 4-5 ayı buluyor. Birçoğumuzun kronik hastalıkları var, daimi ilaç kullanıyoruz ve ilaçlar bittiğinde dilekçe ile istiyoruz. Ancak çoğu ilaç dilekçe ile istendiği için getirilmiyor. Revire de çıkarılmadığımız için ilaçsız olarak bekletiliyoruz. Bu kadar sorun nedeniyle en ufak bir rahatsızlık giderek kronik bir hastalığa dönüşüyor.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de Ş.E., M.Z.E., A.G.tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre; "Hastane randevularının ayları bulduğunu, hastanelerde kelepçeli muayene yapıldığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 17 Haziran 2020'de H.G., A.M.Ç., A.G., M.S. tarafından mektupla yapılan başvuruya göre; "Revire çıkma ve ilaçlara erişimde sınırlamalar yaşadıklarını, hastanelerde kelepçelerin açılmadığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 15 Haziran 2020'de A.S., M.Z.O., S.G. tarafından mektup yoluyla yaptıkları başvuruya göre; "Hastanede kelepçeli muayene edilmek istendikleri için muayene olmadan geri dönmek zorunda kaldıklarını, revire geç çıkarıldıklarını ve çıkarıldıklarında da 3-5 dakika konuşulup ilaç verilerek geri gönderildiklerini, ilaçların çoğu zaman gecikmeli olarak verildiğini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 15 Haziran 2020'de B.G., M.Ş., K.B. tarafından mektup yoluyla yaptıkları başvuruda; "Hastaneye sevk yapılsa dahi hiçbir doktorla görüşmeden geri dönebildiklerini ve sevklerin aylar sonra yapıldığını, fizik tedavi gibi uygulanması gereken tedavilerin randevularının 3-5 ay sonra yapılabildiğini, özellikle diş tedavilerinde kelepçeli tedavi uygulanmak istediğini ve kelepçenin çıkartılması istendiğinde tedavinin yapılmayacağının söylendiğini, diş tedavilerinin yılları bulduğunu ve bu uzun süren tedaviler nedeniyle diş kayıpları yaşandığını, doktorlarını seçme reddetme haklarının olmadığını virüs salgını başladığından bu yana çok zorlayıcı olmadıkça revire çıkarılmadıklarını ve hastane sevklerinin yapılmadığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de H.A. tarafından yazılan mektupta; "Cezaevinde sağlık imkanlarından yararlanması ciddi bir sorun olduğunu ne revire çıkabildiklerini ne de düzenli olarak kullandıkları ilaçları temin edebildiklerini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de Y.Ç., M.E.Ç., A.Ç., M.A. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda göre; "Ciddi sağlık sorunları bulunanlar başta olmak üzere tedavi amacıyla hastaneye gidiş ve revire çıkma haklarından gerektiği gibi yararlandırılmadıklarını; ciddi sağlık sorunları olan birey olarak salgına karşı tedbirlerin geliştirilmesi ve dezenfektan malzemelerinin verilmesi amacıyla Cezaevi Müdürlüğü ve İl Sağlık Müdürlüğüne yaptıkları başvurulara herhangi bir cevap verilmediğini, maske talebinin revirdeki personeller tarafından kendi parası ile karşılamasının istendiğini; normalde kronik rahatsızlıkları olanlar açısından ücretsiz olması gereken aşının tedbir amacıyla (astım

hastalığı) zorunlu yaptırması gereken zatürre aşısı için 344 TL ödemek zorunda kaldığını ve bu ücretin herhangi bir geliri olmayan açısından ciddi bir mali külfet olduğunu; salgından korunmak için hijyen açısından dezenfektan uygulamasının çok yetersi olduğunu, başta verilen çok sınırlı temizlik malzemelerinin artık verilmeyip yüzde yüze artan fiyatla ücretli olarak verildiğini; günlük olarak verilen yemeklerin hem çok kalitesiz, düşük kalorili ve hem de hijyen koşullarına dikkat etmeden dağıtıldığını, örneğin bazen kişi başı verilen bir tek meyvenin bile bozuk ve çürümüş durumda olduğunu, yine yemek dağıtımında hijyen kurallarına uyulmadığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de H.D.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Sosyal faaliyetlerinin tümden yasaklandığını, revire çıkışların durdurulduğunu, temel kronik hastalıklara dair ilaçlarda çok sıkıntı yaşanmasa da birçok farklı sorun sebebiyle kullandıkları ilaçların çoğu kez verilmediğini, aynı koğuşta kaldıkları üç kişinin de farklı sağlık sorunları olduğunu, K.A.'nın Hiper tiroid, A.R.A.'nın de diyabet hastası olduğunu ve diyabetin ciddi göz rahatsızlığına neden olsa da oda arkadaşının ısrarla ilaç istemesine rağmen ilacının verilmediğini, uzman doktorların hastanede yazdığı ilaçların da çoğu zaman verilmediğini; kronik hastalıkları olanlara maske ve eldiven verilmediğini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de D.Ş. tarafından yazılan mektupta; "Birçok hasta mahpus olduğunu, bunlardan birinin kendisi olduğunu, her ne kadar kendisinin ilaçlarını almada sıkıntı yaşamasa da bazı arkadaşlarının ilaç almada sıkıntı yaşadıklarını, aynı zamanda hastaneye götürülenlerin kelepçelerinin açılmadığını; Pandemi ile ilgili eldiven ve maske verilmediğini, hastaneye gidiş-gelişlerin çok acil vakalar dışında tamamen durduğunu" belirtmiştir.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de N.S., B.G., B.A. tarafından yazılan mektupta; "Pandemi ile getirilen kısıtlamalar nedeniyle acil tedaviye ihtiyacı olan arkadaşlarının tedavilerinin yapılmadığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 17 Haziran 2020'de L.B., Ö.S., R.V., M.T. tarafından yazılan mektupta; "Hastaneye ve revire gitmenin adeta askıya alındığını, kronik hastalığı olan birçok mahpusun ilaçları ya getirilmemekte ya da günleri alan bir uğraş sonucu getirilmekte olduğunu, bu durumun yaşamı etkileyecek ve hayati bir düzeyde olduğunu; hastane gidiş-gelişlerinde askerlerin rencide edici, hakaretçi yaklaşımlarının bir uygulamaya dönüşmüş olduğunu; kelepçelerinin çıkartılmayarak tedavi haklarının engellendiğini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de T.U. adlı mahpus tarafından yazılan mektupta; "Cezaevinde birkaç defa maske ve eldiven verildiğini, 3-4 defa temizlik malzemesi dağıtıldığını, bunların dışında bir şey yapılmadığını; revire çıkamadıklarını, salgın açısından havalandırmaya çıkmanın önem kazandığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de E.A., C.T., M.B. tarafından yazılan mektupta; "Tedavilerde kelepçelerin açılmadığını, bu süreçte hasta olan kişilerin hastaneye gitme koşullarının bulunmadığını, hasta olanları düzenli kullandığı ilaçların olduğunu ancak bu ilaçların istenildiğinde getirilmediğini, revire çıkartılmadıklarını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de S.A., R.S., M.T., F.K. tarafından yazılan mektupta; "Revir hastane hizmetlerinin kısıtlandığını; ilaçlarının düzenli olarak verilmediğini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 17 Haziran 2020'de H.İ., S.Ö., D.Ö. tarafından yazılan mektupta; "Cezaevinde revir hizmetinin neredeyse askıya alındığını, diş rahatsızlığı olanların sorunlarına çözüm getirilmediğini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de N.A., R.B., A.G., M.A. tarafından yazılan mektupta; "Pandemi süreci boyunca revir, hastane ve bütün tedavi süreçlerinin ortadan kaldırıldığını, düzenli kullanılan ilaçların verilmesinin aksatıldığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de bulunan F.G. adlı mahpus tarafından yazılan mektupta; "Birçok kişinin dilekçe vererek revire çıkma taleplerinin olduğunu buna rağmen çıkarılmadıklarını; hastaneye gidenlerin kelepçeli muayene edilmek istendiklerini bu nedenle tedavi olamadan geri döndüklerini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de S.K. tarafından yazılan mektupta; "Revire çıkamadıklarını; dilekçe aracılığı ile talep etmiş oldukları bazı ilaçların verilmediğini; ağır hasta mahpusların tedavilerinin yapılmadığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de İ.K., T.Y., H.D., A.R.K. tarafından yazılan mektupta; "Revire çıkarılma ve hastaneye gitme olanaklarının zorlaştırıldığını, tedavilerinin aksatıldığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 19 Haziran 2020'de Ş.B., R.T. tarafından yazılan mektupta; "Covid tedbirleri kapsamında yapılması gerekenlerin olduğunu, başlangıçta 15 günde bir odalarının dezenfekte edildiğini ve el sabunu-çamaşır suyu verildiğini, telefon görüşmelerine çıktıklarında kullanmak üzere koridora dezenfektan konulduğunu, ancak şimdi bunların yapılmadığını, cezaevi müdürlüğünden bunların yapılmasını talep ettiklerini ancak yapılmadığını, Cezaevi Müdürlüğünden ve Bolu İl Sağlık Müdürlüğünden maske talep ettiklerini ancak verilmediğini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 12 Ağustos 2020'de Z.M. tarafından mektup yoluyla yaptığı başvuruda hapishande yaşanan sorunlar ve ihlallerle ilgili bilgiler aktarmıştır:

> 14 Temmuz 2020 tarihinde koğuşlarından alınarak rutin işlemlerin ardından ring aracına bindirildik. Ring aracı beni Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürdü, diğer arkadaşları hangi cezaevine götürüldüğünü bilmiyorum. Pandemi nedeniyle Adalet Bakanlığı sadece güvenliği gerekçe göstererek nakil yaptı. Oysa benim güvenlik riski oluşturan bir durumum yoktuç Bu durumu 12 Ağustos .2020 tarihinde Adalet Bakanlığı'na yazdığım dilekçede de belirttim. Özetle güvenlik adı altında isteğim ve iradem dışında Bolu F Tipi Cezaevi'ne gönderilmem kalp hastası olduğum için hayatımı riske attı, maddi ve manevi olarak hem kendimi hem de ailemi mağdur etti.
> Kalp hastasıyım ve iki yıl önce anjiyo oldum. Bunun için ilaç tedavisi uygulandı. Ayrıca mide-bağırsak, böbrek, prostat, kulak boğaz ve sırtıma yakın yerlerde kronik ağrılar bulunuyor. Beni araba tuttuğu ve mavi ringlerde sürekli kustuğumdan dolayı her bir hastalık için ayrı ayrı hastaneye gitmem kendim için risk oluşturuyor. Üroloji, gastroenteroloji veya dahiliye, KBB ve kardiyoloji servislerinde muayene ve tetkiklerimin yapılmasını istedim. Bel fıtığı sorunum var, bunun için doktor raporum bulunuyor. Cezaevinin karşıladığı klasik sünger yatakta sürekli sırt ağrısı çekiyorum. Maddi imkanlarım elvermediğinden bel fıtığı için ortopedik yatak alamadım ve ortopedik yatak verilmesini talep ettim.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ağustos .2020'de M.A. ile yapılan avukat görüşünde; "Cezaevine girmeden önce karnından yaralanmış ve iç organları zarar gördüğünü, idrar yollarında hasar olduğu için hortum kullanmak zorunda olduğunu, hortumun üç ay süreyle takılı kalması, sonrasında çıkarılarak

tedaviye devam edilmesi gerektiğinin söylendiğini ancak dört yıldır bu hortumla cezaevi koşullarında yaşamak zorunda kaldığını, hastaneye götürülmediğini, hortumun vücudunda bu kadar süre durmasıyla oluşacak hastalıklardan endişe etmekte olduğunu" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ağustos .2020'de H.A. ile yapılan avukat görüşünde sorunlarını aktarmıştır. Beyana göre; "Hiper tansiyon hastası olduğunu, ilaç kullandığını ancak ilaç dozajının yetersiz geldiğini, dozaj miktarını arttırmak zorunda kaldığını; kalp hastası olduğunu, yaklaşık 1,5 yıl önce Behçet Hastalığı tanısı konulduğunu, Bolu İzzet Baysal'da muayene edildiğini ve Behçet hastalığından kaynaklı kalbinden akciğerine giden damarlarda genişleme olduğunu, her an ölüm riski taşıdığını, cezaevinde kalamaz raporu verdiğini ancak infazın ertelenmesi için adli tıp raporu için ikinci bir hekim görüşü gerektiğini, ikinci bir görüş için Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildiğini buradaki doktorun "Behçet ve anevrizma" teşhisinin yanlış olduğu ileri sürüp cezaevinde kalabilir raporu verdiğini; yaklaşık 3 ay önce tekrar kontrole gittiğini ve anjiyo olduğunu, anjiyo sonucunda tekrardan "Behçet hastalığı" teşhisi konulduğunu ve İstanbul Cerrahpaşa Hastanesi Romatoloji birimine sevk edildiğini, burada da Behçet hastası olduğunu ve bu hastalığından kaynaklı anevrizma teşhisi konulduğunu ayrıca kalp doktorunun kalp hastalığından kaynaklı anjiyo yaptığını, tetkik sonuçlarının kendisine daha ulaşmadığını (Cezaevi Müdürü ile yapılan görüşme sonucunda cezaevi revirine İstanbul Cerrahpaşa Hastanesi raporunun henüz ulaşmadığı aktarılmıştır), Hastaneye gidiş ve geliş süreçlerinde Covid-19'dan dolay karantina uygulandığını, 9 Haziran-10 Ağustos tarihleri arasında hastaneye gidip geldiğinden 2 ayını karantina da geçirdiğini, bu süreçte kapıların üzerine kilitlendiğini havalandırmaya dahi çıkarılmadığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ağustos .2020'de E.T. ile yapılan avukat görüşünde; "Sağ gözünün %30 gördüğünü, sol gözünün bulanık görmeye başladığını, kullandığı gözlük camlarının değişmesi gerektiğini; sol diz kapağında kemik fazlalığının olduğunu bu sebeple doktorların ameliyat dediğini ancak sevk işlemlerinin yapılmadığını, tedavi için kendisine verilen ilaçların faydasını göstermediğini; burnunun iç kısmında kemik olduğunu, sebeple nefes almakta zorlandığını ve ameliyat olması gerektiğini; böbreklerinde 2 adet taş bulunduğunu; korona sürecinden kaynaklı hastaneye gitmeye çekindiğini" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ağustos .2020'de H.K. ile yapılan avukat görüşünde; "Beyninde kist olduğunu, yaklaşık 1,5 yıldır beyin MR'ı çekilmediğini, MR için hastane sevk kararı verildiğini ancak henüz hastaneye götürülmediğini, bu hususta hapishane idaresi ile görüşülmesini" talep etmiştir. Mahpusun talebi üzerine Hapishane Müdürü ile görüşülmüş olup mahpusun bir sonraki gün hastaneye sevkinin yapılacağı bilgisi verilmiştir.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ağustos .2020'de M.D.G. ile yapılan avukat görüşünde; "Revir doktorunun haftada 1 gün geldiğini onda da sadece yarım gün durduğunu, hastalıkları için mahpuslara verilen reçeteli ilaçların eksik verildiğini veya o ilaçların yerine eşlenik ilaç verildiğini, Covid-19'dan kaynaklı hapishane personellerinin ve kendilerinin hijyene dikkat ettiğini ancak verilen sabun ve deterjanın yeterli olmadığını, hapishanenin sadece ayda bir kez ilaçlandığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde U.D. 24 Ağustos 2020'de mektupla yaptığı başvuruya göre;; "Pandemi başlangıcından itibaren ilk üç ay revire çıkarılmadıklarını, hastane sevklerinin durdurulduğunu; son iki ay kısmen revirin başladığını, doktorun haftada bir sefer ve yarım gün geldiği için ihtiyacı karşılamadığını, hastane sevklerinin de kısmen ve 14 günlük karantina koşulu ile yapıldığını; karantina koşullarının çok ağır ve hijyenik olmaması nedeniyle hastaların gitmediğini; pandemi süresince ayda bir sıvı sabun ve çamaşır suyu verildiğini; birkaç kez kronik hastalara maske ve eldiven verildiğini; koğuşlarının ayda bir dezenfekte edildiğini; oda dışına çıkıldığında (telefona) maske ve eldiven verilmediğini; ilaçların verilmesinin aksatıldığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 3 Aralık .2020'de N.A., yazdığı mektupta; "Diyabet hastalığının devam ettiğini ve diyetle beslendiğini, ilerlemiş varisinin olduğunu, bel ve boyun fıtığı hastası olduğunu ve bunlar için ağrı kesici ile kas gevşetici kullandığını, 2017 yılında kasık fıtığı ameliyatı olduğunu ve dikişlerinin çok zor tuttuğunu ve aradan geçen zamana rağmen hala ağrılarının devam ettiğini; Bolu'da hastaneye gittiğini ancak bakılmadığını, sadece birkaç ilaç verildiğini, açıklama yapılmadığını, diyabet için tahlil yapıldığını fakat sonuçların söylenmediğini; bu yıl grip aşısı kalmadığından olamadığını, idarenin zatürre aşısı yaptırdığını; romatizma hastalıklarının olduğunu, karasal iklimi olan yerlere sevk yaptırdığını ancak reddedildiğini, sevk için hastalıklarını belirttiğinde dosyaya bakılmadığını, gidip tekrar heyetlere çıkmak gerektiğini ancak bunun da eziyet verici olduğunu" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 2 Aralık .2020'de M.G. yazdığı mektupta; "2018 yılında Düzce Devlet Hastanesinde çekilen MR sonucunda bel fıtığı tespit edildiğini, ilaç tedavisi uygulandığını ancak ağrılarının devam ettiğini, daha sonra ne Düzce'de ne de Bolu'da sevk edilmediği için doktora gidemediğini ve ağrı kesicilerle idare etmeye çalıştığını; nefes darlığı ve astım rahatsızlıklarının bulunduğunu; çok ciddi alerji rahatsızlıklarının olduğunu, test yaptıramadığı için deneme yanılma yöntemiyle bulabildiğini, süt ve süt ürünlerine ve ayrıca bunlarla yapılmış olan tüm ürünlere karşı alerjisi olduğunu, alerji ilacı kullandığını ancak bu ilacın da yan etkileri olduğunu, cezaevi idaresine iaşenin buna göre düzenlenmesi için dilekçe verdiğini ancak kabul edilmediğini, beslenme sorunları yaşadığını, kantinin de pahalı olduğunu; geçmişte ağır bir bronşit tedavisi gördüğünü ve düzeldiğini ancak son yıllarda tekrar ettiğini; sinüzit rahatsızlığı olduğunu, Bolu'nun nemli havasının bu hastalıkların ilerlemesine neden olduğunu; pandemi nedeniyle hem tedavi koşullarının hem de tedavi imkanlarında zorlukların arttığını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan H.K. ile 16 Haziran 2020 tarihinde yapılan avukat görüşmesinde; "Revir konusunda sıkıntı yaşadıklarını, rutin olarak kronik rahatsızlar için verilmiş olan ilaçlarda aksamalar olduğunu" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan D.Ş. adlı mahpus tarafından 18 Haziran 2020 tarihinde yazılan mektupta; "Birçok hasta mahpus olduğunu, bunlardan birinin kendisi olduğunu, her ne kadar kendisinin ilaçlarını almada sıkıntı yaşamasa da bazı arkadaşlarının ilaç almada sıkıntı yaşadıklarını, aynı zamanda hastaneye götürülenlerin kelepçelerinin açılmadığını; Pandemi ile ilgili eldiven ve maske verilmediğini, hastaneye gidiş-gelişlerin çok acil vakalar dışında tamamen durduğunu" belirtmiştir.

Buca Açık Hapishanesi

S.Ç., 02 Ocak .2020'de Buca Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlu Ö.S.Ç. için yaptığı başvuruda; Oğlunun hükümlü olduğunu, epilepsi hastası olduğundan sürekli nöbet geçirdiğini, başvuru yapılan hafta içinde iki kere epilepsi nöbeti geçirdiği için hastaneye kaldırıldığını, nöbet geçireceğini önceden hissettiği halde hastaneye götürmek için nöbet geçirmesinin beklendiğini, geçirdiği nöbetlerde yaralandığını, sandalyenin üstünden düştüğünü, göz ve baş bölgesinde morluk ve şişlik gibi yaralanma izleri olduğunu, oğlunun betona zemine çarpıp beyin kanaması geçirmesinden korktuğunu" aktarmıştır.

Bursa H Tipi Kapalı Hapishanesi

F.K. tarafından 04 Kasım .2020 tarihinde Bursa H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan A.K. adına yapılan başvuruya göre; "23 Eylül 2020'de Bursa'da prostat ameliyatı olduğu ve taburcu edilerek evine döndüğünü, ameliyattan 20 gün sonra kaldığı evden alınarak Bursa H Tipi Kapalı Cezaevine konulduğunu, şu anda 4 yıl 6 ay cezası kaldığını ve 2 yıl 6 ay yatarı olduğunu, kimlikte doğum tarihinin 1943 olarak yazıldığını fakat kemik yaşının 85 olduğunu, son üç yılda 2 ameliyat geçirdiğini, en son 23

Eylül'de Bursa Şehir Hastanesinde prostattan ameliyat olduğunu, daha önceki ameliyatının da fıtıktan olduğunu, şeker hastalığından kaynaklı olarak ayak yanmasından uyuyamadığını, şeker hastalığı için sürekli ilaç kullanmak zorunda olduğunu, böbrek yetmezliğinin mevcut olduğunu ve böbreğinin %40 oranında çalıştığını, tansiyon hastası olduğunu, son görüş gününde ayakta duramayacak şekilde olduğunu gördüklerini, cezaevinde tek kişilik hücrede tutulduğunu, 15 Ekim'den beri cezaevinde ve o günden bugüne kadar 4 kez hastaneye kaldırıldığını, kendilerinin tekerlekli sandalyeyle hastaneye götürebildiklerini ve şimdi cezaevinde ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayacak düzeyde olduğunu, yaşamından endişe ettiklerini ve yaşından ve hastalıklarından kaynaklı olarak serbest bırakılması gerektiği" aktarılmıştır. Mahpusun cezası 3 aylığına ertelenmiştir ancak tekrar cezaevine girebilecek durumda değildir.

Bursa H Tipi Hapishanesi'nde tutuklu Y.Z.L. için eşi 13 Kasım .2020 tarihinde derneğimize e-posta yoluyla başvuruda bulunarak aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> Merhaba. Eşim Y.Z.L. Bursa H Tipi Kapalı Cezaevi'nde 46 aydır FETÖ damgası vurularak tutuklu yargılanmaktadır. 31 aydır da dosyası Yargıtay'da bekletilmektedir. Bursa İl Sağlık Müdürlüğünde 24 yıl doktor olarak idarecilik yapmıştır. Pandemi başlangıcından bu yana çeşitli yerlere başvurup endişemizi bildirmemize rağmen hiçbir cevap alamamıştık. Eşim doktor olduğu için ve cezaevi şartları çok kötü olduğu için "eğer pandemi buraya girerse kimse sağ çıkamaz." diyordu. Ayrıca geçen kış bu ortamdan dolayı astım ve hipertansiyon hastası oldu. Risk grubundaydı zaten. Nitekim 29 Ekim günü o korktuğumuz şey başımıza geldi. Edindiğimiz bilgilere göre iki görevli koğuşlara maskesiz girip konuşma yapmışlar. İki gün sonra onların Covid testi pozitif çıkmış sonrasında girdikleri bütün koğuştakilere de (70 kişi) virüs bulaştı. Eşim de bunların arsındaydı. Bunların arasında yoğun bakıma kaldırılanlar da var. 29 Ekim'den bu yana karantina koğuşunda kalabalık bir ortamda tutuluyorlar. Bu arada bütün görüşler iptal edildi. Kendisinden hiçbir türlü haber alamadık. Bugün (13 Kasım) itibariyle ikinci Covid testi de pozitif çıktı. Karantina süresi bitmiş olmasına rağmen hastaneye kaldırılanlar oldu. Öyle bir ortamda iyileşmenin mümkün olmayacağını düşünüyoruz, haber alamıyoruz ve çok endişeliyiz. Eşim risk grubunda olduğundan dolayı tahliyesini istiyoruz.

Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi

Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Z.B. ile yapılan avukat görüşünde; "Korona virüs nedeniyle tedbir alınmadığını, maske ve dezenfektan verilmediğini, sadece aile ve avukat görüşlerine çıkarıldıklarında maske verildiğini, koğuşlarının da hiçbir şekilde dezenfekte edilmediğini, gardiyanların hiçbir tedbir almadan istedikleri gibi koğuşlarına girip çıktıklarını" aktarmışlardır.

Ceylan M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.E.A ile yapılan avukat görüşünde; "Bulundukları Cezaevinde coronavirüs nedeniyle alınan tedbirler yetersiz kaldığını, maske, eldiven ve dezenfektan gibi hijyen malzemelerinin verilmediğini, sadece görüşe çıktıklarında bir tek maske verildiğini, her ay 2-3 defa bulunduğumuz koğuşta gardiyanlarca arama yapıldığını, örneğin avukat görüşlerinden sonra mutlaka koğuşlarına gelip arama yaptıklarını, Korona virüs süreci olmasına rağmen gardiyanlar eskisi gibi koğuşlara girip çıktıklarını, gardiyanlar koğuşlara geldiklerinde maske ve eldiven kullanmadıklarını, sadece aramaya gelince maske ve eldiven taktıklarını" aktarmıştır.

Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi

Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde M.A. ile yapılan avukat görüşmesinde; "Astım bronşit, guatr, bel-boyun fıtığı olduğunu, Guatr için ilaç kullandığını, bel-boyun ağrıları için krem kullandığını, Covid nedeniyle çok ağır bir durum olmadıkça doktora gidemediklerini, koğuşta başka hasta mahpuslar da var, şeker, astım bronşit, sara hastaları var ama isimlerini bilmediğini" aktarmıştır.

Çorum L Tipi Kapalı Hapishanesi

S.B. 23 Mayıs 2020'de yaptığı başvuruda eşi C.B.'nin 9 Ağustos 2019'da ikinci kez tutuklanarak Çorum L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na konulduğunu, 72 yaşında, tansiyon ve diyabet hastalıklarının bulunduğunu, kendisinin Covid-19 salgını nedeniyle risk grubunda olduğunu, 15 kişilik koğuşta 40 kişi kaldıklarını, bu nedenle hayat mücadelesi verdiğini ve tahliyesini istediğini" aktarmıştır.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.E.Ö. 1942 doğumlu ve demans rahatsızlığı var. Troit ve kalp yetmezliği de var. 2015 yılında kalp krizi geçirmiş. İhtiyaçlarını tek başına karşılayamıyor. Yeme, içme, giyinme, banyo gibi kişisel ihtiyaçlarını başkasının yardımı ile yapabiliyor. 23 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi %87 vücut fonksiyon kaybı bulunduğu ve cezaevinde kalamaz raporu vermesine rağmen İstanbul Adli Tıp Kurumu tarafından "Cezaevinde kalabilir" raporu verilmiştir.

Ç.E. 30 Ekim 2020'de "Babası A.E.'nin 2010 yılında örgüt üyeliği ile yargılama sürecinin başladığını, yaklaşık 3 yıl 5 ay kadar tutuklu yargılandıktan sonra tahliye olduğunu, yargılama neticesinde 6 yıl 3 ay ceza aldığını ve bu cezasının kesinleştiğini, Ocak 2020 itibari ile hakkında yakalama kararı çıktığını, bunun üzerine 7 Şubat 2020 tarihinde kalan cezasının infazı için tekrar tutuklandığını, şu an Diyarbakır D Tipi Cezaevinde kalan cezasının infazını yatmakta olduğunu, 6 aylık infaz süresi kaldığını, babasının diyabet hastası olduğunu, 21 Ekim 2020 tarihinde Covid testinin pozitif çıktığını öğrendiklerini, testinin pozitif çıkmasıyla cezaevi içerisinde tek kişilik odaya alındığını ve o hafta telefon görüşmesi olmayınca o hafta avukat olması sebebiyle cezaevine gittiğini ve testinin pozitif çıkması nedeniyle görüşemeyeceğinin tarafına aktarıldığını, 26 Ekim 2020 tarihinde ise babasının hastaneye yatırıldığını öğrendiklerini, kendisi ile hiçbir şekilde iletişim kuramadıklarını, sağlığına dair hiçbir bilgilerinin olmadığını, babasının sağlık durumundan haber alamadıkları için yaşamından endişe ettiklerini " aktarmıştır.

11 Eylül 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 81 yaşındaki M.E.Ö. isimli mahpusun, 6 aydır Koronavirüs (Kovid-19) pandemisi nedeniyle hastaneye götürülmediği ve tedavisinin aksatıldığı öğrenildi. 1993 yılından bu yana cezaevinde bulunan Özkan'ın kalp, tansiyon, zehirli guatr, kemik erimesi, böbrek ve bağırsak bozuklukları, aşırı derecede kilo kaybı, duyma ve görme eksikliği gibi çeşitli sağlık sorunları bulunduğu belirtildi.

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde bulunan U.B. ile yapılan avukat görüşünde; "Kendisinin kalp ritim bozukluğu rahatsızlığının olduğunu, ilaç kullanması gerektiğini, bu anlamda kendisinin muayene edilip ilacının verilmesi talebinin olduğunu ancak yaptığı hiçbir talebe cevap verilmeyerek revire çıkarılmadığını ve ilacının da temin edilmediğini belirtmiştir. Mahpusun avukatı tarafından Cumhuriyet Savcılığı ile yapılan görüşme neticesinde ise 17 Eylül .2020 tarihinde kişinin revire çıkarılmasının sağlanabildiğini" aktarmıştır.

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde bulunan N.Ç. ile M.A.'nın; 16 Eylül .2020 tarihinde Covid-19 testi yapılmak üzere hücrelerinden çıkarılırken yapılan aramada ayakkabılarının çıkarılması talebini kabul etmemeleri üzerine, test yapılmaya götürülmedikleri belirtilmiştir.

13 Kasım 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan D.A., şu beyanlarda bulundu:

> Babam (N.A.) yaklaşık 4 yıldır Diyarbakır 1 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunmaktadır. Babam akciğer kanseri olup; ayrıca kolesterol hastası ve şeker hastasıdır. Babam akciğer kanseri olması sebebiyle kanında sürekli pıhtılaşma olduğu doktorlar tarafından bize söylendi. Babam hastalıklarından dolayı 15 Temmuz 2016 tarihinde Ankara iline Ankara Numune Hastanesine götürüldü. Babam tedavi süresince Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldı. Babam Ankara Numune Hastanesinde ameliyat oldu ve bir süre Kemoterapi gördü. Babam Ankara'da tedavi görürken Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 6 ay süresince Diyarbakır ilindeki evine gönderildi ve evde tedavi için infazını ertelediler. Daha sonra babamın tedavisi devam etsin diye tekrar bir 6 ay daha infaz erteleme kararı verdiler. İnfaz erteleme süresi geçtikten sonra babam tekrar Diyarbakır 1 No'lu Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na konuldu. Babam cezaevine tekrar konulduktan sonra tedavi işlemleri aksadı. Babamın 2 hafta önce hastaneye kaldırıldığını öğrendik. Babamın durumunu öğrenmek amacıyla cezaevini aradık. Babamla ilgili 3 gün boyunca bilgi sahibi olamadık. Daha sonra bize babamın Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde olduğu söylendi. Babamın hapishanedeyken ağrılarının olduğu bu nedenle kendisine test yapıldığı ve COVİD testinin pozitif olduğu tarafımıza aktarıldı. Babam 18 gündür hastanede COVİD servisinde kalmaktadır. Babamın yukarıda belirttiğimiz hastalıklarının yanında bir de COVİD testi pozitif çıkmıştır. Babamın sağlık durumundan endişeliyiz; hastaneden bizleri aradıklarında babamda kan pıhtılaşması olduğu ve tedavisinin sürdüğü söylendi. Babamın hastalıkları ve şu anki COVİD testinin pozitif çıktığı da göz önünde bulundurularak; tedavisinin hastalıkları da dikkate alınarak titizlikle yürütülmesini istiyoruz. Babamın COVİD tedavisi ardından hastalıkları da göz önünde bulundurularak infazının ertelenmesi ile diğer hastalıklarının tedavisi için serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

Diyarbakır T Tipi Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır T Tipi Kadın Hapishanesi'nde S.D., yüksek tansiyon hastası, ileri derecede görme sorunu var ve yaralanmaya bağlı yaşadığı bağırsak sorunları nedeniyle yaşamını tek başına sürdüremez hale gelmiş bulunuyor. 2019 yılında yapılan bir ameliyatla tedavi amacıyla altı aylığına dışarı alınan bağırsaklarının içeriye alınması gerekiyor ama pandemi gerekçe gösterilerek bu ameliyatı yapılmıyor. S.D., tedavi, hijyen ve özel beslenme imkanları yetersiz hapishane koşullarında yaşamaya zorlanıyor.

Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi

10 Temmuz 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan Ç.Ü., şu beyanlarda bulundu: "Benim öz annem olan M.Ü. 08 Ağustos 2020 gecesi evimize yapılan polis baskını ile gözaltına alındı akabinde de 10/06/2020 günü çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Annemin gözaltına alınmadan önce sıroz, hebatit b, migren gibi kronik rahatsızlıklar ve kolunda lif yırtılması ile böbreğinde kist ve taş bulunması gibi rahatsızlıkları bulunmaktadır. Annemin tutuklanmasından sonra söz konusu rahatsızlıkları ilerlemiş, bir aylık sürede 4 defa revire çıkmak zorunda kalmıştır. Annem ayrıca yaklaşık 1 yıldır sinirsel

rahatsızlığı nedeniyle ilaç kullanmaktadır. Annem ile en son 08/07/2020 günü tutuklu olduğu Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde görüştüm. Bu görüşmemizde yüzünün şiş olduğunu gördüm. Kendisine ne olduğunu sorduğumda siroz hastalığı nedeniyle karnının bazı bölümleri ile yüzünün şiştiğini söyledi. Annemin rahatsızlıkları ile ilgili tüm rapolarıi kullandığı tüm ilaç reçetelerini yargılandığı dosyaya sunmamıza rağmen kendisi tahliye edilmiyor. Ben annemin içinde bulunduğu sağlık problemleri nedeniyle çok kaygılıyım. Derneğinizden bu konuda hukuki destek talep ediyorum."

3 Eylül 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Cumhuriyet Başsavcılığı'nın DTK'ya yönelik yürüttüğü soruşturma kapsamında 29 Haziran 2002 tarihinde "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklanan 72 yaşındaki Barış Annesi M.Ö.'nin tutulduğu Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde kalp krizi geçirdiği ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Birçok kronik hastalığı bulunan M.Ö'nin oğlu Ö.Ö.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:

> Annemin bir an önce tahliye edilmesi gerekiyor. Sağlığı cezaevinde kalmaya uygun değil. Yaklaşık bir hafta önce tansiyonu yükselmişti. Cezaevi doktoru tam teşekkülü bir hastanede tedavi olması gerektiğini söylüyor. Ancak pandemi nedeniyle hastaneye gidemiyordu.

Düzce T Tipi Kapalı Hapishanesi

N.Z., 23 Aralık 2020'de Düzce T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan eşi M.Z. adına yaptığı başvuruda; "Eşinin 08 Ağustos .2016 tarihinden beri Düzce T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunduğunu, 58 yaşında olduğunu, yüksek tansiyon ve şeker hastası olduğunu ve uzun tutukluluk ve cezaevi şartlarından dolayı çok yıprandığını, hastalıklarına yeni hastalıkların eklendiğini, bir dönem ciddi baş ağrıları yaşadığını, beyninde kistik bir yapı tespit edildiğini, bir süre psikolojik tedavi gördüğünü, tansiyon, şeker hastalığı ve böbrek rahatsızlıklarının halen devam ettiğini, geçmişte zatürre de geçirdiğini, ileri yaşı ve hastalıkları ile cezaevinde sağlığını korumasının ve gerekli tedavileri olmasının zaten çok zor iken yaşanan pandemi sürecinde yüksek risk grubuna giren eşinin hayatının da tehlike altında olduğunu" aktarmıştır.

Düzce T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 14 Aralık .2020'de S.M.G., yazdığı mektupta; "2015 yılında beynimde kist tespit edildiğini, 6 ay da bir en geç bir yılda bir beyin MR'ı çekilerek takip edileceğinin söylendiğini, ancak en son Ocak 2018'de MR çekilebildiğini, 3 yıldır takibini yapamadığını, şu an ne durumda olduğunu bilmediğini, gündüzleri baş ağrıları olduğunu, sürekli yorgunluk hali yaşadığını, uyku düzensizliği yaşadığını, psikolojisinin alt üst ve hayatının harap olduğunu; Prostat teşhisinin 2013 yılında konulduğunu, tutuklanmadan önce İstanbul'da sürekli hastanelere gidip geldiğini, devamlı ilaç kullandığını, Prostat tedavisi ile ilgili bütün ilaçları yazdıklarını, 10 kişilik koğuşta yirmi iki kişi kalmak zorunda kalınca lavabo sırası bekleme, lavaboda normalden daha uzun süre kalma gibi yaşadığı sıkıntıların hayatını hep ızdıraplı hale getirdiğini, koğuşlardaki yoğunluk, yerde yatmalar, adım atacak yer kalmaması gibi olumsuz şartların hayatı tümden yaşanmaz hale getirdiğini; 2014 yılında şeker hastalığı teşhisi konulduğunu, o zamandan beri ilaç tedavisi gördüğünü, psikolojik sıkıntı yaşadığını, altı ay süreyle psikoloji ilaçları kullandığını ancak psikiyatri doktorunun daha fazla kullanmaya devam etmesi halinde karaciğerlerine vereceğini ifade etmesi üzerine bırakmak zorunda kaldığını; cezaevi sürecinde gözlerindeki rahatsızlığın kronik hale geldiğini, bu durumun da beynimdeki kistten kaynaklandığını düşündüğünü" aktarmıştır.

Düzce T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 09 Kasım 2020'de P.B., yazdığı mektupta; "2019 yılında uzun uğraşlar sonunda muayene olabildiğini, muayenenin sonunda ve ultrason çekiminde her iki göğsünde de fibrokist çıktığını, doktorun 6 ayda bir kontrol verdiğini, bir sonraki kontrolünün Nisan 2020'ye denk geldiğini, Covid-19 salgını nedeniyle Nisan ayında sevkler durdurulduğu için kontrole gidemediğini,

sevkler yeniden başladığında ise artan vakalar nedeniyle bir süre sevk talebinde bulunmadığını, bir süre sonra talepte bulunduğunu ve 24 Ağustos 2020 tarihinde Düzce Atatürk Devlet Hastanesi genel cerrahi bölümüne gittiğini, doktorun MR ve Ultrason çekimi istediğini, 28 Ağustos'ta çekimin yapıldığını, MR sonucunu ancak 14 Ekim günü öğrenebildiğini, MR sonucunda göğsünde fibrokistler dışında nodüller de tespit edildiğini, 14 Ekim 2020 tarihinde ultrason çekimi için hastaneye gittim ve fibrokistler dışında sol göğsünde 6.7x4.2 mm boyutlarında oval şekilde hipoekoik solid lezyon tespit edildiğini, doktorun MR ve ultrason sonuçlarına bakarak kontrolleri 3 ayda bire indirdiğini ve bir sonraki kontrolünün Ocak 2021 tarihine denk geldiğini, 20 Kasım 2020 tarihinde yeniden ultrason çekimi için hastaneye gittim ve sol göğsümdeki hipoekoik solid lezyonun boyutunun 7x4.5 mm olduğunu öğrendiğini, 37 günde göğsündeki kitlenin 0,3x0,3 büyüdüğünü, doktorun ultrason sonucunu inceleyip şu an ciddi bir durum olmadığını, kitle biraz daha büyürse biyopsi yapılacağını söylediğini, normal koşullarda hapishanede sağlık sorunları ile ilgili gelişmeleri öğrenemediklerini ve takip edemediklerini, kafalarına takılan noktaları soramadıklarını, 14 Ekim'de çekilen ultrason sonucu ile ilgili hapishane doktorunun görüşüne başvurduğunu ve 'kitlenin biraz daha büyümesi halinde biyopsi yapılacağını, büyüme devam ederse kitlenin alınıp incelenebileceğini ve göğsündeki kitlenin içi boş bir kitle olduğu için ilerde tehlikeli olabileceğini ve en son aşamada göğsümün alınacağını' söylediğini; 14 Ekim 2020 tarihinde hastaneden Covid-19 virüsü kaptığını, 14 günü sonra öğrenebildiğini, hastaneye gittiklerinde 15 gün karantinaya alınıp 14. gün korona testi yapıldığını, aynı gece 29 Ekim'de hastaneye götürüldüğünü, hastanede 11 gün ilaç tedavisi gördüğünü, hastanedeyken telefon görüş hakkımı kullanamadığını, 11 gün sonra iki gün peş peşe korona testi yapıldığını ve iki test sonucu da negatif çıkınca 17. gün hapishaneye getirildiğini ve karantinaya alındığını, karantina devam ederken 20 Kasım'da yeniden hastaneye göz sevki ve ultrason çekimi için gittiğini, karantina sürecinin yeniden başladığını, 4 Aralık'ta yapılan korona testinin bir kez daha pozitif çıktığını, 10 gün arayla ikinci kez korona olduğunu, hastanede yer olmadığı için hastaneye götürmediklerini, daha önce ilaç tedavisi gördüğü ve ikinci tedavinin ağır geleceği için ilaç tedavisi yapılamayacağının söylediğini ve sadece günlük ateşinin ölçüldüğünü, virüsü ultrason odasında kaptığını düşündüğünü, ultrason odalarının çok küçük ve hastaların birinin girip birinin çıktığını, odanın havalandırılmadığını, hasta çıktıktan sonra dezenfekte işlemi yapılmadığını, Ultrasonda hastaların kıyafetlerini çıkardıklarında aynı yere koyduklarını, sedyedeki örtülerin değiştirilmediğini, sağlık personeliyle yakın temas kurulmasına rağmen sağlık personelinin sadece maske ve eldiven taktığını, koruyucu önlük, siperlik takmadığını, hastaneye giderken kendilerine sadece maske ve eldiven verildiğini, siperlik vb. verilmediğini, kendi tedbirlerini kendilerinin alma imkanı bulunmadığını; göğsündeki kitle için yakın zamanda bir kez daha MR çekimine gideceğini, üç ay sonra ultrason çekimine gideceğini ve üçüncü kez korona olma ihtimali olduğunu ve üçüncü kez olursam vücudunun nasıl bir tepki vereceğini bilmediğini ve her defasında vücudunda hasara neden olduğunu, hapishanede hastalık ve korona arasında bir tercih yapmak zorunda kaldıklarını" aktarmıştır.

M.E.Ş. tarafından 09 Nisan .2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yapılan başvuruda; Düzce Kapalı Cezaevi'nde bulunan eşi A.Ş.'nin üç yıldır yattığını, MS hastası olduğunu, eklem romatizması, kalp ritim bozukluğu gibi hastalıklarının olduğunu ve %48 engelli olduğunu, ciddi hastalıkları olduğunu ve 2 çocuk sahibi olduğunu, hastalıkları nedeniyle ev hapsi veya infazının ertelenmesini istediğini" belirtmiş, tahliyeleri hususunda derneğimizden yardım talep etmiştir.

Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi

Edirne F Tipi Hapishanesi'nde ağır hasta mahpus A.D.'nin durumunun kritik eşiği geçtiği bir böbreğinin tamamen iflas ettiği, diğer böbreğinin ise %55'nin iflas ettiği, bu şekilde yaşamaya çalıştığı, pandemi döneminde hiçbir tedavi önlemi alınmadığı, ilk defa haziran ayı sonunda hastaneye götürüldüğü ve hastane dönüşü 14 gün tek başına karantina hücresinde kaldığı öğrenilmiştir.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde kalan hasta mahpus Z.Y. hakkında 31 Ağustos 2020 tarihinde mektup yollayan arkadaşlar durmuyla ilgili bilgilrendirmede bulundu:

> Z.Y. 66 yaşında, 2011 yılında tutuklandı., Malatya E Tipinde kalmış, hastalıklarına rağmen 9,5 ay cezaevinde kalmiş ve dışarıda tedavisinin yapılması için tahliye edilmiş. Dışarıda tutuksuz olarak yargılandığı sırada beyninde oluşan tümörden dolayı kansere yakalanmiş ve ikisi açık, biri kapalı olma üzere 3 ameliyat geçirmiş. Beyinden geçirdiği ameliyatlardan sonra sağ gözünü kaybetmiş. Bununla birlikte sol gözünde %40'lık görme kaybı var. Sıkıntılı geçen bu süreçte vücut direnci zayıflayınca stresten de kaynaklı kalp krizi geçirdi, açık kalp ameliyatı yapılarak kalp kapakçıkları değişti ve ayrıca tansiyon, guatr ve kolesterol gibi kronik hastalıkları başladı. Geçirdiği kalp ve beyin ameliyatlarından kaynaklı olarak Ankara ve Diyarbakır'da düzenli olarak kontrolleri ve tedavileri yapıldı. Cezası onaylandığı için 2017 yılında cezaevine girdi, ilk olarak Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevine getirildi ve burada 1 yıl kaldı. Buradan Elazığ T Tipine götürüldü ve 3 ay gibi bir süre kaldıktan sonra tekrar Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne geri getirildi. Dışarıda düzenli olarak devam eden kontrol ve tedavileri cezaevine girdikten sonra kesildi. %95 engelli raporu olan Z.Y., Adli Tıp Kurumu'ndan rapor alabilmek için hastaneye sevki yapıldı. Yapılan tetkikler sonucunda Elazığ Fırat Üniversitesi'ne sevki yapıldı. Ancak buradaki heyet kendisine "cezaevinde kalabilir" raporu verdi ve bu nedenle Adli Tıp Kurumu'na sevki yapılmadı.O günden bu yana cezaevinde ilaç tedavisi görüyor. Kalp için gittiği düzenli kontrollere pandemi nedeniyle yaklaşık 8 aydır gidemiyor. Hastaneye gidip geldikten sonra yaşlı ve ağır kronik hastalıklarından dolayı karantina odasında tek başına kalması mümkün değil. Kendisi ile aynı yaşta olan eşi kendisini ancak iki kez görmeye gelebildi. Cezası iki yıl kaldı, yaşlı ve kronik hastalıkları olmasından kaynaklı olarak infazının ertelenmesini veya denetimli serbestlikten faydalandırılmasının gerektiğini düşünüyoruz.

15 Temmuz 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan ve KHK ile kapatılan DİHA muhabiri M.G.'nin gönderdiği mektupla cezaevinde yaşanan hak ihlallerini anlattığı ve hapishanede bulunan hasta mahpusların tedavisinin salgın nedeniyle yapılmadığını söylediği öğrenildi. M.G'nin mektubunda tedavilerinin yapılmadığını ve salgın nedeniyle risk altında bulundukların söylediği hasta mahpusların isimleri şöyle:

> Z.Y., 68 yaşında. Beyin tümöründen bir gözünü kaybetmiş. Mide kanaması var. Guatır, tansiyon ve diyabet hastası. Sürekli tedavi olması gerekiyor.
> Y.B., hepatit B hastası. Tedavi olması gerekiyor.
> S.G., Kalp yetmezliği, hipertansiyon ve bel fıtığı hastalığı var.
> A.D., Diyabet hastası. Tedavi olması gerekiyor.
> D.Y., bağırsak kanseri. 3-4 ay önce ameliyat olmuş. Koşullar tedavisi için uygun değil.
> A.A., bir kolu yok. (sağ kol)
> M.İ., daha önce bel fıtığı ameliyatı olmuş ama rahatsızlığı halen devam ediyor. Kalp hastası. Anjo olması gerekiyor. Mide ülseri var. Kan pıhtılaşması oluşmuş. Yaklaşık 40 gün önce siyah atmış. Midesi için tedavi olması gerekiyor.
> H.B., 70 yaşında ve 29 yıldır cezaevinde.

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

24 Ocak 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan M.S., şu beyanlarda bulundu:

> 23 Ocak .2020 tarihinde Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde eşimi ziyaret ettiğim vakit, eşim bana sağlık problemleri olduğunu ve yeterince tedavi olanaklarından faydalanamadığını söyledi. Hapishane yönetiminin keyfi uygulamalarıyla baş başa kaldığını ve tedavi süreciyle ilgili sağlık problemlerinin her gün daha kötüye gittiğini belirtti. Eşimin yaşamış olduğu bu keyfi uygulama yüzünden sağlığının daha da kötüye gideceğinden duyduğum endişeden dolayı, hapishane yönetiminden şikayetçi olduğumu belirtmek isterim ve gerekli hukuki desteği derneğinizden talep ediyorum.

17 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Elazığ 2 Nolu Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan N.B., özetle 2016 yılında tutuklandığında ağır yaralıdır. Vücudunda 3 kurşun ve şarapnel parçaları bulunmakladır. Sürekli acile kaldırılmış ve daha sonra ameliyat olmuştur. Ameliyattan 4-5 saat sonra cezaevine tekrar götürüldüğünü dile getiriştir. Göğsünde bulunan şarapnel parçaları ve bağırsak tedavileri için hastaneye götürülmesi gecikmekte ve doktor tarafından tedavi edilmediğini dile getirmiştir. Bu hastalıklarının raporlaştırılmasını ve tedavisinin yapılmasını talep etmektedir.

Elazığ Kadın Kapalı Hapishanesi

Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 12 Ekim 2020'de E.E., M.Ö., N.B., N.T., R.Y., D.B., B.A., S.A., N.Ç., F.O.tarafından gönderilen mektupta; "Aynı koğuşta kaldıklarını, pandemi nedeniyle çeşitli sorunlar yaşadıklarını, verilen yemeklerin iyi olmaması, yeterince pişmemiş olması, hijyene dikkat edilmemesi, yeteriz verilmesi, meyvenin bazı haftalar hiç verilmemesi, çürümüş sebzelerin verilmesi, süt ve süt ürünlerinin hiç verilmemesinden kaynaklanan bağışıklık sorunları yaşadıklarını, ceza infaz kurumunda 200 kişinin enfekte olduğunu ve 8 kişinin yaşamını yitirdiğini duyduklarını, kurumdaki hekimin covid-19 semptomları gösterenleri dahi muayene etmediğini, havalandırmayı diğer koğuşlarla dönüşümlü olarak kullandıklarını ve bu nedenle havalandırma hakkından yeterince faydalandırılmadıklarını, ailelerinin uzakta kalmasından dolayı ve pandemi nedeniyle görüş yapamadıklarını" aktarmışlardır.

Ermenek M Tipi Kapalı Hapishanesi

Ermenek M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 17 Ağustos 2020'de S.Y., F.G., F.B., A.M.Ü., D.K., K.B. tarafından mektupla yapılan başvuruda; "Cezaevinde Covid-19 vakalarının çıktığını, temizlik malzemelerinin günlük verilmesi gerekirken birkaç haftada sadece bir günlük ihtiyacı karşılayacak kadar sıvı sabun ve çamaşır suyu verilmekte olduğunu ve mahkemeye giden arkadaşlarına maske verilmesi dışında şu ana kadar hiç kimseye maske verilmediğini, odalarının şimdiye kadar hiç dezenfekte edilmediğini, yüzeysel tedbirlerden kaynaklı en son cezaevinde vakalara rastlanıldığını, bu durum karşısında endişelendiklerini, alınan tedbirlerin yetmediğini, virüs testinden geçirilmediklerini, her an virüse yakalanma tehlikesi içinde olduklarını, kendilerinin bağışıklık sistemlerinin çok zayıf olduğunu, cezaevi personelleri ile yakınlaşmalarının olduğunu, hem cezaevi personelleri hem de kendileri için tedbirlerin alınmasını istediklerini alınmasını" aktarmışlardır.

Eskişehir L Tipi Kapalı Hapishanesi

Eskişehir L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan ve ailesi tarafından kurumumuza başvurusu yapılan Y.Ç., ağır şizofren hastası, ilaçlarını dahi kullanamamakta, kendi öz bakımını yapamamakta, durumu gittikçe ağırlaşmaktadır.

22 Ekim 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan M.Ç., şu beyanlarda bulundu:

> Kardeşim 1993 yılından beri cezaevindedir. Şu an Eskişehir H Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Yakalandığı ilk yirmi dokuz gün gördüğü yoğun işkenceden dolayı 1995 yılında kendisinde kronik şizofreni rahatsızlığı ortaya çıktı. 2003 yılında İstanbul'da adli tıp kurumu tarafından kendisine şizofreni tanısı kondu ve tahliyesi konusunda rapor verildi. Ancak bu rapor ailesinden gizlendi. 10,5 ay sonra avukatlarla beraber yaptığımız cezaevi ziyaretinde bu rapordan haberdar olduk. Bu rapora istinaden dışarıda tedavi görmesi için tahliye edildi. 2 yıl kadar dışarıda kalıp tedavi oldu. Daha sonra tedavinin devlet kontrolünde olması gerektiği gerekçesiyle cezaevine alınıp, Manisa Ruh ve sinir hastalıkları hastanesine yatırıldı. Hastaneden sonra tekrar cezaevine konuldu. Gördüğü tedavi ve aldığı ilaçlarla sağlık durumu görece daha iyiye doğru gidiyordu. O süreçten günümüze, dönemsel olarak hastalığı değişkenlik gösterdi. Eskişehir H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tek kişilik odada kalmaktadır. Kardeşim ile yaklaşık 2,5 ay kadar telefon görüşmesi yapmadık. Pandemi nedeniyle de açık görüş yapılmadı. Kapalı görüşlerde ise bir diğer kardeşim, Y.Ç. ile görüştü. Kardeşim Y.Ç. kapalı görüşlerde tutarsız konuşuyordu. İnsan Hakları Derneği ve kendi özel avukatımız kanalıyla yaptığımız rapor başvurusu üzerine bu yıl içerisinde kardeşim hastaneye götürüldü. Rapor içeriği hakkında avukata ve bize henüz bir bilgi verilmedi. Kardeşim en son geçen hafta Perşembe günü kız kardeşim ile yaptığı telefon görüşmesinde, rapor konusunda bir şey anlatamamış. Telefonda tutarsız ve birbirinden kopuk cümleler kurmuştur. Biz Y.Ç.'nin ailesi olarak durumundan endişeliyiz. Dişleri tamamen dökülmüş onun dışında ise ilaçlarının alıp almadığını bilmiyoruz. Ayrıca takma dişi vardı ancak şu an için takma dişinin olmadığını biliyoruz. Kardeşime takma diş verilmesi için talepte bulunduk ancak bu talebimizle ilgili herhangi bir dönüş tarafımıza yapılmamıştır. Kardeşim tek başına cezaevinde yaşamını idame ettirememektedir. Kardeşimin infazına çok kısa bir süre kalmıştır. Ancak hastalığı nedeniyle kalan infazının göz önünde bulundurularak dışarıda tedavi görmesini istiyoruz. Ayrıca annemiz Z.Ç., kardeşimin durumunu görmesi nedeniyle çok büyük üzüntü yaşadı ve 2011 yılında vefat etti. Kardeşimle ilgili gerekli hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ederiz.

Erzurum H Tipi Kapalı Hapishanesi

23 Ekim 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Erzurum H Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Y.G. isimli mahpusun, ülser hastalığı bulunmasına rağmen cezaevi idaresi tarafından ilaçlarının kendisine verilmediği öğrenildi.

Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi

Gaziantep L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan B.D. 15 Kasım .2020 tarihinde derneğimize mektup yoluyla yaptığı başvuruda aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> Dokuz aydır Gaziantep L Tipi Cezaevinde tutuklu kalmaktayım. Kronik astım hastasıyım. Cezaevinde iki defa kalp spazmı geçirdim, ayrıca burada hipertansiyon hastası oldum. Burada Covid-19 virüsünden kaynaklı 15 gün karantinada tutulduğumuz için hayati tehlike oluşmadan kimse hastaneye gitmiyor. Bütün bunları göze alıp gittiğimizde de bazı görevli kişiler tarafından yetkilerini kötüye kullanarak tedavi olmamız engelleniyor. Benim yaşadığım durum da bunlardan sadece biri ve size kısaca aktarmaya çalışacağım. 27 Eylül 2020 tarihinde cezaevi yetkilileri tarafından, cumhuriyet başsavcılığının talimatı doğrultusunda hastaneden heyet raporu almak için sabah saat 08.30'da koğuştan çıkarıldım. İlk başta Mücahitler Devlet Hastanesine daha sonra da Ersin Aslan Devlet Hastanesine götürüldüm. Kronik astım hastasıyım, rahatsız olduğumu söylememe rağmen ellerim kelepçeli olarak ringin içinde küçücük kapalı yerde saatlerce bekletildim. Tam fenalaştığım esnada evrakların hazırlanması için çıkarıldım. Tüm evraklarım hazırlandıktan sonra muayene için doktor kapısında yanımda bulunan kadın gardiyan ve yetkili askere elimdeki kelepçeyi açmaları için talepte bulundum. Çünkü daha önce defalarca hastaneye gittiğimde doktor kapısında kelepçem çıkarılarak muayene oluyordum. Tüm bunları izah etmeme rağmen daha sözüm bitmeden çekiştirilerek doktora dahi gösterilmeden beni hemen ringe koyup hemen cezaevine getirdiler. O gün heyet raporu almam için bana eşlik edip sadece can güvenliğimden sorumlu görevliler, keyfi biçimde tedavi olmamı engelleyerek heyet raporu almamamı sağladıkları gibi, cezaevine döndüğümde karantinadan dolayı hücreye atarak beni defalarca mağdur etmişlerdir. Hayati tehlikem olmasına rağmen bugünden itibaren yaşayacağım herhangi bir sağlık sorununda tedavimi engelleyerek beni mağdur eden isimlerini bilmediğim bu görevliler birinci dereceden sorumludur. Derneğiniz olarak gereken hassasiyeti göstermeniz dileğiyle size başvuruda bulunuyorum.

Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Hapishanesi

Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 26 Ekim .2020'de M.S. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Boyun fıtığı başlangıcı olduğunu, raporlu ilacının gönderilmediğini, hastaneye gidemediğini, ağrılardan dolayı duramadığını" aktarmıştır.

Avukat H.T. 22 Mayıs 2020'de C.Ş. adına yaptığı başvuruda; "Müvekkilinin ailesi ile 22 Mayıs .2020 tarihinde yaptığı telefon görüşmesinde yaklaşık 20 gündür bir arkadaşı ile birlikte ayrı bir odada karantina altına alındıklarını, Covid-19 virüsü bahanesiyle hücre cezası uygulandığını bildirdiğini, bunun üzerine müdafisi olarak kendisinin Giresun Espiye L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nu aradığını ve konu hakkında bilgi istediğini, baş memur olduğunu söyleyen bir personelin verdiği bilgiye göre müvekkili ve arkadaşının hastaneye götürüldükleri için dönüşte 14 günlük karantina uygulandığını, bu süre bittikten sonra baş ağrısı şikayetleri bulunduğunu dile getirdikleri için kurum hekiminin tavsiyesi ile tekrar karantina için aynı odaya alındıklarını, müvekkil ve arkadaşının covid-19 testine tabi tutulmadan karantina uygulandığını bu durumun mağduriyetlerine yol açtığını, uygulamanın keyfi olduğunu, makul bir gerekçe olmadan uygulanan karantina tedbirinin bir an önce ortadan kaldırılması gerektiğini" aktarmıştır.

N.K. 19 Kasım .2020 tarihinde Giresun Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan oğlu Ş.K. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre "Oğlu Şeyhmus Koç'un aldıkları haberlere göre hastalandığını, oğlunun tedavisinin yapılmadığını, tedavi için oğlunun bir hastaneye yatırılması ve bu süreçte infazının durdurulmasını, oğlunun psikolojik sorunlarının oluştuğunu, ilaçlarını kullanmadığını, kendilerinin Mardin Nusaybin'de oturduklarını, oğullarına ulaşma imkanlarının olmadığını, ayrıca bu süreçte oğlunun Mardin veya çevre illerden birine ücretini kendileri karşılamak suretiyle naklinin yapılmasını istediğini" belirterek kurumumuzdan yardım talebinde bulunmuştur.

Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi

4 Mart 2020 tarihinde İHD Şırnak Şubesi'ne başvuruda bulunan A.İ., şu beyanda bulundu:

> Oğlum R.İ. 5 yıldır (2 yıl Şırnak'ta ve son 3 yıldır da Gümüşhane'de sürgün) tutuklu bulunuyor. Oğlum, tek kişilik hücreye konulduğunu ve hiçbir ihtiyacının (kantin veya yıkanma gibi) karşılanmadığını bildirdi. Kargoyla gönderdiğimiz eşyalar da kendisine verilmiyor. Oğlumun iki böbreğinde de kum var ve sürekli ağrı çektiği halde hastaneye götürülmüyor. Ben ve oğlum defalarca Adalet Bakanlığı'na defalarca dilekçe vermemize rağmen oğlumu yakın bir hapishaneye getirmiyorlar. 1 yıldan fazladır maddi imkânsızlıklardan dolayı ziyaretine gidemiyoruz. Sizden talebim hapishaneye gidip inceleme yapmanız, haksızlığı ve işkenceyi dünyaya duyurmanızdır. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.

İzmir/Kırıklar 1 Nolu F Kapalı Hapishanesi

26 Mart .2020 tarihinde E.K. derneğimize yaptığı başvurusunda eşi U.K.'nin Kırıklar 1 nolu F Tipi Hapishanesi'nde kaldığını, eşinin hapishaneye girmeden önce akciğerlerinde lekelenme olduğunu, bu yüzden 6 ayda bir slikosiz hastalığı ihtimalinden kaynaklı kontrole gittiğini, akciğer rahatsızlığından dolayı COVİD-19 virüsüne açık olduğundan eşinin sağlığından endişe duyduğunu beyan etmiştir.

26 Mart .2020 tarihinde M.A. derneğimize yaptığı başvurusunda Kırıklar 1 nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan babası A.A.'nın kalp, böbrek yetmezliği, KOAH ve yüksek tansiyon hastalıkları bulunduğunu, hapishanedeyken bağırsağından bir parçanın da alındığını, COVİD-19 sürecinden beri koğuşta dezenfekte-temizlik yapılmadığını, hijyen malzemelerinin verilmediğini, babasının yaşamından endişe duyduğunu beyan etmiştir.

İzmir/Buca Kapalı Hapishanesi

1 Mayıs .2020 tarihinde A.Ç. derneğimize e-mail yolu ile yaptığı başvurusunda kardeşi Y.K.'nin Buca Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, cezaevine girmeden bir yıl önce geçirdiği kaza sonucu ağır yaralandığını ve tedavisi sürerken cezaevine girdiğini, ayağında enfeksiyon olduğunu, hapishanede tedavisinin yapılmadığını, pansumanını kendisinin yaptığını beyan etmiştir.

İzmir/Menemen R Tipi Açık Hapishanesi

21 Şubat .2020 tarihinde Menemen R Tipi Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan K.Ç. derneğimize telefonla yaptığı başvurusunda belinde disk kayması olduğunu, kurumda hijyen sorunu olduğunu, hapishanede uyuz hastalığının olduğunu, uyuz olan insanların yemek bölümünde çalıştırıldığını, uyuz tedavisi yapıldığını fakat herhangi bir önlem alınmadığını, el işi malzemeleri olmasına

rağmen çalışmasına izin verilmediğini, elbiselerini yıkatamadığını, 6 kişilik koğuşta 14 kişi kaldıklarını beyan etmiştir.

28 Şubat .2020 tarihinde Menemen R Tipi Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan R.P. derneğimize telefonla yaptığı başvurusunda duyma engeli, böbrek yetmezliği, kalp ve şeker hastalıklarının bulunduğunu, ilaçların zamanında verilmediğini, sürekli hakarete uğradıklarını beyan etmiştir.

İzmir/Menemen T Tipi Kapalı Hapishanesi

H.Ç. derneğimize yaptığı başvurusunda eşi O.Ç'nin Menemen T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kaldığını, Wernicke Korsakof hastası olduğunu, tekerlekli sandalyede olduğunu, altına bez bağlandığını, %100 sürekli engelli raporu, hapishanede yaşayamaz raporunun bulunduğunu ve ölüm orucunda olduğunu beyan etmiştir.

21 Eylül 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan H.Y., aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> Benim eşim T.Y. 3 yılı aşkın bir süredir cezaevinde tutulmaktadır. Yaklaşık 2 yıldır İzmir Menemen Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Eşime 1 yıl önce tüberküloz teşhisi konulmuş olup bun hastalık ile ilgili gerekli tedavisi yapılmamaktadır. Eşimin rahatsızlığı nedeniyle 2 ayda bir kendisine iğne yapılması gerekmekte olup bu tedaviye erişimi sağlanmamaktadır. Kendisi ile en son 2 hafta önce yaptığım telefon görüşmesinde hakkında herhangi bir disiplin cezası olmamasına rağmen dönem dönem hücreye konulduğunu, cezaevi yönetiminin keyfi tutum içinde olduğunu belirtti. Cezaevinde yaşanacak herhangi bir hak ihlalinin sebebinin de bu keyfi tutum olduğunu özelikle belirtti. Ben eşimin gerek sağlığa erişim gerekse keyfi bir şekilde hücreye konulması nedeniyle yaşadığı problemlerin giderilmesi için derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.

İzmir/Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi

08 Ocak .2020 tarihinde N.T. derneğimize yaptığı başvurusunda eşi E.T.'nin 3 ay önce 5 aylık hamileyken tutuklandığını, tutuklanmadan önce 5 aydır ev hapsinde olduğunu, Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunduğunu, hamileliğe bağlı kan pıhtılaşması rahatsızlığı olduğunu, kontrollerinin yapılmadığını, ayda bir hastaneye götürüldüğünde cihaz ya da doktora ulaşamadığını, ring aracındaki sallanmadan kaynaklı da rahatsızlığının arttığını, bebeğin durumunun takip edilemediğini beyan etmiştir.

11 Nisan .2020 tarihinde G.Ö. derneğimize yaptığı başvurusunda kardeşi F.Ö.'nün kendisi gibi Şakran Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, meme kanseri dolayısıyla Erzurum Hapishanesi'ndeyken ameliyat olduğunu ve kemoterapi ve radyoterapi gördüğünü, Şakran Kadın Hapishanesine geldiğinde tekrar hastaneye götürüldüğünde şüpheli bir durum tespit edildiğini ve tekrar randevu verildiğini, kardeşinin bu randevuya geç götürüldüğünü ve götürüldüğünde hiçbir işlem yapılmayarak geri getirildiğini, kardeşinin tedavisinin aksadığını, gönderdikleri dilekçelere cevap verilmediğini, dilekçelerin işleme konulup konulmadığından dahi şüphe duyduklarını, revir doktorunun mazgala gelip bakıp gittiğini, kardeşi için maske, eldiven, kolonya vb. ihtiyaçları için dilekçe verdiklerini fakat bir geri dönüş yapılmadığını, karavana yemeklerinin yere bırakıldığını, hijyenik koşulların olmadığını, kardeşinin rahatsızlığından kaynaklı COVİD-19 için büyük risk grubunda olduğunu, tedavi koşullarının hapishanede sağlanmadığını beyan etmiştir.

24 Haziran .2020 tarihinde Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesinjde kalmakta olan T.İ. derneğimize yaptığı başvurusunda eşi N.İ.'nin İzmir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunduğunu, psikolojik sorunlarının olduğunu ve tedavi görmesi gerektiğini fakat tedaviye götürülmediğini ve kendi yazdığı dilekçelere de cevap verilmediğini beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

N.G. 11 Aralık .2020 tarihinde İzmir/Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan babası M.G. ile ilgili olarak yaptığı başvuruda "Babası M.G.'nin 52 aydır Şakran Cezaevinde olduğunu, cezaevine girdiği ilk sene 20 kilo verdiğini, sebebinin tiroitlerinde oluşan bir kitle olduğunu ve teşhis edilmesinin cezaevi şartlarından dolayı bir seneyi bulduğunu, daha sonra karaciğerinde kitle tespit edildiğini ve düzenli kontrol edilmesi gerektiğini, pandemiden dolayı sekiz aydır revire bile gidemediklerini, kuyruk sokumu doku travması olduğunu ve on dakikadan fazla süre oturamadığını, bunun için de cerrahi tedavi görmesi gerektiğini, 52 aydır güneş görmediği için bağışıklığının oldukça zayıfladığını, pandemi koşullarında 14 kişi kontenjanlı koğuşta 31 kişi kalmak zorunda olduklarını, nöbetleşe uyuduklarını, yemeklerin 20 kişiye göre çıktığını ve kantinin doğru düzgün işlemediğini, babası ve babası gibi riskli gruptaki insanların salgına yakalanması durumunda sağ çıkabilmelerinin mucize olduğunu, karşı karşıya kaldıkları durumun ise adeta hastalığa davetiye çıkarttığını, cezaevi yetkililerinin ise 'sizden kötü durumda olanlar var' şeklinde açıklama yaptığını ve babamın hayatından endişe ettiğini" aktarmıştır.

20 Mart .2020 tarihinde A.M. derneğimize yaptığı başvurusunda oğlu E.M.'nin Şakran 1 nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde olduğunu, böbrek yetmezliği nedeniyle böbrek nakli olduğunu, beyin tümörü sebebiyle ameliyat olduğunu ve astım hastası olduğunu, oğluyla yaptığı görüşmede hapishanede 4 kişinin şüpheli ateşli hasta olduğunu, bu kişilerden ikisinin yüksek ateş nedeniyle hastaneye kaldırıldığını, battaniye, yastık gibi malzemelerin yırtık olduğunu, temizlik ve dezenfektan yapılmadığını, suya da paraları olmadığı takdirde ulaşamadıklarını, COVİD-19 nedeniyle bu koşullarda oğlunun yaşamından endişe ettiğini beyan etmiştir.

27 Kasım .2020 tarihinde S.A. derneğimize yaptığı başvurusunda vasisi olduğu M.T.'nin Şakran 1 nolu T Tipi Hapishanesi'nde kaldığını, bel fıtığı olduğunu ve hastanede acil ameliyat olması gerektiğinin söylediğini fakat pandemiden dolayı hastaneye götürülmediğini ve ayakta dahi zor durduğunu, telefon görüşüne tekerlekli sandalye ile geldiğini beyan etmiştir.

11 Eylül .2020 tarihinde İzmir 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan Ş.E. derneğimize yaptığı başvurusunda bel ağrısı çektiğini, kilosunun arttığını, 7 aydır sadece bir kez doktora gönderildiğini, doktor gözlerinde katarakt olduğunu ve ilerlemesi durumunda ona göre hareket edileceğini söylediğini, kendi tekerlekli sandalyesi dışında bir sandalye verildiğini, telefon görüşleri için istediğini ama vermediklerini beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 2 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

M.K., İzmir 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 24 Aralık 2020'de mektup yoluyla yaptığı başvuruda; "17 yıldır kesintisiz olarak cezasını infaz ettiğini, Behçet, derin Ventrombasu, Astım, Vertigo ve Migren hastalıklarının olduğunu, ancak pandemi gerekçesiyle hastaneye sevkinin yapılmadığını ve bu sebeple tedavilerinin aksadığını, kendisi gibi önemli ve kronik hastalığı olan başka mahpusların da kurumda bulunduğunu, koğuş odalarının 12-14 kişilik kapasiteye sahip olduğunu ancak odalarda kapasite sayısının çok üstünde mahpusların bir arada barındırıldığını, örneğin koğuşlarında 18 kişi kaldıklarını ancak idarenin bu sayıyı 30 kişiye kadar çıkartmaya çalıştıklarını, özellikle pandemi sürecinde idarenin oda kapasitesini arttırmaya yönelik girişimlerden endişe duyduklarını" aktarmıştır.

28 Mart .2020 tarihinde Z.İ. derneğimize yaptığı başvurusunda kardeşi F.İ.'nin Şakran 2 nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olduğunu, ameliyatla ciğerinin alındığını, kronik ve ismini bilmediği hastalıklarının olduğunu, COVİD19 gerekçesiyle ağabeyinin hayatından endişe ettiğini beyan etmiştir.

8 Nisan .2020 tarihinde G.T. derneğimize yaptığı başvurusunda babası İ.T.'nin Şakran 2 nolu Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olduğunu, 90'lı yıllarda gözaltında gördüğü işkencelerden kaynaklı vücudunda kalıcı hastalıklar oluştuğunu, bunların yanı sıra daha önce geçirmiş olduğunu ameliyatlardan kaynaklı (burun ve göbek) rahatsızlıklar yaşadığını, uyku apnesine bağlı olarak zorunlu oksijen makinesi kullanması gerektiğini, kalp rahatsızlıkları olduğunu, Guart hastası olduğunu, testislerinden birinin gördüğü işkencelerden kaynaklı olarak patladığını ve onun ameliyatını beklediğini, kullandığı ilaçlar gerekçesiyle böbreklerinde rahatsızlıklar olduğunu, prostat rahatsızlığı tedavisi gördüğünü, karaciğerinde lekelerin olduğunu söylediklerini, babasının hapishanede eldiven ve maske verilmediğini, koğuşların kalabalık olduğunu ve hijyen ortamının olmadığını kendisine söylediğini beyan etmiştir.

6 Kasım .2020 tarihinde Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan M.Y. derneğimize yaptığı başvurusunda 27 yıldır hapishanede olduğunu, sağ dizinden iki kere menüsküs nedeniyle ameliyat olduğunu, dizlerinin şişliğinden kaynaklı yürümekte zorlandığını, bel ve boyun fıtığı olduğunu, uzun zamandır prostat tedavisi gördüğünü, 2019 yılında randevu verildiğini ve hala daha götürülmediğini, sol gözünden değişik tarihlerde ameliyat olduğunu, yüksek kolestrol teşhisinin olduğunu, COVİD19 nedeniyle hiçbir kontrole gidemediğini, dilekçe ile istediği ilaçlarının çok geç geldiğini ya da gelmediğini, Savcılığa ve Adalet Bakanlığı'na göndermiş olduğu dilekçelerin çıkış yapmadığını beyan etmiştir.

9 Kasım 2020 tarihinde T.Y. derneğimize yaptığı başvurusunda vasisi olduğu A.Y.'nin Şakran 2 nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kaldığını, bel fıtığı, mide rahatsızlığı, yüksek tansiyon hastalığının bulunduğunu, 5 ay önce boğazında bir yumurta büyüklüğünde şişlik oluştuğunu, 3 ay önce revire başvurduğunu, hastaneye gönderilmesi gerekirken pandemi kaynaklı gidemediğini beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 3 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

S.Ö. 12 Kasım .2020 tarihinde İzmir/Aliağa-Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan eşi H.Ö. ile ilgili yaptığı başvuruda; "Eşinin 2016'da gözaltına alınıp ve tutuklandığını, eşinin ciddi sağlık sorunu bulunduğunu, ekteki raporda görüleceği üzere Karaciğer Kist Hastalığı, Karaciğerde Ekinokokoz Teşhisleri tahlil ve raporlarla tanı konulduğunu ve ileri tetkik ve tedavisi için 3. Derece hastaneye sevk edildiğini, cerrahi müdahale yapılmasının uygun bulunduğunu ancak Corona hastalığı nedeni ile tedavisinin yarım kaldığını, eşimin ivedi olarak tahliyesini talep ettiklerini ve ameliyatını yaptırmak istediklerini, şu anda sadece revire ilaç yazdırmak için gidebildiğini, hastane sevkleri olmadığını ve karantina koğuşlarının sıkıntılı olması nedeni ile hastalığının seyrinin takip edilemediğini, deride kaşıntı, döküntülerinin devam ettiğini, ayrıca ilaçlı psikolojik tedavi de gördüğünü, tedavisinin gecikmekte olup hayati tehlikesi bulunduğunu" aktarmıştır.

22 Mart .2020 tarihinde S.K. derneğimize yaptığı başvurusunda babası A.K.'nin Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı hapishanesinde kaldığını, 53 yaşında, bronşit, böbrek yetmezliği, tüberküloz rahatsızlıklarının bulunduğunu, akciğerlerinin %48'inin, böbreklerinin %90'ının çalışmadığını, %90'ın üzerinde engelli raporu olduğunu, babasının diyalize götürüldükten sonra COVİD19 gerekçesiyle tedbir amaçlı karantinaya alındığını, kronik rahatsızlıklarından kaynaklı yaşamından endişe duyduklarını beyan etmiştir.

30 Mart .2020 tarihinde Ç.T. derneğimize yaptığı başvurusunda Şakran 3 nolu T Tipi Hapishanesi'nde kalmakta olduğunu, 27 yıldır hapishanede olduğunu, yüksek tansiyon, kalp yetmezliği, astım, faranjit, mide ve sindirim sorunları olmak üzere birçok rahatsızlığının olduğunu, revire çıkma taleplerinin aylara sarkabildiğini, hastane randevularına zamanında götürülmediğini, COVİD19 süreciyle birlikte elli metre

karelik odada 14 kişi kaldıklarını, odalarının 8 kişilik tasarlanmış olduğunu, şimdi 20-22 kişi kalmalarının istendiğini, mahpuslarının çoğunun birden fazla kronik rahatsızlığının bulunduğunu, bu durumun hijyen koşullarını tamamen ortadan kaldıracağını, banyo-lavabo sorununun ikiye katlanacağını, yerlerde yatmak zorunda kalacaklarını, bu koşullarda bile kapı kapatıldıktan sonra havasız kaldıklarını, koğuştaki kişilerin artmasının çok sağlıksız bir ortama neden olacağını beyan etmiştir.

30 Mart .2020 tarihinde Şakran 3 nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan M.Ş.G. derneğimize yaptığı başvurusunda 28 yıldır hapishanede olduğunu, astım, üst solunum yollarından kaynaklı olarak rahat nefes alamamaya bağlı olarak uyuyamama, reflü, bağırsak ve sindirim bozukluğu, bel fıtığı ve eklem ağrıları, göz ve diş hastalıkları olduğunu, ayrıca alerjik rinit olduğunu, yetersiz ve kalitesiz beslenmeden kaynaklı anemi ve vitaminsizlik bu sağlık sorunlarını ağırlaştırdığını, 8 kişilik koğuşta 16 kişi kaldıklarını, hijyenik koşulların olmadığını, insani ihtiyaçlarını karşılayacakları ortamdan yoksun olduklarını, 16 kişi bir tuvaleti kullandıklarını, banyonun bir tane olduğunu ve tuvaletten daha küçük olduğunu, suyun kısıtlı ve ölçüyle verildiğini, verilen limit bitince 24'e kadar susuz bırakıldıklarını, temizlik malzemesinin verilmediğini, kantinde fahiş fiyatlara satıldığını, bozulan musluk vb. sorunlar için kendilerinden para alındığını, şimdi ise COVİD19 gerekçesiyle karantina koğuşu yapmak için koğuşu 20-21 kişiye çıkartmak istediklerini, bu durumun hapishanedeki sağlıksız ortamı daha kötü hale getireceğini beyan etmiştir.

30 Mart .2020 tarihinde Şakran 3 nolu T Tipinde kalmakta olan Ö.A. derneğimize yaptığı başvurusunda 24 yıldır hapishanede olduğunu, bulunduğu koğuş 8 kişilik olmasına rağmen 16 kişi kalmak zorunda olduklarını, kendisinin yaklaşık 11 yıldır kalp kapakçık (mitral) hastası olduğunu, 2 yıl önce anjiyo olduğunu, ömür boyu kalp damar ilacı kullanması gerektiğini, ayrıca faranjit, gastrit, kalpten kaynaklı nefes darlığı, sindirim sorunları ve çeşitli ortopedik sağlık sorunları olduğunu, COVİD19 gerekçesiyle idarenin koğuştaki kişi sayısını 16'dan 21'e çıkartmak istediğini, 21 kişinin kaldığı odada hijyen sorunları ve oksijen almada sorunların olacağını, banyo ve lavabonun bir tane olduğunu, çamaşır yıkama-kurutma gibi günlük temizlik sorunlarının olduğunu ve artacağını, 21 kişiye çıktıkları takdirde yerde yatmak zorunda kalacaklarını, yemek yeme konusunda sıkıntılar yaşayacaklarını, 21 kişinin zaruri giyim eşyası ve yatak ile battaniyelerini koğuşlarında koyacakları yerin olmadığını beyan etmiştir.

5 Haziran .2020 tarihinde H.A.B. derneğimize yaptığı başvurusunda 3 nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kaldığını, daha önce bu odada 15-16 kişi kaldıklarını ve yine de odanın yetmediğini şuan ise 20-21 kişinin kaldığını, kendisinin iki akciğer lobunda 2-3 mm olarak ölçülen modüler lezyonlar sekel değişiklikler tespit edildiğini, son iki yıldır kurum doktorunun kontrol için sevk yapmadığını, odanın kalabalığı ve sigara içenlerin olması nedeniyle rahatsız hissettiğini, kalp sorunun olduğunu beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 4 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

N.D. 25 Kasım .2020'de İzmir/Şakran 4 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan eşi R.D. ile ilgili olarak yaptığı başvuruda; "Eşinin öncesinde İzmir 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığı süreyle birlikte toplamda 20 ayı aşkın süredir cezaevinde bulunduğunu, tutuklanmadan önce geçirmiş olduğu dalak büyümesi rahatsızlığı nedeniyle HGB değerleri çok düştüğünden sarılık olduğunu, tedavi gördüğünü, doktorun kan hastalığı olabileceğini belirttiğini, bu nedenle düzenli kontrol yapılmasını istediğini, İzmir 4 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kalırken bir gece rahatsızlandığını, kampüs hastanesine kaldırıldığını, sebep olarak kendisine safra iltihaplanması olduğunu ve serumla antibiyotik tedavisi uygulayacaklarını söylediklerini, kampüs hastanesinde kaldığı 2 gün boyunca yatağa kelepçeli olarak tedavi edildiğini, acilen ameliyat edilmesi gerektiği söylendiği halde pandemi nedeniyle ameliyatının ertelendiğini ve rutin kontrolleri de yine aynı nedenle yapılmadığını, eşinin çocukken geçirdiği kaza sonucu sağ kulağında tamamen işitme kaybı olduğunu, sol kulağının ise kemik implantı ile ameliyatla takılan bir işitme cihazı sayesinde duyabildiğini, eşinin Ekim ayında cihazının düşerek bozulduğunu, 20 Ekim tarihinde durumu cezaevi müdürlüğüne dilekçe ile bildirdiğini, eşinden teslim aldığı cihazı işitme

merkezine götürdüğünde ameliyat olalı 5 seneyi geçtiği için raporunun yenilenerek işitme cihazının yeniden reçetelenmesi gerektiğini öğrendiğini, bunun içinde ameliyat olduğu 9 Eylül Üniversitesi Hastanesine sevk edilmesi ve orada raporunun yenilenmesi ve reçete yazılması gerektiğin, ancak eşinin sevk için defalarca dilekçe yazmasına rağmen sevkinin hala yapılmadığını, başka bir hastaneye götürmek istediklerini, raporun yenilenmesi ve cihazı alabilmesi için bir işe yaramayacağından bunu eşinin kabul etmediğini, bir kulağının tamamen işitmediğini ve diğerinin de cihaz olmadan işitme oranının %30 civarında olduğundan, kalabalık koğuşta, görüşlerde, telefon görüşlerinde ve memurlarla iletişimde çok sıkıntı yaşadığını" aktarmıştır.

Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan S.E ile yapılan avukat görüşünde; A.D. isimli arkadaşının kalp ve tansiyon hastası olduğunu acil kalp ameliyatı olması gerektiğini, B.A. isimli mahpusun ise şeker hastası olduğunu, C.İ. ve N.D. isimli mahpusların da kronik hastalıklarının olduğunu, pandemi dolayısıyla hastaneye götürülmediklerini" aktarmıştır.

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.D. ile yapılan avukat görüşünde; "Kendisinin kalp ve tansiyon hastası olduğunu, kalp hastalığının yaklaşık 21 yıldır devam ettiğini, en son 18 Nisan .2020 tarihinde kalp krizi geçirdiğini, bunun üzerine Maraş Necip Fazıl hastanesine kaldırıldığını, 3 gün hastanede kelepçeli bir şekilde yattığını, yemek yerken ve doktor tarafından tedavi edilirken dahi kelepçelerin çıkarılmadığını, burada kendisine anjiyo yapıldığını, kalbine stend takıldığını, takılan stendin birisinin yanlış takıldığını, kalp damarlarından birinin yüzde 95 diğeri ise yüzde 75 civarında tıkalı olduğunu bu güne kadar üç defa kalp krizi geçirdiğini bir dahaki kalp krizi durumunda hayatta kalamayacağını, ayrıca ailesinden annesini, babasını ve birkaç yakın akrabasını da kalp krizi nedeniyle kaybettiklerini, ayrıca hastaneden geldikten sonra karantinaya alındığını, karantinada kendisine bir arkadaşını refakatçi verdiklerini, ancak kendisinden 3 gün sonra başka bir mahpusun karantina için yanına getirildiğini, bu hususun kendisi için ciddi risk ve hayati tehlike arz ettiğini, ayrıca karantina süresini de başa aldığını, beyan etmekle bunun bilinçli yapıldığını, kendisinin bypass ameliyatı olması gerektiğini, bunu kendisine doktorun söylediğini, ancak ya Adana ya da Diyarbakır hastanelerinden birinde gerekirse masrafı tarafımca karşılanmak üzere ameliyat olmak istediğini talep etmiş ancak bu taleplerinin reddedildiğini, Maraş Necip Fazıl Hastanesinde mahkum odalarının hijyenik olmadığını, ayrıca buradaki yetkililerin kendilerine kötü davrandıklarını tedavi süreci boyunca kelepçeli olduklarını, bu denli ağır bir ameliyatı burada yapmak istemediğini, kendilerine güvenmediğini" aktarmıştır.

KahramanMaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan C.İ. ile yapılan avukat görüşmesinde; "27 yıldır hükümlü olarak cezaevinde tutulduğunu, 2002 yılından beri kronik kalp rahatsızlığı olduğunu, ameliyatla kalp kapakçığının değiştiğini, sürekli kan pıhtılaşması sorunu olduğunu, Analfistür isimli bir rahatsızlığından dolayı yarasının açık olduğunu, çok ağrı ve sızısının olduğunu, sürekli hastane ortamında kan tahlili yapılması gerektiğini, bunun için sağlık kuruluşuna gidemediğini zira, pandemi sebebiyle karantinada kalması gerektiğinden hastaneye gidemediğini ve tedavilerinin bu nedenle ertelendiğini, sağlığının giderek kötüleştiğini, hayatını çok zorlaştırdığını, bunun için AYM'ye başvurduğunu ancak talebinin reddedildiği, cezaevinde bulunan başka bir mahpus olan A.D. ile ilgili olarak ;bu mahpusun Nisan ayında kalp krizi geçirdiğini, kelepçeli muayene ve ameliyat dayatıldığını bunun da mevzuata ve insan onuruna uygun olmadığı, başkaca hasta mahpusların da benzer şekilde kelepçeli muayene dayatıldığı için tedavi olamadan geri geldiğini" aktarmıştır.

Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan M.G. ile yapılan avukat görüşünde; "Karantina koğuşunda kaldığını, beyin kanaması geçirdiği için sık sık hastaneye götürüldüğünden karantina odasında olduğunu, cezaevindeki yan ve çapraz koğuşlarda çok sayıda Covid hastası olduğunu bunun da kendi sağlığı ve diğer mahpuslar için büyük tehlike taşıdığını hastanenin mahkum koğuşunda

çok sıkıntı çektiğini, kelepçeli tedavi yapılmak istendiğini tepki verince düzeldiğini, hastanede iken askerin olduğu bir odada tutulduğunu, koğuşun çok kirli ve bakımsız olduğunu, günlük olarak doktor görmediğini, hemşirenin günde iki kez uzaktan bakıp gittiğini, yeterli ve özenli bir tedavi ortamı olmadığını ve yine sağlığı hakkında gerekli bilgilendirmelerin yeterli yapılmadığını" aktarmıştır.

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan S.E ile yapılan avukat görüşmesinde; "Covid-19 tedbirleri kapsamında kendilerine temizlik malzemesi verilmediğini, koğuş temizliğinin haftada bir defa çamaşır suyu ile yüzeysel bir şekilde yapıldığını, beyan etmiştir. Koğuş temizliğini genelde kendi imkanları ile yaptıklarını" aktarmıştır.

Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde R.Ş. ile avukat görüşü yapılmıştır. Mahpus salgın hastalık sebebiyle yan ve karşı koğuşlarında 30'a yakın Covit 19 hastası olduğunu ve bu durumun endişe verici olduğunu" aktarmıştır.

8 Aralık 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan S.D., şu beyanlarda bulundu:

> Benim öz babam olan N.D. 1991 yılından bu yana Türkiye'nin çeşitli cezaevlerinde tutulmaktadır. Yaklaşık 3 yıldır Maraş Türkoğlu cezaevinde kalmaktadır. Kendisi ile en son 26/11/2020 tarihinde telefon ile görüşmesi yaptık. Telefon görüşmesinde guatr ameliyatı olduğunu durumunun iyi olduğunu söyledi. Ancak sesi çok kısık geliyordu. Daha sonra 07/12/2020 tarihinde Maraş'da bulunan bir hastaneden tarafımızı aradılar. Babamın Covid testinin pozitif çıktığını söyleyip kapattılar. Babamın şimdiye kadar uzun süredir cezaevinde kalmasından ötürü guatr, prostat, faranjit, kemik erimesi, bel fıtığı gibi rahatsızlıkları bulunmakta olup cezaevinde kalması sağlığını daha kötü bir şekilde etkilemektedir. Son olarak Covid hastalığının kendisine buluşması bizi çok endişelendirmektedir. Babamın sağlık durumu ile ilgili herhangi bir bilgi alamıyoruz. Bu konuda derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.

Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

30 Ekim .2020 tarihinde derneğimize Kocaeli 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nden mektupla başvuruda bulunan Ö.T. kendi durumu ve diğer mahpusların içinde bulunduğu koşullara ilişkin aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> Merhaba, öncelikle Kandıra 1 Nolu F Tipi Hapishanesi'nden selamlarımı gönderiyorum. Hasta tutsaklar konusundaki duyarlılığınızı bildiğim için kapınızı çaldım. Bir hasta tutsak olarak kapınızı yine bir hasta tutsak için çalıyorum. Biliyoruz ki 591'i ağır olmak üzere ülkemizde 1546 hasta tutsak vardır. 37 yıldır tutsak olan, 37 yıllık tutsaklığının 26 yılını tecrit hücrelerinde geçiren A.O.K. onlardan biridir. Yüksek tansiyon sonucu felç geçiren A.O:K. yürüyemez hale geldi. Fakat tekli hücrelerde tutulmaya devam ediliyor. A.O.K. Tekirdağ 1 Nolu F Tipi hapishanesinden tahliye olmalıdır. Zaman geç olmadan. Sizden bu konuda duyarlılık bekliyorum. Çalışmalarınızda başarılar.

Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

A.Y. 10 Aralık .2020 tarihinde Kandıra 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan eşi K.Y. ile ilgili yaptığı başvuruda; "Kandıra 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde eşinin ve beraberindekilerin bir buçuk yılı aşkın bir süredir diş hekimine götürülmediğini" aktarmıştır.

H.B. tarafından 7 Nisan .2020 tarihinde Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan İHD Genel Merkezi'ne yolladığı faksta; 14 yıldır cezaevinde olduğunu, kronik akcicer hastalığının bulunduğunu, Korona Virüs nedeniyle kendi durumunun hassas olduğunu, soğuk algınlıklarının üç kez zatürreye çevirdiğini, üçüncü zatürreyi geçen kış yaşadığını, hala kanama ve akciğerlerde atak oluştuğunu, son kanamanın geçen ay yaşandığını, hala onun ağrılarını çekerken virüs salgının başladığını, Seka Devlet Hastanesinin Fakülte Hastanesine sevk ettiğini, neticede konulan teşhisin (zatürre yani iltihap alanlarının hala düzelmediği akıntı ve kanamalardan da anlaşılıyor) bronşektazi+sekel parankimil değişiklikler hastası olarak kabul edildiğini, bir de çocukluğundan kalma astım hastalığının olduğunu, alerjik bronkotmoner aspergilosis denilen bir şüpheden bahsedildiğini, şimdi hastaneye gidebilmesinin mümkün olmadığını belirtmiştir.

Karabük T Tipi Kapalı Hapishanesi

N.Ç. 24 Aralık 2020 tarihinde, Karabük T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalan Y.Ç. için yaptığı başvuruda; "Akciğerlerinde su toplanmasının olduğunu, kendilerini arayıp Covid testlerinin pozitif çıktığını, 2-3 kişinin durumunun ağır olduğunu" aktarmıştır.

Karaman M Tipi Kapalı Hapishanesi

A.H.Ö. 3 Nisan 2020'de Karaman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan E.Ö. için yaptığı başvuruda; "M-S hastası olduğunu, tedavi edilmesi gerektiğini, cezaevi müdürünün bu hastalığa inanmadığı ve tedavisini engellediğini, 14 aydır Karaman cezaevinde kalıyor olmasına rağmen herhangi bir tedavi olmadığını, ilaçlarına erişimin engellendiğini; M-S tedavisinin daha rahat yapılabileceği Antalya Tıp Fakültesine sevk talep etmelerine rağmen yapılmadığını, yaklaşık %70 oranında görme kaybı ve kilo kaybı olduğunu, tedaviye ihtiyacı olduğunu, Karaman cezaevinde tedavi edilmediği" aktarılmıştır.

A.H.Ö. tarafından 3 Nisan 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda kardeşi E.Ö.'nün 14 Şubat 2019 tarihinde tutuklanıp Karaman T Tipi Cezaevine konulduğunu belirterek durumu ile ilgili aşağıdaki bildirimde bulunmuştur:

> Kardeşim MS hastası, hastalığının ağır ve ızdırap verici olması nedeniyle tutuksuz yargılanması için hukuki yollara başvurduk. Ancak sonuç alamadık. Cezaevi idaresi tedavisini yaptırmadı, 14 aydır cezaevinde olmasına rağmen herhangi bir tedavisi olamadı ve ilaçlara erişimi kasten engellendi. Antalya Tıp Fakültesi'ni işaret etmemize rağmen bu şehre de nakli engellendi. Şu anda yaklaşık %70 oranında görme kaybı ve kilo kaybı var. Kardeşimin tedaviye ihtiyacı var, cezaevinde tedavi edilmiyor. Son zamanlarda çıkan Korona Virüs kendisi için açık bir tehdit oluşturuyor. Kardeşim acı içinde.

Kayseri Kadın Kapalı Hapishanesi

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.K. ile 28 Ağustos 2020'de yapılan avukat görüşünde; "57 yaşında olduğunu, yüksek şeker, yüksek tansiyon hastası olduğunu, hastalıklarına dair raporlarının bulunduğunu, burnunda et olduğundan nefes almakta ve konuşmakta güçlük çektiğini, bel fıtığı olduğundan yürüme ve hareket etmekte sorunlar yaşadığını, ayaklarında çekilme olduğunu ve böbreklerinden de büyük sancılar çektiğini, astımının ilerlediğini, burnu ile ilgili 3 kere doktora gittiğini, doktorun hiçbir şey yapmadığını, burnundan ilaç almadan nefes alamadığını ve uyumaya çok korktuğunu, nefes alma güçlüğü nedeniyle 2 kez revire gittiğini, doktorun burnundan ameliyat olmasını ve revirde imkan olmadığını Kayseri'ye hastaneye gidilmesi gerektiğini söylediğini, 14 günlük karantinadan dolayı

gitmek istemediğini, Muş Cezaevinde kendisiyle ilgilenildiğini, bu durumun Kayseri'de tam tersi olduğunu, bel fıtığı için acil ameliyat olmazsa felç kalabileceğinin söylendiğini, belinde kayma hem de sıkışma olduğunu, boynunda da fıtık olduğunu, bu hastalıklarının raporlarını mahkemeye sunduğunu, Muş Cezaevindeyken İstanbul Adli Tıp Kurumu'na sevk edildiğini ancak Adli Tıp Kurumu'nun hapishanede kalabilir raporu verdiğini, şekerinin 600-700 çıktığını, şekerin gözüne vurduğunu, doktorların acil göz ameliyat olması gerektiğini söylediğini ancak risk nedeniyle ameliyat olmak istemediğini, yüksek şekerin böbreklerine attığını ve şiddetli sancıları çektiğini, günlük 5 ağrı kesici ilaçkullandığını, idareden diyet istediğini ancak diyet verilmediğini, çok az yemek olduğunu bu nedenle mecburen yediğini, diyet yazdırmak için dahiliye polikliniğine sevk istediğini, ancak kabul edilmediğini, kendi imkanlarıyla diyet yapmak zorunda olduğunu, maddi imkanlarının elverişli olmadığını, kantinde diyet yiyeceklerin bulunmadığını, sağlıklı beslenemediği için çok güçsüz düştüğünü, ayağı kalkmakta ve durmakta zorluk çektiğini, psikolojisinin bozulduğunu, yüksek tansiyon nedeniyle burnundan günde 2 kez kan geldiğini, Kayseri Cezaevi'nde 1 yıl 3 aydır tedavilerinin tamamının kelepçeli yapıldığını ve kelepçesinin çıkarılmadığını" aktarmıştır.

Z.K. 11 Aralık .2020 tarihinde Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan annesi M.K. ile ilgili yaptığı başvuruda; "60 yaşında olan annesinin şeker, tansiyon, kolesterol ve astım gibi bir çok kronik rahatsızlığa sahip olduğunu, hastalıklarının cezaevine girmeden önce mevcut olduğunu ve hastalıklarının Devlet Hastanelerinde raporlanmış olduğunu, ayrıca hastalıklarının da üst düzeyde olduğunu; ayrıca burnunda sürekli üreyen et mevcut bu etlerin bir hayli büyümüş olmasından kaynaklı astımı da etkilediğini ve çok ciddi nefes alabilme sorunu yaşadığını, kendisini görmeye gittiklerinde büyüyen etleri göz ile de görebildiklerini, solunum sıkıntısı yaşayan annesinin boğulma tehlikesi ile karşı karşıya olduğunu, bir an önce ameliyat edilmesi gerektiğini, hastaneye yaklaşık 3 hafta önce gittiğini ancak Covid-19 pandemisinin gerekçe gösterilerek ameliyatın yapılamayacağının söylendiğini, ancak durumunun çok acil olduğu ve neredeyse özellikle geceleri boğulma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığını" aktarmıştır.

28 Ağustos .2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.C. ile yapılan avukat görüşünde; "Hapishanede bulunan diş hekimine göründüklerini ancak diş hekimin kelepçeli muayene yaptığını, pandemi sürecinde kendilerine Adalet Bakanlığından genelge geldiği için diş polikiniğine ve hapishanede diş hekimine götürülmediklerini, söz konusu genelge nedeniyle acil müdahaleler dışında revire götürülmeyeceklerinin bildirildiğini, mahpuslar arasında tek başına kalmaları riskli olanların hastane dönüşünde 15 gün tek başına karantinada kaldıklarını; A.T.'nin epilepsi hastası olduğunu, tek başına kalamaz raporuna rağmen 13 gündür tek tutulduğunu, hastalara karantina koşullarının sağlanmadığını; Ö.Y. adlı mahpusun ayakta kalmakta zorluk çektiğini, ağzında ve çenesinde yaralar çıktığını, hastaneden döner dönmez karantinaya alındığını; revire çıkarıldıklarını ancak hastaneye sevk edilmediklerini; hastaneye sevk yazıldığında bile ancak 6 ayda kendilerine sıra geldiğini" aktarmıştır.

28 Ağustos .2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.A. ile yapılan avukat görüşünde; "Revirde doktorun ilaçlar yazdığını ancak tahlil yapılmadığını, doktordan kan tahlil istediklerini ancak doktorun "hastaneye gittiğinizde tahlil yapabilirsiniz" dediğini; hastane sevklerinin en erken 6 ayı bulduğunu; Özgül Yaşa'nın 28 Eylül .2020'de karantinadan çıkarılarak koğuşa getirildiğini, durumunun kötü olduğunu, 2 kişi yardım etmeden ayakta duramadığını, başında ve çenesinde tedavi edilmesi gereken yaralar olduğunu, karantinadan önce ağzında çok kötü yaralar çıktığını ve tedavisinin yapılmadığını; Ahiret Turan'ın epilepsi hastası olduğunu, yalnız başına kalamaz raporu olmasına rağmen epilepsi krizi geçirdiği için hastaneye götürüldüğünü bu nedenle karantinada olduğunu" aktarmıştır.

28 Ağustos .2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.O. ile yapılan avukat görüşünde; "Mayıs 2020'de Corona belirtileri olan N.S., M.A. ve kendisine test yapılmadığını, Ö.Y.'nin tansiyon, diyabet hastası olduğunu, yüzünden yaralı olmasına rağmen düzenli tedavi göremediğini bu yüzden dudaklarında dökülmeler olduğunu, düzgün beslenemediğini, karantinaya alınıp yalnız kalmak zorunda

bırakıldığını ve yanına refakatçinin kabul edilmediğini, başka hasta mahpusların da kötü şartlarda olduğunu, H.B:, Ş.Ç:, Y.Ş:, S.A., A.B., M.P., J.A. ve M.K.'nin bu hastalardan olduğunu aktarmıştır.

28 Ağustos .2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde Z.A. ile yapılan avukat görüşünde; "Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan "Nusaybin'de gözaltındayken ve sonra Şanlıurfa'dan Kayseri'ye sevk edilirken yaşadığı işkencelerden kaynaklı sol kolunu kullanamadığını, sol ayak bileğini düzeltemediğini, sol kolundaki sancıların çok acı verdiğini, sağ kolunun üzerine yatabildiğini, doktorun kendisine 'kol bitiminden sıvı alınacağını başka türlü bir çarenin olmadığını' söylediğini, fakat bunu kendisinin yaptırmadığını, ağrılar yüzünden iğneler yapıldığını fakat doktorun bu iğnelerin böbreğine zarar vereceğini söylediğini; Nusaybin'de iken yaşadığı işkenceden kaynaklı olarak gözlerinin iyi görmediğini, Kayseri'de iken gözlerinden ameliyat olduğunu" aktarmıştır.

Kayseri 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

R.B., 17 Kasım ve 23 Aralık 2020 tarihlerinde Kayseri/Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan eşi Y.S.B. adına yaptığı başvuruda; "Eşinin Kayseri Bünyan Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 45 aydır hükümlü olduğunu, çocukluğunda geçirdiği felç nedeniyle (çocuk felci-polio sekeli) % 54 sürekli engelli olduğunu ve iki koltuk değneği ile yürüyebildiğini, sol kulağında % 95 oranında işitme kaybı olduğunu, aynı zamanda ileri derece böbrek hastası olduğunu, daha önce mevcut hastalıkları için geçirdiği 7 ameliyata ek olarak cezaevinde bir de böbrek ameliyatı geçirdiğini, şimdi de kolundaki sinir sıkışması nedeniyle el parmaklarında uyuşukluk ve ağrı olduğunu, sağlıklı insanlarda hayati önemde olmayacak bu rahatsızlığın, tüm vücudunu elleri ve kolları ile taşıyan bir insan için, cezaevinde yapması gereken (kişisel bakım, koğuşta yapılması gerekenler temizlik, çamaşır, bulaşık yıkama, iki katlı koğuşta sürekli merdiven inip çıkma) her şeyin kat be kat daha zor hale geldiğini ve tahliyesini talep ettiğini" aktarmıştır.

F.Ç. ile yapılan görüşmede kendisinin yürümekte zorlandığı, görüşme esnasında nefes darlığı çektiği ve sık sık öksürdüğü gözlenmiştir. Geldiği günden beri farklı muamelelere tabi tutulduğu; Kendisinin hipertansiyon hastası olduğunu ve bu sebeple düzenli aralıklarla revirden gelen sağlık çalışanı tarafından tansiyonunun ölçüldüğünü, ancak bir seferinde ölçüm için 6 gardiyanın geldiğini, sağlık çalışanının bulunmadığını, gardiyanların kendisini çapraza aldıklarını, koğuşun kapısını kapattıklarını, 1 gardiyanın kapının yanında beklediğini, diğerlerinin ise sorular sormaya başladıklarını (Ne için buraya geldin? Pkk ile bağlantın nedir? Diğer HDP İl Başkanları nerede? Ve buna benzer terörize, kriminalize edici sorular) yönelttiğini, kendisinin sağduyulu davranmasından dolayı darp edilmediğini, herhangi farklı bir tavırda bulunmuş olsaydı darp edilme olasılığının çok yüksek olduğunu, gardiyanların psikolojik baskı yapıp korkutmaya çalıştıklarını, bu konu hakkında şikayetçi olmasına rağmen herhangi bir işlem yapılmadığını, olayın üstünün kapatıldığını, bu olaya benzer gardiyanların bir çok keyfi tutumları ile karşı karşıya kaldıklarını, kendilerine küfürler edildiğini; Mahkeme için Muş' a götürüldüğünü, mahkeme dönüşü hastalandığını, bademciklerinin şiştiğini buna binaen revir için dilekçe yazmasına rağmen kendisine 45 gün sonra geri dönüş yapıldığını, dilekçesine cevabın COVİD-19 virüsünün ülke genelinde en yoğun olduğu zamana denk gelmesi sebebiyle revire çıkmadığını; virüsün en yoğun olduğu zamanlarda kendilerine maske ve dezenfektan verilmediğini, kantinde 20 ml olup 20 liraya satılan dezenfektana mecbur bırakıldıklarını, son 1 aydır maske ve dezenfektan verildiğini; tansiyon ilacının 10 mg olduğunu, çok fayda görmediğini, ilaç dozunun artırılması talebinde bulunmasına rağmen herhangi bir yanıt almadığını ifade etmiştir.

2 Eylül 2020 tarihinde İHD Van Şubesi'ne telefonla başvuruda bulunan U.S., şu beyanlarda bulundu:

> Vasisi olduğum M.Y. Kayseri Bünyan hapishanesindedir. Kendisi ile yaptığım görüşmede, rahatsızlanması ve nefes almada zorlanması üzerine revire

kaldırıldığını, COVİD-19 belirtileri olmasına karşın hastaneye götürülmediğini ve test yaptırılmadığını söyledi.

Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nden 24 Ocak 2020'de E.A. tarafından yollanan mektupta; "Bu cezaevine geldiğinden beri sağlık sorunlarının ağırlaştığını, kalbine stend takıldığını, şekerin kontrolden çıktığını ve insüline dönüştüğünü ve kontrollere zamanında götürülmediği için bir türlü kontrol altına alınamadığını, bu hastalıkları kontrol altına alacak ve dengeleyecek bir diyet uygulanmadığını, uygulanan diyetin mide hastaları için olduğunu, tek menü geldiğini, ayrıca son dönemlerde 20 yıldır kullandığı şeker ilaçlarını yazdırmasına rağmen farklı ilaç getirildiğini, anjiyo olduğunu ve anjiyo yapılan yerde derinin altında şişkinlik kaldığını, yaklaşık bir aydır ağrıların devam ettiğini, bir haftadır şeker ilacının olmadığını" aktarmıştır.

28 Ağustos .2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.Ç. ile yapılan avukat görüşünde;; "Şubat 2020'de bel fıtığı ameliyatı olduğunu, hareket etmekte zorlandığını, tedavinin iyi bir şekilde yapılmadığını ve ayrıca pandemi sürecinde tedavi talep ettiğini ancak 5-6 ay sonra göndereceklerini söylediklerini, pandemiden önce revire gidebildiklerini ancak hastaneye sevkin 1 yılı bulduğunu, diş polikliniklerine 7 aydır gidemediklerini, diş doktorunun ayda bir geldiğini onun da sadece diş çektiğini başka bir müdahalede bulunmadığını, dolgu veya kanal tedavisi yapılmadığını, diğer mahkumlardan bazılarının kanal tedavileri bekletildiğini, bu yüzden yemek yiyemediklerini, diş tedavisi için en erken 6 ayda sıra geldiğini ve muayenelerin kelepçe ile yapıldığını" aktarmıştır.

28 Ağustos .2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde E.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "E.A.'nın kalp rahatsızlığı olduğunu ancak pandemi nedeniyle hastaneye giderse karantinaya alınacağı bildiği için revire çıkmak istemediğini; N. adlı mahkumun karantinada olduğunu kendisinin vücudunda ağır yanıklar olduğu, bel boyun fıtıklarının olduğunu tek başına kalamayacağını ancak hastaneye götürüldüğü için 14 gün karantinada kalması gerektiğini; Kayseri hapishanesinde iğne vurmak için bir ambulansın hapishaneye yanaştırıldığını, ambulansta iğne yapılsa dahi 14 gün hücrede karantinada tutulduklarını bu durumun ağır hastaları endişelendirdiğini" aktarmıştır.

28 Ağustos .2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.C.A. ile yapılan avukat görüşünde; "Mahkumlara haftada sadece 2 maske verildiğini, temizlik ve dezenfektan ürünlerin verilmesi talep ettiklerini ancak idare "müfettişlerin cezaevine geldiğini, idareye temizlik malzemesi ürünlerinin mahkumlara verilmemesini" söylediklerini, idarenin temizlik ürünleri için Adalet Bakanlığına baş vurduğunu kısa bir sürede temizlik ürünleri dağıtılacağının söylendiğini; risk taşıyan hasta mahpusların bulunduğunu, bu mahpuslar için zatürre aşısı ve grip aşısı yapılmasını istediklerini, risk grubu raporu olan mahkumların zatürre aşısını ücretsiz edinebileceklerini öğrendiklerini, grip aşısının da ücretli olduğunu ancak hapishaneye grip aşısı getirilmesi halinde grip aşısının ücretinin kendileri tarafından karşılanarak aşı yaptırmak istediklerini; K.S. adlı mahpusun Sara hastası olduğunu, ayda 10 kez kriz geçirerek yere düştüğünü, ilaç verilmediğini, rahatlatıcı iğne yapılmadığını nedeni sorulduğunda "doktorlar olmadan iğne vurulamaz" denildiğini, K.S.'ye iğne vurulması halinde 14 gün karantinada kalması gerektiğini, tek başına kalamadığı için iğne vurmayı istemediğini, hapların da etki etmediğini" aktarmıştır.

F.D. 6 Kasım .2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan tarihinde oğlu F.D. için yaptığı başvura; "Oğlunun Covid-19'a yakalandığını, kendisine temizlik malzemelerinin verilmediğini, ayrıca oğlunun kardeşi ile konuya dair Kürtçe konuştuğu için ceza verildiğini, telefon görüşmesi yapamadıklarını" aktarmıştır.

Kayseri/Gültepe Kapalı Hapishanesi

A.Y., 12 Aralık 2020 tarihinde Kayseri/Gültepe Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan oğlu H.Y. adına yaptığı başvuruda; "08 Ekim .2020 tarihinde oğlunun tutuklandığını, oğlunun sağlık sorunları olduğunu, akciğerinde delik bulunduğunu ve solunum rahatsızlığı yaşadığını, salgın hastalık olan Covid-19'un büyük bir risk oluşturduğunu, kapalı ve oksijensiz yerde kalmasının mümkün olamayacağını, hastane gidiş-gelişlerde karantinada kalmasının büyük bir tehlike oluşturacağını, bu nedenle tutukluluğunun sona erdirilerek tutuksuz yargılanmasını istediklerini" aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

Kırıkkale Hacılar Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 12 Ekim 2020'de İ.E., H.S., M.T., A.R.A. tarafından mektupla yapılan başvuruda; "Hastane sevklerinin yapılmadığını, revire çok geç çıkabildiklerini, kronik hastalığı olanların ilaçlarının geç verildiğini ya da hiç verilmediğini, kronik hastalığı olanların rutin kontrollerinin yapılmadığını, diş tedavilerinin yarıda kaldığını, bu konularda ilgili dilekçeler yazdıklarını fakat çözüme kavuşamadıklarını" aktarmışlardır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumu'nda 9 Eylül .2020'de tarafımıza ulaşan ve İ.A., S.A., S.H., H.Ç., K.Ç., V.T., Z.D., S.D., A.Ş., Ş.Ç., D.S., A.T., Ş.S., M.E., S.A., S.G., H.B., B.Ö., O.Y., A.A. ve S.Ç. tarafından yazılan mektupta; "Bazı arkadaşlarının hastane sevklerinin hepten iptal edildiğini; sağlık sorunu yaşayanların çok gecikmeli revire çıkarıldıklarını, kronik hastalığı olanların ilaçlarının ya verilmediğini ya da çok geç verildiğini; rutin kontrol olması gereken hastaların pandemi sürecinde kontrole götürülmediğini, çok sayıda arkadaşlarının diş tedavilerinin yarıda bırakıldığından dişlerinin çürüdüğünü ve bunların farklı sağlık sorunlarına yol açtığını" aktarmışlardır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nden E.Y., K.A., B.D., M.A.B. 31 Ağustos .2020'de; S.G., F.M., H.S., E.İ. 1 Eylül .2020'de; M.Ş.N., S.D., M.D., İ.A., S.A., S.H., H.Ç., S.A., S.G., H.B., B.Ö., H.P., M.D., A.D., H.İ.V., İ.Ç., K.K., H.Z. 2 Eylül .2020'de; F.K., R.N. 4 Eylül .2020'de, mektup yoluyla yaptıkları başvuruda; "Birçok kişinin hastane randevularının iptal edildiğini, rutin kontrol olması gerekenlerin kontrole götürülmediğini, sağlık sorunları yaşayanların gecikmeli olarak revire çıkarıldıklarını, haftalarca ve hatta aylarca revire çıkma imkanı olmayan ve ilaç alamayanların olduğunu, kronik hastalıkları olanları ilaçlarının ya verilmediğini ya da çok geç verildiğini; birçok kişinin diş implant tedavilerinin yarım kaldığını, yarım kalmış işlemlerin çürümelere ve sağlık sorunlarına yol açtığını" aktarmışlardır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 18 Kasım .2020'de M.K., yazdığı mektupta; "Sevklerin sürekli geciktirildiğini, gerçekleşen sevklerin tahlil ve muayene öncesi uygulanması gereken diyetler yaptırılmadan, aç gidilmesi gereken muayeneler önceden bildirilmediğini, tahlillerin geç yapılıp sonuçların daha da geç alındığı, sevklerin hasta ve hastalık baz alınarak değil araç ve güvenlik baz alınarak yapıldığı ve muayene esnasında tüm mahremiyetlerin ihlal edildiği bir sağlık işleyişinin olduğunu; Hepatit B hastaları F.A., İ.A., E.I., A.Ç., Ş.M., A.B.'nin periyodik muayeneleri yapılmadığını; A.Ç.'nin Hepatit-B hastalığına ek olarak prostat, boyun diski, tansiyon rahatsızlıkları olduğunu, tedavilerinin aksatıldığını, düzenli olarak kullanması gereken tansiyon ölçüm aletinin verilmemekte, tüm bunlara rağmen tek başına tutulduğunu; A.T.'de dalak büyümesi olduğunu ve düzenli olarak kontrolleri yapılması gerekirken hastane sevki yapılmadığını; S.G.'nin birçok kronik hastalığı bulunmasına rağmen tedavisinin yapılmadığını; A.A.'nın birçok kronik rahatsızlıklarının olup düzenli olarak kullandığı ilaçlar pandemi hastalarında kullanıldığı ve de orda bulunmadığı gerekçesiyle kendisine verilmediğini; F.K.'nin hastalığı sebebiyle iki kez hastaneye götürülmesine rağmen tedavisinin yapılmadan geri getirildiğini; A.B.'nin 4 yıl önce parasını ödemiş olması ve konu hakkında İnfaz Hakimliğinin lehte kararı bulunuyor olmasına rağmen implant tedavisinin yapılmadığını ve ağzında diş kalmadığı için ciddi beslenme ve sindirim güçlüğü yaşadığını; N.Ö.'nün 3 yıldır devam eden diş tedavisinin (implant yapılması) pandemi gerekçesiyle yarım bırakıldığını;

C.Ö.'nün uzun zamandır birçok kronik rahatsızlığının yanı sıra kanser tedavisi de gören ve yakın zamanda tiroit kanseri ameliyatı olduğunu, yaptırmış olduğu biyopsi sonuçları aradan 1 ay geçtiği halde alınmayarak tedavisinin geciktirildiğini; Sintiografi öncesi uygulanması zorunlu olan diyet, raporlarına rağmen kendisine verilmemektedir; R.K.'nin karaciğerine yapılan biyopside olumsuz bulgulara rastlanmış ve ileri tetkikler için Ankara Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edilmesine karşın bir aydır sevkinin yapılmadığını; S.A.'nın 6 ay önce götürülmesi gereken Ankara Dışkapı Hastanesi Genel Cerrahi Polikliğine olan randevusuna pandemi gerekçesiyle götürülmediğini; Kanser, Astım, Hepatit-B, Kalp vb. pek çok kronik hastalığı bulunan ve yaş olarak risk grubunda olan tutsaklara tüm taleplerine rağmen grip aşısı yapılmadığını" aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Aralık .2020'de M.K. ile yapılan avukat görüşünde; "Kronik venöz hastalığı olduğunu, ileri derecede varis hastalığı, bel fıtığı, varikosel hastalığı olduğunu, sol kulak zarında çökme olduğunu, kilit alerjisi olduğunu; mahpusların genel olarak diş problemi olduğunu, implant tedavisi gören bir mahpusun pandemi sebebiyle diş doktoruna götürülmediğini bu sebeple tedavisinin yarıda kaldığını, kendisine ise protez takılması gerektiğinin revir doktoru tarafından dile getirildiğini ancak hastaneye gidemediğini, gitseler dahi kelepçeli şekilde muayene edilmeye çalışıldıkları bunu kabul etmemeleri sebebiyle de tedavilerinin yarıda kaldığını, kuruma yeni sevk edilen mahpuslara çıplak arama dayatıldığını" aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Aralık 2020'de R.K. ile yapılan avukat görüşünde; "Astım ve korsikof ve hipotiroid hastası olduğunu, akciğerinde nodül olduğunu ve Ankara Sanatoryum Hastanesinde tedavi olduğunu ancak 8 aydır kontrol için götürülmediğini, normalde 3-5 ayda bir kontrole gittiğini, 7 Ekim tarihinde Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine gittiğini, karaciğerinden parça alındığını ve biyopsi yapıldığını, patoloji sonucunun olumsuz olduğunu, doktorların kaba gravür hastalığından ve ottommün Hepatit hastalığından şüphelendiklerini, Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki doktorun alınan biyopsiyi Ankara Gazi Hastanesinin patoloji bölümüne gönderilmesi ve incelenmesi gerektiğini, Ankara Gazi Hastanesinin teknolojisinin diğer hastanelerden daha iyi olduğunu ve ellerindeki mevcut teknolojinin yetersiz olduğunu ve patoloji sonucuna göre tedavinin başlatılacağını söylediklerini, ancak hapishanenin bu durumu kabul etmediğini çünkü Adalet Bakanlığının Gazi Hastanesi ile sözleşmesinin olmadığını ancak Şehir Hastaneleri isterse Gazi hastanesine gönderilebileceğini, bunun üzerine Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine tekrar gittiğini ve şehir hastanelerinin kullandıkları teknolojiye kendilerinin de sahip olduğunu bu sebeple şeyi hastanesine gönderilmenin amaca hizmet etmeyeceğini infaz koruma memurlarını bildirdiğini onların da tamam dediğini ancak İdarenin sonrasında Gazi Hastanesi ile görüştüklerini ancak Gazi hastanesinin hastayı görmeden patoloji yapamadıklarını ve şu anda pandemi koşullarından kaynaklı hasta almadıkları şeklinde geri dönüş yapıldığını, bu durumun Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine doktoruna da iletildiğini, şimdi kendisinin Ankara Şehir Hastanesine götürüleceğini, 1 haftadır beklediğini ancak ne zaman götürüleceğinin belli olmadığını, midesinde ülser problemi olduğunu, boyun ve bel fıtığının olduğunu, sağ omzunun ilk tutuklandığında gördüğü işkenceye bağlı olarak kullanmakta zorluk yaşadığını, uzun süre kalem tutamadığını, kullanmakta olduğu ilaçların kan değerlerine bağlı olarak değiştirildiğini ancak pandemi gerekçesiyle kontrole gidemediği için nerdeyse 1 yıl önceki ilaçları kullanmaya devam ettiğini" aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Aralık .2020'de C.Ö. ile yapılan avukat görüşünde;; "Kurum sularının paslı olduğunu yaklaşık 15 dk suyun paslı aktığını, içme suyu olarak kantinden su almak zorunda kaldıklarını; 2018 yılında boyun fıtığı için MR çekilirken tiroit kanseri olduğundan şüphelenildiğini, 15 ay sonra biyopsi yapılmasıyla birlikte kanser teşhisinin konulduğunu, sonrasında ise 1 ay boyunca Ankara'ya sevk edilmek için çaba harcadığını, Ankara'da acilen ameliyat olduğunu, ameliyat esnasında lenf bezlerinde de nodül görüldüğünü ve o esnada alındığını, bu süreçlerde sürekli Ankara'ya gidip geldiğini ancak doktor ile infaz koruma memurlarının görüşmesi sebebiyle görüşemediğini, sadece 1,5 ay sonra

kontrole geleceğinin söylendiğini ancak neden geleceği, ne yapılacağı, mevcut şikayetleri hakkında doktor ile görüşemediğinden öğrenemediğini, geçen ay koltuk altı bezlerinden biyopsi örneği alındığını, 1,5 ay sonra kontrole gitmesi gerektiğini ancak ne zaman götürüleceğinin muallakta olduğunu ve gidiş tarihini öğrenmek için her gün revire çıkmaya çalıştığını; pankreas enzim eksikliğinin olduğunu, 5 yıldır kron ilacını kullandığını; boyun fıtığı, kronik venöz hastalığının olduğunu; kalbinde ritim bozukluğu olduğunu ve bunun için ilaç kullandığını, kalpte minimum miktarda aort yetmezliğinin gözlendiğini; prostatının olduğunu, 2 böbreğinde de 2 cm üzerinde nodül olduğunu ancak tam bir teşhis konulamadığını, kronik otit (kulakla ilgili) hastalığı ve vertigo hastalığının olduğunu, günde 3 adet ilaç kullandığını, iki sefer radyoterapi aldığını ve bu sebeple kuruma dönüşünde karantina odasında kaldığını" aktarmıştır.

C.A. 17 Kasım .2020'de Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlu İ.A. için yaptığı başvuruda "Oğlu ile 16 Kasım .2020 tarihinde saat 11.00 civarı görüşme yaptığını, infaz koruma memurlarının COVİD-19 pandemi sürecine ragmen arama sırasında hijyen kurallarına uymadıkları ve bu sebeple infaz koruma memurlarını ikaz ettiklerini ancak infaz koruma memurlarının kendilerine hastalığı bulaştırmak için içeri girdiklerini söylediklerini, hapishane idaresine dikelçe yazdıkları halde cevap alamadıklarını" aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 30 Mart .2020'de M.K., yazdığı mektupta hapishanedeki sağlık koşulları ile ilgili beyanda bulunmuştur:

> Cezaevi idaresinin koronavirüs tedbirleri adı altında aldığı önlemler yetersiz, Bizden başka kimsenin temas etmediği elektrik düğmelerine, kapı koluna birkaç günde bir dezenfektan püskürtülürken ardı ardına birçok tutuklu-hükümlü insanın temas ettiği telefon ahizeleri hiçbir şekilde dezenfekte edilmiyor. Şu ana kadar verdikleri iki su bardağı çamaşır suyu ve sıvı deterjan, kişi başına birer paket sabun; sıvı dezenfektan taleplerine ise hücre dışında tutulması şartıyla para karşılığı alabileceğimiz söylendi. Şimdiye kadar bize hiçbir tarama, test yapılmadı, birlikte kaldığım kardeşim R.K.'nin astım, akciğerde nodül, otoimmum hebatit, hipotroid gibi birden fazla kronik hastalığı var. Risk grubunda, önlemler alabilmesi için cezaevi müdürlüğüne 23 Mart 2020 günü yazdığı dilekçede acil olarak maske, kolonya, sıvı dezenfektan ve benzeri malzemeler talep etti, ancak cevap verilmedi.

Kırıkkale F tipi cezaevinde 23. 12. 2020 tarihinde avukat görüşünde İ.A. hepatit hastası olup her 3 ayda bir kan tetkiklerinin yapılması gerekirken başvurduğu halde tetkiklerinin 9 aydır yapılmadığını, hastalığının ne durumda olduğunu bilmediğini aktarmıştır. Ş.M. protesto amaçlı olarak geçmişte bedenini ateşe vermesinden dolayı vücudunda ağır yanıklar mevcut. Bu yanıklardan dolayı tedavi görmektedir. Tedavisinde kullanılan ilaçlardan bir tanesinin kendisine verilmediğini belirtti. İlacın kullanılmaması durumunda çok acı çektiğini, bunu revire söylediğinde kendisine nemlendirici sür dendiğini belirtti.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.S. ile yapılan avukat görüşünde; "Son zamanlarda görme problemleri yaşadığını, bu nedenle ilk 09 Mayıs günü revire gitmek için yazılı olarak başvurduğunu ancak bir cevap alamayınca, 9 kez dilekçe vererek muayene olma talebinde bulunduğunu, dilekçesinin işleme konulmadığını, diğer mahpuslardan göz doktorunun geldiğini öğrendiğini ancak muayene olmasının engellendiğini, 24 Ağustos'ta böbreklerinde bir ağrı olduğunu ve doktora görünmek istediğini iletse muayene olmasının engellendiğini" aktarmıştır. Başvurucu aynı zamanda cezaevi çalışanlarının Covid-19 pandemisine ilişkin önlemlere uymadığını ve gardiyanların maske ve eldiven olmaksızın üst araması yaptıklarını, sosyal mesafe kurallarına uymadığını" aktarmıştır.

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde Ç.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "Revire gitmeyi talep eden biri olduğunda gardiyanların "istediğin ilaç neyse yaz ben getireyim" dediklerini ve gardiyanların çağırıldıklarında genellikle gelmediklerini, koğuşlarda kırmızı butonun olmadığını" aktarmıştır.

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde Ç.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "Ayakta sayımlarda memurlarının tedbirlere uymadıklarını, koğuşlarına maske takmadan girdiklerini ve infaz memurlarının ellerinde yeterince maske olmadığı gerekçesiyle maske vermediklerini, bir memura Covid-19 bulaştığını, testinin pozitif çıktığını ve hastaneye kaldırıldığını duyduklarını, buna rağmen aynı ortamda bulunurken herhangi bir tedbir almadıklarını, koğuşlarının temiz olmadığını, pandemiye ilişkin bir önlem alamadıklarını, suyun çok az miktarda ve kısıtlı saatlerde verildiğini, temizlik malzemesi sağlanmadığını ve kantinden alımlarda kısıtlarla karşılaştıklarını, sabun ve bulaşık deterjanının bazen hiç verilmediğini, kantinden aldıkları çamaşır suyunun bile 200 ml'lik bardaklarda azar azar verildiğini, her tutuklu ve hükümlünün sadece bir maskesi bulunduğunu ve en az bir ay bunu kullanmaya mecbur kaldıklarını, maske verilmediği gibi kantinde satılmadığını" aktarmıştır.

Ş.D. 7 Aralık 2020'de Kırşehir E Tipi Kapalı Cezaevinde oğlu M.D. için yaptığı başvuruda; "Hücrede olmasına rağmen Covid-19'a yakalandığında kendilerine cezaevinin değil de Sağlık Bakanlığı görevlilerinin evlerine gelerek M.D.'nin testinin pozitif olduğunu söylediklerini, oğlunun en son telefon görüşmesinde 'çok kötü olduğunu, artık dayanacak gücünün kalmadığını' söylediğini, bundan ötürü oğlunun hem psikolojisinin gerçekten kötü olduğunu, hayatından sağlığından endişe ettiklerini" aktarmıştır.

Kırıkkale/Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi

İ.T., 03 Şubat .2020'de Kırıkkale KesKin T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan babası M.T. için yaptığı başvuruda; "Babasının cezaevine girmeden önce sağlık sorunları olduğunu ve fakat teşhis konulmadığını, cezaevine girdikten sonra sağlık sorunlarının ilerlediğini, hala hastalığının teşhis edilemediğini, şuan tekerlekli sandalye ile hayatına devam ettiğini, hiç yürüyemediğini, hastanede yatırılarak tedavi altına alındığını fakat tedavi gördüğü süre boyunca iletişim ve görüş hakları kullandırılmadığı için psikolojisinin olumsuz yönde etkilendiğini, açık cezaevine geçme hakkını elde ettiğini fakat açık cezaevinde babasından daha kötü durumda hasta olan kişiler bulunmasına rağmen babasının talebinin çalışamaz durumda olduğu için idare tarafından kabul edilmediğini, babasının açık cezaevine geçmesini ve hastanede tedavi edilmesini ayrıca tedavi süresince görüş ve iletişim haklarından faydalandırılmasını talep ettiklerini" aktarmıştır.

Kırıkkale Keskin T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.Ö., 7 Aralık .2020 tarihinde yazdığı mektupta; "Bronşektazi hastası olduğunu, bu nedenle sol akciğerinin komple alındığını, tek sağ ciğer ile hayatını devam ettirmeye çalıştığını; sağ böbreğinde 29 mm çapında kist bulunduğunu, kistin mahiyetiyle ilgili olarak elinde bir bilgisinin olmadığını, belli aralıklarla kontrol edilmesi gerektiğini ancak cezaevi koşullarındaki pandemi nedeniyle kontrolleri yaptıramadığını; corona virüse karşı risk grubunda olduğunu, hakkındaki hükmün pandemi geçene kadar tehir edilmesini veya ev hapsine dönüştürülmesini talep ettiğini, ancak bu başvurusunun reddedildiğini; cezaevinin tüm tedbirleri almasına rağmen corona vakalarına rastlanıldığını, koğuşlarında vaka çıkması üzerine kendisinin de temaslı olarak karantinada kaldığını, bunun üzerine bulaş riskini en aza indirmek için cezaevi yönetiminde tekli odaya geçmek istediğini ilettiğini ve bunun kabul edildiğini, ancak tekli koğuşların da güvenli olmadığını ve tekli olan yerlerde de vakalara rastlandığını" aktarmıştır.

Kırklareli E Tipi Kapalı Hapishanesi

7 Ekim .2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan H. T Kırklareli E Tipi Hapishanesi'nde bulunan oğlu B.M. için başvuruda bulundu. Beyana göre; "Oğlum 2014'den bu yana hapiste. 22 yıl 30 ay hapis cezası aldı. Hüküm kesinleşti. Gasptan dolayı ceza verdiler. Oğlum madde bağımlısıydı, psikolojisi yerinde değildi. Haksız yere ceza verdiler. Psikolojisi daha da bozuldu. Cezaevine düşmeden evvel Bakırköy ve Zeytinburnu'nda psikolojik tedavi için hastaneye yatırmıştım. Oğlum askere gitti. Oradaki komutanlarına da ben durumunu anlattım. Ona silah vermediler. Askerden gelince yine madde içmeye başladı. Cezaevinde hep sorun yaşıyor. Psikolojisi bozuk, küfür ediyor, kavga ediyor ama elinde değil. Cezaevinde cumhurbaşkanına küfretmiş. 1 yıl 8 ay ceza vermişler. Gardiyanlar da kötü davranıyor. Kırklareli daha iyi, Vize'de daha kötüydü. Bir görüşte gözü mor, ayakta duramayacak durumdaydı. Ben sordum ne oldu diye. Bülent, anne sorma daha kötü olacak dedi. Bana çık dediler çıkmadım, oğlumu zorla alıp götürdüler. Müdür geldi, ben ona anlattım. Bana, buranın hâkimi benim dedi. Kırklareli'nde de darp edilmiş. Beni Çakal isimli bir gardiyan dövdü dedi. Müdüre çıktım, bana, biz sahip çıkıyoruz dedi. Maddi durumum yok, avukat tutamadım. Oğlumun psikolojisi çok kötü. Üstü başı pis, dişleri dökülmüş, ne dediğini bilmiyor, hatırlamıyor, zaman zaman beni tanımıyor. Savcıya gittim, sevk talep ettim."

Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan G.O. 6 Kasım .2020 tarihinde derneğimize mektup yoluyla yaptığı başvuruda durumuyla ilgili aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> Uzun bir süredir cezaevindeyim. On yıldan fazladır ağır kronik (KOAH) hastalıkla uğraşıyorum. Hastalık üzerine bana verilen hastane ve ATK raporlarını daha önce size gönderdiğimden tekrardan üzerinde durmuyorum. Arada sırada durumumla ilgili derneğinizle paylaşımda bulundum. Fakat uzun süredir sizden paylaşım alamadım. Yakın tarihte burada karşılaştığım bir sorunu sizinle paylaşmak istediğim için yazıyorum. 26 Ağustos .2020 tarihinde Adalet Bakanlığına başvuruda bulundum. 15 Nisan 2020 tarihinde çıkarılan yeni infaz düzenlemesinin 7242 sayılı yasanın 33. Maddesi kapsamında: kronik ve ölümcül riski yüksek olan hastalık grubunda sayılacak KOAH hastalığım sebebiyle kalan 4 yıllık cezanın infazı durdurularak tahliye talebinde bulundum. 26 yıldır cezaevindeyim. Bunun üzerine 16 Eylül 2020 tarihinde sağlık kurulu heyetinden rapor alınması için Kartal Dr. Lütfü Kırdar Hastanesine götürüldüm. Kayıt işlemleri yapıldı. Ardından 23 Eylül, 5 ve 7 Ekim tarihlerini kapsayan toplamda 3 kez polikliniklere götürüldüm. Götürüleceğim poliklinikler bitmediği nedeniyle 9 Ekim tarihinde bir kez daha hastaneye çağrıldım. Hastaneye gitmek için gelen askerlerden, cezaevin mahkûm kabul bölümünde arama adı altında insan onurunu zedeleyen bir saldırganlıkla karşılaştım. Anlamsız dayatmalarını, saldırgan tutumlarını kabul etmedim. Çünkü bana dayatılan, yasal mevzuat dedikleri uygulamalarla hiçbir alakası olmayan bir uygulama idi. Tamamen keyfi ve hasmane duyguların tezahürü olan yaklaşımlarını kabul etmeyince sözlü hakarete uğradım ve askerlerce hırpalandım. Fiziki şiddet, işkence ve sözlü hakaretler, psikolojik baskı, kameraların bulunduğu bölümde gerçekleşti. Bu saldırgan tutumlar karşısında can güvenliğim kalmamıştı ve hastaneye gitme koşulları kalmayınca koğuşa geri dönmek zorunda kaldım. Dolayısıyla pandemi sürecinin yarattığı risk altında kalmaya devam ediyorum, başka yapabileceğim bir şey kalmamıştı. Bırakalım tedavi olma hakkının engellenmesini can güvenliğimiz kalmadı. Hayatımız risk altında ve pervasız

bir saldırganlıkla karşı karşıyayız. Mevzu sadece tedavi olmamızın engellenmesi değil, hasmane duyguların açık bir saldırganlıkla kendisini bize karşı göstermesinden kaynaklı hastaneye gitme koşullarının ortadan kalkmasıdır. Yaşanan bu durumu Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde suç duyurusunda bulunarak aktardım. Akabinde Adalet Bakanlığına yazdım. Bir şeyin çıkacağını sanmıyorum. Yine de yasal yollarla yapılması gerekeni zamanında yapmaya çalıştım. Bu tür uygulamalar, özellikle biz siyasi tutsaklara reva görülen saldırgan tutumlar, işkence ve hakaretlerin kamuoyuna açıklanmasıyla gereken duyarlılığın gösterileceğine inanıyorum.

Maltepe 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

7 Ekim .2020 tarihinde derneğimizi telefonla arayarak başvuruda bulunan D. M. ; eşi Ö.S.M.'nin (4 gün önce) Cuma günü kalp krizi geçirdiğini ve Kartal Koşuyolu Hastanesine kaldırıldığını, bunu da kendilerine hastaneden arayıp haber verdiklerini söyledi. Eşinin kalp hastalığının yanında KOAH ve diyabet gibi kronik hastalıklarının da olduğunu belirtti. Cuma günü hastaneye kaldırılan eşinin ameliyat olması gerektiğini ve vasisi olarak kendisinin imza atması söylenmiş. Eşinin ameliyatla dört damarının değiştirildiğini ve halen hastanede yattığını söyledi. Ancak doktorun raporu yazarken eşinin TC numarasını yanlış yazdığı için savcılığa defalarca gitmesine rağmen jandarmaların eşini görmesine izin vermediğini ve hala eşini görmediğini ifade etti. Eşinin tamamıyla iyileşmeden tekrar hapishaneye götürülmesinden endişe ettiğini, kendisine ve eşine insani muamele yapılmadığını ne doktorla ne savcıyla görüşme şansı bulamadığını" ifade ederek derneğimizden yardım talep etti.

Manisa T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.K. 14 Kasım .2020 tarihinde Manisa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan eşi M.K. ile ilgili yaptığı başvuruda; "17 Aralık 2018 tarihinde kasık ağrısı ve testislerde beze tarzında şişkinlik şikayeti ile hastaneye sevk edildiğini, yapılan tahliller sonucu acil olarak 19 Aralık .2018 tarihinde operasyon geçirdiğini ve parça alındığını, alınan parçanın patolojiye gönderildiğini, gelen sonuç prostat kanseri (seminom sol testis) teşhisi konulduğunu, 31 Ocak .2019 tarihinde Manisa Şehir Hastanesi Tıbbi Onkoloji Polikliniğine sevk edildiğini, fakat orada mahkum koğuşu olmadığı için İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesinde İzmir'e sevk edildiğini, Manisa Şehir Hastanesinin raporunda 'ICD kodu ve tanımları = C62 testis malıngnoplasmı klinik bulgular = testis malıng tümörü alınan karar testis malıng tümörü tanılı hastanın onkolojik tedavisinin mahkum koğuşu olan İzmir Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevki uygundur' diye karar alındığını, 20 Şubat'ta kemoterapi tedavisi gördüğünü ve kemoterapiye devam edilmesi gerektiğini, 7 Mart 2019'da kan sayımı için kontrolü gerekmektedir denilerek 27 Mayıs 2019 tarihine kontrolü için gün verildiğini, kontrole götürüldüğünü, Ekim sonu için tekrar kontrole götürüldüğünü, kontrole götürüldüğü zaman sağlık durumu hakkında bilgi verilmediğini, altı ay sonraki kontrole pandemiden dolayı götürülmediğini, görüşme esnasında tekrardan şikayetleri olduğunu söylediğini" aktarmıştır.

Manisa/Akhisar T Tipi Kapalı Hapishanesi

15 Mayıs .2020 tarihinde H.S. derneğimize yaptığı başvurusunda Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, düzenli ilaç kullandığını ve ilaçlarının aniden kesildiğini, ilacının takibinin yapamadığını, antidepresan bir ilaç olduğu için takibin çok önemli olduğunu, ilaç bittiğinde günlerce ilaçsız kaldığını beyan etmiştir.

11 Eylül .2020 tarihinde S.İ. derneğimize yaptığı başvurusunda oğlu E.P.'nin Manisa Akhisar T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kaldığını, kalp ritim bozukluğu, kemik erimesi, tansiyon, hipofiz hormon dengesizliği ve

KOAH'ının olduğunu ve tedavisinin engellenmesi, kendisini sürekli tehdit eden adli tutukludan kaynaklı hücresinin değiştirilmesi, sürgün tehdidinin olmaması talebiyle açlık grevinde olduğunu beyan etmiştir.

Metris R Tipi Kapalı Hapishanesi

E.A.; "İki eli olmayan (biri omuzdan diğeri bilekten) mahpusa Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından 'hapishanede kalamaz raporu' verilmiş olmasına rağmen tahliye edilmemiştir. İstanbul Metris R(ehabilitasyon) hapishanesine tedavi amaçlı getirilmeden evvel İzmir Menemen R tipi hapishanesinde tutulurken hapishane koşullarından kaynaklı olarak; tüberküloz (verem) hastalığına yakalanmış, Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna getirildiğinde zatürre teşhisi konulmuş,15 gün ilaç tedavisi görmesine rağmen tüberküloz olduğunun anlaşılmıştır. Bu nedenle Metris R tipi hapishanesine tedavi amaçlı getirilerek burada tutulmaktadır. Günde 10 ilaç kullanmak zorunda kalmaktadır. Aynı zamanda Koah hastasıdır. Hapishanede kalamaz raporu olan E.A.'nın mevcut durumu ve yaşam kalitesinin zorlukları düşünülerek bir an önce serbest gerekmektedir.

S.Y.: İstanbul Metris R Tipi hapishanesinde tedavi amaçlı bulunmaktadır. 2012 yılında geçirdiği trafik kazası nedeniyle belden aşağısı felçli hale gelmiş ve ameliyat edilerek omurlarına platin takılmıştır. Tekerlekli sandalyeye bağımlı hale gelmiştir. Metris'te kalırken hapishane hasta bakıcılarının tekerlekli sandalyeden yatağına taşırken düşürülmesi sonucu platinleri yerinden kaymış ve çok acı çekerek sırtüstü yatamaz, uyuyamaz halde yaşamını sürdürmektedir. Baltalimanı Kemik Hastanesine ameliyat amaçlı götürülmüş fakat doktorlar muayene sonucu kayan platinlerini kendilerinin değiştiremeyeceğini, ancak önceki ameliyatı yapan Ankara İbni Sina Hastanesinde ameliyatını yapan T.Y.'nin yapması gerektiğini belirtmişler. Savcılık Ankara İbni Sina için sevk işlemi yapmasına karşın T.Y.'nin emekliye ayrılması nedeniyle ameliyatı gerçekleştirilememiştir, ailesini yanında ve uzman doktorların çare üreteceği koşulların oluşturulması için derhal tahliye edilmesi önemlidir.

Narman Açık Ceza İnfaz Kurumu

Erzurum Narman Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan Ö.R., N.Ç., M.T., A.A., M.Ç., E.C.D., İ.Ş., Z.Z., E.F., E.A., İ.K. ve H.P. adlı mahpuslar 3 Eylül .2020 tarihinde İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi'ni telefon ile arayarak durumlarını aktarmışlardır. Buna göre; "Erzurum Narman Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda 20 gün önce COVİD-19'un çıktığını, önce Van Açık Cezaevinden zorunlu sevk ile 9 mahpusun Narman Açık Cezaevine getirildiğini, gelen mahpuslardan birine COVİD-19 teşhisi konulduğunu ve bir kulübede (bekçi kulübesi olduğunu belirtmiştir) 20 gündür tek başına karantinada tutulduğunu ve hastaneye götürülmediğini, 3 gün önce O.E. isimli bir arkadaşlarında da COVİD-19 çıktığını ve onun da ziyaretçi kabul bölümünde bir yerde tutulduğunu, 10 dakika önce de (aradıkları gün ve saatten 10 dakika öncesi) O.L. adlı arkadaşlarının da COVİD olduğu söylenerek O.E.'nin yanına götürüldüğünü, kendilerinin besi bölgesinde çalıştığını, orada görevli memurlardan birinde COVİD çıktığını ve temas eden 8 mahpusun test yapıldığını ve negatif çıktığını, test sonucundan iki gün sonra yine sürekli temaslardan kaynaklı olarak bahsedilen kişilerde COVİD çıktığını, kendilerinin de çok tedirgin olduklarını, Narman'da COVİD'in yaygın olduğunu, memurların evlerine gidiş geliş yapmalarından kaynaklı olarak yayılabileceğini, tedbir alınmadığını" ifade etmişlerdir.

Nevşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Nevşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 28 Ocak 2020'de F.Ö. tarafından mektup yoluyla yaptığı başvuruda; "Yaklaşık 42 aylık mahpusluğunun son 3 ayını Nevşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tek kişilik hücrede geçirdiğini, böbrek ve cildiyle ilgili ciddi sağlık sorunları bulunduğunu, özellikle böbrek rahatsızlığının giderek daha da ciddileştiğini, baş dönmesi yaşadığını, yemek yiyemediğini, yemek yediği zaman da istifra ettiğini, baş dönmelerinin bayıltacak kadar kötü hissettirdiğini, tek kişilik hücrede

kaldığından bayılıp düşerse yardım edecek kimsenin olmadığını, ölüme terk edildiğini, kurumun revirinde görev yapan hekimin kendisinin 'suç grubundan dolayı açıkça ayrımcılık yaptığını ve nefret saikiyle davrandığını, şikayetlerini dinlemeden kovduğunu, daha önce de başka bir mahpusla ilgili yanlış tedavi uygulamış bir hekim olduğunu ve bunu açıkça ifade ettiğini, hekimin açıkça kötü niyetli yaklaştığını" aktarmıştır.

Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ordu E Tipi Hapishanesi'nde B.A. ile 12 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde; "Böbrek rahatsızlığının olduğunu, sürekli taş düşürdüğünü, idrarı kanlı geldiği için hastaneye götürüldüğünü, pandemi nedeniyle müdahale edilmediğini, dönüşte karantinaya konulduğunu, böbreğindeki taşın kırılması gerektiğini" aktarmıştır.

Ordu E Tipi Hapishanesi'nde H.A. ile 12 Kasım .2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "İnfaz koruma memurlarının pandemi sürecinin başında dikkatli davrandığını, ilerleyen süreçlerde daha az dikkat edildiğini, koğuş aramalarında memurlarının sayıya dikkat etmeden koğuşlara girdiğini; temizlik malzemelerinin yeteri kadar verilmediğini, idare tarafından hücre büyüklüğündeki odaları karantina odasına çevrildiğini ancak bu odaların hijyenik olmadığını, nefes alınamayacak kadar da dar ve basık olduğunu, bu sebeple mahpusların karantinada kalmak için hastaneye ve revire sevk edilmek istemediklerini, H.Ç. ile birlikte göz muayenesi olması gereken mahpusların olduğu ancak pandemi gerekçesiyle sevklerinin yapılmadığını; spor dışında sosyal aktivite faaliyetlerinin yasaklandığını, ayda bir kere spora çıkarıldıklarını" aktarmıştır.

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 19 Kasım .2020'de M.K. ile yapılan avukat görüşünde "hasta mahpus M.K.'nin 3 aydan beri ağzından çıkan yaralardan dolayı yemek yiyemediğini ve ağzındaki yaraların gittikçe büyümeye başladığını, tüm girişimlere rağmen 3 aydan beri cezaevi revirine çıkarılmadığını ve cezaevi doktoru tarafından muayene edilmediğini, dilekçe ile başvuru yapmasına rağmen revire çıkarılmadığını, sadece ağrı kesici ilaçların kendisine verildiğini, bu ilaçların dahi doktor raporundan sonra verilmediğini, infaz koruma memurlarının "bu ağrı kesicilerle idare et" dediklerini, mahpusun durumunun gittikçe ağırlaşmakta olduğunu ve tedavisinin yapılmadığını, acil girişimlerde bulunulmasını gerektiğini" öğrenilmiştir.

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.İ. ile yapılan avukat görüşmesinde; "En önemli sorunlarının revir doktorunun kendileriyle ilgilenmemesi, muayene etmemesi ve ağır hasta olan mahpusları hastaneye sevkini yapmaması olduğunu, ilk yakalandığında sol kolunda şarapnel parçası bulunduğunu ve yaralı olduğunu, 5 yıldır defalarca kez dilekçe yazıp, talepte bulunmasına rağmen hastaneye götürüp ameliyat ettirmediklerini, revir doktorunun eski dönemlerde sadece ağrı kesiciler verdiğini, Sol kolunun tedavisi yapılmadığı için şu anda kolunu kullanamadığını, dişleri ağrıdığı için 2 aydır dilekçe yazmasına rağmen revir doktoruna çıkarılmadığını, koğuş arkadaşı M.K.'nin ağzında yaralar oluşmaya başladığını, 3 aydan beri bu konu ile ilgili dilekçe yazmasına rağmen revir doktoruna dahi çıkarılmadığını, inanılmaz acılar çektiğini ve yemek dahi yiyemediğini" aktarmıştır.

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.F.E. ile yapılan avukat görüşmesinde; "Yaklaşık 5 yıldır Osmaniye 2 No'lu T Tipi Hapishanesi'nde tutuklu olarak bulunduğunu, ilk yakalandığında sol ayağımda şarapnel parçası olduğundan ayağında lifte yırtılmanın söz konusu olduğunu, ayağına basamadığını ve sürekli acı çektiğini, bugüne kadar hiçbir şekilde hastaneye götürülüp ameliyatının yapılmadığını, cezaevinde hakları olan hiçbir imkandan yararlanamadıklarını, 3 aydan beri hiçbir hasta

mahpusun revir doktoruna çıkarılmadığını ve hastaneye sevklerinin yapılmadığını, bu konuda yazdıkları dilekçelere cevap verilmediğini" aktarmıştır.

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.H.K. ile yapılan avukat görüşmesinde; "Yaklaşık 3-4 aydan beri hastalıkları nedeni ile yazdıkları dilekçelere cevap verilmediğini ve revir doktoruna çıkarılmadıklarını, koğuş arkadaşı R.P.'nin sağ kolunda yara olduğunu, yine hasta mahpus Azat İnci'nin şizofren hastası olduğunu, hastaların durumlarının ağır olup, tedavilerinin yapılması gerektiğini" aktarmıştır.

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.F.E. ve İ.H.K ile yapılan avukat görüşünde; "Dezenfekte ilaçlarının para ile satıldığı, maske verilmediği, koğuş içlerinin dezenfekte edilmediğini, paraları olmadığı için kantinden dezenfekte ilaçları alamadıklarını" aktarmışlardır.

Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan ağır hasta mahpuslardan S.K.'nin gerek aile yakınları gerekse avukatı aracılığı ile durumu aktarılmıştır. Buna göre; 3 Mart .2020 tarihinden 23 Mart .2020 tarihine kadar tespit edilebildiği kadarıyla 5 kez Osmaniye Devlet Hastanesine götürülmüş, iki kez de cezaevi revirine kaldırılmıştır. Ancak yeterli tedavi ve bakımın yapılamamasından kaynaklı olarak hastalık daha da ileri boyuta taşınmıştır. 25 Nisan 2020 tarihinde Coumadin adlı ilaç kendisine verilmediğinden ciddi kalp krizi geçirerek Osmaniye Devlet Hastanesi yoğun bakıma kaldırılmış, ciddi bir ölüm tehlikesi geçirmiş hem kalp krizi hem de beyin kanaması geçirmiştir. Tek başına yaşamını devam ettiremeyecek hasta 5. Günün sonunda hastanede COVİD-19 hastalarının tedavisi yapıldığı gerekçesiyle tekrar cezaevine gönderilmiştir. Başvurucu vekilinin savcılığa yaptığı talep ile dosya ATK 3. İhtisas dairesine gitmiş, ATK hastanın 5275 sayılı yasanın 16/2. Maddesi uyarınca hastanın hastaneye yatırılmasını takip edilerek tedavisinin bitiminde sağlık kurulu raporunun hazırlanıp kendilerine gönderilmesini mütalaa etmiş, ancak bu yatış yapılmamış ve COVİD-19 virüsü nedeniyle Sağlık Kurulunun toplanamaması nedeniyle sağlık kurulu raporu düzenlenememiştir. Osmaniye Devlet Hastanesi Nöroloji Uzmanı Doktor R.D. kendi yetkisini aşarak Sağlık Kurulu tarafından verilmesi gereken raporu tek başına vermiş ve hasta 2 Nisan .2020 tarihli raporla hastanın cezasının yatmasında mevcut haliyle sakınca yoktur şeklinde rapor düzenlenmiştir. S.K., 6 Nisan 2020 tarihinde tekrar kalp krizi geçirmiş ve yine Osmaniye Devlet Hastanesine kaldırılmıştır. Tekrardan ciddi bir kalp krizi geçiren hastanın ailesine 20 gün boyunca cezaevi idaresince bilgilendirme yapılmamış ve ailenin 10 günden sonra aramaları üzerine kısa cevaplar vermekle yetinmişlerdir. 6 Nisan ile 2 Mayıs arasından tam 10 kez hasta mahpus Osmaniye Devlet Hastanesi aciline kaldırılmış ve tekrar cezaevine geri gönderilmiştir. Hatta 02 Mayıs 2020 tarihinde aynı gün içinde saat 12.00 civarında hastaneye kaldırılırken, gece saat 22.30 sıralarında tekrar kalp krizi geçirmiş ve bir gün içinde iki kez hastaneye kaldırılmıştır. Mahpusun ailesi 21 Nisan 2020 tarihinde Cezaevi İdaresini aradığında görevli memurlarca "babanız iyi, cezaevinde bir sıkıntı yoktur" diye cevap verilmiş ancak aile aynı saatte Osmaniye Devlet Hastanesini aradığında görevli hemşire "babanız şu an hastanede yoğun bakımda" cevabını almışlardır. Cezaevi İdaresi tarafından Osmaniye Devlet Hastanesi Nöroloji Uzmanı Doktor R.D.'nin kendi yetkisini aşarak verdiği "cezaevinde kalabilir" durum bildirir raporu ATK'ya bildirilmiş, Ancak ATK; tek hekim imzalı raporun geçerli olamayacağını, Sağlık Kurulu tarafından raporun düzenlenmesini ve hastanın hastanede yatırılarak tedavisinin yapılması gerektiğini belirtmiştir. Cezaevi İdaresi bunun üzerine 2. Kez tekrardan Osmaniye Devlet Hastanesine yazı yazmış ancak hastaneden bugüne kadar bir cevap verilmemiştir. Hastanın ailesi tekrar Hastane Başhekim ve Hastane Başhekim Yardımcısı ile görüşme yapmış ve aldıkları cevap; "COVİD-19 Virüsü nedeniyle sağlık kurulunun Ramazan Bayramı'na kadar toplanmasının mümkün olamayacağı, bu aşamada Sağlık Kurulu Raporu veremeyecekleri, ayrıca hastanın hastanede yatışının yapılamayacağı, hastanenin zaten yoğun olduğu" şeklinde olmuştur. Hasta mahpusun tek başına yaşamını devam ettiremediğinden, yanına 1 mahpus verilerek iki kişilik koğuşta kalmaktadır. Hastane yetkilileri Adli Tıp Kurumunun talebine rağmen hastayı hastanede yatırmamakta ve tedavi etmemektedirler. Osmaniye Cezaevi Savcılığı işlemleri hızlandırmak amacıyla herhangi bir girişimde

bulunmamaktadır. Başvurucunun ailesi birkaç kez Savcılığa gitmiş ancak ilgili savcıyı bulamamışlardır. Sağlık kurulu toplanamadığı için heyet raporu alınamamış ve Adli Tıp Kurumuna sevki yapılmamıştır. Avukatı tarafından da ayrıca Anayasa Mahkemesine İnfazının Ertelenmesi ve yaşamsal riski olduğu için hastaneye tedavi amaçlı yatılması için 2 kez başvuruda bulunulmuştur. Birinci başvuru için verilen kararda; Cezaevi idaresi ile yapılan yazışmalarda "hasta mahpusun tahlil ve tetkiklerinin düzenli yapıldığı ve cezaevi idaresinin şifahi beyanına dayanılarak yaşamsal tehlikesi olmadığı" gerekçesi ile bu aşamada tedbire gerek olmadığına, sağlık erişimine sıkıntı yaşanması halinde tekrardan talepte bulunulmasına karar verilmiştir. Sonraki gelişmeler üzerine avukatı 2. kez yaptığı başvuruda; "Cezaevi idaresinin şifahi olarak mahpusun yaşamsal tehlikesi bulunmadığı beyanının gerçeği yansıtmadığı, vekil ile cezaevinde yapılan görüşmeye mahpusun tekerlekli sandalye ile getirildiği, çoğu kez isimleri dahi yanlış söylediği ve konuşamadığı gözlemlenmiştir. Anayasa Mahkemesine başvuru tarihi olan 07 Mayıs .2020'de Osmaniye Devlet Hastanesi başvurucunun ağır hasta olduğu, bu nedenle Adana Şehir Hastanesine sevkinin yapılması gerektiğine dair yazıyı Savcılığa göndermiş, Savcılık yazıyı Cezaevi Askeri Komutanlığına göndermiş ancak; cezaevi askeri birimi "Coronavirüs nedeniyle komutanımız izinde, biz sadece ondan talimat alırız" diyerek hasta mahpusu hastaneye götürmemiştir. Savcılık yazısından 6 gün sonra 12 Mayıs 2020 günü Askeri Cezaevi birimince Hasta Mahpus Adana Şehir Hastanesi Kardiyoloji birimine getirilmiştir. Başvurucunun Adana Şehir Hastanesine getirilme amacının Osmaniye'de gerek tıbbi eksiklikler gerekse Sağlık Kurulunun toplanamaması nedeniyle Adana'ya gönderilmesi ve burada "Sağlık Kurulu Raporu alınması" olmasına rağmen, Adana Şehir Hastanesi Kardiyoloji Bölümü Doktoru S.Ç. yarım saatlik yaptığı muayene ile başvurucuyu Osmaniye Cezaevine geri göndermiştir. Başvurucunun ailesini bunun üzerine itiraz edip doktor ile görüştüğünde "bizim hastanede Corona var, kimseyi yatıramam, zaten babanızın durumu iyi değil, cezaevinde kalamaz ama ben burada yatıramam ayrıca sağlık kurulumuz burada değil" cevabını almışlardır. Cezaevine geri getirilen başvurucu aynı gün yani 12 Mayıs .2020 gecesinde yine cezaevinde rahatsızlanmış ve acil olarak tekrardan Osmaniye Devlet Hastanesi acile kaldırılmıştır" şeklinde son durumu belirtmiştir. 12 Mayıs .2020'de saat 02.00 civarında acil olarak tekrar Osmaniye Devlet hastanesine bağırsak kanaması nedeniyle yoğun bakıma alınmış, ailenin verdiği bilgiye göre 3 tüp kan verilmiş ve beyaz kan takviyesi yapılmış ve hala istenilen düzeye gelmediği söylenmiştir. Sağlık bilgileri, kronik ve ağır hastalıklarına dair bilgiler sağlık dosyasında bulunmaktadır.

25 Mart .2020 tarihinde C.İ. Mersin şubemize başvurarak Osmaniye 2 No'lu Kapalı CİK'te bulunan oğlu Ö.A.İ.'nin şizofreni hastası olduğunu kullanması gereken solian isimli ilacın kendisine verilmediğini ve bu hapı kullanmaması durumunda oğlunun durumunun kötüleşeceğini ve bu ilacın tedariki konusunda derneğimizden yardım talebinde bulunmuştur.

Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesi

3 Ocak .2020 tarihinde E.F. derneğimize yaptığı başvurusunda kardeşi M.S.F.'nin Ödemiş T Tipi Hapishanesi'nde kaldığını, ağır ülseratif kalit hastası olduğunu, doktorların verdiği diyet programının uygulanmadığını, ameliyat olması gerekirken apar topar Antalya T Tipi'nden Ödemiş'e sürgün edildiğini beyan etmiştir.

08 Nisan .2020 tarihinde Ş.F. derneğimize yaptığı başvurusunda kardeşi M.S.F.'nin Ödemiş T Tipi hapishanesinde kalmakta olduğunu, kardeşinin kolon kanseri, verem, akrit kemik erimesi, omurilik kemiği erimeleri olduğunu, bunlarla ilgili tedavi gördüğünü, kanamalarının olduğunu, son telefon görüşmelerinde kendisine 14 günde bir alması gereken kanser ilacının verilmediğini, iğnesi Türkiye'de bulunmadığı için yapılmadığını, 3 aydır hiçbir kontrolünün yapılmadığını, 07 Nisan 2020 tarihinde bir doktorun kendisini -önlemsiz bir şekilde- muayene ettiğini ve acilen hastaneye yatırılması gerektiğini söylediğini, hapishane yönetiminin ise hastaneye COVİD19 gerekçesiyle götürülmediğini söylediğini, kardeşine mama ile beslenmesi gerekirken mamanın verilmediğini beyan etmiştir.

12 Haziran .2020 tarihinde Ş.F. derneğimize yaptığı başvurusunda kardeşi M.S.F.'nin Ödemiş T Tipi Hapishanesi'nde kaldığını, kolon kanseri olmasından kaynaklı geceleri makatından koyu kanlı ishal kanamaları ve yoğun ağrıları olduğunu, 1 Mayıs günü yoğun bir şekilde bu durumu yaşadığında gardiyanların sadece pansuman malzemesi verip pansumanla idare etsin dediğini, tedavisinin yapılmadığını beyan etmiştir.

Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi

Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan H.M. isimli mahpusun psikolojik sorunlar yaşadığı için kendi ihtiyaçlarını karşılayamadığını, tedavi süresince koğuşlara verilmesini veya R Tipi bir cezaevine nakledilmesinin gerektiğini, mahpusun tek başına tutulduğu öğrenilmiştir.

E.K., 07 Ağustos 2020 tarihinde İHD Ağrı Şubesi'ne yaptığı başvuruda; kardeşi M.K.'nin Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunduğunu, en son yaptıkları telefon görüşmesinde kardeşinin hijyen, yemek gibi fiziksel koşullardan yakındığını belirterek derneğimizden yardım talep etmiştir. Başvurucunun talebi üzerine İHD Ağrı Şube üyesi tarafından ceza infaz kurumunda M.K. ile 11 Ağustos 2020 tarihinde avukat görüşmesi yapılmıştır:

> COVİD-19 salgınının önlenmesi için yeterince önlem/tedbir alınmıyor, kadınların olduğu bölümlerde COVİD-19 pozitif vaka çıkmasına rağmen gerekli girişimler yapılmadı. Yapılan ayak üstü muayenelerde COVİD-19 belirtilerinin olmadığı söyleniyor ve bu yüzden mahpuslar hastanelere götürülmüyor. Ancak birkaç kişide tüm belirtiler mevcut olmasına rağmen herhangi bir müdahalede bulunulmuyor. Tedbir olarak yalnızca ateş ölçümleri yapıldı, tüm bu sorunları bir dilekçe ile savcılık makamlarına ve Adalet Bakanlığı'nın ilgili birimlerine yazdık. Dilekçeler işleme konulmadı, ilgili birimlere gönderilmedi. Gönderdiğimiz dilekçelerin akıbetlerini sorduğumuzda muhatap bulamıyoruz. Defalarca cezaevi yönetimi ve cezaevi savcısı ile görüşme talep ettik. İlgilenen birileri gelmedi. Bu sorunların çözümü için tutuklulardan talep oluştuğunda tutuklulara dönük disiplin cezaları devreye sokuldu. Telefon hakları sebepsiz bir şekilde zaman zaman kısıtlandı, hücre hapsi şeklinde disiplin cezalarına maruz kaldık.

Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Haziran-Temmuz 2020'de 64 mahpus tarafından gönderilen mektuplarda durumlarını aktarmışlardır; "Bulundukları cezaevinde daimi bir doktor ve diş hekiminin bulunmadığını, revire ancak ayda bir kez çıkabiliyorken bazen aylarca hastane sevklerine götürülmediklerini; götürülebildikleri Van, Ağrı, Erzurum gibi hastanelerde yatırılma imkanı oluşturulmadığından köklü bir tedavi oluşturulmaksızın cezaevlerine geri getirildiklerini, 2019 yılı içerisinde M.A. ve K.G. isimli iki kişinin zamanında ve yeterince tedavi edilmedikleri için yaşamlarını yitirdiğini, cezaevinde onlarca kronik hastalığı bulunan kişilerin bulunması ve tedavi imkanlarının yetersiz olması nedeniyle ağır hastalığı olanların durumunun her geçen gün daha da ağırlaştığını, Kovid-19 salgını nedeniyle hasta olanların hastanede yatırılmasının mümkün olmadığından hastane dönüşü karantinaya alınan hastaların durumlarının ağırlaştığını; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası aldığı için tek başına tutulan Hiriş Memberi isimli mahpusun psikolojik sorunlar yaşadığı için kendi ihtiyaçlarını karşılayamadığını, tedavi süresince koğuşlara verilmesini, veya R Tipi bir cezaevine nakledilmesinin gerektiğini, sağlığının her geçen gün kötüleştiğini, bu şekilde uzun süre yaşamasının mümkün olmadığını; kurumda en basit diş çekimi, kanal tedavisi gibi ihtiyaçları karşılayabilecek doktor ve ekipmanın bulunmadığını, protez yapımı için başka şehirlere veya Ağrı Devlet Hastanesine gönderilip protez veya diş kaplaması için dişleri kesilen onlarca kişinin 1-2 yıldır yapılan veya yapılması gereken dişlerinin

takılmasını beklediğini, pandemi şartlarında bu durumun kat kat arttığını; cezaevi açıldığından beri var olan içme suyu sorununun devam ettiğini, içme suyuna kanalizasyon atıkları, solucan ve kurtçukların geldiğini, suyun lağım suyu gibi koktuğunu, bu yüzden sağlıklarının ciddi tehlike altında olduğunu, kantinden almak zorunda oldukları su nedeni ile ayrıca maddi bir külfet altına girdiklerini; 7242 sayılı kanunla çıkarılan Aftan sonra kurumda verilen yemeklerin, ekmeğin hem az hem de kalitesiz olduğunu, kantinlerde temel gıda ve temizlik malzemelerinin bulunmadığını, var olanların da fahiş fiyatlarla satıldığını, dış kantin olarak getirilen sebze ve meyvelerin çok sınırlı olduğunu ve bazı haftalar ayrımcılık yapılarak diğer bloklara verildiği halde kendilerine verilmediğini; kurumda mevcut haliyle hiçbir sportif, kültürel ve sanatsal çalışma yapılmadığı; kütüphane, gazete, dergi ve radyo gibi haber alma araçlarının olmadığını; hiçbir kurs, atölyeye çıkarılmadıklarını; yaklaşık iki yıldır koğuş değişikliklerinin yapılmadığını, bu yönde hiçbir ihtiyaca olumlu cevap verilmediğini; hemen her nedenle hücre ve disiplin cezası ile cezalandırıldıklarını, kanunla tanınan hakların tamamının hücre ve disiplin cezaları ile ortadan kaldırıldığını, tek taraflı tutulan tutanaklar üzerine alınan kararlar ile aileleriyle ziyaret görüşü yapabilmelerinin bile imkansız getirilmesi gibi ağır bir durumla karşılaştıklarını; onlarca defa şikayet ve suç duyuruları yaptıkları halde etkin bir müdahale ve engelleme olmadığı için ideolojik saiklerle veya çok keyfi davranabilen bazı personellerin hakaret ve tacizlerine maruz kalabildiklerini, bugüne kadar yapılan şikayetlerin bir tanesinin bile kendi lehlerine sonuçlanmadığını, şikayet dilekçesi ve suç duyurularının ilgili kuruma ulaşıp ulaşmadığını dahi bilmediklerini, çünkü hemen hemen hiçbir dilekçelerine cevap verilmediğini; kurumda sorunlarını aktarabilecekleri yetkililerin etkin bir denetimi olmadığından veya çeşitli oluşmuş yargılar nedeniyle bütün yaşamlarının en alt düzeydeki memurların inisiyatifine bırakıldığını, bazen saatlerce zile basıldığı veya kapılara vurulduğu halde bir memurun dahi gelip sebebini sormadığını veya geldiğinde tahkir ve taciz eden söz ve davranışlarla en insani taleplerinin dahi karşılanmadığını" belirtmişlerdir.

18 Eylül 2020 tarihinde İHD Van Şubesi'ne telefonla başvuruda bulunan S.Ö., şu beyanlarda bulundu:

> Ağabeyim (T.Ö.) 75 yaşında ve Patnos L Tipi Cezaevi'ndedir. Kalp ve akciğer yetmezliği hastalıkları var. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Hastanesi'nde yoğun bakımda olduğunu ve durumunun kritik olduğunu öğrendik. Cezaevi idaresi abimi hastaneye sevk ettiklerine dair bize bilgi vermedi. Biz bu ayın 17'sinde tesadüfen e-nabızdan öğrendik.

29 Temmuz 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne Patnos L Tipi Cezaevinden mektupla başvuruda bulunan E.E., M.A., D.P., A.A., B.B., H.G., M.A., A.O., Y.P., T.A., M.G., A:K.özetle şu beyanlarda bulunmuştur:

> 1. Cezaevinde daima uzman bir doktor ve diş doktoru bulunmamaktadır. Revire ancak ayda bir defa çıkabilirken bazen aylarca hastane sevklerine götürülmemekteyiz. Van, Ağrı, Erzurum gibi hastanelerde de yatırılma imkanı oluşturulmadığından köklü bir tedavi olmaksızın cezaevine geri getiriliyoruz. 2019 yılı içerisinde M.A. ve K.G. isimli iki arkadaşımız zamanında ve yeterince tedavi görmedikleri için yaşamlarını yitirmişlerdir. Mevcut haliyle cezaevinde onlarca hastalığı olan kişinin bulunması ve tedavi imkanlarının yetersiz olması nedeniyle ağır hastalığı olanların durumu her geçen gün daha da ağırlaşmaktadır. COVİD 19 salgını nedeniyle hasta olanların hastanelerde yatırılması mümkün olmadığından hastane dönüşü karantinaya alınan hastaların durumları ağırlaşmaktadır. Kurumda en basit diş hekimi, kanal tedavisi v.b ihtiyaçları karşılayabilecek doktor ve ekipman yoktur. Protez yapımı için başka şehirlere veya Ağrı Devlet Hastanesi'ne gönderilip protez veya diş kaplaması için dişleri kesilen onlarca kişi 1-2 yıldır yapılan veya yapılması

gereken dişlerinin takılmasını beklemektedir. Pandemi şartlarında bu ve benzeri durumlar kat be kat artmıştır.
2. Cezaevi açıldığından beri var olan içme suyu sorunu devam etmektedir. İçme suyunda kanalizasyon artıkları, solucan ve kurtçukların geldiği bu yüzden sağlığımızın ciddi anlamda tehlike altında olduğu gerekçesiyle ilgili tüm kurum ve kuruluşlara başvurular yaptığımız halde, suyu kantinden almak zorunda bırakıldık.
3. Özellikle Pandemi ve 7242 sayılı kanunla çıkarılan Af'tan sonra kurumda verilen yemeklerin, ekmeğin hem az hem de kalitesiz verildiği; kantinlerde temel gıda ve temizlik malzemelerinin bulunmadığı gibi, olanların da fahiş fiyatlara satıldığı, dış kantin olarak getirilen sebze ve meyvelerin çok sınırlı olduğu ve bazı haftalar ayrımcılık yapılarak diğer bloklara verildiği halde bizlere verilmediği ile ilgili birçok suç duyurusu ve şikayet dilekçemiz olduğu halde bu sorunların çözülmediği ayrıca üzerinde durulması gereken hususlardandır.
4. Kurumda mevcut haliyle herhangi bir sportif, kültürel ve sanatsal çalışma yapılmadığı, kütüphane, gazete, dergi ve radyo gibi haber alma araçlarının olmadığı, hiçbir kurs ve atölyeye çıkarılmadığımız gerçeği göz önünde bulundurulunca ağır bir izolasyon ve tahrik içinde tutulduğumuz daha iyi anlaşılacaktır. Yaklaşık olarak 2 yıldır koğuş değişiklikleri tamamen keyfi gerekçelerle yapılmamaktadır. Çok daha önemlisi hemen her nedenle cezalandırılmamız, bu amaçla verilen hücre ve disiplin cezaları nedeniyle kanunen tanınan haklar ortadan kaldırılmış durumdadır. Tek taraflı tutulan tutanaklar üzerine alınan disiplin cezaları nedeniyle ailelerimizle ziyaret görüşleri dahi yapamaz duruma düşürülmesi gibi ağır durumlarla karşılaşmaktayız.
5. Koli yoluyla gelen birçok eşyamız "yasaktır" veya kantinde var gerekçesiyle verilmemekte; elbise, battaniye, nevresimler yasak kapsamında değerlendirilmektedir.

B.C., 14 Aralık 2020 tarihinde e-posta aracılığı ile derneğimize başvuru yapmıştır. Başvuruya göre " kardeşi B.C.'nin Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu sıfatıyla kaldığını, kardeşinin yüksek tansiyon, şeker ve astım gibi kronik hastalıkları sebebiyle risk grubunda olduğunu, şeker hastalığı sebebiyle kardeşinin yaklaşık 8 ay önce acile kaldırıldığını, mevcut hastalıklara ek olarak kardeşinin bel ağrısı yaşadığını, mide rahatsızlığının olduğunu ve dişinde apse oluştuğunu, pandemi süreciyle birlikte hapishanelerde bulunan mahpusların tahliye edilmesine karşın 7 kişilik koğuşta kardeşinin kaldığı 30 mahpusun ile birlikte kaldığını, koğuş kapasitesinin fazla olması sebebiyle mahpusların COVID-19 virüsüne yakalanma ihtimallerinin oldukça yüksek olduğunu, kurumda çıkan yemekleri mide rahatsızlığı olması sebebiyle yiyemediğini " belirterek kurumumuzdan yardım talep etmiştir

Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi

N.K., 19 Kasım .2020'de Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan oğlu A.K. ile ilgili yaptığı başvuruda; "Oğlunun rahatsızlıkları olduğunu, gözünde üveyt olduğunu, Behçet hastalığının bulunduğunu, gözlerindeki görme yetisinin çoğunu kaybettiğini, Ankilozan Spondilit (AS) hastası olduğunu, dermatolojik olarak vücudundaki hastalıklarının bulunduğunu, vücudunda iltihapların olduğunu, tedavilerinin cezaevi şartlarında vaktinde ve yeterli yapılamadığını, telafisi mümkün olmayan sonuçlara sebep olabileceğini, hastalıklarına dair raporlarının da bulunduğunu" aktarmıştır.

G.D. 25 Kasım 2020'de abisi O.D. adına yaptığı başvuruda; "Abisi O.D.'nin yaklaşık 4 yıldır Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunduğunu, Hepatit B hastası olduğunu

ayrıca hapishane koşullarından kaynaklı bağışıklı sisteminin zayıflamasına bağlı olarak şeker ve prostat hastalıklarının da ortaya çıktığını, sürekli kilo verdiğini, mevcut hastalıklarına ilişkin hastane raporlarının da hapishane idaresinde mevcut olduğunu, COVID-19 pandemisi sebebiyle kardeşinin tedavi için hastaneye gidemediğini, gitmesi durumunda 14 günlük karantina koğuşunda kaldığını, karantina sürecine bağlı olarak tedavisinin aksadığını, kardeşinin tedavi olamamasından kaynaklı ve sürekli kilo kaybına bağlı olarak hayatından endişe duyduklarını hastalıkları geçene kadar hapis cezasının infazının ertelenmesini talep ettiklerini" aktarmıştır.

H.M.Ç. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Bir ayağında platin, diğer ayağında dezenformasyon, ayrıca iki ayağında kas erimesi olduğunu, ameliyat olması gerektiğini ancak pandemiden kaynaklı hastaneye sevkinin yapılmadığını, fizik tedavisi görmesi gerektiğini; açlık grevinden kaynaklı vücudunda tahribatlar olduğunu; cezası bir yılın altına düşenlerin ilçeye sevk edilmek istediklerini ancak engellendiğini; 29 yıldır hapishanede olduğunu, ailesinin uzak illerde yaşadığını, aile görüşü yapamadığını, Diyarbakır veya Urfa'ya sevk istediğini ancak sevk talebinin reddedildiğini; sosyal ve kültürel aktivitelerden yararlanamadıklarını" beyan etmiştir.

Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan N.B. ile 10 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde "Kalp ritim bozukluğu tedavisi gördüğünü, nabzının 180'e çıktığını, 2016'dan beri cezaevinde tutulduğunu, Atriel Fibleirason hastalığının olduğunu, yüksek nabız ve ritim bozukluğunun uzun zaman gerekli tedavi uygulanamaz ise kalp büyümesi, kalp yetmezliği ve beyne pıhtı atmasından kaynaklanan felç oluşumuna neden olduğunu, Coumadin adında ilaç kullandığını, hastalığı ve kullandığı ilaçlar nedeniyle 15 günde bir test yaptırmak zorunda olduğunu, Şubat ayından beri test yapamadığını, bu durumun beyin kanamasına neden olacağını en son 2 hafta önce test yaptırdığını, değerlerinin çok fazla yükseldiğini, normalde 2,5 – 3,5 arasında olması gerekirken 5,5'a yükseldiğini, 2 hafta önce lavabodayken yerlerin kaygan olmasından dolayı düşerek kafasını yere vurduğunu, bu nedenle hastaneye gittiğini ve hastanede test yaptırdığını, periyodik olarak tedavilerinin zorunlu olduğunu ancak Pandemi nedeniyle bunun takip edilemeyeceğini, 15 günde bir test yapmak zorunda iken cezaevine döndüğünde 15 gün karantinada kalmak zorunda olduğunu, karantina koğuşundan çıkar çıkmaz yine hastaneye gittiğini, en son iki hafta önceki testten sonra karantina koğuşunda tutulduğunu, karantina koğuşunun çok kirli ve hijyenden uzak olduğunu, karantina koğuşunda bir kişiye yetecek yatak olmasından dolayı diğer arkadaşının kendisi yüzünden yerde yattığını, Coumadin ilacı yüzünden hapiste kalmasının mümkün olmadığını, tekli ring aracıyla hastaneye götürüldüğünü, tekli ring aracından dolayı çok büyük sıkıntılar çektiğini, 15 günlük karantinadan dolayı da testlerin hapishanede yapılmasını istediğini, cezaevindeyken hastalığı ortaya çıktığı ilk günlerde kendisine zatürre teşhisi koyulduğunu, bu yanlış teşhis yüzünden çok fazla serum verildiğini, verilen antibiyotik takviyeleri yüzünden böbreklerinin kalıcı hasar gördüğünü, daha sonra kalp sorunu olduğunun ortaya çıktığını, Pandemi önlemlerine ilişkin çok büyük ihmaller olduğunu, odada maske olmadığını, telefona çıkarken de maske verilmediğini, ara sıra maske verildiğini; koğuşların çok kalabalık olduğunu, L tipi koğuşlarda en fazla 14 kişinin kalması gerekirken sayının 38'e kadar çıktığını, şu an 28 kişiyle beraber aynı koğuşta olduğunu, geçtiğimiz ay koğuştaki 28 kişinin Corona olduğunu, karantina süresince kendilerine hiçbir test yapılmadığını" aktarmıştır.

Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan E.N. ile 10 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "Pandemi önlemlerinde ihmallerin bulunduğunu, ilk iki haftada maske, dezenfektan ve çamaşır suyu verildiğini ancak şu an maske ve temizlik malzemesi verilmediğini, ayda bir kez bir litrelik sıvı sabuna benzer bir dezenfektan dağıtıldığını ve 1 litreye yakın çamaşır suyu verildiğini, bu malzemelerinin yeterli olmadığını" aktarmıştır.

Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan Ş.Y. ile 10 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde "Pandemi sürecinde tecrit koşullarının ağırlaştığını; sağlık açısından önlemlerinin uygulanmadığını, koğuşta maske verilmediğini, hijyen malzemelerinin yetersiz olduğunu, ilk 2 hafta

boyunca yeterli miktarda maske ve hijyen malzemelerinin verildiğini ancak sonrasında koğuşlarda hiçbir önlemin alınmadığını; hastaneye sevklerin altı ayı bulduğunu, özellikle diş polikliniklerinde doktora ulaşamadığını; dış dünyayla tek bağlantılarının 20 dakikalık telefon görüşmesi olduğunu, pandemi süresince ailelerle görüntülü görüşme imkanı tanınacağı söylense de uygulanmadığını"belirtmiştir.

6 Ocak 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan M.B., şu beyanlarda bulundu:

> Rize Kalkandere L tipi L tipi cezaevinde bulunan eşimi (M.B.) 20 Aralık .2019 tarihinde ziyarete gittim. Eşimi ziyaret ettiğim dönemde, kendisinin ameliyat olduğunu ve ameliyat sonrasında sağlık sorunlarıyla yeterince ilgilenilmediğini ve ameliyat sonrasında yetkililere yaptığı başvurulara rağmen ilgi gösterilmediği için tedavi sürecimin daha kötü bir hal aldığını belirtti. Hastaneye gitmek istediğini ama yetkililerden sürekli olumsuz yanıtlar aldığını söyledi. Ameliyat sonrasında yapılmayan tedaviler sonrasında böbreklerinde iltihaplanma olduğunu ve ameliyat yerinde kanama olduğunu bize aktardı. Hapishane yetkililerinin bu keyfi uygulamalarından dolayı şikâyetçi olduğumu belirtmek isterim. Derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.

Samsun M Tipi Kapalı Hapishanesi

M.K. 22 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı başvuruda kardeşi H.K.'nin Samsun M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, kardeşinin kanser hastası olduğunu ve tedavisinin yapılmadığını, hastaneye sevk edilmediğini, infaz koruma memurları tarafından hakaret ve tehditlere maruz kaldığını, yemeklerin az verildiğini, tüm bu nedenlerden dolayı açlık grevine başladığını belirtmiştir.

S.K. tarafından Samsun T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan yazdığı 7 Nisan .2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne gönderdiği mektupta; akciğer hastalığının bir türü olan Sarkoidoz olduğunu, yaklaşık 15 yıl önce Kayseri Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesinde teşhis konulduğunu, normal akciğer filmlerinde tüberküloz olarak görüne hastalığının uzun nir teşhis süreci sonunda, 2. kez pataloji neticesinde (pronkoskopi yapıldı) son evresi olan 4. Evrede sarkoidoz'un tespit edildiğini, 17 ay süren tedavi neticesinde durdurulduğunu, 2017 yılında tekrar alevlendiğini ve Samsun Medikal Park hastanesinde yoğun bir tedavi ile 5 ayda durdurulduğunu, 2018 Nisan'dan itibaren cezaevinde tutuklu olduğunu, aynı yılın sonunda Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesinin heyeti tarafından yapılan teşhislerde hastalığının durduğunun raporlandığını ve 6 ayda bir kontrol sürecinin kararlaştırıldığını, ancak bugüne kadar 3 kez kontrol edilmesi gerekirken bir kez kontrol edildiğini, şu anda hastalığının tekrar başladığını bildiğini, 3. Kez olacağı için belirtilerini çok iyi bildiğini; sık öksürük, halsizlik, nefes darlığı, çabuk yorulma balgamdan kan gelmesi gibi belirtileri olduğunu, ancak şu anda küresel salgından kaynaklı olarak koğuşundan dahi dışarı çıkamadığını, tüm hastane sevklerinin mecburen durdurulduğunu kendisinin de bu şartlarda gidemeyeceğini, virüsten kaynaklı risk grubunda olduğunu, adli dosyasının Yargıtay'da temyiz aşamasında olduğunu, çok kolay tahliye edilecek bir dosya türünün olmadığını belirtmiştir.

Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

S.Y., 14 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi Y.Y.'nin Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunduğunu, koğuşlarda kapasitesinin çok üstünde mahpusun kaldığını, su kesintileri yaşandığını, yemeklerin yetersiz ve pişmemiş verildiğini, Covid-19 önlemleri kapsamında takviye edici ilaçların alınmasına izin verilmediğini, Silivri Ceza İnfaz Kurumlarında 191 kişinin Covid-19 testinin pozitif çıktığının ve 8 kişinin yoğun bakımda olduğunun ilan edildiğini, eşinin Tegretol Cr ilacını düzenli olarak kullandığını, söz konusu ilacın enfeksiyon ile savaşan hücrelerin

sayısında azalma meydana getirdiğini, bağışıklığını düşürdüğünü, eşinin hayatının tehlikede olduğunu beyan etmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

Silivri 6 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

H.S. 4 Aralık .2020ctarihinde Silivri 6 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nden mektupla başvuruda bulunarak aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> Üç ayı geçkin bir süredir yine karantina altında tutuluyorum, hastaneye olan sevklerim nedeni ile. Kolonoskopi ve endoskopi yapılacak uyutularak. Sanırım parça alacaklar olabilir. Tomografi sonucu bu karar çıktı. Normal şartlarda benim bu yılsonunda tahliye olmam gerekli ama olamıyorum. Son bir yıldan erken açığa çıkmayı 1 günle kaçırıyorum. Zaten şu an resmi raporlarıma göre %58 engelliyim. Kurumsal bir karar, 8 yıl kapalı cezası olanlar tahliye oldu. 14 ay cezam kaldı. Sağlıklı tedavi olabilmem için elektronik kelepçe dâhil takıp bırakmadılar. Bazı arkadaşlar bir avukat uğraşsa seni tahliye edebilir diyor. Engelli raporum süreğen, ömür boyu diyor. Astım var, akciğer solunum enfeksiyonu var. Kolon kanseri 3. Evre, ortopedik engel. Çok durum var da uğraşacak sağlam bir resmi birey lazım. Ben yazıyorum, beklemede üst mahkemede. İtiraz et diyorlar. Belki sizin orada olan avukat arkadaşlar bu konularda yasal prosedür için yapmam gerekeni bilirler. 45-50 kişilik karantina koğuşunda virüse yakalanmam an meselesi.

1 Haziran 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan Ş.H., şu beyanlarda bulundu:

> Vasisi olduğum S.A. 27 yıldır Türkiye'nin değişik cezaevlerinde tutulan bir mahpus olup 2018 yılından bu yana prostat kanseri tedavisi görmektedir. Bu rahatsızlığı dışından ayrıca eklem romatizması, hepatiti B ve kalp spazmı gibi rahatsızlıkları da bulunmaktadır. S.A. son 2 yıldır Silivri Kapalı Cezaevinde tek kişilik hücrede tutulmakta olup yaşadığı sağlık problemlerinin tedavisi için gerekli olan sağlık hizmetine erişemediği için 6 aydan fazla bir süredir telefon ve görüş hakkına çıkmayarak bu durumu protesto etmektedir. Ben hem vasisi olduğum S.A.'nın hem de biri Diyarbakır D tipi Kapalı cezaevinde diğeri ise Bolu F Tipi kapalı cezaevinde olan 2 çocuğum ve tüm hasta tutsakların bir an önce gerekli tedavilerin uygulanması için infazlarının ertelenmesini ve tam teşekküllü bir hastaneye sevklerinin yapılmasını talep ediyorum. Ayrıca tüm dünyayı etkisi altına alan Covid 19 virüsü nedeniyle başlayan salgın hastalığın cezaevlerini de etkisi altına aldığı bilinmektedir. S.A.'nın bulunduğu Silivri Kapalı Cezaevine 80 mahpusun yapılan corona virüs testleri pozitif çıkmıştır. Cezaevlerinde bulunan kronik hastaların bu virüsten etkilenme ihtimalleri çok yüksek olup bir an önce bu konuda gerekli ve yeterli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu konuda derneğinizden hukuki destek istiyorum.

Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

E.L.Ö., 20 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; "Eşi T.Ö.'nün Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olduğunu, 1998 yılından bu yana Hİpoparatiroid hastası olduğunu ve düzenli ilaç kullandığını, 11 Mayıs .2020 tarihinde yaptığı telefon görüşünde Covid-19 belirtileri gösterdiğini bildirdiğini, bulunduğu koğuşta bir mahpusta covid-19 testinin pozitif olmasına rağmen kendisi de dahil diğer mahpuslara test yapılmadığını, ancak 17 Mayıs 2020 tarihinde kronik

hastalığı nedeniyle test yapıldığını ve sonucunun Covid-19 pozitif çıktığını, fakat kronik hastalıkları nedeniyle tedavisinin farklı yapılması gerektği, hergün Elektrodiyogram (EKG) çekilmesi gerektiğini fakat çekilmediğini, yeterli tedavi yapılmadığını, yeterli beslenemediklerini belirtmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

C.A., 14 Eylül 2020'de Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan M.B.A. ile ilgili olarak yaptığı başvuruda; "Cezaevine girerken herhangi bir rahatsızlığı olmayan abisinin hâlihazırda son günlerini yaşayan bir tutuklu olduğunu, 2018 yılının başlarından itibaren sağlık durumunun eksik tedavi ve ihmaller nedeniyle günden güne kötüleştiğini, doktorların dediğine göre çok az ömrü kaldığını, şu anda yaşamasının bile mucize olduğunu, kalbinin %15 oranında çalıştığını, kalp görevini yapamadığı için diğer organların da iflas noktasında olduğunu, akciğerlerinin su topladığını, böbrek yetmezliğinin olduğunu, pankreasta kist oluştuğunu, Koah, sarılık ve karaciğerinin C-seviye siroz olduğunu, düzgün çalışan bir organının olmadığını, son derece zayıflamış olduğunu, karnının ve ayaklarının şiştiğini, hareket imkânının sıfıra yakın olduğunu, kolunu kaldıracak enerjisinin olmadığını, akciğerleri su topladığı için yarım nefes alabildiğini, aldığı nefesin de yetmediğini, sürekli acı çektiğini, şu anda bir hastanede yoğun bakım ortamında olması gerekirken cezaevinde kaldığını, hemen hemen her gün panik butonuyla acile kaldırıldığını, sonra aynı gün hastaneden geri getirildiğini, bu haliyle Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesinden 12 Ağustos 2020 tarihinde Kurul Kararı ile "İnfaz Erteleme Raporu" aldığı halde bırakılmadığını, ailesi olarak tek dileklerinin; hâlihazırda dünya ile çok az bağı kalmış abisinin aldığı raporun gereğinin yapılması, yetkin bir hastaneye yatırılması ve ihtiyacı olan bakımın/tedavinin sağlanarak en azından kalan son günlerini hastanede/evinde acısız ve sevdikleri ile beraber geçirmesi olduğunu" belirterek yardım talep etmiştir. Ayrıca M.B.A.'nın avukat görüşmesinde, kendi durumu ile ilgili olarak vermiş olduğu bilgilere göre "Ağır kalp yetmezliği ve siroz hastası olduğunu, kalbinin %15 eforla çalıştığını, hastalıklarının tedavisinin olmadığını, sadece organ nakli ile kurtulabilecek seviyeye kadar ilerlediğini, organ nakli için sıraya girmesi gerekmediğini, bu sıraya girebilmesi için hastaneden kurul raporu alması gerektiğini, daha sonrasında organ nakli merkezince sıra verildiğini, Kurul raporu alabilmesi için ayda bir kez hastaneye götürüldüğünü, bu randevuda herhangi bir aksilik yada eksiklik çıkması durumunda bir sonraki randevuya kadar doktorlarla görüşemediğini ve halen raporun verilmediğini, infaz erteleme için idarenin resen başvuru yaptığını, Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesine götürüldüğünü; bu hastanenin 'cezaevi koşullarında kalması uygun değildir' raporu verdiğini ve cezasının altı ay ertelenmesi uygundur raporu verildiğini, yargılandığı dosyanın istinaf aşamasında olduğundan ilgili raporun bu mahkemeye gönderildiğini, raporun İstinaf Mahkemesine bir ay önce ulaşmasına rağmen herhangi bir işlem yapılmadığını, usulen istinaf Mahkemesinin kendisini Adli Tıp Kurumuna sevk ederek tekrar rapor alması lazım gelirken henüz hiçbir girişimde bulunulmadığını" aktarmıştır. M.B.A., hapishanede yaşamını yitirmiştir.

Sincan 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde olan M.T.; "Kolon kanseri teşhisi ile Bolu F Tipi Hapishanesi'nden, Sincan 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'ne sevk edildi, ameliyattan önce bir süre bacağındaki damar tıkanıklığı nedeniyle tedavi uygulanmış, hekimlerin onayından sonra kolon kanseri ameliyatı yapılmıştır. Ankara'da tedavisine devam edilmekte ancak bacağı ile ilgili bir iyileşme henüz olmamıştır.

Sincan 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde olan K.A. 12 Şubat günü avukat ile yapılan görüşünde; "Cezaevinde hücrede tutulduğunu; kalp, şeker ve tansiyon hastası olduğunu, ağır prostatı olduğu için 2 ilaç kullandığını, sürekli aşırı bir şekilde terlediğini, 12 yaşında geçirdiği kaza nedeniyle bacağının kalçadan itibaren kesildiğini, sol bacağının tamamen protez olduğunu, omurlarındaki fıtıktan kaynaklı 2 kez ameliyat geçirdiğini, 3. kez ameliyat olduğunda doktorların kendisinin bir ameliyat daha olamayacağını ve ameliyat halinde felç kalacağını söylediğini, cezaevinde hücreye atıldıktan sonra, hiçbir ihtiyacını tek başına gideremediği ve hareket edemediği için hücreyi böceklerin bastığını, kokmaya başladığını ve kokuların

avukat görüş odasına kadar geldiğinden tek başına kalamaz raporu alındığını, damadının da aynı cezaevinde kalması nedeniyle kendisiyle aynı hücreye konulduğunu, damadının ağırlaştırılmış müebbet gibi bir cezası ve kesinleşmiş bir hükmü olmamasına rağmen kendisiyle aynı koşullarda tutulduğunu, kendisinin koğuşun alt katında mutfakta kaldığını çünkü sayımın ayakta ve dışarıda kameranın kendisini görecek şekilde yapıldığını, sayımda uygulanan halin hiçbir şekilde esnetilmediğini kendisinin de sayımda ayakta tutulduğunu, akşamları çok zor durumdayken bazen dışarıda kamera önünde oturarak sayıma katıldığını, kendisinin devlet hastanesinden %72 engelli raporu olduğunu sonrasında özel bir hastaneden %68 engelli raporu aldığını bu nedenle İstanbul Adli Tıp Kurumuna sevk edildiğini ancak Hapishane idaresinin kendisini tek kişinin koltukta kelepçe ile oturduğu tekli ring olarak tabir edilen tekli ring aracı ile götürülmeye çalışılması nedeniyle adli tıpa gitmek istemediğini, omurlarında fıtık olduğunu sürekli hareketsiz kalmaması gerektiğini, yatarken bile yarım saatte bir pozisyon değiştirdiğini, uzun süre oturursa ömür boyu felç kalacağını, daha önce belirttiği gibi doktorların kendisine 3. bir ameliyat olma şansı olmadığını söylediğinden Adli Tıp Kurumuna tekli ring aracıyla gitmeyi reddettiğini, 2-3 kez Dışkapı Hastanesi'ne götürüldüğünü, uzak olmasına rağmen gitmek istediğini, tek kişilik ring aracıyla Sincan cezaevi kampüsündeki hastaneye götürüldüğünü, ring aracında bir seferinde 3-4 saat ring aracında beklediğini, 2 gün hasta yattığını, bir daha tek kişilik ring aracıyla gitmek istemediğini, cezaevinde fizik tedaviye gittiğinde doktorun kendisine sağ bacağında kemik erimesi olduğunu ve kireçleme olduğunu söylediğini, hastaneye götürülürken cezaevine girerken hasta kabulde protezinin çıkarıldığını, sürekli kendisinin oturtulup pantolonunu çıkarmak zorunda kaldığını, neden pantolonunun çıkarıldığını sorduğunda "protezin içine bir şeyler koyabileceğini" söylendiğini, cezaevinde koğuşunda dahi 2-3 kez protezinin içine bakıldığını ancak cezaevine girerken halen protezinin çıkarıldığını, sürekli aşırı bir şekilde terlediğini bu konuda doktora gittiğinde de herhangi bir şey bulamadıklarını, televizyonunun alındığını, idarenin hücre hapsinde televizyon kullanmanın yasak olduğunu söylediğini," aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Hapishanesi'nde R.K.Ö. ile 11 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşünde; "Meme kanseri ve zehirli hipertiroid hastalığı olduğunu, doktora muayeneye gittiğinde panik atak olduğunu öğrendiğini, muayene olduğu doktorun kendisine Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) olabileceğini söylediğini" aktarmıştır.

C.U. 11 Şubat 2020 tarihinde avukat ile yapılan görüşmede; "Hastaneye erişim haklarının çok kısıtlı olduğunu, Cezaevinde vücudunun ön ve arka kısımları ve bacak arasının yandığını ve yanıklar nedeniyle çok acı çektiğini ancak sadece 1 defa revire götürüldüğünü, sonrasında koğuştaki hemşirenin kendisine baktığını, yanık nedeniyle hiçbir şekilde hastaneye sevk edilmediğini kendisinin en azından kampüsteki hastaneye sevk edilmeyi talep ettiğini, idarenin bu isteği kabul etmediğini, vücudunun yandığını yargılandığı mahkemede durumunu dile getirdiğini, mahkemenin de sağlık kuruluna sevk ettiğini ancak cezaevinin kendisini 1 ay sonra hastaneye sevk ettiğini, sağlık kurulu karşısına çıktığında da yanık izlerinin kaybolması nedeniyle sağlık kurulundan rapor alamadığını, Belinin ranzadan düşmesi sebebiyle belden kuyruk sokumuna kadar 27 cm kırık olduğunu, belinin ayakta sayım sırasında sayıma geç kalmamak için ranzadan atladığı sırada kırıldığını, olayın nasıl olduğunun sorulması üzerine; " Cezaevinde sürekli ayakta sayım olduğunu, bebekli kadınların ve küçük çocukların bile sayımda hazır bulunması gerektiğini, ayakta sayım sırasında esas duruşta durulması gerektiği kameranın mahkumları görmesi gerektiğini belirterek mahkumların sıraya dizildiğini, sayım sırasında koğuştaki 1 kişi bile geç kaldığında gardiyanlardan herkesin azar işittiği, 1 kişi yüzünden herkesin tutanakla korkutulduğunu, özellikle memur…….'ın sürekli kendilerine hakaret ettiğini ve belinin kırıldığı gün sayımdan önce pencereden memur……..'ı gördüğünü, sayıma geç kaldığını düşünerek korkuyla ranzadan atladığını o sırada ayağını ters bastığını ve belinin kırıldığı söylemiştir. Belinin sabah 8:15 te kırıldığını ancak akşam 19:45'te hastaneye götürüldüğünü, belinin kırıldığı gün battaniye ile taşındığını, hiçbir şekilde kendisinin sabitlenmediğini, battaniye ile araca yüklendiğini, bu sırada kulağına demirin battığını ve kulağının

kanadığını, Sincan'da boynu kırılmış denerek boynuna boyunluk takıldığını beli için hiçbir şey yapılmadığını, hastanede yoğun bakımda olduğu sırada bile kelepçenin kolundan çıkarılmadığını, bir elinde serum bir elinde kelepçe 5 gün boyunca yoğun bakımda tutulduğunu, hastanede doktorun görevlilere "kelepçeyi çıkarın, zaten büyük ihtimalle ömür boyu yürüyemez" dediğini memurların yine de kelepçeyi çıkarmadığını, Kendisinin hiçbir işini yapamadığını, her işinin arkadaşları tarafından yapıldığını, tırnağını bile kesemediğini, klozet olmadığı için portatif sandalyede arkadaşlarının yardımı ile çöp poşetleri ile tuvalete çıkabildiğini, hiçbir şekilde koğuştaki arkadaşlarından ayrılamadığını, idare tarafından bu durumun bilinmesi sebebiyle idare tarafından kendisine; "hükümlü koğuşunda klozet var beğenmiyorsan oraya gidersin" denildiğini, Hastaneye tedavi için gidildiğinde kendisine hastalığı hakkında hiçbir bilgi verilmediğini, doktorların MR çekmediğini, düştükten 11 ay sonra kendisine hastalığı hakkında bilgi verildiğini, doktorların kendisinin yürüdüğünü gördüğünde iyileşmişsin diyerek ayakta muayene ettiğini, Cezaevinde çok fazla ağrıları olduğunu, sağ üst kısımlarda avuç içi şeklinde şişlikler olduğunu, sürekli ödemleri olduğunu ancak doktorların kendisine sürekli bu durumun normal olduğunu 15 yıllık bir süreç olduğunu söylediklerini ,durumunun çok kötü olmasına rağmen sağlık raporlarının sürekli çok iyi gelmesinin anlaşılır olmadığını, beli kırıldığında 5 günlük yoğun bakımı sırasında yüksek ateşi olduğunu 5 gün boyunca ateşinin düşürülemediğini ancak sağlık raporunun o zaman dahi iyi geldiğini ve koğuştakilerin o dönemki kan değerlerine baktığında çok kötü olduğunu söylediğini bu nedenle sağlık raporlarında usulsüzlük yapıldığını, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesinde sağlık kurulu huzuruna çıkarıldığını sağlık kurulunun başındaki kadın doktorun kendisine "FETÖ'cü değil misin koğuşta bakarlar" dediğini, anılan hastanede Dr. …..'in sürekli kendisine iyisin hiçbir şeyin yok dediğini, eşinin İslahiye cezaevine nakledildiğini ve eşinin psikolojisinin bu ayrılık nedeniyle bozulduğunu, eşinin kendisine "her gün senin hakkında kötü haberler alıyorum, öldüğünü düşünüyorum" dediğini aktarmıştır.

S.G. 14 Nisan 2020'de Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde kalan kardeşi için yaptığı başvuruda; "Kardeşi M.G. ve S.D., N.Ş., R.İ., J.A'nın Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'de kaldıklarını, aralarında üç mahpusun hasta olduğunu, hastalık belirtilerinin koronavirüs belirtilerine benzediğini; yüksek ateş, öksürük, baş ağrısı, halsizlik gibi belirtileri olduğunu, cezaevi idaresi ilgilenmediğini, sürekli talep etmelerine rağmen herhangi bir tıbbi müdahale yapılmadığını, infaz koruma memurlarının maskesiz, eldiven takmadan gidip geldiklerini, arkadaşlar ciddi kaygılı olduklarını" aktarmıştır. Daha sonra tarafımıza mahpusların gıda zehirlenmesi yaşadığı, 3 kadın mahpusun çok etkilendiğini ve hastaneye kaldırıldığı iletilmiştir.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.D. ile 9 Haziran 2020 günü avukat ile yapılan görüşünde; "Daha önce gıda zehirlenmesi geçiren tüm tutuklu ve hükümlülerin iyileştiğini ancak G.A.'nın romatizma hastalığı sebebiyle, diş etlerinde şişmelerin olduğunu, ağrıların ve rahatsızlıkların yaşandığını ve bu yüzden hastaneye sevk edildiğini, G.A.'nın hastane dönüşü on dört günlük karantinada tutulduğunu; 14 günlük karantinadan çekindikleri için hastaneye sevk almak istemediklerini" aktarmışlardır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde 19 Ağustos 2020'de P.T. tarafından mektup ile yapılan başvuruda; "Uzun süredir Covid-19 nedeniyle hastaneye gidemediklerini, beyninde araknoid kist ve migren rahatsızlıklarından dolayı sürekli kontrollere gitmesi gerektiğini, tek seferlik tedaviler olmadığı için gidiş ve gelişlerinin yoğun olduğunu, her hastaneye gidiş gelişinde 14 günlük karantina süreçlerinin ayları bulacağını, araknoid kiste bağlı olarak bayılmalar yaşadığını, karantina sürecinde dar ve kilitli bir da içerisinde kalmanın hastalıklarını daha da tetikleyeceğini, ayrıca karantina odasında yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığını, hastaneye gidiş ve gelişlerinin çok kirli olan ring araçları ile yapılmasının sağlık sorunlarını etkilediğini, cezaevinde tedavi olma imkanlarının gün geçtikçe daha da sıkıntılı olduğunu" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde G.A. 7 Ağustos 2020'de tarafından mektup ile yapılan başvuruda; "Kronik Anklikozan Spodilit (İltihaplı Eklem Romatizması) ve ülser gibi hastalıklarının olduğunu, hastalığı

nedeniyle pandemi öncesinde düzenli olarak kontrollere gittiğini, pandemi sonrası tüm sevklerin kaldırıldığını, sadece kampüs içerisindeki, hastanelere gidebildiklerini, her gidişte karantinanın 14 gün boyunca hiç bir şekilde kapının açılmaması şeklinde uygulandığını, yanlarında kimse yoksa hiç bir ihtiyaçlarının karşılayamadıklarını, Mayıs ayı sonlarında nedeni hala anlaşılamayan bir hastalığın kendisi ve arkadaşlarında başladığını, durumun aciliyetinden kaynaklı karantinayı göze alarak hastaneye gittiğini, önce acil service sonrasında da dahiliyeye sevk edildiğini, yazılan ilaçların etkisinin olmadığını, rahatsızlıkları arttığı için tekrar hastaneye gitmek zorunda olduğunu, yaşadığı sağlık sorunlarının tetikleyicisi olarak bulunduğu koğuşunu değiştirmek istediğini, koğuşunun yeterince güneş almadığını ve aşırı derecede nemli olduğunu, bunun da eklem romatizmasını etkilediğini, ancak idaresinin pandemi nedeniyle değişiklik yapılmayacağını ve doktor raporu almasını söylediklerini, koğuş değişikliğinin yapılmadığını" aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde 9 Kasım 2020'de E.Ç. ile yapılan avukat görüşünde şu beyanlarda bulundu:

> 5 yıldır Sincan'dayım.Uzun süre karantinada kaldım, bel fıtığı şikayeti ile revire başvurdum ve majezik verildi. Bu ilaç midede sorun yarattı. Sonrasında bel fıtığından iki kez ameliyata alınmak istendim, ancak değerlerim düşük olduğundan yapılamadı. 1 hafta boyunca mahkum koğuşunda değerlerimin düzelmesi için bekletildikten sonra ameliyat edildim. Pandemi süreci gerekçe gösterilerek ameliyattan yalnızca 10 saat sonra hastaneden taburcu edildim. Hastaneye tekli ring aracında götürüldüm ve yol boyu çok büyük sıkıntı yaşadım. Yolun 1,5 saat sürmekte olmasından dolayı nefes darlığı yaşadım, birçok kişi bu yüzden hastaneye gidemedi. Ameliyat aşamasında bile kelepçeyle tutuldum, başımda erkek askerler nöbet tuttu. Hastanede bulunduğum sürece telefon görüş hakkı kullandırılmadı, hastaneye götürüldüğüm gün Muş'tan ziyarete gelen kardeşimle görüştürülmedim. İdare tarafından randevu alınmadan hastaneye götürülebiliyoruz, böyle zamanlarda tüm gün aç ve susuz hastane nezarethanesinde beklemek zorunda kalıyoruz. Hiçbir işlem yapılmadan döndüğümüz oluyor.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde 9 Kasım 2020'de R.K. ile yapılan avukat görüşünde; "Guatr ameliyatı olduğunu, bu hastalıktan kaynaklı olarak tek gözünde büyüme var olduğunu, panik atak hastası olduğunu, panik atak hastası olması sebebiyle hastaneye giderken kullanılan tek kişilik ringe binemediğini, talep etmesine rağmen başka araç sağlanmadığını, bundan dolayı tedavisinin aksadığını" aktarmıştır.

H.A. 5 Ekim 2020'de Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan kızı G.A. için yaptığı başvuruda; "G.A.'nın özellikle açlık grevleri döneminde ciddi sağlık sorunları yaşadığını, dayanılmaz boyun ve eklem ağrıları çektiğini ve ağrı kesici almak zorunda kaldığını, mide sorunu yaşadığını ve bunun için tedavi görmesi gerektiğini, önceden belirlenmiş randevusuna götürüldüğünü ve doktor olmadığından tekrar cezaevine geri getirilerek karantinaya alındığını, karantina süresi bittiğinde bile doktor muayenesinden geçmediği için hemen hücresine alınmadığını" aktarmıştır.

F.A., Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nden 24 Aralık .2020 tarihinde mektupla başvuruda bulunarak kendi durumu ve hapishandeki koşullara ilişkin aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> Yaklaşık beş yıla varan süredir tutuklu bulunmaktayım. Uzun tutukluluğumun bile bir hak gaspı olması bir yana bu süreçte yaşadığım sağlığım ile ilgili sorunları sizinle de paylaşmak istiyorum. Duyarlılık göstereceğinize ve gereğini

yapacağınıza inanıyorum. 2019 yılı Nisan ayında Ankara Numune Hastanesinde anal fistül ameliyatı geçirdim. Ameliyattan sonra hapishane idaresinin çıkışlarda parmak izi okutma dayatması ve insani olmayan tekli ring gibi sebeplerle aylarca doktoruma ulaşamadım ve kontrollerim gerçekleştirilemedi. Hapishanede gardiyandan aldığım tekme sonucu ameliyat bölgem açıldı. Daha önce ameliyat bölgesinde gelişen enfeksiyon arttı ve bacağımda uyuşmalar başladı. 2 yıldır ağrı kesici kremlerle ve haplarla antibiyotik kullanarak ayakta duruyorum. Tekrar eden fistüller için en az iki ameliyat daha geçirmem gerekiyor. Ayrıca kalbimde aort anevrizması oluşumu tespit edildi. Anemi hastasıyım. Tiroide bağlı nodülüm var. Astım hastasıyım. Midemde polip oluşumu ve pirinç, patates gibi besinlere alerjim var. Ceza ertelemesi için sağlık kuruluna sevk edildim. Ülkenin en büyük pandemi hastanesine defalarca gitmem gerekti. Aylardır karantinadayım. Sağlık kurulu ise (Ankara Şehir Hastanesi) beni dinlemeden dosyamı daha incelemeden hapishanede kalmama bir engel olmadığına karar verdi ve 3 ayda bir kontrolümün uygun olduğunu belirtti. Yani yine bir pandemi hastanesine haftalarca gitmem bekleniyor. Ankara'da Şehir Hastanesi ve Dışkapı Hastanesinde sağlık kurulları çok ağır hastalara dahi hapishanede kalamaz raporu vermiyor ve bu sebeple hayatını kaybeden tutsaklar var. Görevini yerine getirmeyen ve hayatımızı tehlikeye sokan, sağlık kurulunda görevli kurul başkanı ve başhekimden şikâyetçiyim. Tarafıma verilen sağlık kurulu raporu ile tahliyem engellendi ve Covid-19 sebebiyle 2 yıldır ertelenen ameliyatım tamamen askıya alındı. Geçici çözümler için gittiğim her hastane sonrası, hücrede kalamaz raporum olmasına rağmen daha ağır koşullarda karantina için hücreye kapatılıyorum. Son hastane sevkimden sonra kapatıldığım hücrede banyoda düşüp yaralandım ve arkadaşlarıma ulaşamadım. Ayrıca da kapalı ortamda ve hareketsizlikten astım ve eklem rahatsızlıklarım arttı. Bastonsuz yürüyemiyorum ve gelişen enfeksiyonlardan kaynaklı oturamıyorum. Tüm bunlara rağmen hapishane reviri doktoru ve kampüs hastanesinde verilen hücrede kalamaz raporuna rağmen karantina bahanesiyle hücreye kilitlendiğim yetmezmiş gibi şimdi de hapishane idaresi haklarımı talep ettiğim için verdiği hücre "cezalarını" görüş yasağına çevirmekten vazgeçti. Hem de salgının yükselişte olduğu bir süreçte revir ve kampüs doktorunu artık yeterli görmediğini söyleyen hapishane idaresi, sağlık kurulu raporu istiyor. Beni tüm tetkiklerimin yapıldığı hastane dışında bu hastaneye sevk ettiler. Şimdi başka bir pandemi hastanesine hücrede kalamayacağım anlaşılsın diye defalarca gitmem ve defalarca karantina için hücreye kapatılmam gerekiyor. Aylardır kabule dilen revir, kampüs raporlarının böyle bir süreçte kabul edilmemeye başlamasının sebebi belirtilmiyor. Tüm ameliyatlar durdurulurken, Covid öncesi bile kabul edilen raporun Covid sürecinde edilmemesi sağlığımızı tümden bozma kastı gütmektedir. Üstüne üstlük kaldığımız hücrelerin banyo tuvaletinin tavanından atık su akıyor ve defalarca enfeksiyon hastası olduğumu belirtmeme rağmen tadilat yapılmıyor. Alerjim olmasına rağmen patates ve pirinçsiz yemek verilmediği gün yok. Sağlık ve tedavi hakkımın engellenmesi konusunu önemseyeceğinize ve ilgileneceğinize olan inançla çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

Sincan T Tipi Kapalı Hapishanesi

T.K., “Sincan T Tipi Kapalı Hapishanesi’nde bulunan eşi Ö.K. ile ilgili olarak 17 Eylül 2020’de yaptığı başvuruda; “Eşi ile 10 Eylül’de yaptığı görüşte o gün ‘biraz rahatsız olduğunu, burnunun aktığını, halsiz olduğunu ve boğazlarının şiştiğini’ söylediğini; aynı akşam 5 kişiyle acile götürüldüğünü, ön pnömoni halk arasında zatürre teşhisi konulduğunu, ilaç verilmeden koğuşlarına geri gönderildiğini, belirtiler bitmediği için 11 Eylül sabahı Corona testi yapıldığını, testin pozitif çıktığını, 12 Eylül gecesi hastaneye yatırıldığı bilgisini E-Nabız sisteminden öğrendiğini, haberdar edilmediklerini, eşine ilaçlarının verilip Sincan 3 nolu L Tipi Cezaevinde tekli koğuşlarda tutulduğunu, telefon haklarının 14 gün boyunca cezaevi kararıyla kullandırılmayacağının söylendiğini, 16 Eylül Salı günü T Tipinde eski kaldığı koğuşta geride kalanlardan 2 kişi hariç 12 kişinin de testlerinin pozitif olduğunu öğrendiklerini, başka bir koğuşta kalan M.Ö.’nün avukatının ‘16 Eylül’de olan görüşmeleri sırasında ciddi vakaların olduğunu, 2 koğuşta ciddi derecede durumu kötü olup, solunum sıkıntısı yaşayan hala daha test yapılmayan insanların olduğunu’ söylediğini” aktarmıştır.

G.S. 21 Eylül 2020’de yaptığı başvuruya göre; “eşi C.S.’nin Ankara T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda B-17 koğuşunda iki yıla yakın süredir bulunduğunu, 12 Eylül’de Covid testinin pozitif çıktığını e-nabız sisteminden öğrendiğini, 10 gündür hiçbir şekilde haber alamadığını, yine e-nabız sisteminde 21 Eylül 2020 tarihinde solunum şikâyetiyle hastaneye kontrole götürüldüğünü öğrendiğini ve 10 gündür Sincan 3 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda tek kişilik odada tutulduğunu, sağlık durumundan endişeli olduğunu” aktarmıştır.

S.Ç., 13 Kasım .2020’de Sincan T Tipi Kapalı Hapishanesi’nde Ç.Ç. için yaptığı başvuruda; “Eşinin 30 Eylül .2019 tarihinde cezaevine girdiğinden beri sürekli hastaneye giden eşinin bir hastaneye gidişinin sonrasında karantina koğuşunda yapılan Covid testinin pozitif çıktığını, 15 gün Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesinde tedavi gördüğünü, bu süreçte 15 gün boyunca kelepçeli yatağa bağlı kalmasından dolayı bel ağrıları başladığını, hastane sonrasında 2 ay hücrede tuttuktan sonra tekrar T Tipine Ceza İnfaz Kurumuna kendi koğuşuna gönderdiklerini, ancak şiddetli şekilde yaşadığı karın ve bel ağrısı dayanılmaz olunca hastane talebinde bulunduğunu, 14 Ağustos . 2020 tarihinde hastaneye gittiğini ve 3 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda kalmaya başladığını, orada bir kişide Covid çıkınca, eşinin testinin negatif çıkmasına rağmen 15 gün karantina uygulandığını, görüş, telefon, hastane yasağı getirildiğini, defalarca koğuş değişikliği yaptıklarını, İstanbul’dan giden abilerinin, Malatya’dan kendisinin görüşe gitmesine rağmen koğuş değişikliği yüzünden görüş yaptırmadıklarını, bir telefonla dahi günlerce haber alamadıklarını, sonra tek kişilik yere aldıklarını, ‘tomografi cihazı bozuk, doktor yok, rapor çıkmamış’ denilerek çok fazla zaman geçtiğini, şimdi yeni sonuçlanan durumunda ‘omuriliğinde çökme olduğunun’ söylendiğini, karın ağrısına kolonoskopi yaptıramadıklarını, yapılan tomografi sonucunda ‘bir şey olmadığı, psikolojik olduğunun’ söylendiğini, tam teşhis ve tedavinin yapılmadığını, şimdi ise geçmeyen ağrılarıyla 15 gün karantina uygulanıp T Tipi Cezaevine geçeceğini, 3 aydan fazla bir zamandır hücrede tedavi edilmek için beklediğini, eşinin hasta ve mağdur olduğunu”aktarmıştır.

Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

A.Y. 24 Şubat 2020’de Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi’nde olan Y.Y. için yaptığı başvuruda; “Kardeşinin tutuklu olduğu Erzurum H Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda hastalığının başladığını, yapılan tahlil ve MR sonuçlarına göre 16 Ağustos .2019 tarihinde boğazında kitle olduğu tespit edildiğini, Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nin, Atatürk Üniversitesi KBB Bölümüne sevk ettiğini, tahlil ve tetkiklerin ardından gırtlağındaki kitlenin kanser olduğunu, bir an önce müdahale edilmesi gerektiğini, tedavi ve ameliyatın değerlendirilmesi için Ankara Hacettepe Üniversitesi’ne sevkinin yapıldığını, sevk edildiğinden beri Sincan 1 Nolu L Tipi Cezaevinde tutulduğunu, boğazındaki delikten nefes alıp verdiğini, hastaneye günü birlik götürülüp getirildiğini, tetkiklerinin yapıldığını ancak tedaviye başlanmadığını, bir an önce tedavi ve ameliyatının yapılması gerektiğini söylediklerini, hastalığının cezaevinde ancak iki yıl sonra anlaşıldığını ve sürecin uzatıldığını, kitlenin de cezaevinde başladığını ve büyüdüğünü, bu amansız

hastalıktan kurtulabilmesi için psikolojisinin ve moralinin yüksek olması gerektiğini, iyi beslenmesinin şart olduğunu, bunların cezaevinde sağlanmasının mümkün olmadığını, tedavi süresince hastaneye gidiş gelişlerinin hastayı çok yıpratacağını, hastanede yattığı sürece ailenin hasta ile ilgilenmesinin mümkün olamayacağını" aktarmıştır.

Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Y.Y. avukat ile yapmış olduğu görüşmede durumuna dair bilgiler aktarmıştır: "Sincan L1 E 12 koğuşunda hüküm özlü olarak kaldığını ve 7 yıl 6 ay ceza aldığını; gırtlak kanseri hastası (Kötü huylu kıkırdak kanseri) olduğunu, Erzurum'da iken teşhisi konulduğunu ve bir operasyonla gırtlağına delik açıldığını ve oraya takılan metal bir hortumla yaşamak durumunda olduğunu; Erzurum'da tedavisi yapılamadığı için Ankara'ya sevk edildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde doktor muayenesine girdiğini; Erzurum'da yapılan operasyonda ve sonrasında jandarma refakatinde ve elleri kelepçeli olarak tedavi uygulandığını ve bu durumdan psikolojik olarak oldukça olumsuz etkilendiğini; şu an hiçbir tedavi uygulanmadığını; günlük olarak sadece boğazına açılmış olan deliğin günlük pansumanı revirde yapıldığını, Ağustos ayı başına tomografi çekilip, Eylül ayı başında ameliyat edileceğinin kendisine söylendiğini; kalabalık bir koğuşta olduğunu ve hapishane şartlarında hiçbir özel ihtiyacını yalnız başına karşılayamadığını, tomografi dönüşü pandemi karantinasında kişisel ihtiyaçlarını karşılayamayacağı için zorluk çekeceğinden endişe ettiğini; Ocak ayında infaz ertelemesi için başvurulduğunu, defalarca dosyasının görüşülüp infaz ertelemesi için karar verilmesi için Yargıtay'a dilekçe yazdığı halde henüz bir karar verilmediğini; Hacettepe Üniversitesi Hastanesinden kendisine rapor verildiğini ancak bu raporun üstünkörü ve hastalığını tam olarak ortaya koymadığı için bu sürecin uzadığını düşündüğü; ailesinden uzakta olduğu için onları görememenin moralini düşürdüğünü; Hacettepe Üniversitesi Hastanesindeki doktorlarıyla konuşarak raporun düzeltilmesinin, ameliyat tarihinin erkene alınması için girişimde bulunulmasını, Yargıtay'a yapılan başvurunun (infaz ertelemesi) incelenmesi, hastalığı hakkında hiç bilgi verilmediğinden, tedavi sürecinde beslenme, istirahat vs. konularında araştırma yapılarak kendisine bilgi verilmesini istediğini" ifade etmiştir.

Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Sincan 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde olan K.A. 12 Şubat günü avukat ile yapılan görüşmede "Cezaevinde hücrede tutulduğunu; kalp, şeker ve tansiyon hastası olduğunu, ağır prostatı olduğu için 2 ilaç kullandığını, sürekli aşırı bir şekilde terlediğini, 12 yaşında geçirdiği kaza nedeniyle bacağının kalçadan itibaren kesildiğini, sol bacağının tamamen protez olduğunu, omurlarındaki fıtıktan kaynaklı 2 kez ameliyat geçirdiğini, 3. kez ameliyat olduğunda doktorların kendisinin bir ameliyat daha olamayacağını ve ameliyat halinde felç kalacağını söylediğini, cezaevinde hücreye atıldıktan sonra, hiçbir ihtiyacını tek başına gideremediği ve hareket edemediği için hücreyi böceklerin bastığını, kokmaya başladığını ve kokuların avukat görüş odasına kadar geldiğinden tek başına kalamaz raporu alındığını, damadının da aynı cezaevinde kalması nedeniyle kendisiyle aynı hücreye konulduğunu, damadının ağırlaştırılmış müebbet gibi bir cezası ve kesinleşmiş bir hükmü olmamasına rağmen kendisiyle aynı koşullarda tutulduğunu, kendisinin koğuşun alt katında mutfakta kaldığını çünkü sayımın ayakta ve dışarıda kameranın kendisini görecek şekilde yapıldığını, sayımda uygulanan halin hiçbir şekilde esnetilmediğini kendisinin de sayımda ayakta tutulduğunu, akşamları çok zor durumdayken bazen dışarıda kamera önünde oturarak sayıma katıldığını, kendisinin devlet hastanesinden %72 engelli raporu olduğunu sonrasında özel bir hastaneden %68 engelli raporu aldığını bu nedenle İstanbul Adli Tıp Kurumuna sevk edildiğini ancak Hapishane idaresinin kendisini tek kişinin koltukta kelepçe ile oturduğu tekli ring olarak tabir edilen tekli ring aracı ile götürülmeye çalışılması nedeniyle adli tıpa gitmek istemediğini, omurlarında fıtık olduğunu sürekli hareketsiz kalmaması gerektiğini, yatarken bile yarım saatte bir pozisyon değiştirdiğini, uzun süre oturursa ömür boyu felç kalacağını, daha önce belirttiği gibi doktorların kendisine 3. bir ameliyat olma şansı olmadığını söylediğinden Adli Tıp Kurumuna tekli ring aracıyla gitmeyi reddettiğini, 2-3 kez Dışkapı Hastanesi'ne götürüldüğünü, uzak olmasına rağmen gitmek istediğini, tek kişilik ring aracıyla Sincan cezaevi kampüsündeki hastaneye götürüldüğünü, ring aracında bir seferinde 3-4 saat ring aracında

beklediğini, 2 gün hasta yattığını, bir daha tek kişilik ring aracıyla gitmek istemediğini, cezaevinde fizik tedaviye gittiğinde doktorun kendisine sağ bacağında kemik erimesi olduğunu ve kireçleme olduğunu söylediğini, hastaneye götürülürken cezaevine girerken hasta kabulde protezinin çıkarıldığını, sürekli kendisinin oturtulup pantolonunu çıkarmak zorunda kaldığını, neden pantolonunun çıkarıldığını sorduğunda "protezin içine bir şeyler koyabileceğini" söylendiğini, cezaevinde koğuşunda dahi 2-3 kez protezinin içine bakıldığını ancak cezaevine girerken halen protezinin çıkarıldığını, sürekli aşırı bir şekilde terlediğini bu konuda doktora gittiğinde de herhangi bir şey bulamadıklarını, televizyonunun alındığını, idarenin hücre hapsinde televizyon kullanmanın yasak olduğunu söylediğini," ifade edilmiştir.

Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 19 Eylül 2020'de M.K. ile yapılan avukat görüşünde; "Diyabet hastası olduğunu, düzenli kullanması gereken ilaçların ve uyması zorunlu bir diyetinin olduğunu, ilaçlarına ulaşmakta zorlandığını, diyet yemeği yemek zorunda olması bilindiği halde 15. gün kendisine diyet yemeği verildiğini, ancak tam verilmediğini, hastalığı nedeniyle günde üç ara öğün verilmesi gerekirken bir tane verildiğini ve bunun veriliş saatinin de düzenli olmadığını" aktarmıştır.

Ş.Ç. 8 Mart 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi M.Ö.Ç.'nin 4 yıla yakın süredir Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunduğunu, dosyasının henüz Yargıtay aşamasında olduğunu, eşinin MS (Multiple Skleroz) hastası olduğunu, hastalığının tedavisi için bağışıklık sistemini baskılayıcı ilaç kullandığını, bu nedenle pandemi ilan edilen Coronavirüs salgınında en riskli grup içinde yer aldığını, ilk tutuklandığı dönemde basketbol oynayacak durumda iken, geçirdiği ataklara müdahale edilmediği ve tedavisi aksadığı için şuanda koltuk değnekleriyle ayakta durabildiğini, MS hastalığının merkezi sinir sistemi hastalığı olduğunu ve kullandığı ilaçlar nedeniyle bağışıklık sisteminin koruma sağlayacak düzeyde olmadığını, ayrıca koğuşta yaklaşık 45 kişi ile birlikte kaldığını, bu durumda virüs bulaşması ihtimalinde olumsuz sonuçlar ortaya çıkacağını, benzer durumda olan tüm tutuklu ve hükümlülerin belirli adli kontrol yükümlülükleri kapsamında tahliye edilmeleri gerektiğini beyan etmiş, derneğimizden yardım talep edilmiştir.

Sivas Açık Hapishanesi

E.G.E. 11 Aralık .2020 tarihinde Sivas Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan S.B. için yaptığı başvuruda; "Mahpusla yapılan telefon görüşmesinde, yaklaşık 30-40 kadar kadının Covid-19'a yakalandığını, içlerinde infaz koruma memurlarının da olduğunu, Hafik hastanesinde tanıları konulduktan sonra koğuşlarına gönderildiklerini, sadece ilaç verildiğini, bunun dışında sıcak sularının olmadığını, ısınmada sıkıntılar yaşadıklarını, kantin alışverişi yapamadıklarını, hijyenin sağlanamadığını, beslenmenin Covid-19 şartlarına uygun olmadığını, sebze ve meyve verilmediğini, çay verilmediğini, mahpusun kronik bronşit hastası olduğunu ve belirtiler gösterildiğinde doktor tarafından azarlandığını, tuvaletlerin ortak kullanıldığının" aktarmıştır.

A.G., 24 Aralık .2020 tarihinde yazdığı mektupla, yaşadıkları sağlık sorunlarını iletmiştir. Beyana göre; "22 Ekim .2020- 5 Kasım .2020- 19 Kasım .2020 tarihlerinde ayrı ayrı PCR testi yapıldığını ve hepsinin sonucunun negatif çıktığını, 23 Kasım .2020 tarihinde ise Gözlem 2 adlı tek kişilik hücrede 4 gece tutulduğunu ancak kendisinden önce bu gözlem hücresinde PCR testi pozitif olan bir kadın mahpusun kaldığını ve odanın hiçbir şekilde ilaçlama ve dezenfekte işlemlerinin yapılmaması sebebiyle kendisinin bu odadan COVID-19 virüsünü kaptığını, 30 Kasım .2020 tarihinde kendisine yapılan PCR testinin de pozitif çıktığını, hapishane idaresinin özensiz ve sorumluluklarını yerine getirmemesi sebebiyle PCR testinin pozitif çıktığını, ailesi ile telefonla dahi görüşemediğini" aktarmıştır.

Siverek T Tipi Kapalı Hapishanesi

29 Ocak 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine telefonla başvuruda bulunan E.B., şu beyanlarda bulundu:

> "Babam (N.B.) 4 yıla yakındır cezaevinde (Siverek T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu) tutuklu olarak kalmaktadır. Babam dışarıdayken trafik kazası geçirmişti. Cezaevinde girmeden önce geçirmiş olduğu bu trafik kazasıyla alakalı 2 defa sırtından ameliyat oldu. Bir ay gibi bir süre önce de cezaevinde ameliyat oldu. Babam yürüyemiyor. Düzenli olarak hastaneye gitmesi gerekmektedir. Cezaevindeki çoğu ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için arkadaşlarının yardımına ihtiyacı vardır. Babamın sağlık sorunları nedeniyle cezaevinden tahliye edilmesini talep ediyoruz. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz."

8 Eylül 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Siverek T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan yüzde 78 engelli ve "tek başına kalamaz" raporu olan N.B. isimli mahpusun, Koronavirüs (COVİD-19) pandemisi nedeniyle hastaneye götürülmediği ve tedavisinin aksatıldığı öğrenildi.

Şanlıurfa 2 No'lu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan tarafımıza iletilmek üzere A.E., M.A.K., M.K., M.K., A.E., V.F., İ.B., C.S., M.B., A:K:, M.B., M.S.B., B.A., A.O., B.Y., M.B., Y.D., O.A., C.E., O.K., E.G., H.T., A:D., H.K., H.Y:, Y.D., F.Y., H.D., A.Y., H.K., A.G., H.E., Z.K., M.E.P., A.Y., Ş.T., A.C., E.K:, Y.R., A.E., Z.T., S.C., İ:Y., M.T., M.A., Ö.K., C.İ.ve İ.G. adlı mahpuslar tarafından derneğimize mektup gönderilmiş ve bu yolla başvuru yapmışlardır. Mahpusların başvurusu 24-26 Kasım 2020 tarihinde tarafımıza ulaşmış olup, başvuruda hapishane koşullarına ilişkin birtakım şikayetler yer almaktadır. Başvuruda sağlık hakkına ilişkin şikayet yer almaktadır. Buna göre; "Kurumda bulunan mahpusların üçte birinin 50 yaş üzeri ve uzun yıllardır cezaevinde olmasına bağlı olarak diyabet, hipertansiyon, KOAH, Astım, mide kanaması, ağır Hemoroid, kalp ritim bozukluğu gibi hastalıklarının olduğunu, bu hastalıkların rapor altına alındığını, rahatsızlanan mahpusların muayene edilmeyerek sadece hap veya iğne vurulduğunu, hastaneye sevk işlemleri esnasında askerlerin mahpuslara onur kırıcı davranışlar ve söylemlerde bulunduklarını, muayene ve tedavi süreçlerinde mahpuslara çift kelepçe takmaya çalışıldığı, sevk sırasında havasız ring araçlarında yolculuk yaptıklarını ve saatlerce bekletildiklerini, pandemi sürecinde olmalarına rağmen ring araçlarının oldukça kirli olduğunu, COVID-19 belirtisi olan öksürük, halsizlik, iştahsızlık, vücutta ağrı, tat ve koku yitimi gibi belirtilerle revire giden mahpuslara "sizin rahatsızlıklar psikolojiktir, eğer COVID'e yakalanmış olsaydınız sen ve koğuştaki arkadaşların çoktan ölmüş olurdu" diyerek kendileriyle alay edildiğini, Eylül ayı içerisinde B-1 koğuşunda COVID-19 belirtileri gösteren mahpuslar olduğunu, bu mahpusların revire gitmek istediğini ancak kendilerine haftalar sonra cevap dönüldüğünü, belirti gösteren mahpusların COVID testi yapılmasını talep ettiğini, revir doktorunun bu talebi kabul etmesine rağmen Şanlıurfa Ceza İnfaz Kurumu'nun 1. Müdürü revire müdahale ederek testlerin yapılmasını engellediğini, B-1 koğuşundan tahliye olan bir mahpusun bir hafta sonra kendilerine ulaştığını, kişinin test yaptırdığı ve test sonucunun pozitif çıktığını, kurumda yaşanan bu durumun basına yansıması sonucunda kurum idaresinin mahpuslardan kan örneği aldığını, kan örneği sonucunu ise hala kendilerine verilmediğini, bu sebeple test sonuçlarından haberlerinin olmadığını, kurum idaresinin pandemi sebebiyle alması gereken önlemleri doğru ve gerektiği gibi almadığını örneğin B-6 koğuşunun karantina koğuşu olarak belirlendiğini, bir mahpusun karantina koğuşunda 12. Gününü tamamlamışken mahkeme gidiş-dönüş sebebiyle dışarıyla yeni temas etmiş bir mahpusu bu karantinada kişiyle aynı odaya koyduklarını, bir saat sonra ise gardiyanların gelerek mahkemeden yeni dönen mahpusu başka bir odaya koyduklarını, 1 saatlik temas

sebebiyle 12 günlük karantina sürecinin anlamını yitirdiğini, idarenin süreci doğru yönetememesinden dolayı mahpusların nerdeyse 1 ayı geçkindir karantinada kaldığını, COVID sebebiyle insanların ellerini düzenli yıkaması ve hijyene dikkat edilmesi belirtilirken pandemi sürecinde olmalarına rağmen kurum idaresinin kullanım suyuna kota koyduğunu, su kotası sebebiyle mahpusların hijyen koşullarına uyamadığını," belirtmişlerdir.

Şanlıurfa/Hilvan T Tipi Kapalı Hapishanesi

Y.P. 11 Aralık .2020'DE Şanlıurfa/Hilvan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan kardeşi M.P. ile ilgili olarak yaptığı başvuruda; "M.P. (31 yaşında) herhangi bir kronik rahatsızlığı olmaksızın Covid-19'dan rahatsızlanarak durumu ağır bir şekilde, Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırıldığını ve 13 gündür bilinci kapalı bir şekilde parmağını dahi oynatamadan yoğun bakımda yatmakta olduğunu, hastanede yapılan bütün tetkik ve tedavilere rağmen doktorlar tarafından herhangi bir teşhis konulamadığının ve kendilerinin bile bu durum karşısında çaresiz kaldıklarını, durumunda herhangi bir gelişme olmadığını, hastaneye götürülme sürecinde yaşadıklarının, fenalaştıktan sonra cezaevinde tek kişilik koğuşta oksijensiz kalmasının, durumunun ihmal edilmesi ve üç defa hastaneye götürüldüğü halde yaşadığı küçük bir şeymiş gibi tekrar cezaevine gönderilmesinin kardeşini hem psikolojik hem de fizyolojik olarak yıprattığını ve çökerttiğini, üstelik tedaviye geç başlanmasının hastanın hayati risk taşımasına sebep olduğunu, hastanın hükümlü olmasının tedavi sürecini oldukça zorlaştırdığını ve her bireyin sahip olduğu yaşama hakkının ihlaline neden olduğunu, şu an bulunduğu hastane ve şehirdeki koşullar tedavisi için yetersiz ve elverişsiz olduğunu, kardeşinin cezasının ertelenmesi ve İzmir'e naklinin gerçekleşmesini istediklerini, şu an bulunduğu durumun aile desteği, psikolojik destek, özel tedavi gerektirdiğini, bu halde bile tedavisinin geciktirilmemesini, yaşam hakkının ihlâl edilmemesini istediklerini" aktarmıştır.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 30 Eylül .2020'de M.K. ile yapılan görüşmede; "Hala karantina odasında tutulduğunu, karın ağrısı nedeniyle acil muayene için hastaneye götürüldüğünü, Gastroentroloji muayenesi için ikinci kez hastaneye götürüldüğünü, doktor olmadığı için muayene edilmediğini, karın ağrısı şikayetlerinin devam ettiğini, revire çıkmak için verdiği dilekçelerin cevabını alamadığı" aktarmıştır.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.İ. ile yapılan avukat görüşünde; "2 kişi ile aynı odada kaldığını, H.C.'nin yaşlı ve tansiyon hastası olduğunu, Şırnak T Tipi Hapishanesinin acil hallerde müdahale edilecek imkanlara sahip olunmadığını, Leyla Direkçe'nin ise böbrek ve göğüs hastası olduğunu, yakın zamanda kan testi verdikten sonra test akıbetini sorduğunda verdiği kan örneklerinin kaybolduğu şeklinde cevaplandığını, hapishanenin muhattapsız ve gayri resmi şekilde işlem yaptığını, revir ve su problemlerinin ortak olarak sürdüğünü tarafımıza iletmiştir. Ayrıca kendisinin hapishane öncesinde geçirdiği kısmi felç nedeniyle sağ kolunu kullanamadığını, kimi konularda arkadaşlarından yardım aldığını, ciddi günlük aktivitelerini zorlayıcı derecede baş ağrıları geçirdiğini, fizik doktoruna göründüğünü, hastaneye sevk edildiğini ancak sevk dönüşü karantina uygulamasının tek başına yapılıp yapılmayacağının belli olmaması, kendisinin tek başına kendi ihtiyaçlarını gidermekte zorlanması nedeniyle bu sevki beklettiğini" aktarmıştır.

Şırnak T Tipi Hapishanesi'nde bulunan A.A. ile yapılan avukat görüşünde; "Mahpuslara uygulamalardan kaynaklı ortak sorunlarının haricinde kendisinin tansiyon hastası olduğunu, revire çıkma taleplerinin karşılanmadığını, verdiği dilekçelerin cevapsız kalmasından kaynaklı kayda alınıp alınmadığından şüphe duyduğunu, muhattap görülecek bir idare mekanizmasının olmadığını, kantin taleplerinin istenilen miktar ve sayıda karşılanmadığını, kargo ile gelen eşyalarının gecikmeli verildiğini" aktarmıştır.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan mahpuslarla yapılan avukat görüşünde mahpuslar, COVİD-19 pandemisi kapsamında alınan tedbirlerin yetersizliği tüm mahpuslarca ortak şikayet ve kaygı nedeni olmuştur. Gerekli temizlik ve tıbbi malzemenin kendilerine verilmediğini, dezenfektan alma taleplerinin red olduğunu, suların olmaması nedeniyle gerektiği şekilde kişisel hijyenlerini sağlayamadıklarını, kantinden talep edilen malzemelerin ise tedarik gerekçesiyle az veya geç verildiği bunun da sağlık konusundaki kaygılarını arttırdığını, bu konudaki şikayet ve taleplerinin ise sözlü olarak "mesnetsiz, gerçeğe aykırı" oldukları söylenerek ciddiye alınmadığını" aktarmıştır.

30 Mayıs .2020 tarihinde İHD Şırnak Şubesi tarafında bulundukları Şırnak Hapishanesi'nde ziyaret edilen ve başvuruları alınan F.Ç. ile A.B. özetle Türkiye hapishanelerinden aylarca devam eden ve 26 Mayıs tarihinde sona eren açlık grevi eylemlerinin ardından götürüldükleri Şırnak Devlet Hastanesi'nde dahiliye ve göz doktorları tarafından kelepçeli olarak muayene edilmeye çalışıldıkları beyanında bulunmuşlardır.

3 Mayıs 2020 tarihinde İHD Şırnak Şubesi'ne dilekçe ile başvuruda bulanan avukat N.U. şu beyanlarda bulundu:

> Müvekkilim N.K: Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak tutulmaktadır. Kendisi hakkında müebbet hapis cezası verilmiş olup 1993 yılından beridir başta Bursa Cezaevi olmak üzere birçok cezaevinde 27 yıldır tutsaktır. 2005 yılında rahatsızlığı başlayan müvekkilimin 28 Aralık .2006 Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi ile Mersin Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi sağlık kurul raporlarına göre "Gluten Enteropatisi- Çölyak hastalığı ile İnaktip Hepatit B taşıyıcısı olduğu teşhisi konulmuştur. Zaman içerisinde alınan farklı raporlarda ve en son tarihli 07 Haziran .2018 tarihli Dicle Üniverssitesi Sağlık kurul raporuna göre "çölyak hastalığı tanısı olan hastanın ömür boyu glütensiz diyet yapması gerekmektedir. Aynı zamanda Hepatit B olan hasta 6 ayda bir hepatit paneli HBV DNA ve biyokimyasal tetkikler için 3. basamak bir sağlık merkezine başvurması gerekmektedir." Gerekçeleriyle düzenli takip ve uygun diyet yapılması zorunludur. Müvekkil, 16 yıldır bu hastalığa rağmen cezaevinde tutulmakta, birçok kez diyete uyulmaması yapılan yemeğin diyete uymaması, diyet yemeğin hiç verilmemesi vb nedenlerle mağdur edilmiş gelinen düzey itibariyle insan hakkı ihlali yaşam hakkını tehdit etmektedir. Son yıllarda kendisine 12 parmak bağırsağı ülseri teşhisi de konmuştur. Bu koşullarda maalesef ki "diyete uygun yemeğin sağlanması halinde cezaevinde kalması uygundur" denilerek tahliyesi engellenmektedir. Başvuru tarihimiz itibariyle Şırnak T Tipi C.İ.K kalan N.K.'ye 16 Nisan 2020 tarihinden bu yana diyetine uygun yiyecek ve ekmek verilmemektedir. Diğer tutsaklarla aynı yemek verilmekte ya hiç yememek- aç kalmak- ya da sebep olacağı sağlım sorunlarını göze alarak bu yemeği yemek tercihi ile baş başa bırakılmıştır. Bu tarihten beridir yemeğin verilmemesi ile ilgili kendisi, ailesi ve vekili olarak tarafımızca cezaevi idaresi ile görüşülmüştür.

Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.Ç.'nin kıl dönmesi nedeniyle ameliyat olması gerekiyor, ancak doktora götürülüp ameliyat edilmiyor. Uzun süreden beri ağrıları devam etmektedir.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.A. isimli mahpusun; "Ciddi sağlık sorunlarının olduğu, bu nedenle psikolojisinin de bozuk olduğu ve her geçen gün daha da bozulduğu, bir ayağının sakat olduğu, 3-4 gündür makatından çok fazla kan geldiği, zaman zaman akan kanın adeta fışkırdığı, aşırı derecede kan kaybettiği, revire çıkartılması için sözlü olarak başvuruda bulunduğu ancak sonuç alamadığı, cezaevi doktorunun revir talebi olanları muayene etmeden önce gardiyanlardan birini koğuşa gönderip mazgaldan hasta olan kişiye sorular sordurup hastayı hiç muayene etmeden görevlinin beyanına göre ilaç yazdığı ve bunun giderek rutin bir uygulamaya dönüştürüldüğü" öğrenilmiştir

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.K.'nin; "KOAH hastası olduğu, akciğer rahatsızlığının bulunduğu ve midesinden ameliyat olduğu, çok şiddetli ağrılar çektiği, defalarca revire çıkmak istediği, doktorla görüşmek istediğini söylemesine rağmen görüşme sağlayamadığı, gardiyanların koğuş kapısından şikayetlerini sorarak doktora ilettiği, doktorun ilgili ilgisiz ilaçlar yazdığı, yazılan doğru ilaçlar için de ilacı kullanacak aletinin olmadığı (örneğin; buhar ilacı için makine) gardiyanlara şikayetlerini söylediği zaman gardiyanların; bunun bir şeyi yok, sağlıklısın sen, dengesiz yatmışsındır, sapasağlamsın gibi saygısızca dalga geçtikleri bu şekilde onurunun kırıldığı ve tedavi hakkının engellendiği giderek de sağlık sorunlarının arttığı" öğrenilmiştir.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan İ. B.'nin; "Gözlerinin neredeyse hiç görmediği, gözlüklü dahi göremediğini, konu ile ilgili sağlık problemlerinin cezaevi revirinde giderilmediği, defalarca talep etmesine rağmen başka hastaneye sevkinin yapılmadığı" öğrenilmiştir.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde S.C.Q.'nun 6 aydır diş problemi yaşadığı, 6 ay önce dişinin çekildiği, çekilirken kırıldığı ve bir parçanın kaldığı ancak hiçbir şekilde hastaneye sevk edilmediği ve cezaevinde de tedavi edilmediği, sağlık probleminin günlük hayatını ciddi anlamda zorlaştırdığı öğrenilmiştir.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde mahpuslarla yapılan avukat görüşünde; "Pandemi koşullarına rağmen cezaevi idaresince gerekli ve yeterli temizlik malzemelerinin verilmediği, hijyen koşullarının sağlanmadığı, mahpuslara maske verilmediği, uzun süre aynı maskeyi kullanmak zorunda kaldıkları, farklı koğuşlarda kalanların ard arda telefon görüşüne çıkarıldıkları, telefonların temizlenmediği, bu yüzden birden fazla koğuştaki mahpuslarla el ve ağız teması sebebiyle virüs kapma tehlikesinin arttığı, gardiyanların koğuşlara maskesiz girdikleri, bu konuda önlem almadıkları, bu durumun mahpusların sağlığı açısından tehlike yarattığı, pandemi ile ilgili yeterli önlemin alınmadığı, Karantina koğuşuna alınan mahpusların, karantina sürelerinin bitmesine yakın bir zamanda yeni mahpus getirildiğinde karantina süresinin tekrar başlatıldığı, bu sebeple ilk gelen mahpusların karantina süresinin sürekli uzadığı, bu durumun mahpusların hastalık riskini arttırdığı, karantina koğuşunda iken kendi koğuşundaki kurulu düzeninden faydalanamadıkları ve yaşam düzenlerinin bozulduğu, bu sorunun çözümü için gerekli koşulların oluşturulması gerektiği ve önlemlerin alınması gerektiği" aktarılmıştır.

Tarsus Kadın Kapalı Hapishanesi

N.N., 18 Temmuz 2020'de Tarsus Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan annesi D.Y. için yaptığı başvuruda; "Annesin hükümlü olduğunu, 3 sene önce başka bir suçtan açık ceza infaz kurumunda iken akciğer kanserinden cerrahi operasyon geçirdiğini ve şu an kanser hastası olduğunu, aynı zamanda annesinin 3. Derece KOAH hastası olduğunu, Covid-19 salgınından dolayı hastaneye götürülmediğini fakat sürekli fenalaştığını ve durumunun kötüleştiğini" aktarmıştır.

Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 14 Aralık .2020'de M.D., N.B., M.H.A., C.M., A.A., M.B., U.E., İ.C.O., S.Ç., H.T.ve A.O. tarafından K.Ö.'nün sağlık sorunları nedeniyle yaptıkları başvuruda; "K.Ö.'nün 1994 yılından itibaren kesintisiz olarak cezasını infaz ettiğini, 2003 yılında ağır bir kalp krizi geçirdiğini, kalp damarlarının tıkandığını, bu sebeple Anjiyo yapıldığını ancak damarların açılmaması üzerine Bypass ameliyatı geçirdiğini ve 3 adet kalp damarının değiştirildiğini, zamanında müdahale yapılmadığı için kalıcı hasarların oluştuğunu, kalbin sol tarafında büyümenin olması sebebiyle ritmik olarak kalbin dengesinin bozulduğunu, düzenli kalp ilacı kullandığını, düzenli olarak kardiyoloji bölümüne kontrole gitmesi gerektiğini, en son dört ay önce yapılan muayenede kalbin kanı pompalamakta zorluk çektiğinin doktor tarafından dile getirildiğini, akciğerlerinin su topladığını; sayılan hastalıklara bağlı olarak görme kaybı, göz damarlarında tıkanıklık, el, kol, ayak ve bacak bölgesinde şişme gibi ciddi sağlık problemlerinin olduğunu, nefes darlığı ve solunum yetmezliği yaşadığını, geceleri şiddetli öksürük krizleri geçirdiğini ve bu sebeple uyumakta zorluk çektiğini, çoğu zaman yatağında oturarak ya da sandalyede sabahladığını, son süreçte solunum yoluyla ilgili şikayetlerin daha da arttığını, Ekim ayında acil olarak hastaneye kaldırıldığını ve yoğun bakıma alındığını, akciğerlerde toplanan su ile birlikte nefes ve solunum yetmezliğinin tehlikeli bir hal aldığını, K.Ö.'nün 6 gün yoğum bakım ünitesinde kaldığını, şuan konuşmada dahi güçlük çektiğini, kalp ve akciğer rahatsızlığı dışında mahpusun aynı zamanda diyabet hastası olduğunu, yakın zamanda şeker krizi geçirdiğini ve şekerinin 500'ü geçtiğini, eskiden günde 2 adet insülin iğnesi kullanırken son aylarda dozun az gelmesi sebebiyle iğne sayısının 4'e çıkarıldığını, mahpusun aynı zamanda hipertansiyon, kolesterol hastası olduğunu, hipertansiyon hastalığı kendisinde stres ve gerilimli bir ruh hali yarattığını ve bu durumun da kalp krizine, şeker komasına, tansiyon yüksekliğine yol açtığını, doktorlar tarafından kendisine böbrek yetmezliği tanısı konulduğunu, böbreklerinin iflas ettiğini, doktorların K.Ö.'nün yaşamasını dahi şaşkınlıkla karşıladıklarını, ayda bir ya da iki kez mahpusun acile kaldırıldığını, ve hastaneye yatırıldığını, böbreklerdeki fonksiyon kaybı sebebiyle böbreklerinin taş ürettiğini, yaklaşık 1 yıldır taş kırma işleminin yapılmadığını, görme kaybı yaşadığını, mahpusun kurumda yaşamını tek başına idame ettiremediğini, odada bulunan merdivenleri inip çıkmada zorluk yaşadığı, koltuk değneği veya bir kişinin refakati olmadan yürüyemediğini, mahpus K.Ö.'nün ayrıca %71 engelli raporunun bulunduğunu ancak ATK'nın kurumda kalabilir raporu sebebiyle tahliye dilmediğini, pandemi koşulları sebebiyle mahpusun kurumda tutulmasının ciddi derecede tehlike arz ettiğini, mahpusun sürekli tedavi görmesi gerekirken pandemi sebebiyle sevklerde sorun yaşandığını ancak olası bir kalp krizi veya fenalaşma halinde dakikaların bile önemli olduğunu ve böyle bir durumun yaşanması halinde mahpusu kaybedebilecekleri" aktarmışlardır.

A.O.K. için 23 Eylül 2020 tarihli yapılan başvuruda "20 yıldır cezaevinde olduğu; yemek, banyo, tuvalet, yatmak, giyinmek vb. hiçbir ihtiyacını kendi başına göremeyecek kadar fiziken rahatsız olduğu, fiziki rahatsızlıklarının yanında nörolojik ve bilincinin yerinde olmaması gibi rahatsızlıklarının da bulunduğu, tedavisinin yapılması için hastaneye götürülmediği ve tek başına tutulduğu,Temizlik malzemesi olarak haftada bir sabun verildiği, mahpusların bunun dışındaki temizlik malzemelerini kantinden temin etmeye çalıştığı tarafımıza aktarılmıştır. Kargo için dilekçe uygulamasına geçildiği, mahpuslardan "Yokluğumda, kamera eşliğinde kargomun açılıp bana verilmesini istiyorum." şeklinde dilekçe alındığı ve kargoların bu şekilde teslim edilmeye başlandığı aktarılmıştır.Haftada bir sabun ve maske verildiği, eldiven ise gecikmeli olarak verildiği, hücrelerin ise sadece birkaç kez dezenfekte edildiği aktarılmıştır.Bazı sebze ve meyvelerin temizliği zor olduğu gerekçesiyle satılmadığı, yemeklerin kötü olduğu aktarılmıştır.Temmuz ayının başına kadar kargoların açılmadığı, mahpusların kendilerine gönderilen yazlık kıyafetleri dahi alamadıkları, Adalet Bakanlığının genelgesine göre dışarıdan mahpuslara gelen kolilerin sadece iki ayda bir açılıp kendilerine teslim edileceği bildirilmişse de idarenin bunu ancak iki ayda bir tane koli gelebilir şeklinde yorumlayarak, iki ay içerisinde birden fazla koli gelmesi halinde fazla olanları göndericiye iade ettiği aktarılmıştır.

03 Ekim .2020 tarihindeTekirdağ 1 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan A.O.K. için deneğimize gelerek başvuruda bulunan N.F.E. şu bilgileri aktarmıştır:

> A.O.K. 65 yaşının üzerinde olup 37 yıldır farklı hapishanelerde tutulmuştur. Ağır müebbet hükümlüsüdür. Temmuz ayında (destek amacıyla) girdiği açlık grevini tamamlayamamış ve 8. Gününden itibaren fenalaşmıştır. 8. Günden sonrasını hatırlayamamaktadır. Temmuz ayında hastaneye kaldırılmış ve bir süre hastanede tutulmuştur. Hapishaneye geri getirildikten sonra yaşadığı tıbbi sorundan kaynaklı yürüyememeye başlamış ve hafıza kaybı yaşamıştır. Daha sonra müvekkille yapılan görüşmelerde ayak damar yollarında da sorunlar olduğu gözlenmiştir. Müvekkil ile en son görüşmemiz 30 Ekim 2020 tarihinde olmuştur. Bu görüşmemizde müvekkili daha önce yaptığımız Adli Tıp Kurumuna sevk talebimize istinaden hastaneye sevk edildiği ve çeşitli bölümlerde muayene edildiği görülmüştür. Ayrıca beyin MR'ı için gün verileceği müvekkile söylenmiştir. Müvekkil şu an tek başına kalamamaktadır. Hafızasında yer yer kayıplar olduğunu ifade etmiştir. Özellikle yakın zamanı hatırlayamamaktadır. Ayak damarlarında yaşadığı sorun ise devam etmektedir. Müvekkilin aynı rahatsızlığı tekrar yaşama ihtimali yüksektir.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

8 Ekim .2020 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan D.Y., Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan mahpuslar ve hapishanede karşılaşılan sorunlar ile ilgili aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> Y.İ. Tekirdağ 2 Nolu F Tipi hapishanesinde ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olarak kalmaktadır. Birçok kronik rahatsızlığı vardır ve İHD'nin hasta mahpus listesinde yer almaktadır. Bir hafta kadar önce varis ağrıları nedeniyle revire çıkmış ve revir doktoru tarafından daha önce kullanmadığı bir ilaç verilmiştir kendisine. Müvekkil ilacı kullanmaya başlamış, 4 gün sonra (02 Ekim .2020) sabah uyandığında baş dönmesi ve göz kararması yaşamıştır. İlk başta çok önemsememiş ancak ilerleyen saatlerde baş dönmesi geçmemiştir. İlacın yan etkilerinde baş dönmesi, baş ağrısı, mide bulantısı gibi yan etkileri olduğunu görmüş. Akşam saatlerinde baş dönmesine ek olarak mide bulantısı ve baş ağrısı da eklenmiştir. Bunun üzerine müvekkil ilacı kullanmayı kesmiştir. Cumartesi günü (03 Ekim .2020) durumu daha da kötüleşmiştir. Baş dönmesi geçmediği gibi baş ağrısı artmış, mide bulantısı devam etmiştir. Öğlene doğru ateş basmış ve kollarında titreme başlamıştır. Bunun üzerine aynı hücrede kaldığı arkadaşları gardiyanları çağırmıştır. Yapılan ilk müdahale (nabız, tansiyon, ateş ölçümü) ile çözüm olunamayacağı anlaşılınca ambulansla Tekirdağ Devlet Hastanesine götürülmüştür. Burada kendisine serum takılmış, kan alınmış ve tomografi çekilmiştir. Tomografi sonucunda olumsuz bir sonuçla karşılaşılmamıştır. Ancak nöroloji ve dâhiliyeye sevki gerektiği belirtilmiştir. Daha sonra hapishaneye geri getirilmiş, karantinaya alınmıştır. Şu an 2 katlı hücrede tek başına kalmaktadır. Verilen ilaçlar nedeniyle mide bulantısı geçmişse de baş dönmesi ve denge kaybı devam etmektedir. Yürümekte zorlanmaktadır. Bu haliyle tek başına kalması mümkün değildir. Düz yolda bile tek başına yürürken zorlanmaktadır. Kaldığı karantina hücresinde yataklar üst katta, tuvalet ve mutfak alt kattadır. 05 Ekim .2020 günü tekrar revire çıkmış ve hastane sevki talep etmişse de nöroloji ve dâhiliye sevki henüz yapılmamıştır.

> Kendisi ile 07 Ekim .2020 günü yaptığım görüşmeye gelirken gardiyanlar koluna girmiş, görüş odasının kapısından sandalyeye kadar da duvara tutunarak gelmiştir. Görüşmenin başında baş dönmesi nedeniyle 5-10 dakika konuşamamıştır. Hücre arkadaşları riskleri kabul ederek Yaşar'ın karantina koğuşundan kendi hücrelerine geçirilmesini istediklerine dair dilekçe vermişlerse de bu dilekçe dikkate alınmamıştır. Müvekkilim Yaşar İnce ciddi baş dönmesi ve denge sorunu olmasına rağmen tek başına karantinada/tecritte tutulmaktadır. Durumu acil olmasına rağmen hastane sevkleri yapılmamaktadır.

Trabzon E Tipi Kapalı Hapishanesi

2 Mart 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan N.Y., şu beyanlarda bulundu:

> Eşim H.Y. yaklaşık iki yıldır Trabzon E Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Eşim, böbrek ameliyatı geçirmiş ve halen böbrek sorunu mevcuttur. Ayrıca kendisi Trabzon E Tipi Cezaevine sevk edildiğinden bu yana aşırı kilo kaybı yaşamış olup şeker hastalığı da devam etmektedir. Kendim ve çocuklarımın yaşadığı maddi gelir yetersizliği, yol mesafesinin uzak olması nedeniyle eşimin görüşene gidememekte ve ihtiyaçları noktasında yardım edememekteyim. Ayrıca çocuklarım da babalarını görememelerinde kaynaklı psikolojik sorunlar yaşamaya başlamaktadırlar. Eşimin cezaevi naklinin başta Diyarbakır D Tipi Cezaevi olmak üzere sırasıyla Siverek ve Elazığ Cezaevlerine alınması istemekteyim. Derneğinizin bu konuda tarafıma yardımını talep etmekteyim.

S.S. tarafından Trabzon E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 14 Nisan .2020 tarihinde yazarak İHD Genel Merkezi'ne göndermiş olduğu mektupta, 7 yıl önce öğrenciyken rahatsızlıklarının ardından KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesinde çekilen MR sonucunda beyninde kist teşhis edildiğini, ailesinde de olan hastalıklardan kaynaklı olarak hastalıkla tek başına mücadele ettiğini, geçen zamanla kistin büyümesinin yavaşladığını; ağrıların, uyuşmaların, bulantılarının ve bayılmalarının seyrekleştiğini, 13 Aralık 2018 yılında gözaltına alındığını, 19 Aralık 2018'de hayati tutuklanarak cezaevine konulduğunu, cezaevinde hastalığının yeniden oluşarak; bayılmalar, uyuşma ve bulantılarının başladığını, şikayetlerinin bir süre ilaçla bastırıldığını, ancak sürekli hale gelince hastaneye götürüldüğünü, çekilen MR sonrasında kistin büyüdüğünün ortaya çıktığını, büyüyen kistin beyne baskı yaptığını, gelişen durumdan sonra hem beden hem de ruh sağlığını koruyamadığını, hayati tehlikesine rağmen her duruşmada tutukluğuna karar verildiğini, itirazlarının reddedildiğini ve dosyasının şu an Yargıtay'da olduğunu, düzenli yapılması gereken kontrollerinin Korona Virüs nedeniyle yapılamadığını, kötüye giden sağlık durumuyla ilgili olarak şu an ne aşamada olduğunu bilmediğini, yaşam hakkının korunmasını istediğini belirterek tahliye edilmesi için yardım talebinde bulunmuştur.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan F.Ç. ile 11 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde; "Mahpusların çoğunun 26 yıldan daha uzun süredir mahkum olduklarını, infazının tamamlanmasına az süre kaldığını bu nedenle ailelerinin yaşadığı illere yakın cezaevlerine sevk istediklerini ancak taleplerinin karşılanmadığını; pandemi sürecinin kendilerini daha fazla yıprattığını bu nedenle diğer koğuşlarla rotasyon talep ettiklerini ancak taleplerinin karşılanmadığını; kafatasında çökme olduğunu, kafasının sol tarafında şarapnel parçalarının bulunduğu, sol kulağının duymadığını, kafasındaki çökme nedeniyle baş ağrıları çektiğini, şarapnel parçaları nedeniyle Van'da tedavi gördüğünü, ancak burada herhangi bir tedavi yapılmadığını, Hepatit-B hastası olduğunu, 6 ayda bir tahlil ve kontrollerinin

yapıldığını ancak karantina koğuşunda kalmak istemediğinden hastaneye sevk talep etmediğini, 2014 yılında İstanbul ATK'ya sevk edildiğini ancak "kendi ihtiyaçlarını karşılayabilir" raporu verildiğini, oysa tek başına ihtiyaçlarını gideremediğini, geçen 6 yılda sağlık sorunlarının artığını bu nedenle yatmış olduğu sürede dikkate alınarak ailesine yakın cezaevine sevk edilmeyi istediğini" aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan N.Ç. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "Revire çıkarıldıklarını hastaneye sevklerin kabul edilmediğini; revirde ilaçların yazdırılabildiğini, mahpuslardan A'nın ileri hemoroidi olduğunu, acil ameliyat edilmesi gerektiğini ancak hastaneye sevk yapılamadığı için ameliyatının yapılmadığını, ayrıca A'nın tek başına karantina odasında kalamayacağını, kendisinin de karantina odasında kalmayı göze alamadığını; kendisinin hipertansiyon ve kolesterol hastası olduğunu, pandemiden önce çok büyük acılar çektiğini deyim yerindeyse ölümden döndüğünü, pandemiden önce anestezi yapıldığını, endoskopi den sonra reflü olduğunun söylendiğini ama çok ağır acılar çektiğini, kendisine ilaçlar yazıldığını" aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan R.U. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "Prostat kanseri ve mide ülseri olduğunu, ülser nedeniyle karnında aniden ve şiddetli bir ağrı oluştuğunu, karnının sertleştiğini, ağrı çektiğini, 2 tane üst dişinin kaldığını, takma diş yapılması gerektiğini ancak diş teknikerlerin çalışmadıkları içinde hastaneye sevklerinin yapılmadığını, diş polikiniğinde diş hekiminin olmadığını" aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan A.A. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "Hastaneye karantina koğuşunda kalmamak gitmediğini, bel fıtığının iyileştiğini ancak işitme kaybının devam ettiğini, tedavi olamadığını" aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan M.U. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde; "Şeker hastası ve uyku apnesi olduğunu, 4 yıldır bu cezaevinde olduğunu, ilk kez uyku apnesi için hastaneye götürüldüğünü; kalp hastalığı ve aort genişlemesi çıktığını, kalp hastalığının uyku apnesi sonucu meydana geldiğini, Aort genişliğinin 44 olduğunu, 55'in ise ölüm sınırı olduğunu, ilaç tedavisine başlandığını ancak çok geç kalındığını, uyku apnesi için henüz bir tedavi başlamadığını" beyan etmiştir.

V.K. ile yapılan görüşmede yaşadıkları sağlık sorunlarını aktarmıştır. "Uzun yıllardır cezaevinde olduğunu; mektuplarının verilmediğini, faks gönderdiğinde 6 ay sonra gittiğini; Kürtçe kitapların cezaevine sokulmadığını, üç ayrı blokta aynı davadan yargılandığı arkadaşlarıyla ayrı ayrı tutulduklarını; ilk nakil olduklarında dayağa maruz kaldıklarını, çıplak aramaya zorlandıklarını; ailesine yakın bir yere sevk istediğini ancak kabul edilmediğini" beyan etmiştir.

Ö.G. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "KOAH hastası olduğunu, tüberküloz geçirdiğini, akciğerinde Bronşektazi oluştuğunu bu hastalığın açlık grevine bağlı olabileceğini ve ilerlemesi durumunda ameliyat olması gerektiğini; Tekirdağ'dan Trabzon'a kendisiyle birlikte sevk edilen mahpusların işkence ve kötü muameleye uğradıklarını, yaklaşık 50 infaz koruma memuru tarafından darp edildiklerini, falakaya çekildiklerini, 7-8 aydır hapishane yönetiminin değiştiğini, yeni yönetimle birlikte kötü muamele ve işkencenin uygulanmadığını, yeni hapishane yönetimi engellemeye çalışsa da kuruma yeni alınan yeni infaz koruma memurlarının göreve başladıklarında kendilerine ideolojik yaklaştığını, kendilerinin daha sağ duyulu davrandıklarını; Sakip Hazman'a 11 aydır tecrit uygulandığını, mahpusun sağlığı hakkında hiç bilgi alamadıklarını, endişe duyduklarını; haftada bir kere spor faaliyeti dılında sosyal aktivitelerin yasaklandığını, kurum kantininden aldıkları radyoların toplatıldığını" beyan etmiştir.

İ.B. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Anemi ve Bronşit tanısı konulduğunu, iklim koşullarının sağlığını etkilediğini, nemli havalarda nefes almakta zorluk çektiğini, daha kuru bir

havaya yere nakledilmek için başvuru yaptığını, Tekirdağ hapishanesinden Patnos hapishanesine sevk edildiğini, ancak rızası dışında nemli iklime sahip Trabzon Beşikdüzü'ne sevk edildiğini, sağlık sorunlarının hala devam ettiğini, havası kuru olan Diyarbakır, Batman, Ağrı veya Muş'ta bulunan hapishanelere sevk edilmek istediğini; Trabzon'a sevk edildiğinde kuruma girer girmez çıplak aramaya maruz bırakıldığını, çıplak aramayı kabul etmemesi üzerine infaz koruma memurlarının boğazından tutup sıkmaya başladığını, yüz bölgesinde tırnak izleri ve ekimozlar meydana geldiğini, darp raporu almak için doktora gittiğini ancak doktorun 5 metre öteden "kalk, dön" şeklinde komutlarla ayakta muayene etmeye çalıştığını, darp raporu vermediğini; kuruma ilk geldiğinde ağırlaştırılmış müebbet cezası koşullarında 96 gün boyunca tek başına tutulduğunu, şimdi 15 kişilik koğuşta kaldığını, son süreçte fiziksel işkence uygulanmadığını ancak yoğun psikolojik işkenceye maruz bırakıldığını, açlık grevinde olduğu süre zarfında hücrede tutulduğunu, geceleri gizlice kamera kaydına alındığını, mahpusların rehabiliteleri için gerekli olan sosyal aktivitelere çıkarılmadıklarını" beyan etmiştir.

S.C.A. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Kendisine şizofreni tanısı konulduğunu, İstanbul Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edileceğini ancak pandemi sebebiyle sevkin durdurulduğunu, düzenli ilaç kullanması gerektiğini, psikolojik destek almak için kurumda bulunan psikologla görüşmek istediğini ancak görüşemediğini, ailesinin Ankara'da ikamet ettiğini, uzun süredir ailesini göremeyişinin mevcut psikolojik rahatsızlıklarını daha da derinleştirdiğini, Ankara veya çevresindeki illere sevk edilmek istediğini" beyan etmiştir.

M.Y. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır."İdrar yollarında ve bağırsaklarında yüksek miktarda iltihap olduğunu, doktor tarafından ilaç verildiğini ancak ilacın etki etmediğini, sürekli kustuğunu, kontrol için doktora gitmesi gerektiğini, pandemi sebebiyle sevkinin yapılmadığını; aynı koğuşta bulunan S. T.'nin iltihaptan kaynaklı idrarını dahi tutamayacak duruma geldiğini, hastaneye sevk edildiğini, ilaç tedavisi görmesine rağmen sağlık sorunlarının devam ettiğini, idrar ve bağırsaklarda iltihaplanmanın kurumda genel bir sorun olduğunu, aynı şikayetlere sahip başka mahpusların olduğunu; Pandemi süreci olmasına rağmen A. T., A. Ö. ile birlikte 2 mahpusun Çorum'dan Trabzon Beşikdüzü T-Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiğini ve bu mahpuslara çıplak arama dayatıldığını; infaz koruma memurlarının rutin koğuş aramalarında eldiven takmadığını, çıplak elle arama yaptıklarını, pandeminin ilk süreçlerinde dikkat edildiğini ancak sonrasında dikkat edilmediğini beyan etmiştir.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi

E.E. 12 Kasım .2020'de Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Ü.E. ile ilgili yaptığı başvuruda "İleri derece astım, kalp, hipertansiyon rahatsızlıkları bulunduğunu, hastalıklarına dair raporlarının dosyasında olduğunu, Pandemi süreci de göz önünde bulundurarak, tahliye edilmesini istediğini" aktarmıştır.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ekim .2020'de M.S. ile yapılan avukat görüşünde; "Mahpuslardan A.D'nin kolon kanseri olduğunu, şu anda bağırsaklarının dışarıda olduğunu ve torba bağlı olduğunu, ayrıca kendisinin şeker hastası olduğunu" beyan etmiştir.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ekim .2020'de C.V. ile yapılan avukat görüşünde; "Mahpuslardan S.G.'nin astım, tansiyon mide, kalp kapakçıklarında rahatsızlıkları olduğunu, kafasında cilt kanseri olduğunu bu hastalık için ilaç olduğunu ama kendisine bu ilacın kullandırılmadığını, ilacın yasak olduğunun söylendiğini, cilt kanseri için herhangi bir tedavi yapılmadığı için kafasında oluşan yarayı kendisinin sökmeye çalıştığını ancak yapamadıklarını; H.O.'nun tansiyon, unutkanlık vb. rahatsızlıklarının olduğunu; H.S.'nin tansiyon hastası olduğunu; son bir haftadır sadece koğuştan dışarı çıkarıldıklarında maske ve eldiven verildiğini, koğuşa bir paket maske bırakıldığını, bunu kullanın dediklerini, çamaşır

suyunun çok az verildiğini, 20 mahkuma bir bardak kadar çamaşır suyu verildiğini, haftada bir kez dezenfektan verildiğini" aktarmıştır.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 17 Aralık .2020'de C.V. ile yapılan avukat görüşünde; "Bronşit, zatürre hastalığı geçirdiğini bu sebeple öksürüğe bağlı olarak boğaz tahrişi ve kuruluğu yaşadığını, ses tellerinde sıkıntı yaşadığını, prostat hastalığı olduğunu, ayrıca mide problemleri sebebiyle 3 kere endoskopi yapıldığını ve Erozif Gastrit tanısı konulduğunu, yaklaşık 5 6 aydır damağında sivilce çıktığını, sprey kullandığını ancak sivilcenin sürekli tekrarlandığını, ciddi kilo kayıpları yaşadığını, geceleri yatarken aniden sıcaklık hissettiğini ve terlediğini, iştahsızlık yaşadığını; kurumda bulunan H.A. ve F.G.'nin ağır hasta olduğunu, H.A.'nın böbrek ve mide problemi olduğunu ve bu sebeple ciddi sağlık problemleri yaşadığını, F.G.'nin ise guatr hastası olması sebebiyle yutkunmada sorun yaşadığını" aktarmıştır.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 17 Aralık .2020'de M.S. ile yapılan avukat görüşünde; "A.D.'nin ağır hasta olduğunu; kolon kanseri olduğunu, tansiyon ve şeker rahatsızlığının bulunduğunu, bu süreçte hastaneye gitmek için iki kez dilekçe verdiğini ancak hastaneye götürülmediğini" aktarmıştır.

Uşak E Tipi Kapalı Hapishanesi

R.Ö. tarafından 1 Mayıs.2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yapılan başvuruda; Uşak Cihan Haber Ajansı muhabiri babası M.Ö.'(ismi açabiliriz Mevlüt Öztaş) nün 2 yıl 3 aydır mahpus olduğunu, ilk olarak Uşak E Tipi Kapalı Cezaevinde iken kasık fıtığı hastalığına yakalandığını, ancak cezaevi şartlarında ameliyat olmak istemediğini, kasık fıtığı nedeniyle ağrılarının arttığını ve durumunun kötüleştiğini bu nedenle cerrahi operasyon geçirmek zorunda kaldığını, devamında böbrek yetmezliği hastalığı meydana geldiğini ve mevcut astım hastalığının da ilerlediğini, tutuklu yargılandığı bu süreçte pek çok kere hastalıklarından dolayı tahliye talep ettiğini fakat olumlu sonuç alamadığını, devamla hipertansiyon hastalığına yakalandığını, bu nedenle aylarca diyet beslenme uygulamak zorunda kaldığını, yargılama sürecinin ise yerel mahkeme nezdinde sonuçlandığını 9 yıl 3 ay hapis cezasına mahkum edildiğin, hastalıklarının tamamının belirtilmesine rağmen tutuklu yargılanmasına devam edilmesine karar verildiğini, Uşak E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nun hijyenik olmaması nedeniyle Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na naklini talep ettiğini ve uzunca bir süreden sonra talep ettiği infaz kurumuna nakledildiğini; Nakilden sonra ise Afyon 1 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda babasına sakal uzatmanın yasak olduğunun söylendiğini, bu nedenle babasının sakalını kesmek zorunda kaldığını, daha sonra sakal boyuyla ilgili kısıtlama olmadığını öğrenmesiyle savcılığa şikâyet dilekçesi yazdığını, bunun sonucu olarak tek kişilik odaya alındığını, kendisiyle birlikte getirilen diğer mahpusların ise tek kişilik odaya alınmadığını, 2 hafta tek kişilik odada kaldıktan sonra koğuşa alındığını, telefon görüşünde babasının iç kanama geçirdiği için acilen hastaneye kaldırıldığını, ameliyat olduğunu ve 1 hafta hastanede yattığını öğrendiklerini, cezaevine döndükten sonra ise karantina altına alındığını, ameliyat sürecinde ise ailesine kesinlikle haber verilmediğini, en son cezaevini aradıklarında ise babasının hastaneye kaldırıldığını ve devamında Ankara'ya sevk edildiğini öğrendiklerini, fakat Ankara'da hangi hastaneye kaldırıldığını bildirmediklerini, uzunca süreden sonra babasının Ankara Dışkapı Hastanesi'ne kaldırıldığını öğrendiklerini ve babasına kanser teşhisi konulduğunu, tümörün diğer organlarına yayılmış olması halinde kanserin 4. Evrede olma ihtimali bulunduğunu, şayet yayılmadı ise riskli bir ameliyat geçirmesi gerektiğini, birden fazla uzman görüşüne ihtiyaç duyulduğunu, COVİD-19 salgını nedeniyle ameliyat geçirmesinin riskli olduğunu, kanser hastalığı için kemoterapi ışın tedavisine başlandığını öğrendiklerini belirtmiş, babasının tahliye olması için tarafımızdan yardım talep etmiştir. Mahpus hastalığının son aşamasında tahliye edilmiş ve kısa bir süre sonra yaşamını yitirmiştir.

Van T Tipi Kapalı Hapishanesi

4 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan C.E., şu beyanlarda bulundu:

> Oğlum F.E. 9 aydır tutukludur. Şu an da Van T Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndadır. Oğlum F.E. %62 engellidir. Oğlumun fiziksel ve ruhsal engel durumu bulunmaktadır. Oğlum bundan yaklaşık 9 ay önce evden ayrıldı. Eve dönmeyince durumdan endişelendik ve ertesi sabah kayıp başvurusunda bulunduk. Kayıp başvurusunda bulunduğumuz günün akşamı Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde bulunan şu anda ismini hatırlayamadığım bir karakoldan arandık. Karakol komutanı olduğunu söyleyen Eşref adında bir kişi; "oğlunuz şu anda bizim bulunduğumuz karakolda ve emin ellerdedir" dedi. Karakol komutanı olduğunu söyleyen kişi, " yarın savcılıkla görüşeceğim, oğlunu gelip alabilirsin" dedi. Ben İzmir ilinde eşim ise Mersin ilinde bulunuyordu. Eşim Mersin yakın olduğu için Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine gitti. Eşime çocuğunuzun raporlarını getirin; çocuğunuzu bırakırlar demişler. Ancak aradan 9 ay geçmesine rağmen herhangi bir gelişme olmadı. Oğlum gözaltına alındığında kendisine işkence yapıldığını da söyledi. Oğlum kendini iyi ifade edemediği için neler yaşadığını tam olarak bize aktaramadı. Durumundan çok endişeliyiz. Oğlum cezaevinde yaşamını idame ettirememektedir. Oğlumla en son dün görüştük. Oğlum tıraş olamamakta, giysilerini tek başına yıkayamamaktadır. Oğlumun yaşamından endişe duyuyoruz; oğlumun psikolojik rahatsızları da vardır, nitekim biz oğlumun bu raporlarının hepsini savcılığa sunduk. Derneğinizden gerekli hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz. Oğlumuzun neden gözaltına alındığını neden tutuklandığını bilemiyoruz.

1 Ağustos 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde bulunan N.T. isimli mahpusun, koronavirüs (COVİD-19) testinin pozitif çıktığı, ancak tedavisinin yapılmadığı belirtildi.

1Temmuz 2020 tarihinde İHD Van Şubesine Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaev'inde mektupla başvuruda bulunan S.A., A.Ş., Y.Ü., K.Y., H.B., F.A:, S.Ö., A.Ç., İ.K:, şu beyanlarda bulundu:

> Öteden beri cezaevlerinde birçok insani ve sosyal sorunlar süregelmektedir. Haberleşme hakkından tutalım spor-sohbet haklarının kısıtlanmasına, sık sık aramalardan tutalım zorunlu sevk (sürgün) politikalarına, keyfi disiplin cezalarından tutalım sınırlı görüş hakkına kadar… En önemlisi de yeterli ve doğru tedavi edilmeme sorunudur. Her bir davranışımıza cezaevi güvenliği gerekçesiyle disiplin cezaları verilmektedir. Bu disiplin cezalarına son verilmesi istiyoruz. Zorunlu sevk adı altında sürgünlere son verilmesini istiyoruz ve ailelerimize yakın olan cezaevlerine yönelik sevk taleplerine olumlu yaklaşılmasını istiyoruz. İletişim haklarımızın verilmesini istiyoruz. Türkiye de yasal satılan kısa dalga radyolar tüm kitap, dergi ve gazetelerin (toplama kararı olmayan) bize verilmesini talep ediyoruz. Sosyal aktivite denilen spor, sohbet, kurs vb. etkinliklerden yönetmenlikte de belirlendiği gibi haftada 10 saat bu haklardan yararlanmak istiyoruz. Oda değişim taleplerimizin olumlu karşılanmasını istiyoruz. Ağırlaştırılmış müebbet cezası alan ve cezalarını hücrede infaz eden arkadaşlarımız için havalandırmaya çıkma saatlerinin arttırılması resim, saz vb. kurslardan faydalanması spor sohbet faaliyetlerine onar kişi olarak çıkarılmasına havalandırması ortak odaları tekli olan kısımlara alınması. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.

8 Ocak 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Özalp Belediye Eşbaşkanı Dilan Örenci'nin, Erzurum E Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi. Örenci'nin Heretiter Anjiyoödem hastalığı (Yüz, gövde, nefes borusu ve iç organlarda ödeme bağlı şişme) bulunduğu ve yapılan sevkin ailesine haber verilmeden gerçekleştiği öğrenildi.

23 Mart 2020 tarihinde İHD Van Şubesi'ne başvuruda bulunan M.D., şu beyanlarda bulundu: "25/08/2016 tarihinde Hakkari merkeze bağlı Oğul köyü kırsalında gerçekleşen operasyon ile gözaltına alınıp tutuklanan, astım tanısı olan ve gözaltı süresinde darp edilmesinden burnundaki kırıklardan nefes almama sorunu yaşayan "21 Ocak .2020 tarihinde nebülizatör cihazı kullanması zorunludur. "Raporu olan yakınım S.K., Van Yüksek Güvenlikli CİK bulunuyor. Görüşmemizde "100 kişiye 2 kutu dezenfekte bırakılıyor ve maskeleri ücretli veriliyor. Büyük koridorlar yıkandı ama henüz koğuşlarımızın yeterli dezenfeksiyonu yapılmadı dünya üzerinde etkisini göstermiş ciddi bir virüs var ve bunun için gerekli önlemler alınmıyor" demiştir. İçerisinde bulunduğu durumdan ve sağlığından endişe ediyoruz. Cezaevlerinde yeterli derecede önlem alınmadığını görüyor ve cezaevlerini boşatılmasını istiyoruz. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz."

4 Eylül 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan ve diyabet, kolesterol hastalıkları bulunan 66 yaşındaki hasta mahpus İ.A.'nın verilen yanlış ilaçlar sonrası zehirlendiği öğrenildi. İ.A.'nın gelini P.A.'nın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: "Kayınpederim ilaçları içince zehirleniyor ve revire kaldırılıyor. Kendisi ile birlikte ilaçları da götürüyor ve doktorlara, 'Sizin bana verdiğiniz yanlış ilaçlar nedeniyle zehirlendim' diyor. Askerler elinden ilaçları alıp yok ediyorlar. Bu konuda kendisi de dilekçe yazarak cezaevi yönetimine durumu bildirdi. Biz de bu dilekçelerin bir örneğini talep ettik ama gardiyanlar 'biz o dilekçeleri çöpe atıyoruz' dediler. Kayınpederim olaydan sonra hiçbir şekilde hastaneye de götürülmedi. Maske ve eldiven talebi için tutukluların yaptıkları eylem nedeniyle de kayınpederimin ayda bir kez olan açık görüşü de yasaklandı."

H.K. tarafından Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 8 Nisan .2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne göndermiş olduğu faksta; "50 yaşında 27 yıldır cezaevinde bulunduğunu, kronik kalp ve ciğer hastası olduğunu, KOAH (akciğerlerde daralma ve nefes darlığı) olduğunu, koroner arter hastalığı, romatizma, mitral kapak gibi kronik hastalıklarının olduğunu, sürekli ilaç kullandığını, Covid-19 salgınından dolayı risk grubunda olduğunu, hastalıklarının Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu raporlarındaki tespit edilen hastalıklar olduğunu, düzenli olarak her üç veya altı ayda bir kontrole gitmesi gerektiğini, 2025 yılında anjiyo olduğunu ve tekrar olması gerektiğini, ancak salgın ve risk grubunda olması nedeniyle hastaneye gidemediğini, tedavi olamadığını, bu nedenle 3 yıllık cezasının ertelenmesi talepli olarak Bakanlığa başvuru yaptığını ancak olumlu ya da olumsuz bir cevap alamadığını, virüs nedeniyle kontrollere gitmesinin ve hastaneye yatmasının mümkün olmadığını" belirtmiş, tahliyesi hususunda derneğimizden yardım talep etmişlerdir.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK IV: İletişim ve Haberleşme Hakkı

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

İLETİŞİM VE HABERLEŞME HAKKI ENGELİ İDDİALARI *1*

Adana/Ceyham M Tipi Kapalı Hapishanesi 1

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 1

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 2

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi 3

Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi 4

Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi 4

Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 5

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 5

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 6

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi 10

Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi 10

Eskişehir H Tipi Kapalı Hapishanesi 10

Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi 11

İmralı F Tipi Kapalı Hapishanesi 11

İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 13

İzmir Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 13
İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 14
Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 14
Kayseri Kadın Kapalı Hapishanesi 14
Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 15
Kocaeli/Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 17
Kocaeli/Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 18
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 19
Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi 26
Silivri 7 Nolu Kapalı Hapishanesi 26
Silivri 9 Nolu Kapalı Hapishanesi 26
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 27
Samsun Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi 27
Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 27
Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 28
Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi 28
Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 29
Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Kapalı Hapishanesi 29
Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi 31
Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi 31
Van F Tipi Kapalı Hapishanesi 32
Van T Tipi Kapalı Hapishanesi 32

İLETİŞİM VE HABERLEŞME HAKKI ENGELİ İDDİALARI

Adana/Ceyham M Tipi Kapalı Hapishanesi

Adana/Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Z.B ile yapılan avukat görüşünde cezaevinde kütüphane olduğunu ancak istediği kitapları kütüphanede bulamadığını, ailelerinin gönderdiği kitap, dergi ve gazetelerin verilmediğini aktarmıştır.

Adana/Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.E.A ile yapılan avukat görüşünde Korona Virüs süreci ile birlikte ailelerinin gönderdiği kitap ve dergiler ya verilmediğini ya da geç verildiğini, bazen ailelerinin gönderdiği kitapların ulaştırılmadan kaybedildiğini, Kürtçe kitapların 'Kürtçe bilen memur yok, tercüman parası ödeyin ancak o zaman veririz' denilerek hiç verilmediğini, Yeni Yaşam ve Evrensel gazetelerini talep etmelerine rağmen verilmediğini, 5 günlük açlık grevi yaptığını, açlık grevi yaparken cezaevi idaresinin "niye açlık grevine giriyorsun, açlık grevine girmeyin yoksa disiplin cezası alırsınız" denildiğini aktarmıştır.

Adana/Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Ö.T. ile yapılan avukat görüşünde cezaevinde kütüphane olduğunu, istediği zaman kitap alabildiğini ancak dışarıdan kitap istediğinde ailesi tarafından gönderilen kitapların verilmediğini, kitapların neden verilmediğini sorduğunda ise "onlar yasaklı yayın." denildiğini, oysa kitapların hiçbiri yasaklı olmadığını ancak vermemek için bahane üretildiğini, istedikleri gazetelerin ise "içerikleri yasak, kurum güvenliğini bozuyor" denilerek verilmediğini aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan K.Ö ile yapılan avukat görüşünde hapishanede yaşananlar ile ilgili şu bilgileri aktarmıştır:

> Yaşadığımız hak ihlallerine ilişin kurumlara, kuruluşlara, gazetelere gönderdiğimiz mektup ve fakslara el konuluyor. Eylül ayında Evrensel gazetesine yaşadıkları hak ihlallerine ilişkin yazmış olduğumuz mektup, mektup okuma komisyonu tarafından sakıncalı bulunarak Disiplin Kurulu Başkanlığı'na gönderildi. Başkanlık da kurumun asayiş ve güvenliğini tehlike düşürdüğü, görevlileri hedef gösterdiği, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri içeren mektup olduğunu değerlendirerek el koydu ve göndermedi. Temmuz ayında cezaevinde vasim ile yaptığım telefon görüşmesinde kurumda yaşanan hak ihlallerini anlattığım gerekçesiyle konuşmanın çözümü yaptırılarak "suç örgütlerinin eğitim ve propaganda

> faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak" suçundan dolayı tarafıma 20 gün hücre cezası verildi.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.U ile yapılan avukat görüşünde telefon görüşmesinin haftada 1 kere 20 dakika yaptırıldığını, pandemiden dolayı açık görüşü yaptırılmayıp ayda iki kere yarımşar saat kapalı görüş yapıldığını, adli mahpusların görüş süresinin ise 1 saat olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bu ayrımcı uygulamaya itiraz ettiğinde bu konuda dahi alakasız şekilde pandemi var gerekçesine sığındıklarını, kaldığı koğuşta ise telefon görüşü ile kapalı görüş günü pandemi süreci boyunca aynı yapıldığını, kurum müdürünün kendilerini muhatap alıp görüşme gerçekleştirmediğini, istemiş oldukları Yeni Yaşam gazetesini ise yıllardır alamadıklarını aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Ş.U., D.Ö, M.K.'nın 28 Ekim 2020 tarihli gönderdiği mektupta bazı yasaklı olmayan kitap, dergi ve gazeteler bizlere verilmeyip ya el koyulup imha ediliyor ya da depoya atılıyor, kendilerine gelen kargo, mektup vs. haberimiz olmadan geri gönderildiğini aktarmıştır.

Adana/Kürkçüler F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan H.K., N.Ç., M.E.V., S.C., N.Ö., E.A., M.B.K., H.A., A.Y.ve M.A.C. adlı mahpuslar tarafından 5 Kasım 2020 tarihinde mektupla yapılan başvuruda hakkında toplatılma kararı olmamasına rağmen kitap, dergi gibi süreli ve süresiz yayınların el konulduğu, kurumda bulunan mahpusların aileleri tarafından gönderilen temel ihtiyaç malzemelerini içeren kolilerin kurumda yok ibaresi ile geri gönderildiği belirtilmiştir.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Kasım 2020 günü N.D. ile yapılan avukat görüşünde hapishane yaşanan sorunlar ve ihlaller ile ilgili aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

> Afyon Hapishanesi'ne sürgün edildiğim sırada yanımda getirdiğim kitaplar verilmedi, kitaplar kolilerde tutuluyor. Bu kolilerdeki kitaplara yasak kitaplar diyorlar ve idare bu yasak kitapları imha edeceğiz dedi. Bu kitapların bir kısmını kendim yazdım ve yayımlanmış kitaplar. Yazmış olduğum kitaplar hiçbir şekilde siyasi kitaplar değil. Daha çok mizahi Kürtçe kitaplar. Ancak yine de idare "bu kitapları yakacağız" dedi.
>
> Bütün mahkumlar talepte bulunarak dış kantin yoluyla kitap almak istiyor, ancak dış kantinde kitap bulunmuyor. Hapishanede 5 kitap sınırının var, ancak kitaplar hiçbir şekilde değiştirilmiyor. Gönderilen Kürtçe kitaplar verilmiyor. Bütün mahkumlar kurumlara başvurular, idareye ve savcılığı dilekçeler yazdıkları halde idareye verdikleri dilekçelerde işlem numarası verilmiyor, iadeli taahhütlü mektuplarda da iade koçanları bize teslim edilmiyor. Bu nedenle yazılan mektup ve dilekçelerin akıbetinin bilemiyoruz. Pullu mektuplar kaybouyor, diğer koğuşlarda kalan uzun süre görüşmediğimiz yakından tanıdığımız arkadaşlara "iç posta"da faks gönderiyoruz, ancak faksın ellerine ulaşması 30 gün sürüyor.
>
> Çok uzak ve ulaşımın zor olduğu cezaevlerinde tutulduğumuz için ailelerimiz ve mahkumlar için işkenceye dönüşüyor. 26 yıldır ailemi yılda en fazla 1 kez gördüm. Bu nedenle infazının geriye kalan kısmını ailemin yaşadığı şehre yakın cezaevinde kalarak tamamlamak istediğimden "sevk" talebinde bulundum. Ancak idare tarafından "sevk" talebim3 ay önce reddedildi.

> H.T. adında bir mahkum koğuşa getirildi, bu mahkum Türkçe ve Kürtçe bilmiyor. Koğuşta da kendisi dışında Arapça bilen kimse yok. Ben de Arapçayı çok az anlıyorum, koğuşta bizimle birlikte tutuluyor ancak mahkumla hiç kimse iletişime geçemiyor. El kol işaretiyle anlaşmaya çalışıyoruz.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde R.T. 11 Mayıs 2020 tarihinde mektup yoluyla yaptığı başvuruda Kürtçe olarak "Dilopek Ji Ava Jine" adında bir kitap yazdığını ve Aryen yayınları tarafından basıldığını, Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na geldiğinde kitabın 1 adedinin kendisine gönderildiğini, lakin Kürtçenin yabancı dil kategorisinde değerlendirilip tercüman olmadığı gerekçesiyle kendisine verilmediğini, oysa 15-20 adedini isteyerek tanıdığı arkadaşlarına imzalayarak göndermeyi düşündüğünü, ancak kitabının kapağını dahi görmediğini aktarmıştır.

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

Aksaray Tipi Kapalı Hapishanesi'nde S.D., M.B., İ.T.ve B.Ç. 2 Kasım 2020'de mektup yoluyla yapmış oldukları başvuruda aşağıdaki bilgileri aktarmışlardır:

> Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan Aksaray T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na gönderildik. Tarsus'ta kullandığımız televizyon, ısıtıcı ve radyolarını yanımızda getirdik. Ancak Aksaray'daki idare televizyonların tesisata uymayacağını söyleyerek vermedi, depoda çalışır vaziyette televizyonlarımız olmasına rağmen 1.100 TL'ye televizyon almak zorunda kaldık. Aynı şekilde kantinden 163 TL'ye semaver almak zorunda kaldık, semaver 4 ay sonra bozuldu. Tamir edilebilir olmasına rağmen edilmedi, 4 kişilik semaver kalmadığı söylendiği için 30 kişilik semaveri 300 TL'ye almak zorunda bırakıldık. Yanımızsda getirmiş olduğumuz radyo da defalarca istememize rağmen verilmedi, dilekçeye verdikleri yanıtta "radyo hoparlörlü olduğu için koğuşa verilemez, kantinden radyo almanız gerekir" dedi. Ancak diğer koğuşların havalandırma pençelerinden radyoların seslerini duyuyoruz
>
> Bulunduğumuz odada kitap sınırlaması var ve 5 adet kitap bulundurabiliyoruz. Ailelerin kargo ile gönderdiği kitaplar alınmadan geri gönderiliyor, kargo ile gelen kitaplar yalnızca bayram ve doğum günlerinde alınabilir dendi. Ayrıca depoda bulunan kitaplar yasaklı olmamasına rağmen verilmiyor. İdare "kütüphaneden kitap alın" diyor, ancak bu kitapların çoğu roman; araştırma ve inceleme kitapları neredeyse hiç yok. Geldiğimiz cezaevinde ve farklı cezaevlerinde Evrensel gazetesinin veriliyor, Evrensel gazetesi için veridğimiz dilekçeye "acayip acayip gazete ismi yazmışsınız" denilerek gazete verilmedi.
>
> Ailelerin göndermiş oldukları kırtasiye malzemeleri, iç çamaşırları, çoraplar ve gönderilen malzemeler verilmiyor. Bizim göndermiş olduğumuz iadeli taahhütlü mektuplar aylarca yerine ulaşmıyor, mektupların akıbetini öğrenemiyoruz. Mektupların çıkış tarihleri bize verilmiyor.
>
> Üç kişilik arkadaş kontenjanına yazdığımız ve daha önce cezaevlerinde aynı kişilerle görüş yapmamıza rağmen, yazdığımız kişiler başka yerlerde görüşe gidebilmelerine rağmen, cezaevi idaresi gerekçe göstermeden reddediyor.

> Tutuklu ve hükümlülerin haftada 10 saat faaliyet hakkı bulunuyor, ancak şu an hiçbir faaliyete katılamıyoruz. Cezaevi mevzuatına göre kapalı ve açık görüşlerin en az 30 ve en fazla 60 dakika olmak üzere yapılması gerekiyor. Ancak cezaevi idaresi en alt sınırda tutarak 30 dakika görüş yaptırıyor. Ailelerimiz çok uzak mesafeden görüşlere geliyor, bu kısıtlı görüşmeler hem bizi hem de aileleri maddi ve manevi olarak zorluyor.
>
> Diğer tüm cezaevlerinde iç posta uygulaması olmasına rağmen bu cezaevinde iç posta uygulaması yok, bir koridor ötede bulunan arkadaşlarımıza aylardır mektup gönderip haber alamıyoruz. Görüş, telefon ve her ne sebeple koridora çıktığımızda memurlar ceketlerin önünü iliklememizi, kendilerine saygı göstermemizi istiyor. Telefona dahi gidip gelirken kol saatlerini koğuşta bırakıyoruz, bunun yasak olduğunu söylediler.

Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 24 Kasım 2020 tarihinde S.D., B.Ç., M.B. ve İ.T. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre aile ve arkadaşlarıyla iletişim kurmak için gönderdikleri mektupların iadeli taahhütlü olmasına rağmen alıcıya ulaşmadığını, mektupların akıbetini sorduklarında ise kurum idaresi tarafından hiçbir şekilde bilgilendirilmediklerini, hiçbir sosyal ve kültürel aktiviteye izin verilmediğini bu durumun manevi olarak kendilerini yıprattığını, aile görüş sürelerinin 60 dakikadan 30 dakikaya düşürüldüğünü, ailelerinin oldukça uzak illerden görüşe gelmesine rağmen 30 dakikalık görüş süresi sebebiyle aileleriyle özlem gideremediklerini ve bu durumun aile bağlarını zayıflattığını, süreli ve süresiz yayınlara keyfi gerekçelerle erişemediklerini" belirtmişlerdir.

Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi

17 Aralık 2020'de Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde F.Y. ile yapılan avukat görüşünde Kürtçe mektup yazdığını mektubunun alıcıya gönderildiğini ancak sonrasında çeviri ücreti olarak 60 TL kendisinden istenildiğini aktarmıştır.

17 Aralık 2020 günü Amasya E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde T.Ü. ile yapılan avukat görüşünde 6 kişilik tek bir koğuşta kaldıklarını, Yeni Yaşam gazetesinin verilmediğini, 3-4 yıldır fotoğraf çekinmelerine izin verilmediğini ve kitap değişikliği yapamadıklarını, Korona döneminden önce 15 günde 1 kez halı sahaya çıkma ve haftada 1 kez resim atölyesine gitmelerine müsaade edildiğini ancak korona sonrası bu etkinliklerin tamamının iptal edildiğini aktarmıştır.

Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi

17 Kasım 2020 Tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan M.Ş. ile yapılan görüşmeye ilişkin tespitler:

> Basın İlan kurumu tarafından ilan almadığı gerekçe gösterilerek Yeni Yaşam gazetesinin verilmediği ve bu hususta yapılan İnfaz Hakimliği itirazı sonucu hakkında mahpuslara bilgi verilmediği aktarılmıştır. Mektupların geç teslim edildiği, tercüman bulunmadığı gerekçe gösterilerek Kürtçe mektuplarının postaya verilmediği, iç postalarının diğer koğuşlara ulaştırılmadığı aktarılmıştır. İadeli taahhütlü şekilde gönderilmeyen mektupların ise hiç gönderilmediği, kaybedildiğini bildirmiştir. Spor haklarının olmadığını, kütüphaneden ve sohbet haklarından faydalanamadıklarını, radyo haklarının kısıtlandığını, dergiler de kitap kotasına dahil edildiği için, dergi de alamadıklarını aktarmışlardır. Cezaevi tarafından uygulanan 7 kitap kotasının gerekçesinin sorulmasına rağmen,

cezaevi tarafından cevap verilmediği, kargo ile kitap alımında ayın 1. haftasına denk gelmemesi halinde kitapların 2 ay sonra teslim edildiği, bu husus için de cezaevi tarafından gerekçe sunulmadığını aktarmışlardır. Ayrıca kendisinin 2 aydır koğuş değişikliği dilekçesine cevap alamadığını belirtmiştir. Hiçbir sosyal kültürel haktan yararlanamadığını, yazdığı mektupların ulaşmadığını beyan etmiştir, Türkçe'yi çok iyi bilmemesi nedeniyle Rusça yazdığını, idare tarafından herhangi bilgilendirme veya uyarı yapılmadığını aktarmıştır. Ayakta sayım yapıldığını söylemiştir.

Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Ş.C., Bandırma 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nden 18 Aralık 2020 tarihinde derneğimize mektup yoluyla başvuruda bulunarak şu bilgileri vermiştir:

> Son bir yılda Covid-19 nedeniyle cezaevlerinde onlarca insan keyfi bir şekilde uygulamalara maruz kalarak yaşamlarını yitirmiştir. Özellikle bu son süreçlerde dışarıyla telefon dışında bağlantı kurmamıza izin verilmiyor. Çok yoğun bir tecrit ve izolasyonla karşı karşıya bırakılmaktayız. Tüm bunlar yapılırken Covid-19 tedbirleri kapsamı adı altında absürt uygulamalarla karşı karşıya bırakılıyoruz. Kronik ve ağır hastalığı olan tutsak arkadaşlarımız hastaneye götürülmüyor. Hastaneye götürülmek istendiğinde ise cezaevi çıkışında askerlerin onur kırıcı arama ve keyfi tutumlarına maruz kalmaktalar. Sırf siyasi tutsakları hastaneye götürmemek için ağızlarının içine bakmak suretiyle çok ciddi ve insanlık değerleri ve onuruyla bağdaşmayan aşağılayıcı bir şekilde tutum ve dayatmalar içerisine giriliyor. Oysa bu virüsün en hızla bulaştığı yollardan bir tanesinin solunum yoluyla olduğu dünyaca bilinmektedir. Bu şekildeki bir uygulama bilinçli olarak tutsaklar arasında virüsü yaymaya mı çalışıyorlar sorusunu insanın aklına getirmektedir. Özcesi hem insan onurunu hiçe sayan hem de korona virüs bulaştırma riskini çok fazla artıran bir uygulama bizlere dayatılıyor. Tüm girişim ve başvurularımız olumsuz cevaplanıyor. Var olan mevcut sorunun çok ciddi boyutlara varmaması için bir an önce devreye girip bu konu hakkında sağduyulu olunması için girişimlerde bulunmanızı talep ediyoruz.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.A., İ.S., N.T., H.B., E.D., Ş.D., U.O., M.A.R., Ö.H., M.A., Bandırma 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nden 22 Haziran 2020 tarihinde mektup yoluyla başvuruda bulunarak karşılaştıkları ihlaller ve baskılara ilişkin şu beyanda bulunmuşlardır:

> Mevcut cezaevi koşulları da tam bir tecritlik halinde olmamıza neden olmaktadır. Salgın koşulları bu durumu daha da ağırlaştırmıştır. Ailelerimiz hakkında kaygılanıyoruz. Kaygılarımız tam anlamıyla giderilmemektedir. Tek iletişim imkânımız hafta tek sefere mahsus- telefon görüşmesidir. Hastane sevklerimiz salgınla birlikte durduruldu. Ciddi kronik rahatsızlığı olan arkadaşlarımız ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Sosyal aktivite ve benzeri durum askıya alınmış durumda. Özcesi cezaevleri bu salgınla birlikte ciddi tehlike arz etmektedir. Telafisi imkânsız maddi manevi mağduriyetlere neden olmaktadır.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

23 Ağustos 2020'de Bolu F Tipi Hapishanesi'nde H.K. ile yapılan avukat görüşünde Yeni Yaşam gazetesinin verilmediğini, Basın İlan Kurumu'ndan resmi ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin hapishaneye alınmadığı gerekçesiyle verilmeyeceği belirtildiğini; Korona süreci sebebiyle tüm spor ve sosyal aktivitelerin durduğunu aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde U.D. 24 Ağustos 2020'de mektupla yaptığı başvuruda pandemi başlangıcından bu yana tüm aktivitelerin kaldırıldığını; Yeni Yaşam gazetesi ve Demokratik Modernite dergisini alamadıklarını; ihtiyaç olan giyim ve kitapların hediye kapsamına alındığını, onun da dini ve milli bayramlar olması nedeniyle iki ay da bir şekilde ayarlandığını, çorap veya iç çamaşırı ihtiyacı olursa iki ay beklemeleri gerektiğini; telefon görüşmesine çıkıldığında karşıdaki açmaz ise 3 kez aratıldığını yine açılmazsa hakkın ortadan kalktığını; matbu kitap gönderme yönteminin kaldırıldığını; 3 kişilik ziyaret hakkının karşılanmasının bir yıla yayıldığını; cezaların bir yılın altına düşenlerin denetimli serbestlikten yararlandırılmadığını, yine aynı şekilde cezası bir yılın altına düşen siyasi mahpusların Açık veya İlçe cezaevlerine gönderilmediğini; ailelerine yakın cezaevlerini sevk taleplerinin karşılanmadığını; kantindeki ürünlerin çok pahalı satıldığını aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de Ş.B., ve R.T.tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda posta gönderilerinde sorun yaşadıklarını, posta yolu ile gönderdikleri mektupların ulaşmadığını, dışarıdan gelen mektuplarında kaybolduğunu, tebrik kartlarında beş cümleyi geçtiğinde gönderilmemeye başlandığını; cezaevi içinde diğer bloklarda bulunan arkadaşlarına matbu olarak posta yoluyla gönderdikleri kitapların verilmediğini, kitapların matbu olarak değil koli yoluyla gönderilmesinin istendiğini aktarmıştır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 18 Haziran 2020'de M.Y., H.B., C.B.tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre mektuplarının gönderilmediğini, kendilerine gelen kitap ve dergilerin çoğunun sakıncalı bulunarak verilmediğini, yasaklarla mağdur edildiklerini; cezaevi kantininden daha önce almış oldukları radyoların toplatıldığını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de Ş.E., M.Z.E., A.G.tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda mektupların zaman zaman yerine ulaşmadığını, kimi zaman da 1 ya da 2 ayda zar zor ulaştığını belirtmiştir.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 17 Haziran 2020'de H.G., A.M.Ç., A.G., M.S. mektup yoluyla yapılan başvuruya göre sadece FM çeken radyoları dinleyebildiklerini, radyoların toplatıldığını; yazılarını fotokopi ile çoğaltamadıklarını, bulundukları cezaevindeki arkadaşlarına posta ile matbu kitap gönderemediklerini aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 15 Haziran 2020'de A.S., M.Z.O., S.G. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuru radyolarının toplatıldığını; mektuplarının gönderilmediğini ya da gecikmeli olarak gönderildiğini, kendilerine gelen mektuplarda da aynı durumun olduğunu, eskiden matbu posta ile karşılıklı olarak kitap gönderebiliyorken bunun kaldırıldığını, kargo ile gönderilmesinin istendiğini, bunun oldukça pahalı olduğunu; yazınsal ve edebi çalışmalarının ancak el yazısı ile yazabildiklerinden bunların çoğaltılması için ücretli fotokopi çekme olanağının mevcut durumda kullandırılmadığını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan B.S., 18 Haziran 2020 günü yazarak gönderdiği mektubunda tüm etkinliklerinin, haklarının ortadan kaldırıldığını, sosyal faaliyetlerin (spor, sohbet, tenis, kurs vb. tüm etkinlikler) tamamen durdurulduğunu, odalardan çıkışlarının telefon günleriyle sınırlı olduğunu, telefon

hakkının 20 dakika olduğunu ancak tek bir numara ile konuşulacak şekilde sınırlandığını, berbere çıkamadıklarını, revire ve hastaneye çıkamadıklarını, radyolarına el konulduğunu, havalandırma kapılarının geç açılıp erken kapandığını aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde D.U., M.A., D.E., 16 Haziran 2020'de yazarak gönderdiği mektupta "tüm haklarının askıya alındığını, oda değişimlerinin yapılmadığını; sosyal aktivitelere çıkarılmadıklarını" aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde İ.B., T.D., D.A. tarafından 19 Haziran 2020'de yazılan mektup daha önce sözü edilen görüntülü konuşma imkanının sağlanmadığını; nakil taleplerinin reddedildiğini, oda değişim taleplerinin kabul edilmediğini; psikolojik, sosyal ve sportif faaliyetlerinin gözetilmediğini; havalandırmadan yararlanma haklarının kısıtlandığını, kitap ihtiyaçlarının karşılanmadığını, kütüphanenin yetersiz olduğunu, kendi aralarında posta yoluyla kitap gönderme isteklerine izin verilmediğini aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 19 Haziran 2020'de S.K., E.A:, S.D. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda verilen bilgilere göre kitap, dergi gazete vb. kaynakları temin etmede sıkıntı yaşadıklarını, kantinden aldıkları radyoların toplatıldığını ve geri verilmediğini; haftalık 3 saat olan sohbet ve haftalık 1 saat olan spor faaliyetlerinin tamamen kaldırıldığını, odalarında yalıtılmış vaziyette kaldıklarını; odalar arası değişim taleplerinin karşılanmadığını, bunun sosyal bir ihtiyaç olduğunu; odalarının yan yana olmasına rağmen arkadaşlarına yollamak istedikleri kitapların verilmemesi nedeniyle kendi paralarıyla posta yolu ile matbu biçiminde yolladıkları kitaplar için bu uygulamanın kaldırıldığını, koli ile yollanmasının istendiğini, bir çok kişinin ekonomik durumunun zayıf olduğunu ve bu uygulamaların maddi külfeti arttırdığını, yollamak istedikleri kitabın fiyatından daha fazla koli gönderilerine para vermek zorunda kaldıklarını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de M.Y., H.B., C.B. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda "mektuplarının gönderilmediğini, kendilerine gelen kitap ve dergilerin çoğunun sakıncalı bulunarak verilmediğini, yasaklarla mağdur edildiklerini; cezaevi kantininden daha önce almış oldukları radyoların toplatıldığını" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 19 Haziran 2020'de Ş.E., M.Z.E., A.G. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda spor ve sohbet etkinliklerinin asgari düzeye indirildiğini, bu etkinliklere hangi odalarla çıkacaklarının kendi tercihleri olmadığını, idarenin belirlediği odalarla çıkmak zorunda olduklarını, beraberce etkinliğe çıkarıldıkları grupların 6 ay ya da 1 yıl boyunca hiç değiştirilmediğini; oda değişim taleplerinin kabul edilmediğini, rutin ve kısmi oda aramalarının sayısının arttırıldığını ve aramaların eşya dağıtma halini aldığını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 17 Haziran 2020'de H.G., A.M.Ç., A.G., M:S. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "sadece FM çeken radyoları dinleyebildiklerini, radyoların toplatıldığını; yazılarını fotokopi ile çoğaltamadıklarını, bulundukları cezaevindeki arkadaşlarına posta ile matbu kitap gönderemediklerini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de A.S., M.Z.O., S.G. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda spor ve sohbet gibi aktivitelere sadece aynı odada kalan 3 kişi ile çıkarıldıklarını, ortak alan faaliyetlerine bu dönemde çıkarılmadıklarını, oda değişim taleplerinin kabul edilmediğini; radyolarının toplatıldığını; mektuplarının ya gönderilmediğini ya da gecikmeli olarak gönderildiğini, kendilerine gelen mektuplarda da aynı durumun olduğunu, eskiden matbu posta ile karşılıklı olarak kitap gönderebiliyorken bunun kaldırıldığını, kargo ile gönderilmesinin istendiğini, bu uygulamanın oldukça pahalı olduğunu;

yazınsal ve edebi çalışmalarının ancak el yazısı ile yazabildiklerinden bunların çoğaltılması için ücretli fotokopi çekme olanağının mevcut durumda kullandırılmadığını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de B.G., M.Ş., K.B.tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda "Mart 2020 itibari ile tüm sosyal etkinliklerin durdurulduğunu; kapalı ziyaretin Haziran ayında sadece bir defa, bir saat ve bir kişi ile sınırlandığını; günlük gazetelerin bayiye gelmediğini veya cezaevinin güvenliğini tehlikeye düşürüyor diye zaman zaman verilmediğini, bunun Anayasa Mahkemesi tarafından bir hak ihlali olarak değerlendirildiğini; kısa dalga radyolarının toplatıldığını; cezaevi içerisindeki arkadaşlarına PTT aracılığı ile matbu kitap göndermenin yasaklandığını ve koli ile gönderilmesinin istendiğini, ancak daha ucuz olan matbu ile göndermek istediklerini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de H.A. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda hiçbir sosyal, kültürel ve sportif faaliyete izin verilmediğini; matbu ile herhangi bir yere kitap vb. gönderemediklerini; oda değişimlerinin yapılmadığını, radyoların toplatılıp verilmediğini; normal yolla gönderdikleri mektupların yerine ulaşmadığını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 19 Haziran 2020'de Y.Ç., M.E.Ç., A.Ç., M.A. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Ailelerinin gönderebildiği paraların aynı gün hesaba geçmesi gerekirken, ya 10-15 günü bulduğunu ya da son düzenleme biçimiyle gelişen teknik sorunlar nedeniyle kendilerine ulaşmadığını, bir tek Halk Bankası üzerinden paraların gönderilmesi zorunluluğuyla mağduriyetlerinin arttığını; oda değişim taleplerinin kabul edilmediğini; mektuplarının ya çok geç gönderildiği ya da kaybolmakta olduğunu; sorun ve talep içeren dilekçelerine hiçbir biçimde cevap verilmediğini ve sorunların giderilmediğini" aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 19 Haziran 2020'de H.D.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda sosyal faaliyetlerinin tümden yasaklandığını; birlikte kaldıkları oda arkadaşlarıyla spora çıkarılmalarından bir sakınca olmamasına rağmen çıkarılmadıklarını, faaliyetlerinin engellendiğini; bu dönemde PTT üzerinden yollamak istedikleri matbuların gönderilmediğini, mektup gidiş-gelişlerinde ağırlaşma olduğunu; oda değişimlerinin yapılmadığını aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de D.Ş. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda birkaç aydır faaliyetlerden yararlandırılmadıklarını, cezaevinde 2'si açık 1'i kapalı olmak üzere 3 spor sahası olduğunu, açık sahaya çıkarılmadıklarını, temiz havanın önemli olmasına rağmen havalandırma kapılarının erken kapatıldığını, kitap gönderme haklarının engellendiğini, kantinden aldıkları radyoların iki yıl dolmadan toplatıldığını, oda değişikliklerinin yapılmadığını, cezası bir yıl altına düşenlerin ilçe cezaevlerine gönderilmediğini ve tahliye edilmediğini aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de N.S., B.G., B.A. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda ağırlaştırılmışlar ve ağırlaştırılmış cezası olmayan tüm mahpusların sosyal faaliyetlerinin engellenmiş olduğunu, sohbetten spor faaliyetlerine değin tüm faaliyetlerin askıya alındığını; oda değişim taleplerinin karşılanmadığını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 17 Haziran 2020'de L.B., Ö.S., R.V., M.T. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda yazınsal çalışmalarına el konulduğunu, fotokopi çektiremediklerini veya dışarıdan gelen fotokopilerin yer yer verilmediğini; bazı memurların rencide edici ve hakaret içeren yaklaşımlar içinde olduklarını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de T.U. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda bütün sosyal faaliyetlerin durdurulduğunu, oda değişimlerinin yapılmadığını aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de E.A., C.T., M.B. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda kolilerinin gönderilmediğini, gelen kolilerin verilmediğini; mektupların dışarıya geç çıkartıldığını, gelen mektupların da verilmediğini, açık ve kapalı görüş olmadığı için bu mektupların önem kazandığını fakat verilmediğini; radyolarının toplatıldığını ne matbu kitap gönderme ne de alma hakkının olmadığını aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de S.A., R.S., M.T., F.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda ortak kullanım alanlarının kapatıldığını ve bunların Covid-19 ile ilgili olduğunu ancak bundan bağımsız olarak sorunlarının olduğunu; cezaevlerindeki arkadaşlarına posta yoluyla hem koli türünden hem de matbu türünden kitap göndermenin fiilen engellendiğini aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 17 Haziran 2020'de H.İ., S.Ö., D.Ö. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda hapishanede hastalık olmamasına rağmen ortak kullanım alanlarının ve oda değişim taleplerinin askıya alındığını; matbu posta yoluyla kitap göndermeye dönük yasaklama getirildiğini aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de N..A., R.B., A.G., M.A: tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

> Korona nedeniyle yasaklanan ziyaretlerin yerine 30 dakikalık görüntülü telefon görüşmesinin verileceğinin söylendi. Ancak verilmedi. Sohbet, spor gibi etkinlikler iptal edildi. Genel olarak normalleşmenin başladığının söylenmesine rağmen normal olan bir durum yok; aylardır dünyadan kopuk halde yaşıyoruz ve kısa dalga radyolar da elimizden alındı.Sadece belirli kanalların açık olduğu radyolar verildi. Aylardır koğuşlarından çıkartılmadık ve sosyal sıkıntılar meydana gelmeye başladı. Bu nedenle oda değiştirme ve başka insanlarla kalma ihtiyacı duyuyoruz, ancak oda değişim talepleri kabul edilmiyor.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de F.G. mahpus tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda ailelerine yakın cezaevlerine gitmek için yaptıkları sevk taleplerinin reddedildiğini; spor, sohbet faaliyetlerinin kaldırıldığını; aylardır aynı odada kaldıkları kişiler dışında kimseyi görmediklerini; daha önce matbu kitap gönderebildiklerini ancak şimdi buna izin verilmediğini; toplatılan radyolarının geri verilmediğini aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de S.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda cezaevindeki sosyal faaliyetlerin ortadan kalktığını; gazete, kitap ve dergilere el konulduğunu ve engellendiğini; kantinde satılan ürünlerin pahalı olduğunu, kargo gönderilerinin alınmadığını ve teslim edilmediğini; kantinden satın almış oldukları radyoların geri verilmediğini; cezaevlerinde arkadaşları arasında matbu kitap gönderimine izin verilmediğini aktarmıştır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de N.Ö., M.E., A.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda kendi arkadaşlarına matbu kitap gönderemediklerini aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 18 Haziran 2020'de İ.İ., M.Ç.Ç., M.S.B. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda şu ifadelere yer vermiştir:

> "Cezaevi ortak kullanım alanlarından faydalanamıyoruz. Tüm etkinlikler askıya alındı; oda değişim talepleri de kabul edilmiyor. Matbu kitapları posta yoluyla bir yere gönderemiyoruz. Normalde posta yolu ile banka yolu ile gelen paralardan şu anda tek banka yolu açık, aileler posta yoluyla para gönderiyor

> ancak cezaevi idaresi bu parayı almıyor ve giderini kesilerek geri gönderiyor. Bu durumda hem biz hem de aileler mağdur oluyor."

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 19 Haziran 2020'de Ş.B., R.T. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda posta gönderilerinde sorun yaşadıklarını, posta yolu ile gönderdikleri mektupların ulaşmadığını, dışarıdan gelen mektuplarında kaybolduğunu, tebrik kartlarında beş cümleyi geçtiğinde gönderilmemeye başlandığını; cezaevi içinde diğer bloklarda bulunan arkadaşlarına matbu olarak posta yoluyla gönderdikleri kitapların verilmediğini, kitapların matbu olarak değil koli yoluyla gönderilmesinin istendiğini aktarmışlardır.

Bolu F Tipi Hapishanesi'nde 15 Haziran 2020'de K.R.B., M.A., A.Ş. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda ortak alan faaliyetlerinin tümden kaldırıldığını ve sadece telefon gününde aynı odada bulunan kişilerle birlikte koridora çıkabildiklerini, onun dışında cezaevinde bulunan diğer insanları görme şanslarının olmadığını aktarmışlardır.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi

12 Eylül 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; "KCK Ana Davası" kapsamında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla verilen hapis cezasının Yargıtay tarafından onanmasının ardından Meclis Genel Kurulu'nda vekilliği düşürülen HDP Diyarbakır Milletvekili Musa Farisoğulları, partisinin kendisi için tutuklu bulunduğu Diyarbakır D Tipi Cezaevi'ne gönderdiği mektuplara el konulduğunu söyledi. Cezaevi idaresinin mektuplara el koymasıyla ilgili karara İnfaz Hakimliği'ne verdiği dilekçe ile itirazda bulundu. Farisoğulları, kendisine 5 Eylül 2020'de tebliğ edilen kararda, mektubun "örgüt propagandası" içerdiğinin iddia edildiğini kaydetti.

Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi

08 Ekim 2020 tarihinde derneğimizi telefonla arayarak başvuruda bulunan S.O. şu bilgileri aktardı:

> Edirne F Tipi Hapishanesi'nde olan oğlum Z.O. 3 haftadır telefon etmiyor. Hapishaneyi aradım, bana disiplin cezası aldığını söylediler. Ama açlık grevi sonrası Z'nin sağlığı hiç düzelmemişti. Hala kusmaya devam ediyordu. Sağlığından endişe ediyorum. Neden disiplin cezası aldığını da bilmiyorum. Ben Mardin'de yaşıyorum ve pandemi dolayısıyla bu sene hiç ziyaretine gidemedim.

Eskişehir H Tipi Kapalı Hapishanesi

Eskişehir H Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalan mahpusların karşılaşılan baskılar ve ihlallere ilişkim aktarımları aşağıdaki şekilde:

> C.A.: Hükümlü olan mahpus, cezaevi idaresinin kendilerine yasal olarak tanımlanan haklarını kullanmayı engellediğini, keyfi bir biçimde kısıtlamalara gittiğini ifade etmiştir. Yeni Yaşam Gazetesi' nin keyfi olarak verilmediğini, mektuplarının göndermiş oldukları adrese ulaşıp ulaşmadığını tespit edemediklerini, özellikle Uluslararası Af Örgütü, Birleşmiş Milletler gibi hak arama mercileri ve sivil toplum kurumlarına yazdıkları mektupların hiçbir şekilde gönderilmediğini, mektup okuma komisyonunun bu konuda son derece keyfi ve hukuk dışı davrandığını, benzer konudaki İnfaz Hâkimliği kararlarına rağmen son dönemde İnfaz Hâkimliği kararlarının da maktu ve gerekçesiz şekilde red

şeklinde tesis edildiğini ifade eden mahpus; kitap konusunda, istedikleri kitapların kendilerine verilmediğini, daha önce İnfaz Hâkimliği tarafından tercüme edilmek suretiyle verilmesi gerektiğine karar verilen kitapların dahi teslim edilmediğini, ayrıca spor malzemelerinin kullanımına da Covid-19 virüsü gerekçe gösterilerek izin verilmediğini, toplu spor etkinliğinin pandemi nedeniyle kısıtlanmasına karşılık bireysel olarak spor yapılacak malzemelerin kullanımına izin verilmemesinin kendileri açısından oldukça sorun yarattığını, cezaevi idaresinin tüm bu sorunlarla ilgili görüşme taleplerine karşılık vermediğini, görüşme gerçekleşse dahi uzlaşma sağlanamadığını, sağlık sorunları olan tutuklu ve hükümlülerin pandemi gerekçesiyle hastaneye götürülmediğini ya da sevklerinin geciktirildiğini, pandemi sürecinden beri koğuşların bir ya da iki defa dezenfekte edildiğini, kendilerine sadece bir litre çamaşır suyu verildiğini iletmiştir.

M.E.İ.: Hiçbir şekilde gazeteye ulaşamadıklarını ifade etmiş, cezaevindeki diğer sorunlar konusunda Cihan Alkan ile aynı şikâyetlerde bulunmuştur.

Gümüşhane E Tipi Kapalı Hapishanesi

T.B. tarafından İHD Van Şubesi'ne gönderilen e-mail ile; Gümüşhane E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü bulunan İ.B'nin mektup ve fakslarının dışarıya iletilmediği, sebepsiz disiplin cezaları verildiği, ağır bir psikolojik travma yaşadığını, duygusal bir çöküntü içinde olduğunu, defalarca sevk talebinde bulunduğunu fakat reddedildiğini, 25 yıldır mahpus olduğu, eğer sevk edilmezse bazı şeyler için geç olacağını söyleyerek çeşitli imalarda bulunduğunu belirterek Diyarbakır ya da Diyarbakır'a yakın illerden birine sevkinin yapılması için yardım talep etmiştir.

A.İ., 4 Mart 2020 tarihinde İHD Şırnak Şubesi'ne başvurarak oğlu R.İ.'nin 5 yıldır hapishanede olduğunu, tutuklandıktan sonra ilk 2 yıl Şırnak T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını fakat sonra Gümüşhane E Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini, 12 Şubat 2020 tarihinde haftalık telefon görüşünde 1 haftadır tek kişili hücrede kaldığını, hiçbir ihtiyaçlarının karşılanmadığını, sadece telefon hakkını kullanabildiğini, kantin ya da yıkanma gibi temel ihtiyaçlarına dahi ulaşamadığını, havalandırmaya çıkarılmadığını belirttiğini, en son 04.03.2020 günü telefon görüşmesi yaptığını ve 1 aydan fazla süredir aynı kıyafetlerle durduğunu, hiç yıkanamadığını, hücreden sadece telefon için çıkarıldığını, durumunun kötü olduğunu belirttiğini, kendisinin ise dayanamayıp ağladığını ve konuşmaya devam edemediğini, 1 yıldan fazla süredir maddi imkansızlıktan dolayı görüşe gidemediğini, daha önce kendisi ve oğlunun defalarca Adalet Bakanlığı'na nakil için dilekçeler yazdıklarını fakat olumlu sonuç alamadıklarını, 3 yıldır Gümüşhane E Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan oğlunun üzerinde sürekli bir baskı olduğunu, oğluna kargo yoluyla gönderdiği eşyaları vermediklerini ve depoya attıklarını, en son 1 yıldan fazla süre önce oğlunun açık görüşüne gittiğinde infaz koruma personeli tarafından oğlu ile yanyana oturmasına izin verilmediğini, aralarında büyük bir masa olacak şekilde karşılıklı oturtulduklarını, oğlunun iki böbreğinde kum olduğunu, ağrıları olduğunu fakat hastaneye götürülmediğini, koğuşların soğuk olduğunu, sıcak ve soğuk suyun çok az miktarda verildiğini, suyun keyfi olarak kesildiğini belirterek yardım talebinde bulunmuştur.

İmralı F Tipi Kapalı Hapishanesi

25 Aralık 2020 tarihinde derneğmize e-posta yoluyla başvuruda bulunan avukat Cengiz Yürekli, avukat Raziye Öztürk İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan Abdullah Öcalan, Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş ile ilgili aşağıdaki bilgileri vermişlerdir:

İmralı F tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulan müvekkillerimiz Sayın Abdullah Öcalan, Sayın Hamili Yıldırım, Sayın Ömer Hayri Konar ve Sayın Veysi Aktaş'ın hukuka aykırı tutulma koşulları konusunda bilgilendirme ve gereğinin yapılması talebini içerir Müvekkilimiz Sn. Abdullah Öcalan 15 Şubat 1999 tarihinden bu yana İmralı cezaevinde ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü statüsünde tutulmaktadır. Diğer üç müvekkilimiz ise Mart 2015 tarihinde farklıca cezaevlerinden İmralı cezaevine sevk edilmişlerdir. İmralı cezaevi ülke çapındaki tek ada cezaevi olmasının yanı sıra kara, hava, deniz 2. derece askeri yasak bölge kapsamındadır. Müvekkillerin yasalarda güvence altına alınan ziyaret hakkından yararlanmaları idarenin iznine tabi olup, idarenin gereken imkanları sağlamasıyla mümkün olmaktadır. Bu nedenlerle aile bireyleri ve avukatlar ziyaret haklarının kullanımı için Bursa Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunmak durumundadır. İdareye yasalara aykırı olarak keyfi bir hareket alanı tanıyan bu fiili durum nedeniyle, müvekkillerin dış dünya ile teması engellenmektedir. Mahpusların en temel haklarından olan aile ziyaret ve avukat ziyaret hakları ile haberleşme ve iletişim hakkının istisnai durumlar haricinde müvekkillerce kullanılmasına izin verilmemektedir. Ulusal mevzuat gereğince müvekkiller, 15 günde bir olmak üzere ayda iki defa aile ziyaret hakkı, benzer şekilde telefona erişim, yazışma ve avukatlarıyla görüşme haklarına sahiptir. Yasal düzenleme bu yönde olmasına rağmen başvuruculardan;

Sayın Öcalan;

27 Temmuz 2011 tarihinden bugüne değin avukatlarıyla yalnızca 5 defa görüşme yapabilmiştir. Aile ziyareti kapsamında 6 Ekim 2014, 11 Eylül 2016, 12 Ocak 2019, 5 Haziran 2019, 12 Ağustos 2019 ve 3 Mart 2020 tarihlerinde olmak üzere uzun bir zaman dilimini kapsayan süre boyunca yalnızca altı görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise İmralı Cezaevinde tutulduğu 22 yıllık zaman dilimi içerisinde salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.

- Sayın Yıldırım İmralı cezaevine sevk tarihi olan Mart 2015 tarihinden bu yana; bütün girişim ve taleplere rağmen avukatlarıyla hiçbir görüşme gerçekleştiremezken aile ziyareti kapsamında 5 Haziran 2019 ve 12 Ağustos 2019 tarihlerinde olmak üzere yalnızca 2 görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.

- Sayın Konar İmralı cezaevine sevk tarihi olan Mart 2015 tarihinden bu yana; bütün girişim ve taleplere rağmen avukatlarıyla hiçbir görüşme gerçekleştiremezken aile ziyareti kapsamında 5 Haziran 2019, 12 Ağustos 2019 ve 3 Mart 2020 tarihlerinde olmak üzere yalnızca 3 görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.

- Sayın Aktaş İmralı Cezaevine sevk tarihi olan Mart 2015 tarihinden bu yana; bütün girişim ve taleplere rağmen avukatlarıyla hiçbir görüşme

gerçekleştiremezken aile ziyareti kapsamında 5 Haziran 2019, 12 Ağustos 2019 ve 3 Mart 2020 tarihlerinde olmak üzere yalnızca 3 görüşme gerçekleştirebilmiştir. Yazışma hakkı fiili olarak engellenirken, telefona erişimi ise salgın hastalık sebebiyle 27 Nisan 2020 tarihinde bir defaya mahsus olarak gerçekleşmiştir.

Müvekkillerin dış dünya ile teması çeşitli gerekçelerle sistematik olarak engellenmektedir. Bu politika kararının gereği olarak müvekkiller hakkında disiplin cezası bulunduğu gerekçesiyle 7 Eylül 2020 tarihinde telefon ile görüşme yasağı, 23 Eylül 2020 tarihinde avukat ziyaret yasağı ve 30 Eylül 2020 tarihinde de aile ziyaret yasağı getirilmiştir. Etkili bir savunmanın geliştirilmesi ve de itiraz prosedürlerinin işletilmesi için dosya ve karar suretlerinin tarafımıza verilmesi talepleri reddedilerek, ilgili kararlar avukatlardan saklanmak suretiyle kesinleştirilmiştir.

Ayrıca yüksek can kayıplarına ve tahribatlara sebep olan koronavirüs salgın hastalığı sebebiyle 5275 sayılı İnfaz Yasasının 66/3 maddesi gereğince müvekkillerin yakın akrabalarıyla telefonla görüştürülmesi talebi de kabul edilmemiştir.

Yasaya aykırı olarak müvekkillerin dış dünya ile temasını sağlayacak asgari bir iletişim kanalı mevcut değildir. Müvekkiller ile 27 Nisan 2020 tarihinde gerçekleşen istisnai telefon görüşmesi kendileriyle kurulan son temas niteliğindedir. Bu tarihten sonra müvekkillerin tutulma koşulları ve sağlık durumları hakkında bilgiye erişmek mümkün olmamıştır. Ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmeler ile evrensel değerler uyarınca kötü muamele yasağının ihlalini oluşturan bu durum bizleri ciddi kaygılara sevk etmektedir.

Talep : Müvekkillerin tutulma koşulları, maruz kaldıkları hukuksal işlemler ve buna ilişkin gerçekleştirilen girişimleri konu alan ekte sunulu kapsamlı rapor ve yukarıda izah edilen hususları bilginize sunarız. Müvekkillerin maruz kaldığı insan hak ve özgürlüklerine aykırı bu durumun aşılması için gereken girişimlerde bulunmanızı talep ederiz.

İzmir Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

29 Haziran 2020 tarihinde D.T. derneğimize yaptığı başvurusunda İzmir 1 nolu T Tipi Hapishanesi'nde kalmakta olduğunu, pandemiden kaynaklı 4 aydır aile görüşü yapamadıklarını, avukat ziyaretlerinin kısıtlanmış olmasından kaynaklı hukuki destek konusunda sıkıntı yaşadıklarını, posta gönderilerinin haftalarca bekletildiğini, kitap sınırlaması olduğunu, dilekçelere yanıt verilmediğini, spor faaliyeti dışında faaliyetlerinin bulunmadığını beyan etmiştir

İzmir Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

26 Haziran 2020 tarinde Şakran 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde kalmakta olan S.D. derneğimize yaptığı başvurusunda pandemi sebebiyle hastanelere sevkler yapılmadığını ve aksatıldığını, 30 dakikalık telefon görüşmesinin 10 dakikaya düşürüldüğünü, kurum içi arkadaşları ile spor ve sohbet gibi hiçbir aktivitenin yaptırılmadığını beyan etmiştir.

İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

8 Eylül 2020 tarihinde Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan S.Ö. derneğimize yaptığı başvurusunda sohbet haklarının, sağlık ve tedavi haklarının, avukat görüşü, aile kapalı görüşü vb. haklarının pandemi nedeniyle engellendiğini ve sınırlı olarak uygulandığını buna rağmen onlarca gardiyanla koğuşlarına baskınlar yapıldığını ve eşyalarına temas edildiğini, postalarının çok geç ulaştırıldığını beyan etmiştir.

Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.E ile yapılan avukat görüşünde salgın hastalıktan dolayı aileler ile açık görüş yapamadıklarını, ayda iki defa kapalı görüş yaptıklarını bu görüşün de iki kişi ile sınırlandırıldığını, telefon görüşünün ise haftada iki defa 10 'ar dakika yapabildiklerini, ayrıca görüşmede tüm mahpuslar üzerinde aşırı derecede psikolojik baskı olduğunu, özellikle iyi halli olma durumlarına engel olmak için bu baskıların yapıldığını, A.E. isimli mahpusun infazının yakıldığını aktarılmıştır.

Kahramanmaraş/Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.E. ile yapılan avukat görüşünde kendilerine haftada sadece 40 dakika spor hakkı verildiğini, ayrıca istenilen kitaplara ulaşamadıklarını, kitaplar için kota katıldığını, 4-5 ayda bir kitap alamadıklarını beyan etmiştir.

6 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan S.D., şu beyanlarda bulundu:

> Eşim (N.D.) yaklaşık 28 yıldır hükümlüdür. Şu an da Kahramanmaraş'ta cezaevindedir. Yaklaşık 2 aydır eşimle telefon görüşmesi yapamıyorum. Eşimin cezaevinde sürekli hakarete uğradığını biliyorum. Sürekli cezaevini arayıp telefon görüşmesinin neden yapılmadığını sorduğum için en son 5 Şubat günü eşimle konuşabildim. Eşim sürekli baskı gördüklerini, hiçbir dilekçelerinin işleme alınmadığını bildirdi. Yine mektuplarını bize gönderilmediğini söyledi. Maddi durumum olmadığı için cezaevine gidemiyorum. Eşim hem yaşlı hem de hasta. Böbrekleri sorunlu, prostat sorunu ve faranjiti var. Yine bel fıtığından ameliyat oldu. Tek başına cezaevinde yaşaması mümkün değil. Bu konuda derneğinizden hukuki destek talep ediyorum, İHD'nin de olayın takipçisi olmasını istiyorum.

Kayseri Kadın Kapalı Hapishanesi

Kayseri Kadın Kapalı Hapishanesi'nde G.A., 19 Ekim 2020 tarihinde mektupla yaptığı başvuruda tedbir amaçlı sayımlar dış bahçede alınıyorken koğuş aramalarının 15'ten fazla personelle yapıldığını; aileleri ile tek iletişim olan telefon görüşmelerinin de sık sık tutanak tutularak engellendiğini, birçok arkadaşlarının tahliye olması gerekirken süreleri uzatılarak tahliyelerin engellendiğini, Korona öncesi cezaevlerinde kısıtlı olan sosyal aktivitelerin bu süreçte tamamen ortadan kaldırıldığını; haftada bir çıkarılması gereken ortak spor etkinliğinin 2 haftada bir yapıldığını, tecridin daha derinleştiğini, etkinlik, kurs vb. aktiviteler yapılmadığını, koğuş içinde kitap okuma faaliyeti yapabildiklerini, onun da kurum tarafından kota kısıtlaması uygulanarak engellendiğini aktarmışlardır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.C. ile yapılan avukat görüşünde hapishanede yaşananlar, hapishane koşulları ile baskı ve ihallere ilişkin aşağıdaki bilgileri vermiştir:

Sosyal ve kültürel aktivitelerinden yararnaldırılmıyor. Hapishanedeki diğer koğuşlarda arkadaşlarım var, onları 6 aydır göremedim. Görüşme talep ettiğimde idarece "PTT'den posta pulu alarak mektup gönderebilirsiniz" şeklinde cevap veriliyor. İç posta sistemi kalktı, gerek savcı gerekse hapishane idaresiyle görüşmek istediğimizde sadece infaz koruma memurlarıyla muhatap olabiliyoruz.

10 kişilik koğuşlarda kalıyoruz. Ancak pandemiden sonra sosyal faaliyetler, spor, atölye vb. etkinlikler yasaklandı; etkinlikler ve sohbet hakları iptal edildi. Pandemiden sonra odalarda rotasyon yapılmadı, 10 kişilik koğuşta 7 aydan fazladır tutuluyoruz.

Ağustos ayında ağır hasta Ö.Y.'nin rotasyon talebi reddedildi; mahkumlara psikolojik ve sözlü şiddetler arttı, stresli hallerini sürekli mahkumlara yansıtıyorlar.

Elektrik faturası alınıyor. Yemek porsiyonları çok küçük, birkaç kişiye yetecek kadar yiyecek getiriliyor. 10 kişilik koğuşa dağıtın deniyor.Bir dilim karpuzun 10 kişiye yeteceği söylendi. Diyetlerin uygulanmıyor, yiyecek bazı mahpuslara yetmediğini için diyeti talep edilemiyor. Kantin fiyatlarının arttı, en temel ihtiyaçlar dahi satılmıyor, kişisel-kadın ihtiyaç ürünleri bulmakta zorluk çekiliyor.

Süreli yayınlar verilmiyor, süreli yayın alınmayacağı, süreli yayınlar hakkında başvuru yaptığımızda verilen cevapta bakanlığın genelgesi olduğu, yeni kanuna göre süreli yayınların cezaevine alınmayacağı ve dış kantinde satılmayan hiçbir süreli yayının alınamayacağı söyleniyor. Bulmaca dergileri bile verilmiyor, Yeni Yaşam gazetesinin verilmiyor, Evrensel gazetesi de 2 aydır verilmiyor. 5 kitap kısıtlaması devam ediyor.

Kürtçe mektuplar yazıyorum, bana da Kürtçe mektuplar gönderildiğini biliyorum. Ancak bu mektuplar gönderilmiyor ve gelenlerin verilmesi ayları buluyor bazen de hiç verilmiyor. İdareye başvurdum, mektupları postaya tercümanlarının olmadığı gerekçesi ile vermediklerini söylediler.

J.A. adlı mahpus ağırlaştırılmış müebbet cezası aldı ve infazı nedeni ile tek kişilik koğuşta tutuluyor. Kayseri Cezaevinde onun statüsünde kimse yok ve hiç kimse ile sohbet edemiyor. Odasında mutfağı yok, koşulları çok yetersiz, bu nedenlerle J.A. başka bir hapishaneye sevkini istedi, ancak bu talebi idarece reddedildi.

Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.Ç. ile yapılan avukat görüşünde Yeni Yaşam, Evrensel, Birgün gazetelerinin verilmediğini; dergi gibi süreli yayınların verilmeyeceğini, dış kantinde satılan süreli yayınların verileceğinin söylendiğini; açık görüşlerin yasaklandığını, ve kapalı görüşlerin 1 kişi ile sınırlandığını; sonra sosyal faaliyetler, spor, atölye vb. etkinliklerin yasaklandığını, sohbet haklarının engellendiğini, tutuklu ve hükümlülerin hiçbir faaliyete beraber çıkarılmadıklarını ve sohbet etmelerinin engellendiğini; kendilerinin tutuklu koğuşunda kaldıklarını ve sürekli kitap sorunları yaşadıklarını, koğuşlarda çok az kitap olduğunu, 1 yıl önce avlunun üzerinin demir tellerle kapatıldığını, tutuklu ve hükümlü koğuşlarının ayrı olduğunu, tutuklu ve hükümlülerin yan

yana gelemediklerini Kayseri cezaevinde sadece 6 tutuklu mahkumun bulunduğunu bu nedenle sadece 6 kişi ile sohbet edebildiklerini ve sadece bu 6 kişiyi görebildiğini, tutuklu ve hükümlülerin aynı koridorda olan koğuşlarda tutulması için idareye başvuru yaptıklarını aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.S.M. ile yapılan avukat görüşünde televizyonda sadece idarenin belirlediği kanalları izleyebildiklerini, Yeni Yaşam ve Evrensel Gazetelerinin verilmediğini, radyoların toplatıldığını, kantinde satılan frekansları sınırlı olan radyo dinleyebildiklerini; Pandemi süreci ile sosyal faaliyetler, spor, atölye vb. etkinliklerin yasaklandığını, sohbet haklarının engellendiğini, tutuklu ve hükümlülerin hiçbir faaliyete beraber çıkarılmadıklarını ve sohbet etmelerinin engellendiğini, tutuklu ve hükümlülerin yan yana gelemediklerini, Kayseri Cezaevinde 6 tutuklu mahpusun bulunduğunu bu nedenle 6 kişi ile sohbet edebildiklerini; hastaneye sevk konusunda çok büyük sorunların yaşandığını, hastaneye sevklerin en erken 6 ayda yapıldığı; mektuplara çok fazla içerik kısıtlaması getirildiğini, zaman zaman mektupların tamamının sakıncalı görüldüğünü ve sadece mektubun geldiği bilgisinin verildiğini, kendisine 25 adet 4 parça haline kart postallar gönderildiğini ancak bunun da sakıncalı görülerek kendisine verilmediğini, gönderilen 7 kitaptan 3'ünün verilmediğini, bunların İsmail Beşikçi-Kendini Keşfeden Ulus Kürtler, İsmail Beşikçi- Orgeneral Mustafa Muğlalı Olayı 33 Kurşun, Ebdurrehman Qasimlo – Kürtler ve Kürdistan adlı kitapların olduğunu aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan B.S. ile yapılan avukat görüşünde şu bilgileri vermiştir:

> Hiçbir şekilde dışarıdan haber alamıyoruz. Yeni Yaşam gazetesi ve Evrensel gazetesi verilmiyor. Radyolara el konuldu ve tek frekanslı sadece bir radyo koğuşlara verildi. Sosyal faaliyetler, spor, atölye vb. etkinlikler yasaklandı, etkinlikler ve sohbet hakları engelleniyor. İdareye başvuru yaptığımızda, "bakanlığa sorduk, çıkarabilirsek çıkaracağız" diyorlar, ancak hiçbir faaliyete çıkarılmıyoruz. Diğer 13 mahpusla birlikte odada tutuluyoruz.
>
> 4 yıldır telefon hakkını bir kez bile kullandırmadılar, telefon hakkı için gerekli prosedürleri tamamlayamadığım söylendi. Tek bir kez kapalı veya açık görüş yapmadım. 2 yıldır vasi arıyorum, birkaç kişinin ismini vasi atanması için verdim. Ancak vasi olarak talep ettiğim kişilerin siyasi dosyaları olduğu veya onlar aracılığıyla başkalarıyla siyasi olarak haberleşebileceğim bahanesiyle vasi talebim reddedildi.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde E.Y. ile yapılan avukat görüşünde; "Pandemi sürecinde ülkenin içinde bulunduğu durumları öğrenemediklerini, cezaevinde televizyonda yalnızca idarenin istediği kanalları izleyebildiklerini, FOX TV'nin bile idarece kaldırıldığını, Yeni Yaşam Gazetesi başta olmak üzere Evrensel, Birgün gazetelerinin verilmediğini, dergi gibi süreli yayınların verilmeyeceğinin kendilerine bildirildiğini, sadece dış kantinde satılan süreli yayınların verileceğini; açık görüşlerin yasaklandığını ve kapalı görüşlerin 1 kişi ile sınırlandığını, bu durumun kendilerini psikolojik olarak yıprattığını, ailelerin iyi olup olmadıklarını merak ettiklerini ancak telefonla bilgi alabildiklerini; kendilerine gönderilen kolileri, mektupları, kitapları ve diğer hediyeleri 14 gün bekletilerek verileceğini ancak pandemi sürecinde aylar boyunca idare tarafından kendilerine verilmediğini, sürekli geciktirildiğini; sosyal faaliyetler, spor, atölye vb. etkinliklerin yasaklandığını; koğuşta 14 kişinin tutulduğunu ve rotasyon taleplerinin kabul edilmediğini, diğer koğuşlardaki mahkumlarla görüştürülmediklerini; yemeklerin bozulmuş ve kokmuş şekilde getirildiğini, yemek porsiyonlarının çok küçük olduğu, yemeklerin mahkumlara yetmediğini; bu süreçte kantin fiyatlarının fahiş şekilde arttığını, en temel ihtiyaçların dahi satılamadığını, defter kalem gibi ürünlerin bile bazen bulunamadığını, tek çeşit kalem satıldığını" aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.C.A. ile yapılan avukat görüşünde haber alma kaynaklarının engellendiğini, pandemi sürecinde ülkenin içinde bulunduğu durumları öğrenemediklerini, televizyonda belirli kanalların olduğunu yalnızca idarenin istediği kanalları izleyebildiklerini, FOX TV'nin idarece kaldırıldığını, Yeni Yaşam gazetesi, Evrensel, Birgün gazetelerinin kendilerine verilmediğini; açık görüşlerin yasaklandığını ve kapalı görüşlerin 1 kişi ile sınırlandığını; kendilerine gönderilen kolileri, mektupları, kitapları ve diğer hediyeleri 14 gün bekletilerek verileceğini ancak pandemi sürecinde aylar boyunca idare tarafından kendilerine verilmediğini; sosyal faaliyetler, spor, atölye vb. etkinliklerin yasaklandığını, sohbet haklarının engellendiğini, koğuşta 14 kişinin tutulduğunu rotasyon taleplerinin kabul edilmediğini, diğer koğuşlardaki mahkumlarla görüştürülmediklerini; yemek porsiyonlarının çok küçük olduğu, yemeklerin hiçbir zaman mahkumlara yetmediğini; bu süreçte kantin fiyatlarının fahiş şekilde arttığını, kantinde ürünlerin satılmadığı, kantindeki malzemelerin çok yetersiz olduğunu aktarmıştır.

Kocaeli/Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

U.Ç., Y.U., M.Ö., Kandıra 1 Nolu F Tipi Hapishanesi'nden 21 Aralık 2020 tarihinde mektup yoluyla başvuruda bulunarak aşağıdaki bilgileri aktarmışlardır:

> Bizler Kocaeli 1 Nolu F Tipinde kalan tutsaklarız. Sizlere dönem dönem yaşanan hak ihlalleri ve hukuksuzlukları yazmaktayız. 5 yıldan fazladır cezaevlerinde hukuksuzca yaşanan ihlallere sizler de raporlarında dile getirmektesiniz. Girişimlerde de bulunmaktasınız. Baştan bu takdir etmekle birlikte bu girişimlerin tüm demokrasi ve insan hakları savunucuları tarafından daha da yoğunlaştırılması gerektiğini düşünmekteyiz. En son 2018 yılında HDP milletvekili ve aynı zamanda DTK eş başkanı olan Leyla Güven öncülüğünde tüm cezaevlerindeki siyasi tutsaklar hem süresiz dönüşümsüz açlık grevine hem de ölüm orucuna girdi. Girdiğimiz bu açlık grevi ve ölüm orucunun talepleri başta Sayın Abdullah Öcalan ve yanında bulunan arkadaşlarından Ömer Hayrı Konar, Veysel Aktaş ve Hamili Yıldırım üzerinde yıllardır uygulanan tecridin bir an önce kaldırılması, cezaevlerinde yaşanan hak gaspları, radyolara, gazetelere, sosyal etkinliklere, kitaplara ve en demokratik hakkımız olan eylem hakkının engellenmemesi için en üst seviyede ceza verilerek engellenmesi gibi sayabileceğimiz birçok engel oluşturuluyordu. Ölüm orucu ve açlık grevinde adalet bakanı tarafından verilen hiçbir söz yerine getirilmedi. Sayın Öcalan 3-4 kez avukatıyla görüştükten sonra avukat görüşleri çeşitli bahanelerle iptal edilmeye başlandı. Hala da bu durum devam etmektedir.
>
> Bugün de en son çıkan infaz kanunu ile yasalaşan eşitsiz olmadığı da apaçık olan ve içeriğinde sadece hak gaspları olan bir infaz yasası çıkarıldı. Bununla birlikte başlayan Covid-19 salgını beraberinde eskiden İmralı'da yaşanan tecrit durumu bugün tüm Türkiye cezaevlerinde yaygınlaştı. Ki en son CPT'nin de raporunda buna özellikle dikkat çekilmişti. Bizler de size dünya insan hakları günü ve insan hakları ve demokrasi haftası münasebetiyle başta Cezaevlerinde bulunan Sayın Abdullah Öcalan ve yanında bulunan arkadaşları üzerindeki derinleştirilmiş tecridin kaldırılması, tüm cezaevlerinde yaygınlaşan tecridin son bulması, cezaevlerinde yaşanan hak gaspları, kitap, gazete, aile avukat görüşlerinin engellenmesi, keyfi aramalara son verilmesi, hasta ve kronik hastalıkları bulunan tutsakların bir an önce serbest bırakılması. Çünkü hasta ve kronik hastalıkları bulunan tutsaklar en çok Covid19 tehlikesiyle yüz yüze

kalıyor. Bununla birlikte bizlere Covid-19 bahane edilerek hiçbir sosyal etkinliğe çıkarılmıyoruz. Ve yine Covid-19 bahane edilerek birçok hakkımıza el konulmaktadır. Bunun yanında Kocaeli 2. Sulh Ceza Mahkemesi kararıyla kişiler hedef alınıp odalara baskın tarzı arama yapılmaktadır. Buna kurum personellerinin keyfi uygulamalarıyla da hiçbir Covid-19 tedbiri almadan eşyaları sağa sola dağıtıp eşyalarımıza el konuluyor. En doğal hakkımız yasal olarak kabul edilen düşünce ve kendine ifade etme hakkı ortadan kalkmış, yerine kurumun özel yasaları hukuku devreye konulmuştur. Okuduğumuz kitaplardan aldığımız notlar, yazdığımız türlü türlü edebi, bilimsel ve farklı araştırma, inceleme, çalışmalarımıza dahi el konulmaktadır. Bu keyfi ve hukuksuz aramalar sözde Covid-19 tedbirleri nedeniyle hiçbir etkinliğe çıkarmadıkları dönemde yapılıyor. Yukarı söylediğimiz bu vb nedenlerden dolayı kaynaklı olarak şimdilik süresiz dönüşümlü 5 günlük açlık grevine 30 Kasım'dan itibaren başladık. Bu hak ihlalleri son bulana kadar da sürdüreceğiz.

Kocaeli/Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

E.O. ve A.A. Kocaeli 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nden 16 Kasım 2020 tarihinde mektupla başvuru yaparak aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

Bildiğiniz gibi 2015 yılından beri AKP-MHP milliyetçi ve ırkçı ittifakın giderek daha da tırmandırılan savaş politikaları ve her türlü baskıcı politikaları tüm devrimci demokrat muhalif ve duyarlı toplumsal kesimleri, basın yayın ve sizin gibi insan hakları savunucularını engelleyerek, susturarak Türkiye'yi bir yarı açık cezaevine çevirdiler. Yurt dışında da Efrin işgaliyle başlayan fiili sömürgecilik yayılmacılığı Kuzey Suriye'nin işgaliyle devam etmektedir. Bu politika ve uygulamalar Türkiye'yi hızla bir dibi görülmeyen uçurumun kıyısına doğru götürürken toplumu da her açıdan umutsuzluk karanlığının içine her gün daha fazla sürüklemektedir. Kurulan korku imparatorluğu ve her türlü hak ihlalindeki sınır tanımazlık toplumu cinnet geçirme noktasına getirmiştir.

Bu politikalar ve uygulamaların olumsuz sonuçlarının biz siyasi tutsaklara yansımaları da her geçen gün daha da ağırlaşmaktadır. "Darbe" sonrasından günümüze kadar sistematik olarak hak ihlalleri ve hak gaspları, keyfi uygulamalar gittikçe artıyorlar. Başta OHAL'e dayandırılan söz konusu hak gaspları ve keyfi uygulamalar OHAL kalktıktan sonra da dozunu artırarak ve yayılarak devam ediyorlar.

Her hafta "kısmi arama" adı altında yapılan keyfi hücre aramaları arama olmaktan çıkmış, hücre ve eşyalarımızın talan harekâtına dönüşmüştür. Tüm eşyalarımız keyfi bir şekilde alt üst yapılıp birbirine katılıyor, bazı eşya kitap ve her türlü yazınsal çalışmalarımıza, Kürtçe dilini öğrenme çalışmalarımıza, radyo ve benzeri birçok eşya ve malzemelerimize el konulmaktadır. Mahkemelerin "iade edilsin" kararına rağmen defter ve yazınsal çalışmalarımız bize verilmemektedir. Dışarıdan bize gelen gazete, kitap, dergi vs yayınlar değişik keyfi gerekçelerle verilmiyor, el konuluyorlar. Mektuplarımız bizden keyfi bir şekilde ya çok geç veriliyor ya da "sakıncalıdır" denilerek el konuluyor. Ailelerimizin getirdikleri veya koliyle gönderdikleri eşyalarımız değişik gerekçelerle içeri alınmıyor ve geri gönderiliyorlar. Sosyal etkinlik, kurs, atölye vb ortak alan faaliyetleri yok denecek durumdadır. Tecrit içinde tecrit

> yaşatılıyor. Arkadaşlarımızın hücre değiştirme talepleri hiçbir gerekçe gösterilmeden aylarca yerine getirilmiyor. Bu uygulamalarla 12 Eylül faşist cuntanın ruhu bir kez daha canlandırılmak istenmektedir.
>
> Elbette biz siyasi tutsaklar bu tür uygulamalara karşı maddi ve manevi direnişimizi her şart ve koşul altında sürdüreceğiz. Hiçbir zaman bu dayatılan uygulamaları kabul etmeyeceğiz. İnsan hakları ve demokrasi mücadelesinin en önde yürüyen kurum ve emekçileri olarak sizden, genelde tüm cezaevlerindeki, özelde ise bu cezaevinde yaşanmakta olan hak ihlalleri ev keyfi uygulamalara bu arada daha fazla dikkat çekmeniz, kamuoyunun, siyasi ve hukuki kurum ve çevrelerin ve yasal sorumluluk sahibi kurum ve yetkililerin bu konularda üzerlerine düşen insani, siyasi ve hukuki yasal sorumluluklarını yerine getirmeleri için gerekli açıklama ve girişimlerde bulunmanızı istiyor ve bekliyoruz. Dışarıda da çok büyük insan hak ihlalleri olduğu için biz şimdiye kadar yaşadığımız bu hak ihlallerini fazla gündem yapmak istemedik.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

S.A., 17 Kasım 2020 tarihinde Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde bulunan oğlu F.A. için yaptığı başvuruda oğlu ile 16 Kasım 2020 tarihinde görüştüklerini, gardiyanların geç saatlerde koğuşlarını bastıklarını ve hakaret ettiklerini, Yeni Yaşam ve Webun gazetelerini vermediklerini söyledğini aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde H.İ.V., C.S., İ.İ., Y.Ç. 3 Kasım 2020 tarihinde mektup yoluyla yaptıkları başvuruda tüm faaliyetlerinin kaldırıldığını, atölye taleplerinin reddedildiğini, spor yaptırılmadığını, son on-on beş gündür, haftada bir-iki defa koğuşlara baskın tarzında girildiğini, elle aramalar yapıldığını, üstlerinin aranarak temas edildiğini, tüm eşyalarına dokunulduğunu ifade etmişlerdir.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde M.K., 18 Kasım 2020 tarihinde mektup yoluyla yaptığı başvuruda hapishane koşullarına ilişkin aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

> Yönetiminde yapılan değişiklikle beraber aramalar eskisinden daha sık ve sürekli olarak yapılmaya başlandı, önceden sadece gündüz saatlerinde yapılan aramalar gece yarısı ve hafta sonları da dahil her an arama yapılabiliyor. Bu aramalarda tamamı hapishane kantininden parası ödenerek alınan ve "Cezaevlerinde Eşya Bulundurma Yönetmeliği" kapsamında bulunan başta radyo olmak üzere kağıt makasından tükenmez kaleme kadar birçok eşyaya "sakıncalı" denilerek el konuluyor. Günlük, şiir, öykü, makale vb. çalışmalarımızın bulunduğu defterler bile toplandı.
>
> COVİD-19 virüs bulaştırma riskine aldırmadan koğuşlarına giriliyor, daha önce girdikleri koğuşlarda ellerinde olan eldivenleriyle tüm eşyalara dokunnuyorlar, dar ve kapalı bir mekan olan hücrelerde hiçbir sosyal mesafe kuralına uymayan gardiyanlarla bir arada bulunmak zorunda kalıyoruz. Bu aramalara karşı 62 mahpusun yapmış olduğu başvurular mahkemelerce "kovuşturmaya yer yok" denilerek reddedildi ve risk oluşturan aramalara ısrarla devam edildi.
>
> Sohbet, spor, atölye başta olmak tüm etkinlikler iptal edildi, son yapılan İnfaz Yasası değişiklikleriyle BİK (Basın İlan Kurumu) tarafından ilan ve reklam verilmeyen tüm gazetelerin hapishaneye girişi yasaklandı, Yeni Yaşam, Evrensel gibi günlük ve ulusal gazetelerle beraber, belli periyodlarla yayınlanan

tüm sosyalist yayın organları da verilmiyor. BİK kapsamında bulunmayan dergiler de (bilim, tarih, mizah, kültür-sanat vb. içeriğe sahip tüm dergiler) gazete kapsamında değerlendirilerek engelleniyor.

Açık görüşler yasaklanıp, kapalı görüşler sınırlandırıldıktan sonra telefon aramaları önceden haftada 10 dakika yapılırken, 10 + 10 dakika şeklinde düzenlendi. Tüm hapishanelerde bu uygulama devam etmekteyken, burada önce "bilgisayar arızası" denilip, sonrasında ise "iş yükü" denilerek aramalar tek numara ile 20 dakika olarak uygulanıyor. Bu durumda ikinci telefonu arama hakkımız engelleniyor.

Pandemi süreciyle kapatılan berber nedeniyle tıraş ihtiyaçlarını karşılayamaz hale geldik. Kantinde tıraş makinası satılacağı söylenmesine rağmen uygulanmadı. Sınırlı sayıda (30 adet) TV kanalı izlenebiliyor ve bunların da tamamı idare tarafından belirleniyor. Örneğin Tele 1 kanalı için "bakanlık talimatı var" denilerek yayından kaldırıldı, tüm mahpuslar Akit Tv, Bengü Tv, Kanal 7, A Haber, ATV, TGRT Haber, TRT'nin tüm kanalları, Beyaz Tv, Diyanet Tv vb. kanalları izlemeye zorlanıyor. Geciktirilen ve engellenen normal posta ile gönderilen mektuplar salgın sonrasında çoğunlukla hiç adresine ulaşmaz oldu. Taahhütlü olarak gönderilen mektupların adresine ulaşması iki ayı bulur hale geldi. Aynı hücrede kalmalarına rağmen, bir zarfta gönderdikleri mektuplar "çoklu mektup gönderilmesi yasaktır" denilerek iade ediliyor ve aynı hücrede kalsa bile herkesin ayrı zarflarda ve ayrıca ücret ödeyerek mektup gönderebileceği söyleniyor.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası olanların herhangi bir gerekçe ile verilen hücre cezaları infaz edildikten ya da hücre cezası bile içermeyen "ziyaretten men, iletişim yasağı" gibi bir disiplin cezası aldıklarında dahi bu cezaya ek olarak 1 aydan 1 yıla kadar uzayabilen fiili hücre cezaları uygulanmakta ve bu "iyi hallilik" süresi doluncaya kadar havalandırma kapıları 5 saat yerine 1 saat açılmakta, böylece hem iki kez cezalandırılmış hem de mahkeme kararı bile olmaksızın 1 yıla varan süreler boyunca hücre uygulamasına maruz kalmaktadırlar.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nden 6 Ekim 2020 tarihinde A.D.A., M.D., S.Ç., O.Y., tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre pandemi süreci boyunca spor sohbet atölye müzik gibi haklarının kullandırılmadığını, son zamanlarda kalabalık gruplar halinde baskın yapıp hiçbir hijyen önlemi ve tedbiri olmadan, bazen maske bile takmadan çıplak elleriyle odalarına girdiklerini, odalarını dağıtıp hemen hemen her eşyaya dokunabildiklerini aktarmışlardır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde S.G., F.M., E.I., H.S. tarafından 05 Kasım 2020 tarihinde mektup yoluyla yapılan başvuruya göre ağır bir tecrit ve izolasyon uygulandığını, kendileri gibi ağırlaştırılmış cezası olanların havalandırma kapılarının günde sadece 1 saat açıldığını ve fiili hücre cezası uygulandığını; temizlik malzemesini olarak haftada sadece 15 mililitrelik bir çamaşır suyu ve aynı miktarda sıvı el sabunu verildiğini; kaldıkları odaların dezenfekte edilmediğini, maske ve eldiven verilmediğini, iç kantinde personele kolonya satışı yapılırken kendilerine satılmadığını ve yasak denildiğini; arama adı baskınlar şeklinde odalarında aramalar yapıldığını, bu esnada personelin maske, eldiven ve siperlik takmadığını, çıplak ellerle yiyecek ve giyeceklerine dokunulduğunu, yine son dönemlerde kamera ile aramaları yapıldığını, bunun mahremiyeti engellediğini aktarmışlardır.

23 Aralık 2020 günü Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde M.K. ile yapılan avukat görüşünde aşağıdaki görüşleri beyan etmiştir:

> Yaklaşık 3 ay önce birinci kurum müdürü değişti. Pandemi süreciyle birlikte hiçbir sosyal faaliyetlere çıkamadık, ancak 3 veya 5 günde bir arama yapabiliyoruz.
>
> İnfaz koruma memurları tüm arama işlemi boyunca aynı eldiveni kullanıyor, özel eşyalara dokunuluyor, arama sırasında gerekli önem ve hijyen sağlanmıyor. Koğuşlar ilaçlanmadığı gibi dezenfekte de edilmiyor. Aramalar günlük, baskın ve talan şeklinde üç farklı tarzda yapılıyor.
>
> Fatsa Duru Haber adında yerel gazetenin abonesi olduğum halde son üç aydır verilmiyor. Kürtçe süreli süresiz yayınlar ise hiçbir suretle verilmiyor.
>
> Yaklaşık 1 yıldır kuruma yeni sevklerin yapılmaması sebebiyle son süreçteki durum hakkında bilgim yok. İdarenin bilgisayarında sorun olduğu gerekçesiyle mahpusların telefon hakları haftada 1 sefer ve 20 dk. olarak kullandırılıyor. Sadece 1 numarayı arayabiliyoruz, kişinin cevap vermemesi halinde telefon hakları yanıyor. İkinci bir numarayı arama izin verilmiyor.
>
> Spor faaliyetlerine de 3 aydır çıkamadık.

Kırıkkale Hacılar Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 12 Ekim 2020'de İ.E., H.S., M.T. ve A.R.A. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda mektup ve fakslarının geç verildiğini ya da hiç verilmediğini, resmi kurumların izni dâhilinde yayınlanan gazetelerin verilmediğini, izinli dergileri alamadıklarını ve abonelik yapılmasının dayatıldığını, ailelerinin gönderdikleri eşyaların geç verildiğini ya da eksik verildiğini, Kürtçe kitapların ise hiç verilmediğini aktarmışlardır.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumu'ndan 9 Eylül 2020'de İ.A., S.A., S.H:, H.Ç:, K.Ç., V.T., Z.D., S.D., A.Ş., Ş.Ç., D.S., A.T., Ş.S., M.E., S.A., S.G., H.B., B.Ö., O.Y., A.A. ve S.Ç. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda iletişim cezaları olmadığı halde mektuplarının ve kartlarının ya geç gönderildiğini/geç verildiğini, anadilleri olan Kürtçe yazdıklarında gönderilmediğini ve verilmediğini; dışarıda ilgili kurumların izni dâhilinde yayınlanan gazeteleri alamadıklarını ve abone olmalarının gerekli olduğunun ifade edildiğini ancak mevcut koşullarda abone olma imkânlarının ortadan kaldırıldığını; gerek koli yoluyla gerekse aileleri aracılığı ile kendilerine gönderilen kitapların ya gecikmeli ya eksik ya da Kürtçe oldukları için hiç verilmediğini; ailelerinin kendilerine yolladığı kolilerin çok geç verildiğini aktarmışlardır.

Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde 16 Haziran 2020'de D.Ö., H.İ.V., M.D. ve H.P. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda karşılaşılan baskı ve ihlallere ilişkin aşağıdaki bilgileri vermişlerdir:

> 11 Mart 2020 tarihinden sonra pandemi tedbirleri kapsamında cezaevlerinde Adalet Bakanlığınca çeşitli hak sınırlamalarına gidildi. 3 aydır hükümlülere tanınan açık-kapalı görüş, 45/1 Genelgesi doğrultusundaki sohbet ve spor faaliyetleri, müzik/resim atölyesine çıkarılma, kargo vasıtasıyla kitap/eşya alma, kütüphaneden faydalanma, hastaneye sevk edilme gibi hakları kısıtlandı. Halihazırda haftalık telefonla görüşme hakkı dışında hiçbir haktan faydalandırılmıyoruz. 3 aylık süre zarfında sadece bir kereye mahsus ve sadece 1 yakınları ile sınırlı olmak üzere kapalı görüş yapmamıza izin verildi. Defaeten cezaevi idaresinden yazılı ve sözlü olarak pandemi tedbirlerinin

> doğası gereği kimi hakların hayata geçirilmesini talep ettik, bize hiçbir bilgilendirme yapılmadı, cezaevi idaresi Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan Korona tedbirlerine ek sınırlamalara yoluna gidiyor. Örneğin Adalet Bakanlığı'n açıklamalarında hiçbir surette hükümlülerin kurum kütüphanesinden faydalanmayacaklarına dair bir açıklama olmamasına rağmen cezaevi idaresi adeta durumu fırsata çevirip kendiliğinden yeni tedbirler icat ederek kütüphaneden kitap alma uygulamasına son verdi.

Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde R.N. 16 Haziran 2020'de gönderdiği mektupta virüs gerekçesiyle aile ve avukat görüşmelerinin engellendiğini, dışarıyla iletişimlerinin kesildiğini; oda değişimi dahil, kurs, atölye, spor, sohbet haklarının aylardır karşılanmadığını; aileleriyle yaptıkları haftalık telefon görüşmelerinin çoğunun zaman basit bahanelerle yaptırılmadığını, bazen telefonları çıkmayınca telefon hakkından da mahrum kaldıklarını ve ailelerinden haber alamadıklarını aktarmıştır.

Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde 23 Aralık 2020 tarihinde avukat görüşünde H.İ.V. cezaevine takip ettikleri yeni yaşam gazetesinin girmediğini, bu durumu müdüre ilettiklerini müdürün Basın İlan kurumunun listesinde yer almadığı için bu gazeteyi veremediklerini söylediğini belirtti.

L.Ç.S. Kırıkkale Hacılar F Tipi Hapishanesi'nde bulunan S.Ç. ve E.S. için 23 Kasım 2020 tarihinde e-postayla derneğimize başvuru yaparak aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> Müebbetle yargılanan 24 Ağustos 1986 doğumlu oğlum S.Ç. ve beraberinde aynı hücrede kalan E.S: COVİD-19 başladığından beri açık görüş yasağı olduğu için normalde 15 günde bir yapılan telefon görüşmeleri 1 haftada bir telefon görüşmesi olarak yapılıyordu. Fakat son 1 aydır zaten görüş yasağına maruz kaldığımız bu zamanlarda tekrar 15 günde bir telefon görüşmesi yaptırmaya başladılar. Henüz açık görüş yasağı kalkmadığı için telefon görüşmesinin de halen 1 haftada bir olması gerekir. Bu hak ihlalinin giderilmesi için sizden hukuki yardım talep ediyoruz.

3 Aralık 2020 tarihinde deneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan E. A. abisi ve hapishanede yaşnananlarla ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> Yaklaşık 5 yıldır hapiste olan abim A.D.A. Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde kalmaktadır. Cezaevinde belli başlı sıkıntıların yaşandığını telefon aracılığıyla bize iletti. Cezaevinde mektup, dergi, gazetelerin verilmediğini, hijyenin olmadığını, kolonya, dezenfektan, maske gibi ihtiyaçların karşılanmadığını, hastalık durumlarında revire çıkarılmadıklarını ve hiçbir şekilde hastaneye sevklerinin olmadığını, sürekli odalarda arama yaptıklarını, dışarıdan gelen cezaevi personellerinin önlem almadan sürekli odalarına girip dağıttıklarını dile getirdi. Kargoların verilmediğini aktardı. Bu sıkıntılarını size bildirmemizi istedi.

Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde 3 Aralık 2020 tarihinde mektup yoluyla başvuru yapan S.A. hapishanede yaşanan sorunlarla ilgili aşağıdaki ayrıntılı bilgileri vermiştir:

> 16 Mart 2020 tarihinden bu yana en ağır tecrit koşullarında tutulan değil dış dünya hücreyle bile teması tamamen kesilen tutsakların bulunduğu hücrelerde arama yapılması -Bilim Kurulu Kararı- gereği sakıncalı bulunduğu için aylarca yapılmazken hapishane yönetiminde gerçekleşen değişim beraber aramalar eskisinden daha sık ve sürekli olarak yapılmaya başlanmış bu aramalar

kameralar eşliğinde gerçekleştirilerek her şey kayıt altına alınmış ve yaşam alanlarımızın mahremiyeti ihlal edilmiştir. Önceden sadece gündüz saatlerinde yapılan aramalar gece yarısı baskınlarına dönüşmüş hafta sonları dahi her an baskın yapılarak psikolojik saldırı amacı güdülmüştür. Bu aramalarda tamamı kantinden para ödenerek temin edilen ve "Cezaevlerinde Eşya Bulundurma Yönetmeliği" kapsamında bulunan başta radyolar olmak üzere kâğıt makasından tükenmez kaleme dek her şey "sakıncalı" olduğu gerekçesiyle el konulmuş; günlük, anı, şiir, öykü, makale çalışmalarının bulunduğu kişisel defterimiz bile incelenmek üzere toplanmıştır.

İnsan hak ve özgürlükleri yanında yaşama ve sağlık haklarının da en üst boyutta ve zincirleme ihlali haline gelen bu aralamalara karşı 62 tutsağın yapmış olduğu başvurular ise artık emir-talimat dışında bir ölçtü bulunmayan mahkemelerce "kovuşturmaya yer yoktur" denilerek reddedilmiştir.

Sohbet, spor, kurs, atölye, uzaktan eğitim başta olmak üzere mevzuatta yer alan ve doğal hak kapsamında bulunan tüm etkinlikleri iptal edilmiş hücrelerin kapıları edata açılmamak üzere tutsakların üzerine kapatılarak tecridin sembol mekânı olan F tipi hapishane tarihinin bile en ağır koşulları yaratılmıştır. Bugün 2 haftada bir saat yalnızca "zaten 24 saat beraber bulunan- hücre arkadaşlarıyla sınırlanan spor ve haftada bir kez yapılan telefon görüşmeleri dışında hiçbir faaliyet bulunmamaktadır.

Son yapılan infaz yasası değişiklikleriyle BİK (Basın İlan Kurumu) tarafından ilan ve reklam verilmeyen tüm gazetelerin hapishaneye giriş yasaklanmıştır. BİK, kendi tüzüğünden gelen keyfiyete bağlı olarak gazeteye resmi ilan ve reklam vermeyi durdurabilen tiraj gibi ölçütlerle basın üzerinde iktidarın hizaya getirme ve kontrol araçlarından biriyken aynı ölçütlerin gazetelerin yasallığı üzerinde tayin edici bir hükmü bulunmaktadır. Buna rağmen mevcut yaşalar çerçevesinde yayın yapan ve herhangi bir bayiinden serbestçe temin edilebilen Yeni Yaşam, evrensel gibi günlük ve ulusal bazda yayınlanan gazeteler ile belirli periyotlar yayınlanan tüm sosyalist yayın organları da "BİK ilan vermiyor" gerekçesiyle tutsaklara verilmemektedir. Hatta bu uygulama öyle çarpık bir zihniyetle yapılmıştır ki BİK kapsamında bulunmayan dergilerde (mizah, bilim, sanat, tarih, siyaset, felsefe kültür sanat, içeriğe sahip tüm dergiler) gazete kapsamında değerlendirilerek engellenmiş, bunun yanlışlığı ortaya çıkınca "para ödendiğini gösteren fatura ya da abonelik şartıyla alınacaktır" gibi hapishane idaresinin tayin edemeyeceği gerekçelerle özel engeller yaratılmıştır.

Hapishaneler her zaman ağır işleyen ve tutsakların revir/hastane eğitimini çileye dönüştüren, çoklukla özensiz, kelepçeli tedavi dayatmasıyla onur kırıcı ve bu nitelikleri nedeniyle kabul edilmez bulunarak sekteye uğrayan; sevklerin sürekli geçiştirildiği, gerçekleşen sevklerin tahlil ve muayene öncesi uygulanması gereken diyetler yaptırılmadan aç gidilmesi gereken muayene çoğu kez önceden bildirilmediği; tahlillerin geç yapılıp sonuçların daha da geç alındığı; sevklerin hasta ve hastalık baz alınarak değil araç ve güvenlik baz alınarak yapıldığı ve muayenede asker bulundurularak tüm mahremiyetlerin ihlal edildiği bir sağlık işleyişi söz konusudur.

Durumu ciddiyet gösteren şu örnekleri sizinle paylaşma isteriz

Hepatit-B hastaları, F.A., İ.A., E.I., A.Ç., Ş.M., A.B. isimli arkadaşlarımızın periyodik olması gereken muayeneleri yapılmamaktadır.

A.Ç. Hepatit-B hastalığına ek olarak; prostat, boyun diski ve tansiyon hastalıklarından muzdariptir. Taleplerine karşılık tedavileri aksatılmakta düzenli kullanması gereken tansiyon aleti kendisine verilmemekte, buna rağmen bir hücrede tek başına tutulmakta ve arkadaşlarıyla beraber kalma istemi reddedilmektedir.

A.T. isimli arkadaşımızda dalak büyümesi rahatsızlığı vardır. Düzenli kontrol edilmesi gerekirken hastane sevkleri yapılmamaktadır.

S.G. isimli arkadaşımızın birçok rahatsızlığı bulunmasına rağmen tedavileri yapılmamaktadır.

A.A. isimli arkadaşımızın kronik rahatsızlıkları bulunmakta ve düzenli olarak kullandığı ilaçlar pandemi hastalarında kullanıldığı ve depoda bulunmadığı gerekçesiyle kendisine verilmemektedir.

F.K. isimli arkadaşımız rahatsızlığı nedeniyle iki defa hastaneye sevk edilmesine rağmen tedavisi yapılmamadan geri getirilmiştir.

A.B. isimli arkadaşımız, 4 yıl önce parasını ödemiş ve konu hakkında İnfaz Düzenleme Hâkimliği kararı bulunuyor olmasına rağmen implant tedavisi yapılmamakta ve ağzında diş bulanmadığı için ciddi beslenme e sindirim güçlüğü yaşamaktadır.

N.Ö. isimli arkadaşımız 3 yıldır devam eden diş tedavisi ve implant yapılması pandemi gerekçesiyle yarım bırakılmıştır.

C.Ö. isimli arkadaşımız uzun zamandır devam eden birçok kronik rahatsızlığı yanında kanser tedavisi de gören ve yakın zamanda ameliyatı yapılan bir arkadaşımızdır. Ciddi risk şüphesiyle kanser test taramaları devam etmektedir. Buna rağmen yaptırmış olduğu biyopsi sonuçları bir aydır alınmamakta; sintigrafi öncesi uygulaması zorunlu olan diyet raporlara karşın kendisine verilmemektedir.

R.K. arkadaşımızın karaciğerinde yapılan biyopside olumsuz bulgulara rastlanmış ve ileri tetkikler için Ankara Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edilmesine rağmen bir aydır sevki yapılmamıştır.

S.A., 6 ay öncesinde gerçekleşmesi gereken Ankara Dışkapı Hastanesi Genel Cerahi polikliniğindeki randevusuna götürülmemiştir.

Kanser, astım, Hepatit-B, kalp v.b. pek çok kronik hastalığı olan ve 65 yaş üstü risk grubunda bulunan tutsaklara tüm taleplerine karşın griğ aşısı yapılmamaktadır.

Havalandırmaya takılan ve "özel yaşam gizliliği ilkesi"ni ihlal eden kameraları (Pek çok İnfaz Hakimliği kararında 'suç niteliğinde bulunmadığı ve 'cezaya yer yoktur' kabulü bulunmasına rağmen) kapattıkları gerekçesiyle;

E.S. adlı tutsağa 4 kez birer günlük hücre ve 5 kez birer aylık ziyaretten men cezası; S.Ç.'ye 4 kez birer günlük hücre ve 5 kez birer aylık ziyaretten men cezası; S.A.'ya 2 kez birer günlük hücre ve 1 kez birer ayık etkinlikten alıkoyma cezası verilmiştir.

Tüm açık görüşler Mart 2020'den bu yana iptal edilmiş, kapalı görüşler olağanüstü şartlarda ada bir ve resmi bayramlarda bir kez olmak üzere en fazla iki ziyaretçi ile sınırlandırılmıştır. Bir ziyaretçinin aynı anda iki kişiyi ziyaret etmesi engellenerek iki oğlu da aynı hücrede bulanan bir anneye oğullarını beraber görme izni verilmemiş ve ayrı ayrı görüştürülmüştür.

Açık görüşler yasaklanıp kapalı görüşler sınırlandırıldıktan sonra ailelerle en önemli iletişim aracı haline gelen telefon aramaları haftada 10 dakika yapılırken, pandemi nedeniyle haftada 10 artı 10 dakika şeklinde düzenlenmiş ve bu sürelerin iki ayrı numara aranarak yapabileceği bakanlık yazısı ile bildirilmiştir. Hele tüm hapishanelerde bu uygulama devam ederken Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nde önce makine arızası sonrasında iş yükü gerekçesiyle aramaların tek numara ve kesintisiz 20 dk şeklinde yapılması dayatılmaya ve ikinci telefon arama hakkını kullanmak isteyenlerin görüşmesi sonlandırılarak yeniden arama yapması engellenmekte ve hakkı tam olarak kullandırılmamaktadır.

Berberhanede makas kullanımdan kaldırılıp makine ile tek tip tıraş dayatmasına maruz bırakılan tutsaklar Berberhanepandemi nedeniyle kapatılınca tıraş ihtiyaçlarını hiç karşılayamaz hale getirilmişlerdir. Tutsakların talebi sonucu kantinde tıraş makinesi satılacağı ifade edilmiş ancak uygulamaya geçilmemiştir.

Hapishanede sınırlı sayıda (30 adet) TV kanalı bulunmakta ve bunların tamamı tutuklu ve hükümlüler yerine hapishane idaresi tarafından belirlenmekte ve kendi ideolojik eğilimleri iktidarın resmi görüşleri doğrultusunda yayın yapan kanallardan seçilmektedir. Tele 1 gibi muhalif kanallar için "bakanlık talimatı var" denilerek engel çıkarılırken tüm tutsaklar Akit TV, Bengü Türk, Kanal 7, A Haber, ATV, TGRT Haber, TRT 1, Diyanet TV, Beyaz TV, vb. kanaları izlenmeye zorlanmaktadır.

Her zaman engellenen ve geciktirilen mektuplar pandemi sonrası adeta karantinaya alınmakta, normal (pullu) mektuplar hiç verilmezken taahhütlü mektupların yerine ulaşması 2 ayı bulmaya başlamıştır. Ayrıca mektup engellemede ye bir yöntem icat edilerek tutsakların masraf azaltmak amacıyla aynı zarfta gönderdikleri mektuplar "çoklu mektup göndermek yasaktır" denilerek gönderilmemekte herkesin ayrı zarfta ve ayrıca ücret ödeyerek mektup gönderebileceği iletilmiştir.

Ayrıca; Z.K.'nin Praksis yayınevi, A.O. ve S.E.'ye gönderdiği 3 adet mektup kısmen sakıncalı; S.A.'nın S.S'ye yazmış olduğu 3 ayrı mektup "örgütsel haberleşme" gerekçesiyle" tamamen el konulmuştur.

Ağırlaştırılmış Müebbet hapis cezası alan arkadaşlarımız herhangi bir gerekçe ile verilen hücre cezaları infaz edildikten ya da hücre cezası bile içermeyen bir disiplin cezası aldıklarında dahi bu cezayı ek olarak bir aydan bir yıla kadar uzayabilen fiili hücre cezası uygulanmakta ve bu "iyi halilik" süresi doluncaya dek havalandırma kapıları 5 saat yerine bir saat açılmakta böylece hem iki kez cezalandırılmış hem de mahkeme kararı bile olmaksızın sudan sebeplerle yılları bulan hücre uygulamalarına maruz kalmaktadırlar

İstatistikler göstermektedir ki ağır tecrit uygulamasına dayalı hücre sistemi yüksek güvenlikli hapishanelerde tutulan insanlarda psikolojik sorunlar baş göstermekte ve bası miktarı artırıldıkça intihara dek varan vakalarda artış yaşanmaktadır. Kısa bir süre hapishane deneyimi yaşayan biri için dahi sorunun boyutlarını anlamak son derece kolayken her şeyin filtreden geçirildiği resmi açıklamalar ancak gizleme imkânı kalmamış istatistiklerden ibarettir. Bunun örneği tutulduğumuz hapishanede adli hükümlü S.P.'nin şüpheli ölümüdür. S.P. itirazlarına karşılık tutulduğu hücrede zorla alınarak başka bir hücreye konulmuş ve otopsi sonuçlarına yansıyacak şekilde darp edildiği iddia edilmiştir. Bu zorun hücre ve koridorlarda ne şekilde uygulandığına dair birçok tanıklık mevcuttur ve muhtemelen kamera kayıtları da bulunmaktadır. Ancak bunca tanıklık varken bile intiharın üstü örtülmek istenmekte, konuyu telefonda anlatanlara "bir ay etkinliklerden men" cezası verilip birinci dereceden tanık durumundaki hücre arkadaşı da apar topar Bolu F Tipi'ne sürgün edilerek yeni bir vakaya kadar sessizlik sağlanmaya çalışmaktadır.

Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ordu E Tipi Hapishanesi'nde K.A. ile 12 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde insan Hakları Derneği gibi kurumlara başvuru yapmak istediklerini, geçtiğimiz ay İnsan Hakları Derneği'ne başvurular yaptıklarını idarenin bu başvurular hakkında "Ordu E Tipi Kapalı Cezaevini zarara uğratacak beyanlar içerdiğinden gönderilmeyecek" dendiğini, yabancı ülke elçiliklerine başvurular ve mektuplar gönderdiklerini ancak bunlara idare tarafından el konulduğunu, gerekçe olarak da yine kuruma zarar verebilecek nitelikte yazılar ve beyanlar içerdiğinin söylendiğini aktarmıştır.

Silivri 7 Nolu Kapalı Hapishanesi

V.T.A., 19 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi A.K.A.'nın Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olduğunu, 14 Mayıs 2020 tarihinde COVİD-19 şüphesiyle hastaneye yatışının yapıldığını, kronik tansiyon hastalığının olduğunu, eşi ile telefon görüşü yapamadığını, bu nedenle bilgi alamadığını, E-nabız sistemi üzerinden eşinin durumunu kontrol ettiğini, hastanede olduğu için diğer mahpuslara göre daha iyi durumda olduğunu fakat koğuşa döndüğünde yetersiz yemek ve hijyenik olmayan koşullarda zorlanacağını beyan etmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

Silivri 9 Nolu Kapalı Hapishanesi

S.A., Silivri 9 Nolu Kapalı Hapishanesi'nden 25 Kasım 2020 tarihinde yaptığı başvuruda hapishanedeki koşullar ve karşılaşılan sorunlarla ilgili aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

Sağlık durumum şöyle ki: moral motivasyonum iyi. Romatizmal ağrılar beni çok yoruyor. Hepatit B (kronik-taşıyıcı) taşıyıcısıyım. Prostat kanseri tedavisi sonrası çok rahatsızlık yaşadım. Radyasyon ve ilaçların etkisi olabilir. Bu pandemi koşullarında hiç hastaneye gidesim gelmiyor. Zaten iki ay hastanede kaldım. Nasıl o koşullarda dayandığımı anlatamam. Yedi yirmi dört ışıklar yanıyor, lavabo yok. Yürüyecek yer yok. Oku-yaz-düşün öyle aştım. Ama bedenen yıprandım. Prostat tedavisi sonrası ilk tahlil sonuçlarım iyi çıktı. Üç ayda bir kontrole gideceğim. Kampüs hastanesi var. Yakındır. Sıkıntı olmadan gidip geliyorum. Hepatit tahlilleri için de Bakırköy'e gidip geliyorum. Romatizmal tedavi için de yapılacak bir şey yok. Kendimle konuşuyorum. Tecridi aşmamın en iyi yolu kendine takılmak, kendine yoldaş olmak. Hem konuşuyorum hem de kendimi dinliyorum. Özgürleştiriyorum yalnızlığı. Sizlere iki satır yazmak bile büyük bir tutku. Kendi dünyama hapsolmayacağım. İnsan olmanın tüm güzellikleri seninledir burada. Panoptikon'a hiç kafayı takmadan gülüyorum, okuyorum, yazıyorum, düşünüyorum, düşünüyorum, bir de saz çalıyorum. Söylüyorum da. Müziksiz hayat olmaz. Tüm evren beni dinliyormuş gibi sesimi özgür bırakıyorum. Kitap çalışmalarım var. Onlarla uğraşıyorum. Mektuplar konusunda sıkıntı yaşıyorum. Geçen hafta müdürlüğe dilekçe yazdım. Üç ay boyunca bekletilen mektuplarım var. İadeli taahhütlü yollamama rağmen buradan çıkan kimi mektuplarım diğer hapishanelerde verilmiyor. Yazıştığım arkadaşlarımla iletişim kopabiliyor.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

D.R. 12 Şubat 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde yapılan avukat görüşmesinde idarenin mahkumların görüşçüleri için yasadışı örgütlere üye olduğu iddiasıyla ret kararı verdiğini bu nedenle açık görüş yapamadıklarını, idarenin haklarında kovuşturma ve soruşturma olmayan görüşçüler içinde ret kararı verdiğini, örneğin bir mahpusun görüşçüsü için ret kararında "PKK propagandası yapabilir" şeklinde bir ret kararı verdiğini görüşlerin örgütle herhangi bir irtibatı olmamasına rağmen örgütle bağlantılı diyerek görüş yasağı koyduklarını aktarmıştır.

D.H. 19 Şubat 2020'de gönderdiği faksta ailesinin Van'da ikamet ettiğini, iki çocuğunun da öğrenci olduğunu, ailesinden binlerce kilometre uzakta bir kurumda olduğunu, defalarca sevk istemesine rağmen sözlü gerekçelerle sevk dilekçelerinin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne dahi iletilmediğini, uzakta olmalarının hem kendilerinin hem de ailelerinin mağduriyetine sebep olduğunu, uzak mesafeden kaynaklı olarak maddi ve manevi zorluk çektiklerini aktarmıştır.

Samsun Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi

Samsun Bafra Hapishanesi'nde bulunan E.Y. ile 13 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşmesinde yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. Pandemi sürecinde açık görüşlerin yasaklandığını ve kapalı görüşlerin 1 kişi ile sınırlandığını, kapalı görüşlerin olduğu hafta telefon görüş hakkının kullandırılmadığını; pandemi sürecinde hiç kapalı görüş gerçekleştirmediklerini ancak yine de ayda 2 kez telefon görüş hakkının yasaklandığını; belirtmiştir.

Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 10 Şubat 2020'de S.D., M.Ş.K., Ö.F., A.B., M.S., D.B., M.Ö., S:Ç., C.K., B.A., S.M., O.F., İ.K., M.K., M.E.T., M.D.K., H.O., İ.T., Y.A.H., C.B., M.G., S.O.,

Ş.Ç., M.A., Y.A., C.C., A.O., N.S., Ş.A., H.O., M.İ., S.Ç., H.B:, M.V., M.A., T.D., A.N:, N.Y., C.Z., S.B., C.Y., H.E., İ.K., Ö.A., M.A., U.T., M.B., H.A., M.A.A, M.E.K., F.K., S.D., İ.K., İ.D., A.B., C.Ö.ve E.B. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda OHAL döneminde başlayan uygulamaların devam ettiğini, kişi başı 5 kitap bulundurma sınırı getirildiğini, Kürtçe dilinde kitap bulundurulmasına izin verilmediğini, kantinden ücreti karşılığında satın alınan kişisel radyolarına el konulduğunu, yayımı, basımı ve satışı yasak olmayan yayınların 'yasak' olduğu bahanesiyle kendilerine verilmediğini, ceza infaz kurumu idaresine yönelik yazılan dilekçelere cevap verilmediğini, ya da sözlü cevap verildiği için itiraz haklarını kullanamadıklarını, denetimli serbestlik hükümlerinden faydalanma hakkının hiçbir yasal engel olmamasına rağmen kullandırılmadığını aktarmışlardır.

Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan A.E., M.A.K., M.K., M.K., A.E., V.F., İ.B., C.S., M.B., A.K., M.B., M.S.B., B.A., A.O., B.Y., M.B., Y.D., O.A., C.E., O.K., E.G., H.T., A.D., H.K., H.Y., Y.D., F.Y., H.D., A.Y., H.K., A.G., H.E., Z.K., M.E.P., A.Y., Ş.T., A.C., E.K., Y.R., A.E., Z.T., S.C., İ.Y., M.T., M.A., Ö.K., C.İ.ve İ.G.adlı mahpuslar tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda pandemi sebebiyle açık görüşlerin iptal edilmesine bağlı olarak telefon görüş hakkının haftada 2 kere 10'ar dakikalık olarak kullandırılmasına rağmen idarenin 20 dakikanın hepsini 1 günde kullandırdığını; mahpuslar tarafından talep edilen süreli ve süresiz yayınların kurum idaresi tarafından kendilerine verilmediğini, yazıkları dilekçelerin idarece adreslere ulaşımının engellendiğini, verdikleri dilekçelerin işlem tarihi ve numarasını istediklerinde "Dilekçen yok, dilekçen kaybolmuş, dilekçen görünmüyor sistemde vs." denildiğini, dilekçe haklarının ihlal edildiğini, tek iletişim araçlarının mektup olması sebebiyle iadeli taahhütlü olarak aile, arkadaş ve kurumlara mektup göndermelerine rağmen mektupların yerlerine ulaşmadığını, mektupların akibetlerini sorduklarında ise kayboldu denildiğini veya iade edildiğini aktarmışlardır.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şırnak T Tipi Hapishanesi'nde bulunan mahpuslarla yapılan avukat görüşünde mahpusların beyanlarına göre; "Kitap bulundurma hakkının sınırlandırılması uygulamasının devam ettirildiği, her mahpusun en fazla 6 kitap bulundurabildiği bunun da 3 ayda bir değişim hakkının verildiği, mahpuslar kapalı zarfta dilekçe verilmesinin 1.5 ay kadardır zorunlu hale getirildiğini, zarfın kendilerinde olmayıp kantinden satın almak zorunda kaldıklarını, bir konuda cevap alamadıkları için birden fazla dilekçe verdiklerini, kapalı zarf zorunluluğundan sonra hapishanesindeki kişilerin "birbirini şikayet" adı altında türlü türlü dilekçeler verildiğini, gönderilen mektupların geç verildiğinden (kimi zaman 1 ay kadar) şikayetçi olduklarını, nedeninin sorulduğunda PTT'den kaynaklı gecikme olarak söylense de hapishane genelinde benzer gecikme yaşanmaması nedeniyle hapishaneye ulaşma sonrasında kasıtlı olduklarını geç verildiğini düşündüklerini, mektup tesliminin de düzensiz olduğunu, kimi zaman gündüz kimi zaman akşam saatlerinde teslim edildiğini, yazılan mektupların keyfi olarak engellendiği, kendilerine iade edildiği mahpuslar tarafından ortak olarak ifade edildiğini, Yeni Yaşam gazetesi verilmediğini" ifade edilmiştir.

Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'dan M.M., F.E., M.A., S.D., Y.U., A.S., O.F., O.B., V.E., N.K., A.B.E., Y.İ., H.K., Y.Ş., Y.K., A.B., N.O., A.A., E.N., H.S., İ.G., S.K., A.S., S.Ö.ve M.Ü., 25 Eylül 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne mektup ile yaptıkları başvuruda uzun zamandır cezaevinde bulunduklarını, cezaevi idaresi tarafından haklarının kısıtlandığını, yasalar ile tanınan hakların Covid-19 salgını bahane edilerek gasp edildiğini, taleplerine rağmen gazete alamadıklarını, sağlık sorunlarını dile getirmelerine rağmen revire çıkamadıklarını, kronikrahatsızlığı olan arkadaşlarının aylardır tedavilerinin aksadığını, dilekçelerinin cevapsız kaldığını, gelen ve giden mektuplara keyfi olarak el konulduğunu, covid-19 salgınından korunmak için kendi imkanları ile temizlik malzemeleri alamadıklarını, idarenin ise temizlik malzemesi sağlamadığını, cezaevinde musluk suyunun kesildiğini, covid-19 testi pozitif çıkan ve karantinaya alınan mahpuslar ile aynı anda telefon görüşüne götürüldüklerini, covid-19 testi pozitif olan

bir mahpus ile temas eden başka bir mahpus için taleplerine rağmen test yapılmadığını, sosyal aktivitelerin kısıtlandığını, spor yapma haklarının ellerinden alındığını, kantinde satılan gıda malzemelerinin yetersiz olduğunu, fiyatlarının ise fahiş olduğunu ve satın alamadıklarını, tüm bu hususların sağlık ve can güvenliklerinin tehdit ettiğini belirterek tarafımızdan yardım talep etmişlerdir.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde avukat görüşü yapılan mahpusların beyanlarına göre; "Cezaevi idaresince mahpuslara gelen mektupların verilmediği, kendilerinin gönderdiği mektupların da çoğu zaman yerine iletilmediği, Kürtçe yazılan mektupların tercüman yok bahanesi ile gönderilmediği, Yeni Yaşam Gazetesinin ve bakanlık onaylı Kürtçe kitapların verilmediği, cezaevi idaresine ve diğer kurum ve kuruluşlara yazılan talep ve şikayet dilekçelerinin işleme konulmadığı, dilekçeler için herhangi bir evrak kayıt numarası verilmediği, dilekçenin akıbeti sorulduğunda böyle bir dilekçenin olmadığı söylenerek mahpusların dilekçelerinin işleme dahi konulmadığı, cezaevi idaresince mahpusların dilekçe hakları engellenerek diğer kurum ve kuruluşlara etkili başvuru haklarının ihlal edildiği, mahpusların yaşadığı hak ihlallerini ilgili makamlara bildiremedikleri, bu haliyle dilekçe haklarının ihlal edildiği ve yaşadıkları hak ihlalleri nedeni ile başvuru yollarının kapatıldığı veya etkisizleştirilmeye çalışıldığı" aktarılmıştır.

Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpus Y.Y. 14 Aralık 2020 tarihinde derneğimize mektup aracılığıyla başvuru yapmıştır. Y.Y. başvurusunda "pandemi süreciyle birlikte aile ziyaretlerinin yasaklanmasıyla birlikte manevi olarak çektiği ızdırabın arttığını, kurumda bulunan kronik hastalığı olan mahpusların düzenli kontrolleri yapılması gerekirken hastane sevklerinin uzun aralıklarla yapıldığını, bu sebeple mahpusların tedavilerinin aksadığını, avukat müvekkil görüşlerinin kapalı aile görüş kabinlerinde yapıldığını, konuşmaların telefon aracılığı ile dinlenmesi sebebiyle avukat müvekkil gizliliğinin ihlal edildiğini, ailelerinden uzakta bir çok mahpusun bulunduğunu ailelerin ekonomik sebeplerle kendilerini görmeye gelemediklerini, pandemi süreciyle birlikte ailelerin uzun yolculuk etmeleri hayati risk teşkil ettiğini," belirtmiştir.

6 Ekim 2020 tarihinde derneğe gelerek başvuruda bulunan D.Y: Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan R.T.Ö. ve arkadaşlarının Hapishane idaresi ve gardiyanlar tarafından İletişim, sosyal haklar, görüş, tedavi hakkı, kötü muamele, savunma hakkı, yayınlara ulaşma, hücre değişimleri, idareyle diyalog, posta alma ve gönderme biçiminde hak ihlaline uğramıştır şeklinde beyanda bulunmuştur.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan M.T. 30 Ekim 2020 tarihinde İHD'ye mektupla başvurmuş ve hapishanede yaşanan sorunlarla ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir:

> Bulunduğum bu cezaevinde ziyaretçi kabulünden, avukatlarla görüşmeye, posta-koli kabulüne, sosyal faaliyetlere değin bütün etkileşim alanları durduruldu. Zaten Covid-19 pandemisi öncesinde ciddi hak ihlallerinin olduğu, hakların kullandırılmadığı, engellendiği bir cezaeviydi burası. Salgınla birlikte bütün haklar tamamen askıya alınmış durumdadır. 1 Haziran tarihli, adına "kontrollü sosyal yaşam" denilen bir döneme geçilmiş, her alanda yasak büyük oranda kaldırılmış, normale yakın bir döneme girilmiştir. Ancak bulunduğumuz cezaevinde halen bunun yansımalarını görmüş değiliz. Mevcut uygulamalar bu kısıtlamaların kalıcılaştırılmak istendiği yönünde ciddi sinyaller vermektedir. Şu an yaşanan sorunların birkaçını belirtecek olursam: Salgın sürecinden önce de sosyal faaliyetler oldukça sınırlıydı. Olabildiğince azaltılmış bir şekilde idare

tarafından yapılıyordu. Salgınla birlikte bu, komple ortadan kaldırıldı. Dolayısıyla ağır bir tecrit altında olan biz tutuklu ve hükümlülerin çok sınırlı sosyal faaliyetlerine engel konulmakta. Zaten yaklaşık iki yıldır bu cezaevinde bulunmama rağmen "farklı bir statü" adı altında herhangi bir sosyal faaliyet hakkından faydalanamadım. Tutuklu ve hükümlülerin iletişimini engellemek yerine yapılması gereken personelle olabilecek temasları azaltmaktır. Şu anda personel dışında cezaevinde dışarı ile fiziksel teması olan hiçbir birey bulunmamaktadır. Bundan dolayı sosyalleşme olanakları ve faaliyetlerin olmamasının bütün etkileri gözetilerek herhangi bir sağlık sorunu teşkil etmeyen sohbet, spor ve sosyal faaliyetlerin bir an önce başlatılması gerekmektedir. Bulunduğum cezaevinde 2016-17 tarihinden bu yana oda değişimi talepleri kabul edilmemektedir. Sosyalleşme faaliyetlerinin en asgari düzeyde tutulduğu bir cezaevinde tutuluyoruz. Yıllardır aynı arkadaşlarımızla 24 saat daracık bir mekânda hapisiz. (Bütün bilimsel, psikolojik, sosyolojik disiplinler açısından, kendi toplumsal pratiklerimiz açısından, yani hangi zaviyeden bakılırsa bakılsın bu uygulamanın bireyler ve birlikte kaldıkları insanlar açısından ciddi sorunlar doğuracağı açıktır. Yeni ilişkiler kurma, sosyalleşme imkânları bulma sadece istek ve arzularla ilgili değildir. Bundan öte insani bir istemdir. Kişinin böylesi taleplerine bu yönleriyle de bakmak gerekir. Aksi takdirde bütün talepleri "örgütsel iletişim" kategorisinde değerlendirmenin hem hükümlü tutuklular açısından hem de cezaevleri kurum düzenini sağlamada sürekli sorunlar doğuracaktır. Şu an dayatılan konseptin her türlü bireyler arası ilişkiler sorunları ve bireyin ruhsal yapısında sarsılmaz sorunlara yol açacağı aşikârdır. Bu uygulama mantığıyla adeta, kavga edin, birbirinize kendinize zarar verin, o zaman belki oda değişimi yaparız denmektedir. Bir oda değişiminin yapılabilmesi için illa kavga mı etmemiz gerekiyor, yoksa sağlığımızı tehlikeye sokacak eylemlerde mi bulunmamız gerekiyor? Şu anda bunların ötesinde kalp ve solunum yolları ile ilgili sağlık sorunları yaşayan, kronik rahatsızlığı olan insanların biler sağlık nedeniyle yaptıkları talepler kabul edilmiyor. İdarenin oda değişim taleplerine doğru bir şekilde yaklaşması elzemdir. Cezaevlerinde en ağır şartlar altında tutulan ağırlaştırılmış müebbet hükümlülerine dönük bir tedbir alınmamıştır. Bulunduğumuz cezaevinde zaten pandemi sürecinden önce de hücre havalandırmasına çıkarılma süreleri ülke genelinde neredeyse hiçbir cezaevinde olmayan bir saatle sınırlıydı. Pandemi sürecinde temiz hava alma, bulunduğumuz daracık mekânın temizliğini yapıp havalandırma için birçok defa havalandırma süresinin uzatılması yönünde dilekçeler verdik. Bu konuda aynı mevzuata bağlı, aynı yönetmeliğe tabi birçok F Tipi cezaevlerinde havalandırma sürelerinin uzatıldığını biliyoruz. Örneğin normalde 4 saat olup da bu süreçte 6 saate çıkarılan cezaevleri var. Salgın tehlikesi olduğu gibi devam etmektedir. Birçok cezaevinde hastalığa yakalananlar ve yaşamını yitirenler oldu. Aynı riskin burada olmadığı söylemek salgın gerçekliğine aykırı bir iddia olacaktır. Bundan dolayı son tahlilde insani bir gereksinim olan temiz hava alma, bulunduğumuz mekânın temizliğini yapma ve havalandırmak için şu an günde sadece 1 saat olan havalandırma süresinin ağırlaştırılmış müebbet hükümlüler için uzatılması gerekmektedir. Belirttiğim bu ve buna benzer revire çıkma, hastane sevkleri gibi zaruri ihtiyaçlar kısıtlanmakta, hak ihlalleri yaşanmaktadır. İnsani koşulların oluşturulması, gerekli önlemler alınarak sağlanabilir. Sizlerin hassasiyetle yaklaşacağınıza inanıyorum. Bu vesileyle çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda F.Ç. ile 11 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde iç posta denilen hapishane mahpusların birbirleriyle mektuplaşmalarının yasaklandığını, bu hususta başvurular yaptığını ancak cevap alamadıklarını; anadilinde gelen mektupların 6 ay boyunca incelemede tutulduğunu; Kürtçe kitapların alınmadığını, mektuplar ve kitaplarda herhangi bir kelimenin dahi sakıncalı bulunabildiğini ve iade edildiğini; kantininden aldıkları radyoların toplatıldığını aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda V.K. ile 11 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde mektuplarının verilmediğini, faks gönderdiğinde 6 ay sonra gittiğini; Kürtçe kitapların cezaevine sokulmadığını, üç ayrı blokta aynı davadan yargılandığı arkadaşlarıyla ayrı ayrı tutulduklarını aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan A.A. ile 11 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde tecrit altında tutulduğunu, radyolarının toplatıldığını, istedikleri gazetelerinin verilmediğini, ortak alanlarının olmadığını, spora ancak 10 kişi çıkarıldıklarını koğuşta 14 kişi olduklarını ve 4 kişinin sürekli olarak içerde kaldığını, kitap konusunda sıkıntıların olduğunu 5 kitap sınırlamasını kendilerine yetmediğini beyan etmiştir

S.A. ile yapılan görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. "Koğuşlar arasında değişiklik taleplerinin reddedildiğini; iç postanın yasaklandığını, bu yasağa ilişkin olarak daha önce infaz hakimliğine başvuru yapıldığını ve taleplerinin kabul edildiğini, bir süre mektup alış verişi yapıldığını, daha sonra cezaevi idare ve gözlem komisyonu kararıyla iç postanın yasaklandığını, bu sefer itirazlarının infaz hakimliğince de reddedildiğini; 46 yaşında olduğunu ve 26 yıldır cezaevinde kaldığını, vücudunun çok yıprandığını; Trabzon'a ulaşmanın çok zor olması nedeniyle aileler ve avukatlar ile görüşemediklerini, 26 yıldır annesini ve babasını, 2 yıldır da ailesinden kimseyi görmediğini, ailesinin yaşadığı şehire yakın cezaevine sevk talebinde bulunduğunu ancak taleplerinin reddedildiğini; revire çıkarıldıklarını ancak hastaneye sevklerin kabul edilmediğini, revirde ilaçların yazdırılarak alınabildiğini beyan etmiştir.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nden 24 Nisan 2020'de A.C.T., C.V., Ş.A., M.S.G., H.S., Ö.A., C.Ö., S.Y., H.A., S.O., M.O., M.E.O., H.O., M.S., K.T., M.Ş.K. tarafından mektup yoluyla başvuru yapılmıştır. Mektupta hapishanede yaşanan sorunlar ve engellemelere dai aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

> Adalet Bakanlığı'nca Korona Virüse karşı önleyici tedbirler kapsamında aileler ile mahpusların açık ve kapalı görüş yapayacakları, bunu telafi etmek için de haftalık 10 dakika olan telefon görüşmelerinin 20 dakikaya çıkarıldığı bildirilmiştir. Fakat iletişim cezalarmızın olması nedeniyle bu haktan hiçbir şekilde yararlandırılmıyoruz. Daha önce iletişim cezaları olsa dahi ailelerle açık ve kapalı görüş yapabiliyorduk. Çünkü açık ve kapalı görüşe dair herhangi bir ceza olmuyordu. Pandemi süresince ailelerle haberleşememeden kaynaklı olarak ciddi endişe içindeyiz. Bu konu ile ilgili olarak ilgili mercilere yazdık, ancak cevap alamadık.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ekim 2020'de M.S. ile yapılan avukat görüşünde pandemi ile birlikte tam olarak tecrit altında tutulduklarını, en basit taleplerinin bile karşılanmadığını; dış dünyayla bağlantılarının koparıldığını ve haber alma kaynaklarının bulunmadığını, Yeni Yaşam gazetesi başta olmak üzere Evrensel, Birgün gazetelerinin kendilerine ulaştırılmadığını, idareye sebebi sorulduğunda da Evrensel Gazetesinin uygunsuz reklamlar aldığının söylendiğini, dergilerin dış kantinde dahi satılmadığını, kendilerine gönderilen kitapların 2 ayda bir verildiğini; Pandemi süreciyle birlikte açık

görüşlerin yasaklandığını ve kapalı görüşlerin 1 kişi ile sınırlandığını, kapalı görüş için verilen isminde idarenin takdirinde kabul edilip edilmeyeceğinin belli olmadığını; siyasi mahkum diye tabir edilen 3 odanın bulunduğunu, ancak bir odanın kapatılarak mahkumların diğer odaya dağıtıldığını, şuan 2 odada 41 mahkumun kaldığını, odalardan birinde 20 diğerinde ise 21 mahkum olduğunu, 20 kişinin odada yaşaması nedeniyle odanın aşırı dar geldiğini, odaya gelen mahkumların masa ve dolapları ile geldiğinin ve yemek yerken masaları havalandırmaya çıkarmak zorunda kaldıklarını, T tipi olarak tabir edilen koğuşların 7 kişi alacak şekilde dizayn edildiğini, cezaevinde en başta 7 kişi tutulduklarına daha sonra sayının 10'a çıkarıldığını sorasında da 21 kişinin odaya sığdırılmaya çalışıldığını, odaya mahkumların sığmasının mümkün olmadığını, bu kalabalık durumun pandemi koşullarını gittikçe daha da ağırlaştırdığını, Tokat hapishanesinde spor, sohbet, atölye vb. faaliyetlerin 2 yıldır yasaklanmış olduğunu, bu yasakların pandemiyle ilgisi bulunmadığını zaten yasak olduğunu aktarmıştır.

Van F Tipi Kapalı Hapishanesi

Z.A., M.Y., H.A., D.A., 14 Eylül 2020 tarihinde; D.D., M.O., D.A., M.E., B.T. 24 Eylül 2020 tarihinde Van F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektup yoluyla kurumumuza başvuru yapmıştır. Mektuplarında Yeni Yaşam gazetesinin verilmediğini, dilekçelere zamanında yanıt verilmediğini belirterek yardım istemişlerdir.

A.A.M., F.A., S.Ö., A.Ç., İ.K., S.A., A.Ş., Y.Ü., K.Y., H.B., 3 Temmuz 2020 ve Temmuz 2020 tarihlerinde yaptıkları başvurularda haberleşme hakkının, sosyalleşme hakkının keyfi olarak kısıtlandığını, zorunlu sevk bahanesiyle sürgün edildiklerini, ailelerine yakın cezaevlerine sevk edilme taleplerinin ise karşılanmadığını, yasaklı olmayan radyo, dergi ve gazetelerin kendilerine verilmediğini aktarmışlardır.

V.A.'nın 27 Mayıs 2020 tarihinde yaptığı başvuruda kardeşi ve müvekkili S.A.'nın mektuplarının iletilmediğini ve yazışmalarına el konulduğunu, kendisine gönderilen mektup, faksların ve talep ettiği dergi ve gazetelerin verilmediğini, kamu kurumlarına yazdığı dilekçelere el konulduğunu ve muhataplarına ulaştırılmadığını, 2019 yılında basılan kendi yazdığı kitap olan Çöl Çiçekleri isimli kitabın kendisine verilmediğini, tüm bu uygulamalara karşı şikayet başvuruları yaptıklarını fakat müspet sonuç alamadıklarını, idari girişimlerinin ise sonuçsuz kaldığını aktarmıştır.

Van T Tipi Kapalı Hapishanesi

13 Nisan 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan B.K. isimli mahpusun ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde, mahpusların gardiyanlar şiddetine maruz kaldıklarını aktardığı öğrenildi. Ağabey Özgür Karaca, görüşmeye ilişkin şu beyanlarda bulundu:

> Kardeşim, 5 Nisan'da koğuşlarına gardiyan ve askerler tarafından keyfi uygulamalarla ayakta sayım dayatması yapıldığını ve buna karşı gelen aralarında kardeşimin de bulunduğu 20 tutuklunun işkenceye maruz kaldığını söyledi. Kardeşim ve 3 arkadaşı sonrasında kirli olan hücrelere atılmış. Normalde kardeşimle her Salı günü telefon görüşmesi yapıyorduk. Cezaevini aradığımızda kardeşimin kendi isteğiyle çıkmadığını söylediler. Daha sonra kardeşimle konuştuğumuzda durumun öyle olmadığını öğrendik. Salgın sonrası koğuş değişikliği yapıldığını ve gittikleri koğuşta televizyon olmadığını belirten kardeşim, gelen mektuplarının kendilerine verilmediğini ifade etti. Kitaplarının bir ay önce alındığını ve geri verilmediğini de anlattı.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK V:

Bilgiye Erişim Hakkı

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

BİLGİYE ERİŞİM EĞİTİM HAKKI İHLALİ 1
Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Hapishanesi 4
Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi 4
Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 5
Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi 5

BİLGİYE ERİŞİM EĞİTİM HAKKI İHLALİ

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

28 Ağustos 2020'de Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan K.B. ile yapılan avukat görüşünde oda değiştirmelerine izin verilmediğini, kitap sıkıntısının devam ettiğini, dışarıdan kitap girişinin halen yasak olduğunu, haftada 45 dk. spor yapılmasına izin verildiğini, onun dışındaki hiçbir sosyal aktiviteye izin verilmediğini aktarmıştır.

23 Kasım 2020 tarihinde Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde Y.B. ile yapılan avukat görüşünde şu bilgileri aktarmıştır:

> İdareye, savcılığa, mahkemelere ve Anayasa Mahkemesi'ne dilekçeler yazıyoruz. Dilekçelerde işlem numarası verilmiyor, iadeli taahhütlü mektuplarda da iade koçanları bize verilmiyor. Bu nedenle yazılan dilekçelerin akıbetini bilemiyoruz. Pullu mektuplar kayboluyor, 2 adet AYM başvurum var ancak bu başvurular gönderilmedi. Şizofreni hastası S.T.'ye yapılan işkenceleri CİSST'e yazdık ancak bu başvuru da idarece gönderilmedi. Sonrasında tüm engellemelere ilişkin hak ihlallerine karşı Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yapıldı. Ancak AYM başvurularına el konuldu, CHP Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'a mektup yazdık, bu mektup üzerine idarenin beni çağırdı ve "bu mektubun içinde uygun bulunmayan şeyler var bunları değiştir" denildi. Kabul etmeyince de idarenin karar almadan "göndermeyeceğiz" dedi. Gelen kitapların hiçbiri verilmiyor. İki ayda bir kez bir kitap hediye verileceği söylendi ancak ayda bir kitap bile verilmiyor.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.İ.:

> Cezaevi Müdürlüğü İzleme ve Gözlem Kurulu, "dışardan koliyle ve ziyaretçilerin getireceği kitaplar kuruma alınmayacak" şeklinde bir karar almış. Bu karara karşın itiraz başvurusu yaptık, infaz Hakimliği ve Ağır Ceza Mahkemesinin itirazları reddetti. AYM'ne bireysel başvuruda bulunduk.
>
> Koğuşta 9 kişi kalıyoruz, diğer koğuşlarda iki tuvalet, bir banyo ve 3 lavabo koğuştan ayrı bir bölümde bulunurken bizim koğuşta banyo, tuvalet ve lavabo aynı yerde, yemekhanenin içinde. Koğuşta beş kişi elli yaşın üzerinde. Verem, Akciğer Kanseri, Prostat, Böbrek, Bağırsak, Mide gibi ağır ve kronik sağlık sorunları olanlar var. Ağır ve kronik sağlık sorunları olmasından kaynaklı

banyo, tuvalet ve lavabonun aynı yerde ve de yemekhanede yer alması bizi oldukça zorluyor. Her görüşmede bu talepleri idareye iletiyoruz ve cezaevinde boş koğuşlar olmasına rağmen koğuşları değiştirilmiyor.

Adalet Bakanlığı'na bu taleple ilgili dilekçe yazdık, bakanlığın yazdığı cevap yazıda "Ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü-tutukluların tedavilerinin gerekli kıldığı tüm işlemlerin eksiksiz yerine getirilmesini" belirtmesine rağmen cezaevi idaresi odamızı ısrarla değiştirilmiyor.

Cezaevinin kimi uygulamalarına, aldığı kararlara, yasal-hukuki niteliği olmayan işlemlerine karşın Adalet Bakanlığı'na, İnfaz Hakimliği'ne ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazdığımız dilekçeler "Siz cezaevi idaresi hakkında şikayette bulunuyorsunuz" gerekçesiyle kurumlara gönderilmiyor. Dilekçelerin gönderilip-gönderilmediğine dair çıkış numaraları verilmesini talep ettiğimizde "çıkış numarası verilmesi yasaklanmıştır" deniliyor. Kurumlara gönderilenlere cevap geliyor, ancak çoğunluğu gönderilmediği için cevap alamıyoruz. Ben ve H.Y.'nin alınan kitap kararına karşın AYM'ne yaptığımız bireysel başvuru dosyalarını 31 Ağustos 2020 tarihinde cezaevi idaresine teslim ettik. Ancak cezaevi idaresi başvuruları Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermedi, aradan 40 günü aşkın bir süre geçmesine rağmen AYM'den herhangi bir "alındı" belgesi gelmedi. Başka başvurulara AYM 15-20 gün içinde "alındı" belgesi gönderiyor. Başvurunun akıbetini öğrenmek için Afyon 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne 15 Eylül 2020 tarihinde yazdığımız dilekçenin de mahkemeye gönderilmedi. Ailelerinin koliyle gönderdiği iç çamaşır ve çoraplar verilmiyor, kantinden satın alınması isteniyor. Böyle bir uygulamanın yasal bir mevzuatı yok, bu uygulama için Cezaevi ve İdare Gözlem Kurulu'nun aldığı bir karar da yok. Bu uygulamalar için İnfaz Hakimliği'ne yazdığımız dilekçeler de gönderilmiyor. Depoda bulunan eşya veya koli ile aileler tarafından gönderilen giyim eşyalarının yerine yanlarında bulunan eşyaları çöpe atmayı kabul ederlersek verecekleri söyleniyor. Kabul etmezsek verilmiyor.

12 Kasım 2020 günü Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde K.B. ile avukat görüşünde pandemi süreci ile birlikte tam olarak tecrit altında tutulduklarını, en basit taleplerinin bile pandemi bahanesiyle karşılanmadığını, dış dünyayla bağlantılarının koparıldığını, Yeni Yaşam, Evrensel, Birgün gazetelerinin kendilerine verilmediğini aktarmışlardır.

Hapishanedeki mahkumlar sürgün edildiklerinde yanlarında getirdikleri kitaplar dahil kitapları verilmiyor, kitaplar kolilerde tutuluyor. Bütün mahkumlar talepte bulunarak dış kantin yoluyla kitap almak istiyor, ancak dış kantinde kitap bulunmuyor. Hapishanede 5 kitap sınırının var, kitaplar hiçbir şekilde değiştirilmiyor, geldiğimiz günden beridir yanımızda bulunan 5 kitap dışında kitap alamadık. Dergi gibi süreli yayınlar konusunda sadece dış kantinde satılan dergiler alınabiliyor. Ancak pandemi sürecinde mahkumların yazdırdıkları dergiler satın alınmıyor, mahkumların dergi ismi yazdırıp parayı ödemelerine rağmen idarenin uygun gördüğü dergileri kendilerine getirilmiyor.

Daha önce siyasi mahkum diye tabir edilen 3 oda vardı, ancak bir oda kapatılarak mahkumlar diğer odalara dağıtıldı. Şu an 2 odada 40 mahkum kalıyor. 20 kişinin odada yaşaması nedeniyle oda aşırı dar geliyor, odaya gelen mahkumlar masa ve dolapları ile birlikte geldi, odada hareket edecek yer

kalmadı. Odaya mahkumların sığması mümkün değil, bu kalabalık durumun pandemi koşullarını gittikçe daha da ağırlaştırdığı ortada. Oda sayısının 3'e çıkarılmasını talep ediyoruz. Odaların bu kalabalık haline rağmen "rotasyon" yapılmıyor. Koğuşları boşaltmak için bu oda birleşimi yapıldı, mahkumların "rotasyon" talepler memurlar tarafından alınmıyor. İdare "rotasyon talebi" dilekçesini reddetmek gibi bir zahmete bile katlanamadıkları görülüyor.

Çok fazla insan hakları ihlali ve şiddetle karşı karşıya bırakılıyoruz. Bu nedenlerle sürekli olarak bütün mahkumların kurumlara başvurular, idareye ve savcılığı dilekçeler yazdıklarını söyleyebiliriz. Ancak yazılan mektup ve dilekçelerin akıbetini bilemiyoruz. "İç posta"da da mektuplar çok uzun sürede gidip geliyor, hapishanede diğer koridorda bulunan koğuşa mektup gönderdim mektup 60 gün sonra ulaştı.

23 Kasım 2020 günü Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde İ.Ç. ile yapılan avukat görüşünde hapishanede hiçbir şekilde kitapların değiştirilmediği, kütüphanede olan kitapların dahi kendisine verilmediği, dış kantinde satılan kitapların da verilmediği belirtilmiştir. Bu nedenle elinde bulunan 5 kitapla kalakaldığını, kendisine gönderilen Kütçe kitaplar için kitapları kontrol edecek memurun bulunmadığı söylenerek kitapların verilmediğini, çevirmen ücretini kendisinin karşılaması durumunda çevirmene gönderileceğini ve uygun bulunması durumunda kitapların verileceğini, sürgün edildikleri günden beridir M.S. K.'nin, M.S.A.'nın, Y. B.'nin tek kişilik hücrede tutulduklarını, bu konuyla ilgili defalarca kurumlara başvurular ve savcılığa suç duyurularının kurum dışına çıkarılmadığını, iadeli taahhütlü başvurularının da iade koçanlarının kendilerine verilmediğini, verilen dilekçeler iş emri numaralarının kendilerine bildirilmediğini ifade etmiştir.

Aksaray T Tipi Kapalı Hapishanesi

Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 24 Kasım 2020 tarihinde S.D., B.Ç., M.B. ve İ.T. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruya göre; "Kurumda kitap sınırlamasının olduğu, kırtasiye malzemelerini yine kantinden almak zorunda kaldıkları çünkü aileleri tarafından yollanan kurşun kalem, silgi gibi kırtasiye malzemelerinin verilmediği, kurum kantininde bulunan eşyaların oldukça kalitesiz ve pahalı olduğu" belirtilmiştir.

Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi

Samsun/Bafra T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan E.Y. ile 13 Kasım 2020 tarihinde avukat görüşü yapılmıştır. Görüşte; "Yeni Yaşam gazetesi başta olmak üzere süreli yayınların yasaklandığını, TV'de sadece yandaş TV kanallarının olduğunu, Halk TV ile Tele 1'inde yasaklandığını, idaresinin pandemi sürecinde önlem almadığını" belirtmiştir.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 19 Haziran 2020'de S.K., E.A., S.D. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Kitap, dergi gazete vb. kaynakları temin etmede sıkıntı yaşadıkları, kantinden aldıkları radyoların toplatıldığı ve kendilerini geri verilmediği; odalarının yan yana olmasına rağmen arkadaşlarına yollamak istedikleri kitapların verilmemesi nedeniyle kendi paralarıyla posta yolu ile matbu biçiminde yolladıkları kitaplar için bu uygulamanın da kaldırıldığı ve matbu kitap yollayamadıkları, koli ile yollanmasının istendiği, birçok kişinin ekonomik durumunun zayıf olduğunu ve bu uygulamaların maddi külfeti arttırdığı, yollamak istedikleri kitabın fiyatından daha fazla koli gönderilerine para vermek zorunda kaldıkları" belirtilmiştir.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan B.G., M.Ş., K.B. tarafından 15 Haziran 2020 tarihinde mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Günlük gazetelerin bayiye gelmediği veya cezaevinin güvenliğini tehlikeye düşürüyor diye zaman zaman verilmediği, bunun Anayasa Mahkemesi tarafından bir hak ihlali olarak değerlendirildiği, kısa dalga radyolarının toplatıldığı, cezaevi içerisindeki arkadaşlarına PTT aracılığı ile matbu kitap göndermenin yasaklanmış olduğu ve koli ile gönderilmesinin istendiği, ancak daha ucuz olan matbu ile göndermek istedikleri, revire çıkmak için haftalarca bazen aylarca beklemek zorunda ve defalarca dilekçe yazmak zorunda kaldıkları" belirtmiştir.

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 16 Haziran 2020'de S.K. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda şu hususlar dile getirilmiştir:

> Cezaevindeki sosyal faaliyetler tamamen ortadan kalkmış durumda. Gazete, kitap ve dergilere el konuluyor ya da erişim engelleniyor. Kantinde satılan ürünler pahalı, kargo gönderileri de alınmıyor ve kargolar teslim edilmiyor. Kantinden satın almış olduğumuz radyolar toplatıldı ve geri verilmiyor. Ağır hasta mahpusların tedavileri yapılmadığı gibi revire çıkma konusunda kısıtlamalar ve engellemeler var, dilekçe aracılığı ile talep etmiş olduğumuz bazı ilaçlar da verilmiyor. Cezaevlerinde arkadaşları arasında matbu kitap gönderimine de izin verilmiyor.

Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Hapishanesi

Giresun Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda A-5 koğuşunda bulunan tutuklu/hükümlüler R.D., Y.K., A.A., İ.A., M.E.S., A.O., M.A., N.E., Z.İ., M.D., M.T.Ö., M.Ç., Ş.K., Ü.K., E.A., Y.G., A.G., S.Ç., C.Ş., E.E. ve E.A. tarafından 2 Mart 2020 tarihinde mektup yoluyla yapılan başvuruda; "Bulundukları ceza infaz kurumuna 6 ay önce farklı ceza infaz kurumlarından getirildiklerini, beraberlerinde getirdikleri araştırma-inceleme kitaplarının kendilerine verilmediğini, her bir kitabın tek tek idare tarafından okunduktan sonra verileceğinin bildirildiğini, fakat 6 ay geçmesine rağmen verilmediğini, kişi başına 3 kitap bulundurma sınırı bulunduğunu fakat kendilerine 3 kitabın dahi verilmediğini, bireysel araştırma-inceleme amaçlı roman, öykü, şiir vb. taslak çalışmalarının bulunduğu defterlerinin de kontrol edileceği bahanesiyle kendilerine 6 aydır verilmediğini" aktarmışlardır.

Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ordu E Tipi Hapishanesi'nde bulunan K.A. 12 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşmede şu bilgileri aktarmıştır:

> Haber alma hakkımız engelleniyor, televizyonda yalnızca idarenin istediği kanalları izleyebiliyoruz. Yeni Yaşam, Evrensel, Birgün gazetelerini alamıyoruz, dergi gibi süreli yayınlar sadece dış kantinde satılanlarla sınırlı olarak bulunduruluyor. İnsan Hakları Derneği gibi kurumlara başvuru yapmak istiyoruz, başvuru dilekçelerimiz ve mektuplarımız idarenin bu başvurular hakkında "Ordu E Tipi Kapalı Cezaevini zarara uğratacak beyanlar içerdiğinden gönderilmeyecek" diyor. Yabancı ülke elçiliklerine başvurular ve mektuplar gönderiyoruz, ancak bunlara idare tarafından el konuluyor. Gerekçe olarak da yine kuruma zarar verebilecek nitelikte yazılar ve beyanlar içerdiği söyleniyor.

Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Ş.S. tarafından Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan eşi Y.S. için 02 Eylül 2020 tarihinde yapılan başvuruda eşinin durumuyla ilgili aşağıdaki bilgiler aktarılmıştır:

> "Eşim 4 yıldır Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu. Açık Öğretim Adalet Bölümü öğrencisi, ancak ders kitapları olan hukuk kitapları "inceleme" gerekçesiyle kendisine verilmiyor. Bunun için de cezaevi müdürü ile ayrı bir görüşme talep ettiğinde, talebi de reddediliyor. Hiçbir şekilde ne personeller ne de müdür hiçbir yetkili iletişime geçiyor. Taleplerini resmiyete dökemediğimiz için eşi olarak ben ve kendi de şahsi olarak yaptığımız başvurulara dönüş olmuyor. Yasal olan haklarının kullandırılmasına müsaade edilmiyor."

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

D.R. ile 12 Şubat 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde avukat görüşmesinde cezaevinde kapaklı kitapların kendilerine verilmediğini, sık sık arama yapıldığını ve aramalar sırasında kapaklı kitapların alındığını kapakların yırtıldığını aktarmıştır.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tarsus 3 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde avukat görüşü yapılan mahpusların beyanlarında hapishanede yaşanan sorunlar ve ihlallere ilişkin aşağıdaki hususlar aktarılmıştır:

> "Mahpuslara yeterince kırtasiye malzemesi verilmiyor. Verilen kalemler tek cins ve kötü, farklı bir kalem seçeneği de bulunmuyor. İstenilen nitelikte defter verilmiyor, daksil istediğimiz halde verilmedi, yazı yazma ihtiyaçlarını yönelik hiçbir talep karşılanmıyor. Mahpus ailelerinin getirdikleri eşyalar ve kitaplar kabul edilmiyor veya mahpuslara verilmiyor. Şahsi eşyalarımız bize verilmeyip depya kaldırılıyor. Yapılan talepler ise sürüncemede bırakılıyor. Kişi başına sekiz kitap kotası uygulanıyor, pandemi şartlarında diğer sosyal aktiviteler de kısıtlandığı düşünüldüğünde bu kotanın ihtiyacın çok altında olduğu görülecektir. Cezaevi idaresince bu kotanın keyfi bir şekilde konulduğu öğrenildi, mahpusların bu haliyle okuma, kişisel birikimlerini arttırma ve bilgi edinme hakları ihlal edilmektedir."

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.S.Ö.'nün 03 Ocak 2020 tarihinde yaptığı başvuruda oğlu Ş.Ö.'nün en son Kayseri Bünyan Ceza İnfaz Kurumu'nda iken Trabzon Beşikdüzü Ceza İnfaz Kurumu'na isteği dışında sevk edildiği, kalem ve kâğıt verilmediğinden oğlunun dilekçe de yazamadığını beyan ettiği, bu uygulamaların cezalandırma yöntemi olduğunu düşündüğü belirtilmiştir.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK VI: Disiplin Soruşturmaları ve Cezaların İnfazı

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

DİSİPLİN CEZALARI 1
Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 1
İzmir/Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 2
Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 3
Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
CEZALARIN İNFAZI 4
Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi 4
Bandırma 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 4
Kahramanmaraş/Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 4
İzmir/Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 6

DİSİPLİN CEZALARI

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Adana/Kürkçüler Kapalı Hapishanesinde bulunan K.Ö ile yapılan avukat görüşünde şu bilgileri vermiştir:

> Burada her türlü hak talebine hapishane yönetim tutanak tutarak ve disiplin soruşturması başlatma şeklinde karşılık veriyor. En son aldığım hücre cezası, sağlık koşullarım elvermediğinden, tek başıma kalma ve kendi ihtiyaçlarımı idame etmekte zorluk yaşayacağıma ilişkin sağlık raporum gerekçesiyle görüş yasağına çevrilmişti.

Adana/Kürkçüler Kapalı Hapishanesi'nde 5 Kasım 2020'de H.K., N.Ç., M.E.V., S.C., N.Ö., E.A., M.B.K., H.A., A.Y. ve M.A.C. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda disiplin soruşturması ve cezalarının kanuni sınırlarını aşacak ölçüde keyfiyet içerdiği, mahpusların arasında selamlaştığı ve hal-hatır sorduğu gerekçesiyle haklarında hücre cezası verilebildiği aktarılmışlardır.

Benzer sorunlar 4 Kasım 2020'de S.Ş.ve M.S.U. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda da dile getirilmiştir.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Kasım 2020'de N.D. ile yapılan avukat görüşünde şu bilgiler edinilmiştir:

> 13 Kasım 2020 tarihinde koğuşlarda genel arama yapıldı. Pandemi sürecinde olunmasına rağmen aşırı kalabalık bir şekilde koğuşa baskın yaptılar. Bütün eşyaları yere attılar, koğuşu darmadağın hale getirdiler. Sonrasında H.E. ve S.E.'yi götürdüler, o sırada mahpuslara çok ağır hakaretler edildi. Mahpuslardan B.A.'nın infazının tamamlandı ancak 1 ay önce duvarın üzerinden bir kuş attığı söylenerek kendisine 2 aylık disiplin cezası verildi. Koğuşlarında küçücük bir kuşları vardı ve tahliye olacağı için bir pet şişe içinde bu küçük kuşu adli mahkumlara atmıştı. İdare kamera kayıtlarını incelediğinde atılan şeyin kuş olduğu görüldü, ancak yine de 2 aylık disiplin cezası verildi. Şu anda 1 ay kaldı, ancak tahliye edilip edilmeyeceği belli değil.

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

11 Mart 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan İ.G., şu beyanlarda bulundu:

> 10 Mart 2020 tarihinde 2 yıldan fazla bir süredir Elazığ 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kalan oğlum C.G.'nin açık görüşüne gittik. Görüşmede oğlum, cezaevi yönetiminin kendisine karşı görevlerini kötüye kullanarak keyfi hücre cezaları verdiklerini anlattı. Bu hücre cezalarına gerekçe olarak ise yanında bulundurduğu ajandaların içindeki notların bahane edildiğini aktardı. Yaptığımız görüşmede; " Arama yaparlarken yanımdaki ajandaların hepsini almıyorlar her seferinde bir tane alıyorlar ki bi daha geldiklerinde başka bir ceza vermek için başka bir ajanda bulabilsinler. Böylelikle her geldiklerinde yeni bir hücre cezası vermek için kendilerince gerekçe yaratıyorlar" dedi. Ajandaların içerisinde ne olduğunu sorduğumuzda bize; "Kendi el yazımla yazdığım mahkemedeki savunmam, kendim için tuttuğum notlar yer alıyor. Cezaevinde verdiğim savunmamı bahane ediyorlar ancak verdiğim savunma gizli bir şey değil. Devletin mahkemesinde hakime sunduğum savunma nasıl olur da bir suç teşkil edebilir ki?" dedi. Cezaevi yönetiminin oğluma yönelik bu keyfi uygulamaları sonucu oğluma defalarca hücre cezası verilmekte ve her seferinde ayrı ayrı gidip aldıkları ajandalar bahane gösterilmektedir. Madem o ajandalarda suç unsuru bulunmakta neden yapılan aramalarda hepsi birden alınmamaktadır? Neden her seferinde yeni bir ajandayla yapılan bu keyfiliğe kılıf sağlanmaktadır. Oğlumun cezaevi yönetimi tarafından maruz kaldığı bu keyfi uygulamaların bir son bulması hususunda derneğinizden destek talep etmekteyiz.

Gaziantep H Tipi Kapalı Hapishanesi

9 Kasım 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre Gaziantep H Tipi Hapishanesi'nde bulunan ve 27 yıldır tutuklu olan Ş.K. isimli mahpus hakkında cezaevinde yaşadığı hak ihlallerini kızı aracılığıyla kamuoyuna aktardığı gerekçesiyle disiplin soruşturması başlatıldığı ve 1 ay boyunca görüş yasağı verildiği öğrenildi.

İzmir/Menemen T Tipi Kapalı Hapishanesi

04 Ağustos 2020 tarihinde H.Y., derneğimize yaptığı başvurusunda eşi T.Y.'nin Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, yaptıkları telefon görüşmesinde kendisine disiplin cezası verilmeden hücre cezası verildiğini, hücrede birkaç gün tutup koğuşa verdiklerini ve bunu sürekli yaptıklarını söylediğini beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.D., 05 Şubat 2020'de İzmir 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda olan oğlu B.D. için yaptığı başvuruda oğlunun 3 yıl 3 aydır mahpus olduğunu, geçirdiği trafik kazası sonucu sol kolunu kaybettiğini ve %60 engelli olduğunu bildirmiştir. Ceza infaz kurumunda yaşadığı sıkıntıların neden olduğu stres sonucu iki defa mide kanaması geçirdiğini ve bağırsaklarında yüzlerce polip varlığı teşhis edildiğini, acilen tedavi edilmez ise kansere dönüşme riski bulunduğunun doktorları tarafından oğluna söylendiğini, tüm bunlara rağmen yaklaşık iki hafta önce infaz koruma memurlarının mahpusları soğuk havaya rağmen avluya çıkarıp beklettiklerini beyan etmiştir. Mahpusların üşüdüklerini ifade etmelerine karşın sözlü

münakaşa yaşandığını, infaz koruma memurlarının mahpuslara yönelik "devlet sokaktan geçeni tutup buraya getirmez, suçlusunuz" cümlelerini sarf etmesi üzerine başvurucunun oğlunun itiraz etmesi üzerine koğuşu isyana teşvik etmek suçlamasında bulunduklarını ve bu suçlama nedeniyle hücre cezası verildiğini, infaz koruma memurlarının mahpusları rencide edici ve küçük düşürücü hal ve hareketlerinin olduğunu aktarmıştır.

Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ordu E Tipi Hapishanesi'nde K.A. ile 12 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde hapishanede yaşananlar ve genel duruma ilişkin şu bilgiler edinilmiştir:

> İdare revirde içinde görevlilerin bilgilerinin olduğu bir pusulanın bulunduğunu söyledi, ancak pusulayı bize göstermedi. Böyle bir olayın yaşanıp yaşanmadığını bilmiyoruz, iddia nedeniyle koğuşlar arandı ancak hiçbir şeye rastlanmadı. O hafta 13 mahkuma soruşturma açıldığı, bu duruma itiraz ettiklerinde de idare "kamera kayıtlarına bakacağız" dedi. İki mahpusa tespit amaçlı el yazılarının alınacağı ve revire götürecekleri söylendi, ancak bu iki mahkum önce hücreye konuldu, daha sonra sevk edildiklerini öğrendik.
>
> Geriye kalan bütün mahkumlar bu pusulayı kimin bıraktığını bilmek istedi, bu kişilerin bulunmasını, aksi halde soruşturmalardan dolayı pusulada ismi geçen kişilerin başına bir şey geldiğinde kendilerinin suçlu ilan edileceğini idareye bildirdi. Ancak idare bu iki mahkumun sürgününden sonra olayın üzerinde durmadı, konu ile ilgili bütün mahkumların el yazısı örnekleri alındı ancak memurlardan meselenin kapandığını duyduk.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Hapishanesinde R.K.Ö. ile 11 Şubat 2020'de yapılan avukat görüşünde hastaneye tekli ring araçları ile götürülmeye çalışıldığını, sadece raporlu olanların ring araçlarıyla hastaneye götürülebildiğini, ancak panik atağı olduğu için tekli ring aracı ile götürülmeye çalışıldığında binmeyi reddettiğini ve hastaneye gidemediğini, tekli ring aracına binemediği için kendisine soruşturma açıldığını ve hücre cezası aldığını, binmeyen herkese soruşturma açıldığı ve hücre cezası verildiğini aktarmıştır.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 08 Ekim 2020'de H.G., M.Y. ve C.İ. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda salgına karşı hijyen sorunları bulunduğu, suların kesildiği, kantinde satılan eşyaların kalitesiz ve fahiş fiyatlı olduğu, kronik hasta olanların ilaçlarının geç verildiği ya da hiç verilmediği, revire çıkarılmadıkları aktarılmıştır. 25 Eylül 2020 tarihinde akşam saat 21:30 sularında koğuşlarına arama adı altında baskın yapıldığı ve yalnızca hukuki taleplerde bulundukları için zor ve şiddet kullanarak arkadaşlarının sürgün edildiği, kalan mahpuslara hücre cezası verildiği, sürgün edildikleri ve ölüm tehdidinde bulunulduğu, can güvenliklerinin olmadığı bildirilmiştir.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tarsus 3 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde avukat görüşü yapılan mahpusların beyanlarına göre 22 Ağustos 2020 tarihinde halay çeken 9 kişi hakkında slogan atıldığı iddiasıyla disiplin soruşturması açıldı. Mahpuslara haksız olarak iletişim kesme cezası verildiği, kültürel ve sportif faaliyetlerin suç sayılarak mahpusların ifade ve kültürel kimliğini yaşatma özgürlüğünün ihlal edildiği aktarılmıştır.

CEZALARIN İNFAZI

Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi

P.Y., 12 Kasım 2020 tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan oğlu M.K. için yaptığı başvuruda şu bilgileri vermiştir:

> Oğlumun daha önce geçirmiş olduğu trafik kazası sebebiyle kalça kemiğinde platin bulunuyor. Şu anda platin sebebiyle yoğun bir kireçlenme var, bu yüzden yürümekte ciddi sıkıntılar yaşıyor. Kaza nedeniyle %13 engellidir raporu var. Ancak bu engel oranı yaklaşık beş yıl öncesine ait, tutuklanmadan önce ameliyat olup platinin çıkarılmasının gerekiyordu. Cezaevi doktoru "bizim burada yapacağımız bir şey yok, dışarda ameliyat edilmesi gerek" dedi. Bu nedenle defalarca dilekçe verdik, fakat dilekçelere cevap verilmiyor. Şu anda tahliyesine yaklaşık 6 ay kaldı ve hukuken cezası bir senenin altına düştüğü için tahliye edilmesi gerekir.

Bandırma 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

Z.K., Bandırma 1 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektup yoluyla yaptığı başvuruda koğuş arkadaşı Ö.D. ile 2 yıldır aynı koğuşta kaldığını, Ö.D.'nin 2014 yılında 2 kurşun ile yaralandığını, birinin başından yaralanmaya sebep olduğunu, diğer kurşunun ise omuriliğine isabet ettiğini ve kurşunun hala omuriliğinde olduğunu, kurşunun bağırsağına da zarar verdiğini belirtmiştir:

> İlk yaralandığında kan kaybından baygın şekilde hastaneye götürüldü, hastanede tedavisi devam ederken tutuklandı, 4 yıldır cezaevinde. Bağırsağından 30 santimetre alındı, midesi de küçültüldü. Kurşunun omuriliğinde hassas bir yerde bulunması nedeniyle cerrahi operasyon ile alınamıyor. Alınması halinde ölüm ya da felç olma riski yüksek. En son 3 ay önce endoskopi oldu; midesinde ülser, boğazında iltihaplanma ve bakteri teşhisi konuldu. Sonuç olarak Ö.D.'nin ağır hasta ve yaralı biri ve bu nedenle hastanede tedavi olması ve tahliyesi gereklidir.

Kahramanmaraş/Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.O. ile yapılan avukat görüşünde: "En büyük sorunlardan birisinin, iyi halli olmalarına ve bazı arkadaşlarının cezasının 1 yılın altında olmasına rağmen denetimli serbestlikten yararlanamadığını, denetimli serbestlik için bağımsız koğuşlara çıkmaları konusunda kendilerine baskı yapıldığını" aktarmıştır.

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde A.D. ile yapılan avukat görüşünde; toplam 2 yıl 4 ay ceza aldığını, yaklaşık 18 aydır cezaevinde olduğunu, cezasının bitmesine 6 ay kaldığını, ancak buna rağmen denetimli serbestlikten faydalandırılmadığını bildirmiştir:

> Cezaevi idaresi gözlem kurulu, denetimli serbestlikten yararlandırılmama gerekçesi olarak örgütten ayrılmadığımı ileri sürüyor, mahkeme bile bana "örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek"ten ceza vermiş iken, cezaevi idaresi mahkeme kararını tanımayıp beni örgüt üyesi ilan etti. Şartlı tahliye kapsamında cezaevi gözlem kuruluna defalarca başvuru yaptım, ancak herhangi bir cevap alamadım. Bugüne kadar hiçbir disiplin cezası almadığım halde başvurularımın tümü reddedildi, cezamın 1 yılın altına düşmesiyle tahliye istedim. Bana "bağımsız koğuşa geçersen sana yardımcı oluruz" denildi, ajanlık dayatması yapıldı. Ancak bunu kesinlikle reddettim.

Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nde R.Ş. ile yapılan avukat görüşünde Kobaneli olduğunu, hüküm özlü olarak tutuklu olduğunu, haksız olarak cezalandırıldığını, kesinleşmeyen cezalarının dahi kesinleşmiş gibi müddetname düzenlendiğini, haksızlığa uğradığını aktarmıştır.

S.Ü. 13 Kasım 2020'de Maraş/Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan eşi A.Ü. ile ilgili başvuruda bulunmuştur:

> Eşim cezaevine girdiğinden bu yana esansiyel tremör hastalığı var. Parkinson benzeri bu hastalık yemek yeme, banyo yapabilme gibi yaşamsal faaliyetlerini çok zor bir duruma getiriyor. İhtiyaçlarını koğuştaki arkadaşlarının yardımlarıyla karşılayabiliyor. Yazı dahi yazamıyor. Hhastalığı kendisini maddi ve manevi olarak yıprattığı için şu an cezaevi koşullarında kalabilecek durumda değil. Bu sebeple acil olarak tahliyesini istiyoruz.

İzmir/Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

A.Ç.'nin 26 Kasım 2020 tarihinde yapmış olduğu başvuruya göre kardeşi A.Ç.'nin 2013 yılında hakkında verilen 6 yıl 3 ay hapis cezasının onanmasının ardından 6 Mart 2017 tarihinde cezanın infaz edilmeye başlanmış. Şu an İzmir 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunduğunu ve bugün itibariyle 3 yıl 8 ay 24 gün geçmesine rağmen halen kapalı cezaevinde tutulduğunu, infaz kanunu ve infaz edilen süre göz önüne alındığında şartlı salıverme hükümlerinin uygulanması gerektiğini veya açık cezaevine sevk edilmesi gerektiğini düşündüklerini, kardeşinin halen kapalı cezaevinde bulunmasından kaynaklı bir hak ihlali olabileceğinden endişe duyduklarını aktarmıştır.

Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Ş.Ç., 08 Mart 2020'de yaptığı başvuruda eşi M.Ö.Ç.'nin 4 yıla yakın süredir Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu olduğunu, dosyasının henüz Yargıtay aşamasında olduğunu bildirmiştir:

> Eşim MS (Multiple Skleroz) hastası, tedavisi için bağışıklık sistemini baskılayıcı ilaç kullanıyor. Bu nedenle pandemi ilan edilen Korona Virüs salgınında en riskli grup içinde yer alıyor. İlk tutuklandığı dönemde basketbol oynayacak durumda iken, geçirdiği ataklara müdahale edilmediği ve tedavisi aksadığı için şu anda koltuk değnekleriyle ayakta durabiliyor. MS hastalığı merkezi sinir sistemi hastalığı ve kullandığı ilaçlar nedeniyle bağışıklık sistemi koruma sağlayacak

düzeyde değil. Ayrıca koğuşta yaklaşık 45 kişi ile birlikte kalıyor. Bu durumda virüs bulaşması ihtimalinde olumsuz sonuçlar ortaya çıkacaktır, benzer durumda olan tüm tutuklu ve hükümlülerin belirli adli kontrol yükümlülükleri kapsamında tahliye edilmeleri gerekmektedir.

Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 15 Haziran 2020'de 22 mahpus tarafından yazılan mektupta "yasal olan 1 yıllık denetimli serbestlik hakkının engellendiği"ni aktarmışlardır.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK VII: Sevk Talepleri ve Sürgünler

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

SEVK TALEPLERI VE SÜRGÜN SORUNLARI 1
Bandırma T Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 2
Elazığ 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 2
Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi 2
Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Islahiye T Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi 4
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 4
Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 7
Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi 8
Van T Tipi Kapalı Hapishanesi 10

SEVK TALEPLERI VE SÜRGÜN SORUNLARI

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Ş.T., 02 Ağustos 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda oğlu R.T.'nin 20 yılı aşkın süredir hükümlü olduğunu, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını bildirmiştir. Daha önce Balıkesir Bandırma 1 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, buranın mevcudunun fazla olmasından dolayı yaklaşık dört aydır Afyonkarahisar 1 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na zorunlu sevk edildiğini, kendisinin ise Siirt'te ikamet ettiğinden dolayı hem ekonomik hem de sağlık problemlerinden ötürü oğlunun görüşüne gidemediğini söylemiştir. Bu nedenlerle büyük mağduriyet yaşadığını, oğlunun Siirt E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na veya en azından yakın illerden olan Diyarbakır 1,2,3,4 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Muş E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Osmaniye 2 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumlarından birine yapılmasını talep ettiğini belirterek derneğimizden yardım talep etmiştir.

Bandırma T Tipi Kapalı Hapishanesi

N.İ. 09 Haziran 2020'de Bandırma T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde oğlu için yaptığı başvuruda şunları beyan etmiştir:

> Oğlum tutuklandığında 15 yaşından küçüktü. Kimlik yaşı olduğundan büyük yazıldığından kimlikteki yaşa göre cezalandırıldı, Kimlik yaşının tespit edilmesini ve yeniden yargılanmasını talep ediyorum. Ayrıca hasta olduğumdan, maddi imkansızlıklar içinde olduğumdan, son 7 yıldır sadece iki kez oğlumu görebildim. Oğlumun Şırnak Cezaevi'ne veya en yakın yerlerdeki cezaevlerine nakledilmesini istiyorum.

H.Ö., 05 Şubat 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne gönderdiği mektup ile yaptığı başvuruda uzun zamandır hükümlü olduğunu, Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunduğunu ve ailesinin Hakkari ili Şemdinli ilçesinde ikamet ettiğini, evli ve 6 çocuğu olduğunu, eşinin de çalışmaması nedeniyle çok ciddi maddi sorunlar yaşadığını, ekonomik sıkıntılarından dolayı 2 çocuğunun okula gidemediğini belirtmiştir. Ağabeyi Y.Ö.'nün Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olduğunu, anne ve babasının yaşlı olmaları dolayısıyla ciddi sağlık sorunları olduğunu, bu nedenle uzun yolculuk yapamadıklarını, her iki kardeşin birbirinden uzak cezaevlerinde mahpus olmalarından dolayı ailelerinin kendilerini ziyaret edemediklerini ve yaşam ihtiyaçlarını karşılayacak miktarda para gönderemediklerini, çeşitli yasal düzenlemelere rağmen yıllardır ilettiği nakil taleplerinin olumsuz karşılandığını, mağduriyetlerinin daha fazla derinleştiğini, bu mağduriyetlerini giderilmesi için her iki

kardeşin Hakkari iline yakın aynı cezaevine alınmasını, masrafları kendilerine ait olmak üzere talep etmiş tarafımızdan yardım istemiştir.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 18 Haziran 2020'de D.Ş. tarafından yazılan mektupta "Cezası bir yıl altına düşenlerin ilçe cezaevlerine gönderilmediğini ve tahliye edilmediğini" aktarılmıştır.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan 4 mahpusun (S.Ç., T.K., U.Ş., U.D.) 16 Aralık 2020 tarihinde "güvenlik" gerekçesi öne sürülerek farklı cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi.

Elazığ 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

N.T., 31 Ocak 2020'de yaptığı başvuruda şu hususları aktarmıştır:

> Kardeşim Y.T.'nin Elazığ 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda olduğu bilgisini aldım. Epilepsi olan kardeşimin konuşma bozukluğu olduğunu, kendisini ifade edemediğini, bu konuda sağlık raporları bulunduğunu, açlık grevine girdiğini, bacaklarını ve kollarını jiletle kestiğini, disiplin cezaları aldığını, ayrıca hapis cezaları da aldığını, görevli memurlar ile sorunlar yaşadığını öğrendim. Kurumdan ölüsü çıkmadan naklinin yapılmasını istiyorum. Kardeşimin kendisi nakil talebinde bulunamaz. Sürekli epilepsi krizleri geçiriyor, bayıldığında dili boğazına kaçıyor. Yine bir bayılma esnasında kasının patladığını, psikolojisinin bozulduğunu duydum. Daha fazla kendisine zarar vermeden başka bir cezaevine nakledilmesi gerekiyor, yol ücreti ailesi tarafından karşılanacaktır.

E.K. 26 Kasım 2019 tarihinde Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nden yazarak İHD Genel Merkezi'ne gönderdiği mektupta şu bilgileri verekek yardım talebinde bulunmuştur:

> "Kız kardeşim İ.K. Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'ndedir. Benim Elazığ, annemin Ağrı, kız kardeşimin ise Şırnak'ta bulunmasın ailemize büyük mağduriyetler yaşatıyor. Bu mağduriyetin sadece benim için değil, annem ve kız kardeşim için, tüm aile yakınları için de geçerli. Devletin ailenin kutsallığını göz önünde bulundurup bu insani ve makul olan nakil taleplerini karşılaması gerekirken, Ceza ve Tevkifevlerine defalarca bu gerekçelerle nakil talebinde bulunulmasına rağmen taleplerimiz her defasında reddedildi. Öncelikle ailemin ikamet ettiği il ve ilçe sınırlarında bulunan Ağrı/Doğubayazıt T Tipi Kapalı Cezaevine ya da annem H.Ç.'nin tutulduğu Ağrı/Patnos L Tipi Kapalı Cezaevine gitmek istiyorum."

Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi

Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi'nden R.V., 28 Mayıs 2020'de gönderdiği mektupta geçen yıl 8 yıl ceza aldığını, bir yıldır cezaevinde olduğunu, iki ağabeyinin de cezaevinde bulunduğunu bildirmiştir. M.V. isminde abisinin 2016 yılından bu yana Rize'de mahpus bulunduğunu, diğer abisi K.V.'nin de 2018'den bu yana Erzurum'da mahpus olduğunu, ailesinin ise Batman'da yaşadığını yazmıştır. Ailesinin üçünün ayrı cezaevlerinde olmalarından, maddi ve manevi olarak zorlandıklarından dolayı görüşlerine

yetişemediklerini, anne babalarının hasta ve yaşlı olduğunu, uzun yolu kaldıramadıklarını, üç kardeşin de durumlarının göz önüne alınarak sevk talep ettiklerini aktamıştır.

Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Hapishanesi

Giresun/Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan M.Y. 08 Aralık 2020'de faks yoluyla yaptığı başvuruda uzun yıllardır ailesinden uzak olduğunu, şu anda bulunduğu ceza infaz kurumunda şahsına yönelik hak ihlallerinin kendisini bir çıkmaza sürükleyip intihar girişiminde bulunmasına neden olduğunu, insan onuruna ve gururuna aykırı bir yönetim ve uygulama ile karşı karşıya olduklarını belirtmiştir:

> Durumunu tam olarak anlatamıyorum, çünkü kurum idaresi dilekçenin çıkışını yapmıyor. Can güvenliğimden endişe ediyorum, bulunduğum kurumda mahpuslar arasında ayrımcılık yapılıyor. Giresun'dan iseniz hiçbir sorun olmuyor, başka bir ilden olduğunuz zaman her türlü haksızlığa uğruyorsunuz. Bu yazdığım olay ve konulara K.Ö. isimli bir mahpus da şahittir. Bu hususlardan dolayı hem kendimin hem de ailemin can güvenliğinden endişe duyuyorum. Korku ve panik içerisindeyim, çünkü her türlü psikolojik ve fiziksel şiddete başvuran bir yönetim var, her gün gözlerimizin önünde birçok mahkum arkadaşlarımızın fiziksel şiddete maruz kaldıklarını görüyoruz. Bu durumda kendim ve diğer arkadaşlarım psikolojik olarak yıprandık, can güvenliğimin olduğu bir yere sevkinin yapılmasını talep ediyorum.

Islahiye T Tipi Kapalı Hapishanesi

A.U., İslahiye T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalan oğlu F.U. ile ilgili olarak 08 Ağustos 2020 tarihinde başvuru yaparak pandemiden kaynaklı olarak cezaevinde sevk taleplerinin alınmadığını ancak şimdi alınmaya başlandığını, oğlunun ve arkadaşlarının sevk dilekçesi yazdığını, dilekçelerin alınmadığını, terör suçlularının sevklerinin kabul edilmediğine dair cezaevinde anons edildiğini, cezaevini aradıklarını ve kendilerine Adalet Bakanlığı'ndan böyle bir tebligat geldiğini söylediklerini, oğlu F.U.'nun eşinin de cezaevinde olduğunu ve eşinin hasta olması nedeniyle moral desteğine de ihtiyacı olduğunu aktarmıştır.

İzmir 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

14 Şubat 2020 tarihinde İzmir 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan E.Ü., derneğimize yaptığı başvurusunda ailesinden uzak bölgelere hapishanede kaldığı süreç boyunca sürekli sürgün edildiğini, sevk taleplerinin ise kabul edilmediğini beyan etmiştir.

İzmir/Menemen R Tipi Yarı Açık Hapishanesi

21 Şubat 2020 tarihinde Menemen R Tipi Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan Selahattin Yıldırım derneğimize telefonla yaptığı başvurusunda, bulunduğu koğuşta hasımlarının olduğunu, sevk için dilekçe vermesine rağmen reddedildiğini, tehdit edildiğini, koridorda yattığını ve can güvenliğinden şüphe duyduğunu beyan etmiştir.

Kars T Tipi Yarı Açık Hapishanesi

11 Kasım 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden Kars Cezaevinden bulunan 4 kadın mahpusun (Görevden alınarak yerine kayyım atanan Kars Belediyesi Eşbaşkanı Ş.A., belediye çalışanı Ş.E., TJA aktivisti M.T., H.A.) Diyarbakır Kadın ve Oltu T Tipi hapishanlerine sevk edildikleri öğrenildi.

Mardin E Tipi Yarı Açık Hapishanesi

Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutuklu bulunan 4 kadın mahpusun (E.D., M.E., R.S., F.I.) gerekçe gösterilmeden 2 Ekim 2020 tarihinde Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi'ne sevk edildiği öğrenildi.

Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi

Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda S.N. ile 10 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde ailelerinden uzak hapishanelerde kalmaları sebebiyle zorlandığını, defalarca ailesinin bulunduğu Diyarbakır'a sevk talebinde bulunduklarını ancak cevap alamadığını, yaklaşık 1 yıldır aile ile görüşemediğini, eşinin uzun yolculuk yapmasının risk taşıdığını aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan R.K.Ö. "Mevcut hastalıkları ve ailesinin Diyarbakır'da ikamet etmesinden kaynaklı olarak kendisini ziyarete gelememeleri, ayrıca %80 engelli bir çocuğunun bulunmasından kaynaklı olarak sevk talep etmektedir.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde 27 Şubat 2020'de A.Y. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda 4 yılı aşkın süredir Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunduğu, Siirtli olduğunu ve ailesinin Siirt ili Kurtalan ilçesinde yaşadığı, ailesinin maddi ve manevi açıdan cezaevi ziyaretine gelmesinin zor olduğu öğrenilmiştir:

> Annemin geçirdiği kazadan dolayı bacağında platin takılı, bu nedenle uzun yolu karayolu ile gelemiyor, havayolu kullanmak için maddi gücümüz yeterli değil. En son annemi ve babamı 2019 yılının Haziran ayında görebildim, daha önce birçok kez Diyarbakır T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na sevk talebinde bulunmama rağmen farklı gerekçelerle reddedildi. Bu gerekçelerden biri doluluktu, fakat Diyarbakır T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nun yeni açılan bir cezaevi olmasından dolayı dolu olmadığını biliyoruz.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nden M.Ş. 27 Şubat 2020'de yaptığı başvuruda 2,5 yıldır tutuklu yargılandığını, tutuklandığı günden bu yana Adalet Bakanlığı'ndan sevk talep ettiğini fakat kapasite üzerinde doluluk gerekçeleriyle taleplerinin olumsuz sonuçlandığını bildirmiştir. Ailesinin Şanlıurfa'nın Suruç ilinde yaşadığını, anne-babasının sağlık sorunları nedeniyle uzun yolculuk yapamadıklarını, bu nedenlerle kendisini ziyarete gelemediklerini belirterek ailesinin yaşadığı il olan Şanlıurfa'da bulunan bir ceza infaz kurumuna ya da yakın illerden Diyarbakır veya Gaziantep'te bulunan ceza infaz kurumlarından birine sevki konusunda tarafımızdan yardım istediğini aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan N.M. 24 Şubat 2020'de gönderdiği faksta 3 yıldır cezaevinde olduğunu, ailesinin Diyarbakır'da ikamet ettiğini, maddi açıdan ve anne ve babasının sağlık sorunlarından dolayı uzun yolculuklara çıkamadıklarını, ailesinin ancak yılda bir kez görüşüme gelebildiklerini, bu durumun ailesini hem maddi hem de manevi açıdan zorladığını, daha önce sevkinin yapılması için çoğu yere başvurduğunu fakat şimdiye kadar olumlu bir cevap alamadığını aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan P.T., 19 Şubat 2020'de gönderdiği mektupta şu bilgileri vermiştir:

> 3 yıldır kardeşim Ayten Tikit'in yanına gitmek için karşılıklı olarak sevk talebinde bulunuyoruz, her ikimize de "kapasite doludur" yanıtı veriliyor. Oysa her iki

> cezaevinde de her gün tutukluluklar ve sevkler olduğunu biliyoruz. Kardeşimin bulunduğu cezaevindeki kapasitenin 12 olmasına karşın 4 kişi kalıyorlar, ama "kapasite doludur ya da konumunuz uygun değildir" şeklinde yanıt veriliyor. Daha önce aynı cezaevinde idik, 3 yıl önce farklı cezaevlerine gönderdik. Bu durum, ailemiz için de zor. Yasal olan haklarımız ortadan kaldırıldı, Ankara'daki tedavi koşulları diğer yerlere nazaran daha iyi. Her iki cezaevi veya ikimizin bir arada olacağı başka bir cezaevine sevk istiyoruz. Hukuki olarak yazılması gereken her yere yazdık, hiçbir yerden olumlu dönüş yapılmadı.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde R.K.Ö.11 Şubat 2020'de avukat görüşmesinde engelli, bakıma muhtaç bir oğlu olduğunu, 5 çocuk annesi olduğunu, ailesinin Diyarbakır'da olduğunu, nakil istediğini, kabul edilmediğini aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde R.K.19 Şubat 2020'de gönderdiği faksta3.5 yıla yakın bir süredir Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde olduğunu, ailesinin Diyarbakır'da ikamet ettiğini, bu nedenle ailesinin olduğu şehre ya da yakın bir cezaevine gitmek için yıllardır sevk talebinde bulunduğunu ve her seferinde reddedildiğini bildirmiştir. Bu durumun ailesini de mağdur ettiğini, kardeşlerinin de öğrenci olduğunu, ailesinin hem maddi hem manevi olarak zorlandığını, bu koşullarda kendilerine binlerce kilometre uzakta olan cezaevine gelme durumlarının olmadığını, ailesini görememenin bir hak ihlali olduğunu, sevk taleplerinin ise kapasite doluluğu gerekçesiyle kabul edilmediğini aktarmıştır.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde S.İ., 19 Şubat 2020'de gönderdiği faksta hapishane koşulları ve içinde bulundupu durum ile ilgili olarak şu bilgileri vermiştir:

> Ailem Kahramanmaraş/Elbistan'da oturuyor, maddi durumları uzak bir yere gelmeye uygun değil. Babam70 yaşını aştı, annem kalp ameliyatı geçirdi ve şu an kalp pili taklılı. Aynı zamanda yüksek tansiyon hastası ve neredeyse bir günü bulan yolculuğu kaldırabilecek durumda değişil. Hala 8 yıllık cezam var, her geçen yıl ailemi maddi ve manevi olarak olumsuz etkiliyor. Doluluk nedeniyle sevk talebimin reddedildiği Elbistan hapishanesinde yalnızca 3 kişi kalıyor, AİHM'in kararına rağmen sevk talebinin reddediliyor.

S.Ö., 16 Şubat 2020 tarihinde avukat görüşmesinde; hastaneye götürülürken sorun yaşamadığını ancak hastaların ring aracıyla hastaneye götürüldüğünü, 2 çocuğunun olduğunu, 4 ay boyunca kızıyla birlikte cezaevinde kaldığını, Sincan'da kızı ve oğlunun bir hafta kendisiyle birlikte kaldığını, çocuklu mahkumların olduğunu, örneğin B.K. adlı mahpusun kızıyla birlikte kaldığını, bazen koğuşta çocuk sayısının 6 ya kadar çıktığını ancak cezaevinde çocuk menüsünün olmadığını, cezaevinde çocuklar için eğitici dergiler ve oyuncaklar sokmanın mümkün olmadığını belirtmiştir. Suların sürekli paslı olduğunu, yemeklerden yağ aktığını, örneğin makarnayı yıkamadan yiyemediklerini, yemeklerden yağları süzdükleri için rögarların tıkandığını, cezaevinde hiçbir şekilde kepek ekmek olmadığını, sindirim sorunu yaşadıklarını, yoğurdun hiçbir şekilde cezaevine girmediğini, kalsiyum ihtiyaçları olduğunu ancak haftada iki kere veya daha az yumurta haşlaması geldiğini yemeklerin porsiyonlarının çok küçük olduğunu, kendilerine hastalıklarından dolayı diyet verildiğini ancak bunun hiçbir şekilde diyet menüsü olmadığını aktarmıştır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nden 10 Eylül 2020'de D.N.İ. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda, 28 Ağustos 2020 tarihinden itibaren cezasının 1 yılın altına düştüğünü, yaklaşık 30 yıldır cezaevinde olduğunu, ancak ailesi ile (eşi, çocukları, torunları ve kardeşleri) hiç görüşmediğini, şimdi bir kardeşinin Diyarbakır'da olduğunu, bir dayısının da Mardin'de TC vatandaşı olarak oturduğunu, son bir yılında onlara yakın bir cezaevinde olmak, ailesi ile görüşmek istediğini aktarmıştır.

Şanlıurfa T Tipi Kapalı Hapishanesi

Urfa T Tipi 2 Nolu Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan 8 mahpusun (K.K., Z.P., F.Ç., M.Ç., M.T.Ö., O.O., Z.M., E.O.) 14 Temmuz 2020 tarihinde Bolu ve Tekirdağ cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi

Y.U. 15 Haziran 2020'de yaptığı başvuruda hapishaneki oğlunun durumu ile ilgili şu bilgileri aktarmıştır:

> Oğlum A.U. Şırnak Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü, anne ve babaları olarak Konya'da ikamet ediyoruz, 65 yaşının üstündeyiz. Karantina döneminde hiç dışarı çıkamadık, yaşlılık nedeniyle oğlumuzu ziyarete gidemedik. Konya iline yakında bir ceza infaz kurumuna naklini talep, nakil masraflarını karşılamayı taahhüt ettik.

Ö.K., 2 Temmuz 2020 tarihinde yaptığı başvuruda eşi S.K.'nin Şırnak Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olduğunu, kendisinin Ankara'da ikamet ettiğini, Şırnak iline gidip gelmek hususunda maddi imkanlarının elvermediğini, eşinin Ankara iline yakında bir ceza infaz kurumunda naklini talep ettiklerini fakat reddedildiğini, nakil masraflarını karşılamayı taahhüt ettiklerini aktarmıştır.

16 Ekim 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre Şırnak Hapishanesi'nde bulunan 2 mahpusun (N.K., M.Ş.E.) 25 Eylül 2020 tarihinde Tarsus 2 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildikleri öğrenildi. Mahpuslardan N.K.'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:

> Onlarca gardiyan koğuşa girerek sürgün edildiğimizi haber verdi. İç çamaşırlarımızı almamıza dahi izin verilmedi. Yaka paça koğuşlardan alınarak, darp edilerek araçlara bindirildik. Şort ve atletle koğuşlardan zorla çıkardılar. Şahsi eşyalarımız verilmedi. Şırnak Cezaevi'ndeki ceza infaz memurlarınca darp edildik. Ağza alınmayacak küfür ve hakaretlere maruz kaldık. Darp edilirken sürekli 'Size devletin gücünü göstereceğiz' şeklinde tehdit edildik. Eşim hala Şırnak Cezaevi'nde olduğu için hayatından endişe ediyorum." Mahpuslardan Mehmet Şakir Erol'un konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: "Kötü muamele ve sürgün edilmemizin tek nedeni koğuş değişikliği talebimizdir. Şırnak Cezaevi'nde tedavi olmak istiyordum ama idare tedaviye yanaşmıyordu. Bunun yerine sürekli uyuşturucu haplar veriyorlardı. Verilen haplar beni fiziksel ve psikolojik olarak kötü etkiliyor. Sakat olan sağ kolumdan dolayı uyuyamıyorum. Getirildiğim Tarsus 2 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde de tedavi için başvuru yaptım ama bir yanıt verilmedi. Tedavi olmak istiyorum. Tedavim yapılsın.

Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şırnak Hapishanesi'nden Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'ne sevk edilen N.K., M.Ş.E., A.A.ile yapılan görüşmede 25 Eylül 2020 tarihinde Şırnak Hapishanesi'nden Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'ne sürgün edildiklerini, sürgün sebebinin ise Şırnak Hapishanesi'nde tarafsız diye adlandırılan koğuşlardan çıkmak için idareye önce sözlü başvuru yapmaları olduğu öğrenildi. Yaptıkları sözlü başvuruyu idarenin kabul etmediğini, taleplerinden vazgeçirmek için önce ikaz edildiklerini, daha sonra ise kendilerine hakaret edildiğini belirtmişlerdir. Daha sonra koğuş değişikliği için yazılı olarak başvurduklarını, ancak bu yazılı başvurunun da kabul edilmediğini ve yazılı başvurudan sonra idarenin

kendilerine karşı tutumunun daha da sertleştiğini, yasadan kaynaklanan birçok haklarının engellendiğini, havalandırma ve diğer haklarının ellerinden alındığını, sebepsiz yere disiplin cezaları verildiğini ve taleplerinden vazgeçmediklerinde ise herhangi bir gerekçe olmadan ve kendilerine önceden haber verilmeden 25 Eylül 2020 tarihinde sürgün edildiklerini beyan etmişleridir. 25 Eylül 2020 tarihinde onlarca gardiyanın koğuşlara girerek sürgün edildiklerini haber verdiklerini, iç çamaşırı almalarına dahi izin verilmediğini, yaka paça koğuşlardan alınarak darp edilerek araçlara bindirildiklerini, kendilerinin şortla atletle koğuşlardan zorla çıkarıldıklarını, temel ihtiyaçları olan ve kendilerine ait çay, şeker, semaver, televizyon gibi şahsi eşyalarının verilmediğini aktarmışlardır.

Kırşehir Kapalı Cezaevi'nden Tarsus 2 Nolu T Tipi Cezaevine sevk edilen M.K., F.A., Ç.Y., Ö.B.ile yapılan görüşmede şu beyanlarda bulunmuşlardır:

> 16 Eylül 2020 tarihinde Kırşehir Kapalı Cezaevi'nden Tarsus T Tipi Cezaevi'ne sürgün edildik. Önceden idare ile yaptığımız görüşmede dayatılan askeri düzen ayakta sayımı kabul etmeyeceğimizi, sayımı oturarak vereceğimizi yazılı bir dilekçe ile bildirdik. Sayım zamanı gelince birden içeriye 20-25 gardiyan girdi, hiçbir şey söylenmeden ve sayım yapılmadan darp edip yerde sürüklenerek tek kişilik hücrelere götürüldük. Hücrede uzun bir süre kaldıktan sonra birçok farklı cezaevine gönderildik. Bilgi verilmeden apar topar Tarsus'a getirildik, hemen hemen bütün eşyalarımız; kıyafetlerimiz, mektuplarımız, kitaplarımız ve sair kişisel eşyalarımız Kırşehir'de kaldı. Araçta kelepçeli olarak yolculuk yaptık, araçta havalandırma yoktu, yol boyunca da araç havalandırılması yapılmadı ve ihtiyaç molası verilmeden getirildik.

Mahpuslar yaptıkları açıklamada Ggardiyanların tavırlarının ve davranışlarının gayri insani olduğunu, cezaevi idaresi tarafından kendilerine düzenli olarak disiplin cezası verildiğini, kendilerinin hiç ilgisinin olmadığı durumlarda bile, örneğin başka koğuşta gerçekleşen bir vakıa ile ilgili kendilerine disiplin cezası verildiğini, kurum ve kuruluşlara gönderilen talep ve dilekçelerinin alınmadığını, alınsa bile kendilerine evrak numarası verilmediğini ve işleme konulmadığını aktarmışlardır.

S.A., 26 Ocak 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda eşi V.A.'nın Ankara 2 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu iken ve 23 Ocak 2020 tarihinde Tarsus 2 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildiğini belirtmiştir. 11 aylık ve 3 yaşında olmak üzere iki küçük çocuğu olduğunu, eşini ziyarete gitmenin mümkün olmadığını, ailesinden uzakta özgürlüğünden mahrum bırakılan eşinin yakın bir ceza infaz kurumuna nakledilmesini talep etmiş, tarafımızdan yardım istemiştir.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

M.D., 25 Kasım 2020'de Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan R.D. için yaptığı başvuruda abisinin 2009 yılında Urfa'nın Suruç ilçesinde yaşanan toplumsal olaylar esnasından başına isabet eden gaz fişeğinden dolayı ağır yaralandığını, kafa derisinin altından beyninin görünür vaziyette olduğunu, söz konusu durumun hala devam ettiğini, ilk etapta Urfa'da tedavi amaçlı hastaneye yatırıldığını, yapılan tedavi sonucunda taburcu edildiğini ancak tedavisine devam edilmesi gerektiğinin söylendiğini, abisinin Dicle Üniversitesi öğrencisi olduğu için tedavisine Diyarbakır'da devam edildiğini, tedavisi devam ederken 2010 yılında gözaltına alındığını ve tutuklanarak cezaevine gönderildiğini, o tarihten beri cezaevinde olduğunu beyan etmiştir.

> Yapılan yargılama sonucunda 17 yıl 6 ay hapis cezası aldı, cezasının net yatarını bitirmeye yakınken verilen disiplin cezaları ile infazının tamamının yatacağı bildirildi. Abim cezaevine girdikten sonra her iki böbreği iflas etti ve

haftanın 3 günü diyalize giriyor, yapılan muayeneler sonucunda annemizin böbreğinin abimin böbreği ile uyuşması sonucunda, maddi durumumuz kötü olduğundan ve abimin uzak olması nedeniyle böbrek nakli için 2017-2018 yıllarında sevk talebinde bulunduk. Sevk talebi, Adalet Bakanlığı'nın böbrek naklinin Tekirdağ'da gerçekleşmesinin uygun olduğu görüşü gerekçesiyle reddedildi. Maddi durum kötü olduğu için Tekirdağ'a gidemiyoruz, abimin sağlık durumu gün geçtikte daha da kötüleşti, cezaevinde imkanların yeterli olmamasına rağmen İstanbul Adli Tıp Kurumu her başvurularında "cezaevinde kalmasında herhangi bir engel yoktur" cevabı veriyor. Abimin iki böbreğinin iflas etmiş durumda ve haftanın 3 günü diyalize girmek zorunda. 2009 yılında başından almış olduğu gaz bombası fişeğinden dolayı kafa derisi altından beyninin görünüyor. Cezaevinin ağır koşullarından kaynaklı tedavi imkanları kısıtlı, ayrıca şu anda tek kişilik yerde. Kendisinin ve arkadaşlarının koğuşuna alınması için yapmış olduğu başvurulara cevap verilmiyor. Kişisel ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda, gittikçe artan sağlık sorunları ve durumun meydana getirdiği psikolojik sorunları da arttı, yaşadığı hastalıklardan dolayı kilo verdiğini ve bünyesinin zayıfladığını, sağlık raporları ve hastane raporlarına rağmen herhangi bir gelişme olmadığını duyuyoruz. Ayrıca Covid-19 virüsünden kaynaklı olarak da endişe içindeyiz.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan A.S.'nin hapishane koşulları ve durumu ilgili beyanıdır:

Bana yolladığınız faksı aldım. Öncelikle ilgi ve duyarlılığınız için teşekkürlerimi iletiyorum. Babam T.S. derneğinize başvurmuş. Sanırım üzerinden epey zaman geçti. Doğrudur, ben İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevine sevk talebinde bulundum. Üzerinden de epey zaman geçti. Pandemiyle birlikte her şey askıya alındı. Sevkler de durduruldu, bakanlığın talimatı varmış. Bu nedenle ben de fazla üstelemedim. Sevk dilekçesinin reddediliş nedeni İzmir kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi dışında iki yer daha (cezaevi) belirtilmemiş ve ücretinin benim tarafımdan karşılanacağını belirtmemiş olmam dolayısıyladır. Bu iki nedenle sevk talebim reddedilmişti. Ondan sonra tekrar yazdım fakat bir sonuç alamadım. Pandemiden dolayı da üstelemedim. Son başvuru dilekçelerinin tarihini bilmiyorum. Fakat size yolladığım bu faksla birlikte yeni bir sevk başvurusu yaptım. Sevk talebinde bulunduğum hapishaneler: İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi, Diyarbakır D Tipi Cezaevi, Mardin E Tipi Cezaevidir. Sevk gideri tarafımdan karşılanacaktır. Sevk gerekçem; ailem hem İzmir'de hem de Diyarbakır'da ikamet etmektedir. Ayrıca İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevinde abim Bünyamin sürme ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olarak kalmaktadır. Bu, ailem için çok zorlayıcı olmaktadır. Ailem her iki tarafa birden görüşe gelemiyor, çok masraflı oluyor. Ayrıca burası ikamet edilen yere çok uzaktır. Bu yüzden ben esas olarak İzmir kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan Bünyamin Sürme'nin yanına sevkimi talep ettim. Önceliğim budur. Bu, aile için en uygun olanıdır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Hapishanesi'nden M.B., "18 Kasım 2020'de mektup yoluyla yaptığı başvuruda; "01.06.1996 yılından bu yana cezaevinde olduğunu, Batman doğumlu olduğunu ve ailesinin

hala Batman'da yaşadığını, cezaevine girdiği tarihten 17/07/2012 tarihine kadar Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kaldığını, isteği dışında Trabzon E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildiğini, yaklaşık 4 yıl orada kaldığını, babasının 1999 tarihinde felç geçirdiğini (%94 engelli raporlu) ve annesinin yardımı ile yaşadığını, annesinin de kalp, tansiyon ve şeker hastası olduğunu, bu durumlardan kaynaklı olarak 4 yıl kaldığı Trabzon E Tipinde babasının hiç ziyaretine gelemediğini, annesinin ise yılda 1-2 kez gelebildiğini, bunun üzerine ücretli sevk talebinde bulunduklarını, bunun sonucunda nakil ücretini temin edip ödedikten sonra 07/01/2016 tarihinde Şanlıurfa İli Siverek İlçesindeki T Tipi Kapalı Ceza infaz Kurumuna sevk edildiğini, bunun ailesi için az da olsa rahatlama imkanı sağladığını, fakat 17 Ekim 2016 tarihinde kapasite doluluğu gerekçesiyle tekrardan isteği dışında yeni açılan Şanlıurfa Hilvan 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildiğini, bunun ailesi için zorlayıcı olduğunu, sonuçta yakınları olan bir yere getirilmesi konusunda ücret ödemiş olduklarını, Hilvan 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan da 07/01/2019 tarihinde yine isteği dışında yeni açılmış olan ve 2 yıldır da kalmaya devam ettiği Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edildiğini, bulunduğu 2 yıllık süreç içerisinde anne ve babasının ziyaretine gelemediğini, izah etmiş olduğu sebeplerden ötürü de gelebilmelerinin mümkün olmadığını, hem kendisinin hem de ailesinin mağdur olduğunu, ücretli nakil dileklerine ailesinin durumunu izah ederek ve babasının mevcut sağlık raporlarını da ekleyerek verdiğini, ancak her defasında reddedildiğini, gerekçe olarak Batman ve yakınlarındaki (ailesinin ziyarete gelebileceği) cezaevlerinin kapasitesinin dolu olduğunun belirtildiğini, gerek annesi (aynı zamanda vasisi) ve gerek kendisi tarafından bu durum üzerine Kamu Denetçiliği Kurumu'na başvurduklarını, KDK'nın 24/02/2020 tarihinde (Sayı 2020/2797-5.20.4555 Başvuru No:2019/1726) tavsiye kararı verdiğini, daha yazdığı bütün nakil talepli dilekçelerine bunu da eklediğini, yine aynı şekilde "kapasite doluluğu" gerekçesinin yerinde olmadığını çünkü yaklaşık 4-5 ay önce Batman İli Beşiri İlçesindeki T Tipi Cezaevinin faaliyete geçtiğini ve daha henüz yeni yeni mahkum kabulü yapıldığını, nakil talep ettiği yerlerin Batman M Tipi Kapalı C.İ.K ve Batman Beşiri T Tipi Kapalı C.İ.K olduğunu" aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda N.Ç. ile 11 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde 29 yıldır cezaevinde olduğu, infazının tamamlanmasına 2 yıl kaldığı öğrenilmiştir:

> Annem ve eşim hasta, ailemin yaşadığı yere çok uzak bir hapishanedeyim ve ailemin görüşe gelmesi imkansız. Bende hipertansiyon ve kolestrol hastasıyım. Vücudum yıprandı, kalan son 2 yılını aileme yakın cezaevlerinde geçirmek istiyorum. Benim gibi başka mahpuslar da başka illerdeki cezaevlerine "sevk" talep ediyorlar, ancak talepler reddediliyor. S. Ç.'nin sevk başvurusu 3 ay önce reddedildi, karar bugün tebliğ edildi.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda R.U. ile 11 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde koğuşlar arası değişiklik taleplerinin karşılanmadığını, 26 yıldır cezaevinde bulunduğunu ve 54 yaşında olduğunu, annesinin çok yaşlı olmasından gelemediğini ve hiç görmediğini, bu nedenle Şırnak iline yakın bir cezaevine sevk talep ettiğini, başvurusunun 3 ay önce reddedildiğini, tebligatın bugün ulaştığını aktarmıştır.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda İmdat Bingöl 11 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde şu beyanlarda bulunmuştur:

> Anemi ve bronşit hastasıyım, iklim koşulları sağlığımı etkiliyor. Nemli havalarda nefes almakta zorluk çekiyorum, daha kuru havalı yere nakledilmek için başvuru yaptım. Tekirdağ hapishanesinden Patnos hapishanesine sevk istedim, ancak rızam dışında nemli iklime sahip Trabzon Beşikdüzü'ne sevk edildim. Sağlık sorunlarım hala devam ediyor, havası kuru olan Diyarbakır, Batman, Ağrı veya Muş'ta bulunan hapishanelere sevk edilmek istiyorum.

Trabzon/Beşikdüzü T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan S.C.A. ile 11 Kasım 2020'de yapılan avukat görüşünde kendisine şizofreni tanısı konulduğu, İstanbul Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edileceği ancak pandemi sebebiyle sevkin durdurulduğu öğrenilmiştir. Düzenli ilaç kullanması gerektiğini, psikolojik destek almak için kurumda bulunan psikologla görüşmek istediğini ancak görüşemediğini, ailesinin Ankara'da ikamet ettiğini, uzun süredir ailesini göremeyişinin mevcut psikolojik rahatsızlıklarını daha da derinleştirdiğini, Ankara veya çevresindeki illere sevk edilmek istediğini aktarmıştır.

Van T Tipi Kapalı Hapishanesi

U.Ö., 02 Aralık 2019'da İHD Genel Merkezi'ne gönderdiği mektupta 4 yıla yakındır Van'da olduğunu, ailesinin İzmir'de olduğunu, babasının 1. Derecede kanser hastası olduğunu ve ailesinin yaklaşık 6 yıla yakın zamandır hem uzak olmaları hem de sağlık durumlarından kaynaklı olarak görüşüne gelemediklerini, iyi hali var iken ücretini kendi karşılamak koşulu ile nakil talep ettiğini ancak sürekli dolu denilerek sevkinin çıkarılmadığını, şimdi iyi halli olmadığı gerekçesi ile sevk de yazamadığını, psikiyatrik sağlık sorunları olduğunu ve ilaç kullandığını, rahatsızlıklarının da geçmediğini, ilaçlarının yazılmadığını, tedavilerini yaptıramadığını, psikolojisinin iyi olmadığını, sorunlar yaşadığını ve nakil talebinin de bir türlü karşılanmadığını" belirterek ailesine yakın bir kuruma sevkinin yapılması hususunda yardım talebinde bulunmuştur.

20 Aralık 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van T Tipi Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan 2 kadın mahpusun (T.B., E.Ş.) farklı cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Sevk gerekçesi ise öğrenilemedi.

Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde tutuklu bulunan V.B.'nin, 19 Aralık 200 tarihinde Elazığ T Tipi Kapalı Hapishanesi'ne sevk edildiği ve gerçekleşen sevk ile ilgili ailesine bilgi verilmediği öğrenildi.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK VIII: Adil Yargılanma Hakkı

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

ADİL YARGILANMA HAKKI 1
Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Bandırma T Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Burhaniye T Tipi Kapalı Hapishanesi 2
Çorum L Tipi Kapalı Hapishanesi 2
Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 4
İzmir/Buca 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 4
İzmir 3 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 4
İzmir Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi 4
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Kocaeli/Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 7
Silivri 9 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 7
Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 9
Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi 11

ADİL YARGILANMA HAKKI

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan 30 Ekim 2020'de M.A.C. mektup yoluyla yaptığı başvuruda karşılaştığı sorunları ve ihlalleri aktarmıştır.

> Suriye'nin Amude kentinden, Suriye İç Savaşı'ndan sonra zorunlu olarak göç edip İstanbul'a yerleştim. 1953 doğumluyum. Yaklaşık 1 yıldır Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutuklu olarak bulunuyorum. Kendisime ait olmayan bir telefon numarasından dolayı gözaltına alınıp tutuklandım. Türkçe okuma yazma bilmediğimden ve kulağımın ağır işitmesinden kaynaklı olarak ifadem çarpıtıldı. Yapmadığım ve kabul etmediğim şeyleri yapmış ve kabul etmiş gibi iddianameye konulduğu, adil yargılanmadım.

Bandırma T Tipi Kapalı Hapishanesi

N.İ., 09 Haziran 2020'de Bandırma T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalan oğlu adına Şırnak Şube'mize yaptığı başvuruda oğlunun tutuklandığında 15 yaşından küçük olduğunu, kimlik yaşının olduğundan büyük yazıldığını ve bu nedenle kimlikteki yaşa göre cezalandırıldığını, yaşının tespit edilmesini ve yeniden yargılanmasını talep etmiştir. Ayrıca kendisinin hasta olduğunu, maddi imkansızlıklar içinde olduğunu, son 7 yıldır sadece iki kez oğlunu görebildiğini, oğlunun Şırnak veya en yakın yerlerdeki cezaevlerine nakledilmesini isteyerek yardım talebinde bulunmuştur.

Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Bolu F Tipi Hapishanesi'nden Z.M., tarafından 12 Ağustos 2020'de mektupla mektup yoluyla yaptığı başvuruda şu beyanlarda bulunmuştur:

> 14 Temmuz 2020 tarihinde sabah sayımından hemen sonra Urfa 1 Nolu T Tipi Cezaevine nakledileceğimiz söylenerek 8 arkadaşım ile birlikte koğuştan alınarak rutin işlemlerin ardından ring aracına bindirildik. Ring aracının beni Bolu F Tipi Kapalı Cezaevine götürdüğünü öğrendim. Basına ve kamuoyuna yansıdığı üzere 26 Nisan 2019 tarihinde hastane diyerek götürüldüğüm Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'nca "Gizli Tanık" teklifine maruz kaldım. Bunuu kabul etmediğim için açılan soruşturma sonucunda "sanık" durumuna düştüm. İddianamenin Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ne tesliminden bir hafta - on gün sonra naklim gerçekleşti. Adil yargılanma için yerel mahkemenin yetki

> alanındaki bir cezaevinde ve avukatıma yakın olmam gerek, avukatım Diyarbakır'da ikamet ediyor. Yargılanman Şanlıurfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 09 Ekim 2020 tarihinde başlayacak. Yargılama öncesinde hem mahkemede bulunmamin engellenmesi hem de avukatımdan uzaklaştırılmam hak ihlalidir. Kalp hastası olduğum için Bolu'dan mahkeme için Urfa'ya gidip gelmemi bünyem kaldıramayacaktır. Ciddi bir ceza istemiyle yargılanıyorum ve adil yargılanma hakkımın etkilenmeye çalışılacağı kaygısını taşıyorum. Bu nedenle hem avukatıma yakın olabilmek, gerektiğinde görüşebilmek hem de bizzat mahkemede hazır bulunarak kendimi savunmak istiyorum. Bunun olabilmesi için ya yargılandığım Şanlıurfa ya da komşu illerden birine, avukatım Diyarbakır'da oturduğu için Diyarbakır, Batman ve Elazığ'daki cezaevlerinden birine sevkimin yapılmasını talep ediyorum.

Burhaniye T Tipi Kapalı Hapishanesi

Balıkesir/Burhaniye T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan 02 Eylül 2020'de M.A. tarafından mektup yoluyla yapılan başvuruda, 04 Mayıs 2005 tarihinde Türkiye'de kaçak olarak bulunurken Siirt ilinde gözaltına alındığını, gözaltında iken tercüman ve avukat yardımı alamadığını, Türkiye'ye yeni gelmiş olduğundan dolayı henüz bir iki kelime Türkçe bildiğini, bu nedenle ne söylendiğini anlamadan önüne konulan kağıtları imzalağını ve çıkarıldığı mahkemeye gelen tercümandan hakkında suç isnadı ve arama kararı bulunan M.A. isminde birinin yerine tutuklandığını öğrendiğini bildirmiştir. Mahkemede M.A. olmadığını, adının S.Ş. olduğunu söylediğini, ancak yine de tutuklandığını aktarmıştır. Daha sonra babasının mahkemenin talebi üzerine Suriye'den gelerek Suriye'deki nüfus belgelerini getirip ve mahkemeye sunmuş, adının M.A. değil, kendi oğlu S.Ş. olduğunu mahkeme heyetine belirtmiştir. Yine daha önce M.A. aleyhine tanıklık yapmış olan iki kişinin de mahkemede ifadelerine başvurulmuş, her iki şahsın da "bizim sözünü ettiğimiz M.A. bu değil, bunu tanımıyoruz" demişlerdir. Buna rağmen mahkeme kendisini M.A.'nın yerine yargılayıp müebbet hapis cezası vermiştir. 15 yıldır M.A.'nın yerine cezaevinde tutulduğunu, hakkında suç isnadı bulunan M.A.'nın (mahkeme belgelerine göre) Suriye'nin Haseke iline bağlı Derik ilçe nüfusuna kayıtlı Mahmut ve Fatma'nın oğlu olduğunu, kendisinin ise 1984 doğumlu, Halep ili Ayn El Arap ilçe nüfusuna kayıtlı İsmail ve Ayşe'nin oğlu olduğunu, 15 yıldır kendisinin kimliğini ispatlamaya çalıştığını fakat bunun bir türlü mümkün olamadığını belirtmiştir. Suriye'deki savaştan dolayı ailesinden bir çok kişinin mülteci olarak Türkiye'ye geçtiğini ve şu an Türkiye'de bulunduklarını, aile fertlerinden biriyle yapılacak DNA eşleştirmesinde kendisinin S.Ş. olup olmadığını ortaya çıkarabilecekken ve Türkiye bu olanaklara sahipken yıllardır DNA testinin yapılamadığını, 15 yıldır ağır bir mağduriyet ve hak ihlali yaşadığını, bu mağduriyetinin ortadan kaldırılması için yardım beklediğini, sadece kimliğinin tespit edilmesi için DNA testi istediğini, yerine yargılanıp 15 yıldır cezaevinde tutulduğu M.A. adlı kişiyi de tanımadığını aktarmıştır.

Çorum L Tipi Kapalı Hapishanesi

F.G., Çorum L Tipi Kapalı Hapishanesi'nden 21 Kasım 2020 tarihinde derneğimize mektupla başvuruda bulunarak içinde bulundupğu durumu aktarmıştır:

> Selam, ben 2019 Eylül 25'te KCK den tutuklandım. 2020 Haziran 1'de tahliye oldum. Bu arada adli olarak denetimle serbestlikte cezamı çekiyordum. Hem hükümlüydüm hem tutuklu. Beni tahliye eden Samsun Bölge Mahkemesidir. Tahliye olduğumda adli cezamın bitmesine 10 gün gibi bir süre kalmıştı. Bu kalan süre için de beni Çorum açık cezaevine gönderdiler. Oradan da izine çıktım. Covid iznine. Kalan adli cezam izindeyken bitti. Örgüt suçundan 3 dosya açtılar. İstinaf mahkemesi bu dosyaların ikisini Yargıtay'a göndermiş. Şimdiki

yattığım 1 yıl 15 ay cezayı göndermemişler. Normalde bunu da göndermesi gerekiyor. Bir sürü emsal var. İnternette yazıyor. İndirim bile yapılmış bu suçtan ceza alanlara. Tahliye olduktan bir buçuk ay sonra bir tebliğ geldi. Açık cezaevine teslim olun diye. Türkiye'de herhangi bir cezaevine gitme hakkı olarak ben de Çorum açık cezaevine teslim oldum. Arkadan da direkt Covid iznine çıkardılar. 2 gün sonra adliyeden çağırdılar. Jandarma gelip beni köyden direkt adliyeye götürdü. Kapalıya gireceksin dediler. Aynı dışarıdan kapalıya attılar. Gerekçe olarak da sen dediler, 2. Kez mükerrerden ceza almışsın dediler. Ben bu dosyadan zaten açık cezaevinde gözüküyordum. Hem açık cezaevine gönderdiler hem de kapalıya. Normalde bu kısa cezalar için kapalı davetiyesi gönderiyorlar. Madem ben kapalıya gideceğim o zaman niye açığa gönderdiler. Bunu bilmiyorlar mı? 2. Kez mükerrer diyorlar. Bu yattığım suçun bir başka tekrarı hiç yoktu. Başka bir suçun tekrarını buna eklemişler. 2009'da propagandadan bir suçum vardı. Bu suçumu mükerrer diye gösteriyorlar. Bir suçun mükerrer olabilmesi için aynı maddeden olması gerekmiyor mu? Dosya terör dosyasıdır. Üç maddeden dosyadan ayrı ayrı yargılanıp ayrı ayrı ceza aldım. Ben bu mükerrer olay için Çorum infaz hâkimliğine itiraz ettim. Durumu belirttim. 4 aydır cevap gelmiyor. Madem ben kapalıya gidecektim o zaman beni niye açığa oradan da izine gönderdiler. Belki ben başka bir ilin cezaevine girecektim. Bunda bir anormallik yok mu? Çorum infaz hâkimliği neden cevap vermiyor. Hukukta bu tür aldatmacalar oluyor mu? Benim dosyaya bakan Çorum barosu avukatı bu suçun mükerrer olmadığını söylemişti. Ayriyeten ne açık hakkım ne de denetimli hakkım var. Cezamın hepsini yatacağımı söylediler. Şu anda açıkta ya da izinde olmama gerekiyorken neden kapalıda yatıyorum? Burada bir hukuksuzluk olduğuna inanıyorum. Bireyi hedef alarak hareket ediyorlar. Yine ben adli olarak hükümlüyken ayrıyeten de tutuklu kalmıştım 8 ay gibi. Şu anda sadece bu suçtan hükümlüyüm. Ben Çorum 2. Ağır Ceza Mahkemesine sonra da itiraz olarak 3. Ağıra yazdım. Tutuklu bulunduğum sürelerin mahsup edilmesine diye hep ret geldi. Böyle bir tutukluluk olmadığına dair cezanın infazı için sırada beklediğimi söyleyip kesin karar vermişler. Ama mahkemede ve dosyalarda tutukluluk halimin devam ettiğine karar verilmiş ve söylenmişti. Dosyalarda böyle yazıyor. Tutukluluk halinin devamına diye. Şimdi bu ayları yattığım cezadan düşmüyorlarsa o zaman tutukluluk nedir? Tutuklu olmasaydı ben adli cezadan açıkta ya da izinde olacaktım. Zaten tahliye olur olmaz direkt açığa çıktım. Demek ki tutukluluk diye bir şey olmasaydı adli cezamı açıkta geçirecektim.

Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesi

B.T.Ğ., Edirne F Tipi Hapishanesi'nden 04 Kasım 2020 tarihinde mektupla başvuru yaparak içinde bulunduğu duruma ve karşılaştığı ihallere ilişkin şu bildirimde bulunmuştur:

Merhaba değerli İHD çalışanları. Adım B.T.Ğ. Irak Kürt Bölgesel vatandaşıyım. Dokuz aydır cezaevindeyim. Propaganda yapmışım deyip beni tutukladılar. Tutuklandığımdan beri ne ailemle görüştüm ne de benim burada olduğumdan haberleri var. Dokuz aydır mahkeme "Irak yönetimiyle iletişime giremedik" deyip beni bekletiyor. Avukatım yok. Dokuz aydır param olmadığı için de rezil rüsva içinde bir hayat sürdürüyorum. Sizden ricam bana yardım etmeniz ve benimle iletişim sağlamanızdır. Ailem Erbil'de yaşıyor. Bir tane kızım var. Aylardır sesini bile duymadım. Öldüler mi kaldılar mı bilmiyorum.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

9 Aralık 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne mektupla başvuruda bulunan Y.K., şu beyanlarda bulundu:

> 29 yıldır Türkiye'nin çeşitli hapishanelerinde kaldım. Şartla salıvermeme 2 yılın altında bir süre kalmıştır. Ancak Elazığ Cumhuriyet başsavcılığı tarafından 04.11.2020 tarihinde karara bağlanma suretiyle, infazımın yakıldığına dair 23.11.2020 tarihli tebligat yapıldı. Gerekçesi 3713 S.K'nın 17/2 maddesince üç defa hücre cezası almaktan dolayı 2022 tarihli şartla salıverilmem tebliğ edilerek tahliyemin 2028 tarihine evirildiği iletildi. Bilindiği gibi, hapishanelerde onca keyfi hücre cezaları veriliyordu. Kürt tutsakların infazlarını yakmak için gösterilmektedir. Aldığım üç hücre cezasından son ikisini Elazığ 1 Nolu Cezaevinde telefon görüşmesi nedeniyle aldım. (2. Yargı paketinde infaz düzenlemesine göre telefon görüşmelerindeki disiplin cezaları, iletişim cezası olarak yeniden düzenlenmiştir.) Ancak çok iyi biliyorum ki kurumun keyfi yaklaşımları o dönemin yargısı üzerindeki konjoktürel baskı nedeniyle bu disiplin cezaları ondandır. Ama çok basit nedenlerle verilen cezalardan dolayı 6 yıl gibi uzun infaz yakılması hiçbir ölçüye sığmıyor. Burada infazı yakılan bir tek ben değilim. Kaldığım bu kurumda şu an itibariyle benimle birlikte 6 arkadaşım infazı yakılmıştır. Hepsi de 3713 S.K'nın 17/2 maddesi gereğincedir. Diğer arkadaşlarda 27, 24, 15'er yıldır hapishanededirler. Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığının hazırladığı yeni müddetnameye Elazığ İnfaz Hakimliğine yapılmalı suretiyle itiraz hakkımız saklıdır. Bu hukuksuzluğu ortadan kaldırmak için hukuki yardıma ihtiyacımızın olduğu ortadadır. İtirazımız sonuç vermezse; sırasıyla ACM, AYM, ve AHİM'e kadar taşıma kaçınılmazdır. Bu itiraz süreçlerinde bize hukuki destek vererek ,yardım sunacak, teknik düzenlemeleri yapıp takip edecek, duruşmaya katılacak bir komisyon olursa daha sağlıklı bir sonuç alınacağını düşünüyorum. Bunlardan dolayı İHD'den hukuki destek talep ediyoruz.

İzmir/Buca 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

08 Temmuz 2020 tarihinde S.A. derneğimize yaptığı başvurusunda kardeşi M.A.'nın İzmir Buca 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunduğunu, keyfi uygulamadan dolayı açık cezaevine veya denetimli serbestliğe çıkarılmadığını beyan etmiştir.

İzmir 3 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

2 Şubat 2020 tarihinde İzmir 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan İ.G. derneğimize yaptığı başvurusunda 2014 Kasım'ında tutuklandığını, ilk zamanlar mahkemeye çıkarıldığını fakat belli bir zaman sonra götürülmeyi bıraktıklarını, görgü tanıklarıyla yüzleştirilmediğini, Kürtçe-Türkçe yazılı savunmasına cezaevi idaresinin el koyduğunu ve 11 günlük hücre cezası verdiğini, başka yerlerdeki mahkemeleri için sevk talebinde bulunduğunu fakat sevk talebine herhangi bir cevap gelmediğini, savunma hakkının ihlal edildiğini beyan etmiştir.

İzmir Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi

12 Haziran 2020 tarihinde N.A. derneğimize yaptığı başvurusunda kardeşi M.E.A.'nın Şakran Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, koğuşlarında bulunan bir kişinin çoklu kişilik bozukluğundan

kaynaklı kardeşini ve diğer mahpusları tehdit ettiğini ve saldırdığını, bu durumdan kaynaklı kardeşinin hayatından endişe duyduğunu beyan etmiştir.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

Ç.A., 13 Mart 2020 tarihinde Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcılığı kanalıyla gönderdiği mektubunda 2012 yılında Hakkari 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından terör örgütü üyeliği suçundan mahkum edildiğini, Yargıtay tarafından bu hükmün bozularak konut dokunulmazlığını ihlal ve nitelikli yağma suçundan ceza verilmesi gerektiğinden yerel mahkemeye geri gönderildiğini, yerel mahkemenin de Yargıtay kararına uyduğunu ve kendisine bu suçtan ceza verdiğini bildirmiştir. 2016 yılında yapılan infaz düzenlemesiyle birlikte cezasının ½ oranında koşullu salıverilme hakkından faydalanması gerektiğini, hapis cezası süresinin 5 yılın altına düştüğünü ve bu nedenle 19 Mart 2019 tarihinde açık ceza infaz kurumuna ayrılmak için talepte bulunduğunu söylemiştir. Cezaevi idare ve gözlem kurulu tarafından 3 yıl önce katıldığı açlık grevi nedeniyle hakkında olumsuz rapor düzenlendiğini ve bu nedenle açık ceza infaz kurumuna ayrılma talebinin reddedildiğini belirtmiştir.

Cezaevinde kaldığı ilk yıllarında terör suçundan mahpus olduğundan aynı suç tipinden mahpuslarla aynı koğuşta barındığını ve açlık grevine giren koğuş arkadaşları nedeniyle kendisinin de açlık grevine girmek zorunda kaldığını, mahkumiyeti değiştikten sonra bulunduğu koğuştan ayrıldığını ve örgüt mensuplarıyla kalmadığını beyan etmiştir. 2016 yılının Şubat ayında Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından örgüt üyeliği hükmü bozulmuş olmasına rağmen, 2016 yılının Temmuz ayında nakledildiği Kırıkkale F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda örgüt üyeliğinden hükümlü mahpusların koğuşuna verildiğini, bu koğuşta kalırken ise açlık grevine girmek zorunda kaldığını, adli mahkumların koğuşunda kalsa açlık grevine asla girmeyeceğini yazmıştır. İdarenin sorumlu olduğu bu olaylar nedeniyle kendisinin mağdur edildiğini, gerekli tüm mercilere açık ceza infaz kurumuna ayrılma talebiyle başvurduğunu ve fakat olumlu sonuç alamadığını belirterek yardım talep etmiştir.

Kocaeli/Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Kocaeli 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan C.G., 16 Kasım 2020 tarihinde derneğimize mektupla başvuru yaparak durumu ile ilgili şu bilgileri vermiştir:

> Şu an, Uşak Cezaevi'nde 2000 yılında meydana gelen olaylar nedeniyle cezaevinde tutuluyorum. İlgim olmayan dijital verilere dayalı delillerimle sabit olan suçsuzluğumu mahkemeler görmezden geldiler. Bu deliller tüm ulusal kanalların 30 Ekim 2000 – 30 Aralık 2000 tarihleri arasındaki ana haber bültenlerinin kayıtlarında mevcut. Ayrıca bu dava dosyasından dışarı çıkmamam için öz kardeşim ve kocası ki kocası şu an ağır müebbet almış ve 15 Temmuz'da Siirt Alay Komutan vekili olarak görevli iken alayını alıp valiliği basan kişidir. Kardeşim de yıllarca fetöpdy adına cezaevlerinde sosyal çalışmacı olarak görev yapmıştır. Bu Uşak E Tipi cezaevi olaylarını fetöyü aklamak için dönemin kudretli özel yetkili savcısı Zekeriya Öz Ergenekon davası iddianamesine bağlamış ve N.E.'yle ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi. 17-25 Aralık sonrası bu dosya Yargıtay'dan döndü. 2016 yılında darbe girişimi sonrası Cumhurbaşkanlığına, Mahkememe, İnsan Hakları Eşitlik Kurumuna 50'şer tane iadeli taahhütlü dilekçe yolladım. Fakat bir sonuç alamadım. Bana bu cezayı veren mahkeme başkanı 2016 yılında 8 ay meslekten menedilmiştir. Bunu da görmeyenler kör olurlar inşallah (âmin). Şu an 2015 yılından Adana Numune Devlet Hastanesinin %86 engelli sağlık kurulu raporu mevcut. Fakat bu raporda ruh sağlığım ve ortopedik rahatsızlıklarım

> yok, eksik. Raporu size yolluyorum. Ayrıca Adana Ruh Sağlığı Hastanesince anksiyeteantisosyal kişilik raporu da var. Şu an ayak bileklerimden mesaneme kadar enfekte olmuş kist var ve 8 aydır dişlerimi yaptıramıyorum. Herhalde AKP hükümeti cezaevinde insanları hastalıktan öldürmek için böyle bir karar aldı. Covid-19, insanlığın evrim değiştirmesi için devam ediyor. Öyle aşı bulundu demekle her şeyi tozpembe göstermek güzel göstermek vatandaşı bir nebze durdurur. Fakat böyle bir şey söz konusu değil. İnsanlık evrim değiştiriyor. 01 Eylül 2020 sonrası doğan çocukları takip etsinler, ne dediğimi anlarlar.

Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi

30 Mayıs 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre Mardin E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutulan kadın tutuklular hakkında koğuş dışında sayım vermeyi kabul etmedikleri gerekçesiyle cezaevi idaresi tarafından disiplin soruşturması başlatılmıştır.

25 Haziran 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde hücre cezaları ve yaşanan hak ihlallerine karşı açlık grevi eylemi başlatan 3 mahpusun (E.D., R.S., ve M.E.) hakkında iki ayrı soruşturmadan açılan davanın, Mardin İnfaz Hakimliği'nde görülen duruşmasında, infaz savcılığının talebi doğrultusunda 3 tutukluya her bir soruşturmadan 7'şer gün hücre cezası verildi.

Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi

Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan E.N. ile 10 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşünde şu bilgileri aktarmıştır:

> Urfa dosyasından tutukluyum, ancak defalarca idareye başvuru yapmama rağmen dosyama ilişkin herhangi bir evrak tarafıma verilmedi. Bu nedenle hiçbir işlem yapılmıyor, dosyam hakkında diğer mahkumlardan bir şeyler duydum ve dosyasının tarafıma verilmesi için İHD tarafından başvuru yapılmasını talep ediyorum.

21 Temmuz 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne başvuruda bulunan E.Y., şu beyanlarda bulundu:

> Benim öz abim olan Ş.Y. yaklaşık 10 yıldır Türkiye'nin değişik cezaevlerinde tutulmakta olup yaklaşık 5 yıldır Rize Kalkandere Cezaevinde bulunmaktadır. Kendisi ile bugün yaptığımız telefon görüşmesinde, Siyasi ve adli olmak üzere 2 ayrı dosyadan ceza aldığını ancak aldığı cezaların infaz sürelerinin farklı olması rağmen tüm cezasının siyasi suçlara uygulanan infaz sistemi ile kendisine çektirilmek istendiğini, bu duruma karşı savcılığa dilekçe verdiğini ancak dilekçesinin ret edildiğini, avukatı ve ailesine yazdığı mektupların gönderilmediğini, bu durumu protesto etmek için haziran ayında açlık grevine girdiğini ancak 3 gün sonra kendisi ile yapılan görüşme sonucunda eylemi sonlandırdığını, cezaevi yönetimine bu durumun sürmesi halinde temmuz ayında tekrar greve başlayacağını söylediğini, infaz durumunda bir değişiklik olmadığı için 10/07/2020 tarihinde açlık grevine tekrar başladığını, 16/07/2020 itibariyle açlık grevini ölüm orucuna çevirdiğini, günde sadece 4 bardak su içtiğini, midesinde rahatsızlık olduğu için şekerli veya tuzlu su içinde hemen kustuğunu belirtti. Ben abimin içinde bulunduğu durum nedeniyle hayati riski

olduğunu düşünüyorum ve çok kaygılıyım. Bu konuda derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.

Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Silivri 5 Nolu L Tipi Hapishanesi'nde bulunan B.G., mektupla yaptığı başvuruda şunları bildirmiştir: :

> Adım B.G., yaşım 50'li, Hatay Dörtyol doğumluyum. 2020'de Fransa Paris'ten Türkiye'ye geldiğimde havalimanında, cezam olduğu söylenip gözaltına alındım. Dosyam 1998 dosyasıdır. 98 tarihinde DGM mahkemesi hakkımda 12,5 yıl hüküm vermiştir. 98'den bu yana TC. yasasında birçok değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklerin hiçbiri lehime uygulanmamıştır. Dosya Karar No: 2013/84 Esas No: 2013/13'tür. Ben Paris'teyken avukatım Salih Beşaltı bana "seni zaman aşımından dolayı serbest bırakırlar, rahat ol Türkiye'ye gel" dedi. Ben de Türkiye'ye geldim. Ama havalimanında gözaltına alınıp Silivri 5 Nolu Cezaevine getirildim. Yaklaşık 10 aydır 5 Nolu cezaevinde tutulmaktayım. Dosyamda hukuksuzluğun olduğunu ve yanlışlık olduğunu düşünüyorum. Benim ve dosyamla ilgilenecek kimsem olmadığından kaynaklı neyin nasıl yapılması gerektiğini bilmiyorum. Maddi sıkıntılarım olduğundan dolayı ne bir avukat tutabiliyorum ne de dosyam ve benimle ilgilenebilecek birini bulabiliyorum. 10 aydır Silivri 5 Nolu'da cezamı infaz ediyorum. Geçen bunca süre zarfında ailemden hiç kimse benim ziyaretime gelmemiştir. Bu nedenle maddi sıkıntılar yaşamaktayım. Avukatım olmadığından dolayı dosyam ve benimle ilgilenecek kimsem yok. Kimsem olmadığından dolayı ekonomik sıkıntılarımdan dolayı sizlere öneriler doğrultusunda başvurma gereği duydum.

Silivri 9 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

S.A., Silivri 9 Nolu Kapalı Hapishanesi'nden 25 Kasım 2020 tarihinde yaptığı başvuruda hapishane karşılaşılan sorunlar hak ihlalleri ile ilgili beyanda bulunmuştur:

> 1. 28 yıldır hapiste olan politik bir tutsağım. Bu süre içerisinde çok sayıda hapishanede kaldım. Son iki buçuk yıl hariç çoğunlukla koğuş sistemi denilen (150 kişilikten üç kişilik F tiplerine kadar) koğuşlarda kaldım. Tüm bu yıllar insanca yaşamak, politik kimliğimizi korumak üzere demokratik haklarımızı kullanmak üzere gerçekleştirdiğimiz açlık grevleri, şiddet içermeyen pasif direnişlerle geçti. Dilekçe yazmak bile bir eylem! Kısacası hukuki zemin dışına çıkmadan insan hak ve onuruna uygun yaşamaya çalıştık. Bunun karşılığı hep sürgün, kısıtlama, baskı ve işkence oldu. Görece olarak kimi olumlulukların yaşanmasının bir bedeli olmuştur. Fakat son beş yıldır yaşadıklarımız ve birey olarak karşılaştığım uygulamalar özgün boyutlar içermektedir. Hapishane idarelerinin bile etkisiz bırakıldığı, yetkilerinin kısıtlandığı ama onlar üzerinden uygulamaların dayatıldığı yeni bir sistem söz konusu. Bu bağlamda durumumu açacak olursam.
>
> 2- 2018 20 Nisan günü Maltepe 1 Nolu Hapishanesinde (L Tipi) baş memurlar tarafından çağırıldım. Adalet Bakanlığından gelen talimat doğrultusunda hücreye alınacağım söylendi. Sebebini sorduğumda, söyleyemeyeceklerini belirttiler. En son "güvenlik" gerekçesiyle olduğunu söylediler ve bakanlığın kararına istinaden İdare Gözlem Kurulunun bir kararını ileteceklerini belirttiler.

Provokatif bir ortama yol açmamak için hücreye geçtim. Akşam bana tebliğ edilen kararda şöyle yazıyordu: örgüt lideri olduğu, tutukluları idareye karşı yönlendirdiği, tutuklulara baskı uyguladığı, örgütten ayrılmalarına engel olduğu vb.

Bu kararı avukatlarımla görüştüm. 15 gün dolmadan infaz hâkimliğine itiraz edecektik. Avukatlarım gecikince infaz hâkimliğine dilekçe yazıp süre talebinde bulundum. Dilekçeyi yazdıktan sonra 11 Mayıs'ta kendimi burada buldum. Silivri Kapalı Hapishanesine gelince beni karşılayan baş memur, eskisi gibi koğuşa verilmeyeceğimi (2016'da burada kalmıştım. İki ay tek başıma kaldıktan sonra üç kişilik odaya geçtim), burada olduğum sürece de bu durumun devam edeceğini söyledi. Sebep? Talimat böyleymiş yani bakanlık böyle bildirmiş. Normalde Ceza İnfaz Yasasına göre 15 günden 60 güne kadar tek tutulabilirim. Koğuşa geçtikten sonra yalnız tutulmama dair tarafıma kararın verilmesini istedim. Aylarca uğraşmama rağmen zor bela bir karar getirildi. İki cümlelik! "11.05.2018 tarihinde kuruma gelen Soydan Akay İdare Gözlem Kurulu Kararı ile 5. Koridor 42. Odaya yerleştirilmiştir." Sebep? Yok! Pardon sebebi başka bir kararla öğrendim ama bu sebep tek tutulmama dönük olmayıp avukat kısıtlamasına dönüktü. Maltepe'de İdare Gözlem Kurulu Kararının genişletilmiş biçimi. Bu kararlardan birini size göndermiştim. Yukarıda andığım İdare Gözlem Kurulu kararının iki cümlesine karşı infaz hâkimliğine genişçe itiraz dilekçemi yazdım. İnfaz hâkimliği de gerekçe belirtmedi: "Yasaya uygundur, talebin reddine" dedi. Aynı yaklaşım Ağır Ceza Mahkemesinden de gelince AYM'ye başvurduk. Sanırım ben tahliye olunca AYM Kararı elime ulaşır. Bütün bu hukuki süreçlerin yanında avukatlarım resmi makamlar nezdinde yüz yüze ve dilekçe ile hakkımda başvurular yaptılar. Hepsi olumsuz sonuçlandı. Ciddi rahatsızlıklarım olduğu gerekçesiyle tek kalamayacağım bu başvurular arasındaydı. Rapor almak üzere heyete çıktım. Heyet "tek başına kalabilir" raporu verdi. AYM'ye götürdük oradan da ret geldi. Avukatlarımın suç duyurularına karşı verilen cevaplar ise: " Ne tecridi? Avukata çıkıyor, telefona çıkıyor, ziyarete çıkıyor, mektup yazıyor ya!" Vekiller ve İHD Ankara'da ilgilendiler. Kısacası başta ailem, avukat abim, diğer avukatlarım büyük bir emek harcadılar. İHD olarak sizler F Tipi oturum adı altında basın açıklamasıyla haklarımı savunup durumuna dikkat çektiniz. Hepinize ne kadar teşekkür etsem azdır.

3. İki buçuk yılı aşkın süredir tekli bir odada tutuluyorum. Pandemiden önce de haklarım yoktu. Spora tek başıma çıkarılıyordum. Protesto edip çıkmadım. Hastaneye giderken bile dosyama yazılan bir yazı sebebiyle orada da ille de tek tutulmam sağlandı. Arkadaşlarımla karşılaşmamak IŞİD'li, El Kaide'li ve cinsel suçlardan tutuklu olan kişilerin kaldığı hastane odalarında tutulmaya çalıştım. İtirazlarımdan sonra bu konuda düzeltilmeye gidildi.

Mesele şu: Kendimi yeniden tutuklanmış gibi hissediyorum. Hükümlülük içinde tutukluluk! Suçlamalar var ama yargılama yok. Dilekçelerimde belirttim: Kime baskı uygulamışım, kimi yönlendirmişim, kime talimat vermişim? Vs. Bunları ortaya koyun ki kendimi savunayım. Suçluyor ama yargılamıyor. Yazdıklarıma bir izahat yok: İTİRAZIN reddine.

Hepsini geçiyorum:

Eylül 2020 başında hapishane idaresine dilekçe yazdım. Arkadaşlarımın bulunduğu C-Blok'a geçmek istiyorum, diye. En azından aynı koridora verin dedim. Dilekçeme yanıt verilmiyor. Sözlü yanıt istedim. Tahliye oluncaya kadar buradasın.

Şimdi İHD'den istediğim şu: Avukat kısıtlaması nasıl ki 5275 sayılı yasaya dayandırılıyorsa kendi rızam olmadan 2,5yıldır tekli bir odada tutulmamın da hukuki dayanağı ortaya konulmalıdır. Ben hangi hukuka göre burada tutuluyorum? Yasa en fazla 60 gün diyor. Bunun dışında bir yasa var mı? Tek tutulmamdan ne umuluyor? Sorun benim hasta olup olmamam, tecrit altında kendimi üretmem değil. Benim peşinde olduğum şey hukuksal dayanaktır. Aileme ve avukatlarıma da söyledim: Hukuksal dayanağı olmadan burada tutulmam farklı niyetler içerebilir. Başıma burada bir iş gelirse sorumlusu Adalet Bakanlığıdır, hapishane idaresi ve Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıdır. Sizlere de bu hususu açıkça belirtmek isterim ki: Ben güçlü bir moral ve iradeye sahip, sağlık sorunlarını bile asla ve asla kendine dert etmeyen, psikolojik hiçbir problemi bulunmayan bir tutsağım. Yaşama büyük bağlıyım. Tecridin edebiyatını yapmayacağım. Bunun ne anlama geldiğini bu pandemi koşullarında eve kapatılan ya da böyle olmak zorunda olan her insan bizi anlar. Siz İnsan Hakları Kurumları olarak bizleri daha iyi anlarsınız. Çünkü insanı, insanın doğasını biliyorsunuz, çünkü insansınız. Şu pandemi koşullarında hapishane görevlileri 15 günde bir evlerine gidebiliyorlar. Bizler gibi burada yatıp kalıyorlar. 15 günü iple çekiyorlar. İnsan sosyal, ruhsal-duygusal, ekolojik bir varlık olarak kısıtlandığında söz konusu olan can sıkıntısı değildir, bir zulümdür. Arkadaşlarımla görüşebilmem için hasta olmam ya da kendime bakmamak gibi bir engelimin mi olması gerekiyor? Benim bunları gerektirecek bir durumum yok ki! Ağırlaştırılmış müebbet olsaydım, tamam. Değilim ki! Şurada 2,5 yılı kalmış, 28 yıldır da emekle hapis yatmış biriyim. Durumumun yasalarda yeri yok. Resmi makamlar nezdinde girişimlerde bulunma hakkımı bir kez de sizler vasıtasıyla yapmak istiyorum.

Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.E. yaptığı başvuruda durumuyla ilgili ayrıntılı beyanda bulunmuştur:

Ben İran vatandaşıyım. Dokuz yıldır adil olmayan bir şekilde Türkiye cezaevlerinde tutulmaktayım. Bu sürenin 7 yılını Tekirdağ F Tipi cezaevinde geçirmekteyim. Türkiye'de hiçbir aile ferdim ve akrabam yoktur. Dokuz yıllık cezaevi süreci benim açımdan tam bir mağduriyet süreci oldu. Hiçbir şekilde ailemle görüşme imkânım olmadı. Daha önce görüş için Adalet Bakanlığı izni gerekiyordu, sonra da cumhuriyet başsavcılığı iznine bağladılar. Dokuz yıl ailemin yüzünü görmedim. Elbette onlar da benim yüzümü görmediler. Annem ve babam çok yaşlıdırlar, bir sürü hastalıkları vardır. Aileme daha yakın bir yerde cezamın geri kalan 14 yılının infazı için çok uğraştım ama bir işe yaramadı. Burada adeta mahsur ve mağdur bir şekilde tutuluyorum. Türk Ceza kanununda mahkûmun cezasını ailesine yakın bir yerde infazı öngörülüyor ama bu hiçbir şekilde uygulanmıyor. Tam altı yıldır uğraşıyorum ama her defasında yazdığım dilekçeye ret cevabı geliyor. Artık bu şekilde yaşayamıyorum. Bu

durum psikolojimi fena şekilde bozuyor. Sesimi duyuracak hiç kimsem yok. Ben 12.10.2020 tarihinde pazartesi saat 08.00'de bu duruma karşı ölüm orucuna başlamış durumdayım. Bu mektubu size yazarken 4. Günümde devam ediyorum. Ben bu eyleme sadece su içerek devam ediyorum. Artık 60-65 kilo civarında bir insanın sadece su tüketerek kaç gün yaşayabileceğini yetkililer hesaplamalıdır. Ben çok kararlıyım. Bu eylemde ölebilirim ama asla bırakmayacağım. Son nefesime kadar devam edeceğim. "Ben 12.10.2020 tarihinde pazartesi saat 08.00 itibariyle ölüm orucuna başlamış durumdayım. Eylem kararını kendi öz irademle almış durumdayım. Bu eylemin ölümcül, çok riskli ve sağlığıma kalıcı hasarlar verecek kadar ağır ve zor olduğunu biliyor ve bütün bu ihtimalleri göze alarak başlamış durumdayım. Bu eyleme başlamamın nedeni sıkıntılarıma çare bulunmasıdır. Bu sıkıntılarımı defalarca ilgili yetkililere yazarak bildirmeme rağmen her defasında görmezden gelinmiştir ve reddedilmiştir. Ben İran vatandaşıyım. Dokuz yıldır adil olmayan sebeplerden ötürü Türkiye cezaevlerinde tutulmaktayım. Türkiye Cumhuriyeti'nde hiçbir aile ferdim, akrabam ve yakınım yoktur. Bu yüzden yıllardır ailemden uzak bir yerde adeta rehin tutulmuş durumdayım. Ben Türk Devletinin hukuk devleti olduğuna inanmak ve güvenmek istiyorum. Ancak bir hukuk devletinin yapacakları ve yapmayacakları bellidir. Ben bir mahkûm olarak çok mutsuzum. Çünkü yıllardır ailemle görüşemiyorum. Dokuz yıllık cezaevi sürecinde bir kere bile ailemle görüşme imkânına sahip olamadım. Sadece telefonla birbirimizin sesini duyabiliyoruz. Bunun dışında ne onlar benim yüzümü görebiliyor ne de ben onların yüzünü görme imkânına sahip olabildim. Açık görüş veya kapalı görüş fark etmez bir kere bile bu olanaktan yararlanamadım. Görüşe çıkmanın nasıl bir duygu olduğunu maalesef yaşamadığım için bilmiyorum. Çünkü ailem İran İslam Cumhuriyetinde ikamet etmektedir. Türkiye'de hiçbir akrabam ve yakınım bulunmamaktadır. Ailem ve akrabalarım benimle görüşmek istiyorlar ama imkânlar buna elvermiyor. Annem ve babam çok yaşlıdırlar. Bir sürü hastalıkları var, uzun yol seyahat edecek kadar sağlıkları izin vermiyor. Dahası maddi olarak da bunu yapma şansları azdır. Bu duruma çare bulunsun diye belki yirmi defa (yıllarca) TC. Adalet Bakanlığına dilekçe yazarak cezamın bakiye kısmını aileme yakın bir yerde infazının sağlanmasını talep ettim. Ancak bu talebim her defasında reddedildi. Talepleri reddetmek daha kolay bir yol olarak seçilebilir ama bu talebim haklıdır ve benim için çok önemlidir. Zaten TürkCeza Kanunu'nda mahkûmun cezasının ailesine yakın bir yerde infazını öngörmektedir. Ancak ben ailemden çok uzak bir yerde yıllardır tutulmaktayım. Bu, kendi başına bir hak ihlalidir. Benim bu eylemim bu hakka sahip olmak içindir. Bu haktan daha masum bir şey olabilir mi? Ben bu hakkımın yerine getirilmesini ve vatandaşı olduğum İran İslam Cumhuriyetine iademi talep ediyorum. Bu şekilde yaşayamıyorum. Burada kendimi yalnız hissediyorum. Bu durumdan dolayı psikolojik olarak zorlanıyorum. Dokuz sene bu şekilde yaşamaya zorlandım ama artık bu durumu sürdüremiyorum. Buna acilen bir çözüm bulunmasını talep ediyorum. Bu durumdan dolayı o kadar zorlanıyorum ki deyim yerindeyse ölümü çare olarak görüyorum. Benim iadem gerçekleşmeden (İran'da herhangi bir suçum yok ve aleyhimde bir durum söz konusu değil) bu eylemi sonlandırmam mümkün değil. Türkiye-İran arasında mahkûm verme anlaşması kriterleri çerçevesinde ülkemde de cezamın bakiye kısmını çekebilirim. Ben bu eylemim boyunca sadece su içerek devam edeceğim. Bu bir açlık grevi değil, ölüm orucudur. Artık 60-65 kilo civarındaki

bir insan sadece su içerek kaç gün yaşar yetkililer hesaplamalıdır. Ben son nefesime kadar devam edeceğim ve talebimi desteklemenizi rica ediyorum.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan C.V. ve Z.T. ile 17 Aralık 2020'de yapılan avukat görüşünde, avukat-müvekkil görüşmesi sesli ve görüntülü olarak kaydedilmiş, görüşmeye infaz koruma memuru eşlik etmiştir. Bu duruma ilişkin Tokat İnfaz Hakimliği'nin 22 Eylül 2020 tarih ve 2019/1503 esas sayılı kararı gerekçe gösterilmiştir. Ancak bu karar hiçbir müvekkile tebliğ edilmemiştir. Hakimliğin kararı tarafımızca elden alınmıştır. Avukat görüşmesinin kayda alınması ve memurun iştirak etmesi sebebiyle avukat ve müvekkil gizliliği ihlal edildiği gerekçesiyle tarafımızca tutanak tutulmuş ve imzaya bağlanmıştır. Ancak müvekkillerin tutanağa imza atması "müdürün izni yok" denilerek engellenmiştir. Kurum müdürüyle görüşme taleplerimiz ise müdür tarafından kabul edilmemiştir.

Tokat T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde 23 Ekim 2020'de M.S. ile yapılan avukat görüşünde C.Ç.'nin 4 yıl 7 aydır hapishanede olduğu, 1 yıldan daha az süre infazının kaldığı, mahkeme dosyasının Yargıtay'da olması sebebiyle denetimli serbestlik uygulanarak şartlı salıverilmesinin hesaplanamadığı, bu durumun hak ihlali oluşturduğu aktarılmıştır.

TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE HAK İHLALLERİ İZLEME RAPORU 2020 YILI

EK IX:

Diğer Baskılar

1986

İHD - Merkezi Hapishaneler Komisyonu

Necatibey Caddesi, No: 82 / 11-12 (6. Kat) Demirtepe/ANKARA | www.ihd.org.tr | posta@ihd.org.tr

1986

Bu rapor,
İHD şubelerinin hapishane komisyonlarının ziyaretlere ve hazırladıkları raporlara,
İHD'nin avukat ve mahpus yakınları ağından gelen bilgilere,
İHD'ye yapılan başvurulara
ve
basına yansıyan haberlere
dayanılarak
İHD Merkezi Hapishaneler Komisyonu ve İHD uzmanları tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

HAPİSHANE KOŞULLARI 1
Adana/Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi 1
Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 2
Ağrı/Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi 3
Alanya L Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi 5
Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi 5
Balıkesir/Burhaniye T Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 6
Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi 7
Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 7
Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 7
Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi 9
Eskişehir H Tipi Kapalı Hapishanesi 11
İzmir/Menemen T Tipi Kapalı Hapishanesi 11

İzmir/Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesi 11
İzmir/Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 11
İzmir/Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 11
İzmir/Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 12
İzmir/Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 12
Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 12
Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 13
Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 14
Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi 14
Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi 15
Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi 16
Kocaeli Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 16
Konya/Ereğli Kapalı Hapishanesi 18
Mardin/Midyat M Tipi Kapalı Hapishanesi 18
Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi 18
Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi 18
Sakarya/Hendek Açık Hapishanesi 19
Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 20
Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi 24
Sincan 1 Nolu L Tipi Hapishanesi 24
Sincan 2 Nolu F Tipi Hapishanesi 24
Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi 25
Şanlıurfa 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi 25
Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi 25
Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 26
Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi 26
Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 26
Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi 29
Van T Tipi Kapalı Hapishanesi 31

HAPİSHANE KOŞULLARI

Adana/Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi

Ceyhan M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Z.B, M.E.A, Ö.T. ile yapılan avukat görüşmesinde şu bilgileri vermişlerdir:

> Bulunduğumuz cezaevinde haftanın 4 günü 1'er saat olmak üzere bizlere sıcak su veriliyor. Verilen bu su bazen bizlere yetmeyebiliyor. Yine çeşmelerden akan su kireçli, kirli, kokuyor ve içilemeyecek bir durumda. Ayrıca sürekli su kesintileri yaşanıyor. Yakız zamanda çok az kesilmesine rağmen son süreçte elektrik kesintileri de başladı. Çeşmelerden akan su kirli ve pis olup bu suyu içemiyoruz.

01 Temmuz 2020 tarihinde Ceyhan M Tipi Kapalı CİK'te bulunan M.E.A. derneğimize mektupla başvuru yaparak "İnfaz Düzenleme Yasası"nın siyasi mahpusları kapsamaması nedeniyle ayrımcı bir yasa olduğunu ifade etmiş ve bu ayrımcılığın ortadan kaldırıması için derneğimizden yardım talebinde bulunmuştur.

Adana/Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi

Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.G. ile yapılan avukat görüşünde hapishanede yaşnanan sorunlar ve ihlallere ilişkin özetle şu bilgileri vermiştir:

> Cezaevindeki kurum kantini tutsaklar üzerinden döner sermaye haline gelmiştir. Kantinde çok sağlıksız ve kalitesiz eşyalar pahalı ve her hafta zamlanmaktadır. C.savcısı ve müdür görüşme taleplerimizi kabul etmemektedirler. Koronayla birlikte bu sorunlar ciddi şekilde yaşamı yaşanmaz hale getirilmek istenmektedir. Buna yönelik psikolojik ve fiziki işkence ve hak ihlalleri yoğun şekilde uygulanmaktadır.

Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan A.O. ile yapılan avukat görüşünde yaşadıkları sorunlar ve hapishanedeki genel duruma ilişkin beyanda bulunmuştur:

> Yemekler miktar olarak az ve yetersiz üstelik kötü gelmektedir. Verdikleri çorbanın dahi çorba olduğu bin şahit ister. Bu sebeple yemekleri çoğu zaman dökmek zorunda kalıyoruz. Kantinden çoğu zaman kahvaltılık bir şeyler alıyoruz. Üstelik kantin fiyatlarının normalden pahalı olması bizi de zorluyor.

Kürkçüler F Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan K.Ö. ile yapılan avukat görüşünde alınan bilgiler hapishanede yaşanan sorunlara ilişkin aşağıdaki tespitleri sağlamıştır:

> Bir süredir yemekler çok kötü ve özensiz gelmektedir. Yiyemediğimiz için kimi zaman yemekleri çöpe dökmek zorunda kalıyoruz, ya kuru ekmek ya da kantinden temin ettiklerimizle besleniyoruz. Gardiyanların bir kısmı çok provakatif davranışlarda bulunup mahpusları tahrik ediyorlar. Birden bire çok sert bir şekilde örneğin mazgalı açıp kapatıyorlar. Bunun yanında girişte bazı mahpuslara yönelik fiziksel saldırılar da halen devam etmektedir. Göz korkutmaya ve sindirmeye dönük bu saldırılarla mahpusların tarafsız olarak nitelendirilen koğuşlara geçmesini zorluyorlar.

11 Eylül 2020 tarihinde Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı CİK'te bulunan S.U. tarafından İHD Adana şubesine gönderilen mektupta, koğuş arkadaşı E.E.'nin avukatının geldiği bahanesiyle koğuştan çıkarıldığını ve zorla polisle görüşmey götürüldüğünü belirtmiştir. Bu konuda derneğimizden hukuki yardım talebinde bulunmuşlardır.

29 Ekim 2020 tarihli E.B. tarafından şubemize gönderilen Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı CİK'te bulunan A.A., İ.C., M.G. imzası bulunan mahpusların mektubundan şu bilgileri vermiştir:

> Pandemi döneminden önce odalarda 3 kişi kalırken şimdi 4 kişi kalıyoruz. Karantinadan dolayı belli bir süre tek kalması gereken mahpuslar olduğu için oda sayısının sınırlı olduğu bahane ediliyor. Aslında amaç bizim oda sayısını arttırmayarak odalarımızın birbirine yakın olmasını engellemektedir. Bundan dolayı bir arkadaşımız yerde yatmak zorunda kalıyor. Buranın yeri ise beton, nemli ve küflü olup sağlıklı koşullara da sahip değildir. Tüm faaliyetler ve aktiviteler pandemi de gerekçe gösterilmek suretiyle durdurulmuştur. Tarafımıza maske çok nadir verilmektedir. Koğuştan her çıktığınızda size ayrı maske veremeyiz. Tek kullanımlık maskeyi yıkayın kurutun tekrar kullanın diyorlar. Biz de mecburen ihtiyaç halinde yıkayıp kurutup tekrar kullanmak zorunda kalıyoruz. Telefona çıkarken dahi gardiyanın yan tarafında masada maske dururken istemiş olmama rağmen bana maskeyi vermedi ve maske almadan telefon görüşü yapamam deyince 4-5 saat boyunca telefon görüşü için bekletildim. Bu durumu dahi tarafımızı cezalandırmak amacıyla kullanıyorlar. Dezenfektan, kolonya, ıslak mendil koğuşlarımıza verilmemektedir. Yalnızca telefon görüşüne vs. çıktığımız zaman elimize dezenfektan sıkıyorlar. Temizlik malzemesi olarak bazen sıvı sabun veriliyor onun dışında bütün temizlik materyallerini kendi imkanlarımızla kurum kantininden alıyoruz.

Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

22 Temmuz 2020'de Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan C.O. yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyanında cezaevi idaresinin kitaplar dahil dışarıdan hiçbir eşyayı almadığını; ancak dış kantinden kısıtlı alışveriş yapabildiklerini, durumu kötü olanlar için bunun da mümkün olamadığını aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan M.S.K. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre hapishane idaresiyle ilgili olarak vermiş olduğu dilekçelerin yerlerine ulaştırılmadığını, dilekçelerin çıkışının yapılmadığını, infaz hakimliğine on beş

dilekçe verdiğini ancak dilekçelere geri dönüş olmadığını; sosyal aktivite hakkının, sohbet hakkının kullandırılmadığını, tek başına olduğu için spora çıkarılmadığını; gönderilen eşyaların kendilerine ulaştırılmadığını, koliyle gönderilmiş iç çamaşırlarının verilmediğini, maddi olarak kantinden bu eşyaları alma güçlerinin olmadığını aktarmıştır.

28 Ağustos 2020'de Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde bulunan Y.B. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre; "İnfaz Hakimliğine, Cumhuriyet Başsavcılığına, Adalet Bakanlığına göndermiş oldukları dilekçelerin, özellikle de cezaevi idaresi hakkında olanların cezaevi dışına çıkarılmadığını, hukuksuz uygulamaları hiçbir merciye aktaramadıklarını; sistematik olarak kendilerine rahatsızlık verildiğini, geceleri oda ışıklarının açıldığını, kol saatiyle odadan çıkmadıklarını; yazlık elbiselerinin emanette olduğunu, Mayıs ayından bu yana teslim edilmeyerek tek kıyafetle bırakıldıklarını; beş aydır odasında televizyonun bozuk olduğunu, yapılmasını istediğinde başka bir odaya transfer edilmesinin teklif edildiği, ancak bunun amacının arkadaşlarından daha uzak bir odaya alınmak istenmesinin olduğunu; hiçbir kitaba ulaşamadıklarını, kitap okuma haklarının ellerinden alındığını" aktarmıştır.

Ağrı/Patnos L Tipi Kapalı Hapishanesi

1 Temmuz 2020 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Ağrı Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan A.A. isimli mahpusun, ailesiyle gerçekleştirdiği telefon görüşmesinde maruz kaldıkları hak ihlallerini anlattığı belirtildi. A.A.'nın görşümede; hapishanedeki suların çamurlu aktığını, yemeklerden kıl, kurt böceği ve sinek çıktığını, coronavirüs tedbirlerine uyulmadığın söylediği öğrenildi.

10 Temmuz 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Patnos L Tipi Cezaevinden mektupla başvuruda bulunan M.T., M.Ö.P., A. A., E.E., A.Ç., M.A., R.K., S.A., S.G., Ş.Ç., A.T., S.E., B.Ş., Y.G., S.Y., H.A., C.O., Ç.K., K.A:, T.M., F.T., L.K., A.A., M.B., Y.Ç., A.Ç., A.Ö., C.U., E.K., M.A.C., F.G., A.I., Ş.K., N.S., F.H., F.Y., V.S., M:A.U., Z.S., A.D., Ç.Ö., G.K., M.H.K., E.G.özetle şu beyanlarda bulunmuştur:

> 1. Cezaevinde daima uzman bir doktor ve diş doktoru bulunmamaktadır. Revire ancak ayda bir defa çıkabilirken bazen aylarca hastane sevklerine götürülmemekteyiz. Van, Ağrı, Erzurum gibi hastanelerde de yatırılma imkanı oluşturulmadığından köklü bir tedavi olmaksızın cezaevine geri getiriliyoruz. 2019 yılı içerisinde M.A. ve K.G. isimli iki arkadaşımız zamanında ve yeterince tedavi görmedikleri için yaşamlarını yitirmişlerdir. Mevcut haliyle cezaevinde onlarca hastalığı olan kişinin bulunması ve tedavi imkanlarının yetersiz olması nedeniyle ağır hastalığı olanların durumu her geçen gün daha da ağırlaşmaktadır. COVİD 19 salgını nedeniyle hasta olanların hastanelerde yatırılması mümkün olmadığından hastane dönüşü karantinaya alınan hastaların durumları ağırlaşmaktadır. Kurumda en basit diş hekimi, kanal tedavisi v.b ihtiyaçları karşılayabilecek doktor ve ekipman yoktur. Protez yapımı için başka şehirlere veya Ağrı Devlet Hastanesi'ne gönderilip protez veya diş kaplaması için dişleri kesilen onlarca kişi 1-2 yıldır yapılan veya yapılması gereken dişlerinin takılmasını beklemektedir. Pandemi şartlarında bu ve benzeri durumlar kat be kat artmıştır. 2. Cezaevi açıldığından beri var olan içme suyu sorunu devam etmektedir. İçme suyunda kanalizasyon artıkları, solucan ve kurtçukların geldiği bu yüzden sağlığımızın ciddi anlamda tehlike altında olduğu gerekçesiyle ilgili tüm kurum ve kuruluşlara başvurular yaptığımız halde, suyu kantinden almak zorunda bırakıldık. 3. Özellikle Pandemi ve 7242 sayılı kanunla çıkarılan Af'tan sonra kurumda verilen yemeklerin, ekmeğin hem az

hem de kalitesiz verildiği; kantinlerde temel gıda ve temizlik malzemelerinin bulunmadığı gibi, olanların da fahiş fiyatlara satıldığı, dış kantin olarak getirilen sebze ve meyvelerin çok sınırlı olduğu ve bazı haftalar ayrımcılık yapılarak diğer bloklara verildiği halde bizlere verilmediği ile ilgili birçok suç duyurusu ve şikayet dilekçemiz olduğu halde bu sorunların çözülmediği ayrıca üzerinde durulması gereken hususlardandır. 4. Kurumda mevcut haliyle herhangi bir sportif, kültürel ve sanatsal çalışma yapılmadığı, kütüphane, gazete, dergi ve radyo gibi haber alma araçlarının olmadığı, hiçbir kurs ve atölyeye çıkarılmadığımız gerçeği göz önünde bulundurulunca ağır bir izolasyon ve tahrik içinde tutulduğumuz daha iyi anlaşılacaktır. Yaklaşık olarak 2 yıldır koğuş değişiklikleri tamamen keyfi gerekçelerle yapılmamaktadır. Çok daha önemlisi hemen her nedenle cezalandırılmamız, bu amaçla verilen hücre ve disiplin cezaları nedeniyle kanunen tanınan haklar ortadan kaldırılmış durumdadır. Tek taraflı tutulan tutanaklar üzerine alınan disiplin cezaları nedeniyle ailelerimizle ziyaret görüşleri dahi yapamaz duruma düşürülmesi gibi ağır durumlarla karşılaşmaktayız. 5. Koli yoluyla gelen birçok eşyamız "yasaktır" veya kantinde var gerekçesiyle verilmemekte; elbise, battaniye, nevresimler yasak kapsamında değerlendirilmektedir.

Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan tarafımıza iletilmek üzere M.A., N.A., Ş.T., M.D., H.Ç., S:G., M.A., N.Ç:, N.K:, M.İ.M., S.P., M.S.Y., İ.E., Z.K., F.K., A.B., H.E., Y.Y., Y.E:, E.K., M.K., H.G., F.A., A.B., A.B., E.K., M.K., H.C., A.E., R.Y., S.Ü., S.G., A.C., N.S.M., Y.T., M.M., A.E., A.K., E.A., S.Y., A.Ç., H.B., A.A., M.T., M.S., H.O., F.İ., S.A., M.G., S.Ö., H.S., K.Ş., E.A., İ.K., R.A., M.A., K.A., H.M., V.C., R.Y., C.K., B.G., A.A.O., M.İ.adlı mahpuslar tarafından 24 Haziran 2020 tarihinde yazılan mektupta durumlarını aktarmıştır. Buna göre, bulundukları cezaevinde daimi bir doktor ve diş hekiminin bulunmadığını, revire ancak ayda bir kez çıkabiliyorken bazen aylarca hastane sevklerine götürülmediklerini; götürülebildikleri Van, Ağrı, Erzurum gibi hastanelerde yatırılma imkanı oluşturulmadığından köklü bir tedvavi oluşturulmaksızın cezaevlerine geri getirildiklerini, 2019 yılı içerisinde M.A. ve K.G. isimli iki kişinin zamanında ve yeterince tedavi edilmedikleri için yaşamlarını yitirdiğini, cezaevinde onlarca kronik hastalığı bulunan kişilerin bulunması ve tedavi imkanlarının yetersiz olması nedeniyle ağır hastalığı olanların durumunun her geçen gün daha da ağırlaştığını, Kovid-19 salgını nedeniyle hasta olanların hastanede yatırılmasının mümkün olmadığından hastane dönüşü karantinaya alınan hastaların durumlarının ağırlaştığını; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası aldığı için tek başına tutulan H.M. isimli mahpusun psikolojik sorunlar yaşadığı için kendi ihtiyaçlarını karşılayamadığını, tedavi süresince koğuşlara verilmesini, veya R Tipi bir cezaevine nakledilmesinin gerektiğini, sağlığının her geçen gün kötüleştiğini, bu şekilde uzun süre yaşamasının mümkün olmadığını; kurumda en basit diş çekimi, kanal tedavisi gibi ihtiyaçları karşılayabilecek doktor ve ekipmanın bulunmadığını, protez yapımı için başka şehirlere veya Ağrı Devlet Hastanesine gönderilip protez veya diş kaplaması için dişleri kesilen onlarca kişinin 1-2 yıldır yapılan veya yapılması gereken dişlerinin takılmasını beklediğini, pandemi şartlarında bu durumun kat kat arttığını; cezaevi açıldığından beri var olan içme suyu sorununun devam ettiğini, içme suyuna kanalizasyon atıkları, solucan ve kurtçukların geldiğini, suyun lağım suyu gibi koktuğunu, bu yüzden sağlıklarının ciddi tehlike altında olduğunu, kantinden almak zorunda oldukları su nedeni ile ayrıca maddi bir külfet altına girdiklerini; 7242 sayılı kanunla çıkarılan Af'tan sonra kurumda verilen yemeklerin, ekmeğin hem az hem de kalitesiz olduğunu, kantinlerde temel gıda ve temizlik malzemelerinin bulunmadığını, var olanların da fahiş fiyatlarla satıldığını, dış kantin olarak getirilen sebze ve meyvelerin çok sınırlı olduğunu ve bazı haftalar ayrımcılık yapılarak diğer bloklara verildiği halde kendilerine verilmediğini; kurumda mevcut haliyle hiçbir sportif, kültürel ve sanatsal çalışma yapılmadığı; kütüphane, gazete, dergi ve radyo gibi haber alma araçlarının olmadığını; hiçbir kurs, atölyeye çıkarılmadıklarını; yaklaşık iki yıldır koğuş değişikliklerinin yapılmadığını, bu yönde hiçbir ihtiyaca olumlu cevap verilmediğini; hemen her nedenle hücre ve disiplin cezası ile cezalandırıldıklarını, kanunla tanınan hakların tamamının

hücre ve disiplin cezaları ile ortadan kaldırıldığını, tek taraflı tutulan tutanaklar üzerine alınan kararlar ile aileleriyle ziyaret görüşü yapabilmelerinin bile imkansız getirilmesi gibi ağır bir durumla karşılaştıklarını; onlarca defa şikayet ve suç duyuruları yaptıkları halde etkin bir müdahale ve engelleme olmadığı için ideolojik saiklerle veya çok keyfi davranabilen bazı personellerin hakaret ve tacizlerine maruz kalabildiklerini, bugüne kadar yapılan şikayetlerin bir tanesinin bile kendi lehlerine sonuçlanmadığını, şikayet dilekçesi ve suç duyurularının ilgili kuruma ulaşıp ulaşmadığını dahi bilmediklerini, çünkü hemen hemen hiçbir dilekçelerine cevap verilmediğini; kurumda sorunlarını aktarabilecekleri yetkililerin etkin bir denetimi olmadığından veya çeşitli oluşmuş yargılar nedeniyle bütün yaşamlarının en alt düzeydeki memurların inisiyatifine bırakıldığını, bazen saatlerce zile basıldığı veya kapılara vurulduğu halde bir memurun dahi gelip sebebini sormadığını veya geldiğinde tahkir ve taciz eden söz ve davranışlarla en insani taleplerinin dahi karşılanmadığını belirterek tarafımızdan yardım talep etmişlerdir.

Alanya L Tipi Kapalı Hapishanesi

27 Aralık 2020 tarihinde Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda M.C., Z.B.ile yapılan görüşmeye ilişkin tespitler şunlardır:

> Covıd-19 Virüsüne Karşı Alınan Tedbirler : Görüşme yapılan mahpus, korona virüsüne ilişkin cezaevi idaresi tarafından herhangi bir tedbir alınmadığını, cezaevinde su kotası uygulaması olduğunu ve haftanın iki günü 60'ar litre sıcak su, günlük 150 litre de soğuk su verildiğini, kişisel temizliklerinden ödün vererek bu kotadan artırdıkları su ile koğuşu yıkadıklarını söylemiştir. Genel olarak temizlik ve hijyen ortamı sağlayamadıklarını beyan etmiştir.

Antalya L Tipi Kapalı Hapishanesi

17 Kasım 2020 tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda C-9 koğuşunda bulunan O.A. ile yapılan görüşmeye ilişkin tespitler şunlardır:

> Covıd-19 Virüsüne Karşı Alınan Tedbirler: Görüşmeci mahpus Korona virüse ilişkin cezaevi idaresi tarafından yeterli önlemin alınmadığını, 14 kişilik koğuşta 41 kişinin kaldığını, mahpusların tamamının tek bir banyoyu kullandığını, sıcak suya erişimlerinin bulunmadığını mahpusların soğuk suyla yıkanmak zorunda kaldığını, temizlik malzemelerin kendileri tarafından kendi paraları ile alındığını aktarmıştır.

17 Kasım 2020 Tarihinde Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan L.O. ile yapılan görüşmeye ilişkin tespitler:

> Covıd-19 Virüsüne Karşı Alınan Tedbirler : Görüşme yapılan mahpus; korona virüsüne ilişkin cezaevi idaresi tarafından çamaşır suyu verildiğini beyan etmiştir. 6 kişilik koğuşta 11 kişi kaldıklarını temizlik ve hijyen ortamı sağlayamadığını beyan etmiştir.

Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesi

Covid-19 belirtileri veya şüphesi olan mahpusların test yapılması taleplerinin reddedildiği, durumları ağır olan, tek başına kalması durumunda ihtiyaçlarını karşılayamayacak ve düzenli olarak hastaneye gitmesi gereken hasta mahpuslardan F.T., J.E., H.A., F.G., Ş.A.ve S.B.'nin hastaneye giderek tedavi olma taleplerinin reddedildiği veya hastane dönüşünde 14 gün hücrede karantinada kalma koşulu öne

sürüldüğü, tek başına 14 gün boyunca hücrede kalmalarının mümkün olmaması nedeniyle hastaneye gidemedikleri, revire çıkma taleplerinde birçok sorun çıkartıldığı, mahpusların revire çıkma taleplerinin engellenmeye çalışıldığı, mahpusların çok geç ve zor koşullarda revire çıkabildikleri aktarılmıştır. Pandemi sürecinin başında haftalık olarak dezenfekte edilen koğuşların son zamanlarda hiç dezenfekte edilmediği aktarılmıştır.

Adalet Bakanlığı'nın talimatıyla son zamanlarda artık bir öğünde verilen yemeklerin miktarının çok düşürüldüğü, özellikle kahvaltıda kişi başı 3 veya 4 zeytin ve bir tane üçgen peynir verildiği, bu durumun bazı mahpuslarda kilo kaybına neden olduğu, mahpuslar tarafından böylesi önemli bir süreçte bu tarz uygulamalara karşı yemeklerin düzenli bir şekilde verilmesinin talep edildiği ancak taleplerinin reddedildiği aktarılmıştır.

Balıkesir/Burhaniye T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.A. 2 Eylül 2020 tarihinde Balıkesir/Burhaniye T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan gönderdiği mektupta yaşamış olduğu sorununu aktarmıştır.

> 4 Mayıs 2005 tarihinde Türkiye'de kaçak olarak bulunurken Siirt ilinde gözaltına alındım, gözaltında iken tercüman ve avukat yardımı almadım Türkiye'ye yeni gelmiş olduğumdan dolayı henüz bir iki kelime Türkçe biliyordum, bu nedenle ne söylendiğini anlamadan önüme konulan kağıtları imzaladım. Çıkarıldığım mahkemeye tercüman getirildi, tercümanın anlattıklarından hakkımda suç isnadı ve arama kararı bulunan M.A. isminde birinin yerine tutuklandığımı öğrendiğim. Mahkemede M.A. olmadığımı, adımın S.Ş. olduğunu söyledim. Ancak yine de tutuklandım, daha sonra babam mahkemenin talebi üzerine Suriye'den gelerek Suriye'deki nüfus belgelerini getird ve mahkemeye sundu. Adımın M.A. değil, kendi oğlu S.Ş.olduğumu mahkeme heyetine söyledi. Yine daha önce M.A. aleyhine tanıklık yapmış olan iki kişiyi de mahkemeye getirip ifadelerine başvuruldu. Her iki şahıs da "bizim sözünü ettiğimiz M.A. bu değil, bunu tanımıyoruz' dedi, buna rağmen mahkeme M.A.'nın yerine yargılayıp müebbet hapis cezası verdi. 15 yıldır M.A'nın yerine hapistetyim, hakkında suç isnadı bulunan M.A. (mahkeme belgelerine göre) Suriye'nin Haseke iline bağlı Derik ilçe nüfusuna kayıtlı, Mahmut ve Fatma'nın oğlu. Ben 1984 doğumlu S.Ş., Halep ili, Ayn El Arap ilçe nüfusuna kayıtlı İsmail ve Ayşe'nin oğluyum. 15 yıldır S.Ş. olduğumu ispatlamaya çalışıyorum Suriye'deki savaştan dolayı ailemden birçok kişi mülteci olarak Türkiye'ye geçti ve şu an Türkiye'de bulunuyorlar, aile fertlerinden biriyle yapılacak DNA eşleştirmesinde S.Ş. olup olmadığım ortaya çıkarabilecekken ve Türkiye bu olanaklara sahipken yıllardır DNA testi yapılmıyor. 15 yıldır ağır bir mağduriyet ve hak ihlali yaşıyorum. Bu mağduriyetimin ortadan kaldırılması için yardım bekliyorum, sadece kimliğimin tespit edilmesi ve DNA testi istiyorum. Yerine yargılanıp 15 yıldır cezaevinde tutuluyorum ve M.A. adlı kişiyi de tanımıyorum.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Bandırma 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde bulunan O.Ç. ile yapılan avukat görüşmesine şu bilgileri vermiştir:

> Koğuşlar çok kalabalık, 20-22 kişiyiz. Yerde yatanlar var, bir dolabı 2-3 kişi kullanıyoruz, sırayla yemek yiyoruz. Personelden yoğun bir şekilde fiziksel

> şiddet, küfür davranışları görüyoruz. Özellikle dilekçe verildiğinde baskı uygulanıyor. Temizlik iyi durumda, haftada iki kez ilaçlama yapılıyor. Hapishane idaresi sadece sıvı sabun veriyor. Diğer temizlik malzemelerini kendimiz alıyoruz. Kantinde her şey çok pahalı. 500 TL ile 2 hafta bile geçinemiyoruz. Musluk suyu içilebilir değil, kantinden su almak zorunda kalıyoruz. Çay-kahveyi çoğu zaman çeşme suyu ile yapıyoruz. Kendi paramızla arıtma cihazı almak istedik, kabul edilmedi. Yemekler son birkaç gündür iyileşti. Ondan önce hem çok kötü hem de yetersizdi. Son 2-3 gündür yeterli geliyor. Sosyal etkinlik hiç yok. Havalandırma dışında hiçbir şey yok. Hastane sevkleri ağır-acil hastalar dışında olmuyor. Koğuşların genelinde tahminen 100 kişi sigara içmiyor. Ama bu sigara içmeyen mahpuslar için tüm taleplerimize rağmen ayrı koğuş tahsis edilmiyor. Sigara içilmeyen koğuş taleplerimiz bir türlü karşılanmıyor.

Bandırma 2 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde S.K. ile yapılan avukat görüşmesine hapishanedeki koşullar ve ihlallere ilişkin beyanda bulunmuştur:

> Tecrit son derece ağırlaşmış durumda. Temizlik tedbirleri yetersiz. Haftada bir üstünkörü bir ilaçlama var. Maske son bir aydır hiç verilmiyor. Yemekler şikayetler ve yazışmalar sonucu kısmen düzeliyor. Daha sonra yine eskiye dönebiliyor. Musluk suyu içilebilir değil, içme suyunu kantinden almak zorunda kalıyoruz. Su kesintileri son süreçte olmadı.

Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi

Çanakkale E Tipi Kapalı Hapishanesi'nde C.T. ile yapılan avukat görüşmesinde hapishane binasının çok eski ve altyapısının kötü olduğu öğrenilmiştir. Ayrıca gündüz kalorifer yanmadığı için soğuk olduğu ve mahpusların üşüdükleri, ciddi ısınma sorunu olduğu öğrenilmiştir.

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpusların bulundukları hücrelerde 1 ve havalandırmalarda 1 olmak üzere toplamda 2 tane kamera bulunduğunu bildirilmiştir.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

13 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Elazığ 1 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan H.K. şu beyanlarda bulundu:

> Elazığ 1 Nolu Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmaktayım. Cezaevi yönetimiyle yapılan görüşmelere rağmen sorunların çözülmediği hatta gerileme olmuştur. Karşılaştığımız genel sorunlar şunlardır:
>
> Yasada belirtilen sosyal-kültürel etkinlikler gerektiği gibi uygulanmıyor.
>
> Kürtçe hiçbir şey tarafımıza verilmiyor. Kürtçe çeviri için tercüman gerekiyor bunu ücreti de bizden isteniyor."
>
> 7 adet Kitap sınırlaması uygulaması çağdışı bir uygulama olup ayrıca kitap ve diğer yazılı basında geçen Kürt/ Kürdistan vb. kelimeler bahane edilerek bizlere verilmemesi büyük bir hak ihlalidir.

Herhangi bir toplama kararı olmamasına rağmen Evrensel ve Yeni Yaşam gazeteleri verilmiyor.

Oda değişim taleplerimiz ret oluyor ya da aylarca sürünceme de bırakılıyor.

Kimi arkadaşlarımız 3 yıla yakındır tekli hücrede ağır koşullarda yaşıyor.

Spor ve sohbet grupları hiç değiştirilmeyerek ayrı bir tecrit uygulanıyor.

Hastanelere tek kişilik hücreli araçlarla gidiyoruz ve kelepçeli muayene ediliyoruz.

Cezaevi personelinin sözlü ve fiziki taciz ve tehditlerine maruz kalıyoruz. Hiçbir şey yokken bir süre önce arkadaşımız darp edilip hücreye atıldı.

Görüşlerimiz 30-40 dakika sürüyor ve gelen ziyaretçilere psikolojik baskı uygulanıyor, taciz ediliyor.

Cezaevi kantini çok pahalı. Kargoyla gelen ürünlerimi de bize verilmiyor.

Bize verilen yemekler hem nitelik hem de nicelik olarak çok kalitesiz ve sağlık sorunlarına sebebiyet vereceği açık.

Havalandırma kapıları sabah saat 8 de açılıp çok erken saatte kapatılıyor. Buda havasız ve hareketsiz kalmamıza sebep oluyor.

Oda aramalarında defterlerimize el konuluyor ve daha önce kontrol edilmiş olmasına rağmen örgütsel denilerek hücre cezaları veriliyor.

Sevkle ilgili cezaevi giriş çıkışlarında çıplak arama gibi onur kırıcı uygulamalar dayatılıyor.

Hiçbir şekilde istediğimiz TV kanalları izlettirilmiyor.

Tüm radyolarımız toplatıldı. İdare tarafından verilen radyolar FM bandından ibaret.

45 günde bir berbere çıkartılıyoruz.

17 Şubat 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne Elazığ 1 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan mektupla başvuruda bulunan M.T., F.A., H.A., F.G., M.K., A.A., M.A., N.A., M.G., E.T., şu ortak beyanlarda bulundu;

Elazığ 1 No'lu CİK gelen 7 mektupta cezaevi koşullarına yönelik sorunlar dile getirilmiştir bu sorunlardan biri de sevklerden sonra yapılan çıplak aramalardır.

Kürtçe/Türkçe kitap, gazete (evrensel, yeni yaşam gibi) ve Dergilerin verilmemesi, verilse dahi sınırlandırılması

Sosyal ve kültürel etkinliklerde sürelerin kısıtlanması, hep aynı grupların çıkarılması vb.

Kantinlerin pahalılığı, alınan ürünlerin değişim veya iadesinde yaşanan sorunlar

Spor sürelerinin kısıtlanması/ kısaltılması

Hastane sevklerinde kullanılan araçların tek kişilik şeklinde olması

Oda değişme taleplerinin sürekli reddedilmesi

Gardiyanlar tarafından sözlü veya fiziki tacizler, hakaretler

Açık/kapalı görüşlerde saat süresinin 30 dakikaya kadar düşürülmesi

Cezaevinde çıkan yemeklerin sağlık koşullarına uygun besleyici olmaması

Havalandırma saatlerinin kısaltılması, havasız kalınması

Sevklerden sonra yapılan çıplak aramalar

Berbere çıkma sürelerin geç olma

Uzun süreli ekli koğuşlarda kalınması ve değişim taleplerinin reddedilmesi, uzun süren tecrit koşulları

Diş doktorunun olmamasında dolayı yaşanan sıkıntılar ve tedavi edilememek.

Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi

15 Ocak 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne bulunduğu hapishaneden mektupla (mektubun yazıldığı tarih 03 Ocak 2020) başvuruda bulunan H.P., şu beyanlarda bulundu.

> Yaklaşık 2,5 yıldır bu cezaevinde bulunmaktayım. Bu zaman zarfında sürekli olarak hak ihlallerine maruz kaldık. OHAL dönemi uygulamaları hala devam etmektedir. Sürekli olarak kitaplarımıza, defterlerimize el konulmaktadır. Ben sanatla ilgileniyorum. Müzikle ilgili iki kitabıma Kürdistan kelimesi geçtiği için el konuldu. Ben çalışmalarımı yapamıyorum. Çok zor şartlar altındayız. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyorum.

15 Ocak 2020 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesi'ne bulundukları hapishaneden mektupla başvuruda bulunan Y.K., M.T., B.D., İ.A., S.A., N.E., B.A., E.Ç., D.A., O.T.M.G., A.D., Y.A., D.K.A., M.E., Ş.G., N.B., S.Ö., şu beyanlarda bulundu:

> Her birimiz farklı sürelerde Elazığ 2 Nolu Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktayız. Ohal rejimi kalktığı halde, hala bu cezaevinde bu dönemden kalma rejim uygulanıyor. Bizim karşılaştığımız genel sorunlar şunlardır; 1-) Hastaneye sevk taleplerimiz uzun süre cevapsız kalmaktadır. Sevk talepleri kabul edildikten sonra gidilen muayenelerde ise kelepçelerimiz çıkarılmadan yapılmaktadır. Bu

durum ulusal ve uluslararası mevzuata aykırı olup insanlık onuruna yaraşmayan hareketlerdir. 2-) Sürekli bir biçimde arama adı altında ani baskınlar yapılmaktadır. Bu aramalarda bütün eşyalarımız darmadağın edilerek özel eşyalarımıza ve defterlerimize el konulmaktadır. Bu aramalarda mahpuslara fiziksel saldırılar yapılmaktadır. El koydukları eşyalar üzerinden keyfi disiplin cezalarına maruz kalmaktayız. Halbuki kitaplar ve diğer yayınlar kontrol edildikten sonra bize verilen yasak olmayan eşyalardır. 3-)5275 sayılı yasanın 60. Maddesinde belirtilen kültür, sanat, spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklerden yararlandırılması gerekir şeklindeki haklarımızdan yasada belirtildiği şekilde faydalanamamaktayız. 4-) 45/1 sayılı genelgede belirtilen kurs konusunda meslek kazandırma ve diğer sosyal faaliyetlere katılma hakkından yeterince faydalanamamaktayız. Yasaya göre haftada 10 saat olması gereken etkinliklere haftada sadece 45 dakika çıkartılıyoruz. 5-) Kurum kütüphanesinden sadece kitap değiş tokuşu şeklinde faydalanabilmekteyiz. Bunun dışında hobi, satranç, dama gibi etkinliklere çıkarılmamaktayız. 6-) 45/1 sayılı genelgenin 6. maddesi aynı kurumda bulunan kişilere yazdıkları mektuplar posta aracılığıyla gönderilmeyecektir şeklinde olmasına rağmen bu hakkı kullanmamız da engelleniyor. 7-) 5275 sayılı yasada sadece fm tek dalgalı radyo dinlenir şeklinde bir ibare olmamasına rağmen koğuşlarda bulunan tüm radyolar toplatılmıştır. Bunun yerine bize kantinde satılan radyolardan almamız dayatılmaktadır. 8-) 7 adet Kitap sınırlaması uygulaması çağdışı bir uygulama olup ayrıca kitap ve diğer yazılı basında geçen Kürt/ Kürdistan vb. kelimeler bahane edilerek bizlere verilmemesi büyük bir hak ihlalidir. 9-) Süreli – süresiz yayınlar haklarında yasaklama kararı olmadığı halde bizlere verilmiyor. 10-) Ayda bir kez yapılan açık görüşlerde ise mekanın dizaynından kaynaklı problemler yaşamaktayız. Ailelerimiz ve yakınlarımız ile doğru düzgün sarılma sohbet etme hakkımız engellenmektedir. Ortada kocaman bir masa ailemizle karşılıklı durmaktayız. Bu durum sıcak bir ortamın oluşmasını engellemektedir. Başka cezaevlerinde bu tür bir açık görüş yeri bulunmamaktadır. 11-) Kantin fiyatları fahiş düzeydedir. Ekonomik olarak bizleri çok zorlamaktadır. Ayrıca keyfi olarak satılmayan birçok eşya bulunmaktadır. Kireç sökücü, tipeks, metal tabak, bıyık makası, cımbız, daksil, prit bunlardan bazılarıdır. 12-) Sigara içen – içmeyen kişilerin yan yana bulunması, akrabalık yakınlık gibi sebeplerle yapılan insani ve temel ihtiyaçlardan kaynaklı oda değişikliği talepleri sebepsiz kabul edilmemektedir. Halbuki altı ayda bir oda değişikliği yapma hakkımız bulunmaktadır. 13-) Kurum yetkilileri ile yaptığımız görüşme talepleri çoğu zaman reddediliyor. Kabul edilen görüşmelerde ise müdürün veya memurların tavırları son derece rahatsız edici. Örneğin görüşmeye gittiğimizde sandalye verilmeden ayakta konuşmamızı sürdürüyoruz. Bu durum insani olmadığı gibi psikolojik açıdan rahatsız eden bir uygulamadır. 14-) Sürekli olarak disiplin cezaları ile karşı karşıyayız. Uzun süreli tek başına bir hücrede tutulma son derede yaygın olan bir tecrit uygulamasıdır. 15-) İnfaz koruma memurlarının tavırları son derece rahatsız edicidir. Sürekli olarak hakaret ve tehdit içerikli sözler duymaktayız. Birçok mahpusa fiziksel işkencenin yapıldığı da ortadadır. Ancak bu eylemler sebebi ile memurlar hakkında disiplin veya ceza soruşturması yapılmamaktadır. 16-) Yaşadığımız bu sorunlar ile ilgili bir heyetin gelerek bizleri ziyaret etmelerini ve hukuki yardımda bulunmanızı talep ediyoruz.

Eskişehir H Tipi Kapalı Hapishanesi

Eskişehir H Tipi Kapalı Hapishanesi'nden C.A., mahpusların karşulaştığı sorunlar ve hapishanedeki koşullara ilişkin yemek iaşelerinin koğuştaki kişi sayısına göre çok çok az olduğunu, 11 kişiye 3 kişilik yemek verildiğini, bu husustaki taleplerinin idarece karşılanmadığını, kendilerine kantin alışverişinin önerildiğini ancak kantin fiyatlarının hem pahalı oluşu hem de her malzemenin bulunmaması nedeniyle bu durumun çözümden uzak olduğunu ve sonuçta yemek iaşesi ile sorunlarının cevapsız bırakıldığını söylemiştir.

İzmir/Menemen T Tipi Kapalı Hapishanesi

8 Temmuz 2020 tarihinde M.Ş.A. derneğimize yaptığı başvuruda oğlu V.A.'nın Menemen T Tipi Hapishanesi'nde kaldığını, bundan yaklaşık bir buçuk ay önce kimliğinin çalındığını ve dilekçe vermiş olmasına rağmen savcılığa çıkmasına izin verilmediğini, kimliğinin iptal edildiğini söylediğini, oğlunun hayatından endişe duyduğunu beyan etmiştir.

İzmir/Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesi

17 Haziran 2020 tarihinde Ödemiş T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan E.B., A.B., S.G., V.B., M.S.F., D.K., U.Ç., A.G., H.U., M.Ş.O., M.G., S.U., Y.O., İ.S., N.G., S.A., M.F.I. derneğimize yaptıkları mektup başvurusunda infaz rejimi düzenlemesinden siyasi mahpus oldukları için yararlanamadıklarını, 10 kişilik odalarda 16-17 kişi kaldıklarını, aralarından bir kişinin enfekte olması durumunda herkesin COVİD19'a yakalanacağını beyan etmişlerdir.

17.06.2020 tarihinde Ödemiş T Tipi Hapishanesi'nde kalmakta olan A.N., A.D., T.K., A.Ö., M.B., N.K., A.Y., G.O., A.A., M.K., M.K., A.Y., A.İ., Ş.A., H.E., A.S. derneğimize yaptıkları mektup başvurusunda infaz rejimi düzenlemesinden siyasi mahpus oldukları için yararlanamadıklarını, 10 kişilik odalarda 16-17 kişi kaldıklarını, aralarından bir kişinin enfekte olması durumunda herkesin COVİD19'a yakalanacağını beyan etmişlerdir.

İzmir/Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

11 Eylül 2020 tarihinde İzmir 1 Nolu Kırıklar F Tipi Hapishanesi'nde kalmakta olan O.K.derneğimize yaptığı başvurusunda koğuşta 11 kişi kaldıklarını, sürekli ırkçılıkla karşı karşıya olduklarını, şikayetçi olmak istediklerinde disiplin soruşturması açıldığını, infaz yakmayla tehdit edildiklerini, revire çıkarılmadıklarını, dilekçelerine cevap verilmediğini, gardiyanların koğuşlara maskesiz girdiğini ve aramalar esnasında eşyaların dağıtılarak birçoğunun kaybedildiğini beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan F.Y., 35 aydır tutuklu olduğunu, 14 kişilik koğuşta şuan 28 kişi kaldıklarını, dönüşümlü olarak uyuduklarını, 28 kişinin 1 tuvaleti kullandığını ve 20 kişilik yemek geldiğini, COVİD19 sürecinde bu durumun sağlıklarını tehlikeye düşürdüğünü 8 Aralık 2020 tarihinde beyan etmiştir.

8 Aralık 2020 tarihinde Y.B. derneğimize yaptığı başvurusunda İzmir 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan kardeşi Y.B.'nin kaldığı 8 kişi planlanan koğuşta 14 yatak bulunduğunu ve 28 kişi kaldıklarını, adım atacak yerlerinin dahi bulunmadığını, pandemiden kaynaklı sağlıklarının tehlike altında olduğunu beyan etmiştir.

B.Ö., 10 Aralık 2020 tarihinde Aliağa Şakran 1 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde kalmakta olan eşi Y.E.Ö. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre koğuşta tutuklu ve hükümlülerin 14 kişilik yerde 31 kişi olarak zor şart altında yaşamaya çalıştıklarını, yatacak yerin, adım atacak yerin, tuvalet-banyonun, yemeklerin yeterli olmadığını, eşinin içinde bulunduğu yaşam şartlarının çok ağır olduğunu, artık nefes alamadıklarını, bu yığılmalara son verilmesini ve koğuşlardaki sayıları azaltılmasını, gerekli yaşam koşullarının sağlanmasını belirterek kurumumuzdan yardım talebinde bulunmuştur.

İzmir/Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Şakran 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde kalmakta olan A.T. derneğimize yaptığı başvurusunda 29 yıldır hapishanede olduğunu, ilkin 10 kişilik olarak planlanan odalarının daha sonra 14'e çıkarıldığını ve şuanda 18 kişi kaldıklarını, yerde yatmak zorunda kaldıklarını ve pandemiden kaynaklı sağlık durumlarının tehlike altında olduğunu beyan etmiştir.

İzmir/Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

16 Mart 2020 tarihinde yazdıkları mektupla Şakran 3 Nolu T Tipi Hapishanesi'nde kalmakta olan mahpuslar (U.A., M.D., H.T., İ.O., H.A.B., E.U., S.E., M.K., S.T., S.E., M.Ç., İ.G., M.O.) ortak imzalı olarak yaptıkları başvurularında siyasi mahpuslar olarak 4 koğuşta kaldıklarını, COVİD19 gerekçesiyle koğuşlardan birini boşaltarak karantina koğuşu yapacaklarını söylediklerini, o koğuştakileri diğer koğuşlara dağıtacaklarını, koğuş mevcudiyetinin böylelikle 20'nin üzerine çıkacağını, bunun koğuş kapasitesinin neredeyse 3 katı olduğunu, şuanki mevcut ile bile nefes almanın zor hale geldiğini, çoğunun ciddi sağlık sorunlarının olduğunu beyan etmişlerdir.

M.B.C. 26 Nisan 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; babası K.C.'nin İzmir Aliağa Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulduğunu, kaldığı ceza infaz kurumunda aşçı olmadığını, yemek yapılmadığını, bu nedenle konserve gıdalar tükettiklerini, ceza infaz kurumunda Covid-19 virüsü için önlem alınmadığını, kurum hekiminin Covid-19 virüsüne yakalandığını fakat kurumda buna rağmen önlem alınmadığını belirtmiş ve tahliye ya da şartların düzeltilmesi için derneğimizden yardım talep etmiştir.

İzmir Şakran Aliağa 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu/hükümlü A.Ö., Ö.A., Ç.T., Ş.G., U.A., H.T., H.A.B., S.E., S.T., M.Ç., M.O., M.D., İ.O., E.U., M.K., S.E.ve İ.Genç, 30 Mart 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne gönderdikleri mektuplarında yaşam alanlarının her geçen gün biraz daha daraltıldığını, cezaevlerinde kapasitesinin çok üstünde mahpus barındırıldığını, kapatılma mekânlarının ciddi sağlık sorunlarına yol açtığını, Covid-19 salgınının ise cezaevlerinde daha yüksek tehlike arz ettiğini, bulundukları cezaevinde gerekli tedbirlerin alınmadığını, sadece birkaç koğuş boşaltılıp karantina için ayrıldığını, bu boşaltılan koğuşlar nedeniyle kendi koğuşlarının mevcudun arttığını ve kapasitesinin 3 katına çıktığını, koğuş arkadaşlarının çoğunun on yıllardır mahpus olduğunu ve bu nedenle sağlık sorunları bulunduğunu, hiper tansiyon gibi kronik hastalıkları da bulunan mahpusların salgından olumsuz etkileneceklerini belirtilmiş ve tarafımızdan yardım talep etmiştir.

Kahramanmaraş 1 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

KahramanMaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Hapishanesinde bulunan Ş.B. ile yapılan avukat görüşmesinde aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

> En büyük sorunlardan biri koğuşların yetersiz olması. 3-4 kişilik koğuşlarda 16-17 kişi kalıyor. Esasen hasta mahpuslar için tasarlandığından küçük koğuşlar. Birçok kişi koridorlarda kalmak zorunda. Ayrıca bu koğuşlarda banyo içeride

olduğu için nem ve rutubet yüksek, sağlığımıza ciddi zararlar veriyor. Yine cezaevindeki en büyük sorunlardan bir tanesi verdiğimiz dilekçelerin cevapsız kalması. Ayrıca adli bölümde bulunanlar yönetimle rahatça görüşebiliyorken bizimle bırakın görüşmeyi talep dilekçelerimize dahi cevap vermiyorlar. Dilekçelerimizdeki taleplerimiz çoğu zaman hiçbir gerekçe gösterilmeden sözlü olarak reddediliyor.

Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Kahramanmaraş Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi'nden Ö. D., 27 Kasım 2020 tarihinde mektupla yaptığı başvuruda durumuyla ve hapishane koşulları ile ilgili şu bilgileri vermiştir:

> Bundan 18 yıl önce hiçbir işte çalıştırılamaz diye Antalya SGK'ya malulen emekli olmak için müracaatta bulundum ve bugün git yarın gel muamelesine maruz kaldım. Gerçek bir iftiraya maruz kalmam nedeniyle cezaevine düştüm. Birçok kuruma müracaatta bulundum ve hak ihlaline uğradığıma dair SGK dosyam vicadni bit delildir. Dinar T Tipi Cezaevinden Afyonkarahisar tam teşekküllü bir hastaneye sevkim yapıldığı halde gönderilmedim. SGK yasalarında lehime olan birçok madde değişti ve uygulanmadı. Banka kredisiyle SGK'ya prim yatırıp emekli olabilirdim. Mecri fonlardan prim tahsil edilip emekli olabilirdim. Ben hiçbir geliri olmayan bir vatandaşım, 61 yaşındayım. 1981'den 1991 yılına kadar ve 2003 yılından bu yana halen cezaevindeyim. Cezaevi müddetnamesinden öğrendiğime göre halen 7 yıl cezam var. Siz değerli büyüklerimin takdiri ve vicdanına sığınaraktan SGK dosyamın arasında bulunan prim açığının mecri fonlardan tahsil edilip bir an önce emekli olmam için emir ve müsaade etmenizi istiyorum. Ben yoksul, fakir bir ailenin çocuğuyum. Birçok fona müracaatta bulunmama rağmen baştan savuluyorum.

G.G., 16 Kasım 2020 tarihinde Maraş/Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan babası Metin Gönülşen ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre "12 Kasım Perşembe günü cezaevinde kapalı görüş olduğunu, görüşe gittiklerinde babası ile görüştürmediklerini, görüşmeme gerekçesinin rahatsızlanıp hastaneye kaldırılması olduğunun söylendiğini, savcılıktan özel izin alıp hastaneye gittiklerinde doktorun savcılık kararına rağmen görüşmeye izin vermediğini, daha sonra doktorun 'babasının beyin damarında pıhtı olduğunu ve akciğerlerinde Covid-19 benzer burgulara rastlandığını, Covid-19 şüphesi ile tedavisine başlandığını' söylediğini, babasının hayati tehlikesinin olduğu kanaatinde olduklarını ve endişe duyduklarını, kendileri cezaevine gidene kadar babasının hastaneye kaldırıldığının söylenmediğini, sağlık sorunlarının olduğunu defalarca dile getirmelerine rağmen neden henüz bir adım atılmadığını, daha önce de babasının 2008 yılında geçirdiği rahatsızlık üzerine açık kalp (baypas) ameliyatı olduğunu ve beş damarının değiştiğini, daha sonra tekrar geçirmiş olduğu kalp krizinden dolayı değişen beş damarından dördünün tıkandığını ve tıkanan damarlardan kaynaklı olarak yeni bir kalp krizi geçirme riski yüksek olduğunu, ayrıca beyin damarlarında tıkanıklık olduğunu ve buna bağlı olarak sağ kol ve bacak kısımlarında %35 kısmi felç geçirdiğini, cezaevine girdikten sonra, dışarıda sürdürülmüş olan düzenli tedavileri de kesintiye uğradığını, daha önce prostat kanserine yakalandığını ve bu hastalık için de yine dışarıda tedavisi devam etmekte olduğunu ve bunların da kesintiye uğradığını" belirterek kurumumuzdan yardım talebinde bulunmuştur.

20 Temmuz 2020 tarihli şubemize gönderilen Maraş Türkoğlu Kapalı CİK'te bulunan İ.O., N.D., S.K., A.A., Y.K., A.T., T.Y., O.D., B.A., S.Y., A.D.isimli mahpusların imzasının olduğu mektupla mahpuslar

koğuşlarda limitinden fazla mahpus kaldığını, faaliyet alanlarının kısıtlandığını ve telefon sürelerinin istekleri dışında kısıtlandığını ifade etmiş ve bu konuda derneğimizden yardım talebinde bulunmuşlardır.

Kayseri/Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

A.İ.ve A.K. 27 Ocak 2020 tarihinde ayrı ayrı İHD Genel Merkezi'ne gönderdikleri faks aracılığıyla yaptıkları başvuruda Kayseri Bünyan 2 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunduklarını, faydalandıkları havalandırma alanının üzerinin OHAL döneminde fens telleriyle kapatılarak kafes haline getirildiğini, , kış aylarında kar yağışıyla birlikte tellerin üstünün tamamen kapandığını ve bunun sonucu olarak hali hazırda kısıtlı erişebildikleri temiz hava ve güneş ışığından tamamen mahrum kaldıklarını, çatı kısmından oluşan buz sarkıtlarının tehlike arz ettiğini, zeminde oluşan buzlanmanın erimediğini ve bu nedenlerle aylarca odalarında mahsur kaldıklarını, ayrıca havalandırma eksikliğinin astım, nefes darlığı, koah gibi hastalıklara da yol açabileceğini belirterek, şikâyette bulunmuşlar ve tedbir alınması için derneğimizden yardım talep etmişlerdir.

Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi

28 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.O. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Yaptğı bilgilendirmede "ağırlaştırılmış müebbet cezası alan J.A.'nın koşullarının epeyce ağır olduğunu, tek kişi kaldığını ve 4 saat olan havalandırma süresinin korona gerekçesiyle 1 saate düşürüldüğünü; kendilerine Kürtçe yazılmış hiçbir kitabın vermediğini, idarenin kitap vermemelerine ilişkin bir açıklama yapmadığı ve gerekçe sunmadığı gibi sadece istedikleri kitapları verdiklerini; kantinde çok az ürün çeşidi olduğu için düzgün beslenemediklerini; elektrik faturalarının çok yüksek miktarda 3 ayda bir toplam 1000-1500 TL arasında geldiğini aktarmıştır.

29 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.A. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Veriği bilgilerde; "10 kişilik koğuşlarda kaldıklarını, pandemi ile sosyal faaliyetler spor atölye vb. etkinliklerin yasaklandığını, sohbet haklarının iptal edildiğini; odalarda rotasyon(değişim) yapılmadığını, 10 kişilik koğuşta 7 aydan fazladır tutulduklarını; açık görüşlerin yasaklandığını ve kapalı görüşlerin 1 kişi ile sınırlandırıldığını, sadece bayramda kapalı görüşlerde 2 kişinin alındığını; mahpuslardan 650 TL elektrik faturası ücreti alındığını; yemek porsiyonlarının çok küçük olduğunu, diyetlerin hiçbir şekilde uygulanmadığını, çoğu yiyeceğin bayat halde geldiğini; kantin fiyatlarının arttığını, en temel ihtiyaçların dahi satılamadığını, kişisel-kadın ihtiyaçlarını bulmakta zorluk çektiklerini; 26.08.2020 tarihinde kendilerine bir metin verildiğini, metinde kitap, dergi vb. yayınların 2 ayda bir verileceğini, dergi gibi süreli yayınlar için abone olma zorunluluğu getirildiğini, tahliye olanların kitap, dergi, gazete gibi eşyalarını geride kalan mahpuslara veremeyeceklerini, istenildiği kadar kitap alınamayacağını, abone olunmadığı için dergilerin verilmediğini ve dışarıdan gönderilen dergilerin hapishaneye alınmayacağını; ne ihtiyaç olursa olsun pandemi bahane edilerek "koşullar yetersiz" denilip idarece reddedildiğini; rotasyon talep ettiklerinde idare ile yüz yüze görüşmede kabul edilebileceğinin söylendiğini daha sonra "örgütsel ihtiyaç" denilerek reddedildiğini; A.T.'nin başka bir dava dosyasının onaylanmasından sonra Yüksekova Emniyet Müdürlüğünden birilerinin ailesini aradığını, Kayseri Bünyan Cezaevine giderek kızlarını alması gerektiğini söylediğini, ailenin cezaevine geldiğini ancak A.T.'nin dosyasının onayladığını öğrenerek cezaevinin önünde kaldıklarını ve kızlarını göremediklerini, mahkumların ailelerinin aranarak onlara yanlış bilgiler verildiğini" aktarmıştır

Aile başvurusu üzerine 29 Ağustos 2020'de Kayseri/Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde bulunan S.P. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır.

Cezaevine yapılan sevkler gerekçe gösterilerek 3 kişi ile birlikte 14 kişilik koğuşlardan alınarak geçici koğuşa konulduk. Ancak bu koğuşta mutfak ve havalandırma yok.

Havalandırmaya çıkmak için infaz koruma memurunun gelmesi ve kapının kilidini açması gerekiyor. Havalandırma süresi genellikle memurların keyfi kararına bağlı olarak değişiyor.

Koğuş pis ve fiziksel şartları kötü. Fotokopi şeklinde getirilmiş yayınları alamıyoruz, vermiyorlar. Kitaplar ise sadece iki ayda bir iletiliyor.

Kırıkkale F Tipi Kapalı Hapishanesi

M.K., Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'nden 30 Kasım 2020 tarihinde mektupla başvuru yaparak şu bilgileri vermiştir:

Bizler çok ekonomik yaşamı başarmış insanlarız. Zaten sen bu yaşama yabancı olmadığını belirtmişsin. Bu yaşamı komünü bilirisin. 4- Bizim size sizlere kurumlara yazmamızın amacı, hukuki destek, kitlesel kamuoyu desteğidir. Sizden maddi destekte bulunanlar olursa bilin ki yaşamdan kopukturlar. Yaşamdan kopuk olanlar aileden de kopukturlar. 5- Bizler, kolay kolay sizlere yazmayız. Bizler sizlere yazdığımız zaman bilin ki tahammül sınırları aşılmış, yaşam alabildiğine daraltılmış, bu temelde yaklaşmanızı, yazıldığı zaman da bu hassasiyetle yaklaşılması beklentimizdir. 6- Ciddi sağlık durumları olan ben de dâhil bu süreçte çok ciddi bir baskı altındadır. Hiç bir tedavileri sağlıklı yapılmıyor. Bana kanser hastasısın, miden kanser olmuş deniyor. Ama hala hastaneye yollanmış, bir röntgen bir endoskopi yapılmış değil. Bu tarih itibariyle de. 7- Ben de dahi benim gibi birçok arkadaşım ailesi iyi kötü kendi boğazından kesip bize destek olmaya çalışıyor. Ancak ben de dâhil, benim gibi birçok arkadaşım ailesinin hukuki bilgisi yok. Kurumun bu temelde ailelerle işbirliği içinde olup ailelerden vekâletler alarak bizlere hukuki destek sunması daha yararlı olacaktır. Hem iç hukuk hem dış hukukta kurum hukuki destek sağlarsa daha yararlı olur. Ben de dâhil birçok arkadaşın ailesi hem hukuki bilgiden yoksun hem de maddi imkânları olmadığı için avukat tutmada zorlanıyor. Ben de dâhil birçok arkadaşın ailesi feodal gelenekten geliyor, okumuyor, maddi durumunun olmadığını anlatamıyor. Kurum bu bağlamda ailelerle hem rahatlatıcı bir ilişki kurmalı hem de hukuki alanda öğretici ve cesaretlendirici olmalı. Ailelerin çoğu hala korkuyor. Cumhuriyet savcılarına gitmiyor. Polis gördüğü zaman yolunu değiştiriyor. 8- Korona var, sokak öldü, korona var şu olmuyor, korona var bu tehlikeli gibi mazeretlerin sağlıklı olmadığı kanısındayım. Korona var evet, koronanın uzun soluklu olacağı kesin. Bu nedenle korona koşullarına göre mücadele edilmeli. Ailelerle ortak, kitlelerle ortak yargı kurumlarına, sağlık kurumlarına siyaset kurumlarına kitlesel yazışmalar, kitlesel mesaj, haber kanallarına kitlesel mesaj, özellikle Adalet Bakanlığına kitlesel başvuru, meclis başkanlığına ve meclis insan hakları komisyonuna kitlesel başvuru. Bu konuda insan hakları derneği çok ciddi bir çalışma yürütebilir. Tüm bunların olması için de tüm toplumun, ailelerin, hukuki bilgilendirmeye ihtiyacı var. İnsan Hakları Derneği, ailelere koşulsuz avukat desteği sağlamalıdır. Bu konuda insan hakları derneği, barolarla ortak çalışma ortamını yaratmalı. Barolar şöyle bir çalışma içine girebilir: Her

> mahalleye bir baro heyeti görevlendirebilir. Bu baro heyeti haftada iki gün ailelerle mesafeli, maskeli, temassız görüşmeler yaparak aileleri bilinçlendirebilir. İnsan Hakları Derneği ve barolar heyetler kurarak her ilin her ilçenin adliyelerinde cumhuriyet savcısı ve hâkimlerle maskeli, mesafeli, temassız görüşmeler yaparak cezaevlerinin durumunu, cezaevleri şahsında sağlık sorunu olan acilleri, normal hastaların durumunu dikkatlerine sunabilir. İnsan Hakları Derneği heyeti ve barolar ortak heyetlerle Yargıtay savcılığını, Yargıtay'ı Anayasa Mahkemesini ziyaret edip hem dosyalar hem raporlarla yargının durumunu maddileştirebilir. Bakın, cezaevlerinde insanlar beslenilmiyor, insanlara beslenme adına yemek verilmiyor. Midelerini doldurma adına günde iki öğün pişmeyen, hayvan yalı gibi özensiz, yıkanmamış, proteinsiz, samanvari yiyecekler veriliyor. Bu da durmadan yeni hastalıkların çoğalmasına sebep oluyor. Hem beslenme hem barınak koşulları hem de yaklaşım hem de mevcut infaz rejimi. İnfaz rejimini uygulayan personel hastalık üretiyor. İnsan Hakları Derneği ve barolar ailelerin de desteğini alarak bu konuda ciddi ve kararlı bir çalışma yürütürse bu çalışma ülkede siyasal iklimi de mevcut zihniyeti de kapitalist devleti de derinden sarsar. Bakın, bir ülke düşünün 20 milyona dayanmış işsizi var. Bir ülke düşünün yüzde 46'ya dayanmış açlık sınırı içinde bir nüfus, bir ülke düşünün zindanlarında yüzbinler var. Bir ülke düşünün zindanlarında hasta, yatalak, kanser, yaşlı, çocuk, anne binler var.

3 Aralık 2020 tarihinde derneğimize gelerek başvuruda bulunan E.S. hapishanedeki abisinin durumu ile ilgili aşağıdaki beyanda bulunmuştur:

> 9 yıldır cezaevinde olan abim E.S. Kırıkkale F Tipi Hapishanesinde kalmaktadır. Geçen Cuma günü aradığında baskıların çok arttığını, virüs bulaşsın diye gardiyanların mahkûmların üst başlarına ellerini sürdüğünü, maske ve dezenfektan verilmediğini, psikolojik şiddet uygulandığını, hastalandıklarında revire götürülmediklerini, sık sık arama gerekçesiyle koğuşa girip koğuşu dağıttıklarını, kitap, dergi vs verilmediğini dile getirdi.

Kırşehir E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ailelerin başvuruları üzerine 27 Ağustos 2020'de Kırşehir E Tipi Hapishanesi'nde M.D. ile yapılan avukat görüşünde hak ihlallerini aktarmıştır. Beyana göre "koğuşlara soğuk suyun günde yarım saat genellikle 14:00 civarlarında verildiğini, sıcak suyun ise sadece Salı ve Perşembe günleri akşam 22:30'da aktığını ve onun da çok sıcak akmadığını, yarım saat boyunca faydalanabildiklerini, koğuş temizliği ve kişisel temizlik için yeterince su kullanamadıklarını, berberlerin tek tip (3 numara) saç sakal yapmaya zorladıklarını, berberle tartıştıkları için bir yıl önce etkinliklere katılamama disiplin cezası aldıklarını, bu nedenler üç buçuk yıldır ancak bir kere berbere gidebildiklerini" aktarmıştır.

Kocaeli Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

M.T., H.A.ve F.D., Kandıra 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nden mektupla başvuruda bulnarak hapishane koşulları ve yaşanan sorunlarla ilgili aşağıdaki bilgileri aktarmıştır:

> Tüm dünyanın COVİD-19 salgınından dolayı yoğun mücadele içinde olduğu bu dönemlerde en büyük riski cezaevleri taşımaktadır. Fakat bu gerçekliğine

rağmen hem gerekli tedbirler alınmıyor hem de virüs bahanesiyle birçok hak ihlali yaşanıyor.

Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı ve hükümetin de yirmi dört saat propagandasını yaptığı bedava maske dağıtımı, maalesef devletin sorumluluğunda olan biz tutuklu ve hükümlülere henüz dağıtılmamıştır. Bırakın bedava dağıtmayı paramızla bile alamıyoruzYine temel bir ihtiyaç olan el dezenfektanının bizlere bedava dağıtılması gerekirken kantinden fahiş fiyatla (35 TL) almamız isteniyor. Ki, kantinde el dezenfektanı diye satılan da, içinde zehirli maddeler bulunan, cilde zarar veren yakıcı bir dezenfektandır. Virüs bahanesiyle tüm sosyal faaliyetler kaldırıldı. Ziyaretler olmadığından doğal olarak ailelerimiz ihtiyaçlarımızı koli ile göndermektedir. Fakat koliler de virüs bahanesiyle verilmiyor. Depodaki eşyalarımıza ihtiyacımız olduğunda da "depo kapalı" bahanesi ileri sürülüyor. Şu an bu sıcakta birçok arkadaş kışlık elbiselerle idare ediyorlar. Korona virüse karşı en iyi savunma hijyen ve sağlıklı beslenmedir. İnfaz yasası çıktıktan sonra bizlere on gün boyunca yemek verilmedi. Yemek mahiyetine kişi başı her öğün poşetlerde olan bir tane çorba verildi. Yazdığımız onca dilekçeye rağmen yemekler halen düzeltilmiş değil. Aylardır berbere malum gerekçeyle çıkarılmıyoruz. Odalara makas ve makine verilmesine dönük taleplerimiz de görmezden geliniyor. Tecrit içinde tecrit durumuna bir de bu sorunlar eklenince psikolojik etkinin yanı sıra virüsün bulaşma riski ve kaygısı da artıyor. Bu sorunları konuşmak için müdürle görüşme talebimiz de aynı gerekçeyle gerçekleşmiyor.

E.K, C.Y, F.G, M.D, M.K ve Ç.Y ile yapılan görüşmelerdeki ortak anlatımlarda; 7 Mayıs 2020 tarihinde yaşanan darp olayı sonrasında koğuşların dağıtılmasıyla birlikte 3 kişinin (E.K, Ö.H ve Ç.Y'nin) sağ tarafta bulunan 3 ayrı müşahede odasında, 2 kişinin (M.D, C.Y'nin) ise sol tarafta bulunan 2 ayrı müşahede odasında tek başına kaldığını, görüşme günü itibariyle 25 gündür müşahede odasında tek başına bulundukları, E.K tarafından cezaevinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin Milletvekili Özgür Özel ve Meral Danış Beştaş'a yazılan mektupların sakıncalı sayılarak gönderilmediğini ve idare tarafından mektubun yok edilmesine karar verildiği, 25 gündür müşahede odasında kalan E.K, günde 20 dakika havalandırmaya çıkabildiği, C.Y ise 25 gündür 4 kez havalandırmaya 15 dakika ile sınırlandırılarak ve tek başına çıkarıldığı ve çıkarıldığı saatlerin güneşi göremeyeceği saatler olduğunu, sadece son çıktığı havalandırmada güneşi görebildiği, Müşahede odasında kalanların odalarının dışarıdan yeni gelen ya da dışarıyla temas etmiş mahpusların karantina odalarıyla aynı koridorda olduğu ve gardiyanların temizliğe, maske kullanımına vs. çok özen göstermedikleri, Müşahede odalarının çok kirli ve pis olduğu, gerekli temizlik malzemelerinin idare tarafından verilmediği gibi kendilerinin almasına da izin verilmediği, battaniyelerinin kendilerine getirildiği; ancak nevresimlerinin verilmediği, müşahede odasının çok soğuk olduğu, hiç gün ışığı almadığı ve çok üşüdükleriAçlık grevinde olan E.K tarafından; hemşirenin normalde günlük tansiyon ölçümlerini yaptığını; ancak 31 Mayıs'ta izne ayrıldığı için ya da başka bir sebepten cezaevinde olmadığından son gün sadece tartı ölçümü yapıldığı Açlık grevinde olan C.Y tarafından; tartının bozuk olduğu, idare tarafından verilen iaşe içindeki meyve suyunun şekerli sudan farkı olmadığı, kendilerinin kantinden meyve suyu almalarına ya da meyve alıp suyunu sıkmalarına da izin verilmediği, Açlık grevine giren mahpuslara kısıtlı miktarda iaşe verildiği, meyve suyunun 5 günde bir sadece 1 litre verildiği, B Vitamininin bazı mahpuslara günde bir tane, bazılarına 2 günde bir tane verildiği, Açlık grevindeki mahpuslara sadece kilo kontrolü yapıldığını, başlangıçta yapılan kan ve tansiyon ölçümünün 3 gündür yapılmadığını, görüş yapıldığı gün Ç.Y'yle görüşen hapishane doktorunun provokatif yaklaşımları olduğu belirtilmiştir.

Konya/Ereğli Kapalı Hapishanesi

N.G., 22 Nisan 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi N. G.'nin Konya Ereğli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 4 yıla yakın süredir tutuklu bulunduğunu, psikolojik rahatsızlıkları olduğunu, bu nedenle sakinleştirici ilaç kullandığını, Covid-19 virüsünün eşine ve diğer mahpuslara bulaşmadan tahliye edilmesi gerektiğini beyan etmiş, derneğimizden yardım talep etmiştir.

Mardin/Midyat M Tipi Kapalı Hapishanesi

M.M. 18 Temmuz 2020 tarihinde İHD Mersin Şubesi'ne gelerek yaptığı başvuruda kardeşi A.M.'nin Mardin Midyat M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, 15 Temmuz 2020 tarihinde kardeşi ile telefon görüşmesi yaptığını ve infaz kurumunda 83-84 kişinin covid-19 testinin pozitif çıktığını, idarenin kendilerine bilgi vermediğini, aynı cezaevinde bulunan A.E.'nin de ailesine aynı bilgileri verdiğini belirterek derneğimizden yardım talep etmiştir.

Ordu E Tipi Kapalı Hapishanesi

Ordu E Tipi Hapishanesi'nde bulunan H.A. ile 12 Kasım 2020 tarihinde yapılan avukat görüşmede yaşadıkları hak ihlallerini aktarmıştır. Spor dışında herhangi bir sosyal aktivitenin olmadığını; belinde rahatsızlıkların olduğunu; karantina odasının havasız küçük, bir yatağın zor soracağı büyüklükte olduğunu, duş, tuvalet, lavabo aynı yerde ve iç içe olduğunu ve çok pis olduğunu, döndüklerinde 14 gün karantina odasında kalacaklarından hastaneye gitmek istemediklerini; kantin fiyatlarının çok fahiş olduğunu beyan etmiştir.

Rize/Kalkandere L Tipi Kapalı Hapishanesi

M.E. tarafından 24 Mart 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yapılan başvuruda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan M.H.E.'ye koronavirüs salgınından korunabilmek için gerekli temizlik malzemesi ve kolonya/dezenfektan gibi koruyucu hijyenik ürünlerin verilmediği belirtilmiş ve tarafımızdan yardım talep etmiştir.

İ.T., H.Ö., M.B., K.B., Ş.K., M.T., S.S., M.V., L.B., H.Y., H.Ç., B.B., O.M., F.A., E.A., B.G., M.S.N., T.U., M.K., N.V., M.A.S., F.K., N.T., R.E. adlı mahpuslar 28 Kasım 2020 tarihinde yazarak gönderdikleri mektup ile yaşamış oldukları hak ihlallerine dair başvuru yapmışlardır. Mektupta aşağıdaki konuları dile getirmişlerdir:

> 1) Esasen 7 kişiye göre planlanmış olan koğuşlarda sonradan ranza eklenerek kapasitesi arttırılarak 20 ile 30 kişi olarak barındırıldıklarını, koğuşun WC kısmında 1'er metrelik 2 düş kabini, 1'er metrelik 2 adet lavabosuz tuvalet ve aradaki 3 metrelik boşlukta 1 adet lavabo ve ayna bulunduğunu, bu bölümde hava sirkülasyonunun olmadığını ve 2 kabindeki çelik levhayla kapatılmış şebeke mazgallarının bu ihtiyaca yetmediğini,
>
> 2) Sıcak sulu ve yağlı yemeklerin plastik kepçelerle doldurdukları melamin tabaklarda yemek zorunda kaldıklarını, plastik kullanmanın azaltılması için Sağlık tarım ve Gıda Bakanlığının yoğun kampanya ve tedbirlerinin ele alındığı süreçte ısrarlı taleplerine rağmen porselen veya metal tabak ve kepçe edinme imkanlarının olmadığını,

3) Rize'de yılın büyük bölümünün yağışlı geçtiğini ve nem oranının yüksek olduğunu, sürekli koğuşlarda çamaşır ve çarşaflarını 1'er metrelik kabinlerde ve kişi başı 50 lt ile sınırlandırılmış suyla yıkayabilme sıkıntısının bir yana kurutma imkanına sahip olmadıklarını, havalandırmanın daima yağışlı nemli olması sebebiyle çamaşır ve çarşafları kapalı yaşam alanları içine asmak zorunda kaldıklarını, bu da zaten aşırı olan nem oranının duvarları küfletip çürütecek derecelere çıkardığını, daha önce ayda bir kez çarşafları çamaşırhanede yıkanıp kurutulması olanağının da pandemi gerekçesiyle iptal edilmiş durumda olduğunu,

4) Pandemi öncesi süreçte de kapalı spor salonu ve halı saha dışında çıkartılıp yararlandırıldıkları hiçbir sportif, eğitsel, sosyal ve sanatsal etkinlik olmadığını, pandemi tedbirleriyle beraber uzunca bir süre spor olanaklarının da ellerinden alındığını, şu anda da 2 haftada bir halı sahaya çıkmak dışında faydalanabilecekleri hiçbir etkinliğin olmadığını, aile açık ziyaretlerinin belirsiz bir süre için ertelendiğini, memleketlerinden yüzlerce, binlerce km olduğundan sınırlandırılmış kapalı ziyaretlerden de faydalanamadıklarını, telefon aramalarının tek numara ve tek kişi ile sınırlandırıldığını,

5) Yaşa ve uzun yılları bulan infaz haline bağlı olarak vücut bağışıklıklarının cezaevlerinde zayıfladığını, ancak bağışıklığı güçlendiren gıda ve hijyen malzemelerinin sağlanmasının önemli olduğunu, bununla ilgili olarak Mart-Nisan aylarında duyarlılık oluştuğunu ancak Haziran ayından itibaren normalleşme ile beraber gevşediğini,

6) Cezaları bir yılın altına düşen mahpusların denetimli serbestlikten yararlanma olanağının bulunmasına rağmen gözlem kurulu kararlarıyla bu olanaktan yararlanamadıklarını; Türkiye'de basılmış ve Kültür Bakanlığından onay almış bandrollü Kürtçe yayınların, yabancı dildeki yayın diye tanımlanarak tercüman yokluğu gerekçesiyle verilmediğini,

7) Arkadaşlarıyla aynı koridorlarda tutuldukları koğuşlardan alınıp farklı koridorlardaki farklı suç türlerinden ceza alan mahpus koğuşlarının arasındaki koğuşlara yerleştirildiklerini; telefon, halı saha veya herhangi bir sebeple koridora çıktıklarında farklı mahkumlarla karşılaşmaları veya onların kapısı açıkken yanlarından geçme, kendi kapıları açıkken onların yanlarından geçmeleri, telefonda sırtları dönükken kimi saldırılara uğrama risklerinin çok yüksek olması, geçmişte yaşadıkları onlarca saldırı olduğunu, güvenliklerinin ciddi tehlike altında olduğunu" belirterek kurumumuzdan yardım talebinde bulunmuştur.

Sakarya/Hendek Açık Hapishanesi

22 Aralık 2020 tarihinde Sakarya/Hendek Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan 3 kadın mahpus kurumumuzu arayarak yaşamış oldukları hak ihlallerini aktarmışlardır. Başvurucuların beyanlarına göre "Ceza İnfaz Kurumunda bir firar olayının gerçekleşmesinden sonra sıkıntıların başladığını, firar öncesi gece saat 22.45'e kadar bahçede kalabildiklerini, şimdi ise akşam 17.00'da içeriye kapandıklarını, nefes alamaz hale geldiklerini, her şeyin yasaklandığını, psikolojilerinin bozulduğunu, burunlarındaki hızma ve piercinglerini çıkarmak için kendilerinin hasteneye götürülmeye çalışıldığını, oysa normal hastaların bile

hastaneye Coronadan dolayı gitmediğini, insanca yaşamak için yardıma ihtiyaçları olduğunu, kendilerine kötü muamele edildiğini, cezaevinde tayt giyemediklerini" ifade ederek yardım talebinde bulunmuşlardır.

Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

Silivri Hapishanelerinden kurumlarımıza gelen hak ihlallerine dair başvurular üzerine 22 Mayıs 2020 tarihinde Silivri Hapishanelerine ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaret sonucunda aktarımlar ve edinilen izlenimler rapor haline getirilmiştir. 7 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesinde 5 mahpus ile görüşme yapılmıştır.

Görüşme yapılan 1 Mahpus: Koğuşta 38 kişi bulunduğunu, iki tuvalet ve iki banyo olduğunu, son 2 gün içerisinde hafif öksürük olduğunu, ateşinin olmadığını; herhangi bir kronik rahatsızlığının bulunmadığını; kendi koğuşunda ateş, öksürük, nefes almada zorluk yaşayan olmadığını ancak yan koğuşta iki mahpus olduğunu; koğuşunda şeker hastası ve tansiyon hastası olanların olduğunu; kişisel temizlik malzemesi olarak son iki ay içerisinde idare tarafından ücretsiz olarak koğuşa (38 kişilik) 1 lt lik sabunlardan 3 defa verildiğini ve sabun dışında her hangi bir temizlik malzemesinin verilmediğini, soğuk suyun düzenli olarak verildiğini ancak sıcak suyun kotalı olduğundan, sıcak su problemi oluştuğunu; korona virüsü ile ilgili iki defa bilgilendirme kağıdının koğuşa yollandığını, dezenfekte çalışması olarak sırttaki bir püskürtme ilaçlama makinesiyle iki defa koğuşa gelindiğini 2-3 defa belli noktalara sıkıp gidildiğini bu durumun göstermelik olarak yapıldığını; korana virüsü ile ilgili revire çıkmakta sıkıntı yaşandığını, revire çıkanların karantina koğuşlarına alındığını, bu yüzden reviri talep etmeyenlerin olduğunu, iki aydır revire çıkarılmadıklarını, gerekirse ilaç getirildiğini; Hepatit riski taşıdığından 2 doz aşı olduğunu, 3. Doz aşısının Nisan ayı içerisinde yapılması gerektiğini ama aşısını yapılmadığını, üç ay önce yaptırdığı tahlilin sonuçlarını öğrenemediğini; cezaevinde karantina koğuşlarının olduğunu, 1 mahpusun hastanede olduğunu bildiğini, havalandırmanın sabah 08:00 ile 19:00 arası açıldığını, haftalık 1 saat spor etkinliğinin iptal edildiğini; kütüphane ve kargo kullanımının çok yetersiz olduğunu, kargoların ulaşmadığını, gelen kargoların verilmediğini; gazetelerin 1 gün sonra geldiğini, Yeni Asya, Karar ve Korkusuz gazetelerinin getirilmediğini, telefon görüşmelerinin haftalık 20 dakikaya çıkarıldığını ancak tek numarayı arayabildiklerini, karantina koğuşunda olanlarla aynı telefonları kullandıklarını; yakın zaman da görülen mahkemelerde kararı yüzlerine karşı okumadan verdiğinden, kararı sonradan öğrendiklerini; telefon ile görüşürken ve görüşlere çıkılırken maske ve eldivenin ücretsiz olarak verildiğini, normalde 15 günde bir manav geldiğini ancak 3 haftadan beri manav olmadığını, kantinin kıstlı, yetersiz ve çoğu ürünün kantinde bulunmadığını (yumurta verilmediğini) ve dış kantinin olmadığını; içme suyu ile ilgili problemlerinin olmadığını, satın alabildiklerini, verilen yemeklerin besin olarak günlük ihtiyaçlarını karşılayacak miktar ve değerlerde olmadığını, bir mahpusun eşine gönderdiği, pandemi sürecinde cezaevi koşullarını içeren mektubun milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve Cihangir İslam'a ulaştırmasını istediği mektuba el konulduğunu ve disiplin soruşturması açıldığını, infaz koruma memurları temizlik ve hijyen koşullarına uymaya çalıştıklarını ancak sayılarının az, iş yükünün fazla olmasından dolayı uygulayamadıklarını, yemek dağıtanların eldiven maske taktıklarını ancak dağıtım sırasında karantina koğuşuna çıkarılan karavanadan verildiğini, onların tabaklarını koydukları yerde aynı kepçe ile sırayla kendilerine yemek verildiğini; infaz memurlarının sayım için sabah akşam koğuşa girip çıktıklarını, infaz memurlarının her hangi koruyucu bir elbise giymediklerini, sadece maske ve eldiven kullandıklarını, genel olarak iş yoğunluklarından dolayı özen gösteremediklerini beyan etmiştir.

Görüşme yapılan 1 Mahpus: Koğuşta 37 kişi olduklarını, öksürük, ateş, nefes almada zorluk, boğazda yanma şikayetleri olmadığını ve kronik rahatsızlığınında olmadığını; koğuşunda ateş, öksürük, nefes almada zorluk, boğazda yanma gibi semptomlarında bir ve bir kaçı olanların olduğunu, başvuru yapıldığını ancak her hangi bir test yapılmadığını, sadece ateşini ölçüp, ateşinin normal diyerek her hangi bir işlem yapılmadığını; son hafta koğuşa doktorun geldiğini, doktorun "dilekçelerin kendisine ulaşmadığını" ifade ettiğini; koğuşta şeker, kalp rahatsızlığı ve tansiyon kronik rahatsızlığı olan olanların bulunduğunu; kişisel

temizlik malzemesinin verilmediğini, kendilerinin kantinden satın aldığını; 2 ay boyunca ücretsiz olarak sadece 2 lt sıvı sabun verildiğini, kantinde 4 liralık olan sıvı sabunun olmadığını ve daha pahalı olan 14 liralık sabun satıldığını, bu durumun sıvı sabun alabilme imkanlarını zorlaştırıldığını; soğuk suda problem olmadığını ama sıcak suda problem yaşadıklarını; Koronavirüsü hakkında doktorun koğuşa bilgilendirici broşür yolladığını, doktorun son 1 hafta içerisinde koğuşları ziyaret ettiğini ve imkanları olmadığından test yapamadıklarını ancak durumu kötü olanları teste yollayabileceğini ifade ettiğini; koğuşlarda ilaçlama makineleriyle ilaçların püskürtülerek yapıldığını; grip semptomları olan kişiyi revire göndermediklerini, mazgaldan ateşlerini ölçüp normal diyerek, revire çıkarmadıklarını; revire koronavirüs dışında çok ciddi olmadıkça sağlık problemleriyle ilgili götürülmediklerini; 1 mahpusun ayak tarak kemiğinde şişlik olduğunu, dilekçe verdiklerini ancak revire götürülmediğini, pansuman ihtiyacı olanlar için pansuman malzemesi getirildiğini, kişinin kendi imkanları ile pansuman yaptığını; yemeklerin çok az geldiğini, 2 gündür çorba gelmediğini, geldiği zamanlar ise 1 kepçe verildiğini ve sulandırarak içtiklerini; yemek miktarı çok az olduğundan, genelde akşama saklayıp yemeği tek öğün olarak yediklerini; besleyici olmayan yiyeceklerin verildiğini (genelde nuget, makarna, börek, erişte, bulgur pilavı, pirinç pilavı, yeşil fasulye verildiğini); günde 2 öğün yemek geldiğini, sabah ayrı gelmediğini, sadece yemek gelince yanında peynir, zeytin olduğunu; haftada bir 1 saat halı sahaya faaliyetini kaldırdıklarını, haftalık 20 dakikalık telefon görüşmelerinde 1 kişi ile görüşebildiklerini, ikinci kişiyi aramalarına izin verilmediğini; İnfaz yasası değişikliğinden sonra 22 Nisan tarihinde koğuşlarda değişikliğin yapıldığını, bunun korona virüsünün yayılmasını etkilediğini düşündüğünü. koğuş değişikliği yapıldığında yatak, sandalye, kişisel eşyaları poşetleyip, cezaevi girişindeki x-ray cihazına götürülüp eşyaların cihazdan geçirildiğini ve elle üst araması yapılarak yeni koğuşlarına götürüldüklerini bunun da salgının yayılmasına neden olduğunu düşündüğünü beyan etmiştir.

Görüşme yapılan 1 Mahpus: Koğuşta 37 kişi olduklarını, 10 gün içerisinde nefes darlığı, terleme olduğunu ve devamlı uykuya daldığını bu yüzden acil butonuna bastıklarını memurların gelip mazgaldan ateşini ölçüp, ateşinin olmadığını söyleyerek herhangi bir işlem yapmadıklarını, 3 gün boyunca yatakta uyuduğunu, doktor ve revire ulaşamadığını; göz tansiyonu ve katarakt hastası olduğunu, göz hastalığı nedeniyle adli tıptan düzenli poliklinik muayene olması koşuluyla cezaevinde kalabileceği şeklinde raporunun olduğunu, buna rağmen polikliniğe çıkartılmadığını ve bu yüzden sağ gözünü kaybettiğini, cezaevi koşullarının gözünü kaybetmesine sebep verdiğini ve giderek de görme yetisinin azaldığını; düzenli poliklinik kontrollerinin yapılması gerekirken, hastane de randevu olmasına rağmen polikliniğe çıkarılmadığını; polikliniğe gitmek için dilekçe verdiklerini, randevularının olmasına rağmen iptal edildiğini bu durumun pandemi öncesinde de olduğunu; koğuşlarda hastaların, 50 yaş üzerinde kronik rahatsızlığı olanların bulunduğunu, öksürük , nefes darlığı şikayetlerinin devamlı olduğunu, revire ve doktora ulaşamadığını, son 1 hafta içinde doktorun koğuşları gezdiğini, durumlarını izah ettiklerini, verdikleri dilekçelerin kendisine ulaşmadığını söylediğini; kişisel temizlik malzemesi olarak çamaşır suyu ve sıvı sabun verildiğini, tam olarak ne kadar verildiğini bilmediğini ancak sulandırılmış olarak 5 litrelik olarak koğuşta olduğunu; kantinde 1 haftadır sabun ve bulaşık süngeri olmadığını, bundan kaynaklı koğuş olarak 1 aydır aynı bulaşık süngerini kullanmak zorunda kaldıklarını; Koronavirüs hakkında yeni yeni bilgilendirildiklerini; bulundukları koğuşta ilaçlama yapılmadığını, ancak 1,5 ay önce bulunduğu diğer koğuşta yüzeysel olarak ilaçlama yapıldığını; yemek dağıtan memurlarının maske ve eldiven taktıklarını; sayıma gelenlerin 1 hafta öncesine kadar dikkat etmediklerini, telefonda da 1 hafta öncesine kadar maske ve eldivensiz görüşme yapıldığını; yemek miktarının çok az olduğunu, yemeklerin kötü ve beslenme için yetersiz olduğunu; kantine ulaşamadıklarını, yeterli besin alabilecekleri besinler bulunmadığını, kefir, şalgam gibi içeceklerin ve meyve çeşidinin olmadığını; pandemiden sonra kantin fiyatlarının çok arttığını, ürün çeşidinin çok az olduğunu; karantina koğuşları olduğunu, iki mahpusun hastanede olduğunu bildiğini; gün içinde 08:00 ve 19:00 arası havalandırmanın açık olduğunu; segbis'e çıktıklarında 5 metre kare alanda çok kişi olduğunu, sosyal mesafe kuralına uyulabilecek koşullar olmadığını; çamaşırlarını yıkatamadıklarını, kendilerinin yıkadığını; kantinde 6-7 aydan bu yana iç çamaşırı bulunmadığından alamadıklarını, yıpranmış iç çamaşırlarını kullandıklarını; koğuşlardaki banyo ve tuvaletlerde var olan

teknik sorunların, teknik servise bildirilmesine rağmen pandemiden dolayı çözülmediğini; tuvalet ve banyonun steril olmadığını, mikrop ve bakterilerin oluşmasına sebep olduğunu; koğuşların kapılarının çok kötü olduğunu, yaşamsal alanlarının insani koşullarda olmadığını; infaz memurlarına taleplerini söylediklerinde, dilekçe verdiklerinde önemsemediklerini ve insani davranışlarda bulunmadıklarını; koğuşta kulağı duymayan hastanın cihazı kargo kendilerine ulaştırılmadığından alamadığını, cihazı olmadığından iletişim kurmakta zorlandığını; Nisan ayı içinde cezaevinde çoğu kişinin koğuşları değiştirildiğini, koğuş değişikliğinden sonra koronavirüs belirtilerinin görülmeye başladığınıve hasta olanları duyduklarını beyan etmiştir.

Görüşme yapılan 1 Mahpus: Normalde de olan düzenli öksürüğü olduğunu, şeker hastası olduğunu; koğuşta ateş, öksürük, nefes almada zorluk, boğazda yanma şikayeti olan olmadığını ancak astım hastası bulunduğunu; kişisel temizlik malzemeleri verilmediğini, soğuk ve sıcak su olduğunu ama sıcak suyun pis olarak aktığını; Koronavirüs hakkında bilgilendirilme yapılmadığını; sırta takılan püskürtme yöntemli ilaçlama makinesiyle koğuşun bir kaç noktasına dezenfektan sıkıp gittiklerini; infaz memurlarının, kurumda doktor olmadığını söylediklerini, infaz memurlarının eldiven ve maske taktıklarını; yemeklerin çok kötü, yeterli beslenme sağlayacak yemekler olmadığını, genelde kuru fasulye, pilav, erişte, nohut çıktığını, koğuşta herkesin vücüdünda aşırı yağlanma oluştuğunu, sebze, et ve meyvenin çok nadir çıktığını; karantina koğuşu olduğunu ama kendi koğuşlarından giden olmadığını; havalandırmaya sabah 8:00 - 19:00 arası çıkabildiklerini, bu konuda her hangi bir sıkıntı yaşamadıklarını; temizliği kendilerinin yaptıklarını, ama malzemelere ulaşmakta zorlandıklarını ayrıca malzemelerin pahalı olduğunu beyan etmiştir.

Görüşme yapılan 1 Mahpus: Kişisel olarak bir rahatsızlığı olmadığını, koğuşta 40 kişi olduklarını, çeşitli nedenle rahatsızlıkları olanlar olmakla birlikte revire çıkmanın söz konusu olmadığını, ancak istenen ilaçların temin edildiğini; dezenfekte çalışması olarak sırttaki bir püskürtme ilaçlama makinesiyle iki defa koğuşa gelindiğini 2-3 defa belli noktalara sıkıp gidildiğini bu durumun göstermelik olarak yapıldığını; yemek dağıtan infaz memurunun eldiven ve maske taktığını, ama dağıtım sırasında karantina koğuşuna çıkarılan karavanadan kendilerine de verildiğini, karantine koğuşundakilerin tabaklarını koydukları yerde aynı kepçe ile sırayla kendilerine de yemek verildiğini, karantina koğuşları olduğunu, sayısını bilmediğini ancak gardiyanların söylediğine göre sayının çok fazla olduğunu; memurların son haftada kurallara uymaya çalıştığını ama öncesi dikkatsiz olduklarını, her hangi koruyucu bir elbise giymediklerini, sadece maske ve eldiven kullandıklarını, genel olarak iş yoğunluklarından dolayı özen gösteremediklerini; yemeklerin çok az olduğunu, 2 gündür çorba gelmediğini, geldiği zamanlar ise 1 kepçe geldiğini, sulandırarak içtiklerini, bir öğün için somutlaştırmak gerekirse bazen 40 kişiye 1 kilo yoğurt geldiğini, 20 adet tavuk budu geldiğini bu nedenle bazı mahpusların bazı yemeklerden hiç yemediğini; normalde 15 günde bir manav verildiğini ve 3 haftadan beri manav olmadığını; kantinin kıstlı, yetersiz ve çoğu ürünün bulunmadığını (yumurta verilmediğini) ve dış kantinin olmadığını, içme suyu ile ilgili problemlerinin olmadığını, satın alabildiklerini; verilen yemeklerin besin olarak günlük ihtiyaçlarını karşılayacak miktar ve değerlerde olmadığını; son hafta koğuşa doktorun geldiğini, doktorun dilekçelerin kendisine ulaşmadığını ifade ettiğini, ayrıca bu ziyarette gelen memurların kurum personelinden de biri aşçı olmak üzere bir çok gardiyanın da pozitif olduğunu kendilerine söylediğini; virüsün bu kadar yayılmasının en büyük etkeninin 22 Nisan tarihinde koğuşlarda değişikliğin yapıldığını bunun korona virüsünün yayılmasını etkilediğini düşündüğünü beyan etmiştir.

B.S.Ç., 13 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi A.Ç'nin Silivri 7 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda koğuşunda kaldığını, COVİD-19 testinin pozitif çıktığını, cezaevinin olumsuz şartları nedeniyle COVİD-19 hastalığını yeneceğine dair endişeleri olduğunu, vücut ateşlerinin ölçüldüğünü fakat durumu ağır olan diğer mahpuslar ile yeteri kadar ilgilenilmediğini, yemeklerin kısıtlı verildiğini, kantinin kapalı olduğunu, hijyen koşullarında da sıkıntılar bulunduğunu, kolonya kullanmanın yasak olduğunu, sıcak suyun kısıtlı verildiğini, koğuşların çok kalabalık olduğunu, 7 kişilik koğuşta 36/42

kişi kaldıklarını, tuvaletlerin sayısının yetersiz olduğunu, koğuşta kronik hastalığı olan ve 60 yaş üstü mahpusların kaldığını beyan etmiş, derneğimizden yardım talep etmiştir.

İ.E., 14 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; Silivri Ceza İnfaz Kurumu'nda COVİD-19 salgınının devam ettiğini, mahpuslar yakınlarından olumsuz haberler aldığını, sağlık ve hijyen durumlarının kötü olduğunu, tedavi edilmediklerini, yeterli yiyecek ve içecek verilmediğini, kantinlerin kapalı olduğunu, gardiyan-cezaevi çalışanları-cezaevi idarecilerinin enfekte olmamak için cezaevine gelmediklerini belirtmiş, derneğimizden yardım talep etmiştir.

Z.A. 14 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşinin tutuklu olduğunu ve Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, COVİD-19 pozitif vaka sayısının giderek arttığını ve fakat hiçbir önlem alınmadığını, yemeklerin kısıtlı verildiğini, koğuşların kalabalık olduğunu beyan etmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

M.Ç., 14 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; Silivri 7 ve 8 Nolu Ceza İnfaz Kurumları'nda COVİD-19 salgınının hızla yayıldığını, koğuşların çok kalabalık olduğunu, havalandırma, hijyen ve beslenme koşullarının yetersiz olduğunu, mahpusların hayatının tehlikede olduğunu beyan etmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

N.A., 15 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşinin Silivri Ceza İnfaz Kurumları'nda tutuklu bulunduğunu, mahpusların durumlarının kötü olduğunu, kolonya dahi kullanılamadığını, koğuşların kalabalık olduğunu, suların kesildiğini, COVİD-19 testi pozitif çıkan mahpusların hastanede değil cezaevi koğuşunda karantinaya alındığını, Katarin, Andorex ve Mucovit gibi ilaçlarla tedavi edildiklerini beyan etmiş ve derneğimizden yardım etmiştir.

G.B.B., 15 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; kardeşinin Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulduğunu, 6 Mayıs tarihinde ise COVİD-19 testinin pozitif çıktığını, karantina koğuşuna alındığını ve 39 kişi kaldıklarını, 39 kişiye 10 kişilik yemek verildiğini, kantinin kapalı olduğunu, ilaçların kapıya bırakıldığını, sağlık personeli bulunmadığını, hijyen ve beslenme koşullarının kötü durumda olduğunu, hastaneye sevk edilmediklerini, kardeşinin hayatından endişe ettiklerini beyan etmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

H.A., 16 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; oğlu E.A.'nın Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, oğlu ile yaptığı telefon görüşmesinde: temizlik ürünlerinin ücretsiz dağıtılmadığı gibi ücret dahilinde bile satılmadığını, cezaevinde dezenfekte işleminin yapılmadığını, verilen yemeklerin hijyenik olmadığını besin değerinin düşük olduğunu, sıcak su imkanının kısıtlı olduğunu beyan etmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

K.U., 18 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; Silivri Ceza İnfaz Kurumları'nda yakınının mahpus olduğunu, 7 kişilik koğuşlarda 40-45 kişi kaldığını, hijyen, kantin, yemek, haberleşme, temizlik ve diğer hizmetlerin kısıtlandığını, Covid-19 şüphesiyle revire başvuranların hastaneye sevkinin geç yapıldığını beyan etmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

N.K., 20 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi E.K.'nin Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, bulunduğu cezaevinde koronavirüs salgını vaka sayısının attığını, 19 Mayıs 2020 tarihinde yaptığı telefon görüşmesinde eşinin ateşinin yüksek olduğunu bildirdiğini, mahpuslarla ilgilenilmediğini, yemeklerin yetersiz verildiğini beyan ederek derneğimizden yardım talep etmiştir.

S.S., 20 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; amcası G.S.'nin Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu olduğunu, amcası G.S.'nin bulunduğu koğuş dâhil birçok koğuşta COVİD pozitif vakaların yayıldığını, buna rağmen mahpuslara test yapılmadığını, semptomları en ağır şekilde göstermelerine rağmen yeterli şekilde ilgilenilmediğini, hastaneye sevk yapılmadığını, yeterli besin alamadıkları konusunda birçok sıkıntı yaşadıklarını belirtmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

F.Y., 19 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi U.Y.'nin Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu olduğunu, eşinin kronik rahatsızlıkları olduğunu, ağır glokom hastası olduğunu ve görme yetisini de kaybettiğini, %50 engelli raporu olduğunu, bulunduğu cezaevinde COVİD-19 virüsünün yayıldığını, eşi için endişe duyduklarını, revir imkânlarının sınırlı olduğunu, eşinin tahliye edilmesi gerektiğini belirtmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

N.G.B., 19 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi F.B.'nin Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, COVİD-19 testinin pozitif çıktığını ve karantinaya alındığını, karantina koğuşunda 33 kişi kalabalık bir şekilde kaldıklarını, yeterli beslenemediklerini, yemeklerin az verildiğini, kantinin kapalı olduğunu, meyve-sebzeye ulaşamadıklarını belirtmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

E.A., 19 Mayıs 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; eşi R.A.'nın Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, Covid-19 testlerinin yapılmadığını, sağlık ve beslenme koşullarının kötü durumda olduğunu belirtmiş ve derneğimizden yardım talep etmiştir.

Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesi

T.A., 09 Aralık 2020 tarihinde Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan oğlu S.A. ile ilgili olarak başvuruda bulunmuştur. Buna göre oğlu S.A.'nın Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaldığını, COVİD-19 döneminde koğuşlarının 20 kişiden 40 kişiye çıkarıldığını, oğlunun sağlığının tehdit altında olduğunu ve bu durumun yetkililer tarafından umursanmadığını, hala bu duruma çözüm bulunamadığını belirterek kurumumuzdan yardım talebinde bulunmuştur.

Sincan 1 Nolu L Tipi Hapishanesi

S.K. tarafından 31 March 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yapılan başvuruda; Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan eşi A.K.'nin, tutuklu bulunduklarını, Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen ölümcül corona virüs salgını nedeniyle, cezaevleri koşullarının risk oluşturduğunu, yeterli hijyen önlemlerinin alınmadığını, koğuşların kapasitesinin üstünde kalabalık olduğunu, temizlik malzemeleri, dezenfektan ve maskelerin ancak satın alınabildiğini, bağışıklık sistemini güçlendirici besinlere ulaşılamadığını belirtmişler, tahliyeleri hususunda derneğimizden yardım talep etmişlerdir.

Sincan 2 Nolu F Tipi Hapishanesi

S.Ö. tarafından 27 Ocak 2020 tarihinde İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi'ne yapılan başvuruda arkadaşı F.P.'nin Ankara 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulduğunu, vegan beslenmek istediğini, ceza infaz kurumu hekimi tarafından vejetaryen olduğuna dair rapor yazıldığını ve fakat buna rağmen kendisine vegan beslenmeye uygun menü verilmediğini, en temel ihtiyacı olan beslenme ihtiyacını karşılayamadığını; ayrıca teknik sorunlar bahane edilerek kalorifer peteklerin yakılmadığını, soğukta yaşamak zorunda bırakıldığını; ceza infaz kurumunda hiçbir sosyal aktivitenin bulunmadığını belirterek, yardım talep etmiştir.

Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi

Sincan Kadın Hapishanesi'nde olan R.K.Ö. yaşanan sorunlar hakkında da bilgi vererek; sıcak suyun Pazartesi, Çarşamba ve Cuma Günü sadece 1 saat verildiğini bu nedenle duş almakta zorluk yaşadıklarını, sıcak su ile battaniye ve dezenfekte edilmesi gereken kirli yerleri temizleyemediklerini, suların kirli olduğunu ve cezaevindeki insanların hipertiroid hastası olduklarını, cezaevinde sık sık arama yapıldığını, kalın kapaklı kitapların yırtıldığını, ajandaların toplatıldığını, cezaevinde yapmış oldukları küçük hediyelerin toplatıldığını, kendilerine gönderilen kalın kapaklı kitapların idare tarafından verilmeyip bekletildiği aktarmıştır.

Şanlıurfa 1 Nolu Tipi Kapalı Hapishanesi

Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan tutuklu/hükümlü C.O., E.Ç., A.M., N.T:, E.E., H.O., Ö.Ö., R.Y., Ç.M., H.A., S.Y., A.R.Y., M.A., M.T., A.M.Y., S.A., Y.D., O.Ç:, M.K.A., M.H.A., Ö.A., K.K., R.E., R.T., A.U., L.A., A.D., F.K., H.A., Ö.C., K.C., S.B., M.D.T., S.D'nin 27 Mart 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne ulaşan mektuplarında özetle; hemen hemen her hafta güvenlik tedbirleri kapsamında arama faaliyeti yapılırken fiziksel ve psikolojik baskı uygulandığını, 12 Mary 2020 tarihinde arama faaliyeti esnasında asker, polis ve infaz koruma memurları tarafından tüm kişisel eşyalarına, tutuklu ve hükümlülerin yazınsal çalışmaları olan 'deneme-anı-roman-hikaye-şiir' çalışmalarına ve hakkında toplatma kararı olmayan kitaplar, kantinden satın alınmış tek kanallı radyolar ile tıraş makinalarına el konulduğu belirterek, kişisel eşyalarının iadesi için yardım talep etmişlerdir.

Şırnak T Tipi Kapalı Hapishanesi

N.D., 28 Ocak 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda eşi S.D.'nin 7 aydır Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpus olduğunu, ilk bir ay boyunca sıcaklık ile ilgili sorun yaşadığını, bazı koğuşların kaloriferlerinin yandığını ama bazılarının hiç yakılmadığını; ayrıca 6 aydır temiz suya erişim ile ilgili sorunlar yaşadığını, koğuşa günde yalnızca 1 saat su verildiğini, bu suyun koğuş temizliği ve kişisel temizlik için yeterli olmadığını, daha önce defalarca idareye bu konularda başvurularda bulunduğunu fakat olumlu sonuç alınamadığını, hali hazırda özgürlüklerinden mahrum edilmiş kişilerin mağduriyetlerinin arttığını belirterek tarafımızdan yardım talep etmiştir.

Şırnak T Tipi Hapishanesi'nde bulunan mahpuslarla avukat görüşü yapılmıştır. Mahpuslar yemeklerin yeterli ölçüde (gramaj olarak) verilmediğini, yemeklerde özensiz davranıldığı, çok yağlı veya pişmemiş olabildiğini beyan etmişlerdir.

1 Şubat 2020 tarihinde İHD Şırnak Şubesi'ne başvuru sonrasında kendisi ile Şırnak T-Tipi Hapishanesi'nde görüşülen mahpus S.D., şu beyanda bulundu:

> 28Haziran 2019 tarihinden beri FETÖ suçlamasıyla Şırnak Hapishanesi'nde tutuklu bulunmaktayım. Hapishanede Kasım ayından beri ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Günde 1 saat olmak üzere 20'şer dakika normal su ve haftada 1 saat ise sıcak su verilmektedir . 14 kişilik koğuşta 1 adet banyo ve tuvalet olduğu için verilen su yetmemektedir. Su sıkıntısının temelinde ne olduğunu bilmediğimizden ve hapishane yönetimi açıklama yapmadığından bu başvuruyu yaptım. Sorunumuzun duyurulması ve çözülmesi için yetkili makamlardan yardım talep ediyorum.

Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

M.K., 21 Nisan 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda; kardeşi M.K.'nin Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu olduğunu, en son 19 Nisan 2020 tarihinde telefon görüşmesi yaptığını ve görüşmede kardeşinin durumunun iyi olmadığını aktardığını, halihazırda kalp hastalığı bulunduğunu, tedavi olamadığını, revire çıkmak istediğine dair dilekçe yazdığını fakat cevap alamadığını, ceza infaz kurumunda yemek dağıtımı ve sayım sırasında Covid-19 virüsüne dair eldiven-maske gibi gerekli önlemlerin alınmadığını, mahpuslara da koruyucu malzemelerin verilmediğini beyan etmiş, derneğimizden yardım talep etmiştir.

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi

Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesi'nde avukat görüşü yapılan mahpusların beyanlarına göre yemeklerin çok az geldiği, örneğin; 15-20 kişilik odalara 5 kişilik verildiği, yemeklerin içinden izmarit, taş, eldiven, kıl vb. şeylerin sürekli olarak çıktığı, yemeklerin yenilmeyecek durumda olduğu, şebeke suyunun kuyu suyu ve tuzlu olduğu, kantinde satılan ürünlerin çok kalitesiz, standart dışı olduğu ve fahiş fiyatlara satıldığı, bu nedenle mahpusların alışveriş yapma imkanlarının çok zor olduğu, ekgıda ve su ihtiyaçlarının kantin yolu ile karşılanmasının zorlaştırıldığı öğrenilmiştir. Bu durumların mahpusların sağlık ve beslenme açısından asgari insani yaşam standartları açısından ihlal yarattığı öğrenilmiştir.

Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

C.A. ve Y.E. Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Hapishanesi'nden 18 Kasım 2020 tarihinde mektupla başvuru yaparak hapishanedeki koşullar ve yaşanan ihlallerle ilgili şu bildirimlerde bulunmuşlardır:

> Bulunduğumuz hapishanede ağır hasta arkadaşlarımız var. Bu arkadaşlarımızın risk grubunda bulunması, hapishanede tedavi olanaklarının yetersiz olması dolayısıyla diğer hasta tutsaklar gibi tahliye edilmesi gerekiyordu. Ancak siyasal politik kimliklerinden dolayı ayrımcılığa tabi tutuldular. Bu koşullarda tedavi edilmeleri neredeyse imkânsız. Pandemi nedeniyle hastaneler ameliyatları dahi yapmıyor, mahkûm koğuşu yok denilerek ameliyatlar yapılmıyor, tedaviler erteleniyor, bunlar da büyük sağlık riski doğurmaktadır. Bu nedenle sağlık-tedavi hakkı temelinde tahliyelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır, ayrımcılık yapılmamalıdır. 5275 sayılı kanunun 25. Maddesinde ilgili hükümler değiştirilerek ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü mahkûmlar da sağlık-tedavi hakkı çerçevesinde tahliye edilmelidir. Sağlık sorunlarıyla ilgili aynı zamanda genel sorunlar da bulunmaktadır. Sağlık hizmetlerinden gerektiği gibi yararlanamamaktayız. Hastaneden üstün körü muayene yapılarak hapishaneye gönderiliyoruz.
>
> Mart ayından bu yana "korona tedbirleri" kapsamında bütün sosyal-kültürel vb ortak faaliyetlerimiz askıya alındı. Bu şekilde, zaten dar olan yaşam alanlarımız tamamen daraltıldı, kapatıldı. Bu durum bedensel ve ruhsal sağlığımızı olumsuz şekilde etkilemektedir.
>
> Dışarıda "normalleşeme politikaları" uygulanıp sürdürülürken bulunduğumuz hapislilerde normalleşmeye geçilmedi. Uzun süre açık ve kapalı ziyaret hakkımız askıya alındı. Haziran ayından bu yana ayda iki defa sınırlı sayıda yakınımızla kapalı ziyaret yapabiliyoruz. Bu koşullarda verimli bir ziyaret

yapılamayacağı açıktır. Ziyaretçilerimizin uzak mesafelerde geldiği hesaba katılarak ziyaret saati uzatılmalıdır ve ziyaretçi sınırlaması kaldırılmalıdır.

Telefon görüşmeleri yetersizdir. Pandemi sürecinde haftalık görüşmelerimize 10 dk. ilave edildi. Ancak ziyaretlere getirilen sınırlama düşünüldüğünde bu süre çok düşüktür. Bazı ilkeler pandemiden dolayı hükümlülerin telefonla konuşma sürelerini artırdı veya süre sınırlamasını tamamen kaldırıldı. Bu konuda iyileştirmeler yapılmalıdır.

Eylül ayından bu yana aynı hücrede kalanlar olacak şekilde "en fazla 3 kişi" ayda bir defaya mahsus ve 1 saat olmak üzere spora çıkarıldık. Spor sohbet vb ortak yapılan etkinlikler diğer hücrelerle insanlarla beraber yapıldığında anlamlı olur. Yine Atölyelere çıkarılmıyoruz. Atölyelere çıkarılması sağlanmalıdır ki birçok hapishanede bunlar hücrelerde yapılmaktadır.

Ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü arkadaşlarımızın koşulları maruz kaldıkları uygulamalar daha ağır ve sonuçları daha yıpratıcıdır. Çünkü her yönüyle özel bir infaz rejimine, tecride tabi tutuluyorlar. Korona virüs tedbirleri kapsamında koşulları daha da ağırlaştı katmerleşti. Bu ağır koşulların pandemi süreci boyunca dengelenmesi sağlanmalı, havalandırmaya birlikte çıkılmalı, havalandırma süreleri 5-6 saat olmalıdır. Diğer tutsaklar gibi haftada 2 defa telefon görüşmesi yapılmalı, 3 kişilik ziyaretçi kontenjanından yararlanmalıdırlar.

Biz hapishanede tutulan insanlar üretimden kopuğuz, gelire sahip değiliz. Buna rağmen aylık abone elektrik ücreti bizden alınıyor. Bu da ekonomik olarak sıkıntı yaratmaktadır. Bu uygulamanın iptalini istiyoruz. Kullanmak durumda kaldığımız şebeke suyu aşırı kireçli, kirli ve içmeye uygun değil. Bu sebeple bu temel ihtiyacımızı hapishane kantininden paramızla satın almak zorunda kalıyoruz. Bu da zaten çok sıkıntılı olan bütçemizi ciddi boyutta etkiliyor. Sorunun giderilmesini istiyoruz.

Koronadan önce belli aralıklarla nevresimlerimiz idare çamaşırhanesinde yıkanıp değiştiriliyordu. Korona süreci başladığından beri nevresim takımlarımız "eski yırtılanlar dâhil değiştirilmemektedir. Bu tutumun hastalıklara virüse davetiye çıkardığı aşikârdır. Bu nedenle nevresim takımı ve battaniye gibi ihtiyaçların ailemizin dışarıdan göndermesi halinde biz everilmesini istiyoruz.

Her tutuklu hükümlüye ayrılan iaşe miktarı yetersizdir. Belirlenen miktarla sağlıklı ve yeterli beslenmek mümkün değildir. Bu nedenle besleyici ve yeterli iaşe dağıtımı yapılmalıdır. İaşe olarak gramajı düşük sadece bir ekmek verilmektedir. Ekmek yetmediği gibi iyi pişirilmediği için yenilememektedir.

Türkiye'deki tüm hapishanelerde çelik semaver satılmasına rağmen bulunduğumuz hapishane kantini keyfi olarak semaver getirmemektedir. Kantine getirilen "satılan kettle ya da sıcak su ısıtıcısı" ile ihtiyacımızı karşılamak zor olmaktadır. Yeterli olmadığı için 2-3 defa ısıtıp yapmak zorunda kalıyoruz. Bu defa da elektrik faturası kabarmaktadır. Semaverin su haznesi geniş olduğu için sıkıntı yaşanmayacaktır. Bu nedenle semaver satılmasını istiyoruz.

Sürekli yaşadığımız bir sorun da tv yayınları ile ilgilidir. Kaliteli nitelikli TV yayını yapan kanalların sayısı oldukça azdır. Birçok ülkede hükümlü tutuklular internet hizmetinden yararlanabilirken bizler nitelikli sosyal kültürel belgesel sinema yayını yapan TV kanallarına erişemiyoruz. "Defalarca dilekçe yazmamıza rağmen" hapishane idareleri genellikle bu durumda teknolojik imkânsızlıkları gerekçe göstermektedirler. Oysa hapishanede teknolojik imkânlar en üst seviyede kullanılmaktadır. Ayrıca ailelerimizin getireceği filmler incelenip DVD den yayınlanmalı, bu sağlanmalıdır.

Sosyal faaliyetlerin ve ziyaretlerin sınırlanması nedeniyle tecrit koşulları ağırlaşmış ve ciddi sorunların doğmasının önü açılmıştır. Özel olarak bu süreç genel olarak tecrit koşulları nedeniyle aynı koridordaki 3 hücre kapısı açılarak koşullar sosyal ihtiyaçlar bakımından genişletilmelidir.

Avukat görüş kabinleri şeffaf bir plaka ile komple ikiye bölünmüştür. Avukat görüşünde birbirimizi duyabilmek için bağırmak zorunda kalıyoruz, bu da konuşmanın duyulmasını getirmektedir. Savunmaları ihlal edilmeden geçici olarak bu kabinlere telefon konulmalıdır.

Yukarıda belirttiğimiz hususlar temelinde sorunlarımızın çözülmesini talep ediyoruz. Çalışmalarınızda başarılar.

22 Ekim 2020 tarihinde derneğimize Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Hapishanesi'nden mektupla başvuru yapan S.Ç., C.M., N.B., M.B., E.A., B.K., H.Ş., A.O., A.H.Ç., S.A., M.H.A., C.K., M.E.S., İ.K., M.D., A.O., D.Ö., A.A., D.S., N.Y., M.D., N.A., R.B. aşağıdaki konularda bilgi aktarmış ve taleplerini iletmiştir:

Covid-19'dan kaynaklı tedbirler ve hareket sınırlılığı anti demokratik ve otoriter uygulamalara gerekçe yapılmak istenmektedir. Diğer bir deyişle Korona virüs salgını toplumun, halkların ve sınıfların başında sallanan Demokles'in kılıcına dönüştürülerek bastırma, susturma, yılgınlık duygusunu yaratarak iktidarını uzatmanın aracı olarak kullanmak istenmektedir. Öyle ki, itirazını dile getiren, bu rejimi tenkit eden herhangi biri behemehâl derdest edilip zindanlara atılmaktadır. Bu, katı, hoşgörüsüz, anti demokratik ve insan haklarına aykırı anlayışın birebir yansıdığı alanların başında cezaevleri gelmektedir. Türkiye tarihinin hiçbir döneminde ve hiçbir iktidar tarafından zindanlar bu kadar kendi muhalifleri ve karşıtları tarafından doldurulmamıştır. Söz konusu düşman hukuk anlayışı olunca uygulamalar da peşi sıra ve aynı mantıkla gelmekte ve fikri boyutu pratiğe dökülmektedir. Örneğin yakın zamanda bir "infaz yasası değişikliği" yapıldı. Anayasanın ruhuna lafzına ve eşitlik ilkesine aykırı olarak düzenlenen yasa, mevcut iktidara yakın, yandaş diye bildiğimiz uyuşturucu suçları, mafya ve çete liderleri salınırken, muhalifleri ve karşıtları diyebileceğimiz siyasi tutsaklar, devrimciler başta olmak üzere binlerce tutsak, virüsün en yoğun olduğu dönemde kapsam dışı tutularak ölümle yüz yüze bırakıldılar. Adı geçen tutsaklar arasında yüzlercesi ağır hasta olmasına rağmen hiç biri için en ufak bir iyileştirme, tedbir ve tedavi imkânı yaratılmadı. Bu tutsaklar taammüden ölüme terk edildi. Korona virüs salgını süresince bütün sosyal-kültürel haklarımız askıya alınmış olup, mutlak tecrit ve izolasyona tabi tutulmuşuz. Bu uygulama, iktidar ve bakanlığın hoşuna gitmiş olacak ki her tarafa "yeni normalleşme" adımları atılırken cezaevine herhangi bir yansıması olmadı. Tam tersine birçok cezaevinde saldırılar, hak gaspları, baskılar, haksız

ve yasalara aykırı uygulamalar belli bir "rutin" şeklini alıp günlük yaşamın bir parçası olmuştur.

G.E., 8 Ağustos 2020 tarihinde İHD Genel Merkezi'ne yaptığı başvuruda, kardeşi R.E.'nin Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olduğunu, küçük yaşından bu yana uzun yıllardır mahpus olduğunu, en son 29 Temmuz 2020 tarihinde görüştüğünü ve kardeşinin beyanlarından kendine zarar vermesi ihtimali bulunduğunu anladıklarını ve korktuklarını. Kardeşinin psikiyatrik rahatsızlıkları olduğunu, bu bölümden sorumlu olan hekimlerin kardeşinin ilaçlarını vermediğini, ayrıca kardeşinin parmağında ve kolunda engeli bulunduğunu, ilaçlarını kullanmayınca elleri ve kollarının kasıldığını, geceleri kasılmadan dolayı uyuyamadığını, ilaçlarını kullanması gerektiğini belirterek derneğimizden yardım talep etmiştir.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesi

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan S.A.H. 6 Haziran 2020 tarihinde derneğimize mektupla başvuruda bulunarak şu bilgileri aktarmıştır:

> Merhaba, öncelikle selam ve saygılarımı iletiyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Yaşadığımız cezaevindeki sorunları aktarmak istiyoruz: Öteden beri her türlü sosyal etkinlik de dâhil hiçbir ortak kullanım alanına çıkarılmadık. Kurslar da buna dâhildi. Genelgede haftada en az 10 saat ortak kullanım alanlarına çıkarılmamız gerektiği belirtildiği halde cezaevi idaresi bunu keyfi bir şekilde uygulamadığı gibi var olan tecridi daha da ağırlaştırmış durumdadır. Bu belirttiğimiz tecrit ve baskı politikası pandemi süreciyle alakalı değildir, yıllardır süren bir uygulamadır. Kaldığımız cezaevi idaresi bu bahsettiğim sorunlarla ilgili hiçbir biçimde muhatap da olmuyor. Açık bir şekilde yasaları ve genelgeleri tanımadığını belirtiyor. Birkaç yıldır bu keyfi ve gayri insani politikalarına oda değişimi talebini de reddederek bu uygulamayı da eklemiş oldu. Birbiriyle kalmak isteyen hiçbir arkadaşımızın talebine olumlu cevap vermiyor. Kısacası 2016-2017 tarihinden bu yana oda değişimi taleplerini reddetmektedir. Bahsettiğim katı tecrit politikası nedeniyle sosyalleşme faaliyetlerinin de en asgari düzeyde tutulduğu bir cezaevinde kalıyoruz. Yıllardır aynı arkadaşlarımızla 24 saat daracık bir mekânda hapisiz. Dolayısıyla farklı hiçbir seçeneğin ve sosyal aktivitenin sunulmadığı bir durumda yıllarca aynı kişilerle kalmanın ciddi fiziki ve ruhsal sorunları da ortaya çıkaracağı açıktır. Bu da gösteriyor ki uluslararası yasalarca tanımlandığı biçimiyle uzun süreye yayılmış bir tecrit uygulaması bulunduğumuz cezaevinde açık bir işkence halini almıştır. Ki en basit gerekçelerle zaman zaman fiziki saldırılar da olmaktadır. Belirttiğimiz durumun daha da ağırını ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan arkadaşlarımız yaşamaktadır. Hiçbir sosyal etkinliğe çıkarılmadıkları gibi havalandırma kapıları günde sadece 1 saat açık tutulmaktadır. Havalandırma saatlerinin artırılması talebine genellikle olumsuz yaklaşılmaktadır. Pandemi sürecinin başında temizlik malzemeleri ve benzer konularda var olan hassasiyet de kalkmış durumdadır. Örneğin sabun, dezenfektan türü şeyler ya verilmemektedir ya da çok az verilmektedir. Yine kimi personellerin telefon, ziyaret çıkışında gerekli maske ve eldiveni vermede kendilerince uygulamaları olmaktadır. Yani bize karşı tepkisel hareket ederek maske ve eldiven temininde sorun çıkarabilmektedirler. Bu belirttiğimiz sorunlara ilişkin son zamanlarda kimi olumlu yaklaşımlar gösterilse de pratikte çok somut bir adım atılmıyor. Daha da eklenebilecek birçok sorundan da bahsedilebilir. Ancak pandemi süreciyle birlikte daha da ağırlaşan tecrit uygulamalarına karşılık hiç olmasa

oda değişimi taleplerine olumlu bir yanıt verilmesi mümkündür. Başta oda değişimi sorunu olmak üzere belirttiğimiz sorunlar hakkında gerekli duyarlılığı göstereceğinize inanıyoruz.

C.D., Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nden 27 Kasım 2020 tarihinde mektupla başvuru yaparak karşılaştığı sorunlar ve basklılara ilişkin bilgi vermiştir:

Bulunduğum Tekirdağ 2 Nolu F Tipi cezaevinde eskiden beri süregelen hak gaspları ve keyfi uygulamalar pandemi süreciyle birlikte süreklileşerek bir baskı ve tecrit rejimine evrilmiştir. Özellikle pandemi süreciyle birlikte cezaevi yönetimi ilgili yasa ve yönetmelikleri keyfi biçimde aleyhimize (yorumluyor) uyguluyor. Kurum idaresinin bu keyfiliği hükümlü tutuklulara bakışından bağımsız ele alınamaz. Kurum idaresinin mevcut yaklaşım ve pratiklerine bakıldığında yönetim anlayışının ekstra bir cezalandırmaya dayandığı görülüyor. İnfaz erki olarak hareket etmekten ziyade yargı erki gibi hareket etmektedir. Kurum idaresinin bu pozisyon ve politikaları tutuklu hükümlüler üzerinde fiziki, sosyal, psikolojik etki, rahatsızlıklara nede olmaktadır. Son birkaç yıllık disiplin cezalarına (özellikle hücre cezalandırmalarına) intihar girişiml-+eri ve ölüm oranlarına bakıldığında bu görülecektir. Kurum idaresi sorunları dinleme ve çözüm üretme yerine sorunları görmezden gelerek yeni sorunlar üretmektedir. Oysa kurum idaresinin özellikle kurum müdürlerinin görevlerinden biri de tutuklu hükümlülerin şikâyetlerini dinlemek, sorun ve sıkıntılarına çözüm üretmektir.

Son 2-3 yıldır sorun ve sıkıntılarımıza muhatap bulamama, pandemi süreciyle birlikte yeni bir boyut almıştır. Ne kurum müdürleri ne de ilgili yönetim birimleriyle görüşme taleplerimiz kabul görmüyor. Yazmış olduğumuz dilekçeler cevapsız ve sonuçsuz kalıyor. Bu nedenle sosyal, ruhsal sağlığımızı etkileyen temel güncel birkaç hak ihlali ve keyfi uygulamayı sizinle paylaşmak istiyor, bu konuda kalıcı bir çözüm oluşması için gerekli adımların atılmasını istiyorum.

1-İlgili yönetmeliklerde tanınan ve 2017'ye kadar da tutuklu hükümlülerin talepleri doğrultusunda rutin bir biçimde 3-6 ay arasında yapılan oda değişim talepleri doğrultusunda yapılan değişimler 2017'den bu yana yapılmıyor. Bu yönlü taleplerimiz Adalet Bakanlığının bir yazısına dayandırılarak reddediliyor. Oysa bulunduğumuz kampüsteki 1 Nolu F Tipi cezaevinde oda değişimleri yapılmaktadır. Her iki cezaevi aynı il sınırları içinde ve aynı Adalet Bakanlığına bağlıdır. Bu bile nasıl bir keyfiyetle karşı karşıya olduğumuza bir örnektir. Oda değişimleri, bulunduğumuz mekânın mimari yapısı ve koşulları itibariyle sosyo-psikolojik bir zorunluluktur. 2-3 kişi 24 saat hiçbir yere çıkarılmadan aynı yerdeyiz. Her birimiz 4-5 yıldır aynı arkadaşlarla kalıyoruz. Bu ister istemez insan sosyalitesini ve psikolojisi etkiliyor. Ne spor veya sohbete çıkarılıyoruz ne de herhangi bir faaliyete. Bu adeta hapishane içinde hapishane ile cezalandırmadır.

2-Eskiden sınırlı olarak çıkarıldığımız sohbet-spor faaliyetleri pandemi nedeniyle durduruldu. Ziyaretlerimize de sınırlama getirilince sosyalleşme alanımız bütünüyle ortadan kaldırılınca mutlak bir tecrit altına alınmış oluyoruz. Oysa farklı cezaevlerinde hem oda değişimleri hem de spor, sohbet faaliyetleri yapılmaktadır.

3-2019'dan beri keyfi bir biçimde sürekli-süresiz yayınlara ulaşabilme hakkımız gasp edilmiş durumdadır. Aile veya herhangi bir yakınımız tarafından posta yoluyla (koli) gönderilen kitap ve dergiler tarafıma verilmemektedir.

H.B.'nin konuya dair Tekirdağ 1. İnfaz Hâkimliğine yapmış olduğu başvuru sonucunda mahkeme 12.04.2020 tarih ve 2020/490 esas, 2020/726 nolu kararıyla idarenin bu kararını yürürlükten kaldırmasına rağmen aynı hukuksuzluk farklı bir biçim altında sürdürülüyor. Koliyle gelen kitapları 2 ayda bir (1 adet) sınırlamasıyla uygulamaktalar. Oysa infaz hâkimliğinin kararı açık ve nettir.

4-Bulunduğumuz cezaevinde Ağırlaştırılmış statüde olanlar günde sadece 1 (bir) saat havalandırmaya çıkarılıyorlar. Bu statüde olan arkadaşlarımızdan bir kısmının havalandırma kapısı 2 saate çıkarılırken bundan daha fazla bir kısmının havalandırma kapısı aynı 1 saat olarak devam etmektedir. 23 saat içeride tutulmaktadırlar. Havaların yağışlı olduğu günler o açık tutulan bir saatin hiç anlamı kalmıyor. Dolayısıyla aynı ortamda 3 kişi kalınıyor. Yaşam, yemek, banyo, tuvalet alanı eklentidedir. Sigara içenler de varsa sağlık durumunu tehlikeye sokan bir durum ortaya çıkıyor. Salgın döneminde hele de kışın sağlığın korunması zordur. Kış mevsimi nedeniyle havalar kapalı, nem oranı çok fazla, odanın sürekli havalandırılması gerekiyor. Kapalı halde hava sirkülasyonu tam oluşmuyor. Ayrıca odanın yıkanması ve kuruması da ayrı bir sıkıntı. Diğer cezaevlerinde pandemiyle birlikte ağırlaştırılmış müebbet statüsünde olanların havalandırma saatleri 4-6 saate çıkarılmıştır.

5-Uzun yıllardır cezaevindeyiz. Bu koşullarda sağlık sorunlarımız çok fazladır. Kronik rahatsızlıklarımız mevcut. Düzenli kontrollerimizin yapılması gerekiyor. Ama pandemiyle birlikte bu çoğunlukla yapılmıyor. Haftalarca revire çıkartılmıyoruz. Hastane sevklerimiz çok sınırlı sayıda yapılabilmektedir. Dolayısıyla ciddi mağduriyetlere yol açmaktadır.

Bu belirtmeye çalıştığım sorunların yanı sıra birçok sorun ve uygulamalar mevcuttur. Acil ve öncelikli olanlar bunlardır. Vu yaşanan sorunlar sağlımızı etkiliyor. Ekstra veya yasanın tanıdığı haklar dışında bir şey talep etmiyoruz. Yani oda değişimlerinin yapılması, spor-sohbet faaliyetine çıkarılmamız, koliyle gelen-giden dergi ve kitapların düzenli gönderilmesi, alınması, ağırlaştırılmış statüde bulunanların havalandırma saatlerinin uzatılmasıdır. Sağlık hizmetlerinden yararlanmamızdır.

Van T Tipi Kapalı Hapishanesi

1Temmuz 2020 tarihinde İHD Van Şubesi'ne Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nden mektupla başvuruda bulunan S.A., A.Ş., Y.Ü., K.Y., H.B., F.A., S.Ö., A.Ç., İ.K., şu beyanlarda bulundu:

Öteden beri cezaevlerinde birçok insani ve sosyal sorunlar süregelmektedir. Haberleşme hakkından tutalım spor-sohbet haklarının kısıtlanmasına, sık sık aramalardan tutalım zorunlu sevk (sürgün) politikalarına, keyfi disiplin cezalarından tutalım sınırlı görüş hakkına kadar… En önemlisi de yeterli ve doğru tedavi edilmeme sorunudur. Her bir davranışımıza cezaevi güvenliği gerekçesiyle disiplin cezaları verilmektedir. Bu disiplin cezalarına son verilmesi istiyoruz. Zorunlu sevk adı altında sürgünlere son verilmesini istiyoruz ve

ailelerimize yakın olan cezaevlerine yönelik sevk taleplerine olumlu yaklaşılmasını istiyoruz. İletişim haklarımızın verilmesini istiyoruz. Türkiye de yasal satılan kısa dalga radyolar tüm kitap, dergi ve gazetelerin (toplama kararı olmayan) bize verilmesini talep ediyoruz. Sosyal aktivite denilen spor, sohbet, kurs vb. etkinliklerden yönetmenlikte de belirlendiği gibi haftada 10 saat bu haklardan yararlanmak istiyoruz. Oda değişim taleplerimizin olumlu karşılanmasını istiyoruz. Ağırlaştırılmış müebbet cezası alan ve cezalarını hücrede infaz eden arkadaşlarımız için havalandırmaya çıkma saatlerinin arttırılması resim, saz vb. kurslardan faydalanması spor sohbet faaliyetlerine onar kişi olarak çıkarılmasına havalandırması ortak odaları tekli olan kısımlara alınması. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.